A

CATALOGUE

PALM-LEAF & SELECTED PAPER MSS.

BELONGING TO THE DURBAR LIBRARY, NEPAL,

BY

M.A.[illegible]MAHOPÁDHYÁYA HARA PRASÁD SÁSTRI, M.A.

Joint Philological Secretary, Asiatic Society, Bengal, and Principal, Sanskrit College, Calcutta.

TO WHICH HAS BEEN ADDED

A

HISTORICAL INTRODUCTION

BY

PROFESSOR CECIL BENDALL, M.A.

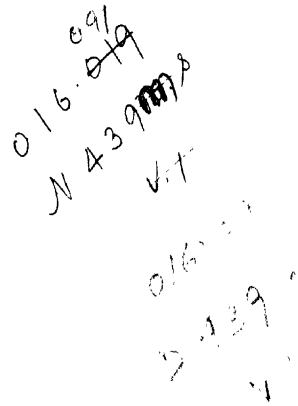
Professor of Sanskrit in the University of Cambridge.

VOL. I

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1905.

14803

SL.NO. 100394

TABLE OF CONTENTS.

	Page.
Preface	I–LXXXII
Historical Introduction	1-82
Catalogue of Palm-leaf MSS. in the Durbar Library, Nepal	१–८८
Catalogue of Palm-leaf MSS. recently collected by the Late Mahārājā Sir Bir Shamsher Jang Bahādur Rāṇā ...	८९–९३
Detailed description of some of the rare Palm-leaf MSS.	९४–१३९
Description of three MSS. in Gupta Character in the Darbar Library ...	१४०–१४९
Description of some rare paper MSS. ...	१४०–२०३
Index I.—Tule of Manuscripts ...	1-20
Index II.—General Index	1-28

PREFACE.

This volume contains the names of all the palm leaf MSS. in the Darbar Library, Nepal, with short descriptions of the most important of them, together with notices of all the paper MSS. not properly described elsewhere. The palm leaf MSS. are, as a rule, older than the paper MSS. and some of them are written in later Gupta characters. There are in the Library 93 bundles of palm leaves, with eight bundles acquired by the late Maharaja Sir Vira Sumsher Jung Bahadur Rana, make up the total of 101 bundles. These bundles contain altogether 748 MSS., though many of them are mere fragments.

The number of MSS. in the Library, paper and palm leaf together, come up to nearly 5,000. They contain the Royal Collection of Nepal from the remotest antiquity, every successive king trying to add to the number. The climate is very favourable for the preservation of MSS., and it seems not to know what decay is. But still an examination of these MSS. shows that many of the oldest MSS. have been dilapidated and there is a vast lumber containing fragments of palm leaves and paper, which, thanks to the interest evinced by the Government and the Library staff, has been carefully preserved and not thrown away as is generally done in all collections in India. An examination of this lumber may prove extremely interesting and a future Hoernle or Stein may one day discover important truths from them. Professor Bendall examined a few stray leaves preserved in a copy of the Mahābhārata and the result was excellent. His examination has proved that Pāli was at one time used so far north as Nepal, and that what Dr. Hoernle calls Central Asian Nāgari

was not confined to Central Asia alone.—*J.R.A.S. 1900, pp. 163 and 345.*

There are 107 notices of paper MSS. of which some are composed in Nepal and others in India. Of these 57 are in Nāgara, 2 in Maithila, 2 in Bengali and 46 in Newari. Out of these eight in Newari and five in Nāgara are undoubtedly composed in Nepal.

Vedas:—Vedic scholarship has for a long time been at the lowest ebb in Nepal. There are some Vedic works in the Library, but they are mostly labelled Vaidika-mantra-samgrahah without any indication as to what Veda the Mantras belong to. One of these, mentioned in page 42, No. 1206 ङ, appears from the mantra to be a portion of the Yajurveda; number [illegible] page, 16 leaves only, to be a portion of the Rg-Veda. Number 1583 ङ, page 73, begins with a mantra on "parisamūhana" which means cleansing the fire-altar from the north-east with wet-hand till it reaches north-east again in the direction of the right-hand. The mantra belongs to Vāj. Saṃhitā XX. 14.

Saṃhitā-pāthas, pp. 10 and 23, Nos. 273 ख, and 787 घ, belong to the White Yajurveda. The MS. in p. 10 is a longish work containing the ordinary text up to the 7th chapter. Saṃhitā-pāṭha in p. 33, No. 1077 ङ, contains a mantra, Rg-Veda X. 140, 5.

There are three leaves 16-18, in number 1363 ङ, page 53. There is a mantra in page 16 which belongs to the Rg-Veda IV. 58, 9.

Pages 18, 19 and 84 contain three entries of unspecified Vedic mantras, being Nos. 694 ख, 736 ङ and 1647 ख. The Puruṣasūkta figures in page 42, (1206 ङ.)

The rites by which at the end of the rainy season the study of the Vedas recommences, *i.e.*, those which commence a new session of the Vedic studies, are known as Upākarma. There are three MSS. relating to these rites.

(1) Upākarma mantrāṇi, No 1473 ख, page 55, gives the formulae used in these rites with sacrificial explanations,

(2) Upākarmavidhi, No 1473 ब, page 56, gives the process of performing these rites. This is dated N.S. 180=1060 A.D.

(3) Upākarmasnānavidhi, No 1531 क, page 63, gives the manner of bathing for the purposes of these rites.

The concluding rite in every sacrifice desiring peace and happiness to the world is called Śānti. The mantras used in this rite form the subject-matter of No. 1531 ब, page 63. The commonly-used Śānti is very short, but the rite mentioned in this MS. appears to be a rather long one covering 27 leaves. Gaṇeśāga-vidhi, p. 35, No. 1413 ग, is an incomplete copy of a Vedic work on the sacrifice to the gaṇas, such as the Maṇḍagaṇa. A Gaṇahoma has been described in Raja, Mitra, No. 1101.

Iṣṭi Sūtras, forming part of Kātyāyana Kalpa-Sūtras, are to be found in 1552 ग, in page 70.

There are three MSS. of the Gṛhya Sūtras in this Collection; that in page 33, No. 1077 क, entitled Gṛhyoktavidhi, belongs to the White Yajurveda: that in page 50, No. 1477 क, entitled Gṛhyapaddhati, was copied in N. S. 553=1433 A.D.; that in page 52, No. 1473 ब, Gṛhya pariśiṣṭa, has 38 leaves and begins with the Kārikā "Bṛhat Kalpam vā svagṛhyoktam, &c., &c."

These are the only entries in the Catalogue of Vedic works. The Brāhmaṇas and Upaniṣads are unknown. Works on Vedic sacrifices very are conspicuous by their absence.

There is only one solitary instance of a MS. of Mīmāṃsā in this vast collection. It is entitled Nyayaratnākara or Nayaratnākara, pp. 10 and 113, No. 1070 क, which is, however, to be differenciated from the work of the same name in Cat. Cat, Vol. I, p. 310 A, and also from that in Cat. Cat. Vol. III. p. 66A. The MS. is a fragment. It contains an unknown commentary on the eleventh chapter of the Jaiminī Sūtras. It quotes the bhāṣya, *i.e.*, Śavara's bhāṣya:—"Saṁyena vyavayat pūrvasya Kṛṣṇasārasya puronuvākyā." see p. 796, Mimaṃsā-darśana, Vol. II, Bibl. Ind. Edition. The MS. was copied in La. Saṃ.

264, *i.e.*, by the middle of the fourteenth century, by Harikara, a student, the son of Mahāmahopādhyāya Ratnākara in the village "Kalhau" in Mithilā. The author who must have preceded the copyist is Śrīcandra, the son of Mahāmahopādhyāya Gaṇapati of Poṣāli grama, which is a village giving its name to a clan of Brāhmaṇas both in Mithila and in Bengal. The author quotes from Śrikara, a great writer on Mimāṃsā. May he not be the same Śrikara whose opinions are so often refuted by Jimūta-vāhana in the Dāyabhāga?

Vyākaraṇa.—It is well-known that there were eight ancient Schools of Grammar: these are enumerated by Vopadeva in his Kavikalpadruma. The Nepal Paṇḍits seem to have cultivated the Aindra and the Candra Schools. And in this Catalogue have been noticed many works of these two Schools with occasional works from the neighbouring districts of North Bengal and North Vihār.

Candra-vyākaraṇa by Candra Gomin. There are four MSS. of this work in the Darbar Library, see pp. 31, 69, 72, and 75, Nos. 1076 ब, 1558, 1588 क and 1608 क. One of them, *viz.*, the second, has a commentary down to the end of the second chapter. The first was copied in N.S. 441 = 1321 A.D. For descriptions of the Candra Vyākaraṇa, see p. 249 J.A.S.B. Vol. LXII, Part I.; Prof. Bendall's Cam. Cat., pp. 157, 158, (sic.) 180, 181, 198; also Cat. I. O., page 198. The author Candra Gomin may be the laic who flourished between 630-640 A.D. at Nālanda, see pages 129 and 130, Kern's Indian Buddhism in Grundriss der Ind. Ar., &c. In the page 11 of the same work Candra Gomin, the grammarian, is said to have composed a poem called Śiṣya Lekhā. Not a single copy of this work has been obtained in India; all the copies known came from either Nepal or Tibet.

Of other grammatical works written by Buddhist authors the Subanta-ratnā-kara is a curious instance. There are two MSS. of this work in this collection, *viz.*, in p. 17, No. 468 ब, and in p. 38, No. 1152 ब, in Newari and in Maithila characters respectively. The palæography of the Newari copy shows that it was written much earlier than the

Maithila one. The older one begins with an invocation to Śākya Muni. In the second verse is given the object of the work, and in the third an imprecation against [illegible] hostile critics. But in the more modern Maithila copy there is only one verse before the subject matter is introduced, and that verse is an invocation to Sarasvatī. The commentary Rūpasadhana by Śubhūticandra, pp. 30 and 128, No. 1076 a, however, explains the Buddhist invocation along with the other two verses. This is a beautiful example of the Hindu trick of turning Buddhist works into Hindu by simply changing the invocation. Subhūticandra appears to have been a Hindu, for at the beginning of his commentary he invokes Hindu deities. So there is no doubt that the original work contained the Buddhist invocation. The work or Manual of Grammar deals with the declensions of words.

The work entitled Tiṅ-bheda too appears to have lost its invocation in a similar manner. The MS. is noticed in page 101, No. 4, of the new collection, and has a distinctly Buddhistic invocation, while the same work in page 83, No. 1645 ङ has a devotional one.

Durghaṭavṛtti was a work composed by Śaraṇadeva in the

1 0 9 5

Śaka year eka-nabho-nava-pañca-vitāne, *i.e.*, in Śaka 1095. This is one of the few instances in which the principal Aṅkasya vāmā gatiḥ has been neglected in a chronogram. The Durghaṭavṛtti has not yet been discovered. But the author allowed Sarvarakṣita to revise the work for the benefit of students. The revised edition is noticed in pp. 17 and 105, No. 468 ङ. The author Śaraṇadeva seems to have been a Buddhist as he invokes Sarvajña, which, without any qualifying word, means Buddha. But the revisor is styled Mahāmahopādhyāya. Stein notices the same revised work in pp. 259 and 260. But curiously enough in the extracts given by him occurs "iti Rakṣitaḥ"; from this it seems revisions are in some instances marked in the revisor's own name. From the extracts there given, it seems that the work belongs to the Kātantra School, and the

author notes on only the Durghaṭa or difficult and doubtful points.

There are three dilapidated MSS. of the Bhāṣāvṛtti Vyākaraṇa in Maithila character in this collection, *viz.*, No. 382 ब, in p. 14, No. 1526 ब, in p. 67, and No. 1634 ब, in p. 81. This also is by a Buddhist author, Puruṣottama Deva, who begins with an invocation to Buddha. He gives brief comments on Pāṇini's rules excluding Vedic Rules. The work is still in use in Northern Bengal. But it seems that at one time it had an extensive circulation in Mithilā too.

Rūpāvatāra Vyākaraṇam, by Dharmakīrtti, page 60, No. 1475 ब, begins with the words Sarvajñamanantaguṇan, but there is no such verb as namāmi, &c. But that need not deter anyone from thinking that the author was a Buddhist, as the name of a deity pronounced at the commencement is considered auspicious. And in this instance the deity is Sarvajña. It is difficult to say to which School of Grammar the work belongs, as the author in the first verse says Sukalāpaṃ, and then in the second verse makes his praṇāma to Pāṇini. He seemed to have started a new School of his own.

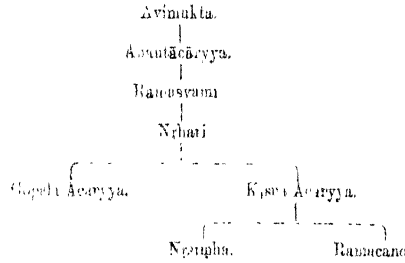
Padasūrya-Vyākaraṇa, by Utsavakīrtti, surnamed Saraṅga Upādhyāya, p. 18 and 114, No. 382 ब. This belongs to the Aindra or Kātantra School of Vyākaraṇa, and treats of the formation of words and paradigms of roots. The Kātantra Vyākaraṇa is called Kalāpa from the tail of Kārtika's peacock, and Kaumāra from Kārtika himself. There are traditions how the general-in-chief of the gods produced this work. But from the manner in which Guha is mentioned in this work he seems to have been a writer of this School.

Rūpāvalī, by Rāghavarāma Miśra, p. 247, No. 1592, is a work on the declension of words in Sanskrit. It was written in the Śaka year 1714, *i.e.*, 1792 A.D., for the benefit of the son of Raṇa Bahādur Shāh, the Mahārājādhirāja of Nepal. Unique.

Prakriyākaumudī, by Rāmacandra Bhaṭṭa, p. 81, No. 1076 ब, is a Manual of Grammar current in Orissa and the Kaliṅga countries. The author was an inhabitant of the Andhra

Deśa or Tailaṅga. Eggeling in page 167B quotes a long passage in Sanskrit from which I cull the following geneology of the author.

In the family of Villḥaṇa in the Andhra country was born

The family is still known as the Śeṣa family, and it keeps up its old tradition for scholarship. Colebrooke places Rāmacandra's son in 1240 A.D.

Kāmadhavaṃśa, by Vardhamāna, in Nagara character, p. 158, No. 1049 copied in Samv. 1589=1533 A.D. The work is mentioned in many Catalogues, but it has never been described. A commentary on it by Pṛthvidhara has been described in Rāj. Mitra's Gram. Cat., p. 7, but not the text. The author Vardhamāna is entitled Upadhyāya of Śrimat Karṇadeva, i.e., some Rājā whose name was Karṇadeva. As this is a very common name of Indian Princes it is difficult to say which Karṇa is meant. Vardhamāna, says Colebrooke, is often quoted in Kāmadhenu by Vopadeva by the middle of the 13th century.

Ṣaṭ Kārakam, p. 37, No. 1114 ब, in Maithila character, was copied in Lak. Samv 475 in Bhauādagrāma by Murāri Śarmā. The Catalogue gives no more information than this. But it is known from elsewhere that it was composed by a Buddhist variously named as Ballabhānanda, Bahasa Nandi, and Maheśa Nandi. The author is sometimes called Rabbasa Nandi, too. It treats of the use of cases and consists of fourteen verses only with a commentary. Eggeling thinks, p. 208B,

that the Buddhist invocation belongs to the commentary. The work belongs to the Kātantra School and is still read in East Bengal.

Manoramākucamardana, by Jagannātha, p. 224, No. 1110. Prakriyāprakāśa was a recast of Pāṇini's Sūtras in practical shape by Kṛṣṇa Paṇḍita of the Śeṣa family in the Andhra country referred to in connection with the Prakriyā-kaumudi. Kṛṣṇa Paṇḍita had a student named Bhaṭṭoji Dikṣita who wrote another recast of Pāṇini's Sūtras entitled Siddhānta-kaumudi, with a commentary called Manoramā in which he adversely criticised his Guru's works. This enraged the sons of Vireśvara, the son of Kṛṣṇa Paṇḍita, who defended their family work against Bhaṭṭoji's attacks. But Jagannath Paṇḍitarāja, the Paṇḍit at the court of Dara Shekoh, the son of Shāhjāhān, as a student of Vireśvara, took up the cudgels in his hands and wrote the present work severely criticising Manoramā. As the word Manoramā is in the feminine in Sanskrit, he named his critique on it, Manoramakucamardana.

Ākhyātaprakaraṇam, p. 56, No. 1478 ङ, belongs to the Kātantra School.

Upayogakramaḥ, p. 85, No. 1647 ङ.

Uṣmabheda, pp. 31 and 60, Nos. 1076 ङ and 1475 ङ, in Newari character, gives rules for spelling words with the three S's. The first was copied in N.S. 441.

Dhātujñānam, p. 85, No. 1647 ङ, treats of conjugation of roots in Sanskrit.

Dhātupāṭha, pp. 34 and 84, Nos. 1078 ङ and 1647 ग.

Sixteen leaves in Gupta character on Grammar, page 85, No. 1648 ङ. The leaves are not in order. They seem to be the leaves of a long grammatical work. There are some Sūtras given, but these are not Pauini's Sūtras nor are they from Kātantra.

Kṛdbhāṣya, page 88, No. 1693 ङ. Thirteen palm-leaves, part of a large work on Grammar, contain many Sūtras. Three are noted down in the Catalogue, and they are found in the same order in Kātantra. So these leaves must belong to

that work. These are from the chapter on Kṛt. It is a well-known fact that Sarvavarmā, the author of Kātantra Sūtras, did not write these chapters. They were written by the Vṛtti-kāra Kātyāyana. So these leaves contain Sūtras by Kātyāyana or Vararuci with a bhāṣya. This proves not only the great antiquity of the Kātantra Sūtras but also of Kātyāyana. The work is called Kṛd-bhāṣya. The Sūtras noticed, however, are the first Sūtras of the work in the leaves under notice. But they are numbers 84, 85 and 86 of the fifth Pāda in the chapter on Kṛts in the Kātantra Grammar.

There are 91 leaves of a work on Grammar, p. 70, No. 1695 ब. It is most probably a big fragment of the Rūpāvatāra Vyākaraṇa noticed in p. 60. The chapters are called avatāras. The matter given in the Prārambha Vākya, in p. 60, is what may fit in exactly on one side of a narrow palm-leaf. The first leaf is invariably written on one side only. But the leaves in question begin with the second page and leave out matter which is enough for the one side of the first leaf. The chapters are:—

Saṁjñāvatāra—4th leaf.
Saṁhitāvatāra—15th leaf.
Vibhaktyavatāra—63rd leaf.
Ṇatvāvatāra—71st leaf.
Ṣatvāvatāra—73rd leaf.
Samāsāvatara—78th leaf.

Smṛti.—Of the Smṛti works, the original Saṁhitās are not very numerous in this collection. Four are worth mention, namely:—

(1) Mānavadharma-śāstra, page 60, No. 1475 ब. This appears to have been brought from India as it is in Nāgara character.

(2) Parāśara-smṛti, page 59, No. 1478 ब. Complete in 12 chapters, is in Newari character.

(3) Nāradīya-dharma-śāstra, p. 44, No. 1230 ब. Character Newari.

(4) Mānava-nyāya-śāstram, p. 43, No. 1230 ब, called also Brahmokta-dharma-smṛti in the first verse after the colophon, is the Saṃhita of Nārada on the law-book of Manu. [Nārada's work is often considered as an appendix to the work of Manu]. It is accompanied with a brief commentary in the Newari language, entitled Nyāya-vikāśinī by Maṇika, perhaps the same as the author of Bhairavānanda Nāṭaka, who wrote that work at the request of Jayaṭa, the son of Candana Varmā and the minister of Jayasthiti Malla, the husband of Rājalla Devī, in N.S. 500, *i.e.*, in 1380 A.D. The object was to bring the administration of justice more in unison with the Smṛti than before. The advent of a new dynasty was followed by reforms in every direction, and the aim of these reforms was Aryanizing the Newars. The literary activity of this reign has been touched upon by Prof. Bendall: the administration of justice is spoken of here. The composition of many new dramas, by Maṇika, Dharma Gupta and others also bears witness to the tendency of Aryanizing. The present MS. was copied by Vajrācāryya Lūndabhadra, a Śākyabhikṣu belonging to the Kīrttipuṇya Mahāvihāra in Bhāṭgāo. This shows that the Buddhist monks who excelled in Caligraphy were extensively employed in copying Hindu MSS. In the Durbar Library, too, the Buddhist Vajrācāryas are still the best scribes. Prof. Bendall obtained much valuable information from the post-Colophon statements in this MS.

The most ancient MS. on modern Smṛti, *i.e.*, of Smṛti compilations, is Ratnakaraṇḍikā by Droṇa. See pages 77 and 127, No. 1633 ब. This is so old, worn out, and dilapidate and so worm-eaten, that it was impossible to take a full description. It was however copied in Sam. 1189, *i.e.*, in 113 A.D. in Nāgara character. This is the oldest MS. dated in non-Nepalese era, and in a non-Nepalese character found i this collection. It treats of the rites and ceremonies of tl followers of Vājasaneya Saṃhitā. It is a curious fact that a work of so much importance and so much antiquity is not

known in quotations; recently, however, another MS. of the work has been found in the collection of MSS. presented by A. C. Bürnell to the India Office, and it is accompanied with a commentary, but no description of the work has yet appeared anywhere.

It speaks volumes of the climate of Nepal, that palm-leaves of the 12th and 13th centuries have not yet decayed. Works like Daśakarma and Vivāhakarmasamuccaya, liturgical works, which are, as a rule, most carelessly kept, have lasted in Nepal for more than seven centuries. Of these Daśakarmapaddhati, a work on the ten indispensable sacraments, a short hand-book of an officiating priest, was copied in 1176 A.D. See page 65, No. 1536 ग. Vivāhakarmasamuccaya was copied in N.S. 233, *i.e.*, 1113 A.D., see page 26, No. 933 ख. These belong to the Twelfth century. To the Thirteenth belong the following liturgical works, namely, Anantavratavidhi, page 46, No. 1320 ग copied in N.S. 405, *i.e.*, in 1285 A.D., Pratiṣṭhā paddhati, page 77-78, No. 1038 ख, copied in N.S. 396=1276 A.D. I may remark in passing that Prof. Bendall has not taken notice of this date of Anantamalla's reign, which will throw back that king's reign by three years. In his list, History of Nepal, &c., &c., page 25, the earliest date of Anantamalla is 399 N.S. But this MS. gives the date 396 N.S. Another liturgical work of which few ever take any care, *i.e.*, a work on the Sandhyā, which is always committed to memory, namely Sandhyā-vidhi, page 45, No. 1320 ख, is dated N.S. 401=1281 A.D. A fourth work, on Pārvaṇa Śrāddha, *i.e.*, on the propitiation of the manes in the full and the new moon, page 20, No. 772, ख, was copied in La. Sam. 171 or about 1290 A.D. A careful search in the private Libraries of Nepal may yet bring to light more dated MSS. of this nature.

Of the more important works, Karmakriyā-kāṇḍa by Somaśambhu, pages 49 and 95, No. 1861 ख, was copied in N.S. 326, *i.e.*, 1206 A.D. The work was composed in 1073, see Cat. Cat, Vol. I, p. 83A., and Bühler's Kāśmīra Report, p. 77. It

is a ritualistic work of the Śaiva sect. The author was a disciple of Śiva, who was the disciple of Vimalesa, the disciple Gona, a Śaiva saint. The work is on the daily and other rites of the sect.

Sugatisopānam, pages 20 and 181, No. 772 ब, by Ganeśvara, was known only in quotations, see Cat. Cat. Vol. I. p. 724A. The MS. was copied at Lalita Pattan by a Maithila scribe, Ṭhakkura Śri Mati śarmā in La. Saṃ. 224, about 1340 A.D. The date of composition therfore must be earlier. The author describes himself as Mahārājādhirāja, of which country is not known. I may here throw out a conjecture that he was a king of Mithilā before the commencement of the rule of the Śrotriya dynasty. He was assisted in his work by his great minister Devāditya, the minister of peace and war. It is a longish work on Smṛti.

The next Smṛti MS. of great antiquity is the Śrīdattapaddhati, pages 45 and 129, No. 1320 ब. It was copied in La. Saṃ. 299, *i.e.*, about 1414 A.D. by Dhaneśvara who was settled at Khaṭṭā by Mahopādhyāya Nara. It was composed a few years earlier by Śridatta, the son of Nageśvara, a Paṇḍit honoured in the court of Rājā Devasiṃha, the eldest son of Bhaveśa, the third King of the Śrotriya dynasty. The real name of the work is Ekāgnidānapaddhati. This may also be Āvasathyādhānapaddhati; see Cat. Cat. p. 668B. The author is styled Mahāmahopādhyāya and Āvasathya, *i.e.*, the performer of Āvasatha sacrifice. The performance of sacrifices often gives the names to different Brāhmaṇa families. The work deals with the great gifts known as Mahādānas, which form the subject of the next MS.

Mahādānanirṇaya, pages 86 and 122, No. 1124 ब, is by Vācaspati, or more correctly by Rājā Bhairavendra with the assistance of Vācaspati. The MS. was copied in La. Saṃ. 392, about 1506 A.D. The work is not given in the list of the author's works in Cat. Cat. page 559B. Professor Bendall makes this work one of the basis for his chronology of the Maithila Kings. It is curious, however, that Bhairavendra is

called Rūpanārāyaṇa here, while he is styled Harinārāyaṇa in p. 76A., Br. Mus. Cat.

A MS. of higher antiquity than the Mahādāna is the Vratapaddhati, page 73, No. 1583 ङ. It was copied in La. Saṃ 344, about 1458 A.D., by Sudhādhara. For other notices of this work see Cat. Cat. Vol. I, p. 530B and Vol. III, p. 129B. The author is Rudradhara of Mithila. He may be Rudradhara, the disciple of Caṇḍeśvara and the author of so many Candrikas on Smṛti. In that case he must have flourished later than 1324 A.D. the age of Caṇḍeśvara.

The Maithila work on Smṛti, next in antiquity, is Dāna Vākyāvali by Vidyāpati. It is represented in the Nepal collection by two MSS., namely, pages 25 and 45, Nos. 910 ञ and 1720 ङ copied in La. Saṃ. 512 and 895 respectively. From Rāja. Mitra., No. 842, we know that a work of the Saṃskāras was dedicated by the author to one Ratnapāṇi in La. Saṃ. 271. There are various works of the same name, Dāna-vākyāvali, by various authors, many of which have recently been secured by me for the Bengal Government. Both the MSS. are mere fragments, the more ancient one has only 39 leaves.

Vividhavidyāvicāracaturā is a complete MS. on the propitiation of angry divinities and bringing about prosperity. It treats of ten thousand, hundred thousand and million homas, &c. It is attributed to Bhojadeva and is a paddhati. The work ends with the consecration of tanks, ponds and wells; see page, 66, No 1536 ङ. The MS. was copied by Śubhapati under the command of Gopāladhara Deva, the Prince of Mithilā, probably the son of Rāmabhadra in the town of Ratnadhara, in La. Saṃ 372. The author Bhojadeva does not appear to have been a royal personage. He is neither the Bhoja of Dhāra nor of Nepal.

Smṛti-paribhāṣā, page 32, No. 1077 ङ, by Varddhamāna, copied in La. Saṃ. 388, by Padmākara and Mādhava Śarmā in the village of Nāhoṣa. Vardhamāna, who appears to have been a judge at the court of Rājā Rāmabhadra of Mithilā,

and who wrote several works on Smṛti, wrote two on the technical terms of Smṛti, namely, Paribhāṣāviveka and Smṛtiparibhāṣā (Rāj. Mitra, No. 1848).

Vivādacandra, page 45, No. 1280 ट, by Misaru Miśra. See Rāja. Mitra No. 1859, where it is said to have been composed by Lakṣmi Mahādevī, the wife of Rājā Candra Simha of Mithilā, with the assistance of Misaru Miśra. The Prince Candra Simha does not appear in any authentic list of the Śrotriya Rājās of Mithilā. But Misaru mentions him. He may have reigned in a part of the kingdom, as Aufrecht, quoting all the six introductory verses of this work, makes him the son of Darpanārāyaṇa, the son of Harasiṃha, the son of Bhaveśa. It may be said in passing that the identification of Harasiṃha with Harisiṃha, the invader of Nepal, is most unfortunate, because the invader was a Kṣatriya Sūryyavaṃśī while Harasiṃha was a Śrotriya Rājā.

Vivādaratnākara, by Caṇḍeśvara, and Vivādanirṇaya, perhaps Vivādacintāmaṇi, by Vācaspati, in this collection are well-known works often described by competent scholars.

Nirṇayārka, by Śrī Kṛṣṇarāma, page 199, No. (2) 73, is a work composed in Nepal under the patronage of Gorkhā King Mahārājādhirāja Rājendra Vikrama during the middle of the last century. The author quotes from Kṛtya-ratnāvali, Kālamādhava, Nirṇayāmṛta, Nirṇayābdhi and so on. In the Colophon the work has been attributed to the patron Rājendra Vikrama.

For Dvaita-nirṇaya, by Vācaspati, pp. 86 and 90, Nos. 1648 ङ, and 12 ङ of the new collection, see preface to Vol. II. Notices of Sanskrit MSS., Second Series.

Sarojakalikā, in Bengali character, by Kaviratna, p. 38, No. 1077 ञ, is a complete compilation of Smṛti. Rāja. Mitra, No. 2014, thinks it to be a very ancient compilation as it does not seem to quote from any compiler. The name of the author seems to indicate that he was a Bengali. The present palm-leaf MS. is a mere fragment.

Dharmasāra, page 198, No. 1413, by Puruṣottama, is a

unique work copied in Śaka 1607=1685 A.D. It is a long work on Smṛti compiled from various works, Purāṇas and Smṛti. The author styles himself Jyotirvid, and prefaces his work with the praise of Vyāsa and the purāṇas. He introduces the purāṇas into the compilation of a work on Dharma with a long apology—a fact, from which he seems to have been one of the earliest writers to utilise the Purāṇas for the purpose of illucidating smṛti texts. The scribe, Bala Bhadra and his son, were inhabitants of Mithilā, though the MS. is written in Nāgara and dated in the Śaka Era.

Dharmatattvaprakāśa, page 192, No. 1560, by Śiva-Caturdhara, son of Govinda Sūri, son of Nilakantha, son of another Govinda. The family seem to have come from Pratiṣṭhāna or Paiṭhaṇā near the Godāvarī. The author was born at Benares. He composed the work in Śaka 1668. The Caturdhara family is still flourishing at Benares as a family of learned men. There are four MSS. of this work in the Benares College Library. See page 268B, Vol. I, Cat. Cat.

Dāna-vākya-samuccaya by Yogiśvara, pages 74, and 105, No. 1606 ब, gives the formulæ for making gifts and incidentally treats of the propitiation of angry planetary deities. This seems to be a very ancient compilation, as it has been quoted in the Bhoja deva-saṃgraha, copied in Śāke Saṃvat 1297. The MS of Dāna-vākya-samuccaya in the Darbar Library was copied in N.S. 848, though curiously enough it is said to be written in Nāgara character.

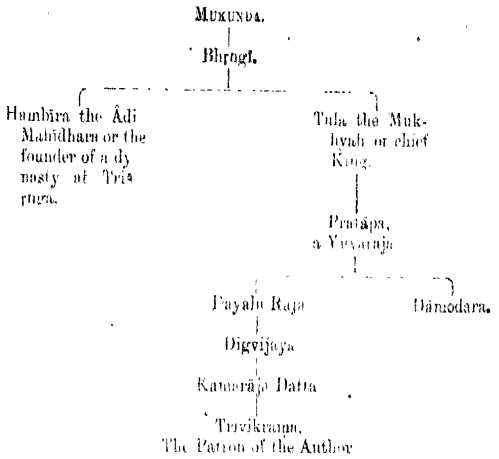
Dānapradīpa, page 185, No. 1238, by Mādhava, is unique. The MS. is incomplete. The author is daubed Mahāmahopādhyāya. He is the son of Viṣṇu-śarmā, the son of Rāma, son of Dhīdhana (?), son of Narasiṃha, regarded as a bearded Sarasvati, the son of Vāsudeva, who was by Rāghava, King of Traivarṇya Karaṇapura in Guzerat, brought from Sviṃganiṃdadhi and settled at Tolakirya. Hence his clan obtained the surname of Tolakiryya. The work treats of such gifts as those of cities, &c.

Tithyādinirṇaya, by Padmanābha, page 184, No. 1294,

character Nāgara, copied in N.S 827=1707 A.D. is unique. The author is daubed Upādhyāya and wrote his work at Benares. The work should rather be called Pretakṛtya-nirṇaya than Tithyādinirṇaya, of which it professes to be a part. The latter is a big compilation entitled Yogiśvara Saṃgraha. Padmanābha seems to have composed that volume of it which treats of Pretakṛtya in two parts, one entitled Pretakarmamahārṇava and the other includes Daśakriyā, Āvasathyapretāṣauca and the visit to holy men. The present MS. contains both these parts. Is Yogiśvara mentioned here the same as the author of Dānavākya-samuccaya?

Kṛtyakalpataru by Lakṣmīdhara, son of Hṛdayadhara and Foreign Minister to Mahārājā Govindacandra of Kanauj, whose reign extended from 1115 to 1148 A.D. (See M. Duff., p. 288). Page 62, No. 1508 ब notices an incomplete MS. in Newari character. The work has been described by Eggeling, p. 409B. The MS. therein described belonged to Vidyānivāsa, who is wellknown as the father of Viśvanātha Tarkapancānana, the author of Bhāṣā paricccheda. It was copied by a Kāyastha, named Kavicandra, for him in the Vyomendu(0)śara(1)sītā(5)śumite (1) Śāke, *i.e.*, in Śaka 1510=1588. This settles the date of Vidyānivāsa who was a Banerji and resident of Navadvīpa, and along with his, that of his son, the author of Bhāṣāparicheda.

Ācāradīpaka, by Gaṅgaviṣṇu, page 153, No. 1500, is an unique compilation of Ācāra, a part of Smṛti. The author gives his own genealogy and a genealogy of his patron Trivikrama. The author is the son of Jayadeva, son of Rāmabhadra, belonging to Gautamagotra. The geneology of the patron Trivikrama is as follows:—

Some of the passages in this account are so obscure that I have been obliged to put interpretations on them very different from those by Prof. Bendall. The MS. was copied in Śaka 1674= 1752 A.D. by Śivadharma and Bhuvanesa. The work treats of all the principal topics connected with Ācāra.

Pratiṣṭhātattva by Raghunandana, in Bengali character, page 65. No. 1536 a, is one of the 28 books of the writer's great digest, the standard smṛti of Bengal. It was composed during the latter half of the sixteenth century. It quotes from Haribhakti-vilāsa of Gopāla Bhaṭṭa composed in 1562. The present MS. was copied in Śapta tṛaya-pāṇi [illegible] Śaṅkete Śākābde, *i.e.*, 1537 Śaka=1615 A.D.

Pretamañjari, page 218, No. 1169, is dated [illegible] 1707 A.D. It treats of the last rites of [illegible] same work as the Pretamañjari by Dy[illegible] nor the same as Ulwar 801.

Brāhmaṇārthaprakāśa, page 218, No. (2) [illegible] meaning of the word Brāhmaṇa, [illegible] datta. There is a curious expre[illegible] namely Taṃ gurum Śāradārū[illegible]

It seems that the name of the author's guru was Puruṣottama, and that he is identified with Kāli.

Madana-ratna-pradīpe prāyaścittodyota, page 223, No. 1286, is part of a complete digest of religious and civil law of the Hindus, compiled by Viśvanātha, a Gurjjara of the Śrīmāli clan, inhabitant of Benares. His father was Saṭṭa. Śrīmāla, the small kingdom, of which the poet Māgha's grandfather was the chief minister, sarvādhikāri, gives its name to a very influential section of Gurjjara Brāhmaṇas. The author Viśvanātha belonged to that section. Professor Bendall supposes that Madana Siṃha Deva, the patron, or as the authors are pleased to style him, the compiler, of this work belonged to Gorakpur-Campārana. But the India Office Catalogue, page 537A, makes him a king of Delhi. This may sound strange to historical ears. But in 1412 died Mahmud Togluk who abolished the Empire, gave up sitting on the throne, coining money, and the city and the province fell a prey to Afghans and Rajputs alike. Madana Siṃha appears to have been an influential Rājput chief in the province and he invited four great Paṇḍits of his time to compile a Smṛti digest. These are Ratnākara Miśra, Gopīnātha, Viśvanātha and Gaṅgādhara Bhaṭṭa. The work is divided in 7 uddyotas of which the present MS. contains the fourth, that dealing with Prāyaścitta. And it has been done by Viśvanātha alone.

The statement in the India Office Library Catalogue takes out Śakti Siṃha, from the Campārana genealogy doubtingly placed there by Prof. Bendall and places him in Delhi.

Vājasaneyināmahorātrāśrita-dharmanibandha, page 47, No. 1320 e, is an incomplete copy of a Smṛti work on the duties of the professors of the white Yajurveda. It begins with an invocation to Viṣṇu.

Vīramitrodaya, by Mitra Miśra, Vyavahārakāṇḍa only, [illegible] No. 75 b. For the date and time of Mitra Miśra [illegible] page 374 of the India Office Library Cata-

Śivarātrividhānam, page 62, No. 1508 ब, derives its authority from the Padmapurāna.

Saptamivratakathā, p. 84, No. 1645 ब, copied in N.S. 508 = 1388 A.D. Kathās are stories in Sanskrit generally in Anuṣṭubh verses proclaiming the great efficacy of any vrata. They are very common in Northern India. The discovery of this MS. proves their antiquity.

Sarasangraha, p. 48, No. 1380 ब, was copied in N.S. 375 = 1255 A.D. It is a part of an unknown work entitled Veda Vaiṣṇava-siddhānta rahasya, that is, a work written with the object of reconciling the Vedas with Vaiṣṇava doctrines, and it treats of such topics as lakṣahoma in nine chapters. It seems to mark a stage in the process of Tāntrika Vaiṣṇavism being incorporated into Hinduism.

Vājasaneyināṃ Vivāhādipaddhati, by Rāmadatta, p. 80, No. 1634 ब. The author is the son of Gaṇeśvara, the son of Devāditya. [See supra Sugatisopānam.] Devāditya and his son Ganeśvara were the ministers of peace and war to an unknown kingdom, probably Mithilā. The work pertains to the white Yajur Veda, and treats of the ceremonies to be performed by the professors of that Veda. Rāmadatta, and his father Gaṇeśvara are described as mahattakas or noblemen. In Rāja. Mitra No. 1169, Rāma-datta is said to follow Vācaspati Miśra the great Maithila lawgiver. The MS. is written in Maithila character, and dated in La. San. 414. These considerations lead me to infer that the author was a Maithila. But the work is held in high respect by the Yajur-vedis all over Northern India. As the matter stands, if Rāma-datta writes a Paddhati based on [illegible] digest, the date given at the end of the MS. [illegible] position and not to copy. Theodore Aufrecht [illegible] the name of this work into Vivāha paddhati, p. [illegible] Cat. Cat. But he has no authority for it.

Agastyavratavidhānam, p. 52, No. 1[illegible] the process of worshipping Agastya, the g[illegible]

Ekādaśī-vrata-māhātmyam, p. 80, No. [illegible]

No. 1280 ब. The first was copied in N.S. 558, and the second in N.S. 400, during the reign of Ānandamalladeva at the temple of Paśupati. Both are in Newari character.

Ekādaśī-vrata-vidhānaṃ, p. 70, No. 1559 ब, is in Newari character.

Kānvāyapaśrāddha vidhiḥ, p. 45, No. 1820, ब, in Newari character, treats of the Śrāddha of the professors of the Kāṇvaśākhā of the white Yajurveda.

Durgārcanakalpataru, p. 187, No. (2) 110, by Lakṣmipati Śarmā, in Nāgara character. Complete. Unique. It was composed under the patronage of Navarāt Raghunāth, the son of Yuvarāt Ranabhima Shāha, son of Kṛṣṇa Varmā, during the reign of Rana Bahādur Shāh, the Gorkhā king of Nepal (1777-1799), who is described as having overrun Cina, Mithilā, Kāmarupa, Aṅga, Vaṅga, Kaliṅga, Kuru, Maru, Yavana. The author is entitled Daivajña Śiromaṇi and was the son of Kṛṣṇānanda.

Kālamādhava-kārikā-vyākhyānaṃ, p. 160, No. 1291, by Vaidyanātha Sūri, son of Bhaṭṭa Rāmacandra of Benares, is a commentary on Kārikās based on the work of Mādhavācārya on the determination of time for religious ceremonies, entitled Kālanirṇaya, commonly called Kālamādhava. This has been published in the Bibl. Ind. The authorship of the Kārikās is unknown. Vaidyanātha, the commentator, belonged to the well-known Pāygaunḍe family of Benares.

Kuśaṇḍikā is the common homa for all ceremonies. It is perhaps the shortest homa known. A work on this is to be found in p. 56, No. 1478, ब.

Caturthī Vidhiḥ, p. 80, No. 1684 ब, describes the ceremonies to be performed on the 4th day after marriage. Viṣṇu[illegible] Vidhi, p. 52, No. 1863 ब, is incomplete and has 85 [illegible]

[illegible] Śrāddhadīpa, p. 258, No. 1412, by Kṛṣṇa is an elementary work on the ceremony as applied to Smārta. This is to be [illegible] Kalyāṇa Varmā's work, and also from

same name. The author says that in Jyotiṣa, Tantras, Siddhāntas and Vaidyaka, the meaning only and not grammatical inaccuracies are to be taken into consideration.

Śuddhadīpikā, p. 255, No. 1500, is a liturgical work of no value, by Durga Datta. The author seems to have abridged a work entitled Prapañcasāra, an unknown smṛti work, and treated of the proper method of repeating the Gāyatrī

MEDICINE.

Carakasaṃhitā, p. 86, No. 1648 a, in Newari character. The description of this MS. has not been given in the Catalogue, but from my notes I find that it was copied in N.S. 305=1183 in the reign of Ratnadeva. In this case the year is given both in figures and in words Saṃvatsarānāṃ trayodhika śatatrayaṃ Aṅke + + Saṃvat 305 Caitra Sudi Somadine. It was copied by a Śrivastava Kāyastha Paṇḍita named Ratnapāla who came from Jejābhukti or Jejhauti the cradle of Caṇḍela power in Bundelakhaṇḍa. The granthasaṃkhyā is given as 12,086.

One hundred and twenty chapters were spoken by Ātreya to Agniveśa. Then it was revised by Caraka. But even then it was not complete by a third. So Dṛḍhabala of Pañcanadapura completed it after propitiating Śaṃkara.

The medical tradition of this school seems to have begun in the Vedic times. Agniveśa compiled the tradition about the period of the rise of Buddhism, for among the numerous Buddhist sects before Aśoka we [illegible] founded by an Agniveśa. Caraka, whose name [illegible] s, only revised it, and this Caraka may well be the [illegible] men in the court of Kaniṣka, the Indo-Sythian King, as Professor Sylvain Levy surmises, from Chinese sources. Dṛḍhabala's age it is difficult to settle. But I will hazard a conjecture, that he wrote when the last Hindu dynasty was reigning in the Panjab. The MS. is complete and it bears a date before the Muhammadan conquest of Hindustan. The work has been several times printed in Calcutta.

Cikitsāmṛta, p. 170, No. (3) 76 (see Report, page 9). The work is nearly complete, the first leaf only is missing, the first leaf as given in this MS. contains the preamble of a work on Materia Medica in which the author expresses his dissatisfaction with previous works on the subject, some being too small, some too difficult and so forth.

Nidānam, p. 70, No. 1559 ৰ. From my notes I find that the MS. contains a few leaves only and they treat of the Kṣudraka-roga-nidanam. It was copied in N.S. 571=1451 A.D.

Nilakaṇṭhasamgraha, p. 200, No. 1185, is a work on Hindu medicine by Nilakaṇṭha, the son of Narahari and Savitri, belonging to the Vaidya caste. One of his remote ancestors was Tripurāridhāna a Mahopādhyāya. His uncle was Śridhara of the Dhanvantari gotra. The MS. is a Physician's Vade Mecum.

✓ Yogasāra, p. 235, No. 1137, by Nāgārjjuna. The first seven leaves of the MS. are missing. In leaf No. 106 occurs the statement Iti Nāgārjjunakṛte Yogasāre Śri + + + cikitsā. The MS. is incomplete at the end too. The work is a very ancient one and is attributed to the great Nāgārjjuna, the founder of the Mahāyāna school.

Yogaratnasamgrahah, p. 35, No. 1113 ৰ, by Puruṣottama Datta of the Vaidya caste. The MS. was copied in the Śaka year 1586 on the full moon day of the month of Māgha on Tuesday. Sumati-jayajitāmitramalladeva of Nepal made a gift of this MS. in N.S. 810=1690 A.D. The work has 240 leaves written in Maithila character, though the statement of the gift at the end is in Nāgara akṣara.

✓ Rasahṛdayam, p. 289, No. (3)118, by Govinda Bhagavat. It is a work on Hindu Chemistry, and Dr. P. C. Rāy thinks it is one of the most ancient works on the subject. The work is in the form of a Tantra, being divided into 21 Paṭalas. Buddistic gods and Bodhisattvas are mentioned in this work. After the colophon there is a statement that Dhanañjt obtained this work from a worshipper of Nārāyana.

Viśvanāthaprakāśa, p. 24, No. 345, [illegible]
even in Nepal when Lawrence compiled his [illegible]
in that country. The MS. contains 447 leaves

In p. 90 is mentioned a MS. with 180 leaves, be[illegible]
No. 14 of the new collection made by Mahārājā Sir Vir
Sumsher Jang Bahādur, on the medical science. There are
no colophons in this work, and from the verses quoted in the
Catalogue, it appears to be a medical compilation, one of the
verses being the opening verse of the Mādhavanidānam. But
that verse had long become the common heritage of medical
men in India and is found in many medical works

Sarvatantraśighaṇṭu, p. 37, No. 1114 s. The MS. has leaves
missing in the middle. There are 179 slokas. It is a work on
synonyms on the medical science. The MS. begins and ends
in Buddhist fashion. The opening verse is the same as that
of Mādhavanidāna. It was copied in N.S. 209, *i.e.*, in 1089
A.D. The author's name is lost by a lacuna, but he is de-
scribed as Ācāryavarya.

No. 1114 *a*, in pp. 36 and 130, seems to contain two works, one incomplete in the earlier and the other in the latter part. The two works are by two brothers Ravigupta and Viṣṇugupta, both sons of Durgagupta. Viṣṇugupta's work appears to be a śighaṇṭu, Siddhasāra śighaṇṭu, noticed in p. 86, and the other work Siddhasāra-saṃhitā by Ravigupta is on general medical science. The number of leaves 97 and the extent in slokas 1212 both refer to the latter work. The MS. The date of the copy and reign of the king [illegible] both lost by lacuna.

A complete copy, however, of Ravigupta's Siddhasāra saṃhitā is noticed in the Catalogue under the name of simply Sārasaṃgraha, in page 21, No. 787. It is complete in 24 adhyāyas, the last chapter being on poisons. It was copied in N.S. 494=1374 A.D. The authors of both these works seem, from the terms in which the Maṅgalācaraṇa has been couched, to have been Buddhists.

Toḍalānanda, p. 181, No. (2) 326, is a medical compila-
tion made under the patronage of Toḍala Malla, the Finance

bar. [See *infra* Horāsukha.] This was one of works reported by the Paṇḍits of Nepal to Major Lawrence as rare. The present work begins with an obeisance to Dhanvantari and the Aśvinas. The compilers consulted works of Kuntisuta and others. Kuntisuta appears to be Nakula who is credited with the authorship of a veterinary work entitled Aśvacikitsita which has been published as a supplement to the Aśvavaidyaka in the Bibl. Ind. From the statement in this MS. it appears that Nakula is said to have written a work on medicine too. The present MS. is in three chapters.

Nāḍīparikṣā, p. 198, No. (3) 76, was composed by Rāma candra Somayājin, son of Samrāt Agnicit Somayājin, in Saṁ. 1405, [See Rep. p. 10.] The author seems to have been an inhabitant of Orissa [See Rep. p. 15.] and credited with the compilation of a smṛti work. The present MS. was copied in Saṁvat 1778.

Veterinary.—Aśvavaidyakaṃ p. 151, No. 1161, by Dipaṅkara, has already been fully described in my Report, page 10. The author was the son of Nānākara and the grandson of Nidhānakara, a Vaidya by caste, belonging to the Kāntāra vāsini Gāi. Dipaṅkara, nay, his family appears to have been Buddhists. The Maṅgalācaraṇa, though it begins with the word Śiva, does not appear to be an obeisance to god Mahādeva, as the word Śiva appears to be an adjective to Sarvajña, and the next hemistitch "Tajjñaṁ kiṁ s api yaṁ vidur" stamps him as Buddha. The author boas that his hairs were coloured with the dust of the lotus feet of Dipaṅkara who may be a Buddha, a Bodhisattva or a great Bhikṣu, but he cannot be a Hindu deity. The simile Buddhaḥ Śuddhodanādiva' is also Buddhistic. Few Hindus will have recourse to such a simile. The work is said to be in 90 chapters and the extent in slokas, is 1300. The author makes his praṇāma to Śālihotra, the founder of the Veterinary art and to his disciples. He consulted previous works on the subject, and his practice was of great use to him.

Aśvāyurveda, page 151, No. 765, by Gaṇa. The MS. is incomplete. It is like the previous work, a compilation from Śālihotra, Garga and others.

Yogamañjarī, p. 233, No. 816, compiled by Vardhamāna under the orders of Viśāla, a minister. The father of the author was Ācārya Jñānapati, probably a Buddhist minister. Viśāla belonged to the reign of King Narendra Malla of Nepal who ruled by the middle of the seventeenth century.

Sarasaṃgraha, p. 265, No. 816, by Indusena or Indrasena, who styles himself as a Mahārājādhurāja and Mandaleśvara and whose Viruds Rūpanārāyaṇa, &c., show that he was one of the Brāhmaṇa rājās of North Bihār or connected with them. It is a short work and was composed in Śaka 1754 or 1812.

ASTRONOMY.

Aristanavanīta-vyākhyā, p. 148, No. 1806, in Newari character. It is a commentary on the astrological work entitled Aristanavanīta by Navanītanarttanakavi, who selected all matters relating to Ariṣṭa, or evil influence of planets, from the Horā śāstra, which means principles of Astrology learnt from the Greeks. The present work is a commentary on Navanīta narttana's work by Śridhara (see Catalogue of Ulwar MSS. No. 1711, Extract No. 452). Śridhara is quoted twice by Bhāskarācaryya in his Bījaganita. Copied in N.S. 800 = 1680.

Gaṇakamaṇḍanam p. 143, No. [illegible] Nandikeśvara, son of Vedāṅgarāya, in [illegible], an elementary treatise on astronomy as applied to [illegible]. The MS. is incomplete. (See Cat. Cat. Vol. II. p. 28A. See also Peters IV, p. 44.) The genealogy of the author is thus given in Peterson's extract. In the Gurjara country there is a Brāhminic settlement named Śrīsthala. There was a Brāhmaṇa there named Ratna Bhaṭṭa whose son was Tigalā Bhaṭṭa. His son was Mālajit who obtained from Shah Jehan, Emperor of Delhi, the title of Vedāṅga Rāya. His son Nandikeśvara wrote this work for pleasing his

father. The author consulted among other works Muhūrta-cintāmaṇi, Gaṇakabhūṣaṇa, Ratnamālā, Joytirvidābharaṇa, Sajjana-ballabhā and Trivikramasata. Vedāṅga Rāya wrote the Pārasī-prakāśa in 1648 A.D.

Goloddeśa, p. 165, No. 1167, by Dāmodara. The MS. is copied in Nāgara character in N.S. 830=1710 A.D. This is an attempt to reconcile Astronomy with the Purāṇas. The author quoting from Garga and others says that Yudhiṣṭhira era will remain extant for 3,044 years. Then will commence the era of Vikrama and remain current for 135 years. Then the Śaka era for 1830. Then will arise a king named Nāgārjjuna who, killing the Mlecchas, will initiate an era that will last for 400,000 years. Then will King Dharmarāt start an era which will remain in force for 10,000 years. Then when the world will be covered with Buddhists and Mlecchas will come Kalki, and in 81 years he will destroy them all.

This is an elementary treatise on astronomy having a few chapters on Astrology. Unique.

Grahadarpaṇa, p. 166, No. 1412, by Gaurīśvara, is based on the Sūryyasiddhānta. Unique. It says that the astronomical era, that is, the Śaka era, commenced after 8,179 years of the Kali Yuga.

Grahaprakāśa, p. 167, No. (2) 32, by Kāśīnātha, composed in Śaka year 1735, the year of the birth of Rājendra Vikrama. The author follows the system of Varāha Mihira and of Sūrya siddhānta. He ...lted Brahma-siddhānta, Vaśiṣṭha-siddhānta, Sūrṇyasiddhānta, Tattvaviveka', Saurabhāṣya and other works.

Camatkāracintāmaṇi, p. 169, No. 1112, by Ṛṣi is an astrological work giving the effects of the rise, continuance and setting of planets on the destinies of men. The MS. has not been properly described elsewhere.

Jātaka-paddhati-vyākhyānam, p. 178, No. 1167 by Sūryyadeva Somayājin of Nirdhruva gotra, is an unique commentary on Śrīpati's well-known work the Jātakapaddhati, for

which see, Bhandarkar's Report for 1882-83, and Cat. Bik., p. 338. The present MS. was copied 1653 A.D.

Jātakārṇava, p. 179, No. 1578, by Varāha Mihira, is a short work on horoscopy, copied in Newari, in N.S. 883=1763. The MS. though it professes to be complete contains three chapters only, namely:—

1. Grahamadhyādhikāra,
2. Grahasphuṭādhikāra,
3. Tripraśnādhikāra.

The third chapter in I.O. MS. is chāyādhikāra, and the last verse of the present MS. treats of the shadow of the sun cast at mid day. The I.O. MS. contains three more chapters. The Trinity College MS. contains the second chapter only. In the Durbar Library MS. the author is stated to be Varāha Mihira.

Jaimini-sūtra vyākhyā, entitled Subodhinī, p. 179, No. (3)109, is a commentary by Nilakaṇṭha on a work on horoscopy in Sūtra form, complete in four chapters divided in four pādas each, attributed to Jaimini. The Sanskrit College Library copy is defective in the beginning, while the MS. under notice is complete to the end of the second chapter. The Sanskrit College copy states that the work was composed in Śaka 1676 in Nepal during the reign of Raṇajit Malla Deva of the solar dynasty, the last King of Bhātgāo in Prof. Bendall's list. The Durbar Library copy contains in the second verse from the beginning a statement that it was composed at the request of Raṇabhuj, a King of the solar dynasty. Raṇabhuj and Raṇajit appear to be one and the same person. The author Nilakaṇṭha is, therefore, a person different from the author of the Nilakaṇṭha Tājika. There is a complete copy of the original Sūtras of Jaimini in the Asiatic Society in the Government collection with a commentary.

Jyotiḥśāstram, p. 20, No. 772 ब, appears to be a work on divination in Sanskrit and Newari, compiled from various sources by the observation of the positions of dogs, lions, mules, snakes and elephants, &c., &c.

Todalānanda, pp. 182-83, No. 1167, or Horāsukha, by Todala Malla. The MS. was copied in Samvat 1639=1583 A.D. in Nāgara character. Todala Malla, the great Finance Minister of Akbar, who is termed Mahārājādhirāja here, made several compilations, *i.e.*, in Smṛti, in Tantra, in Vaidyaka and in astrology. The names of his compilations end in the word sukha or saukhya. The present MS. is Horāsukha or Horāsaukhya. It relates to Horāśāstra or Horoscopy. The attempt was made, as the author says, to bring together in one place, the substance of all such works as Jātakasaṃhitā by Varāhamihira. In the preface the author speaks of Vasiṣṭha, Bhṛgu, Garga, Parāśara and others engaged in spreading religion. Unique.

Nakṣatrasārāvali, p. 194, No. 1188, gives the description of the various asterisms or nakṣatras, the number and position of stars in each and such other topics. It is a short work in Newari character. Unique.

Pātasārauṭīkā, p. 205, No. 1167, or rather Pāta-sādhana-ṭīkā, by Viśvanātha Daivajña, the son of Divākara Daivajña, is a commentary on the Pātasādhana by Gaṇeśa Daivajña, son of Keśava. For the author and the commentator, see Bhandarkar's Report for 1882-83, p. 29, preface. It deals with the rules for compiling Hindu almanacs. The initial year is 1444 Śaka=1582 A.D.

Praśnottara-ratnamālikā, page 88, No. 1152 *a*, is a work on fortune-telling from questions. It is on palm-leaf in Newari character, 14 leaves only.

Praśnottarāvali, p. 210, No. 1882. The MS. is in Newari character copied in N.S. 524=1404 A.D. The author is Gaṇapati Śarmā, the son of Kamalāpati and Padmini and the grandson of Haripati. It is a work on fortune-telling by means of questions. The copyist is Devaśaṃkara Śarmā, the son of Gaṇapati, a resident at Svaṇikṣevantā.

Bhaṭṭotpalaratnamālā, p. 229, No. 1188. This is a mistake of the scribe for Jyotiṣaratnamālā, by Śrīpati, with a commentary by Mahādeva. Mahādeva's commentary seems

to be very much abridged in this work. (See Tiwar Catalogue, extract No. 498.) The genealogy of the commentator is thus given in the extract. There was in the family of Śrījanyakāya a brahmana named Bandhaka, who was a friended King Karna. He had a son named Mahadeva who had three sons—Lūnga, Āma Śarma and Ajaya. The last was a friend of King Bhima. Lūnga's son Mahadeva, the commentator, wrote in 1185 Śaka = 1263. His grandfather Mahadeva wrote a commentary on the Kāśmīra grammar entitled Sphuṭaśabdasiddhi.

Upapadalakshaṇāvalī, Sūtika, p. 276, No. (5) 109. The text is by Vittala belonging to Kṛṣṇagurūpa, and the commentary is by Rudra Jyotirvid, the son of Vidyākara.

Bhojadevasaṅgraha, pp. 8, 18, 34, 42, 86, 120, Nos. 225 ब, 263 ग, 1078 ङ, 1206 ब, 1648 ङ is an abstract of Bhojadeva's great work on Astronomy-Astrology which again is based on Varāhamihira. Dāmodara, the author, consults the works of Yogāyana and others, but he strictly follows the method of Varāhamihira. The work treats of the fortune-telling of kings only. Professor Bendall says that the MS. in page 34 and 120 is the earliest work dated in a non-Nepalese era, namely, Śaka Saṁvat 1297.

Mayūracitram, p. 39, Nos. 1176 ङ and 1179 ब. This is a work on Gymnastics. It is written in the form of a dialogue between Garga and Bhaguri. The works known on the subject are attributed either to Nārada or to Varāhamihira. The present work is in the form of a Purāṇa complete in eight chapters.

Yavanajātaka, p. 40, No. 1180 ब. The work has been fully described by me in Journal Asiatic Society of Bengal, for 1897, in p. 340, also in my Report, page 8. But at that time the colophons of the various chapters were not drawn up. From a perusal of these in the present Catalogue it appears that the Yavanas could divine at birth whether a newborn child would be a monk. This at first sight may appear strange, but if the fact that among the missionaries of Aśoka, two were Bactrian Greeks be taken into consideration, it would appear that Greeks in the outlying Provinces of their

Empire often became bhikṣus of the Buddhist religion. I take this opportunity of correcting two mistakes which inadvertently crept into my Report. For Vṛhatjātaka read Vṛhat Saṃhita and for 4,000 slokas read 4,000 Indravajra slokas. Some copies of the Yavanajātaka have, since the publication of my Report, been found in the City of Benares, but they are Vṛiddha Yavana in 8,000 Indravajrā slokas, and the verse Iti svabhaṣūracanābhiguptāṃ does not occur in any of these, and Vṛiddhayavana described by Eggeling in p. 1096 I.O. Cat. is a quite different work from that in the Durbar Library.

Yogayātra, p. 284, No. 356, by Varāhamihira. The present MS. is defective in the beginning. First four leaves are missing. It is complete in 15 chapters, but many of them do not agree with those in the I.O. MS., p. 1057A.

Chapters in the present MS.	Chapters in the I.O. MS.
2. Ācārādhyāya.	1. Dravapuruṣakārādhyāya
3. Abhiyogadhyaya.	2. Ācāradhyāya.
4. Yogadhyaya.	3. Abhiyogā o.
5. Miśrakādhyāya.	4. Yogādhyaya
6. Valyupahārādhyāya.	5. Miśrakā o.
7. Nakṣatra snānādhyāya.	6. Valyupahārā o.
8. Agnunmittādhyāya.	7. Nakṣatranimittā o.
9. Naksatra Kaṭabhāni	8. Agni nimittā o.
10. Varilakṣaṇādhyāya	9. Nakṣatra Kaṭabhā o.
11. Hasti śāladhyāya.	10. Aśvaceṣṭādhyāya
12. Hastigitādhyāya	11. Prasthānakīyā o.
13. Madakaraṇādhyāya.	12. Śrī śakunādhyāya.
14. Asvagitam.	13. Protsāhā o.
15. Khadgalakṣaṇādhyaya.	14. Valotsāhā.

Rantnakalāpa, p. 286, No. 1578, is an elementary compilation of Astronomy-Astrology by Viṣṇudeva, the son of Satyavati and Raghunandana, grandson of Vāsudeva and a great-grandson of Rāmadatta belonging to the Karambahā family of the Vatsa gotra. Unique. Compiled in Śaka 1568 =

1646 A.D., copied by Mahadeva Daivajña in 1612 Śaka, *i.e.*, 1690 A.D.

Sūrya-siddhānta-bhaṣya, pp. 38 and 182. No. 1165 ब, is known to Aufrecht in Buhler's Guzerat lists. The Darbar Library copy describes the commentator as a Maithila, a Somayaji and a Vajapeyi. It is in Maithila character. The text and the commentary are both given in the MS.

Horāśāstram, p. 51, No. 1206 ब, appears to be a work different from that mentioned by Burnell 79a. This is the same as Varāhamihira's Vṛhajjātaka (see Rāj. Mitra, No. 2179). There are ten chapters in this incomplete MS. But they are differently arranged from that given in Eggeling, 1033.

Kausalya-kusumāvali, pp. 19 and 101, No. 736 ब, by Rājacūḍāmaṇi-vardhana, is in two parts. The first is complete and the second defective at the end. [See Rep. p. 11.]

Khaṇḍakhādya, p. 89, No. 3, of the new collection, is based on Āryabhaṭa's theories. It is by Brahmagupta, son of Jiṣṇugupta, who is said to have flourished at the beginning of the seventh century. The MS. is complete and it was copied in N.S. 470 = 1350 A.D.

Khaṇḍakhādyaṭīkā, p. 26, No. 933 ब, and pp. 86 and 103, No. 1645 ब, was composed by Śrīdatta in Nepal for the use of the Nepalese Pandits. It commences with the formula for the reduction of the dates in the Śaka era into those of the Nepalese era. For a fuller description of the work see Rep. pp. 11 and 12.

Navaratna, p. 195, No. 1165, by Dāmodara Bhaṭṭa, an astronomical treatise with versified colophons, was composed at Benares in Śaka 1695. The author was the son of Jānaki and Raghunātha belonging to the Citpāvana race, that is, the race of Koṅkaṇa brāhmaṇas to which the Peśwas of Puṇā belonged. The present MS was copied by Pūrṇānanda, the astrologer to the king of Nepal, probably a student of the author, in N.S. 806.

The work is divided into *ratnas* or maṇikyas. The

present MS. contains the Jyotiṣamāṇikya divided into five prakāśas of the first marici. These are:—

Pañcadisiddha	marici	prakāśa
Drk-kheṭa siddhi	,,	,,
Triprašna	,,	,,
Parva	,,	,,
Gaṇita	,,	,,

Sripati-paddhati Vyākhyānam, p. 18, No. 619 ङ, in Nāgara character, seems to be a commentary on the well-known Jyotiṣa work brought from India by the Gorkhas who write in Nāgara.

Kāvya.

Kirātārjunīyam, p. 18, No. 844 म, is a MS. in Maithila character.

Kīcakalaḍha Kāvyam, p. 75, No. 1608 ट, by Nityavarmā. See Rāj. Mitra, Vol. II, p. 97. Written in a highly artificial style full of alliteration.

Kumārasambhava, p. 12, No. 328, in . . . character, comes to the end of the seventh canto.

Nalacaritaṭīkā, p. 94, No. 17, in the new collection by Sir Vira Shamsher, in Maithila character, by Manmmdra Harisvara. The commentator wrote a work in prose and verse on the life of Vikramaditya. The commentary was completed in the Saka year 1164=1242 A.D., and it appears to be one of the earliest commentaries on the work which seems to be the Naisadhacarita, as it is complete in 22 cantos.

Naiṣadhacaritam, pp. 12 and 87, Nos. 329, incomplete, and 1648 ट to the middle of the ninth canto. The latter is in Maithila character.

Yaduvaṃśa Kāvyam, p. 282, No. 1427, by Kāśīnātha. Leaves 1-19, 24-29, 89-99 are missing. The father of the author was Śaṃkara and his mother Rohiṇī and he was a Brāhmaṇa. It appears to be an imitation of Kālidasa's Raghuvaṃśa and treats of the family of Yadus to which Kṛṣṇa belonged. It is a grammatical work of the nature of

Bhaṭṭi, the first canto giving examples of Caṇ and the second of Laṇ.

Raghuvaṃśam, p. 21 and commentaries, pp. 12 and 81 being Nos. 772 ङ, 823, 1076 ग, all in Newari character. The commentary in both the numbers is Śobhanā by Vaidya Śrigarbhacandra; both incomplete.

Śiśupālabadhaṃ, pp. 56 and 75, Nos. 1173 ङ and 1608 ङ.

Śiśupālabadhaṃ, commentary, p. 72, No. 1583 ग on the first and the sixteenth cantos.

Śiśupālabadhaṃ, commentary, Nirṇaya Vyhaspati, p. 254, No. 1120, by Vyhaspati, a Bengal Brahmana of the Mahutapa anyaṣṭhāra of the Rāḍhiya class. He is therefore no other than the well known Kavikaṇṭhahāra. His Guru was Śridhara who gave him the title of Miśra. He was greatly honoured by the King of Gauda. He styles himself Kavicakravartti. The MS. on paper was copied in N.S. 829 = 1709 by Brahmadeva in Newari character. The commentary ends with the sixth canto.

Śrīdharasvāmi Vīra Kāvyaṃ, p. 71, No. 1585 ग, 8 leaves only. Unique.

Bhaktavijaya Kāvyaṃ, p. 229, No. 1480, by Lahtāvallabha. The bhakta in this poem, composed in 108 verses, is Pṛthvinārāyaṇa, the Gorkhā conqueror of the Nepal Valley. He was the great grandson of Pṛthvipati, belonging to the Somavaṃśa. It was composed in इलानिधिकलाशाके *i.e.*, in the Śaka year 1671. Pṛthvinārāyaṇa had four younger brothers, Jiṣṇuprabhāva, Dalamardana, Dalajit and Śubha.

Haricarita Kāvyaṃ, pp. 75 and 184, No. 1603 ङ, in Maithila character, copied by Bhānukara in Śaka 144. The poem is an imitation of Naiṣadhacarita on the adventures of Kṛṣṇa, the 8th incarnation of Viṣṇu, complete in 13 cantos. The author Caturbhuja composed the work in 1415 Śaka = 1493 A.D. at Rāma keli, a suburb of Gauḍa, the capital of Bengal, then ruled by the Khojās and Habsis, who were put down in 1494 by Alauddhin Husain Shāh. The author belonged to the Kāśyapa gotra, and the village from which his line of ancestors in that

gotra among the Vārendra distribution of the Bengal Brāhmaṇas, derived their family title is Karañja. The theory is that the five brāhmaṇas from whom the Rāḍhīya and Vārendra brāhmaṇas claim their descent, came in Gauḍa in Vedavāṇānga Śake, *i.e.*, in 654 Śaka, *i.e.*, 654+78=732 A.D., *i.e.*, at a time when the preachings of Kumārila wrought a great revolution among the Brāhmaṇas and Brāhminists in India. This was just the time when Yaśovarmā was ruling in Kanoj with Bhavabhūti, the pupil of Kumārila, as his court Pāṇḍit and court poet. Tradition says that application was made by a King of Gauḍa to the King of Kanoj for five Brāhmaṇas to perform a Vedic sacrifice, and five men came to Bengal. Their descendants settled on both sides of the Ganges and were in course of time divided into Rāḍhiyas and Varendras.

Their descendants obtained 156 villages from local kings, and these villages gave names to 156 families of brāhmaṇas—56 among the Rāḍhiyas and 100 among Vārendras. We have not as yet got any authentic record about the grants of these villages. This work gives us the history of the grant of the village of Karañja to Śvarṇarekha by Dharmapāla (875-900). In Śvarṇarekha's family was born Bhuṇḍu Ācāryyavara. His son was Divākara Ācāryya. In his family was Nityānanda Kavindra who was an expert in the Mahābhārata. One of his descendants was the author of Smṛtikaumudi who got a son, named Śiva Dāsa, by worshipping Śiva at Benares. He had four sons—Nārāyaṇa Miśra Mantrin, Mādhava Pāṭhaka, Bhānu Śarmā and the author Caturbhuja. When the last was born his father wrote with a golden pen and with honey a śloka on his tongue to the effect that he may be a poet and so he was a poet.

Lyric, &c., &c.

Ṛtagovinda, p. 16, No. 468 ब, in Newari character, was copied N.S. 616=1496 in the reign of Jayarāja Malla.

Gītapañcāśikā, p. 16, No. 461, in Newari, dated Śaka 1550=1628 A.D., was composed by Rāja Jagajjyotirmalla.

The MS. also contains two dramas in Newari by the same royal author, *viz.*, Kuñjavihārī and Kubalayāśva.

Gītamālā, p. 74, No. 1584 ग, songs in Newari.

Caurapañcāśikā, p. 38, No. 1152 ब, in Newari character.

Padyasamuccaya, p. 202, No. 1502, composed by Rājā Jagatprakāśa Malla of Bhātgāo, the grandson of Jagajjyotirmalla, the literary king.

Meghadūtam, pp. 31 and 56, Nos. 1076 ट and 1478 ठ, the first in Newari and the second in Maithila, incomplete; the former was copied in N.S. 484=1364 A.D. in the reign of Jayarjjuna Malla.

Commentary to Ditto, p. 78, No. 1633 ठ, incomplete, in Newari character.

Ślokasangraha, p. 74, No. 1584 ड.

Ślokasārasangraha, p. 259, No. 1429, collected and compiled by Jagajjyotirmalla, the King of Bhātgā, in Newari, Samvat 746=1626 A.D., copied in N.S. 808=1688 A.D. One of the poems is Vārānasyaṣṭakam, another is Vairāgyavarṇanam.

Dramas, Indian.

Nāgānanda, p. 73, No. 1583 ट, is a well-known work by Śrī Harṣa, the great king of Kānyakubja. The Prastāvanā has many passages which are identical with those in Ratnāvalī reputed to be by the same author.

The present MS. has the first three leaves missing. It is copied in Newari character and the date is N.S. 488=1818 A.D. when king Jayānanda was reigning.

Uttaracarita, pp. 12 and 69, Nos. 332 and 1537 ट. The first is in Maithila and the second is in Nāgara character.

Mālatīmādhava, pp. 56 and 74, Nos. 1473 ट and 1585 ड. The first is dated N.S. 276=1156 A.D. It belonged to a Buddhist monk Buddha-rakṣita. The other is copied in La. Saṃ. 469.

Anargha-rāghava, pp. 74 and 81, Nos. 1588 ट and 1634 ड. Both are in Maithila character and without date.

Prabodhacandrodaya, p. 64, No. 1534 ब. The MS. is in old hand-writing with only a few modern leaves. The character is Newari.

Mudrārākṣasa, p. 88, No. 1648 ग copied in Newari, in N.S. 491 = 1371 A.D., at Lalitapura, by Gomendra Candra of the school of the gem of writers when King Jayārjuna was reigning. The MS. is complete.

It has a commentary entitled Mudrāprakāśa, p. 83, No. 1645 ङ, by Vaṭeśvara Miśra, son of Mahāmahopādhyāya Gauripati in Maithila character. The MS. contains commentary of the first and a second Ankas and a portion of the third.

Karpūramañjarī-nāṭikā, p. 45, No. 1261 ग, copied in La. Saṃ. 858.

Gaurīdigambara, p. 13. No. 382 ङ, by Śaṃkara Miśra. (See notices of Sanskrit MSS. Vol. XI, p. 12.)

Dramas, Nepalese.

Amṛtodaya-nāṭaka, p. 147, No. 1418, in Nāgarī character, in Saṃ. 1848 = 1792 A.D. This appears to have been composed under the Gurkhas. For the contents of the work see Report, p. 17.

Aśvamedhanāṭakam, p. 149, No. 1617, by Sumati-Jitāmitra-deva in N.S. 810 = 1691 (see Report, page 18).

Gītadigambara, pp. 18 and 108, No. 882 ङ, by Vaṃśamaṇi, the son of Rāmacandra of the Vilvapañca race of Maithila Brāhmaṇas. Vaṃśamaṇi lived in Nepal and wrote this work on the occasion of a Tulāpuruṣadāna by Pratāpa Malla Deva of Kaṭhmandu in the Śaka year 1577 = 1655 A.D. It is in imitation of Jayadeva's Gītagovinda. But it has a hymn to the united form of Hara and Pārvatī in Hindī which has a ring of Tulasīdāsa who died of plague in 1624 A.D.

It was composed to entertain the Princes and Paṇḍitas assembled to see the Tulāpuruṣadāna in which the King in his armours weighs himself against gold and other precious

metals and gives them away to Brāhmaṇas. Pratāpa was himself a poet and his Aṣṭakas are be to found in all the holy places in Nepal inscribed at prominent places on stone. It is meet that on an auspicious occasion like this he should encourage a Sanskrit dramatic performance.

Dhūrtiasamāgama, p. 66, No. 1536, by Jyotirīśvara surnamed Kaviśekharācāryya. His grand-father was Kāmeśvara and his father was Dhīrasiṃha. They belonged to the clan of Mahīśāsana and he was the lord of the village named Pallijaṅgama. He is called Abhinava Bharata. This is significant. It is known from Report, p. 23, that he was the author of a semi-vernacular work entitled Varṇana-ratnākara, giving the poetic conventions of his age.

He was contemporary with Harisiṃha of Simraon (1324) who defeated a Sultan (Śuratrāṇi), and the work was represented immediately after the conclusion of peace. This appears to be a comedy.

Pāṇḍavavijaya, p. 19 and 115, No. 694 ब, by Jayarāja Malla Deva, the husband of Nāthalla Devi, the rightful heir to the throne of Nepal and the son of Vijaya Malla (see historical preface by Prof. Bendall). This is also called Sabhāparba nāṭaka, from which it appears to represent the event of the Sabhāparva of the Mahābhārata.

Bhairavānanda-nāṭakam, p. 84 and 119, No. 1078 ब, by Maṇika, the son of Rājavardhana who, by the boon of Naṭeśvara, was an expert in dramaturgy. This appears to be a secular drama, the hero being Bhairava and the heroine Madanāvatī, a celestial damsel cursed by a Ṛṣi to become a mānuṣī. The drama was enacted on an appropriate occasion, namely, the marriage of Jayadharma Malla Deva, the son of Jayasthiti Malla by Rājalla Devī. About this King and his literary tastes see Appendix by Professor Bendall, pp. 11-14. He came apparently from Mithilā, a place of learning, and so he had cultivated a fine literary taste for the display of which his new position as King of Nepal afforded him ample opportunities. The birth ceremony of his son, the

same Dharma Malla, was celebrated by the performance of a four-act Rāmāyaṇa. Professor Bendall has noted this fact from the chronicles. In Cat. p. 246, No. 1418, there is a description of a four-act Rāmāyaṇa, by Dharma Gupta, the son of Rāma-dāsa. Dharma Gupta calls himself Poet Laureate. He was commanded by Jayayūthasiṃha Deva, who does not seem to be a King of Nepal though his dominions included parts of the valley, on the occasion of the Hariśaṃkara rathayātrā, to enact the drama. The King Yūthasiṃha is said to have been a worshipper of Gopāleśvara, Śikharanārāyaṇa and Jhaṅkeśvarī. Of these the second is one of the four Nārāyaṇas who protect the valley, namely, Īsanarāyaṇa Viśvanārāyaṇa, Caṅgunārāyaṇa and Śikharanārāyaṇa. From his title Siṃha he seems to have belonged to the race of Hari Siṃha, and from his worship of Śikharanārāyaṇa he seems to have dominion in Nepal. What stamps him as a King of Simraon is the epithet sarki kula-kamala-kānana-vikāśanaika-bhāskara, *i.e.*, he helped in the establishment of the Surki dynasty of Jaunpore. The troubles in the then eastern [Shurq] dominion of Delhi commenced at the end of the reign of Sultan Firoz Shāh of Delhi, 1388, and Yūtha Siṃha appears to be one of those Hindu Rājās who helped Malik Sharwar, a Khaujā, to establish himself as Malik us-shurq. Yūtha Siṃha seems to have been a contemporary and a relative of Jayasthiti who, by marrying Rājalla Devī, made himself master of Nepal.

The present copy of the four-act Rāmāyaṇa is written in Newari some time after it was composed. Professor Bendall in his Cam. Cat. mentions a four-act Rāmāyaṇa entitled Rāmāṅka nāṭikā by the same author, son of the same Rāmadāsa, composed in 1360 A.D. This was enacted at Lalitapura. Rāmadāsa was not a magistrate of Nepal as Professor Bendall says, but he was the spiritual guide to the Kings of Nepal. The drama was composed when the poet was young and his father living. He composed it to please his father and, as is common with young aspirants of literary fame, he displays his sounding titles, Vidyārṇava and Bālavāgīśvara. But the drama

noticed in this Catalogue, p. 246, was enacted at a later period, in another part of Nepal. This composition is here represented as a Nāṭaka, but this is opposed to the rules of dramaturgy in which Nāṭikā only can be finished in four acts. Many years after its composition when the poet was an old man he gave up his sounding titles. This very drama appears to have been twice more enacted, once on the birth ceremony and once more on the initation ceremony of Dharma Malla.

The fact that the nāndīs and prastāvanās differ according to the occasion raises a nice question. The prastāvanās are implicitly believed to contain contemporary historical information. That they certainly do. But the place and the occasion mentioned in them relates only to one single representation during the author's lifetime. The information that this drama was enacted four times in 40 years or so, shows its immense popularity in Nepal at the end of the fourteenth century.

ANTHOLOGY.

Prasanna-sāhityaratnākara, p. 211, No. 1574, by Nandana, in Newari character, is an anthology in 1,000 stanzas. The compiler is very proud of his knowledge of Paṇini and Sāhitya. He says his work is beyond computation. He commences with Śivavrajyā and quotes a verse of Vasukalpa Datta in the beginning. This work is compiled in imitation of Kavivacana Samuccaya [See Rep., pp. 20-21] in which collations of verses on different subjects are called Vrajyās. That is Buddhistic while the present is Hindu.

Prastāvaratnākara, p. 212, No. (2)94, by Haridāsa, son of Puruṣottama, of the Karaṇa clan, an inhabitant of the Mahārājya Khārāgaḍa. Puruṣottama had four sons—Kṛṣṇadāsa, Dāmodara, Nārāyana and Haridāsa. Haridāsa was a worshipper of Gaṇeśa and was proficient in Joytiṣaśāstra, Vṛhat kathā, Smṛti kathā, Āsikya, Sāmudrika, Śākuna, Pañcatantra, Caraka and Kāvyas. It was composed in 1614, probably of the Vikrama samvat, at Jaṭāpattana, during the reign of Varavīrasāhi. There is a table of contents given in

verses at the beginning of the work, from which it appears that the work is complete in 21 chapters—(1) Niti, (2) Rājanīti, (3) Prakīrṇakākhyānam, (4) Anyokti, (5) Praise of wealth, (6) Praise of good men, (7) Gardens, (8) Gods, (9) Censure of bad men, (10) Kūṭākhyāna, (11) Good manners, (12), Righteousness, (13) and (14) Praise and censure of women, (15) Trees, (16) Love, (17) Omens, (18) Palmistry (19) Juggelery, (20) Jyotisa, and (21) Book on gems. The MS. was copied in Sam. 1890 by Vidyānanda the great worshipper of Buddha.

RHETORIC.

Kāvyaprakāśa, p. 67, No. 1536 ञ, is in Maithila character.

Kāvyādarśa, p. 74, No. 1585 ष, is a dilapidated copy.

Daśarūpakālaṅkāra, p. 12, No. 344 क, is in Maithila character, composed by Viṣṇudhanika.

Sahṛdayahṛdayāvaloka, p. 15, No. 400, in Maithila character, copied in La. San. 91. This is well knownas the commentary by Ānandabardhana on Dhvani, a work of unknown authorship.

LEXICON.

Amarakosa (1) p. 19, No. 772 क; (2) p. 19, 772 ख: (3) p. 23, No. 802 ग; (4) p. 23, 803 घ; (5) p. 50, No. 1361 ङ; (6) p. 56, No. 1473 च; (7) p. 69, No. 1537 छ; (8) p. 71, No. 1559 ज; (9) p. 75, No. 1608 झ; (10) p. 75, No. 1608 ञ; and (11) p. 77, No. 1633 ट. (1) (2) (3) and (4) are in Newari; (5) is in Bengali? copied in V. Sam. 1511 in Campakāraṇya during the reign of Madanasiṃha Deva; (6) is in Newari copied in 412 N.S.; (7) is in Maithila character; (8) is a mere fragment; (11) is in Maithila copied during the reign of Bhavasiṃha Deva.

Amarakoṣaṭippaṇi, p. 60, No. 1475 ठ, is in Newari character.

Amarakoṣṭīkā, p. 28, No. 802 ग and घ and 803 घ. The first is in Maithila composed by Vṛhaspati, commonly known as Rāyamukuṭa; the second by Śrīkara, the Court Paṇḍita of

Rāmasiṃha of Mithilā, and the third is by these two commentators. Rāyamukuṭa flourished in the early part of the fifteenth century in Bengal. He was highly honoured by the Hindu dynasty which rose on the ruins of the Ilias shāhis of Bengal. Rājā Kaus was the founder of this dynasty, but his son Jadu became a Muhammadan, and even after his conversion he patronized Rāyamukuṭa, who speaks of his patron as Jalāluḍ dīn. The Śrikara may be the father Smārtha Āchāryya Cūḍāmani, who is reported to be the guru of Raghunandana. Raghunandana flourished by middle of the Sixteenth Century, and there is nothing to prevent the father of his guru going in shares with Rāyamukuṭa about the authorship of a commentary on the Amarakoṣa.

Medinikosa, p. 79, No. 1633 ङ, in Maithilā, copied in La. Sam. 377.

Dhanañjaya-nighaṇṭu, p. 189, No. 1089. It was copied in Sam. 1651-1598 A.D. The present MS. is defective in the beginning. The colophon of the second chapter is the same as in I.O. Cat. p. 285 B.

FINE ARTS.

Saṅgītasarvasaṃgraha, p. 268, No. 1478, by Jagajjyotirmalla, is an abstract of all the works on music, dancing and acting known at his time. The work was composed in N.S. 746, copied by Śiva, the son of Siṃha-Deva, in the reign of the Royal compiler.

The Royal bard says that it is reported that Bharata wrote his work in one hundred thousand ślokas, but it is very doubtful if the work exists in its entirety. He saw certain portions and he heard of some other portions from others. Vipradāsa Bharata collected some portion. Vyāsa embodied some portion in his Purāṇas. From these and from other sources the King made his collection. He did not say anything new, but only changed the versification.

Saṅgīta-candra, p. 260, No. (2) 222, is based entirely upon Bharata nāṭya Śāstra. It is a comprehensive work on music and dancing. The work was brought to Nepāla by Jagajjyotir

Malla from Southern India, and he, with the assistance of Vaṅgamaṇi, wrote a commentary entitled Saṅgitabhāskara, p. 262, No. (2)222. The author of the text is Abhilāṣa. The work is interspersed with Newari translation of important passages by the Royal author.

Saṅgitasarvasva, p. 67, No. 1586 ब, in Newari character. The work was known only in quotations, see p. 686 B. Cat. Cat. Vol. I. It quotes from the following works—Nāṭyadarpaṇa, Saṅgitavallī, Saṅgitaśekhara, Nāṭyalocana, Saṅgitakalpavṛkṣa, Daśarūpa, Ratnakosa and Bharata. The work is by Jagaddhara who quotes it in his commentary on Veṇi Saṃhāra.

Hastamuktāvalī, p. 270, No. 798, by Śubhaṅkara, treats of the motions of hand in dancing. It is based on one of the chapters of Bharata Nāṭyaśāstra, supplemented by Kama Śāstra. This work is explained by a commentary entitled Hastamuktāvalī-sārasamuddhṛtikā, by Ghanasyāma, p. 272, No. 1282, written for the edification of the son of Ananta the daughter's son of Jagajjyotirmalla, composed in N.S. 795-1675 A.D.

Rāgamālā, or Rāgalakṣaṇam, p. 67 and 241, Nos. 1586 ङ (three leaves only) and 1478. By Bharata. Appears to be a chapter from Bharata Nāṭyaśāstra.

Mayasaṃgrahaḥ, or Pratiṣṭhātattvam, p. 69, No. 1587 ब, is a work on architecture in which the modes of constructing palaces and dwelling-houses have been given.

Praśastiratna, p. 209, No. (2)191, is a letter-writer. In the preamble it records the rise of Pṛthvīpati Varmā in the Gorkhā hills. His son was Candrarūpasāha Varmā. His son was Viṣṇu Varmā, and his son Jiva Sāha Varmā was the patron of the author.

The letter-writer gives the number of the Syllable Śrī to be appended before the names of respectable addressees. Six are to be added before Guru's name, five before master's, two before servant's, four before enemy's, three before friend's, and one before son's or wife's name. The MS. is unique.

Gāyanalocana, p. 164, No. 1412, was copied by Kirttamālī Śarmā in Śaka 1706. It is a unique work on elementary music of the mediæval type. It gives the times of the day for the various tunes to sing. The MS. ends with an interesting quotation from the Saṅgītacūḍāmaṇi.

Caturaṅgataraṅgiṇī, p. 168, No. 1612, by Vaṃśamaṇi, a work on the chess play, was composed under the order of Kṛṣṇānanda Rāya. Unique.

Nāṭyaśāstra, p. 196, No. 173, attributed to Bharata. The present MS ends with the chapter on Āhāryābhinaya, which is marked as the seventy-second. See Bik. Cat., p. 510. The work has been published in its entirety in the Kāvyamāla series.

Bharatanāma-dīpaka-nāda-Śāstram, p. 281, No. 798. The same as Rāja. Mitra, No. 538, entitled Nāda-dīpaka, in the form of an original tantra, the interlocutors being Devī and Bhairava. It treats of the presiding deities of letters, length of vowels, metres, songs, vocal music and different subdivision of music. The work ends with the definition of a poet. Nāda is said to be the messenger of Cupid and takes the place of the fifth Upaveda.

Politics.

Cāṇakya-Śloka, p. 60, No. 1475 ব, in Maithila character.

Pañcātantra, p. 9, No. 242, is only a fragment.

Hitopadeśa, p. 72, No. 1583 ব, and p. 75, No. 1608 ব. The first is a fragment in Newari, and the second was copied in the reign of Yakṣamalla, in the year 594 of the Nepal era, *i.e.*, 1474 A.D.

Ekādaśādyadhikaraṇa, p. 30, No. 1076 ব, composed by Murāri Miśra—Mahāmahopādhyāya, on domestic and foreign affairs, as a sequel to his work on Bādhābbhyuccaya lakṣaṇa, *i.e.*, on the political obstacles. Unique. The MS. was copied by Harikara, son of Mahāmahopādhyāya Śrī Ratnākara.

Kāmandakīya Nītisāra, p. 91, No. 15, of the new

collection, in Maithila character, complete in 81 leaves, copied in La. Sam. 482. The work has been published in the Bibliotheca Indica. The author is said to have been a student of Cāṇakya. He speaks of the seven essentials of a reigning King.

Kuśopadeśaṭīkā, p. 85, No. 1647 ब, by Bāndhava-Sena, in Newari character, copied in N.S. 644=1524 A.D. The small poem in eight verses known as Kuśopadeśa or Guṇaṣṭaka is said to have been composed by Aṅgadakumāra, and the commentary is by a Buddhist Vajrācārya Bāndhava Sen belonging to Mahāvihāra to the east of Kāṣṭhamaṇḍapa. It was composed under a tree within the compound of the Mahāvihar.

Rājavidhānasāra, p. 244, No. 282, is a work on politics in two parts, by Raṅganātha Śūri the son of Paṇḍitarāja Brajanātha, for the benefit of Mahārājādhirāja Yuddhagirvāṇa Sāhi of the Gorkhā dynasty of Nepāl (1799-1816) at Kāntipura which is another name of Kaṭhmaṇḍu. The first part treats of the court (saṅgopāṅga) and the second part the duties of the King. Unique.

Tantrākhyānakathā, p. 64, No. 1531 ब and p. 74, No. 1584 ब, is an abstract of the Pañcatantra with a Newari translation, copied in N.S. 725, perhaps by a Buddhist scribe.

Dhanurveda.

Dhanurveda, p. 190, No. 557, and Dhanurvedaprakaraṇam, p. 191, No. (2)82, are attributed to Śiva and Vikramāditya, respectively. For fuller description see Rep. p. 9.

Saṃgrāmavidhiḥ, p. 264, No. (2)112, is a work on the art of war. It gives a definition of Akṣauhiṇi and treats of the disposition of the army in war. But it deals destruction more with mantras than with weapons.

Erotics.

There are five leaves in p. 82, No. 1645 ब, in which the age of the woman has been taken as a factor in the subject-matter of the science.

Kāmakalā, p. 82, No. 1645 ৰ, by Kokka, on erotics, written for the entertainment of Vainya Datta, is a modern work on the enjoyment of the company of females. The opening verse shows the aim and object of the work. The work is perhaps the same as Ratirahasya; at least the author and his patron are the same. For Ratirahasya see Burnell's Index of Sanskrit MSS. in the palace of Tanjaur.

Rasamañjarī, p. 82, No. 1077 ৰ, by Bhānudatta, is in Maithilī, copied in La. San. 492. For a commentary on this see Rep. p. 11.

Nagarakasarvasva, pp. 86 and 109, No. 1648 ৰ, by Padma Śrī Jñāna, a Buddhist monk, the pupil of a Brāhmaṇa named Vasudeva (see Report, p. 11). The MS. is complete in 18 chapters. In the second verse the writer speaks of works on erotics in languages other than Sanskrit. His work is in the form of a tantra of the left-handed class. One of his authorities is Siddhyaika-vīrāma tantra. He quotes a verse from Maheśvara which to all intents and purposes is a tāntrika one. He relies also upon Śāṅkara Kamatantra for his materials.

In p. 196, No. 1464, there is a commentary on this work by the King of Bhātgā named Jagajjyotirmalla. The commentator takes great liberties with the text, for instance, in the second hemistitch of the first verse the word laḍaha in the original has been changed into yadha, because the word being an unknown technical term in erotics was rather hard for the Royal interpreter to explain. The Hindu Rājā takes the Buddhist Mañju Śrī as Kāmadeva without a word of explanation. It was a matter of course in his days. Mañju Śrī with a sword in one and a MS. in the other hand is at once the god of power, god of learning and god of love. The Mañju-Śrī hill near Kathmandu is used by the Hindus as Sarasvatī hill on the day sacred to that deity. He is worshipped as Padmā Kumārī in Cooch Vihār. He has a position in Hindu tāntrika pantheon as the god of poetry.

DARSANA.

Anumānakhaṇḍaṭīkā, pp. 81 and 94, No. 1634 ब, by Vācaspati. It begins with an invocation to the child-form of Kṛṣṇa which became an object of general worship after the advent of Caitanya, but even before him it had its worshippers. The present MS., though labelled Anumānakhaṇḍaṭīka in the Darbar Library, appears to be an original work by Vāscaspati, who, in one of the verses in the work, says that he had studied the systems both of Gautama and Jaimini. This is possible only in the case of Vācaspati, the commentator of the six systems. If my surmise be correct this is a brand-new discovery of a work on anumāna by the great Vācaspati.

Kiraṇāvaḷīkā, p. 50, No. 1361 ङ, though labelled ṭīka, is really the text by Udayana. It ends with the chapter on Dravya. It is a commentary on Prasastapāda's bhāṣya on the Kaṇāda Sūtras. The MS. was copied at Navadvipa by Hari Śarma in the Śaka year 1491 - 1569 A.D. when the literary activity of the Naiyāyikas at that city was at its highest. The work has been published at Benares.

Dravyakiraṇāvali, p. 85, No. 1113 ब, is the same MS. in Newari character.

Nyāyakusumāñjali, p. 18, No. 382 ब, is by Udayana. It has leaves 14 to 85, in Maithila character.

Kusumāñjaliprakāśa, p. 84, No. 1645 ब, by Vardhamāna, the son of Gaṅgeśa Upādhyaya, the author of the Tattvacintāmaṇi. This is a commentary on Kusumāñjali by Udayana, a work designed to establish the existence of God. Vardhamāna begins his work with a namaskāra to his father, who was an adept both in Nyāya and Mimāṃsā. The MS. ends with the third stavaka.

Khaṇḍanakhaṇḍakhādya, p. 85, No. 1113 ब, by Śrīharṣa. The MS. contains pp. 109-212 only. It was copied at Vijalapura by Paṇḍita Vāsudeva in La. Saṃ. 116, *i.e.*, about 1288 A.D., a few years after the death of the author, who flourished about the time of the Muhammadan conquest.

Govindatattvanirṇaya, p. 17, No. 619 ख, by Mahāmahopādhyāya Govinda, in five chapters. The MS. seems to be complete. It is difficult to classify it as it partakes of the nature both of Tantra and of Darśana. The first chapter treats of Adhikārī, this is tantrika. The other chapters are (2) on the establishment of non-duality; (3) on the nature of Brahma as Śuddha; and (4) refutation of the theory that Prakṛti is the material cause. The MS. is worm-eaten and full of lacuna. It is written in Maithila character and dated in La. Saṃ, but the last digit falls in a lacuna 52 +. Unique.

Tattvacintāmaṇi, p. 45, No. 1261 ख. The MS. contains the second book only. It was copied in Maithila character in La. Saṃ. 436 = about 1548 A.D.

Tattvacintāmaṇyaloka, p. 16, No. 468 ख. The MS. contains a few leaves only.

Tattvacintāmaṇyālokaṭīkā, p. 37, No. 1114 घ. Though labelled as above in the Durbar Library it is really a commentary on Tattvacintāmaṇi. The Āloka begins with वन्दारुमन्दार while this comments upon गुणातीतगुणोऽपि. It is by Rucidatta (see India Office, p. 632). Rucidatta was a pupil of Jayadeva known as Pakṣadhara Miśra, the author of the commentary known as Āloka.

Vātsāyanaṇyayabhāṣyaṇi p. 22, No. 787 ख, contains the second chapter only. The MS. was copied in L. Saṃ. 298 = about 1410 A.D.

Nyāyavarttikatātparyyaṭīkā, by Vācaspati Miśra, p. 48, No. 1330 ख. The MS. contains the fifth chapter only.

Nyāyavārttikatātparyaṭīkā, by Udayana, p. 49, No. 1361 ख. This is wrongly called ṭīkā. It is really pariśuddhi. The MS. contains the first and second chapters only. It was copied in Sarṣapagrāma in the Śaka year 1410 = 1488 A.D.

Tātparyya-pariśuddhi, by Udayana, p. 31, No. 1076 ख, p. 45, No. 1261 ख, p. 47, No. 1821 ख, are in Maithila character; the first was copied in La. Saṃ 389 and the last in La. Saṃ 408. The first ends with the second, and the last with the fifth chapter. The former was copied by Jaṭādhara

under orders of Lakṣmīpati Upādhyāya, and the latter by Vācaspati under orders of Vāṇmātha Bhaṭṭācārya. This is a commentary on the fifth remove on the Gautama Sūtras:—

Gautama Sūtras.
Vātsayana's Bhāṣya.
Udyotakara's Nyāya Vārttika.
Vācaspati Miśra's Tātparyyaṭīka.
Udayana's Tātparyyapariśuddhi.

Its full name is Nyāyavārttikatātpurvya-pariśuddhi. It has been published at Benares.

Dharmapatrikā, p. 92, No. 86 ব of the new collection, is a work on Yoga. It partakes of the character both of Philosophy and of Tantra; the chapters are marked some as paṭalas others as Adhyāyas. It deals with such topics as dhyana, dhāraṇā, siddhi, antarāya, cikitsā and so on, in 16 chapters. It is a short work in 11 leaves only. It appears to have been composed in N.S. 189 = 1069 A.D. in the reign of Śaṅkara Deva. The last pāda of one of the verses appears to contain the name of the author, but it is so incorrect that it would be venturing too much to base any conclusion upon it. The pāda is Śri Jajjalasyottaratollakeyah. Unique.

Nayatattvāloka, p. 19. No. 1861 ব; the correct name seems to be Nyāyatattvāloka. The MS. contains the third chapter and a portion of the fourth. There is a MS. of this work in the I.O., being No. 205, p. 610 B., which contains the first and second chapters; and the last treats of thirteen out of sixteen topics of Gautama, namely, from Prameya to Chala. The present MS. therefore seems to treat of Jāti and Nigrahasthāna, of which Jāti is exceedingly difficult and deserves a fuller treatment than was given to it by Vācaspati in his Tātparyyaṭīkā. The MS. was copied in La. Saṃ. 449 at the village of Kāko in Mithilā.

Bauddhādhikāravyākhyā, p. 61, No. 1508 ব, by Narahari, is a brand-new discovery of a commentary on Udayana's celebrated work, the Bauddhādhikāra. The MS. has 71 leaves only. The commentator learned the Bauddhādhikāra from his father.

The other commentators of this work are Bhagīratha Ṭhakkura, Śaṃkara Miśra, Vardhamāna Upādhyāya, Raghunātha Śiromaṇi and Mathurānātha. Raghunāth's commentary again was commented upon by Gunānanda and Gadādhara.

Vākyasudhāṭikā, p. 249, No. (2)284, by Bramhānanda Bharati, the pupil of Ānandabhāratī. The Vākyasudhā is attributed to the great Śaṃkarācāryya. It commences with Rūpaṃ dṛśyaṃ and so on. The present is a complete MS. of this commentary. But in our MS. the text is attributed to Bhāratitirtha Guru by the commentator Brahmānanda. Rāja Mitra in Nos. 1247, 1445, Hall page 129, and Burnell, 91a, from the colophons of their MSS. attributed the work to Śaṃkara, but the present commentator attributes it to his Guru Bharatitirtha, and his authority seems to be unimpeachable.

Vijñānadipikāvivṛtih. p. 250, No. 1318. Padmapādācārya, the pupil of the great Śaṃkara, wrote a work entitled Vijñānadipikā on the usual topics of the Vedāntins. The present MS. contains this work with an anonymous commentary. Both Unique.

Śārirakamīmāṃsābhāṣya p. 61, No. 1475 ङ, by Śaṃkarācāryya. The MS. contains the fourth chapter only. It is in Maithila character.

Epics.

Rāmāyaṇa, p. 29, Nos. 1001 ङ and ङ; p. 84, No. 1079 ङ; p. 62, 1508 ङ; p. 71, No. 1559 ञ and p. 88, No. 1645 ठ. The first contains the Fifth Book only in Maithila character, copied in La. Sam. 378. The second contains the Uttara Kāṇḍa only copied in Maithila in La. Sam. 804. The third, p. 84, in Newari character, from page 8 to page 806; the fourth, in Newari character, copied in N.S. 657=1587 A.D. The fifth in Maithila contains a few pages of Book VII only. The sixth and last in Maithila is a worm-eaten incomplete copy of Book V.

Mahābhārata, p. 25, Nos. 867 and 869; p. 29, No. 1001ण;

p. 38, No. 1077 ङ; p. 54, No. 1864; p. 72, No. 1559 ङ; p. 81, No. 1635; and p. 88, No. 1698 ग.

The first is in Maithila, copied in La. Sam. 412, at Krsnapalli, in Mithila, under the orders of Matthāya Thakkura. In N.S. 767, this MS. was used by Pratapa Malla of Kāthmandu in having it read through for religious purposes, in 15 days. It contains the Śantiparva only of the Mahābhārata. The second MS. in that page contains Book V copied in Maithila in La. Sam. 422.

The third is also in Maithila and contains portions of the same parva.

The fourth contains the last Book in Bengali character copied in La. Sam. 435.

The fifth contains the First Book only.

The sixth contains the Second Book only in Maithila, copied in La. Sam. 335.

The seventh is an incomplete copy of the Sabhāparva in Newari.

The eighth in Newari contains Salya and Gadā parvas only.

Mahābhāratasya Ādi Virāṭa-parva-ṭikā, p. 29, No. 1001 ङ, is incomplete.

Dānadharma, p. 18, No. 1324 ङ, is a part of the Śantiparva in Newari. It contains 15 chapters only on Vaiṣṇavadharma, being a part of Dānadharma. Copied in N.S. 169=1049 A.D.

Harivaṃśa, p. 15, No. 455, and p. 25, No. 910 ग, both in Newari character. The first is incomplete towards the end, and the second was copied in N.S. 257=1137 A.D.

Harivaṃśaṭikā, p. 29, No. 1001 ग, was copied in Śaka 1580.

Bhagavadgītā, p. 19, No. 786 ङ; p. 38, No. 1176 ङ; p. 39, No. 1179 ङ; p. 61, No. 1508 ङ; p. 62, No. 1508 ञ, and p. 75, No. 1608 ङ.

The second is in Newari, the third is incomplete, the fourth is in Newari of N.S. 481=1361 A.D., the fifth is in Newari, copied in N.S. 833, and the sixth bears the date N.S. 452=1332 A.D.

Anusmṛtistava, p. 69, No. 1537 ग, in Newari character, is a hymn to Viṣṇu from the Mahābhārata "said to be one of the five jewels" in that work.

Viṣṇusahasranāmabhāṣya, p. 75, No. 1668 ङ. The text appears to be from the Anuśāsanaparva of the Mahābhārata, and the bhāṣya is attributed to Śaṅkarācārya.

Purāṇa.

Vāyupurāṇa, p. 26, No. 940 च and छ, and p. 29, No. 1007 ज. The last contains Madhyama khaṇḍa, the first, in two parts, comprises nearly the whole.

Brahmapurāṇa, p. 14, No. 308; p. 15, No. 330; p. 19, No. 408; p. 25, No. 800 क; p. 28, No. 970; p. 32, No. 1077 ङ, and p. 34, No. 1173. The last two MSS. are in Maithila character having dates La. San 397 and contain the tenth skandha only. The third is a fragment of the tenth in Maithila. The fifth contains from the middle of the first to the middle of the tenth skandha. The fifth is a complete MS. of the Purāṇa written in beautiful Devanāgarī hand copied during the reign of Prāṇamall Deva of Bhaṭṭgāṃ, by Harivarma, a great antiquary, for Viṣṇuśarmā, the son of Bhavaśarmā, in the year Kaṭarppuyāgaṇāṃśyabde - N.S. 668 = 1588 A.D. The sixth contains a few leaves only of the tenth skandha in Bengali character. The seventh contains the tenth skandha of the Bhāgavata in Newari character.

Bhṛgavīyā, p. 28, No. 934; and p. 91, No. 14 घ, of the new collection. The first is Śridhara's commentary copied in Maithila character in La. San. 472 by Nārāyaṇa at Koreṇi, in Mithilā. The second also was copied in the same character by Raghupati at the Village Poṭṛi in La. San 398. It contains the commentary on the eleventh and twelfth skandhas only.

Brahmapurāṇa, p. 83, No. 1645 ङ, and p. 85, No. 1647 क. The first in its colophons styles itself the Ādi-brahma purāṇa. The second is only a small fragment.

Kūrmapurāṇa, p. 24, No. 845 ब, is in Nāgara character running through 500 pages. Complete in 6,000 ślokas and in 43 chapters.

Śivapurāṇa, p. 25, No. 872, in Maithila character, is a fragment only.

Skandapurāṇa, pp. 8 and 141, No. 229, is in Gupta character. Professor Bendall and myself carefully examined the palæography of the MS. at the Durbar Library, and we came to the conclusion that the work must have been copied at least two hundred years before the Parameśvara tantra in transitional Gupta character, described by Prof. Bendall in his Cam. Cat. So the MS. must have been copied before 659 A.D., as the Parameśvaratantra was copied in Harṣa era 252=859 A.D. [See my Report, p. 4.]

Since writing that Report I have carefully compared my reconstruction of the Skandapurāṇa in the Darbar Library with the copy of the Ambikākhaṇḍa of the Skandapurāṇa in the Library of the Asiatic Society of Bengal, and have found them to differ as much as any two Paurāṇika works of any cult may differ from each other.

As there is no mention of Khaṇḍas in any of the colophons of the Purāṇa as found in the Durbar Library, it may be inferred, that it formed the Purāṇa entitled Skandapurāṇa. It gradually branched out into so many Khaṇḍas and so many Māhātmyas, that scholars thought that the Purāṇa hardly existed except in Khaṇḍas and Māhātmyas.

Nārasiṃhapurāṇa, p. 29, No. 1001 ब, contains 192 leaves in Maithila character, copied in La. Sam. 389, by Rucināthа Śarmā, in the reign of Madana Siṃha Deva at Sipāha Kaṭaka in Gorakhpore.

Bṛhannāradiya, p. 24, No. 845 ब; p. 25, No. 910 ब; and p. 29, No. 1001 ब. They are all in Maithila character. The first is incomplete. The second was completed in La. Sam 429 and the third in 425.

Paśupatipurāṇa, p. 208, No. 984, copied in N.S. 824=

1704 A.D. Unique. Spoken by Pulastya but quoted from Vyāsa. The MS. is complete. It is much more concerned with the origin and the sacred character of the Vāgmati on which stands the sacred shrine of Paśupati than with Paśupati himself. It has the following Khaṇḍas:—

1. Tirthayātrā Khaṇḍa.
2. Pradyumnavijaya Khaṇḍa.
3. Gokarneśvarapratiṣṭhāpana Pūrvardha Khaṇḍa.
4. Tadbhinnadāparāga Pūrvārdha Khaṇḍa.
5. A stray chapter containing a hymn on the Vāgmati.

Prahlādacarita, p. 61, No. 1593 ग, from the Viṣṇupurāṇa in Newari character.

Vasiṣṭha Dilīpa-saṃvāda, p. 61, No. 1868 ङ; p. 62, No. 1508 ङ; p. 64, No. 1536 क; p. 65, No. 1536 ङ; and p. 72, No. 1559 त, are all from Padmapurāṇa Uttara Khaṇḍa; and in Newari character. The last was copied in NS. 588=1468 A.D.

Haritālikā Kathā, p. 32, No. 1077 च, from the Bhaviṣyottarapurāṇa, in Bengali character, contains the story of the spread of the worship of Hara and Gauri in a certain form by married women.

Viṣṇudharma, p. 29, No. 1002 क, and p. 30, No. 1002 ख, both in Newari character, the first was copied in N.S. 167=1047 A.D. [See J.A.S.B., 1897, p. 312, and my Report, p. 5.]

Devī Māhātmya, (1) p. 18, No. 882 च; (2) p. 33, No. 1077 ङ; (3) p. 54, No. 1363 ङ; (4) p. 55, No. 1376 ङ; (5) p. 56, No. 1478 ङ; (6) p. 61, No. 1508 ङ; (7) p. 68, No. 1581 ग; (8) p. 68, No. 1581 ङ; (9) p. 64, No. 1581 च; (10) p. 68, No. 1586 ङ; (11) p. 69, No. 1587 क; (12) p. 69, No. 1559 क; (13) p. 70, No. 1559 च; (14) p. 74, No. 1588 ङ; (15) p. 74, No. 1584 ङ; (16) p. 75, No. 1608 च; (17) p. 75, No. 1608 ङ; (18) p. 81, No. 1645 क; (19) p. 82, No. 1645 ग, and (20) p. 55, No. 1478 च.

The first is a fragment in Newari character. The second is in old Newari, copied in NS. 229=1109 A.D. marked in letter numerals. The third is in Nāgara, and the fourth in Newari, both fragments. The fifth is in Newari

character copied in N.S. 519 1399 A.D. The sixth is in Nāgara dated V. Sam 1492 = 1436 A.D. in Campakāraṇya during the reign of Prthvisimha Deva. The seventh is in Maithila copied in La. Sam. 392(?) by Udayakara under the order of Kamsanarayana. The eighth is in Newari character copied in N.S. 385 = 1265 A.D. by Manunāga, a resident of Nili Sila, during the victorious reign of Abhayamalla Deva. The ninth is in Newari character copied by Vajrācarya Sri Sugatacandra in N.S. 118 = 998 A.D. in the victorious reign of Dharma Malla Deva. The tenth and eleventh, in Newari character, are fragments only. The twelfth copied in Newari in N.S. 358 = 1238 A.D. in the victorious reign of Abhaya Malla Deva. The thirteenth is in Newari character copied during the same reign. The fourteenth is in Newari character. The sixteenth is dated N.S. 262 1142 A.D. The eighteenth is in Newari character copied in N.S. 389 = 1269 A.D. The Devistava forms a part of the MS. The nineteenth is a fragment in Nāgara character. The twentieth is dated N.S. 422.

Devimāhātmyaṭīkā, p. 51, No. 1361 ङ, by Hariharera Śrīpuāmbisa, otherwise called Durgāsaptaśatīdīpikā, a commentary on the Devimahātmya. This was copied at Harapura by Haladhara who seems to have enjoyed the title of Vaṃśamaṇi in La. Samp. 373

Kārttikamāhātmya or Vaiṣṇavamṛtasaroddhara, p. 6, No. 92 and p. 32, No. 1977 ङ, both from the Skandapurāṇa and both copied in Bengali character; the first was copied at Parihāra in La. Samp. 412; and the second in La. Samv. 447. The interlocutors are Nārada and Brahmā and the subject Vaiṣṇavism. This appears to be the same work as noticed in pp 217-218 of the MS. Index prepared by Captain Wilford's Paṇḍita. [See p. 1411 I.O. Cat.] There are many other works bearing the same name from other Purāṇas, and what is curious still there is a work of the same name in the Skandapurāṇa itself. [See Sanskrit College Catalogue by Çastri and Gui, part 4, Nos. 211 and 252.]

Vaiśākhamāhātmya, p. 61, No. 1508 ङ, from the Pātāla

Khaṇḍa, Padmapurāṇa, in Newari character. The same as noticed by Weber in Vol. I, page 180.

Ekādaśīmāhātmyam, p. 70, No. 1559 क, and Ekādaśyutpattiḥ, p. 71, No. 1559 ख, give the paurāṇika legends about the sacredness of the fast on the eleventh day of the moon.

Rāmacandrāṣṭottaraśatam, p. 51, No. 1362 घ, is a part of the Uttara Khaṇḍa of the Padmapurāṇa. [See Ulwar 2620.]

Rāmastuty-nāma, p. 78, No. 1583 ङ, is from the Vana-parvan of the Mahābharata, in Newari character.

Śrīdharmadeva, p. 82, No. 1645 च, is from the Varāha-purāṇa, in Nāgarī character.

Viṣṇusahasranāmastotram, p. 51, No. 1363 ग, is a treatise on the sacred names of Viṣṇu, from the Bhaviṣyapurāṇa.

Śrīdharastavarāja, p. 13, No. 282 ङ, is from the Brahmāṇḍapurāṇa, in Nāgarī character.

Śaiva-sāmpradāya-vivaraṇa, p. 83, No. 1645 ज, is from Vāsiṣṭhasaṃhitā, copied in N.S. 322=1202 A.D. during the victorious reign of Arjunalla Deva. There is a chapter in Rāja Mitra, No. 2203, entitled Sarvavādhaprāśastyaprakaraṇa. The work described in that work is Viṣṇudharma and not Viṣṇudharmottara. [See Cat. Cat. 7ccB.]

Sūryyarṇava, p. 267, No. 1216, appears to be a Paurāṇika work on the consequences of sins committed in one existence, in future existences and their atonements. The interlocutors are Nārada and Aṅgirasa, and they speak of the atonements in the various rāśis.

Stotras.

Nīlakaṇṭhastava, p. 46, No. 1320 ङ, was copied in N.S. 407=1287 A.D. The hymn was known only in a single quotation by Rāyamukuṭa in his commentary on the Amarakośa. There are two copies of a work of the same name with a commentary in the Oriental Library, Madras.

Mahāpuruṣastava, p. 51, No 1368 क, is a part of the

Tenth Skandha of Śrīmadbhāgavata. It was copied in N. S. 696 = 1576 A.D.

Mahimnaḥ stotra, p. 227, No. 1630, is not the well known work of the same name attributed to Puṣpadanta, the Lord of the Gandharvas, on which there are so many commentaries, but an imitation of it by one who, though bearing the name of the relentless Muni Durvāsas of the Purāṇas, is a historical person variously named Durvasodeva Durvasomuni. He is said to be the first teacher of all the Upaniṣads. The MS. is in Nāgara character, extent 317 ślokas, having 13 chapters.

Kālabhairavastotra, p. 52, No. 1363 ङ, is from the Kāśī Khaṇḍa. It is a hymn to the gram deity, Kalabhairava, who, unless propitiated, would not allow anyone to live and die at that holy spot, where death, under any circumstances, leads to emancipation. He, with his broomstick, sweeps away all sinners from Benares.

Gajendramokṣaṇastavarāja, p. 18, No. 619 ग, is one of the five gems in the Mahābharata.

Jyotiṣāmandastava, p. 72, No. 1559 ट, is a hymn to Śiva who is represented in the form of light. It is a tāntrika hymn. Unique.

Śanaiścarastava, p. 46, No. 1228 ङ; p. 48, No. 1361 ग; p. 79, No. 1638 ग. They all come from the Skandapurāṇa. The second was copied in Rāmānandayuge, *i.e.*, N.S. 493 = 1378 A.D.

Śāradāstava, p. 53, No. 1368 ग, runs through 6 leaves and was copied in N.S. 520 = 1400 A.D.

Stavarāja, p. 39, No. 1176 घ and च. Aufrecht in Lip. Cat. No. 1297, says that it is a hymn to Gaṇeśa.

Stavarāja Māhātmya, p. 48, No. 1361 ख, from the Bhaviṣyapurāṇa, appears to be a glorification of the above.

Śivapañcākṣaram, p. 13, No. 882 च, is a MS. in Uriyā character. [Cat. Cat., p. 650 A.]

Hariharastotra, p. 56, No. 1478 ङ, is from the Hari Vaṃśa.

Mṛtyuñjayastava, p. 63, No. 1584 ब, is a part of Parameśvaratantra in 84,000 Ślokas. This appears to be the work entitled Parameśvaratantra in Prof. Bendall's Cam. Cat. p. 27. It is not a part of Parameśvara-Saṃhitā in Burnell 205A, which is a Pāñcarātra. The MS. is in Newari character.

Vāgīśvarastotram, p. 56, No. 1478 ब, is a hymn to Vāgīśvarī, a form of Sarasvatī, the goddess of learning. She is worshipped both by Buddhists and Hindus at Bodh Gayā and at Benares. Her glories are related in Svayambhu-purāṇa, where she is called Kāśikeśvarī.

Vināyakastava, p. 79, No. 1688 ब, is a hymn to Gaṇeśa from the Bhaviṣyapurāṇa.

Vāsaṅgaḍā Tantram, p. 46, No. 1820 ट, was copied in N.S. 400 = 1280 A.D.

MISCELLANEOUS.

Varāhora Saṃhitā, p. 90, No. 983 क, is a curious work copied in Nepal Saṃvat 280 = 1160 A.D. It begins with a long invocation to the god of Love whose influence is said to have been felt even by Brahmā, Indra and others. It treats of the age, auspicious moment and so on, of marriage.

Vetālapañcaviṃśatī, p. 79, No. 1683 ब, is translation of the well known work of that name in Sanskrit into Newari.

Hariṇekhaḍā, in Newari language, p. 86, No. 1114 ब, is dated N.S. 541 = 1421 A.D. During the reign of Jayajyotirmalla Deva.

TANTRIKA.

Amṛteśatantram, pp. 11 and 125, No. 285 ब. This is otherwise called Mṛtyujidamṛtīśavidhānam. This may be the same as Mṛtyujit-bhaṭṭāraka, mentioned by Hall, as quoted by Kṣemarāja, in his Śiva-sūtra-vimarśiṇī.

The MS. is dated N.S. 320, *i.e.*, 1200 A.D. But as Kṣemarāja quotes the work in the tenth century, the work, like the majority of original tantras quoted by him, must be older still.

The work is complete in 24 paṭalas and appears to traverse the whole ground of Tāntrika subjects. Curiously enough in this work, which purposes to have been revealed by Śiva to his consort Pārvatī, there is a Maṅgalācaraṇa making obeisance to Śiva.

It treats of the God Amṛtesa and Bhairava Mṛtyuñjit as *para* and *apara* phases of one divinity.

Amṛteśvara devasya Nityapūjā vidhiḥ, p. 49, No. 1361 ब, treats of the worship of Amṛtesa, Amṛtiśa or Amṛteśvara, and of the articles required in that worship. This is the deity spoken of in the preceding.

Indrākṣistava, in Newari character, and Karpūrāstotra are two Tāntrika works mentioned in this Catalogue, being No. 1645 ब and 1376 ङ, pp. 88 and 54. In Cat. Cat. p. 593 mention is made of an Indrākṣi-stava from the Nandikeśvara-purāṇa.

Kākacaṇḍeśvaramatam, p. 155, No. (3)118, in Nāgarī character, professes to be a new system of Tantra. It treats of Medicine, Alchemy, and so on. This is a much larger work than that mentioned in I.O. Cat., p. 889, where it is also called Mahārasāyanavidhiḥ. The Vedas being very old, the highest bliss cannot be obtained through them. Therefore Śiva speaks of the highest bliss as Mahājnana, and, as opposed to it, Alpajnāna, to have recourse to before the attainment of Jñānavāda. Towards the end of the work there are many prescriptions in which mercury has its full play.

Kālikāstotra, p. 52, No. 1363 ङ, is a hymn to Kālikā from the Tāntrika work Kālikākulasarvasva. This is to be differentiated from a work of the same name attributed to Saṃkarācāryya. The work is in Maithila character.

Kālikulārṇavatantra, p. 160, No. (2)130. In Newari character. Dated N.S. 867=1747. Unique. An Original Tantra in which the interlocutors are Devī and Bhairava. This work begins with "Virānātha uvāca," "the Lord of Viras said." The word Vira means one who has attained

success in the left-handed form of worship. Viranātha, therefore, means the supreme Lord of these Viras. The work speaks of Guhya Kali, the great goddess of Nepal, and attempts to affiliate, though very clumsily, her worship to the Atharva Veda. In Cat. p. 161 there is what purports to be a formula of Kali-worship in one hundred letters.

Kālitattva, p. 161, No. 1580. It has another name, Ācāra-pratipādanatattvam. The first three leaves are missing. This with the work mentioned next after it in Cat. p. 162, No. 1583 forms an incomplete copy of Kalitattva (see pp. 586 and 587 of the Bikaner Catalogue). Raghava Bhatta, the author, was a great Tantrika writer and commentator whose Padārthadarśa, a commentary on the Śāradātilaka, is often quoted in Smārta and Tantra compilations. The MSS. in the Durbar Library treat of Ācāra and Prāyaścitta respectively. The author also composed his commentary on Śāradātilaka, a Rāj. Cat. p. 261, a Satkarmaprakāśa Vyākhyā. From the last page of the Benares Edition of the work, Sam. 1953, it appears that Raghava Bhatta's father came from Nasik to Benares, and that the date of the composition of the commentary is 1559 of the Samvat Era, as that is used by the Mahanta. (1494 A.D).

Kālottara, pp. 9-10 (called in the colophon Vrhat kalottaranāmopanāma Śivasaṁhitāyām), No. 278 क, pp. 37-38 (Kālottare trayodaśaśatike), No. 1114 ङ; p. 6 (Kālottara tantram), No. 89, p. 73, No. 1583 च: pp. 8 and 96 (Kālottare Mahātantre Saptaśatike), No. 226 च: and p. 89 (Kalottara or Kālajñāna), No. 1634 च.

Kālottara is a very ancient Tāntrika work. Abhinavagupta who flourished at the end of the 10th and the beginning of the 11th Century (see Buh. Kas. Rep., p. 80), quotes this work in his *Tantrāloka-tattva-vivaraṇa*. An examination of the MSS. in the Durbar Library reveals the fact that there are three recensions of the work, namely, (1) a large recension, (2) a recension in 1,800 slokas, and another (3) a recension in 700 slokas. The name Kālottara suggests that it is the supplement

to a work entitled Kālatantra. The work was hitherto known only in quotations. It deals with the worship of Śiva. The interlocutors are Śiva and Kārttikeya (see Cat., p. 96). The names of chapters, as given in that page, show that it traverses the whole ground of a tāntrika work. One of the chapters, namely the twenty-fourth, is named Kālacakra. This work is complete in 32 paṭalas, while in the Vrhat recension (Cat., p. 169) there are 40 paṭalas. It also traverses the whole ground of a tantrika work, but more fully and in a different order. Has this anything with the Kālacakra of the Buddhists?

Kulārāsaṅgraha, p. 162-63, No. 1668, an original tantra with Īśvara and Devī as interlocutors, is a part of Somabhujaṅgavalli which again is a part of Amṛtamathana. The work appears to be unique and complete in 36 paṭalas.

Kaumārīpūjā, p. 46, No. 1320 ब, i. e., the process of worshipping one of the mothers named Kumārī, was copied in N.S. 100=1980 A.D.

Kriyākalpataruḥ kriyākāṇḍaḥ, p. 14, No 382 अ, appears to be only a part of Kriyākalpataru, a complete work of the Kulaśāstra, *i.e.*, of the left-handed form of worship by Śaktināthā surnamed Kalyāṇakara. He opens the work by making obeisance to a succession of Gurus. The great teachers of the sect (pārampāryaprakāśins) were Kaṇṭhanātha, Gangādhara, Munīndra, Mahāvala Maheśana, Vāgīśvarānanda, and Devarāja, who was the preceptor of the author and Vicitrānanda Deva. The materials used are Kulaśāstras and Āmnāyas. The author explains the words of Śiva according to tradition and according to sound reasoning. In the first place the author mentions a number of yogas according to tāntrika rites. The MS. is incomplete and in Maithila character. Neither the work Kriyākalpataru nor the author Kalyāṇakara is mentioned by Aufrecht.

Gurupaṅktipūjāvidhiḥ, p. 50, No. 1361 अ, in Newari character, 9 leaves only. Rāj. Mitra, No. 4081, speaks of a Gurupaṅktikavaca from the Gurutantra. The present work

forms a part of Gurupaṅkti worship, being one of the Pañcāṅgas or five essentials of worship.

Guhyasiddhiśāstram, p. 87, No. 1048 ट, in Newari character, was copied in N.S. 514=1394, at Bhātgāo, in the reign of Jayasthiti Malla. The work is probably one brought by the Paṇḍits of that king from India. It is a most violently vāmacari work. The matter is obscene, written in a mystic form. The language is ungrammatical and in places unintelligible.

Cińciṇīmatasārasamuccayaḥ, p. 173, No. 765, is an original Tantra in 12 paṭalas. The first verse obscurely hints that the cult of Cińciṇī was originated by Siddhanātha, one of the successful Yogis who went by the title Nātha. It belongs to Vāmācāra and to Paścima Krama. The language is obscure, ungrammatical and unintelligible. In the opening verses it enumerates the various forms of religious practices current at the time. The work belongs to the early period of Tantrika development.

Chatrayogoddhṛtadoṣaśāntividhiḥ, p. 174, No. 1111. It treats of the process of atoning for the defects arising from chatrayoga, composed under the order of Emperor Bahadur Shāh of Delhi in Śrīśāke Śarapuṣkarāvane Dharaprāṇeyarocirnipite, i.e., saka 1775 or 1853, just before the mutiny. Chatrayoga is a process of worship prescribed by Bhṛgu.

Jayadrathayāmala, p. 175, No. 253, a longish work on paper, extending to about 3,000 slokas. The MS. is not very old. It is dated Newar Saṃvat 762=1642 A.D. It treats of some topics to be found in the Kulārṇava. It was for a long time suspected that the worship of Kāli did not originate in the higher classes in India. The present work says that the Parameśvarī should be worshipped in the house either of a potter or of an oilman, two castes holding a very low position in Hindu Society. The entire work is said to extend to 24,000 slokas. The present MS. then is only a fragment. The whole work is divided into four parts of 6,000 slokas each called ṣaṭkas. The present is a portion of the second ṣaṭka. It treats of the worship of various forms of Kāli, namely, Ḍambara

lī, Gahaneśvarī, Ekatārā, Caṇḍaśavarī, Vajravatī, Rakṣākālī, hvarī Kalikā (perhaps the same as Nīlasarasvatī), Dhanadā lī, Kamanīya, Īśāna Kālī and Mantramātā. The first part of s MS. is named Kālīsaṅkarsaṇa, the second Vidyāvidyeśvaakrama and the third part Yakṣiṇīcakra. The colophon of the rk like that of all ancient tantras is too long and appears to a string of names, the import of which, if it existed at all, is t. It runs thus in the present case:—'Iti Śrī Bhairavatasi Vidyāpīṭhe Śiraschede Jayadrathayāmale Catuṣpaśatīsāhasrasaṃhitāyāntre dvitīya paṭale,' &c., &c.

Jhaṅkāraśaravratatantra, p. 181, No. 109, is a mahātan- complete in 8,000 ślokas. The present MS. therefore th 675 ślokas is only a fragment. The worship prescribed n is that of Caṇḍakapālinī, a fierce form of the goddess dh, decked in scalls. The work appears more to be a compilation than an original tantra. Jhaṅkeśvarī, who has a solitary temple in the fierce looking woodland, a few miles off Ṭhāṇānanda, was an object of great worship in Nepal. Karara with yellow flowers is sacred to Kālī, and Jhaṅkāra means peculiar sort of noise. In this form of worship a noisy ravana is preferred. This is a relic of tree worship.

Tattvasāra, p. 79, No. 1631 ब, is an interlocution between ādānanda and Śiva on the nature of Godhead and emancipation. See Rāj. Mitra, No. 2142. Eggeling, p. 800, describes Tattvasāra which is an interlocution between Sūta and aunaka.

Tārārahasyavṛttikā, p. 31, No. 1076 ब, by Śaṅkara, in Maithila character, dated L. Sam. 511=1624 A.D. See I.O. Cat., p. 902 A. This is a tantrika compilation by Śaṃarācārya of Gauḍadeśa, complete in 15 paṭalas.

Tripurāsundarīprātaḥstotraṃ, p. 54, No. 1376 ब, is rom the Rudrayāmala.

Tripurāstava, p. 54, No. 1376 ब, is also from the same ource.

Tripurākavaca, p. 54, No. 1376 ब, is also called Sarvārtha ādhanaṃ or the means of attaining all objects.

Tripurājapahomavidhiḥ, p. 86, No. 1648 ङ, is from the Vāmakeśvaratantra.

Tripurasnānādi-nityakarmavidhiḥ, p. 74, No. 1581 च. These five complete what may be called a pañcāṅga of Tripurā worship.

Tvaritāstotra, p. 8, No. 226 क. Tvaritā is a form of Kālī, the process of whose worship is in the eighthundred form given in Tantrasāra (Cal. Ed., p. 182). She is described as dark, and decorated on the head with a peacock's tail, with her cloth made of leaves. She bends forward a little towards the front owing to the weight of her bosom over which hangs a garland of *puṣpa* with the 8 serpent lords forming various ornaments of her body. She is in the form of a lady from the border-land, with hands raised in the position of granting boon and protection. She has three eyes.

Uḍḍīśavidhiḥ, p. 13, No. 736 च, treats of the usual initiation ceremony of a votary of Tantra.

Devīkośikam, p. 7, No. 135 क, treats of propitiating Devīkā by a householder.

Devīkavacam, p. 55, No. 1478 ञ, is in Newari character.

Narapatijayacaryā, p. 69, No. 1587 ट. Dr Bhandarkar, in p. 35 of his Rep't for 1882-83, says, "The author wrote this book at Anahilapataṇa in the reign of Ajayapāla who occupied the Chaulukya throne from 1174 to 1177 A.D. He finished the work on Tuesday the first of the light half of Caitra in the year 1232 of Vikrama corresponding to 1176 A.D."

Svarodayadīpikā, p. 11 and 107, No. 1486, by Jagajjyotirmalla, is a unique commentary on the above written by Rājā Jagajjyotirmalla of Bhaṭgā in Nepal and copied by his court Paṇḍit Vaṃśamaṇi, a Maithila Brāhmaṇa. The date of composition is 1536 Śaka = 1614 A.D. The King brought the work from a distant country. There is a long genealogy of the Solar Kings of Nepal in this MS. which has been fully utilized by Prof. Bendall in his history of Nepal appended to this work. The extent of Yakṣamalla's dominions is given as Mithilā, Magadha, Gayā, the whole of Nepal, Rangadeśa, the

Ganges, Gorkhā, Palpā and in the North, seven days' journey from Nepal.

Nitya-mānottsika-vidhih or Śakti sūtra, p. 18. No. 619 ब, is a work on daily rites of the worshippers of Śakti.

Nityatantra p. 8. No. 226 ब. Nityā is a form of Kāli mentioned in the Tantrasāra next after Tvaritā. She is dark-red with the moon crescent on the forehead, with lotus, noose, ankus'a, the goad for driving an elephant, and full human sculls in her four hands. Her dress, her ornaments and her garlands are all red. She has three eyes. She is wife of Śiva with her frame shaking with lust and wine. This is a tantra on her worship.

Nityahnikatilakam, pp. 45, 47, and 111. Nos. 1820 क and ख, is an unique work on the daily rites of the Tāntrikas. The MS. in p. 45 was copied in Newari character in N.S. 817 = 1197, the year of the Muhammadan conquest of Bihar; it was copied by Ācārya Jīvadhara in the reign of Vijayakāmadeva, and that in 47 in N.S. 523=1403 A.D. The author is Muñjaka, also called Jaya, the son of Śrikaṇṭha who was an adept in the Paścima Sasana. The ancient tantras are divided as belonging to north, south, east and west Śāsanas. The worship of Kubjikā and the Śāstra Kubjikāmata (for which see *infra*) belongs to the Paścima class. This work appears to be a very old compilation,—a handbook of the Kubjikāmata. It says that the Śaiva cult is higher than the Vedas, the Dakṣina is higher than the Saiva. The Paścima is the highest of all. The highest aim of this cult is said to be proficiency in three kinds of Bhelaka or jugglery. The author's father, Śrikaṇṭha, appears to have been a great writer of this cult. It is difficult to say whether Jaya or Muñjaka was a son or a disciple of Śrikaṇṭha. Perhaps he was both, as the Nāthas, though leading a monastic life, are credited with having children. The Nāthas or those who attained success in Tāntrika cults were recruited from the lowest classes and from outcastes, and their Sanskrit therefore is incorrect, ungrammatical and often unintelligible, as is the case with the present work.

Niśvāsākhya Mahātantra, p. 11, No. 279, is in a very dilapidated condition. I have pointed out that the Śivaite work on architecture is a part of this tantra. The present codex professes to be six thousand ślokas in extent, but the MS. does not seem to go much beyond the Pratiṣṭhā tantra. It was copied in N.S. 180=1060 A.D.

Nṛtyeśvaratantra, p. 201, No. 1322. The Professors of dancing, singing and histrionic representations regard Śiva as the presiding divinity of these arts, and they call him Nṛtyeśvara, Naṭeśvara and so on. This tantra is named after him. The subject matter of a tantra need not have any close relation with the name. The present MS. is a mere fragment extending to 56 Ślokas. It gives the formulae of meditating upon 8 Bhairavis and 8 Mahākālīs whose names are to be found in p. 202. At the end of this MS. there is an invocation to all the vīras, *i.e.*, successful heroes in the left-handed form of worship, and they include Bhārgava, Hanūmat, Bhīma among others noted in the Epics and Purāṇas.

Nṛsiṃhasundarīkavaca, p. 202, No. (8) 18, treats of an amulet consecrated to Nṛsiṃhasundarī. This is a unique work forming a part of a unique tantra entitled Sammilana-tantra.

Pārameśvarīmatatantra, p. 85, No. 1647 ब. There is a Pārameśvarīmatatantra mentioned and described in Prof. Bendall's Cam. Cat. p. 27.

Pīṭhapūjāvidhiḥ, p. 17, No. 491, is a work on Tāntrika rituals about the Pīṭhas, places consecrated by the fall of the limbs of Satī after her death at the sacrifice of her father Dakṣa. Unique.

Puraścaraṇacandrikā, p. 50, No. 1361 ब, by Devendrāśrama, the disciple of Vibudhendrāśrama, is a Kaula work. The author in Rāj. Mitra 2390 styles himself Māntrika Cakravartī or the Emperor of mystic formulae.

Puraścaryyārṇava, p. 205, No. (2) 376, by Pratāpa Simhasāha, the Mahārājādhirāja of Nepal, in 1881 Samvat=1775 A.D. Unique. The Imperial author consulted many

Āgamas, Paddhatis, Upaniṣads, Jyotṣa works, works on veterinary science, Purāṇas and Smṛtis.

Puṣpacintāmaṇi, p. 207, No. 966, is a tāntrika compilation on the subject of offering appropriate flowers to various tāntrika divinities. Unique. Date of copying N.S. 872 = 1752 A.D. The work is divided into 4 prakāśas treating of the flowers enjoined and prohibited in the worship of such gods as Śiva, Viṣṇu, Durgā, and Dakṣiṇakālī.

Pūjāvidhi, p. 89, No. 1176 ब, is a tāntrika work in Newari character.

Pūrvāmnāyatantra, p. 208, No. 109, by Ratnadeva, in Newari character, is a short tāntrika compilation. From the name it appears to be a compilation from those tantras which are classed as eastern. It gives the process of performing 28 tāntrika rites. Unique.

Pratiṣṭhāsārasaṃgraha, p. 78, No. 1638 ब. The architecture and consecration of temples. It was composed because in this iron age people had no access to original tantras. Composed in N.S. 778, by Rādha, who was a favourite both of the King and the Queen.

Prapañcasāratantra, pp. 79 and 117, No. 1633 ब, dated L. Sam 408. An original tantra in long and flowing verses by one who calls himself Ācārya, see Eggeling I.O. Cat. 869 B. and H.P. Vol. II, 134. This is a Vaiṣṇava Tantra. The present MS. contains 33 paṭalas.

Prāyaścittasamuccaya, p. 215, No. 1297, character Newari. The author is Hṛdayaśiva, the disciple of Īśvaraśiva, who belonged to the school of Ranipatra Lambakarṇa belonging to the Mattamayūravaṃśa. The last went from Ranipatra to Gorākhanātha and was at once accepted as his own by the Rājā of Dhāra. The work is Tāntrika as opposed to Smārtta. Unique. The discovery of this work shows that at one time an attempt was seriously made to set up a complete code of Śaiva and Tāntrika regulation of life. The author says that his work is one of many of the kind. It belongs to an unknown mahātantra named Bāthula which is quoted in

Madanapārijāta, Cal. Ed. p. 47. But the editor, a Mahāmahopādhyāya, calls Bāthula a Ṛṣi. Hṛdayaśiva is compared to Vidyeśvara in learning.

Prāsādadīpikānāmanibandha-tippanam, p. 216, No. 1456. Unique. It is a Tāntrika compilation dealing in the last chapters with the consecration of temples. There are altogether 28 chapters. The name of the work has been taken from the Maṅgalācaraṇa. Aufrecht says that a work of this name has been quoted in Madanapārijata. The name therefore is Prasādadīpika, and Mantratippana is a case in apposition. It traverses the entire field of Tantrika subjects.

Bhairavārcanam, p. 87, No. 1648 ব, is a liturgical work in Newari character. Fifteen leaves only.

Mañjuśrī Sādhana, pp. 53 and 121, No. 1363 ব, is a process of propitiating the Buddhist Bodhisattva Mañjuśrī. He is sometimes regarded as male and sometimes as female. The Hindus regard him as Sarasvati the goddess of learning; the Buddhists regard him as the lord of power and learning. He has a sword in one hand and a MS. in the other; as the presiding god of all learning and skill he is also the god of arts both fine and mechanical, and so the present work on *Silpa* is appropriately called Mañjuśrīsādhanam. It treats of such topics as temple architecture, construction of images, etc., making of domestic utensils, and so on. The writer of the work was absolutely ignorant of Sanskrit and writes in a language which is the language of practical Śilpaśāstra understood by the Śilpa-practisers only.

Mantroddhāra, p. 77, No. 1638 ব, treats of the evolution of mystic syllables or words from their description given in the tantras. The Mantras are generally given in mystic sentences, each word of which represents some letter in the Mantra. This is the most mysterious, difficult and stupid part of tāntrika literature. There is a work entitled Mantrakośa, a modern compilation, which deals elaborately with this mystery. The present MS. appears to be an original tantra on the subject. It has six paṭalas.

Mataṅga-pārameśvaratantra, p. 219, No. (2)171, in Nāgari character, is a longish work :—an original tantra divided into four parts, called pādas, namely, Vidyā, Kriyā, Yoga, Carya. The last pāda only has nine paṭalas. The work has been noticed by Burnell, p. 205 A; Cat. I.O. p. 905 A., Hultzsch, Vol. II, 968. A commentary on the work has been noticed by Hultzsch, Vol. II. 956, and Sans. Coll. Cat. Vol. III. 91.

The commentator Rāmakaṇṭha says that the work has four pādas—Vidyā, Kriyā, Upāsya and Siddha. MSS. of the Siddhipāda and the last portion of the Upāsyapāda have yet to be discovered. The Catalogusts have divided it into four pādas without the Siddhipāda, *i.e.*, they have divided the third or Upasyapāda into two, namely, the Yoga and the Caryā. The work seems to be a very large one, as the Tanjore MS. contains more than 12,000 ślokas, and is yet incomplete. The present MS. appears to be a smaller recension of the work, as nearly the very same number of subjects are dealt with in about 4,000 ślokas. The I.O. MS. appears to be even smaller than this.

Paṇḍita Hṛṣikeśa is right in his surmise that this is a Saiva Āgama;—at least so the commentator makes it. On an examination of the contents of this MS. and of those of Parameśvaratantra, p. 27, Bendall's Cam. Cat., I cannot help hazarding a conjecture that these two works are but larger and shorter recensions of the same tāntrika work.

Matasāra, p. 222, No. 1512, in Newari character, is unique. It treats of the worship of Bālakubjikā and is complete in ten paṭalas. This appears to be a work related to the Kubjikāmata and Kulālikāmnāya. The same Pīṭhas are mentioned, namely, Oḍiyāna, Jāla and Pūrṇa; but the second is said to be to the south of the first and the third to the north of the second. The writer evidently confounded Jāla with Mataṅga.

Mokṣasopānaṭīkā, p. 228, No. 1498, in Newari character, is an anonymous commentary on an unknown work entitled Mokṣa-sopāna, a tāntrika work on emancipation. The text begins "Oṃ namastute Mahāmāye."

Mahālakṣmī plays an important part in modern Śaiva and Tāntrika worship. She is regarded as one of the eight mātṛkās and is greatly worshipped in the Marhatta country. She is represented in this Catalogue by no less than six works. There are:—

Mahalakṣmīmata-bhaṭṭāraka, p. 47 and 128, No. 1320 र. The MS. is dated N.S. 380=1260 A.D. It was copied by Kayastha Udayaharṣa rapidly for Saṃkhyapāla's edification. The work is to contain 1,800 slokas, but the MS. contains about 1,500. It is a part of a great Tantrika work entitled Mahāmantrasāra containing 24,000 slokas. The cult of Mahālakṣmī, says the scribe, is the nectar of the rays of the great cube, i.e., he thinks this to be the highest Tantrika cult.

Mahālakṣmīmahātmyam, p. 54, No. 1376 ब.

Mahālakṣmīmahātmya vratavyākhyānasamuccaya, pp. 52 and 84, Nos. 1358 ब and 1645 र. The first was copied in N.S. 686 and the second in 566 by Vyāsaṃha. They are both complete in 16 paṭalas. The author is said to be Gālava a Ṛṣi. A Gālava is quoted in Supadma Vyākaraṇam. So this is another way of attributing Tāntrika works to Ṛṣis.

Mahalakṣmivratam or Lakṣmīcaritam, p. 16, No. 1320 ब, by Kāma Kavirāja, in five chapters, was copied N.S. 399=1279 A.D.

Mahalakṣmivratakatha, p. 84, No. 1645 ब, was copied in N.S. 502.

Mahālakṣmivratamāhatmyavyākhyānam, p. 26, No. 910 ब.

Mahāmāyā is represented in this Catalogue in three works.

Mahamāyāstavaḥ, pp. 78 and 83, Nos. 1638 ब, and 1645 ब, in Newari character. The first was copied in N.S. 391=1271 A.D. and it treats of Śiva and Śakti as united in pleasure.

Mahāmāyāṣṭaka, p. 87, No. 1648 ब, in Newarī character, was copied in N.S. 581=1461 A.D.

Mālinīstuti and Mālinistotram, pp. 75 and 82, Nos. 1608 ब and 1645 ब, are hymns to Mahāmāyā in Mālinī verses.

Yuddhajayārṇava, pp. 1 and 81, Nos. 72 and 1634 ब, both in Newari. The second is dated 426 N.S.=1306 A.D. in Jayasthiti Malla's victorious reign. The work noticed in p. 81 appears to be the same as in I.O. Cat. p. 1080-81. It is a work on svarodaya in ten paṭalas. But that in p. 1 appears to be a different work and a tāntrika one, treating of Pūja and similar Tantrika topics.

Yogagūḍha, p. 8, No. 226 ब, brought down from heaven to earth by Kaṇṭhanātha who, as Śrikaṇṭha, is already known from the Nityahnikatilakam, Cat. pp. 15, 47 and 111. It teaches the mysteries of Tāntrika yoga. But unfortunately there are only a few leaves in the Darbar library.

Yoginīvijayastavarāja, p. 236, No. 1542, from the Brahmayāmala, is a short work in Newari character copied in N.S. 811. That was first spoken by Śiva to his consort, and then Pippalāda mum brought it down from heaven to earth. This is one of the ways of affiliating Tantras to the Vedas. Pippalāda is said in the Purāṇas to be the propounder of a Śākhā of the Atharva Veda, and he is now made the revealer of this hymn. In the second Śloka of the Maṅgalācaraṇa, Rāma comes in for a share of the Tāntrika worship.

The MS. of Yogapīṭha, p. 59, No. 1473 ब, has only five leaves in Newari character containing only two chapters and a few verses of the work. It treats of Krama or gradation, so greatly insisted upon in the Kulāhnikā.

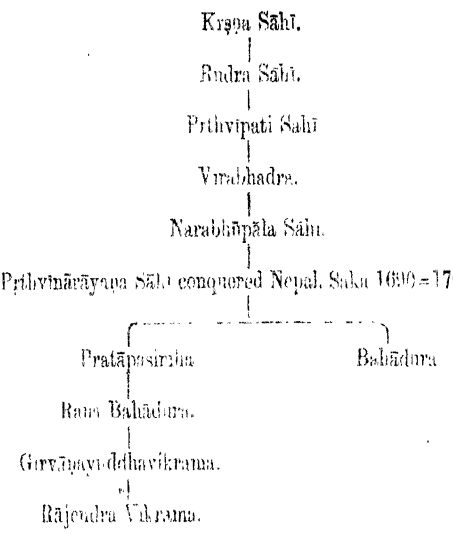
Ratnapañcakāvatāra, p. 238, No. 1552, is an original tantra in which Kubjikā and Bhairava are the interlocutors. The five Ratnas are Kula, Akula, Kaula, Kulāṣṭaka and Kulaṣaṭka. There are eleven paṭalas in this work. It appears to be a treatise of the Kubjikāmata, the extent of which is stated to be 12,000 and not 24,000 Ślokas. The principal object of this work are the five jewels, the worship and mantras of which are expatiated upon. Copied by Kālidāsa in N.S. 740=1620 A.D.

Rājakalpadruma, p. 242, No. (2) 82 by Mahārājādhirāja Rājendra Vikrama Śāha of Nepal (1816 to 1847 A.D.). [See

my Report, p. 17, and Bendall's History of Nepal, p. 17.] The Mahārājādhiraja wanted to make an encyclopaedic compilation of the Tantras. In the opening line he says that mantras are of three classes, *viz.*, Vaidika, Tāntrika and Miśra. The Royal author gives his genealogy as follows:—

Vikrama came from the Citrakūṭa in Bundelkhand to the Himālayas. His son was

Jillarāja.
|
Ajita.
|
Atallaraja.
|
Tutthāraja.
|
Vimalarāja.
|
Hariraja.
|
Brahmarāja.
|
Manmatha.
|
Jainakhan.
|
Sūryyallan.
|
Micākhān.
|
Vicitra.
|
Yaso-Brahma Sāhī.
|
Dravyasāhi Śāka 1481. Entered the Gorkhā Valley.
|
Pūrṇa Sāhī.
|
Rāma Sāhī.
|
Dambara Sāhī.
|

The work is complete in 14 Paṭalas. Its real name is Mantra-kalpadruma, and it is a treatise of Mantraśāstra. It includes Viṣṇumantra in the Tantras.

Lakṣmyavatārstotraṃ, p. 46, No. 1329 ৎ, was copied in N.S. 408 = 1288.

Lalitārcanacandrikā, p. 248, No. 97, was composed by Saccidānandanātha. The author was asked by his disciples at Jalandar to compile a liturgy of Lalitā, a form of the Devī. It is a comprehensive work running through about 5,000 ślokas, divided into 25 chapters, called prakāśas. The work treats of the duties of a Tāntrika. It quotes from Purāṇas too.

Vāmakeśvarī in her Tripurā image is a form of the Devī whose cult is represented by a large number of works in the Tāntrika literature and by three works in this Catalogue.

Vāmakeśvarī-pūjā-paddhati, p. 49, No. 1861 ৎ, runs through 17 pages of Newari writing.

Vāmakeśvarīmatatippanam, p. 71, No. 1559 ङ, appears to be a commentary or rather a gloss on a work entitled Vāmakeśvaratantra. [No. 1365 and 1366 of the Bīkānir Catalogue.] The original work contains 5 Paṭalas, the first has no name, the second treats of the process of worshipping Tripurā, the third of Mudrā,—the various contortions of the fingers and not the sauces which appetise in drinking,—the fourth of the practice of the three Vija mantras [HS Raiṃ, HS Klrīṃ, HS Raiṃ] appropriate to Tripurā Bhairavī, and the fifth of the homa proper to her. The commentator is Manmatha Pāṇi and the scribe Nārāyaṇa Kavi, and the date of copy is N.S. 474=1554 A.D. The commentator says that the text is 400 ślokas in extent.

Vāmakeśvarī stuti-upāsa pūjā-vidhayaḥ, p. 72, No. 1077 ध, was composed by Vatsarāja who is said to have been a Vidyādharacakravarttin. The Vidyādharas are first known to have ruled in Mysore and there on the banks of the Narmadā. They were even said to have possessed occult powers.

Varnapūjā, p. 76, No. 1633 ब, and Varnayāgavidhih, p. 77, No. 1633 भ are parts of Nandikeśvaramata [in one MS. Nandikeśvaraprokta], a system of tantra and that portion of it which deals with the consecration of Temples, &c. As regards the existence of Nandikeśvaram ta there is a Paladhyāya of the System in Cat. Cat. p. 276 A, Vol. I.

Vidyāpitha, p. 88, No. 1693 ङ, is a work on Guhya Kālī of Nepal in three chapters.

Vimalāvatī, p. 68, No. 1586 ङ, is a Tāmasika work incomplete both at the beginning and at the end. It treats of Pūjā Homa, Dāman and Dikṣā.

Vṛsasārasamgraha, p. 92, No. 86 ब. of the New Collection, in Newari character, is a Śivaite Tantrika work.

Śāradātilaka, pp. 78, 84 and 88, Nos. 1588 ङ, 1647 ङ, and 1648 ङ, is a well-known compilation of Tantra by Lakṣmaṇa Desika. All the MSS. are in Bengali character. The last was copied in Śāka 1336=1414 A.D. The most valuable commentary on this work which contains 25 Paṭalas, representing 25

tattvas of the Sāṁkhyas, as the Padārthādarśa by Rāghava Bhaṭṭa, for which see *supra* my notice of Kālitattva. Commenting upon the genealogical verses of Lakṣmaṇa, Rāghava says Mahābala was the founder of the family. His son was Ācārya Pañcāla. His son Kṛṣṇa and his son Lakṣmaṇa the author. The conjecture of Rāj. Mitra that he belonged to the Varendra class of Bengal Brāhmaṇas is based on a misreading of Vāraṇendra.

Śaradātilakaṭīkā, p. 12, No. 287, by Puṇyapāla Deva Mahārājādhirāja, is a unique commentary not known to Aufrecht.

Śivakavaca, p. 54, No. 1376 ङ, is from the Bhairava tantra.

Śivadharmaśāstre Śāntyadhyāya, erroneously called Śivadharma, p. 55 and 128, No. 1376 ञ, contains one chapter only, namely that on Śānti spoken of by Nandikeśvara.

Śivadharmasaṅgraha, p. 92, No. 36 ख, of the new collection, is a collection of Śaiva works in Newari character. The name has been given by any travelling Paṇḍit Vinodavihāri Kāvyatīrtha. The Government collection in the Asiatic Society's Library has a similar collection acquired from Nepal with six works. See preface to Vol. XI, pp. 7 and 8.

Śivadharmottara, p. 92, No. 36 क, in Newari character, is a work on Saivaism mentioned by Burnell in p. 188 B. as containing 9,000 Slokas. The present MS. purports to be a sequel to that work. It is mentioned by Burnell in p. 195 A as containing about 2,000 Slokas. See also Rāj. Mitra, 2208. It contains 13 chapters. See Cat. Adhair Library which says it has 12 chapters.

Śrī Kāpāleśvara Bhīmā Devyāḥ Pūjāpaddhatiḥ, p. 70, No. 1559 ङ, otherwise called Pitṛnirmocanikā, is in Newari character.

Sarvajñānottaratantra, p. 85, No. 1648 ख, contains 40 leaves in Guptākṣara. The MS. is defective both in the beginning and at the end. There are no colophons. The interlocutors are Śiva and Ṣaḍānana. This was spoken after the completion of

the Bāthula tantra. As by churning the sea the gods obtained the nectar, so was this tantra obtained by extracting the essences of all tantras. This appears to be the youngest tantra of some cult, perhaps the Bāthula school. [For Bāthula tantra see *supra*.] The South Indian Batula is perhaps a misreading for Bāthula. See p. 88, Madras Government Lib. Cat., and Hultzsch, Vol. II, 1086 and 1097.

Siddhapañcāśikā, p. 57, No. 1173 ट, in five patalas appears to be a part of the Kulālikāmnaya. The scene is laid not in the Himālayas but on the Mahendrācala. One of the epithets of Śiva is Śavara, a low tribe inhabiting the Eastern coasts of India, in the Kalinga country. Pārvatī says, "I have already heard Siddhāntas, Dāmaras, Dakṣiṇas, Gāruḍa and Bhūtatantra and Kula śāstras; now I am anxious to hear the beginning of Kāla, the creation above, below and even below that. The MS. was copied by Mahādeva in Newari character.

Siddhasantānasādhana sopāna-paddhati or Śrīmatapaddhati, p. 57, No. 1536 ट, by Yaśorāja, the son of Gopa, is a tāntrika compilation in 15 paṭalas, and belongs to the Śrīmata or Kulālikāmnayatantra.

Siddhāntasārapaddhati, pp. 52 and 180, No. 1363 ट, by Mahārājādhirāja Bhojadeva, was copied in N.S. 187 = 1067 A.D. It treats of the usual tāntrika topics. It is difficult to say who this Mahārājādhiraja Bhojadeva was. The great Bhoja of Dhārā reigned in the beginning of the eleventh century, but there was a Bhojadeva in Nepal about the same time. The great Bhoja's compilations are Imperial and Encyclopædic. But this is a small work and a hand-book. Then again there is no tradition that the Mālava Bhoja ever made a tantrika compilation.

Siddhilakṣmyarcanaṃ, p. 72, No. 1559 ट, is a liturgical book on the worship of Siddhilakṣmī. There is a goddess named Siddhilakṣmī mentioned both in Viṣṇupurāṇa and Brahmāṇḍapurāṇa.

Sudhātaraṅgiṇītantra, p. 266, No. 1589, by Śaktivallabha

Bhaṭṭācāryya, is fragment of a tāntrika compilation by a Bengali. The chapters are named Kallolas.

Saubhagyataraṅgiṇī, p. 268, No. 1458, in Newari character, is a Tāntrika compilation divided into four laharis or waves by Mukunda on the worship of Śakti for obtaining Saubhāgya or good fortune.

Saura-saṃhitā, p. 14, No. 1280 ब, is an original tantra, the interlocutors being Kārttika and Śiva. It is an unique work. There are several works of this name known in Paurāṇika literature. But this is a tantra. The work is complete in ten paṭalas. At the end of the MS. there are two leaves in Gupta character giving a number of Tantrika formulæ. The main work is dated N.S. 61=941 A.D. Though a tantra the work does not treat of Śiva or Śakti but of the Sungod. There are so few works on the worship of the Sun, which formed one of the five great systems of worship in India, that the importance of this work cannot be overrated.

Saubhāgyaratnākara, p. 269, No. 1472, by Vidyānandanātha, the disciple of Saccidānandanātha. It is a complete MS. in 36 taraṅgas treating of the left-handed form of worship to be taught to Kaulas and not to animals (paśus). Copied in Saṃvat 1952 and composed at Prayāga. The author modestly calls himself Avidyānandanātha. [See Bk. Cat. p. 616.]

Vaiṣṇava Tantras.

Gopāladhyānarāja, p. 61, No. 1508 ब, is a formula of meditation on Gopāla, the child form of Kṛṣṇa from an unknown tāntrika work entitled Gopālatantra.

Devāmṛtapañcarātra, pp. 34 and 106, No. 1078 ब, is a work of Vaiṣṇava tantra written in perfectly ungrammatical Sanskrit. The work is unique in 11 paṭalas. The interlocutors are Sanat-kumāra and Lokapitāmaha. It treats of consecration of Viṣṇu images and of Viṣṇu temples, the nature of Viṣṇu, whether he is embodied in any form or is formless, and such topics.

Jñānatilaka, p. 180, No. 1840, is a small Tāntrika work

in the praise of Guru. The interlocutors are Nārada and Viṣṇu. It does not appear to be a part of the Padmapurāṇa as in Burnell, p. 98B, but a stray chapter from a Pañcarātra.

Tantra Saṃhitas.

As I have said elsewhere, the Mahānirvāṇa tantra which attempts to regulate tāntrika life as completely, as Manu does the Smārtta life, gives in the first chapter the description of a distinct religious literature partly vedic and partly tāntrika. The writer says that this literature was held binding in the Dvāpara Yuga. Then came Kali in which the Āgamas and the Nigamas obtained binding force. Scholars were very unwilling to recognize the existence of this literature. But it appears to me that the Durbar Library contains at least two works which may safely be attributed to this literature, namely:—

No. 1, Śatatattvasaṃhitā, pp. 10 and 187, No. 277, is written in transitional Gupta character which may be a century older than the Pārameśvara tantra, copied in 859 A.D. The first half of the work is called Śrauta and the second half Guhya. The leaves were in disorder. I have put them in order and it is a complete work running through 114 leaves and 4,500 ślokas. [See. Rep., p. 3.]

The other saṃhitā work is variously termed Jayākhya saṃhitā, Jayākṣarasaṃhitā or Jñānalakṣmī. There are three MSS. of this work in the collection namely:—

Jayākṣarasaṃhitā, p. 1, No. 40; Jayākhyasaṃhitā or Jñānalakṣmī, pp. 76 and 77, Nos. 1038 ब and ब. The second in p. 76 is dated N.S. 307 = 1187 A.D. The others are not dated. The work is attributed to a human author Sādhaka Candra Datta who had received favour from Ekāyanācāryya Narāyaṇagarbha. The work is written in ungrammatical Sanskrit throughout, and treats of mantrasaṃdarpaṇa and other tāntrika topics, as well as pretaśrāddha antyeṣṭi, prāyaścitta, and other smārtta topics.

KUBJIKĀMATA.

Kulālikāmnāye-Kubjikāmata, p. 8, No. 226 ब; p. 11, No. 285 ब; p. 11, No. 285 ग; p. 84, No. 1078 ब; p. 58, No. 1868 ब; p. 54, No. 1368 ब; p. 55, No. 1478 ब; p. 57, No. 1478 ब; p. 98-99; Manthāna bhairava, p. 22, No. 787 ग; p. 224, No. (2) 279; Kādimatam, p. 38, No. 1152 ब, Kubjikāmatottara, p. 7, No. 185 ब; Śrimatottara, p. 255, No. (2) 209. These with Nityāhnikatilakam, pp. 45, 47 and 111, Matasāra, p. 222, Yogaguhya, p. 8, Yogaphala, p. 59, Ratnapañcakāvatāra, p. 288. Siddhapañcāśikā, p. 57 and Siddha-santāna-sādhana-sopāna-paddhati, p. 67, form a collection of unique MSS. of a Tāntrika cult very ancient but now nearly forgotten. The works from want of time could not be properly described But the Government Collection of MSS. in the Asiatic Society has recently been enriched by two copies of the Kubjikāmata, one in Gupta and the other in Newari character. The former, I thought, was copied in the sixth century, but it may be a century later. An examination of these MSS. and the impressions left of the examination of the Durbar Library MSS., together with the meagre notes published in the Catalogue, have brought the following matters to light.

There was a School of Tantra variously named Kubjikāmata, Kulālikāmnāya, Śrimata, Kādimata Vidyāpitha, Divyaugha-sadbhāva and so on. It had supplements, Uttaras named Śrimatottara or Manthānabhairava and Kubjikāmatottara, and it had its compilations, summaries, &c. The original is said to contain 24,000 slokas divided into four parts, called Satkas or six thousands each. Whether the Uttara is included in the 24,000 it is difficult to decide, but the evidence available is in favour of their inclusion. In one place, however, the Ratna-pancakāvatāra says that the Śrimata-samhitā is 12,000 only. The Government Gupta MS. says that the Vedas are not efficacious, and the work in 24,000 slokas is most efficacious, and of the 24,000 the first six thousand is the best. The antiquity of the School is vouched by the facts that a

Gupta MS. has been obtained; that Kubjikā (tantra) is quoted by Abhinavagupta in his Trimśikā; that the MS. p. 54, was copied in the reign of Mahārājādhirāja Parameśvara Paramabhaṭṭāraka Paramasaugata Śrīmad Rāmapāladevasyapravardha*** about 1080 A.D. [see Mabel Duff]; the MS. in p. 55 was copied in N.S. 155=1035 A.D. The MS. p. 98, was copied in N.S. 280=1160; that in p. 99, in N.S. 299=1179, and that Nityāhnikatilaka was copied in N.S. 817=1197. The literary activity of the School seems to have ceased after that time.

The School, though very ancient, presupposes the existence of other Schools, for in the G.G. MS. mention is several times made of Pūrvatantre and "Tantre tantre tu sa[illegible] kathitonekadha"; and in Śrīmatottara, p. 256, Nityātantra appears to have preceded.

It presupposes Devayāna, Pitryāna, and Mahāyāna, for in leaf XLIIIA we get—

दक्षिणे देवयानी तु पितृयानस्तथोत्तरे ।
मध्यमे तु महायानं शिवसंज्ञा प्रतीयते ॥

The GG. MS. is a smaller recension of the Kubjikāmata. In a leaf, the page mark of which has corroded, appears as follows:—

[illegible]सहस्रं तु श्रीमत् कुब्जिमतोत्तमे ।
[illegible] व्याख्यातं अत्र किञ्चिद्दाहृतम् ॥

[illegible]rom outside the Vedas:—

[illegible]सहस्रस्य तस्य वाङ्मय चाहृतः
[illegible]सहस्रं यदुदीरितम् ।
[illegible] देवदेवेशि कुलमार्गे च संस्कृतः
[illegible]धकरं चाद्य पारम्पर्यक्रमागतः ॥

[illegible]utside India:—

[illegible]भारते वर्षेऽधिकाराय सर्व्वतः ।
[illegible]ठक्षौडेषु मुख रुद्रिरनेकधा ।

गच्छ त्वं भारते वर्षे यावत् पीठानि ख्यायते ।
यावन्ति भारते वर्षे यावत् पीठान्यध्यायते ।
तावन्ति मम लिङ्गानि सङ्गमस्य प्रजायते ॥

In several places it is described as the Paścimāmnāya, *i.e.*, as coming from the west. [The tantras have five Schools from the directions from which they come, namely, Uttarāmnaya, Dakṣiṇāmnaya Pūrvāmnāya, Paścimāmnāya and Ūrdhvamnāya.]

Five Pithas there enumerated are :—

(1) Oḍiyāna, in Orissa; (2) Jāla, in Jalandar; (3) Pūrṇa, in the Marhatta country; (4) Mataṅga, in Śrīśaila: and (5) Kāmākhya, in Assam.

Its tendency and its attitude towards the professors of other religions in India may be inferred from the following, which enjoins prayaścittas for killing the priests of various sects :—

XLII B. ब्राह्मणस्तु यदा देवी प्रमादाद्यदि मोहतः
जप्तैर्विंशतिभिः सृष्टिः षड्भिस्तु प्रमादतः
बौधाहन्त निहन्ता च द्विगुणं द्विगुणं विदुः
नाकुलो रौद्रकश्चैव अज्ञानादहतचेतसा ।
भावसृष्टिमवाप्नोति कोटिजपेन तु ।
गुरुहा कोटिभिः पञ्चैः ।

The purport of this obscure and ungrammatical passage seems to be that the sin of killing a Brāhmaṇa may be atoned by repeating a certain mantra 20,00,000 times; a Buddhist Arhat, double as much; a Nākula or a Raudraka 2,00,00,000; and a guru of the Kubjikāmata 5,00,00,000. The work has more sympathy for the Buddhists than for the Brāhmaṇas.

The author is afraid that the Magas (who are [illegible]

probably pouring in India from Scythia and Persia) would one day become equal to the Brāhmaṇas.

The work mentions the following countries in India - Konkana Cola, Bālhika, Baṅgāla, Kāmarūpaka, Magadha, Saindhava, Gurjjara, Lada and others

Its attitude towards Vedānta, i.e., Upaniṣads and not Saṅkara Vedānta, is given thus:—

L.V.B. वेदान्ते ब्रह्मसंज्ञाने मरि व्यासिसमत्वः
यत्साम्यमयो योगी याति ब्रह्मैवनां ध्रुवः

This MS will be duly described in its proper place when a descriptive Catalogue of the Government Collection will be taken in hand.

From a perusal of the notes in the Catalogue it appears that the Śāstra had many recensions. The G.G. MS. is a recension of 6,000, that on p. 84 contains 150 ślokas only, those on p. 87 have versified colophons. The Government Newar MS. is about 3,500 ślokas in extent.

These are all abstracts of the original. There are seven PRAKARAṆA works, i.e., [illegible] sūtra—

[illegible] prognostics of
[illegible] cipally from the
[illegible] 990–1070 A.D.

BUDDHIST WORKS.

Aṣṭasāhasrikā prajñāpāra[illegible] p. 169 ङ, and p. 89, No. 2 ग, of the new colle[illegible] are both on palm leaves and both in Newari.

Katipaya Bauddhacitrāṇi [illegible] pictures, p. 12, No. 307.

Kāraṇḍavyūha, p. 89, No. [illegible] character.

Jātakamālā, p. 89, No. 2[illegible] ly five of the Jātakas, namely, (1) Gṛhajātaka[illegible]3) Yaiñaoand (4) Vyaghrī o. The entire [illegible] published in America.

Jñānakārikā, p. 79, No. 1631 ॥, is a tāntrika work of the Buddhists, attributed to Matsendranatha, commonly called Macchindranātha, whose temple at Pātan is the great resort of all Buddhists, in Nepal, and whose car festival is the greatest festival in the valley. The work treats of such topics as Dharma and Adharma.

Divyāvadāna, p. 89, No. 2 ॥, contains many avadānas, notably Rūpāvatī and not Rūpavatī as in Cowell's edition, Kunālāvadāna, and Pāṃśupradānāvadāna. The reading often differs from the printed text. This is the only palm leaf MS. of the work known.

Niṣpanna-yogāvali, p. 34, No. 1113 ॥, contains 11 leaves in Newari character, copied in N.S. 686=1566 A.D., by Ravicandra, for his own use at the Sin-komagudi Vihāra. The scribe was a Vajrācārya. The subject-matter treated of is the yoga practised by Bhagavān Buddha with success. This appears to belong to the Vajrayāna system of Buddhism as the Bhagavan Vajrasattva is represented as holding Vajra and sitting in the midst of a circle protected on all sides by Vajras. The great deity of this School is Vajrasattva, the high priest of the gods and represented as a form of Buddha. He is prominently mentioned in this work. The author is Abhayākaragupta. For another work of the same author see Bendall Cam. Cat. p. 187. He is called a Mahāpaṇḍita.

Prāyaścitta Saṃcāravidhi, p. 214, No. 1168, is a Buddhist work on expiation of sins such as killing animals, killing Vajrācāryas, killing Brāhmaṇas, killing Kṣatriyas, &c., killing cows, intercourse with unclean tribes, eating unclean food, touching unclean things, purification and Śrāddha. This also appears to be a work of the Vajrayāna school of Buddhism. This is only a short compilation from previous works on the subject. The Buddhists seem to have borrowed many of the smṛti practices of the Brāhmaṇas.

Bodhicaryyāvatāra, p. 21, No. 772 ॥. The MS. is a fragment, only 7 leaves. Its Tippani, p. 21, No. 772 ॥, contains notes on difficult passages only. These notes are often more useful than more voluminous commentaries.

HISTORICAL INTRODUCTION

BY

PROFESSOR CECIL BENDALL, M.A.

The History of Nepal and surrounding Kingdoms (1000-1600 A.D.) compiled chiefly from MSS. lately discovered.—By Professor Cecil Bendall, M.A. (*University College, London*). *Written as an Historical Introduction to* Pandit Haraprasad Sastri's *Catalogue of the Nepal Durbar Library*. With chronological Tables and a Plate (facsimiles of MSS.)

The Catalogue to which the present Essay forms an introduction is the result of a joint expedition to Nepal in the cold weather of 1898-99 originally suggested by me, and taken part in by myself and Mahamahopadhyaya Haraprasad Sastri, accompanied under the auspices of the Asiatic Society of Bengal, by his assistant, Pandit Binodavihari Bhattacaryya. While co-operating with one another throughout, we arranged to divide generally our work so that the archæological[1] and historical part of the task should fall to myself, while the Pandits dealt with the literary portion.

A great deal of our time was of course taken up by the examination of the Maharaja's collection of MSS., which, as regards the antiquity of the documents, are surpassed by no Sanskrit Library known to exist. My own necessarily very hurried examination of this remarkable col-

[1] I hope to publish my inscriptions with my general Report.

lection in 1884 led to the first definite account published.[1] Since then Pandit Hariprasad visited the Library, and gave some notes on it in the Journal of the Asiatic Society of Bengal, Vol. LXVI, Pt. I (1897), pp. 310 *sqq.* Some further notes were made by Prof. S. Lévi[2] of Paris in 1897, giving attention "surtout aux colophons des manuscrits, si importants pour l'histoire." As however, Monsieur Lévi subsequently informed me that his examination of the Library was far from complete, I felt all the greater pleasure in seeing the more exhaustive examination taken in hand of which the present Catalogue is the result. My own share in it was chiefly in helping the Pandits to decipher the figures and other chronological data with which acquaintance of nearly 25 years with ancient Nepalese MSS. has given me some familiarity. When I was at work in the Library I requested the Pandits always to show me colophons of MSS. containing kings' names and dates. A considerable portion, however, of the present Catalogue had to be compiled by the junior Pandit after my departure, and consequently I have been led to adopt another method of verification, which, thanks to the kind co-operation of the Residents in Nepal, Lieutenant-Colonel W. Loch and his successor, Lieutenant Colonel J. C. Peats, has given excellent results.

This method was to send to the Resident a series of copies made on tracing-paper of all the important colophons containing points, numerals and the like, requiring verification. No clue was of course given to the words or figures expected to be filled in on the blank spaces left; and the fidelity of the tracing was vouched for in each case by the correspondence of palæographic peculiarities with the date assigned.

In my previous attempts[3] to adjust Nepalese chronology by means of MS.-colophons, I always endeavoured, as far as possible, to use and harmonise the data furnished (1) by formal histories and **chronicles**, and (2) by the **historical notices furnished by the scribes** of MSS. in their **colophons** (brief, but valuable as contemporary evidence), and also **incidental notices** given **in the body of works** like dramas. Of the latter class a good example is the drama Mudita-Kuvalayâśvanâtaka from which copious extracts are given by Dr. Pischel in his Catalogue of the German Oriental Society's MSS., pp. 7-8. The present Catalogue furnishes several more instances of this kind.

[1] See the present writer's "Journey in Nepal and Northern India," pp. 16—20, where the previous notices by R. Lawrence and D. Wright are referred to.

[2] Rapport, p. 16 [84] (Acad. des Inscr. Séance du 27 Janv. 1899).

[3] Transactions of Fifth Congress Orientalists (Berlin, 1881) Verhandlungen II. Hälfte ii, pp. 189 *sqq.* (1882); "Catalogue of the Buddhist Sct. MSS., Cambridge, 1883 (Historical Introd.); "Journey in Nepal" Ibid., 1886 (Tables). To these last two I hereinafter refer as 'Camb. Cat.' (distinguished from 'Cat.' which refers to the new Catalogue) and 'Journey,' respectively.

To the number of extant native chronicles the Mahārāja's library contains an **important accession** [1] in the shape of a small palm-leaf MS. of a Vaṃśāvali discovered by me shortly before I left Nepal. Since my return to England owing to the kind negotiation of Col Loch, I have not only received an excellent copy of the MS., but also the favour from H.H. the Mahārāja of the loan for three months of the original, so that I have been able to collate and photograph all important passages.

My use of the chronicles has been adversely criticized [2] by some scholars, though countenanced by others, [3] but I venture to think that **the discovery of the present MS. puts matters in a somewhat new light.**

Though written continuously in a single handwriting corresponding with the time (reign of Jayasthiti-malla, A.D. 1380-1394) at which the chronicle ends [4] (see the Plate annexed, figs. 3-10), the new Vaṃśāvali really contains three distinct chronicles, designated accordingly in the present essay V[1], V[2], V[3].

V[1] is in the form of brief annals of the successive reigns not unlike the other Vaṃśāvalis, but gives a much greater number of dates, in addition to the lengths of the reigns. The leading events of each reign are also recorded in some cases with dates, at first in words and later on in numerals.

The leaf numbering begins at f. 17 and this portion ends with 30[a]. The language is no doubt intended for Sanskrit, but in obscurity and a perfectly wild absence of syntax it rivals the worst colophons of Nepalese MSS. that I have seen. I thought at first of printing the whole, but after studying my transcript and taking the advice of friends I came to the conclusion that I should either have to print the whole without spaces, which would be maddening and unsatisfactory, or to publish facsimiles. For the division of words and even sentences,

1 As the present Catalogue gives no description of the MS. the following notes may be of interest. No 1.31. Palm-leaf, 11 by 1¼ inches, leaves 17-63, with an extra leaf not numbered, thus 48 in all.

2 "Journey," p. 93.

3 *e.g.*, in M. S. Levi's investigations as to the eras of Nepal.

4 The latest dates are N.S. 508, occurring at fol. 63b and 509 at 53a. It will be seen both from my Cambridge Cat. (cf. Intr. p. xxxi), and from the present Catalogue that palm-leaf MSS. become rare (owing to the general use of paper) within about a century from this time.

5 Scientific students of the vernaculars may probably find 'method in its madness.' The frequent locution **तेन हतेन**, or **हतेन** for **य हतवान्** or **य चकारेदं** certainly suggests the familiar Hindi **उस ने किया**. Towards the end (ff. 29b, 80) it drops into a form of language which is practically Newari with an unusually large allowance of words borrowed from Aryan sources.

when one had no fixed rules of grammar to help in the interpretation, seemed in many places quite doubtful. I have been consequently permitted by the Council of the Society to take the latter alternative, and have accordingly reproduced a selection of the most important leaves, of which I made legible negatives while the MS. was lent to me. It will be noted that the selected leaves begin with 3A. I only publish now a portion of this leaf, as I reserve for future treatment the kings of Nepal before 879 A.D. in connection with my recently-discovered inscriptions.

From the prominent way in which temple-donations are recorded, it may be conjectured that this part of the MS. (V^1) may be in some way connected with the records of the great shrine of Paśupati.

V^2 is a document of different origin; it is a list of births of royal and other distinguished personages. The language is unfortunately old Newari; but one can make out the names and dates clearly enough. These extend, not always in strict chronological order, from N.S. 177 to 396. A specimen is given in the Plate, fig. 10. All the information given in this section of the Chronicle, so far as it relates to the kings, will be found condensed in the notes to the Table of kings below. Towards the end of the section other information besides births, deaths, and the like is introduced, but I have been able to make but little use of this owing to the difficulties of the language, for which I can get no adequate help either in Nepal or in Europe.

V^3 is perhaps merely a continuation of V^2. I have called it a separate document, because a slight break with double daṇḍas occurs in the original MS at the end of fol. 36[a], and because at this point there is a marked difference of style. The string of short paragraphs each recording little more than a birth, is abandoned, and the annals become more expanded. The previous section had ended, as I said, with N.S. 396. This, however, begins with N.S. 379 and the history would not seem to be treated on a strictly chronological basis, as the irregularity of order in the dates noticed in V^3 is here more pronounced. The latest date, as already noted, is N.S. 508 (f. 63b).

The events mentioned in V^4 are sometimes described here in fuller detail.[1] On the other hand, the chronological details though full seem not to be quite so trustworthy.[2]

[1] For example, the famine in the reign of Aṁśuvarmalla in N.S. 352 (V^2, 39b, mentioned at p. 8, note 2, below.)

[2] Thus at 40[b] we get the birth of Jayatuṅgamalla, son of Jayarudramalla, Saṁvat 416 mārgaśira śukla trayodaśī Anurādha ghaṭī 17 Śūla 37 śaṅkuvāre (Tuesday). But Prof. Jacobi, who has kindly worked out the date, reports that the day in question was a Monday and points out that "Mārgaśira can never be

Nevertheless I feel sure that this section must contain much valuable information, and it is in the hope of drawing the attention of the few scholars skilled in the Himalayan languages to the matter that I reproduce a specimen leaf (Plate, fig. 10). The passage refers to the invasion of Harisiṃha of Simraon about which I have more to say below.

Having thus indicated the materials of the present investigation, the divisions of the subject may be stated.

I.—The History of the Nepal Valley, A.D. 1000-1600 (c. Kāthmāndu, Pāṭan, and Bhātgaon).

Chronological notes on the dynasties of the surrounding states:

II.—Western Nepal. III.—Tirhut (Eastern and Western).

To these notes I have added (as Table IV) a list of a dynasty, which I have not been able to recognize.

The main results of the enquiry are summarized in the Tables at the end of this article, which constitute of course its most important feature, and will probably provide most students with all that they require. The present notes are chiefly intended to elucidate the Tables and especially to bring out the relations between the dated series of kings obtained from MSS. and the dynasties detailed in the new Vaṃśāvalī.

1. The present collection of MSS. affords an example [See Plate, fig. 2, l. 2] of a date earlier than any hitherto found referable to the Nepal era, but unfortunately no dated MS. with a king's name occurs earlier than those previously known.

It is interesting to note that the king Rāghavadeva mentioned by Cunningham[1] as the traditional founder of the Nepal era of 879-80, but passed over in the Vaṃśāvalī of D. Wright[2] and by Kirkpatrick,[3] is duly recorded in the new chronicle. Not only so, but the years of reign assigned to him and his immediate successors quite accord with

Anuradha." I have, moreover, noted quite a number of cases where months in certain years are called *dvi* (*dvija*) where no such intercalation, according to Sewell and Dikṣit's Tables, occurred; compare Table of Kings, note 10, below.

[1] See Catalogue, pp 85 (**W**) and 140 (Laṅkāvatāra). The reading 28 must be altered to 20, nor can I concur in the description '*gupti[kṣara-]likhitam*.' The form of *k* is distinctly post-Gupta; and the general appearance of the writing with its closely placed *akṣaras* seems to preclude the Śrī-Harṣa era. The forms of *n* (guttural) and the form of the *akṣara*-numeral 20 are archaisms that one would expect to find in a document written early in the tenth century.

[2] 'History of Nepal,' Cambridge, 1877.

[3] 'An account of the Kingdom of Nepal,' London, 1811.

the tradition of his having founded the era. Thus, if we add together the duration of his reign and his five successors down to Lakṣmikāmadeva we get about 135 years. This, again, added to 879-80 brings us to the second decade of the eleventh century, when we know from a colophon that Lakṣmikāma had commenced to rule at all events as joint sovereign, becoming sole king later on.

The earliest king of Nepal mentioned with a date in the Catalogue is Bhāskaradeva, and it is very satisfactory to find that this date already noticed by Pandit Haraprasād (J. A. S. B. for 1897, Pt. I, p. 312) is verifiable. Prof. Kielhorn has kindly calculated it for me and it corresponds to 24th September, 1136. The new chronicle duly records this king with a rather obscure note as to his 'repairing his paternal crown.' The other chronicles make him the founder of a new dynasty. Of the next king, Baladeva[3] (called in Vl Balavantedeva), we have a dated MS.[4]

Of Harṣadeva's reign we have now two MSS.[4] A third date has been added from the Chronicle, which says of this reign merely: **राजा श्रीहर्षदेव वर्ष २१ ऊनविंशति सम्वत्सर मनइए परिवर्तमानं ॥** Interpreted in the light of the two other dates this rather crudely expressed notice gives good sense, if we take it to mean that Harṣa died in N.S. 219 current. This fits also quite well with the duration of the next reigns[5] as given in our Chronicle. The credibility of the dates in this part of the chronicle is further enhanced by its mention of the completion in 239 (date in words) of a tank by Śivadeva, the next sovereign.

[1] See Plate, fig 3B, line 4, reads: **नेत्र पिहमोक्षि त (? क)विग्रह** : "his father's diadem was broken up and he destroyed the golden image (to make a crown);" or **मौलिर्नवीकृतः** "the crown was renewed." Kirkpatrick (p 263) records a similar tradition for a king reigning some twenty years later.

[2] Name wrongly restored in my previous lists as Bālādeva. Vl records him as the founder of Banepur. Plate, fig 3 B, last line.

[3] As to Vāṇadeva the MS. (referred to in the table) of Vāṇadeva makes my identification (Journey, p 9) more difficult. But the existence of Vāṇadeva's father, the king (*bhūmipa*) Yaśodeva, seems to be confirmed by the Tib. notices in J. Buddh. T.S Ind., Vol. I, p. 27, where we learn that a king Anantakīrti was ruling in the middle of this century in another region of Nepal (Palpa). Bābu Sarat Chandra Das has favoured me with the original Tibetan of the passage and it is just possible that the name **ཀྲགས་པ་སྨིན་ཡས་**, grags-pa-smin-yas, which he Sanskritizes as Anantakīrti, may be a form of Yaśodeva the king of Bal-po, Nepal in general (or the Palpa district in Western Nepal?) The chronology at least would agree.

[4] See the Table

[5] The supposition would not fit with the allowance of 21 years to [Sadā.] Śivadeva, made by "G" in Tab. I, Col. 4, of my 'Journey.'

This was called after the Yuvarāj (जोराज) Indra or Mahendra-deva, Mahendra-saras. It was otherwise known as Madanasaras.[1] It will be seen that this date falls in the year before the writing of a MS. in the same reign.

I have lingered over these somewhat minute details for two reasons: (1) Because it forms a new feature of the present chronicle to find so early as this[2] dates expressed both in words and figures that accord with the *contemporary* evidence of the scribes; (2) because doubt[3] has been expressed whether the Nepal Samvat (of 879-80) was actually in use in the eleventh century A.D. It is satisfactory to note that our chronicle, following the tradition already known from Kirkpatrick, does mention[4] the aforesaid Indradeva both as *yuvarāja* and *rājā*, as we have now a MS. of this reign. It will be seen, however, that the number 4 years (12) assigned to his reign is probably excessive. The dates of the next two reigns overlap one another. If this is not a case of subdivision of the kingdom of which there are so many instances, it may be quite well explained by the tradition preserved in the records of Wright and Bhagavanlāl, that Mahādeva retired early in his reign from active sovereignty and Narendra (or Narasinha)[5] became his regent. Of the reign of the next king, Ānanda, MSS. are now numerous. It is curious that the other chronicles either give his name wrongly (Wright, Bh. account his reign altogether (Kirkpatrick) It is found, however, correctly spelt at f. 31*b* of our MS.[6] chronicle. Of Rudra's reign no MSS. are extant. The years assigned by our MS. to his reign (8) seem to show the origin of the curious error in the length of the reign (80 years assigned by Kirkpatrick. Equally correctly given is the form Amrta which is now verified by a MS.[7] The 'great dearth' re-

[1] The event is again chronicled with the same date in 12. See Plate, fig. 9, l. 4.

[2] Kirkpatrick's dates begin later (thirteenth century). Those in Wright only become correct somewhat later (Devasena of Harisimha).

[3] A. Foucher, Iconographie Bouddhique, p. 28, n. 4.

[4] The records preserved by Wright and Bhagavanlāl (Ind. A. XIV. 413) pass this king over.

[5] The actually discrepant date is that supplied by the colophon in the Cat., p. 62. Here there can be no doubt as to the interpretation of the chronogram, though some of the terminations of the other words must be corrected for the scansion. But the date seems not to work out. The obscure phrase *rājñājasādrśye* may quite possibly refer to regency.

[6] The common mistake Nanda 'deva is found at f. 25*a* (plate, fig. 5, l. 1.). Rajendralāl Mitra makes the same blunder in his text of Aṣṭas. Pr. pref., p. XXIV. note.

[7] Cat. p. 65 (*x*). I find from a tracing sent from Nepal by Col. Loch that the Pandit's reading of the year (296) is quite correct, and in that in the next line *Śrī Amṛtadevasya* is quite clear.

corded by Kirkpatrick is duly chronicled in V[1] (*Mahāmārī-durbhikṣam-bharat*) 25*b*.[2] The next date from MSS. is obtained from a MS. in the Mahārāja's library noted by myself, but omitted by the Paṇḍit in his Catalogue. It is from No. 1648, a MS. of Caraka, I have since supplemented my note by a tracing kindly sent by Colonel Pears. The full date is given in the Table. But as the king Ratnadeva is mentioned in none of the chronicles, I am inclined to think that he must have been a local rājā, or a king of Western Nepal.[3]

After Amṛtadeva my previous lists left one of those gaps which it is now most satisfactory to find filled in. The tradition reproduced by Wright and Bhagavanlāl quite fails here. Kirkpatrick alone gives correct, though inadequate, details which are now supplemented by the new chronicle and, what is more important verified by MSS.

As to Śaṃkara-deva, see the Table and note there (p. 25) Kirkpatrick's 'Boy Lanca Deo' of course represents Vijayakāmadeva; his 'Ary Mull' is a less recognizable equivalent of Arimalla; but in Nepalese documents ४ and ६ are easily confused After the reign of[4] Abhayadeva which, though called by Kirkpatrick 'inauspicious,' was anyhow fairly long as a goodly array of MSS. now shows, the chronicles hitherto available quite break down.

Even if Jayarāja and Amṛtadeva were brothers,[5] as Wright (p. 162) and Bh. state, the latter certainly did not reign at the same time. Two kings whose names, Jayabhima and Jayaśāhadeva, I have taken from the chronicle [6] intervened, and it is extremely satisfactory

[1] Supposing, the era to be that of Nepal which I think probable from the writing.

[2] 'The great dearth' recorded by Kirkpatrick for this and the previous reign are duly registered in our chronicle (25*b*; plate, fig. 6. 1. 3), where famine prices for grain are also mentioned. The prices are given in greater detail in V[3] (Nawari portion of chronicle) at fol. 38*b* for Saṃvat 352

[3] The birth list of the chronicle (V[2]) makes Ananta not the son of Abhaya, but of a certain Śiva-deva and of Rudramadevi.

[4] Fol. 25*b*. The whole passage, following on that reproduced in 25*b*; plate, fig. 6, runs thus: **सम्वत् ८५५ माघ सुदि ५ शनिश्चर दिने भूचिद्विसौ पुवर्तु सोमवारेत्यादि माघ चतुर्मासा ॥ पुथ्वीमिसेक राजा श्रीजयभीमदेव वर्ष १२ मा १**. I formerly thought this date, which, as Dr Kielhorn kindly informs me, corresponds to 7th June 1255, referred to the coronation of Jayabhima, in spite of the punctuation, which seems not always trustworthy in this MS. On re-reading the passage, however, I now consider that it must refer to the first shock of the earthquake, which is accordingly stated to have lasted at intervals over four months. This accords better with the subsequent date, 377, of a MS., once the property of the late Paṇḍit Bhagavanlāl Indraji. I may here mention that I have made enquiries by letter for this MS. in the Bhagavanlāl collection of the Bombay Asiatic Society, but without success. From V[3] (fol. 36*b*) we learn that in 378 Caitra Jayabhimadeva had become rājā, with Jayasiṃha (Śiha-malladeva) as yuvarāja.

to find that one of them (Jayabhima) is fully attested by a dated MS; so that again the new chronicle and the newly-discovered MS.[1] confirm one another.

Of the next king, Ananiamalla we have now a goodly array of dates[2] from MSS. Besides these there is an interesting note in Kirkpatrick (p. 264) stating that "in this prince's reign and in the Newar year 406, or Sumbath 1344,[3] many Khassias (a western tribe) emigrated to Nepal, and settled there; and three years after in the Newar year 411 a considerable number of Tirhoot families also planted themselves there." What this really amounted to may be told in the words of the chronicle (f. 26*b* Pl. 6, 7) "12 years 3 months after [i.e. after the beginning of Ananta's reign, or after the last event mentioned, a quarrel between his sons] the Khasiya king Jayatāri first entered, Samvat four hundred and eight in the month Pausa. After a slaughter of (eight?) hundred Khasiyas the rest retired [to the jungles?] and the country resumed its ordinary state. On the 13th of Phalguna sudi of the same year Jayatari again entered [the country, as if] for a friendly purpose, [but,] he burned with fire villages and other places. He visited (?) the Syangu-shail[yan], saw the image of Lokeśvara at Bugle[mati] and visited (?) the Pasupati [shrine]. He got safe back to his kingdom. [This happened in] Samvat four hundred and nine. Again the [king] of Tirhut entered [Nepal]. This happened [in] Samvat four hundred and eleven in the month Magha."[5]

Kirkpatrick's "emigrations" were thus more or less predatory incursions, which as we shall see, became increasingly common later on.

After the death of Ananta a troublous time ensued, and one that has been hitherto extremely obscure. In my previous lists I had to note at this time: "Kings uncertain" for 60 years." Though much

[1] See MS of the Mahālakṣmivrata numbered 1320 and noticed at pp 47-8, 123-4 of the Catalogue. Mr. A. Sowle has kindly verified the date, which works out to 2nd April, A.D. 1269.

[2] One of these is that given at p. 44 (ङ) of the Cat., and there referred to Anandamalla. In my tracing however the name Ananta is quite clear. Wright (pp. 162-65) makes a similar confusion. I have no verification of the date at p. 63 *fin.* of the Cat., which makes Abhayamalla still reigning in N.S. 385.

[3] The double date is interesting, though the Vikrama Samvat is not known to have been in use in Nepal at this early time.

[4] On this celebrated image, see Foucher 'Iconographie' p. 100 and his pl. IV 1 from a miniature in the Library of the As. Soc. of Bengal, where also the village-name is spelt Bugama, not 'Bungmati' as now.

[5] For the text see Plate, fig. 7, lines 1-5.

[6] The main reason of this uncertainty, viz, the varying accounts of Jyasthiti malla's ancestors, who never ruled in Nepal proper at all, is suggested below.

still remains uncertain, it is satisfactory to find that this long interval is shortened on both sides by dated reigns that may be regarded as fixed.

The first of these is the reign of Jayāmanadadeva which followed[1] that of Ananta and is certified by a date (N.S. 438) in the Catalogue (p. 73) which I had previously noted in the MS. The next king, according to the chronicle, was Jayarudramalla[2]. His accession, the coronation of his co-regent, and his own death (*svargastha*) and "suttee" of his four wives are recorded. It is probably significant that the date given in two sections of the chronicle for the last event is only a few months[3] after the invasion of Harisiṃhadeva of Simraon.

The history of the next twenty years cannot at present be satisfactorily told, until the Newari of V[3] has been interpreted. Besides the well-attested invasion of Harisiṃhadeva, several other foreign powers made themselves felt at this time. One of these was an invasion by Ādityajanalla. After narrating the death of Jayarudra, V[1] adds merely **तत्पश्चात् आदित्यमल्ल नेपाल प्रतिष्ठः ॥** But V[3] narrates the same event more fully. The Newari sentence begins **संवत् ४४८ फाल्गुण शुक्ल सप्तमी खसिया राजा आदोमल्ल** (46a, Pl. fig. 10.2), so that we learn the exact date (448 Phālguna śukla 7) and the interesting fact that Āditya was a king of Western Nepal, thus foreshadowing the Gorkha conquest of more recent times.

Returning to the semi-Sanskrit account of V[1], which curiously makes no mention of the invasion of Harisiṃha, we find (27*b*) that an infant son of Jayarudra died a few days after his father's death. His daughter Sati-nāyakadevī was placed under the guardianship of her grandmother Padmavatīdevī.[4] The young princess (after being crowned Rāṇa, according to Kirkpatrick), was married to Haricandradeva belonging to the royal family of Benares.[5] He appears to have

[1] **तत्पश्चात् राजा श्रीजयामन्ददेव प्रवर्तते तदनन्तरं। श्रीजयरुद्रमल्ल** says the chronicle (27 *a* fin.) after narrating the events of Ananta's reign. This probably implies an interval between the two latter reigns. Fleet, Gupta Inscrr. Introd. p. 186 contrasts the meanings of *antare* and *anantaram*, especially in the records of Nepal.

[2] A co-regent of this king was Jayārimalla. The mention of this prince in V[1] *f.* 27*a fin.* 27*b*) is very obscure, but V[2] distinctly describes him (45*a*.) as *Samrāja* (with Jayarudra) between N.S. 440 and 443. He died in 464 (*ib.* 50*b*).

[3] N.S. 446 (in figures and chronogram) Āṣaḍha pūrṇamī f. 27*b*, Prathama **Aṣāḍha** pūrnima 46*b* (but Aṣā. was not intercalated this year). Mohammadan authorities cited in Miss Duff's *Chronology of India*.

[4] **पुत्री एकी जायकदेवी नामः पितामश्रीजीपद्मवतीदेवी प्रतिपालितं** (27*b*). The sentence forms a choice example of the grammar of V[1] referred to above.

[5] **काशेश्वरराजन** (*sic*) 27*b*. 'Rajah of Benares,' Kirkpatrick.

lived in Nepal some time, but was poisoned 'after some years'[1] (*katipayavarṣāntara*). After this his brother Gopāladeva accompanied by Jagatsiṁhadeva (called in V[1] Kārṇāṭava[n]ṛ̥pa and in V[3] (486) "Tirhuti-yā Jagatsiṁhakumāra") seized the person of Nāyakadevi.[2] The allies then appear to have taken Bhatgāon and Patan. Gopāladeva was subsequently beheaded by Jagatsiṁha's followers. After this the prince Jagatsiṁha enjoyed the sovereignty for a few days; but he was afterwards put into confinement,[3] by whom we are not told. His daughter was Rajal[l]adevi[4]; and her mother Nāyakadevi died ten days after her birth, so that (like her mother) she was brought up by her paternal grandmother, whose name was Devaladevi. I do not understand the reference to Paśupatira[l][l]adeva[5] that immediately follows (Plate, fig. 8, l. 1). Possibly he was the representative of some rival line of kings, as we read directly after, that "by the consent of both royal families Jayarājadeva was made king on 467 Śrāvaṇa badi 1" which was subsequently[6] ratified by general consent.

About the reign of Jayarāja's son and successor Jayarjuna some uncertainty remains, though this could probably be removed by the full interpretation of the present chronicle. Passed over by all the histories, his existence and reign were first pointed out by the present writer from the colophons of Cambridge MSS. Even in the present chronicle his reign and its duration are not formally recorded, though he is several times referred to as 'Śrī Jayarjuna rāja' and 'Jayarjuna nṛpa.'

The reason of all this is not far to seek.

In 474,[7] that is while Jayarājadeva was still reigning, took place

[1] V[3] (47a) gives the exact date of his 'violent death' यमल (sic) मृत्यु. N.S. 455 Jyeṣṭha sudi 9.

[2] अ० एमाहिन मंडल्ह छतं नायकदेवी

श्रीजगतसिंह कुमरस्य परिजनै[न] | शिरच्छेदा श्रीगोपालदेवस्यत् | तदनन्तरे कतिपयदिवसे श्रीजगतसिंह कुमरेण राज्य भुंजितं। यद्यपि कुमार धैर्यं भवेत् | तद्यपि श्रीरजल्लदेवी नामः | जातेम दश दिवशाने मातुश्च मृत्यु | पितामही श्रीदेवल० etc, (see plate, fig. 8)

[4] We are told in V[3] (51b) that this princess's mother was Nāyakadevi; so that Jagatsiṁha carried off the bride of his ally's brother. Rajalla was born N.S. 467 Pauṣa badi 10.

[5] More is said of him and (possibly the same) 'bandhana' in V[3] (52 a) under date 469 Mārgaś. su. 12.

[6] The punctuation of fig. 8 l. 2 would lead one to suppose at first sight that the general ratification *preceded* the particular one (Vaiśākha being 3 months earlier); but the second date doubtless refers to the birth. In all birth-entries the [redacted] *first*.

[7] I transcribe the Newari of V[3] (53b). सं ४७४ आश्विन सुदि ६ श्री[redacted]

the marriage of the prince Jayasthiti, a descendant of Harisimha of Simraon, with Rajalladevī. Jayasthiti was reigning when the chronicle was concluded and the chronicler naturally magnifies the powers that be and says little of the title of the lawful king whom Jayasthiti had managed to defeat and depose. But we see from the colophons of MSS. the real state of things. In 184 Kārttika, October 1363 (a verified date: see the Table) Jayārjuna was on the throne and the colophon of the next MS. is fortunately very explicit. The MS. (see Cat. p. 88) was written in a well-known vihar in Lalit-Patan and the colophon adds in 491 (A.D. 1371) that Jayarjuna was victoriously reigning (not only there but) *Nepāla-mandale* which we may construe to mean the whole of the valley. The scribes call Jayārjuna king down to February 1376.[1] His name is also mentioned in connexion with the initiation-ceremony of Dharmamalla son of Jayasthiti and Rājalla in 497 Jyeṣṭha[2] (summer of 1377). On the other hand about 503 (date of latest event in V[1]) we find a reference to Jayārjuna as भग्न देवः वशाज्जयार्जुन कपो[3] which can only mean his defeat, followed as it is by an acknowledgment of Jayasthiti as king of Nepal.[4] That Jayarjuna, however, did not submit without a struggle may be seen from the interesting colophon at Cat. p. 39, l. 6 (unfortunately not dated) from which we learn that the MS. was copied "in the victorious reign of Jayasthiti," and that "at that time the king named Jayarjuna was entering, with his ally, the Tripura-rāja[5] in great commotion."

Jayasthiti was evidently a patron of literature, not only are MSS. of his reign more numerous than in any preceding, but we find from the chronicle that even before his accession he celebrated the birth-ceremony of his son Dharmamalla by a performance of a "four-act Rāmā-

ङ्कीयवस्त्रिव्याका (ङ्क?) पोच्दस्थियामयशाचार्ल वस्त्रला लिव् विवाह आक ॥ The princess's name is not mentioned; but another marriage hardly would have been mentioned in the chronicle.

[1] Verified, see note to Table. I have re-examined the date in Cambridge Add. 1488, which I formerly published as equivalent to 804 or 1384. The writing is very faint. See now note 3 to table below, p. 27.

[2] The passage is evidently an interesting one, though unfortunately the end is not clear to me: पुनः षडंकर्ण (करे) मसत् १८७ ज्येष्ठ शुदि पञ्चमी बुधवार तत्र मध्याह्न काल वाक्रमाधव् मधाक्षाकार श्रीजयार्जुन राजा तुर्यस्थानमवङ्क भारोस ॥

[3] The words following कपो are चार्ध्यो(?) द्विजानाचर्य नखा ह्रादश्वसङ्गराक्ष-दक्षीयाक्षु। अक्षापुरः ॥ लोकेशेत्य (*sic*) मृत्यिनी विजयते रामावतारोपरः सभीवाल् जयतीति राज नख कपति : नेपाल भूपालकः ॥

[4] Tripura-rāja is several times referred to in the chronicle.

yaṇa,'[1] which was repeated[2] on the initiation-ceremony. A revival of letters, too, is vouched for by the fact that lengthy Sanskrit inscriptions in prose and verse, which had disappeared for some five centuries or more, now re-appear[3] and are continued in the reign of Jayasthiti's son.[4]

Unlike most Indian princes, Jayasthiti had, according to my conjecture, some appreciation of the value of history. When he enters on the scene there is a slight change in the style of the present chronicle. Newari words become much more frequent. It seems to me as though the chronicle V[1] had been **finished off by a partisan of the king.** In the case of the Vaṃśāvali preserved by Wright, traces of manipulation seem to me still clearer. After a rather jejune account of his (alleged) predecessors this chronicle bursts into sudden eloquence of detail on the doings of Jayasthiti. There seems no reason to doubt the accuracy of these particulars, though as Dr Wright points out in his note (p. 184) there is a medley of inaccurate and accurate[5] dates (p. 187). The king's literary proclivities are even exemplified by a specimen of his composition (*ibid.*).

So far so good. Where one seems to see the traces of **deliberate falsification** is in the total omission of the real kings[6] of Nepal immediately preceding and following the invasion of Harisiṃhadeva, and the **insertion of a string of ancestors** for Jayasthiti **with impossible reigns and dates.** These are tabulated in the Historical Introduction to my Cambridge Catalogue, p. xv. There is no agreement in the lists of ancestors, except that all seem to show a tradition current at least in the XVIIth century[7] A.D. that the family of Jayasthiti was descended from Harisiṃha by the male line, though it should be observed that the inscription there cited ignores Jayasthiti and his immediate ancestors and goes, by a considerable *mauḍūkapluti* from Jayasthiti's grandson Vaṭsamalla back to 'Harayat'-siṃha. Even more suggestive of what I regard as the correct facts is the form of Inscription No. 16 of

[1] A dramatized Rāmāyaṇa appears in the present collection, p. 246.

[2] See note 2 to preceding page.

[3] 'Journey in Nepal' pp. 12, 83. Bhagavanlāl and Wright mention an inscription of the king himself 'on a stone near Lalitapattan.'

[4] Ind. Ant. IX, 183.

[5] This (N.S. 515), it should be observed, is the *first* date in that Vaṃśāvali that is reconcilable with the testimony of MS colophons and inscriptions save only the memorable date of Harisiṃha's invasion (p. 175).

[6] Wright's 'Ānandamalla' (pp. 262-299) seems to be a mixture of Ananta-malla and Jayānandadeva. He totally omits Jayabhima, Jayarāja and Jayārjuna, all mentioned in the present chronicle and confirmed by MSS.

[7] The inscription and the play cited fall within this century.

Bhagavanlāl's series which was issued by the son of **Jayasthiti, Jyotirmalla** in N.S. 513. Here there is a short genealogy (tabulated by Bhagavanlāl), but no 'family' ancestry on his father's side. On the contrary, he mentions his father merely as 'belonging to the Sūrya-vaṃśa' and then most significantly adds that he (Jayasthiti) was the **'husband of Rājalladevī.'**[1] The reason is now clear. It was through his **mother and not through his father** that Jyotirmalla had any hereditary **claim to the throne.**

We may now turn back to a very important point in this part of the history of Nepal, around which a good deal of misapprehension has gathered namely, the **invasion of Harisiṃha.**

In spite of the boast of Caṇḍeśvara, Harisiṃha's minister that he was "victorious over all the Kings of Nepal",[2] there seems to be at present no evidence beyond that of the Vaṃśāvali-tradition preserved by Wright and Bhagavanlāl to show that Harisiṃha established himself in the valley of Nepal. Against this we may place the testimony of the new Vaṃśāvali which was composed within about half a century of the event in question and (what is far more convincing) is confirmed by the colophons of several MSS. The precise nature of Harisiṃha's expedition may be further explained by the Newari extract forming fig. 10 of the Plate, but meanwhile one can see that the effect of his expedition could hardly have been permanent, as not many years after we find a representative of the old royal family (Jayadeva)[3] on the throne. Until more evidence is forthcoming, it seems safer **to regard Harisiṃha and his ancestors**[4] who reigned in Tirhut,[5] Simraon and also possibly other parts of the Nepal-Tarai as at most **titular kings of Nepal,** even if they really claimed sovereignty over the valley of Nepal at all.

For Jayasthiti's reign MSS. are, as I have said, numerous. The earliest date (N.S. 509) is taken from the Cat. p. 43, where, beside the

[1] Jayāsthiti has the very same epithet (*Rājalladevī-patī*) during his lifetime in N.S. 509. See Cat. p. 43 l. 23.

[2] Dānaratnākara, stanza 3 *sq.* Eggeling, Cat I.O. p. 412.

[3] As to Jayadeva, Pandit Haraprasad has very kindly furnished me with a tracing of the colophon of the Society's MS. first described by him in J. A. S. B., LXII. i, p. 230. From this it is now clear that Jayadeva (the reading °vijayadeva cannot stand) reigned on till N.S. 476, Phālguna.

[4] It should be noted that the Wright-Bhagavanlal tradition brings in a long line of ancestors for Harisiṃha and has to stretch out the true chronology of the kingdom to work them in. Once regard them as merely kings of the Nepal-Tarai and all becomes simple. As to Nānyadeva the reputed founder of the Simrāon dynasty, see Duff, Chronology, p. 134 and add a reference to Ep. Indica, I, 313.

[5] Caṇḍeśvara in the Kṛiyāratnākara, st. 4 merely says that his master 'ruled over all Mithilā' (Cat. Skt. MSS. I.O. p. 410).

epithet 'Rājalladevī-patī' already referred to, several additional details of interest are supplied. Among them is the name of the minister Jayata who figures also in the chronicle (V^{5}) at f. 54 *b*, as *Śrīpādhyā* [*ya*?] in connection with the names of the king and queen.

The next king was Jayasiṅhamālla who may well have been a regent, as in the year mentioned (516) the eldest son was only 19 years of age.[1]

I have elsewhere called attention to the curious triple regency of the three sons of Jayasthiti, confirmed as it is by two contemporary MSS. It is worth noting that the three princes did not divide the kingdom, but all ruled together in the little town of Bhatgāon which then was the capital. Three years later Jayadharmamalla is said in an inscription at Patan to be reigning as *yuvarāj*, an expression which would imply that Jayasthiti was still alive, in retirement. I give the text of the documents below.[2]

Of Jayadharma as actual king we have no trace. The second son Jyotirmalla is recorded in the inscription (Bhagavanlāl No. 16) already quoted to have been reigning in N.S. 533 apparently as sole king, though his brothers mentioned. As he restored the Hindu shrine of Paśupati and the Buddhist shrines on the Svayambhū hill we may perhaps conclude that he reigned over the whole valley. In the three MSS. given in the Table Jyotirmalla is mentioned as reigning alone

[1] Born 487, Pratham-śādha, V^{5} 54 *b*. Jayasiṅhar is mentioned with Jaṭār. jana (as being at Kumamadu,) 54 *b*: सं ४८४ कार्त्तिका शुदि १० ष्व कोङ्ग श्रीजयार्जुनदेव ष दौ जयसंहरम महाथ ष दौ अपनाथ या ङ ङ दौ चाल्ल कंतिपुर [*sic*] दुम्मिमादिल ॥ In N.S. 50, he joined Jayasthiti and his family at the yātra at Bugumā (63, *b*). With *mahāth* Dr. Grierson compares the forms *mahathā*, *mahantha* 'great person.'

[2] Compare Cambridge Cat., p. ix., "Journey" pp., 15, 16, and Table.
The verse written in Camb. MSS Add 1664, 2197 runs thus:—

भक्तापुरी नगर्यां च त्रयो राजा [*sic*] विराजते ।
यत्र योगिह (जो॰ 2197) कोर्त्ति च जेड [*sic*] भद्यवर्त्तिपुरे

The opening of the inscription found by me in 1884, as described, but not published,—(for it is chiefly in Newari and much damaged in the lower part), runs thus (I print it with all its characteristic errors of spelling, etc) :—

संवत् १६ वैशाख शुक्ल दशम्यां तिथौ । रेवतिनक्षत्रे आयुष्मानयोगे बुधवासरे इषराशि गते सवितरि मीनराशिगते चन्द्रे ॥ जुवराजराज श्रीजीजयधर्ममल्लदेवस्य विजयराज्ये ॥

The inscription records the repair of a well connected with Mānigalādhipa-Sudakṣinavihāra' and setting up of images.

(N. S. 540-547)[1] Early in the next year Yakṣamalla, the elder son of Jayajyotiḥ, as we find from the above-cited inscription, has succeeded to the throne; and dated MSS are fairly plentiful for the long reign (42 years) assigned to him by the Vaṃśāvalī of Wright.

As to the history of this time some information is given by the interesting MS. described at pp 107 f. of the present Catalogue. The author is king Jagajjyotimalla of Bhatgāon, sixth in succession after Yakṣa. According to this work Yakṣa 'went as far as Magadha, conquering Mithilā and set in order all Nepal, subduing the Rājas of the mountains. The triple division of the kingdom, already known to us, is then mentioned, including the assignment to the eldest son Rāyamalla of the country east of the Vāṃmati (Bāgmati) river with Bhatgāon as capital.

In Table II. I summarize the chronology of the reigns then ensuing.

Dated MSS. are not at first numerous; but for the Bhatgāon line the MS. at Cat., p. 107, just referred to, is valuable, especially as royal authorship is attributed to it. The joint-regency of Jita and Prāṇa given in the Table is stated in the Catalogue at p. 102 and confirmed by an inscription copied by me at Thāiba (*alias* Thasiba).[2] That the later king Trailokya should have been also known by the synonymous name Tribhuvana seems at first sight improbable; but the inscription on which I base the statement was found by me at Thimi, which is east of the Bāgmati and not far from Bhatgāon. After the beginning of the XVII century dates from coins become fairly plentiful, see the Table II in my "Journey."

For the line of Kāṭhmāṇḍu, dated documents are at first still more scarce; but later on dates are quite numerous.

I have added in Table II appended to the present article a third column for the Banepa dynasty, because the first king at least was a real person and from the Cat. p. 115 seems to have been a literary man. In any case the separate dynasty of Banepa did not last much more than a century, as I find from copies of inscriptions recently received by me[3] from Panauti a place in the Banepa valley somewhat east of

[1] Cam. Add. 1649 a work on astrology attributed to the king himself and copied N.S. 532 makes a fourth if the retouched colophon (see my Cat. p. 155) be correct, as there seems little reason to doubt.

[2] In a part of the village called Antal tol and near a caitya. The village lies E. from Patan towards Harsiddhi and Bañregāon. The date runs thus: श्री श्री जितमल्ल पदु ठाकुरस्य श्री श्री प्राणमल्लदेवठाकुरस्य [प] इयो [रु] विजयराज्ये [*sic*] सं ९१६ मह भाद्रपद

[3] Through the kindness of Colonel Pears, the present Resident.

Banepa, that the kings of Bhatgáon, Jagatprakāśa and his successor Jitāmitra (1642-1689[1]) were acknowledged there.

II.—WESTERN NEPAL.

The town of Noakot or Nayakot (which I visited in my recent tour) seems to have been a kind of frontier between the valley of Nepal or Nepal proper and the Western districts. Wright's History (pp. 223-5) mentions the seizure of the place by a Gorkha sovereign previous to the general Gorkha Conquest.

The MS. in the Wright-collection numbered 1108 seems to have been written here. For नवकोट is doubtless (though the identification escaped me when I wrote my Cambridge Catalogue, p. 30) a Sanskritized form of the town's name. The date of the king (Ratnajyotih) has been verified by Dr. Kielhorn and corresponds to January 14th, 1392.

During the following century no chronological data are forthcoming. I may note in passing that an educated Nepalese told me that inscribed stones, which he thought resembled those published by Pandit Bhagavanlal and myself, existed in the valleys of Western Nepal.

Dr. Wright published (History, Chapter XII) an account of the reigning (Gorkha) dynasty from Dravya Sāh (A. D. 1559) to the present time.

It is interesting to find in the present collection (pp. 242-4) a MS. giving confirmation of this record. It was composed by Rājendravikrama Sāh, who reigned 1816-1847. It might be worthwhile to publish extracts from this MS., when further confirmatory material (from old MSS. or inscriptions) comes to light. Meanwhile, it is worth noting that Wright's date, 1559, founded on a Vikrama-date, is curiously corroborated by a chronogram (*vidhu-vasu-nigama-glau*[2]), which gives the corresponding Śaka year (1481). At p. 213 of the Catalogue we find a MS. *written during* the reign of Varavīra Sāhi, in 1614, at Jaṭāpattana. This looks like Śaka 1614 (A.D. 1692), when Vīrabhadra Sāhi was alive, though, according to Wright, he was only *yuvarāj* and never *mahārāja*.[3]

[1] For the latter date see Cat. p. 150. N. S. 810, Pauṣa. One of the new inscriptions is dated some six years later: 816, Jyeṣṭha.

[2] Read thus p. 242 l. 25. I was much troubled by the reading गौ *gau*. But on referring to the M.S., through the kind intermediary of the Resident, I found that the tracing read *glau*. This rare word has hitherto been found, in lexicons only, in the sense of 'moon' or 'earth' (= l).

[3] Bhagavanlāl's Inscr. No. 18 fixes the date of another Gorkha sovereign in recording the defeat of Pambarśāh by Pratāpamalla, N.S. 769 (A.D. 1649.)

III.—TIRHUT.

There are few regions of India possessing an ancient civilization about which we have less definite historic information than the region north of the Ganges variously known as Videha, Tirabhukti, or (from its capital) Mithila.

Neither the work of Prinsep, nor its excellent successor, that of Miss C. M. Duff attempts 'Dynastic list' for this country. Chronological indications are thus peculiarly valuable. There would seem to have been a certain degree of literary intercourse between Nepal and Tirhut, the frontier state on the direct route to the plains. Accordingly a large number of the MSS in the present Catalogue are written by Tirhuti scribes in their characteristic (Maithili) script and dated mostly in the common era of the country, that of Lakṣmaṇa Sena.

On pp 131-2 we find a case where a MS. is by a Tirhuti scribe domiciled in Nepal. For it will be observed that not only are the writing and the era those of Mithilā, but the scribe goes out of his way to describe Lalita-pattan ('Patan'), where the MS. was copied, as 'situated in the kingdom of Nepal.'

A notice of far greater interest and importance is preserved through a case of intercourse in the opposite direction, where a Nepalese scribe was living in Tirhut. This is the case of the MS. of part of the Rāmāyaṇa, No 1079, briefly noticed at p. 34 of the Catalogue. The colophon in question occurs at the end of the Kiskindhyakāṇḍa at ff. 375-6. As it is not given in the Catalogue, I here transcribe it from my own notes: *Saṃvat* 1076 (१०७६) *āṣāḍha badi* 4 *mahārājādhirāja paṃgaval la-soma vaṃsodbhava-gaṇḍakīvaṃśa-śrīmad-Gāṅgeyadeva-bhujyamāna-Tirabhuktau kalyāṇavijayarājye- Nepāladeśīya-śrī bhaṭṭa śālika-śrī Ānandasya pāṭakē vaṣṭita* (kāyastha)[1] *paṇḍita śrī śrī Kuraṣyāṭmaja-śrī. Gopatinalekhīdam.* Interpreting this according to the somewhat 'free-and easy' Sanskrit used by scribes, I understand it to mean that in Samvat 1076 Gopati, son of Śiṅkura, (Kāyastha) pandit belonging to the country of Nepal and living in Ānanda's *paṭaka*[2] belonging to Bhaṭṭa śāli (?), copied this during a victorious reign in Tirhut, when it was ruled by Gāṅgeyadeva, the great king, beholder of holiness, sprung from the lunar race and banner of Gauḍa. The writing of the MS. is the archaic 'Lantsa' of Nepal, so that we may quite well

[1] Added in a different hand.

[2] Cf Ind. Ant. XVIII. 135, where *paṭaka* is interpreted to mean the subdivision of a village; hence *bhaṭṭa śālika* may well contain the name of the larger village or district.

refer the Samvat to the Vikrama era. If this be granted, it must surely follow that we may identify the king with Gāṅgeya-deva, Kalacuri of Cedi, likewise of lunar lineage,[1] who was thus reigning in A.D. 1019, or some 11 years before Alberuni[2] mentions him as ruling in Dahāla, in 1030. Gāṅgeyadeva's influence has not been hitherto traced so far east as Tirhut; but it is noteworthy that his son also, Karṇadeva, claimed influence in Gauḍa,[3] still further east.

Nothing appears to be known of the rulers of Tirhut from this time to the 14th century, when the Ṭhākur dynasty appeared. A full genealogical table of this family was given by Dr. Grierson in Ind. Antiquary XIV, p. 196, and this was supplemented by him with further notes in the same journal in March 1899 (XXVIII, p. 57). Our Catalogue gives (p. 63) a date, L.S. 392,[4] for one of the later kings, Kamsanārāyaṇa, also called Lakṣmīnātha, which is the more acceptable as I have elsewhere shown,[5] that the native chronology for this dynasty is incorrect. In the same year, Lakṣmaṇa Saṃvat 392, was copied the MS. described at Cat., p. 122, which gives a further confirmation of the succession of this dynasty, calling it the Śrotriya (brahmanical) vaṃśa. At p. 65 we meet with an interesting confirmation of the correctness of the details given in Dr. Grierson's table, as we there find a MS. by order of a non-reigning prince, *viz.*, Gadādharadeva[6] (*mahārājādhirājavara kumāra*) in L.S. 373 (A.D. 1490), a date which fits very well with that last mentioned.

If Ramasiṃha, the king of Mithila mentioned at p. 23 med., be the same as Rāmabhadra, then the composition of Śrīkara's commentary on the Amarakośa there described falls at the end of the 15th century.

The prince Indusena, or Indrasena, the author of the work described at p. 265, would seem from his birudа Rupanārāyaṇa to have belonged to this family.

I subjoin a short table of this dynasty (Table III).

Gorakhpur-C(h)ampāran. In this region, that is, in the country south of Nepal on both sides of the Gaṇḍak, there reigned during the 15th century a dynasty, hitherto not noticed by European writers, but

[1] Ep. Ind. II. 9,11.

[2] India (*tr.*) I. 202; Gāṅgeya is also known from coins, some of them found as far north as Gorakpur: Rapson, Indian Coins (*Grundriss*, II 38), p. 33; V. A. Smith, J. A. S. B., LXVI. i. 306.

[3] Ind. Ant. XVIII. 217, moreover Karṇa's son made one expedition to Campāranya. Ep. Ind. *loc.cit.*

[4] 392 current. The date works out, as Dr. Kielhorn kindly informs me, to Wednesday 18th December, 1510.

[5] J. R.A. S. 1898, p. 233. Dr. Eggeling, Cat. I. O., p 875, seems to accept it somewhat too readily.

[6] Kumāra Gadādhara Siṃha in that ia le.

apparently connected with that last mentioned. Several of the rulers are mentioned in colophons of the present catalogue, and one of these must be in all probability identified with the issue of a series of coins, unpublished as yet and also undated, but apparently belonging to this century.

The first sovereign mentioned is Pṛthvisiṃhadeva in whose reign in [Vikrama] Saṃvat 1492 (A.D. 1434-5) at *Campakāraṇyanagara* was copied M.S. No. 1508 (ब) at p. 61.]

His successor was probably, as we shall presently see, Saktisiṃha.

Of the next king, Madana or Madanasiṃhadeva, we have three mentions in these MSS. At p. 51, [illegible] we find him mentioned as reigning in Vikrama-Saṃvat 1511 (A.D. 1453-4) at Campakāraṇyanagara. His epithets are interesting. The first, *vigrarāja*, seems to point to his belonging to the same *Gaḍhiya vaṃśa* which reigned in (Eastern) Tirhut and so does the *tiruta* ending in *nārāyaṇa* which all the members of that dynasty assumed. The pandit is uncertain about the reading *daitya-nārāyaṇa*, but I find from my own notes on the same MS. that I read the compound thus. I should propose to interpret it like *daityaniśūdana* and *daityāri* (both epithets of Viṣṇu) by reference to the Vaiṣṇava faith of the king. This would accord well with the legend of a set of coins first identified by Dr. Hoey with this same region and at present in the British Museum. This legend is गोविन्द चरण प्रवर मदन and on the reverse श्री चम्पकारण्ये [1]. The lettering of the coins may well belong to the 15th century and I am glad to have the authority of my friend Mr. Rapson, to whom I am indebted for my knowledge of the coins, that their general style and workmanship is referable to the same period.

At p. 29 (MS. 1001 ज) we find another MS. of the same reign written at Gorakṣapura in L.S. 339 (1457 A.D.) It is interesting to note that the era used is that of Lakṣmaṇa Sena, as it confirms the accuracy of the Vikrama date, and also forms the first instance hitherto noted of the employment of the era west of the Gandak, i.e., beyond the limits of Bengal. Lastly, Madana appears as a royal author giving his name to the Madana-ratnapradīpa (p. 223). This work is said in the colophon to have been composed (*viracita*) by the 'king Madanasiṃhadeva, who was the son of king Saktisiṃha [see above], adorned with many *birudas*.' At the beginning of the text, however, the work is only said to be 'promulgated (*prakāśyate*) by Madana' and at the end we are told that he got the work done (*kārita* :—doubtless a common case with Indian royal authors!) by one Viśvanātha living at 'Kāśī-tīrtha,' probably Benares.

1 Does the prefix Śrī imply the abovementioned town of Campakāraṇya, rather than the mere region so-called ?

TABLE I.

KINGS OF NEPAL PROPER FROM THE COMMENCEMENT OF THE ERA OF NEPAL TO THE DIVISION OF THE KINGDOM (A.D. 879—1474).

Abbreviations: 'V, VI, V^{a}, V^{b},' represent the newly-discovered Vaṃśāvali and its three divisions; 'Cat.' the catalogue of the Durbar Library by Paṇḍit Haraprasād Śāstri; 'Camb. Cat.' my own catalogue of Buddhist Skt. MSS at Cambridge. 'K' and 'H. J.,' after dates represent respectively the kind assistance of my friends, Profs. Kielhorn and Jacobi, in verification. MSS. marked 'Camb. Or.' are those recently acquired by me in Nepal; expd.-expired (*gata*) year expressed in the MS, [expd.] the same not expressed but calculated.

Dates in italic figures are derived from the chronicle (V) only.

	Dates with months.		References to MSS, etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
Rāghavadeva	...	...	...	46, 6 mo.	Traditional founder of Nepal era (20th October, 879).
Jayadeva	...	...	...	10	
Vikramadeva	...	...	...	8, 9 mo.	
Narendradeva	...	...	...	1, 6 mo.	
Gaṇakīrtideva I.	...	...	...	65, 5 mo.	
Udayadeva	...	...	...	5, 5 mo.	
Nṛbhaya	128, Phālguna	1008	Camb. Add. 866	Not named.	
Rudra					
Bhoja	...	...	...	...	When Camb. Add. 2191 was copied (date gone), Bhoja was ruling alone.
Rudra	135, Caitra	1015	,, ,, 1643	...	These joint regencies not referred to in V.
Lakṣmīkāmadeva I.					
Lakṣmīkāmadeva I. (sole ruler.)	159, [expd.] Vaiś	1039	,, ,, 1683	24 ...	'Friday, 30th March 1039' (Kielhorn)[1]

[1] Communicated by letter. Dr. Kielhorn's previous working (Ind. Ant. XVII. 252) of the date as a current year rested on a mis[illegible] in the Nepal[illegible] sequence in the Arabic numerals) of my Cambridge Cat., p. 172.

	Dates with months.		References to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
Jaya ('Vijaya' V)	...	...	...	31 ...	Reigned over half the kingdom at Lalitāpur (V.).
Bhāskaradeva	167 [current], Āśv.	1046, Sept.	Cat., p. 30	3 ...	'Wednesday 24th September, 1046' (K.)
Bakadeva	190 Māgha	1069-60	,, 11	12	Called 'Balavanta' in V1 and 'Bongdel Bala-deva' in my previous lists.
Pradyumna-kāmadeva.	185 Vaiś.	1064-5	Camb. Add. 1684	Name faded in V.	
	186 Māgha	1065-6	,, ,, 2197		Probably (1 Wed., 25 Jan. 1066 (K.).
Nāgārjuna	...	...	...	2.	
Śaṅkaradeva	189, Āṣāḍha	1068-9	Cat., p. 92	15	This date is confirmed by my own note made from the MS.
	191, Phālg. exp.	1070-71	A.S.B. A 15		The Hodgson Collection of the Society. Cf. Rāj. Mitra, Astas. Prec. p. xxi., note, and Foucher, Iconographie, p. 27.
	198 current, Śrāv.	1077	A.S.B. (coll. of 1893)		A.S.B. lxii. i. 249. Vallée-Poussin, Bouddhisme p. 389. The date does not work out, as Dr. Jacobi informs me.
Vāmadeva	200, Māgha	1081-81	Minaev-coll. St. Petersburg.	3	A copied date of somewhat uncertain interpretation, J.R.A.S., 1891, p. 697.
Harṣadeva	210 [expd.] Jyeṣṭha	1090, May	Kāṭhmāṇḍu No. 1003.	14 years (about 1098-1125)	'Friday, 10th May, 1090' (K.) The date is omitted in the Cat., p. 30; but was verified by myself.
	213 expd., Caitra	1093	Camb. Add. 2197		
	219 current	1098	V1 fol. 24 a ...		Wording of date quoted above.
Śivadeva (?)	239 Vaiśākha	1118	V1; see plate 6g. 4	27, 5 mo. (about 1098-1125)	See above, pp. 6-7.
	240, prathama-Āṣāḍha.	1120	India-office, Hodgson, 73 A.		
	243 Jyeṣṭha	1123	Camb. Or 142		

	249, Phālguna.	1128-9	Ind Off 2928, ..	12	Omitted by Wright and Bhagavanlāl, though mentioned by Kirkpatrick.
Indradeva (1)	259, expd., Kārtt.	1138, Oct.	Camb., Add. 1643	4, 7 mo.	'Monday, 10th October, 1138' (Jacobi).
Mānadeva	259, Bhādrap	1139	Inscription 'Journey,' p. 81.		
Narendradeva (called Narasimha in Wr. and Bh.-lāl)	254 expd, Phālg	1134	Cat. p. 62		As to this date, see the foregoing article, page 1, note 5.
	261 Pausa	1141	Paris, Burn. 161		
	267 Māgha	1147	V[1], foll. 24-5b	...	V[1] f. 24b. Plate fig. 4. 5. I have supposed this date to refer to the accession of Ānanda, though the passage is obscure.
Ānandadeva (2)	275 Caitra	1154-5	Camb. Or. 130		
	278 Bhādrap.	1158	Camb. Add. 2883		See J.R.A.S. for 1888, p. 551.
	284 Māgha	1163-4	MS. seen at Bhatgaon ...	20	Not purchased; full date transcribed: 284 Māgha śukla aṣṭami ādityavāra.
	285 expd., Phālg	1165, Feb. March	Camb. Add 2130	about 1147-67).	Colophon copied (with mistakes) in Raj Mitra's Astas. Pref. p. xxiv, note.
	285 [expd] Srāvana.	1165, July	Camb Add. 1693		'Sunday, 8th July, 1165, Kielhorn. Ind. Ant. XVII. 249
	286 Phālguna	1166	London R A S Hodgson[2]		Full date (not given in R.A.S. Cat.: 286. Phālguna sudi ekādaśyam ādityav.
Rudradeva	...			8, 1 mo. ..	
Amṛtadeva (3)	296 Caitra	1176	Cat., p. 65	8, 11 mo	Imperfect reading in Cat. supplemented by a tracing from the MS. See the article p. 7, note 7.

[1] **The date reads 186** *māghakṛṣṇa divā daśamyāṃ buddha* [*sic*] *dine*. I suggested to Dr. Kielhorn (and he agrees), that *divedaṇḍ* probably **stands for** *dvādaśamyāṃ tithau* **which gives 186 as an** *expired* year (the usual solution for this era.) If however we interpret the date **as meaning "on the tenth day,"** we have to take the rare solution (I. Ant. XVII. 252) of a *current* year, with the result (as Dr. Kielhorn informs me) Wednesday, 2nd February, 1065.

[2] **Son of Śaṅkaradeva, born Saṃvat 177, Āsādha.** V[2] foll. 30*b*—31*a*.

[3] **No doubt identical with Mahendradeva the** *yuvarāj* (युवराज) in Śivadeva's reign after whom the rank Mahendrasaras **was named.** V[1] fol. 24*b*. See plate. fig. 4. The same Mahendra's birth is recorded in V[2] as happening in sam. 190 (fol. 31*a*, where *Śihadevaparameśvarasya putra* is apparently an error for *Śivad*°) See Plate, fig. 9. 1. 3

[4] **Son of a 'Sihadeva'** (possibly here Narasimha or Narendra) born in 219 Vaiśakha. V[2] f. 31*b*.

[5] **According to** V[2] (f. 31*b*), born in 233, Āśviua and likewise a son of "Sihadeva.

	Dates with months.		References to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
[Ratnadeva]	303 Caitra.	[1183 ?] if Nepal era	Tracing from MS. in Kathm. Library.	Not mentioned in any History.	Full date, from tracing (euphony being omitted at p. 86 of Cat.) of MS 1648G. at Kāthm Library: Samv. 303 [words and figures] caitra sudi pañcamyāṃ somadine. As to the king see the article.
Someśvaradeva (1)	...	...	Cat., p. 76 ...	4, 3 mo.	
Guṇakāmadeva II.	307 Phālguna	1187		3	Reading of Cat. verified by tracing from MS.
Lakṣmīkāmadeva II.	313 dvir-Āṣāḍha	1193	Br. Museum, Or. 2279 (No 550 in my Cat.)	Not mentioned.	Date retouched. 'It does not work out' (H. J.)
Vijayakāmadeva	316 ,,	1196, July	Br. Museum Or. 3345 (No. 542 my Cat.)	17 ...	Probably Thursday, 11th July 1196. See note in B.M. Cat. Sk. MSS. p. 230.
	317 Vaiś	1197	Cat. p., 113 ...		
Arimalladeva (2)	322 [expd.] Āṣāḍha	1201 May	Cat. p., 83. ...	15	Reading confirmed by my notes in the Library. 'Sunday, 27th May, 1201 (H.J.)
	326 expd. S'rāv.	1206, July-Aug.	Cat. p. 96 ...	(about 1201-1216) ...	'Thursday, 14th Jan., 1216,' Kielhorn in I.A. xvii, 249.
[Rayasūra]	336 [expd.] Pauṣa	1216, Jan.	Camb. Add. 1618 ...		Perhaps a rāja of another part of Nepal.
	342 Mārga	1221	B.M. Or. 2208 (No. 512 in my Cat.)	Not named	
	344,	1223	Kāthm. No. 214		Date (without month) noted by me in 1884. The Pandit apparently did not see this MS., a copy of the Bharatiya-nāṭyaśāstra. Compare Sylvain Lévi "Rapport," p. 16.
	358, Jyeṣṭha	1238 ...	Cat p 69 ...		
	367, current, Māgha.	1246 Jan. Feb.	B.M. Or. 2203 (my Cat. No. 536)		Date somewhat indistinctly written.

Abhayamalla	367, Phālguna	1247, Feb	Kāthm. new cat. No. 11	42, 6 mo	MS. (Pañca-rakṣā) not described by Pandit. Full date from my notes: 367 Phālguna Śukla ekādaśī ādityav. Sunday, 17th Feb., 1247. (H.J.)
	378 [Mārga]	[1252]...	St. Pet. Minaev Gelin.		See J.R.A.S., 1891, p. 688. A copied date and doubtless copied wrong: for Dr. Jacobi reports that the week-day works out wrong and nakṣatra impossible.
Jayadeva	375 Āṣāḍha	1255, June	VI, fol. 26a		'Monday, June 7th, 1255' (K), when Punarvasu was the Nakṣatra; see the article, p. 8, note 4.
	377, Bhādrap.	1257 ..	Coll. of Bhagavanlal 1884	2, 8 mo ...	See the same note.
Jayabhīmadeva ...	380, expd. Caitra	1260 April..	Tracing from MS. 1325D. at Kāthmāṇḍo	13, 3 mo. ...	'Wednesday, April 2nd, 1260' (Sewell); see p. 9, note 1.
Jayaśīha (siha) malladeva	...	...	...	2, 7 mo ...	The second form is taken from V[2] fol. 35, where the birth of Jayaśīhan. is recorded (349. Vaiś.; father; Jagatanekamalla) just before that of Anantamalla.
Anantamalla (1)	399, Phālguna ..	1279 ...	Cat. p. 46 (क)		Tracing from MS. confirms reading of Cat., but no week-day is decipherable.
	400, ,,	1280 ...	Tracing correcting Cat., p. 44.		In the Cat. we must read, as my tracing shows, Ananta for Ānanda: but Dr. Kielhorn reports that the date does not work out correctly

[1] Though no MSS. of this reign are extant, Someśvara is duly recorded by Kirkpatrick (reign 6 years 3 months) and in V[2] (fol. 32*a*), where we learn that he was the son of Mahendra and born in 250 Phālguna sudi 13. Maghānakṣatra. If the following phrase राजा षष्ठ वर्ष ३ दि means that he reigned and died in (240+53) 293, it will not fit well with the ascertained date of Amṛtadeva.

[2] According to V[2], fol. 32*b*, Arimalla, son of Jayasi [*sic*], Malladeva, was born 274, reigned 15 years (according to VI 25 years 10 months; but this does not suit with the other dates) and lived 62 years 10 months. This puts his death towards the end of 336, which our last date from MSS. will just allow.

[3] Born 366, son of Ekājadeva. He was apparently childless. For at 26*b* (Plate: fig. 7, l. 1) we read that in his reign the Yuvaraj (जोराज the usual form in the Chronicle) Jayādityadeva imprisoned his uterine brother, Jayānandadeva. Now a Jayāditya, according to V[2] (36*b*), was the son of Jayabhīma, and was born 358. Probably there is something wrong in this last

	Dates with months.		References to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified	Equivalent A.D.			
Anantamalla ... [*continued.*]	403, Āṣāḍha ...	1283 ...	Cat. p. 46 (क)	32,10 mo. V¹	
	405, Vaiśākha ...	1285 ...	Tracing, revising Cat. p. 46 (ख)	35.11 mo V³	405 or possibly 401; week day not given.
	406, Caitra ...	1286 ...	B M. Or 1439 (Cat. No 440.)		
	408. or Sambat 1344	*1287* ...	Kirkp. p. 264.		The first recorded double date (in two -ras).
	417, [expd.] Āṣāḍha. ...	*1297* June	V¹ fol. 27*a* / V³ „ 40*b*		Wednesday, 26th June, 1297 (K). Date of a donation to Paśupati-shrine of a banner, etc., by Ananta.
	422 Vaiśākha ...	1302 ...	Camb. Add 1306		
	427 Śrāvaṇa ...	*1307* ...	V³ fol. 42 ...		Date of a donation (?) to Paśupati.
Jayānandadeva	438 Phālguna ... badi 15, śukre	1318, March	Cat., p. 73 and my notes	Duration not stated ...	From my notes I see that the MS. was copied at Maṅgala-vihāra (in Patan, *cf.* Cat., p. 88). The date works out to Friday, 13th Mar. 1318 (H.J)
		1320 ...			
Jayarudramalla[1] and Jayārimalla (co-regent)	*440* Caitra ...		V³ 44*a* (*cf.* 27*a*)	...	Date of coronation of Jayārimalla (puṣyā-bhiṣekha).
		1326 ...	V¹ 27*b* ...		
	446 Āṣāḍha ...		V³ 16*b* ..	...	See note 1, below.
Invasion of Nepal by Āditi[y]a-mal[l]a	*448* Caitra ...	*1328* ...	V¹ 27 *b* ...	...	
Dissensions until accession of					

Jayarājadeva (2) ...	467 Śrāvaṇa ...	*1347* ...	V (1) 28*b* Plate fig. 8	...	"Accession with assent of both royal families and with general consent" (V (1) 28 *b*; Plate fig. 8, line 1).
	474 ...	1353-4 ...	Cat. p 71 ..	...	Year (no month) verified by tracing from MS.
	476 ...	1355-6 ...	As. Soc. Beng. (Coll of 1893)	...	See J.A.S.B., LXII. i., 250. MS. omitted in Kuñjavihārī's Cat. Correct king's name (Vijayarājadeva) to Jayar° (tracing).
Jayārjunamalla (3) ...	484 Kārttika ..	1363, Oct...	Cat. p. 31 ..	...	Date verified in my notes. 'Monday, 23rd October, 1363; nakṣatra, etc. correct' (H. J.)
	491 Bhādrap. .	1371 ..	Cat p 88 ...		
	493 Pauṣa ...	1372 ...	Camb Add. 2564.		Peterson. Hitopadeśa, Pref, p. ii.
	494 Bhādrap ...	1374 ...	Camb. Add. 1689		
	S'aka 1297, Phālg.	1376 Febr.	Cat. p. 121	...	Earliest MS. dated in a non-Nepalese era. Date: Friday, 22nd Feb. 1376 (H. J.)
		NEW DYNASTY FOLLOWS.			

statement. For it seems unlikely that Anantamalla should not only have superseded an older heir-apparent, but also have allowed him to live on as heir-apparent to himself. Moreover, in V³ (36*b*) we find mention of Jayabhima as rāja in 378 and Jayasiṃhamallādeva (who seems to have actually succeeded him, according to V¹ 26*a*) as *yuvarāja*. This seems very strange if Jayādityа was alive all the time. The statement of Wright may be correct in so far as it implies a divided kingdom in Ananta's time.

1 Jayarudra was the son of Jayatuṅgamalla. Jayāri is called *svakuṭumba*, a vague phrase for 'kinsman' perhaps. The full date of his death (or of the suttee of his wives—the punctuation would allow of either interpretation) is 446. Āṣāḍha pūrṇami, V³ at 45*b* gives the same date, for the death (पुग perhaps 'time up to which he *remained* in the world,' a common expression in the chronicle), not mentioning the suttee; but it makes two suspicious additions: (1) The addition of '*prathama*' to the month, though Āṣāḍha was *not* intercalated; (2), the impossible allowance of 30 years 8 months to the king's reign.

2 Born 437, *Phālguna kṛṣṇa daśamī dhaneṣṭa [sic], bṛhaspati vāra*; son of Jayānandadeva by a *saṅgrahaṇi bhāryā* (V³, 45*b*). The tracing referred to in the last column was kindly sent me by Mahāmahopādhyāya Haraprasād Śāstri.

3 Son of Jayarājadeva and Rudramadevi, apparently (see p. 11, note) born in 467. Vaiśākha sudi 7 (V (1) f. 28*b*; Plate fig. 8). According to V³ (60*b*) he died in 502, Māgha badi 5. This may well be correct; for the date 504 given doubtfully in my Cambridge Cat p. 119, is much too uncertain to form a contrary argument. On re-examination I find the middle word looks more like *cāṅa* (not known as a numeral word) than *bindu*. On the other hand, *vāṇa* = 5 is certain; so that Jayārjuna was alive in 500 or A.D. 1379-80.

	Dates with months.		Reference to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
New Dynasty	500 Phālguna ...	1380 ...	Cat., p. 43 ...	V ends here.	Chronogram and figures: MS. written at Bhatgāon. Jayata was the *nāyārin*.
Jayasthitimalla	Six other dates between this and 514, dvir-Aśū (?)	... ...	...		See Cat., pp. 43, 34. Tables in Camb. Cat. and "Journey" also inscription in "Journey" dated verified I. A. XVII, 249.)
		1394 ...	Cat., p. 87	...	दुरावारे, if meant for Asāuna intercalated, is incorrect by the Tables of Sewell.
Jayasimbarāma ...	516 ...	1395-6 ...	Tracing, revising Cat., p. 31	...	In the Cat. read ५१६ as my tracing shows. No month is legible.
Joint regency of Jayasthiti's three sons ...	519 Kārttika ...	1398 ...	Camb. Add 2834		
	520 Āśvina ...	1400 ..	" " 1604		J. B. A. S. for 1888, p. 551.
Regency of Jayadharmamalla (alone), as 'yuvarāj'	523 Vaiśākha ...	1403 ...	Inscription ...	...	See the article, p. 15, and note.
Jayajyotirmalla (1) ...	532 Mārgaś. ..	1411 ..	Camb. Add. 1649	...	A retouched colophon: see Camb. Cat., p. 155.
	535 expd.. Māgha	1413, Jan.	Inscr ...	..	15th Jan., 1413. Verified I. A. XVII, 247.
	540 Bhādrap. ..	1420 ...	Camb. Or. 148...	.	
	541 Bhādrap. ...	1421 ...	Cat., p. 36 ..	...	Verified by my own notes both in 1884 and 1899.
	547 (no month)...	1426-7 ..	St Petersb. (Minaev)	...	See J. R. A. S., 1891, p. 588.

Yaksa-malla	Śaka 1350 Mārgaś (Nov. Dec.)	1428-9 ...	Cat., p 23 ...	...	Month supplied from my notes on the MS.
	Four other dates (549-590)	..		...	See Cambr. Cat., p. 197 (correcting ११७ to ११९) and Table; also the present Cat., p 36.
	591 Caitra	1471 ..	India Office ... Hodgson 2743	...	
	594 Jyestha ...	1474 ..	Cat., p 75, and my notes.	...	The full date (from my notes) completes the śloka thus (though badly) :— संवत् वेदधरधारे ज्येष्ठमुक्ल त्रयोदशियो।

(For the divided kingdom see next Table.)

1 Born N. S. 493 V3 (555).

TABLE II.

Divided Kingdom of Nepal (1496 to beginning of XVIIth cent.)

Yakṣamalla (reigning in 594 Jyeṣṭha = A.D.1474.)

Line of Bhatgāon (*cf.* Cat., pp. 107-9)

A.D.

1495-6 (Jaya.) Rāya-malla N.S. 616 Chronogram in Cat. p. 16.

Bhuvana-malla.

1534-33 Jita-malla and Prāṇa-malla (joint regency) N.S. 644, Bhādrapada N.S. 651. Kārttika. Cat. p. 103.

Prāṇamalla (sole king).

Viśvamalla.

Trailokya[2] or Tribhuvanamalla, (see p. 16.)

1572—1585-6 (Inscr.)

1617—1633 Jagajjyotirmalla { See Cat., pp. 109. 16 (Śaka 1550.)

Line of Kathmandu.

Ratna

Amara

Sūrya

A.D.

1551 Narendra, (Camb. Or. 135. N.S. 671, Śrāvaṇa.)

1566 Jaya-Mahendra (same MS.) 686, Śrāvaṇa.

1575-6 Sadāśiva. N.S. 696. (See Table II in 'Journey.')

1600 Śivadeva. (Inscr. cited in 'Journey' Table II.)

Haribhara.

(Subdivision of this kingdom followed).

Line of Banepa.
(cf. Supra, p. 16 *fn.*)

Jayarana-malla Bhūpāl in I Ant. XIII. 414 *fn. cf.* Cat., pp 115, 19.
Wife: Nāthaliadevi.
Son: Vijayamalla.

For the remaining Kings of Nepal (with dates from coins), see Journey in Nepal,' Table II, and Cambridge Cat p. 16

TABLE III.

REIGNING KINGS OF TIRHUT, EASTERN AND WESTERN.

EASTERN TIRHUT.

Compiled from Vardhamāna's Gaṅgākṛtyaviveka (Br. Mus.; Or. 3567a), called 'G' below, and Vācaspati's Mahādāna-nirṇaya ('M.'; Cat., p. 122.)

1. Kāmeśa G.
2. Bhogeśvara elder son of 1. Mentioned in vernacular records only.]
3. Bhaveśa M, [younger] son of 1. G.
4. (1) Harasiṃhadeva, son of 3, M.G.
5. Narasiṃha (M), Nṛsiṃha (G) called Darpanārāyaṇa, son of 4 (M.G).
6. (2) Bhairavendra M. Bhairavasiṃha called Harināŕāyaṇa G.

This reign commenced not later than A D. 1496, when the MS. G. was copied.

7. Rāmabhadra G called Rūpanārayaṇa G.
8. Lakṣmināṭha called Kaṃsanārāyaṇa, reigning in December 1510. Cat., p. 63, date verified by Dr. Kielhorn.)

DYNASTY OF GORAKHPUR-CAMPARAN (WESTERN TIRHUT).

1. Pṛthvī-siṃhadeva, A.D. 1434-35.
2. Śaktisiṃha.
3. Madana (Siṃhadeva) { 1453-54. / 1457-58.

1 According to several works of Vidyāpati, cited by Eggeling, Cat. I. O., p. 875-6 (see also Grierson, Ind. Ant., Mar. 1899, p. 57.) Bhaveśa was succeeded by his elder son, Devasiṃha, and he by his son, Śivasiṃha. It is significant that not only Vardhamāna and Vācaspati pass over these kings in silence, but Vidyāpati himself does so in Narasiṃha's reign (Raj-Mitra Notices vi. 68). They were perhaps not generally acknowledged.

Vidyāpati (Eggeling l. c.) and the Chronicle admit the previous reign of an elder brother, Dhīrasiṃha, called Hṛdayanārāyaṇa.

TABLE IV.

AN UNKNOWN DYNASTY (Cat., pp. 153-54).

(*From the Sobhodipaka of Gaṅgāvisnu*)

Mukunda

Dīpāṅga

Gambira, King of Trisṅgadesa.

Pratāpa

Damodara called Digvijaya

Kamalapalata.

Trivikrama (patron of the book).

CATALOGUE OF PALM LEAF MSS.

IN THE DURBAR LIBRARY, NEPAL.

४९

जयाक्षरसंहिता ।

(खण्डितान्तः) ११७ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

अस्य पत्रं न संति सन्दृब्धत्रुटितया नास्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम् ।
अवसन्दिग्धतया केवलमस्या पुष्पिका लिख्यन्ते । यथा –

३ पत्रे । श्रीजया(क्ष)क्षरसंहितायां ज्ञानविधिः समाप्तो नवमपटलः ।

४० पत्रे । इति श्रीमदेकजटानाथेनानाथशास्त्रार्थादानुगृहीतः (त-) साधकचन्द्र (?)
सकृतायां ज्ञानलक्ष्मां षोडशपटलः ।

५२ पत्रे । इति ० ज्ञानलक्ष्मां सप्तदशमपटलः ।

५८ पत्रे । इति ० ज्ञानलक्ष्मामष्टादशमपटलः ।

८१ पत्रे । इति ० विंशतिपटलः ।

(ततः क्रमान्वयेन ज्ञानलक्ष्मामेकोनविंशतिपटलपर्य्यन्तं दृश्यते ।)

१११ पत्रे । इति जयाक्षरसंहितायां मन्त्रमन्दर्भ (?) एकादशः पटलः ।

५२

युद्धजयार्णवः ।

(खण्डितान्तः) २८ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो महाभैरवाय ।

ब्राह्मी प्रोन्मत्तरूपा जगदविधवता रोद्रचित्तातिरौद्री
कौमारी कर्तुकामा पिबति मधुमदं वैष्णवी गायमाना ।
वाराही वाद्यवन्ती पटुतरपटहं वृंहयमाना .....
चामुण्डा वापि लक्ष्मी हरगणसहिता मातरो वः पुनन्तु ॥

देव्युवाच ।

श्रोतुमिच्छाम्यहं देव महातन्त्रस्य निर्णयम् ।
पुरश्चर्यार्णवं नाम किमत्र परिगीयते ॥
कर्मभिः निर्जिता देवैर्निर्वा दत्तदर्पिता ।
नरोणायं महादेव कथ्यतां शशिशेखर ॥
उदयश्चैव नक्षत्राणां ग्रहाणाञ्च ग्रहेषु च ।
नक्षत्राणाञ्च देवश तिथीनाञ्च यथाक्रमम् ॥
पक्षत्रयोगयोगश्च समुद्रं ग्रन्थनं तथा ।
. . . . विवर्त्तेषु यथा . . . . शङ्कर ॥
दृष्ट्वाश्चैव महाप्राप्त लक्षनी सृष्टिकां तथा ।
दिग्दशञ्च तथा कालं वृष्टि कामा . . नाशन । (:)
शतदाख्यादि मे देव . . . . . ॥

ग्रन्थाङ्कम् । (खण्डितम्)

पुष्पिकाः । इति पुरश्चर्यार्णवे महातन्त्रे ग्रवतारणधिकारो नाम १ म-पटलः ।
" " " पूजानिर्णयो नाम २ य-पटलः ।
" " " कालसंख्याधिकारो नाम ३ य-पटलः ।
तन्त्रः खण्डितः ।

८४

प्रतिष्ठातन्त्रम् ।

२४० पत्राणि । ग्रन्थम् । ग्रक्षर – नेवारी ।

ग्रारम्भाङ्कम् । ॐ नमः शिवाय ।
कैलासशिखर रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।
सिद्धविद्याधराकीर्णे यक्षगन्धर्वसेविते ॥
तत्रासीनो महादेवः श्रीकण्ठोऽसुरपूजितः ।
प्रणम्य चरणौ तस्य देवी वचनमब्रवीत् ॥
भगवन् सर्वधर्मज्ञ लोकनाथ जगत्पते ।

प्रतिष्ठां देववेद्यश्च श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ॥
दृष्टा बहुविधा धर्म्मा त्वत्प्रसादान्-मया विभो ।
शिवधर्म्मेपरो धर्म्मो न भूतो न भविष्यति ॥
सर्व्वसाधारणा धर्म्माः सुविशुद्धं शिवात्मकम् ।
कथयस्व महादेव लिङ्गमंस्थापनं प्रभो ॥ इत्यादि ।

अन्यवाक्यम् । इति .. क्रमेणैव वाक्यसन्दर्भसमन्वितम् ।
युक्तं युक्तं सुधर्म्मर्ण्यं . . . . . दुर्लभम् ॥
निश्वासाख्ये महातन्त्रे बीजभेदे महातपे ।
प्रतिष्ठातन्त्रसंज्ञानं सप्तमं शास्त्रमुत्तमम् ॥
रक्षणीयं प्रयत्नेन शिवोक्तज्ञानमुत्तमम् ।
ज्ञातव्यं गुरुभक्ताय नान्यस्मै सम्प्रदापयेत् ॥
चतुःषष्टिसहस्रन्तु शास्त्रं वै श्लोकसंख्यया ।
कथितं सर्व्वदेवेश लिङ्गलक्षणमाकुलम् ॥
इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे प्रतिष्ठातन्त्रं परिसमाप्तमिति ।
सम्वत् २६७ (आधाराख्याङ्कानि) कार्त्तिकशुक्लाष्टम्यां बुधदिने राजाधिराजपरमेश्वरश्रीमन्द (?) देवनृपतौ लिखितमिति ॥

भूमिकाः । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे बीजभेदे प्रतिष्ठातन्त्रे देव्या सह प्रश्नपटलं प्रथमः ।
इति स्थापका ? स्थपतिलक्षणम् । २ ।
„ लिङ्गयोनिपटलम् । ३ ।
„ रत्नजलिकूपलक्षणम् । ४ ।
„ पार्थिवलिङ्गलक्षणम् । ५ ।
„ वनप्रवेशपटलः । ६ ।
„ वृक्षलक्षणपटलः । ७ ।
„ पाषाणलक्षणपटलः । ८ ।
„ वनाधिवासपटलः । ९ ।
„ वृक्षग्रहणलक्षणपटलः । १० ।

इति लिङ्गस्य भागमानलक्षणपटलः । ११ ।
,, लिङ्गपरिग्रहणपटलः । १२ ।
,, यात्रापटलः । १३ ।
,, लिङ्गपरिग्रहविधानपटलः । १४ ।
,, लिङ्गप्रतिष्ठापटलः । १५ ।
,, शिरःप्रतिष्ठापटलः । १६ ।
,, गर्भलक्षणपटलः । १७ ।
,, स्थूल ? लक्षणपटलः । १८ ।
,, ब्रह्मशिलालक्षणपटलः । १९ ।
,, मृत्तिकालक्षणपटलः । २० ।
,, अधिवासनकर्मक्रमपटलः ।
,, ब्रह्मरेखालक्षणपटलः ।
,, पिण्डिकाधिवासनविधिपटलः ।
,, भूतबलिदानपटलः ।
,, अधिवासनपटलः ।
,, ब्रह्मशिलाभ्यर्चनपटलः ।
,, अनलासनपूजनपटलः ।
,, अस्त्रतत्त्वारपटलः ।
,, विद्याख्य (?) परिज्ञानपटलः ।
,, सदाशिवतत्त्वोपवर्णनपटलः ।
,, शिवस्वरूपविचारोक्तिपटलः ।
,, अनन्ता .. मन्त्रविचारपटलः ।
,, स्थाप्यमानलिङ्गशोधनपटलः ।
,, प्रतिष्ठापटलः ।
,, प्रतिष्ठाकाले कर्मोपटलम् ।
,, यज्ञयागपटलम् ।
,, सामान्यप्रतिमालक्षणं परिवारान्तु ।

इति सुराणां विविधप्रतिमालक्षणम् ।
,, प्रतिमालक्षणे स्थितादिस्थलक्षणपटलम् ।
,, जीर्णोद्धारविधानपटलम् ।
,, वृषभलक्षणपटलम् ।
,, दिग्विभागनिर्देशपरीक्षायां नगरग्रामखेटकानां दिग्विशेषल-
पटलम् ।
,, भूपरीक्षापटलम् ।
,, शल्यलक्षणपटलम् ।
,, भूप्रमाणपटलम् ।
,, वनयात्रापटलः समाप्तः ।
,, दिक्स्थापनपटलः ।
,, कीलकसूत्रकीलकारोपणखातप्रमाणलक्षणपटलः ।
,, वास्तुविभागपटलः ।
,, वास्तुदेवाभिधानपटलम् ।
,, शल्योद्धारपटलम् ।
,, सूत्रपातलक्षणपटलः ।
,, वास्तुयागपटलः ।
,, शिलान्यासपटलः ।
,, पीठोपरि .. सूत्रतः लक्षणपटलम् ।
,, प्रासादपटलः ।
,, प्रासादभूविभागवर्त्तनपटलः ।
,, नामप्रमाणलक्षणपटलः ।
,, सर्वभित्तिप्रमाणलक्षणपटलः ।
,, प्रासादविशेषलक्षणपटलः ।
,, द्वारलक्षणपटलः ।
,, प्रासादद्रव्यलक्षणपटलः ।
,, प्रासादानां विशेषद्वारमानद्वारलक्षणपटलम् ।

इति प्रासादानां समुदायेन विशेषलक्षणपटलः ।

,, प्रासादोच्छ्रयनपटलः ।

,, गर्भन्यासविशेषलक्षणपटलः ।

,, कुड्य ? लक्षणपटलः ।

,, भूमिबन्धपटलम् ।

,, लघुबन्ध ? पटलः ।

,, शोभायोजनलक्षणपटलः ।

,, परिवारम् ।

८८

कान्योत्तरतन्त्रम् ।

(खण्डितम्) १५५ पत्राणि ।

८९

पञ्चरत्नम् ।

अन्तर -- नक्षत्रे । सम्वत् ३६७ फाल्गुन-शुक्ल-एकादश्यामादित्यदिने राज्ये श्रीमदभयमल्लदेवस्य विजयराज्ये । शुभमस्तु सर्वजगताम् ।

९०

वैष्णवास्तनधारोद्धारः अथ कार्त्तिकमाहात्म्यम् ।

पञ्चाङ्गं । १२७ पत्राणि ।

आरम्भाङ्कम् । ॐ नमो नारायणाय ।

नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥

सूत उवाच ।

पुरा कलियुगस्यान्ते ब्रह्मलोकं गतो मुनिः ।
दृष्ट्वा लोकगतिं घोरां ध्यायमानं जनार्दनम् ॥

पितामहं महाप्राज्ञं सर्व्वभूतहिते रतम् ।
स्तूयमानमहिर्गाथैर्गीयमानं सुरासुरैः ॥
प्रणिपत्य महाभक्त्या नारदस्तं पितामहम्
विनयेनोपसङ्कृत्य पप्रच्छ मुनिसत्तमः ॥

नारद उवाच ।

भगवंस्त्वत्प्रसादोऽस्मि भक्तोऽस्मि हरितत्पर ।
वैष्णवं ब्रूहि मे धर्म्मं सर्व्वज्ञोऽसि पितामह ॥
फलं वैष्णवधर्म्मस्य कथयस्व सुविस्तरम् ।
येनाहं त्वत्प्रसादेन परं यास्यामि पदं हरेः ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इत्येतत् कथितं देवि प्रसादान्माधवस्य च ।
जन्मकोटिसहस्रेषु नानायोनिषु ॥
सर्व्वपापविमुक्तस्य विष्णोर्भक्तिः प्रजायते ।
सदर्चनैस्तु कृष्णाग्रे मनुष्येषु न लभ्यते ॥
अन्यनां निश्चला भक्तिर्विष्णावेऽव्यभिचारिणी ।
सेषा विष्णुप्रसादेन भक्तस्तत्प्रयुते नृणाम् ॥
यः शृणोत्यथवापयति स गच्छेत् परमां गतिम् ॥

पुष्पिका । इति वैष्णवामृतसारोद्धारे स्कन्दपुराणादिनानापुराणीये कार्त्तिक-माहात्म्यं समाप्तम् ॥ लसं ४१२ आवण शुदि शुक्रे परिहारग्रामे ॥

१२५

(क) देविकासाधनम् ।

नागराक्षरं ।

अन्तवाक्यम् । देविकासाधनं गृह्योपपुक्तं समाप्तम् ॥

(ख) कुब्जिकामतोत्तरम् ।

(कुलावलिकाम्नाये) खण्डितं त्रिपर्य्यन्तम् ॥

पुष्पिका । इति कुलावलिकाम्नाये कुब्जिकामतोत्तरे त्रिकालसंज्ञाने ? सम्पन्न .. विंशतितमः पटलः ।

इति ० चतुष्कपदे १८ ।

इति क्रमोपपदमानन्दचक्रद्वीपावतारो नाम । २० ।

इति ० द्वीपान्नायो नाम । २१ ।

इति ० कुब्जिकामते समस्तव्यक्तव्याप्तिर्नाम । २२ ।

इति ० पदद्व .. हंसनिर्णयो नाम .. समाप्तः ।

(ग) (ततः श्रीभैरव उवाच इत्याद्यारभ्य - त्रैलोक्यविजयोद्धारनामक्रम क्वचिद्ग्रन्थेषु सन्ति कतिपयानि पत्राणि ।)

२२१

(क) लरिनास्रोत्रम् ।

(ख) मैथिलब्राह्मणानां वंशावली ।

खण्डिता विच्छिन्ना च ।

(ग) नित्यातन्त्रम् ।

(घ) भोजदेवशब्दार्णवः ।

(खण्डितः) त्रिवरणं प्रदत्तम् ।

(ङ) कुब्जिकान्नाये श्रीकुब्जिकामतः ।

(खण्डितः) अक्षर - मेवारी ।

(च) कालोत्तरतन्त्रम् ।

(खण्डितम्)

(छ) योगगुह्यम् ।

(खण्डितम्) कतिपयानि पत्राणि ।

पुष्पिका । इति कङ्कनाथावतारिते योगगुह्ये .. । .. .. .. ॥

२२२

स्कन्दपुराणम् ।

गुजराक्षरलिखितम् । त्रिवरणं प्रदत्तम् ।

२४२

पञ्चतन्त्रम् ।

(खण्डितादर्शम् ।)

२७३

(क) कालोत्तरतन्त्रम् ।

(आदिखण्डितम् ।) नागराक्षरम् । १५१-३४५ पत्राणि ।

पुष्पिकाः । इति कालोत्तरे महातन्त्रे प्रायश्चित्तपटलः ।

" " " अक्षसूत्रमालापटलः ।

" " " यज्ञलक्षणपटलम् ।

" " " पुष्पपटलम् ।

" " " अङ्गपुष्पिकापटलम् ।

" " " व्रतयात्रापटलम् ।

" " " फाल्गुनकृष्णचतुर्दशीपटलम् ।

" " " अङ्गन्यासानि पटलम् ।

" " " व्रतपटलम् ।

" " " तस्योत्पत्तिपटलम् ।

" " " साधनवर्णवित्तिपटलम् ।

" " " नाड़ीचक्रोद्भेदपटलः ।

" " " प्रचण्डप्रणवव्याधिपटलम् । (?)

" " " प्रत्यक्षजपपटलम् ।

" " " लिङ्गोद्धारपटलम् ।

" " " . . . . तेद्विपटलम् ।

" " " अन्तर्यागपटलम् ।

" " " अन्योद्विपटलम् ।

" " " आद्यपटलम् ।

" " " लिङ्गत्रयार्चनपटलम् ।

" " " लिङ्गपटलम् ।

" " " प्रतिमापटलम् ।

इति कालोत्तरे महातन्त्रे मातृभैरववर्णनपटलम् ।

" " " पीठपटलम् ।

" " " वास्तुयागपटलम् ।

" " " प्रासादलक्षणपटलम् ।

" " " अधिवासनपटलम् ।

" " " अधिवासनपटलम् ।

" " " स्थापनपटलम् ।

" " " जीर्णोद्धारपटलम् ।

" " " वृषभपटलम् ?

" " " उद्घातोद्घातपटलम् ।

" " " त्रिजयपटलम् ।

" " " ब्रह्माण्डवर्णनपटलम् ।

" " " तत्त्वयुक्तिवर्णनम् ।

" " " मन्त्रार्घपटलम् ।

" " " क्षेत्रग्रहणपटलम् ।

" " " शक्तिवर्णनपटलम् ।

" " " पूर्वसेवापटलम् ।

" " " अघोरादिशास्त्रमूर्त्तिपरिपालनपटलम् ।

समाप्तश्चेयं बृहत्कालोत्तरं नाम शिवरहस्य-

मिति ॥ इति शुभम् ।

(ख) संहितापाठः ।

(शुक्लयजुर्व्वेदीयः । (?)) अन्तर – नेवारी ।

श्लोकः । त्वमग्ने व्रतपा असि देव आमर्त्येष्वा । त्वं यज्ञे .. राजयात्मा मासूया .. देवो नः सविता वसोर्दाता वः तां काम प्रतिग्रहीता कामेतत्त्व । इत्ति ।

इति सप्तमोऽध्यायः ।

१७७

शिवायतनसंस्थिता ।

गुप्ताक्षरलिखिता । विवरणं प्रदत्तम् ।

२७९

निश्वासाख्यमहातन्त्रम् ।

जीर्णम् । कीटसंघर्षितपत्रञ्च । १२० पत्राणि ।

अन्तवाक्यम् । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे प्रतितन्त्रे परिच्छेदः समाप्तम्

अग्नीतियुक्तं रुद्रस्य मन्त्रे (मंत्रवारे) सिते शुभे मासतृतीयायामे ।

सूर्यान्वये श्रीवत्सवंशजके विद्वद्गणधर्म्मोदयलोकपालने ॥

अन्यं महत्सुविचित्रपुस्तकं धर्म्यं

देव्यामर्थं प्रवरशास्त्रविशेषदक्षं ।

नानादिभन्य .. दुःखविनाशहेतो-

र्लिखं मया लिखितमेव सुमङ्गलार्थम् ॥ (?)

पुष्पिकाः,—

४ पत्रे । इति वृक्षलक्षणपटलः ।

(?) पत्रे । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे ब्रह्मभेदे प्रतिपुरातन्त्रे देव्या मते प्रश्नपटलं प्रथमः ।

७४ पत्रे । इति दानप्रशंसा समुदायलक्षणपटलः ।

७८ पत्रे । इति प्रतिपुरातन्त्रे विष्णुविभागनिर्देशपरीक्षायां नगरग्रामस्कटकायां त्रिंशिलक्षणपटलः । ?

१०९ पत्रे । इति प्रासादानां समुदायेन विशेषलक्षणपटलः ।

(?) पत्रे । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे प्रतितन्त्रे परिच्छेदः समाप्तम् ॥

२८५

(क) कुलालिकाम्नायान्तर्गतं कुब्जिकामतम् ।

विवरणं प्रस्तुतम् ।

(ख) मृत्युञ्जिदमृतेशप्रतन्त्रम् ।

विवरणं प्रस्तुतम् ।

(ग) कुलालिकाम्नाये षट्साहस्रिका ।

(खण्डिता विपर्य्यस्ता च ।)

२८७

शारदातिलकटीका ।

(खण्डिता ।) पुरुषपालेन रचिता ।

७२ पत्रे । इति महाराजाधिराज-श्रीमत्पुरुषपालदेवविरचिते शारदातिलकप्रकाशे चतुर्दशः पटलः ।

२८७

कतिपयवर्णोद्धृविधायि ।

२९०

नैषधचरितम् ।

(खण्डितम् ।)

२९१

रघुवंशटीका ।

शोभनाख्या । अक्षर – नेवारी । (अत्यन्तखण्डिता)

वेद्य-श्रीगर्भचन्द्रेण रचिता ।

२९८

कुमारसम्भवम् ।

मैथिलमक्षरम् । सप्तमसर्गपर्य्यन्तम् ।

२९९

उत्तररामचरितनाटकम् ।

मैथिलमक्षरम् ।

३४४

(क) दशरूपकालङ्कारः ।

खण्डितानः । मैथिलमक्षरम् । विष्णुधनिलेन रचितः ।

(ख) उत्तररामचरितनाटकम् ।

(अक्षर – नेवारी) संवत् ३१६ ।

(ग) किरातार्जुनीयकाव्यम् ।

(मैथिलमक्षरम् ।)

१५८

भागवतम् ।

(दशमस्कन्धमात्रम् ।) मैथिलमक्षरम् ।

लेखं १९७ । शकाब्दाः १३९९ । लिपिरियं श्रीमद्दुमापतिशर्म्मणाम् ।

१५९

भागवतम् ।

(दशमस्कन्धमात्रम् ।) मैथिलमक्षरम् । लेखं ३०१ ।

१८२

(क) गौतद्दिगम्बरं नाम नाटकम् ।

मैथिलमक्षरम् ।

जनकजनपदवासिसत्यव्रत रामचन्द्रशर्म्मोपाध्यायेन संशमणिकर्त्रिना
रचितम् । विवरणं प्रदत्तम् ।

(ख) देवीमाहात्म्यम् ।

(कतिपयानि पत्राणि ।) अक्षर - नेवारी ।

(ग) न्यायकुसुमाञ्जलिः ।

१४-८५½ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

(घ) पदसूर्य्यव्याकरणम् ।

उत्सवकीर्त्तिना रचितम् । अक्षर - नेवारी । विवरणं प्रदत्तम् ।

(ङ) शेषधरणीसंवादः ।

(ब्रह्माण्डपुराणीयः ।) उत्कलाक्षरलिखितः ।

(च) शिवपञ्चाक्षरः ।

उत्कलाक्षरलिखितः ।

(छ) गौरीदिगम्बरनाटकम् ।

ब्रह्माक्षरलिखितम् ।

(ज) भाषावृत्तिः ।

पुरुषोत्तमदेवेन रचिता । मैथिलभाषया ।

आरम्भाङ्कम् । शुभमस्तु शकाब्दाः .. ३६ .. श्रीरघुनाथभाषया ।

(झ) क्रियाकल्पतरौ क्रियाकाण्डः ।

मैथिलभाषया । ५८ पत्राणि ।

कल्याणकरेण रचितः ।

आरम्भाङ्कम् । ॐ नमः श्रीशम्भवे ।

भस्मभोलिभुजाग × × मरुणाभरणविभ्रमम् ।
तुङ्गस्तनभरक्लान्तगौरीपुरुषमाश्रये ॥
नमः श्रीकण्ठनाथाय पारमर्य्यप्रकाशिने ।
परमानन्दकल्पाय शक्त्यानन्दस्वरूपिणे ॥
गङ्गाधरमुनीन्द्राय विज्ञानानन्दप्रकाशिने ।
ब्रह्मविद्यावतारय नमोऽस्तु गुणशालिने ॥
अपारकरुणागारमशेषमुनिवन्दितम् ।
महाज्ञानमहंज्ञानमाश्रये संविदाश्रयम् ॥
वन्दे वागीश्वरानन्दमविद्यातिमिरापहम् ।
षड्न्वय-महाम्भोज-विकाशकरभास्करम् ॥
कृपाकरमविद्याब्ज-जैवातृकमहर्निशम् ।
विद्याकमलमार्त्तण्डं वेदराजं गुरुं नुमः ॥
योगिनी-चीरसन्दोह-वन्दितं विघ्नहानये ।
चिच्चिदानन्ददेवस्य पादाब्जमभिवादये ॥
श्रीकल्याणकरेणाथ शिष्योद्धरणहेतवे ।
श्रीमता शक्तिनाथेन निःशेषगुणशालिना ॥
त्रिलोक्या कुलतन्त्राणि संक्षिप्याम्नायसम्मतम् ।
पारम्पर्य्यक्रमायातं परिपाठीक्रमेण तु ॥
शिवोक्तैश्च पाठेन क्वचित् स्वरचितेन च ।
श्रीविद्यापदराजीव-रेणुरञ्जित-मौलिना ॥
अविद्यातिमिरान्धस्य (चक्षो ?) चारुश्लोकमौलिना च ।

क्रियाकल्पतरौ सम्यक् क्रियाकाण्डः प्रकाशते ॥
आम्नाये परमेशान्या रक्षान (?) त्रिकलाश्च ये ।
पुरोधाय वृषां तेषामयमस्तु परिश्रमः ॥
पीठयागः सुभद्रश्च यागः कन्दरसंज्ञकः ।
जयाख्यश्च जयायामस्तथा भीमात्यनामकः ॥ (?)
कुहूयागस्तथा नन्दाख्यागकः (?) प्रकीर्तितः । इत्यादि ।
खण्डितान्तत्वान्नोल्लिखितं शेषवाक्यम् । मध्ये च पुष्पिकान्तरभाञ्जो
नोल्लिखिताः पुष्पिकाः । किं बहुना तन्त्रसङ्ग्रहोऽयं ग्रन्थ इत्यलमति
विस्तरेण ।

४००

सहृदयहृदयावलोकः ।
मैथिलभाषया ।

प्रारम्भवाक्यम् । नमो नारायणाय ।
स्वेच्छा-सञ्चारिणः स्वच्छस्वच्छायाधिसेन्द्रवः । (?)
यावन्तो वो मधुरिपोः . . . . . नखाः ॥
काव्यात्मा ध्वनिरिति बुधैर्यः समाम्नास-पूर्व्व
स्तस्याभावं जगदुरपरे भक्तिकारास्तमन्ये । ?
केचिद् वाचां स्थितमविषये तत्त्वमुक्तेस्तदीयं
तेन ब्रूमः सहृदयमनः-प्रीतये तत्स्वरूपम् ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । आनन्दवर्द्धनविरचिते सहृदयहृदयावलोके काव्यालङ्कारे भर्तृगुप्त उद्योतः ।
समाप्तमाम्नायं सहृदयहृदयावलोको नाम काव्यालङ्कारः । लसं ९१ चैत्र
वदि गुरौ । शुभमस्तु ।

४४७

वासवदत्ताटीका ।
जगद्धरेण रचिता । मैथिलभाषया । लसं ३५५ ।

४५५

हरिवंशम् ।
(खण्डितान्तम् ।) अक्षर – नेवारी । १२९ पत्राणि ।

४६१

गीतपञ्चाधिका ।

अक्षर – मेवारी ।

अन्तवाक्यम् । इति महाराजाधिराज-श्रीमच्छ्रीजयराजज्योतिर्मल्लदेवविरचिता नाना-
भाषा-भाव-राग-ताल-रसमन्विता गीतपञ्चाधिका समाप्ता ।
शाकाब्दोऽस्मिन् खशरतिथिभिर्मिलिते हायनौघे
शुक्ले पक्षे सुरगुरुदिने माधवे पौर्णमास्यां ।
विद्वत्प्रीत्यै व्यरचि कविना श्रीजयज्योतिरीशे-
नोन्नभाषा गुणगणमयी गीतपञ्चाधिकेयम् ॥
(कुमुविहारिनाटक-कुवलयाश्वनाटक-नामकौ द्वौ ग्रन्थावस्मिन् ग्रन्थ-
मध्ये विन्यस्तौ तौ चानेनैव राज्ञा भाषया विरचितौ ।)

४६४

कार्णिकावृत्तिः ।

(अत्यल्पमात्रम् ।)

४६८

(क) गीतगोविन्दम् ।

अक्षर – मेवारी ।

अन्तवाक्यम् । मेपाले रसचन्द्रधन्यमुखे संवत्सरे प्रालिखत्
छन्दःशास्त्रयुगं विरञ्चकमपि श्रीगीतगोविन्दकम् ।
.. ..
.. .. ॥
राज्ये श्रीजयराजमल्लनृपतेश्चिन्तामणेः प्रार्थिना
श्रीमोरे रतिकेलिसुन्दरकथा-मोत्सुक्यतः प्रालिखत् ।
.. ..
.. .. ॥

(ख) तत्रचिन्तामण्याख्यानकः ।

(कतिपयानि पत्राणि ।)

दुर्घटवृत्तिः ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(घ) सुवन्तरत्नाकरः ।

प्राप्तम् । ॐ नमो वागीश्वराय ।

मैनाके चरिता स्वकुक्षिवसतेराद्राय तोयात् . .

क्षिप्ते कोकनदीभवत् स्मरचमूश्लाघाप्रतीक्षा यया ।

यं दवेन्दुमिव प्रतीत्य सरसं व्याक्रंसमाने भयाद्-

बोधो मारभ . . पलायतमयो शाक्यो मुनिः पातु वः ॥ (१)

सन्त्येव नाम सुधियां किमु सुप्रबन्धा-

स्ते किन्तु विस्तारतयात्यधियामगाह्याः ।

सत्सारलेशमुपलभ्य ततः कृतोऽय-

मल्पाश्रतः स्मरणमात्रफलोऽनुपायः ॥

मम परपदा विचलितुः कठिन्यापाकनेकनिपुणस्य ।

कृशमपि कुतो द्विजिह्व . . . . . भयं भवति ॥

रुढिशब्दा निगद्यन्ते पुंसि षण्ढे स्त्रियामपि ।

. . . . नूव्यक्तियायोगात्तिलिङ्गास्तदनन्तरम् ॥

विप्रागिर्वाक्षिपत्यंशु-क्रोष्टु-प्रतिसुतः पिता ।

. . . . . पुंस्यजन्ताः प्रकीर्तिताः ॥

सन्नादौ तादृद् विप्रशब्दात् । इत्यादि ।

विप्रा । इति सुवन्तरत्नाकरे पुंलिङ्गकाण्डः समाप्तः ।

४९१

पीठपूजाविधिः ।

११९

(क) गोविन्दतन्त्रनिर्णयः ।

श्रीगोविन्देन रचितः ।

मंत्रिणाकारयितः । ६८ पत्राणि । (पीठपूजादि) ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमस्तस्मै नथे च ।

नवीनघनसुन्दरौ .. .. रोल्लासित-

प्रजाङ्गन-वधूगयैः प्रणयपूर्व्वमालिङ्गितः ।

स कोऽपि करुणामय .. ..

.. .. हरतु मामकीं शोचनाम् ॥

जराजम्बालदद्वन्द्विच्छिन्नासक्षित-धीर .. ।

.. .. गोविन्दस्तत्त्वं गोविन्दकिङ्करः ॥

अन्तवाक्यम् । अनेकजन्मार्जितपुण्यसञ्चये-

मुकुन्दपादाम्बुज-सेवनोत्सवैः ।

लोकोऽपि जानाति कदापि कोऽपि

यन्नाम-विन्यास-विधूत-पापः ॥

इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीगोविन्दविरचिते गोविन्दतत्त्वनिर्णये पञ्चमः

परिच्छेदः समाप्तः । सनं ५२ + कार्त्तिक शुदि द्वितीयायाम् ।

पुष्पिकाः, – इति श्रीगोविन्दविरचिते गोविन्दतत्त्वनिर्णये अधिकारिपरिच्छेदः ।१॥

इ० अद्वैतव्यवस्थापनम् । २ ।

इ० वेदान्तानां शुद्धनिर्णायकतत्त्वविचारकः । ३ ।

इ० प्रकृत्युपासानतत्त्वनिराकरणं नाम । ४ ।

इ० गोविन्दतत्त्वनिर्णयः । ५ ।

(ख) गजेन्द्रमोक्षणस्तवराजः ।

(ग) भोजदेवसङ्कलनः ।

(खण्डितः ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) प्रतिसूचम् । वा नित्यनैमित्तिकविधिः

(तन्नम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ङ) श्रीपतिपद्धतिव्याख्यानम् ।

नागराक्षरम् ।

१८४

(क) वैदिकमन्त्रसङ्कलनः ।

(ख) पाण्डवविजयः ।

जयराममल्लदेवेन रचितः ।

(खण्डितः ।) २४० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

३१६

(क) भगवद्गीता ।

(ख) कौसल्यकुसुमावली ।

(ओनिः-सङ्कलितः ।) विस्तरणं प्रदत्तम् ।

(ग) कन्द्रः-आख्यम् (?) ।

(घ) दीक्षाविधिः ।

(ङ) वैदिकमन्त्रसङ्कलनः ।

३५०

भागवतम् ।

दशमस्कन्धस्य कतिपयानि पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

३७१

(क) अमरकोषः ।

(खण्डितः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ख) अमरकोषः ।

अक्षर – नेवारी ।

ग) वैद्यकग्रन्थः ।

(नेवारीभाषायाम् ।) अक्षर – नेवारी । ६८ पत्राणि ।

आरम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

नमोऽस्तु दिव्यौषधि-वर्गभाविये
निर्वाहभाक्षार्थ-विवेकभाविये ।
चमत्कालोक-प्रभवार्त्तिहारिये
प्रसादकूटाममये पिनाकिने ॥

ब्राह्मण्यौत्साग्रामभक्तिमाजिने
चराचरात्मसुपकार-धारिणे ।
तनोषधीनां रसदोर्व्वहायिने
नमोऽस्तु वेधाय सहस्ररश्मिने (ः) ॥
त्रैलोक्यवन्द्यैरपि पूजिताय
ब्रह्मत्मजाकृष्य विभूषणाय ।
नमोऽस्तु नक्षत्रगणाधिपाय
द्विजेन्दुराजाय निशाकराय ॥
शोकं तिरश्चां सुचिरेण सद्यः
प्राप्तो गृहस्थतुरगं भवदेविभिर्नः ।
तेनाश्वघण्टमपि प्रविशाम्यं यद्वातु-
पृष्ठस्थि सिद्धधि जना वहुकाति रत्नम् ॥
यो ग्रन्थारम्भे प्रथम सहस्रवृत्तेऽसाकुरुतामनमस्कार पाठः ।
इत्यादि ।

(घ) सुगतिसोपानम् ।

विवरणं प्रस्तुतम् ।

(ङ) पार्श्वनाथाङ्गविधिः ।

ब्रह्मीयमक्षरम् । १६ पत्राणि ।

प्राप्तताङ्कम् । मुमसञ्ज । सर्वं १०१ आर्यं वर्षि ३ चन्द्रे ।

(च) ज्योतिःप्राभृतम् ।

प्रकर – नेत्तारी ।

प्राप्ततताङ्कम् । ॐ नमः सिद्धेभ्यः ।

ॐ संयमताङ्काय । भवत्य । ॐ वनचरताङ्काय । मूलाय ।

ॐ मङ्गलाय स्वाहा ।

.. ..

.. ..

ब्राह्मणाक्षरा श्लोका चतुस्त्रिंशत् । यथा, –

पत्रं । अवताये आर्यं सुत्र चिन्तितं वाचनाचिन्तासूत्र ।

सर्व्वेऽधिविनाशाय अर्थलाभश्च राजतः ॥ ?

ध्वजस्थाने स्थानं दृष्ट्वा विदेशगमनं भवेत् ॥

१५ पत्र। ध्वाङ्क्षस्थाने ध्वजं दृष्ट्वा कारणेषु निमित्तकम्।

विवादं कलहं घोरं भविष्यन्ति न संशयः ॥

१९ पत्रे। राजस्थाने ध्वजं दृष्ट्वा चिन्तितं सुखमाप्नुयात्।

अचिरेणैव कालेन लभते फलमुत्तमम् ॥ इत्यादि।

विषयः। ध्वजप्रकरणं समाप्तम्। धूमप्रकरणं समाप्तम्। सिंहप्रकरणं समाप्तम्।

स्थानप्रकरणं समाप्तम्। खरप्रकरणं समाप्तम्। गजप्रकरणं समाप्तम्।

ध्वाङ्क्षवृषभप्रकरणं समाप्तम्।

(क) रघुवंशम्।

(समग्रसर्गपर्य्यन्तम्।) अक्षर – नेवारी।

(ज) पञ्चरत्ना।

(खण्डिता।) अक्षर – नेवारी।

(झ) बोधिचर्य्यावतारः।

७ पत्राणि। अक्षर – नेवारी।

(ञ) बोधिचर्य्यावतारटिप्पनी।

(वेष्टलेन लेखयित्वा सकुटीता।)

७८७

(क) सारसङ्ग्रहः।

रविगुप्तेन रचितः। अक्षर – नेवारी।

प्रारम्भवाक्यम्। ॐ नमः सर्व्वज्ञाय।

सर्व्वं प्रणम्य सर्व्वज्ञं दुर्गागुप्तस्य सूनुना।

संक्षिप्ता सिद्धसारेयं रविगुप्तेन कथ्यते ॥

अन्तवाक्यम्। उपद्रवाद् द्रुतं साध्या ज्वराद्याश्च चिकित्सितैः।

अविसाध्यानि रोगानि (?) विद्वांसोनां प्रयोजयेत् ॥

इति सारसङ्ग्रहे विद्याध्यायः चतुस्त्रिंशमः समाप्तः। शेषोऽस्तु संवत् ४९४

पौष-शुक्ल-एकादश्यांतिथौ।

(ख) वात्स्यायनन्यायभाष्यम् ।

वैशेषिकसूत्रम् ।

प्रारम्भाङ्कम् । ॐ स्वस्ति सद्धर्मायेश्वराय ।

अथ खलु प्रमाणादिपदार्थानां सामान्यविशेषसमवायानां पदार्थानां
निर्णयं हृदयसोऽग्रे विवृणवै तत्र परीक्ष्यते ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका । इति वात्स्यायनीये न्यायभाष्ये द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

अर्थः नक्षत्रसंख्यपूर्णनिभे धात्रिग्रहह्याङ्किते
वर्षे न्यायसुधानिधौ प्रतिपदि . . ।
. . . . . .
. . . . . ॥

(ग) मन्थानभैरवम् । वा श्रीमतोत्तरम् ।

(खण्डितपत्रम् ।) अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भाङ्कम् । ॐ श्रीनाथपादुकेभ्यो (?) नमः ।

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि पूजा-सूत्रस्य निर्णयम् ।
येन विज्ञातमात्रेण शिवत्वाय प्रवर्तते ॥
स्नात्वा स्नात्वा पुनर्भूत्वा वन्दे वन्द्यामनुक्रमात् ।
सन्ध्यां त्रिधिस्तृतां पित्वा तदनन्तरम् ॥
गायत्रीन्तु जपेद् पश्चा . . पूजाविधानतः ।
बाह्यकर्म तु निर्वर्त्य गत्वा गारांश मन्दिरम् ॥
प्रोक्षणेद् द्वारदेशं तद् यथाविधि . . . . ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका:- इत्याद्याह्निके आदिमसे पूजाप्रवृत्तिसूत्रम् ।

इति चतुर्विंशतिसाहस्रं न्यासमूत्रम् ।

इत्याद्याह्निके महामन्थानभैरवयन्त्रे श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रे ब्रह्मावतार-
सूत्रम् ।

इत्याद्याह्निके श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रे दक्षोत्तरिणीब्रह्मसूत्रम् ।

" " द्वादशोत्तरिणीब्रह्मसूत्रम् ।

" " अष्टोत्तरीब्रह्मसूत्रं समाप्तम् । (?)

इत्याद्यावतारे मन्त्रामन्त्राभिधेयसंज्ञे श्रीचतुर्विंशतिसाहस्र्यां संहितायां मन्त्र . . . . पूजासूत्राधिकारो नामानन्दः । इत्याद्यः ।

(घ) संहितापाठः ।

(शुक्लयजुर्वेदीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

ग्रामभाषाकाम् । इयत्योर्जीता लाघवस्य रक्षा व्रः संविता । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । शाके संवत्सरे १३५७ श्रीभक्तग्रामपट्टन राजाधिराजपरमेश्वर श्रीआनन्द मल्लदेवस्य विजयराज्ये लिखितः श्रीधोपानन्दैः ।

८०२

(क) अमरकोषटीका ।

कृष्णलिपि र्वंगला ।

(अव्ययवर्गमात्रम् ।) मैथिलभाषाम् । १२ पत्राणि ।

(ख) अमरकोषटीका ।

ब्रह्मवर्गादि खण्डितमूलग्रन्थाः । श्रीकरेण रचिता । ४४१ – ३९० पत्राणि ।

पुष्पिका । इति मिथिलामहीमण्डलेन्द्रसमस्तप्रक्रियाविराजमानश्रीम . . . हरलक्ष्मसादपुण्यावलोकमहाराजाधिराजश्रीभवसिंहदेवानां सत्सन्धि-महामहोपाध्यायश्रीश्रीकरविरचिताया अमरकोषविवरणटीकायां आख्यासूत्राभिधानायां भूकार्ष्ण . . विजयं समाप्तम् ।

अपराः पुष्पिकाः, – इति आख्यासूत्रं ब्रह्मवर्गविवरणम् ।

" " क्षत्रियवर्गविवरणम् ।

" " वैश्यवर्गविवरणम् ।

(ग) अमरकोषः ।

अक्षर – नेवारी । (खण्डिताङ्गः ।)

८०३

(क) अमरकोषः ।

(ख) अमरकोषटीका ।

(खण्डिता ।) श्रीकरेण रायमुकुटेन च रचिता ।

८७५

(क) कूर्मपुराणम् ।

नागराक्षरलिखितम् । ५०० पत्राणि ।

पुष्पिका । इति कूर्मपुराणे षट्साहस्र्यिकायां संहितायामुपरिभागे त्रिचत्वारिंशो-ऽध्यायः । समाप्तमिदं कौर्मं पुराणम् । ॐ नमः ।

(ख) बृहन्नारदीयपुराणम् ।

मैथिलाक्षरलिखितम् । १०५ पत्राणि ।

पुष्पिका । इति बृहन्नारदीये त्रिंशतितमोऽध्यायः । (ततः पत्रद्वयमस्ति ।)

(ग) विष्णुधर्मप्रकाशः ।

४१७ पत्राणि । मैथिलाक्षरम् ।

आरम्भवाक्यम् । .. ..

क्वायः कृतः पुष्कर-मातृगुरु-पलाशपुतीकषष्ठी ++++ ।
शनागारालोकितवालवानां
संस्कार-दक्षा जवनस्य वेयः ॥

इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । स्वेदश्च रोमकूपेभ्यो यथा रक्तं प्रवर्तते ।
पुरुषस्य तिरश्चस्य तद्यो जन्मात् स जीवितम् ॥
इति विष्णुधर्मप्रकाशे निदानरक्षकर्मविपाकाख्ये अरिष्टकालज्ञानादि-निरूपणाध्यायः ॥ (अतःपरमपि सन्ति बहूनि पत्राणि तत्र पुष्पिकाभाव-दस्यावशेषाध्यायः शेषवाक्यत्वेन गृहीतः ।)

पुष्पिका, - इति ० तरोगह (?) हृद्रोगादिचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० मूत्रकृच्छ्रचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० मूत्राघातादिचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० शुक्रमेहचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० क्षीणचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० अनशनाधिकारः समाप्तः ।
इति ० राजयक्ष्मापस्मारोन्मादमदात्ययाभ्यङ्गविधिचिकित्साधिकारः समाप्तः ।
इति ० ज्वरातीसारचिकित्साधिकारः समाप्तः ।

इति ० रसायनाधिकारः समाप्तः ।

इति ० क्षुद्ररोगचिकित्साधिकारः समाप्तः । इत्यादयः ।

८६०

(क) भागवतम् ।

(खण्डित-प्रथमस्कन्धात्-खण्डितदशमस्कन्धपर्यन्तम् ।)

५१८ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

८६७

महाभारतम् ।

(आस्तिकपर्व्वमात्रम् ।) मैथिलमक्षरम् ।

पुष्पिका । लसं ४१५ कार्त्तिकशुक्लायां [illegible] दिने कृष्णाक्षीयां परमकायस्थ-मर्य्यादाधिन्मूलकुलोद्भवेन [illegible] लिखितमिदं मोक्षधर्म्मोपनिषत्कमिति । सम्वत् १६९ [illegible] पक्षस्य तिथौ ९ दिने महाराजाधिराज श्रीभोजप्रतापमल्लदेवेन राजधर्म्मोपरि धर्म्मोपायण .. .. .. कृतः । षष्ठदर्शनान्यन्तरं मध्यमः कृतः ।

८६९

महाभारतम् ।

(उद्योगपर्व्वमात्रम् ।) मैथिलमक्षरम् । लसं ४२२ ।

८७२

शिवपुराणम् ।

(खण्डितम् ।) मैथिलमक्षरम् ।

९१०

(क) बृहन्नारदीयपुराणम् ।

मैथिलमक्षरम् । लसं ४२९ ।

(ख) हरिवंशम् ।

अक्षर - नेवारी । संवत् २५७ (आसराधकृतिः ।

(ग) दानवाक्यावली ।

मैथिलमक्षरम् । लसं ५१२ ।

(घ) महालक्ष्मीव्रतमाहात्म्यव्याख्यानम् ।

(ङ) पौर्णमासीव्रतकथा ।

(च) विष्णुपुराणम् ।
(यदु-अजपर्यन्तम् ।)

(छ) विष्णुपुराणम् ।
अवशिष्टांशात्मकम् । (खण्डितम् ।)

८४३

(क) खण्डखाद्यटीका ।
६६ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः श्रीसूर्य्याय ।
खण्डखाद्यकस्य व्याकृतां टीकां करिष्यामि । आदौ साधनसूत्रं क्षमश्चल-
पुत्तसंज्ञसूत्रेक शकाब्दः साधनीयः । एवन्तु यथोक्तं खण्डखाद्यकेन
तथा क्रमः कर्त्तव्यः । नेपालमण्डले शकाब्दसाधनं प्रवृत्तते । सूत्रमिदं,-
नेपालसंज्ञं नयनाभ्रनाग –
वर्षे त्रिपंचेन्दु शकाब्दकाल इति ।
नयनाभ्रनागाः ८०२ संघु वर्त्तमानसंवत्सरं योजयेत्यं – शकाब्दो
भवति । इत्यादि ।

(ख) विवाहकर्मसमुच्चयः ।
१० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । लीलावलोकनपरस्परवृद्धिपाणि-
रालिङ्गितापृथुलकाञ्चिनशाङ्कुरस्य ।
शैलाः सदैव चरणौ प्रणिपत्य यस्य
स्त्रीणां विवाहसमयश्च विधिं प्रवक्ष्ये ॥

अन्तवाक्यम् । इति विवाहकर्मसमुच्चयः समाप्तः । संवत् २३३ (आचराख्यकृतिः ।)
आश्विन शुक्लदश्यां शुक्रदिने लिखितमिति ।

(ग) वराहमिहिरसंहिता ।
११७ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भाक्षम् । नमः सूर्याय ।

अज्ञातमध्यान्तमधूढ़ुषाय
सर्व्वात्मने सर्व्वगताय चैव ।
प्रकाश्य लेकाय मनःप्रभाय
स्वलोकृतं येन जगत् समस्तम् ॥
प्रजापतिर्मन्मथ यस्य यस्मात्
कार्य्यं विना न प्रभवत् प्रजानाम् ।
अद्वतमू भूद्वोषु च नास्ति येन
सर्व्वात्मना सर्व्वगतः स यस्मात् ॥
तस्मात् परं नापरमस्ति किञ्चित्
सोऽन्यान्यदात्मा सतश्च सान्यत् ।
तत्तदर्शनेन मनोभवेन
व्याप्तं जगत् .. भवेन सर्व्वम् ॥
ग्रामग्रामो भगवान् पतिभ्यः
श्रोणीसक्तस्त्रीजनानुग शक्रः ।
वसुमुखा येन कृतश्च शम्भुः
स मन्मथो मङ्गलमादधातु ॥
अथ भगवानपि
(आर्द्धं) आर्षधरो भगवत ..
. . . . . !
अद्यप्रोऽथ भगा इति तेन कृतं
भगवानिति नाम जगत्प्रसिद्धम् ॥
सीतावियोगेन यदूनि दुःखा-
न्यासानि रामेण बलाश्रयेण ।
संस्मृत्य तानीह कलौ सदस्था-
श्चक्रुः . . . . . विवादितानि ॥
दुर्भगाजनयत्रर्जिताश्च य-
न्निघ्नन्ति वनिताः पतिव्रताः ।

सततेश विभिपातपीत ता-
मजजन्मजनिसिद्ध दुष्कृतैः ॥
सुरभिकुसुमगन्धैरर्चयित्वा त्रिनेत्रान्
सुमतिविकरणार्थं वेदवित् संप्रतस्थे ।
उभयकुल . . . . . सद्मने
प्रथमवयसि स्थात् कण्वजां गौदमस्त्वां ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । आर्यावरणभिरिरम कृतौ संहितायां । ठिक्कमिश्रे (?) नाम वाजायां
समाप्तः । ६४४८ २६० (आक्षराक्षरेण) २ कार्त्तिक सुदि ।

८३४

भागवतदशमस्कन्धटीका ।

(भाषार्थदीपिका) श्रीधरस्वामिना रचिता । ६२० पत्राणि ।

मैथिलअक्षरम् ।

अन्तवाक्यम् । लवं ६७२ कार्त्तिक सुदि ३ रवौ दिने कोरेकोग्रामे वाम्मिश्रश्रीवारा-
णसेन . . . . . पाठार्थं लिखितमिदं पुस्तकम् ।

८७६

भागवतपुराणम् ।

२६० पत्राणि ।

अन्तवाक्यम् । सप्तमस्कन्धं हरिवंशस्कन्धः ।
स राजते श्रीजयसिंहभूपतौ
श्रीपद्मरामाङ्गरुहि तापकारी ।
अमुष्मरीचां सुहृदि तापहारी
अदूनं लिखितो वररामधारी ॥
तस्य विजयराज्ये ।
भारविंहसुतः श्रीमान् विष्णुसिंहो विराजते ।
येनलोकां क्षेमकारः कण्वजां हयाकरः ॥
तस्यादेशलिखद् पुस्तं श्रीकृष्णचरितं शुभम् ।
हरिवंशः प्रयोक्षोऽयो वैशम्पायनवाचनात् ॥

(?) कौर्यिलेयागिज्ञाखोऽज्ञे (ज्ञाखोऽज्ञे) यासे माघे जनेतरे ।
पक्षभागर्क्षभर्त्ताऽज्ञि लिपिपूर्णं तदाभवत् ॥ (?)
श्रीभागवतं सम्पूर्णम् ।

१००१

(क) विष्णुपुराणम् ।
मैथिलमक्षरम् ।

(ख) महाभारतस्यादिविराटपर्व्वटीका ।
खण्डिता ।

(ग) हरिवंशटीका ।
खण्डिता । शाके १५३१ ।

(घ) बृहन्नारदीयपुराणम् ।
मैथिलमक्षरम् । लसं ४२५ ।

(ङ) रामायणम् ।
(सुन्दरकाण्डः ।) मैथिलमक्षरम् । लसं ३७३ ।

(च) महाभारतम् ।
(शान्तिपर्व्वमात्रम् ।) खण्डितम् । मैथिलमक्षरम् ।

(छ) रामायणम् ।
(उत्तरकाण्डः ।) मैथिलमक्षरम् । लसं ३०४ ।

(ज) नारसिंहपुराणम् ।
१९२ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

अन्तलाक्षम् । लसं ३३९ । आश्वयुजि पक्षे रविवासरे महाराजाधिराजश्रीमन्मदन-सिंहदेवानां विजयिनां शासति गोरक्षपुरे सिपाहकटके सदुपाध्याय-श्रीरविनाथशर्म्मभिर्नारसिंहाख्यमदः पुराणमलेखि । श्रीगोपीजन-वल्लभप्रसादादस्ति ।

१००२

(क) विष्णुधर्म्मः ।
अक्षर – नेवारी । संवत् १६७ । (आक्षराण्यूनानि ।)

अन्तर्लापाक्षम् । आश्विन कृष्णसप्तम्यां बृहद्(वृष)दिने परममट्टारकमहाराजाधिराजपरमेश्वरश्रीमदभाखरदेवस्य राज्ये श्रीरुचिरपट्टिमण्डे वास्तव्ये श्रीवत्सगोत्रदर्शनस्य वेदधर्मश्रीयुतस्य भार्य्यातिलक . . . . ॥

(ख) विष्णुधर्म्मः ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तर्लापाक्षम् । इति विष्णुधर्म्मेषु शास्त्रमाहात्म्यं परमाप्तं धर्म्मोत्तमं परिसमाप्तमिति ।

१००३

एकादशीव्रतमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्तर्लापाक्षम् । पेणालसंवत्सरे [illegible]
[illegible]
. . . . . .
. . . . . ॥

१००६

(क) न्यायरत्नाकरः ।

श्रीवर्द्धनेन रचितः । मौखलसक्षरम् ।

एकादशाद्यधिकरणम् ।

श्रीमुरारिमिश्रेण रचितम् । ९ पत्राणि । मैथिलसक्षरम् ।

प्रारम्भलाक्षम् । ॐ नमः शिवाय । प्रणोऽसामिषत्वाभावात् वाक्याद्यवयवत्वं हृत्तं तन्नावाक्यत्वं वर्णयिष्यामः ।

अन्तलाक्षम् । यथाप्रतिज्ञानं मेदेनेव स्वोपकार इति ।

पुष्पिका । इति मिश्रमहामहोपाध्यायश्रीमुरारिकृतौ एकादशाद्यधिकरणं समाप्तमिति । महामहोपाध्यायश्रीरत्नाकरात्मजेन ग्रामदेवताराधनपरेण श्रीहरिकरेण लिखितमिदं पुस्तकम् ।

(ख) रूपसाधनम् ।

[illegible]रचितम् । विवरणं प्रवृत्तम् ।

(ग) रघुवंशटीका ।

शोभनाभिधा । षष्ठसर्गपर्यन्ता । अक्षर – नेवारी ।

(घ) चान्द्रव्याकरणम् ।

खण्डितम् । अक्षर - नेवारी । संवत् ४४१ ।

(ङ) उणभेद: ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ४४१ ।

(च) श्रुतबोध: ।

अक्षर - नेवारी । (खण्डितः ।)

(छ) दशकर्मपद्धति: ।

३५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे । (१) अथ गर्भाधानकर्मा ।

अन्तवाक्यम् । विंशतिचतुर्थीहोमः समाप्तः ।

संवत् ५८३ । श्रीश्रीमहाराजाधिराजपरमेश्वरपरमभट्टारकश्रीजयसिंह नाम . . . . ।

(ज) तात्पर्यपरिशुद्धि: ।

उदयनेन रचिता । ५७ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

अन्तवाक्यम् । इति श्रीमदुदयनकृतौ द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः । लसं ३३९ । वसुकाग्रामे भाद्रशुदि षष्ठ्यां कुजे षट्पाध्यायश्रीलक्ष्मीपतीनामाख्या श्रीजटाधरेण लिखितमिदं पुस्तकमिति । शुभमस्तु ।

(झ) तारारहस्यवृत्तिका ।

शङ्करेण रचिता । मैथिलमक्षरम् । लसं ५११ ।

(ञ) प्रक्रियाकौमुदी ।

(द्विवक्ति प्रक्रियापर्यन्ता ।) रामचन्द्रभट्टेन रचिता । लसं ५५८ ।

(ट) मेघदूतम् ।

१-८ श्लोका न सन्ति । अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । श्रेयोऽस्तु संवत् ४८४ कार्त्तिकशुक्लपूर्णिमायां तिथौ । भरणिनक्षत्रम् व्यतीपातयोगे । सोमवारे । श्रीरणाधिराजपरमेश्वरः श्रीश्रीजयार्जुनदेवस्य विजयराजे . . . . . । श्लोकसंख्या ११० ।

(क) स्मृतिपरिभाषा ।

ब्रह्मानन्देन रचिता । मैथिलमक्षरम् ।

सर्वं ३८८ । आदावत्र कृष्णैकादश्यां शुक्ले मार्गशिरमासे श्रीपद्मनाभब्रह्मण्यां लिखितमिदं पुस्तकमिति ।

(ख) दशक्रियाविधिः ।

खण्डितः । ३५ पत्राणि । अक्षर – मेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे नमः । अथ दशक्रियाविधिः । तत्रादौ विवाहः । धनुर्नारायणकुले भट्टवरिष्ठे कन्याज्ञाता अन्यो वा ब्राह्मणो वरस्य गृहं गच्छेत् । ततो वरस्याचरितमनूद्य (अनूदस्य) प्राह्मुखोपविष्टयाचितः कन्याज्ञाता उत्तराभिमुखोपविष्टः तद्धिनं काले अग्निवायुदिग्भे "ज्ञाता ज्ञानेश्वरोसीति अमुकं अयतिसे शाण्डिल्ये पिता तुभ्यं प्रदास्यति ।" इमं श्लोकं पठित्वा कलशोदकं वरहस्ते दद्यात् । इत्यादि ।

(ग) भागवतम् ।

दशमस्कन्धस्य कतिपयानि पत्राणि । अशौधमक्षरम् ।

(घ) रामकेश्वरीस्मृतिन्यासपूजाविधयः ।

यत्नराजेन रचिताः । अक्षर – मेवारी ।

भूमिकाः ।

४ पत्रे । इति श्रीमद्रायराजाधिराजत्रिशूलधरवंशावतंसयत्नराजविरचिता श्रीरामकेश्वरीस्मृतिः समाप्ता ।

८ पत्रे । इति न्यासविधिः । (पूजाविधिः खण्डितः ।)

(ङ) कार्त्तिकमाहात्म्यम् ।

(स्कन्दपुराणीयम् ।) अशौधमक्षरम् ।

आदिवाक्यम् । सर्वं ३१० । आदावत्रि ॥ चन्द्रावरे.. ।

(च) हरिताल्लिकाव्रता ।

(भविष्योत्तरीया) अशौधमक्षरम् ।

(छ) रत्नमञ्जरी ।

भानुदत्तेन रचिता । मैथिलमक्षरम् ।

अन्तर्वाक्यम् । युगाङ्कवेशाङ्कितलग्नवाक्ये
मार्गे च जीवे च बलस्थपत्रे ।
अलेखि पुस्तो रसमञ्जरीयं
तूर्णं कवि-श्रीयदुनन्दनेन ॥

(ज) कौर्त्तिपताकी ।

विद्यापतिना रचिता । (लेखयित्वा सङ्गृहीता ।)

(झ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी । संवत् २२८ । (श्लोकसंख्यानि ।) कार्पासकल्प ।

(ञ) मौसलभारतम् ।

(खर्गारोहणपर्व्वमात्रम् ।) शङ्खाक्षरलिखितम् । लसं ४३५ ।

(ट) संहितापाठः ।

अक्षर -- नेवारी । श्लोकाङ्क —

× × × × × × ।

ध्रुवोसि ध्रुवोऽयमोमाश्मिन्नायतनं ॥ २८ (?)॥

संक्लारमध्वस्य प्रचतमं चयन्तमुं भाग्या मदः ।

रातिं ब्रातस्य सुभगां महोमुषदधामि . . . . ॥ (?) १११ ॥

इत्यादय. ।

(ठ) सरोजकलिका ।

शङ्खाक्षरलिखिता ।

आरम्भवाक्यम् । ॐ नमस्तथै ।

भास्वता कविरत्नेन प्रयत्नेन स्फुटीकृता ।

सरोजकलिका भाति श्रुतिस्त्रीकर्णभूषणम् ॥

अथ श्राद्धकर्म्मव्यवस्था । इत्यादि ।

(अन्त्यं खण्डितम् ।)

(ड) प्रबोधचन्द्रोदयटीका ।

सचित्रका । विवरणं प्रस्तुतम् ।

(ढ) श्लोकविधिः ।

(ब्राह्मणेभ्यः ।) अक्षर – नेवारी । संवत् ८४४ ।

. . . . श्रीराजराजेश्वर-श्रीश्रीजयज्योतिर्मल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

१०७८

(क) श्लोकसंग्रहः ।

(ख) भैरवानन्दनाटकम् ।
त्रिपत्रं प्रकृतम् ।

(ग) देवाहतपञ्चरात्रम् ।
त्रिपत्रं प्रकृतम् ।

(घ) कुब्जिकामतम् ।
त्रिपत्रं प्रकृतम् ।

(ङ) भोजदेवसंग्रहः ।
(खण्डितः ।) त्रिपत्रं प्रकृतम् ।

(च) धातुपाठः ।

१०७९

(क) भागवतदृग्गमस्कन्धः ।
अक्षर – मैत्रारी ।

(ख) रामायणम् ।
(३-८०६ पत्राणि ।) अक्षर – मैत्रारी ।
खण्डितादिकाण्डात् खण्डितोत्तरकाण्डपर्यन्तम् ।

१११३

(क) सिद्धान्तयोगावली ।
अक्षर – मैत्रारी । ११ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो बुद्धाय ।
ओर्तिर्भवैर्विक्षिप्तं यदज्ञ जगतोऽस्त्यनन्तरं तमो
यद्वाद्वैतदृशोऽप्युदयपि परिवामाशुबोधक्रियाम् ।
'यद् ज्ञानज्ञपरोक्षतार्हृदय + स्थितं ब्रह्मिद-
क्षेदेतद्वरिताहृतादि त्रिक्रयी-बाधादि बाधक्षु वः ॥ १

वज्रावलीमण्डितमध्यलेषु
द्वाग् वज्रभृद्वाहवनिर्भितेषु ।
उरुद्रुद्वावनिर्भितो ये-
गमोघ .. श्रियमादधातु ॥

इह हि मुद्गसंघक्रमाभ्यां सुभावितसमाधेरधिगताऽऽत्मब्रह्मणः सर्व्वाकारसंवेदनः स्फुरत् .. .. .. कारकः भवति ज्ञानविघ्नो योगो .. .. निष्पन्न उच्यते । इत्यादि ।

पुस्तकाऽन्तम् । समाप्तमं निष्पन्नयोगावली । कृतिरियं महापण्डितश्रीमदाकरगुप्तपादानामिति । संवत् ८८६ भाद्र शुदि नवम्यां तिथौ सोमवासरे लेखनं सम्पूर्णमिति । सिकोमगुहि-उद्यानचन्द्राचार्य्य-श्रीरविचन्द्रेण पुस्तकोऽयम् । स्वार्थेन लिखितमिदम् । शुभमस्तु ।

(ख) योगरत्नमंग्रहः ।

मैथिलमक्षरम् । २४० पत्राणि ।

पुष्पिका । इति श्रीमद्देवश्रीगुरुघोलमश्रर्त्तारचितो योगरत्नसंग्रहः समाप्तः ।

रसवसुशशलक्ष्मैरङ्कितं श्रीशकाब्दे
तपसि विमलपक्षे भूमिजे पूर्णिमायाम् ।
आलिखदिह समस्तं पुस्तमेतत् प्रयत्ना-
न्निखिलगुणसमृद्धं विष्णु .. .. प्रभुः ॥ ॐ नमः ।
श्रीरस्तु । शुभमस्तु । ततो नागराक्षरेण ——
"श्रीश्रीसुमतिश्रयलिताभिधसत्पुरेऽनर्घपुस्तकदयकाव्यगिरामण्डनपण्डित (?) संवत् ८१० कार्त्तिक शुदि ६ ॥" एतावल्लिखितमस्ति ।

(ग) द्रव्यकिरणावली ।

उदयनकृता । अक्षर – नेवारी ।

(घ) गणयागविधिः (?)

अक्षर – नेवारी । (खण्डितः ।)

(ङ) खण्डखण्डखाद्यम् ।

श्रीहर्षकृतम् । मैथिलमक्षरम् । १०९ – २१२ पत्राणि ।

त्रिजलपुरे पण्डित-श्रीवासुदेवेन लिखितं पुस्तकमिदं गतजलशयनेन-

वेशीय-श्रीद्रोणरत्नसमाख्यं मार्गशुक्लत्रयोदश्यामिति।

... ... ॥

लग्नं ११६ मार्गवदि १३ शुभमस्तु।

(ख) पञ्चरत्ना।

अक्षर - नेवारी।

ग्रन्थाग्रम्। आर्यमहाभारतमहिनो, आर्यमहाभागवती, आर्यमहाशीलवती, आर्यमहाधर्मिणी, आर्यमहाधर्मकामधुक्, एतानि पञ्चरत्नसूत्राणि। परिसमाप्ता चेति।

राजाधिराजपरमेश्वरपरमभट्टारक-श्रीश्रीजयजक्षमल्लदेवस्य विजयराज्ये। अथास्तु। संवत् ५८०। श्रावणशुक्लप्रतिपदायां तिथौ मघानक्षत्रे परिघयोगे ऊर्केराशिं गते रविसुते सिंहराशिं गते चन्द्रमसि॥

१११४

(क) सिद्धिसारसंहिता।

शुभमोंकारपुत्रविघ्नगणकृता। अक्षर - नेवारी। ८६ पत्राणि।

संवत् ४१८-अत् ५ × × ३ × एकादश्यां ५ हस्तर्क्षे तिथौ। (?) ओंकार ५ सुलनक्षत्र। गुरुवासरे श्रीमत्-श्रीश्रीराजाधिराज-श्रीश्री × × × × मल्लदेवस्य विजयराज्ये।

श्रीललितपुरमाया श्रीमनोन्मत्तः पण्डितश्च-श्रीवज्रहर्षदैव्य (?) श्रीजय- × × केयम्। इदं वेशशास्त्रं सिद्धिसारनिजस्वरूपमेतं लिखितमिति।

(ख) मन्त्रादाननिर्णयः।

दानवरसिंहमल्लकृतः। त्रिंशत्पत्रात्मकः। लग्नं ३९२। वैशाखवदि १२ चन्द्रे ४ दिने समाप्तः।

(ग) हरिसेखला।

अक्षर - नेवारी।

ग्रन्थाग्रम्। ॐ श्रीहरिसेखला नेपालभाषा नरिकाख्यं वेखं भाद्रिपिनि वन्यलक्षरो। संवत् ५८१ भाद्रशुक्लतृतीयायां तिथौ हस्तनक्षत्रे शुभयोगे कुलकरण-वासरे वन्यूर्णमिति शुभमस्तु।

श्रीश्रीराजाधिराज-परमेश्वर-परमभट्टारक-श्रीश्रीजयज्योतिर्मल्लदेवप्रभु-

- - - सिद्धिरस्तु सर्व्वदा ।

(घ) तत्त्वचिन्तामणालोकटीका ।

(प्रथमखण्डस्य ।)

प्रारम्भाक्षरम् । ॐ नमस्तस्मै ।

कृष्णात्राच्छ्रुतपारङ्गकृतान्तराल

मुक्तानांनमभिन × × × × × × ।

इत्यं स्फुटार्थासि × × × नूतन ×

× × स्तनोतु × × श्रीमि श्रियं शिवायाः ॥

प्रारिप्सितप्रतिबन्धकविघ्नविधानाय कृतं नमस्कारं . . . . .

गुणेति । सत्त्वरजस्तमोलक्षणगुणातीत इत्यर्थः । ... ... त्रिगुणमविवः शास्त्रका ... ... मित्यर्थः । अकाराकारमकाररूपत्रयात्मकः ॐ कार-मय इत्यर्थः । इत्यादि ।

(ङ) मारीचरनिर्घण्टः ।

(मध्येन खण्डितः ।) वैद्यकशास्त्रम् । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भाक्षरम् । ॐ नमो बुद्धाय ।

प्रणम्य जगद्गुरुपत्तिभिर्गतमंहाजरारुजम् ।

स्वर्गापवर्गयोर्द्वारं त्रैलोक्याश्रयं शिवम् ॥

नानामुनीनां वचना . . . . ततः सर्व्वहजां निर्णयात् ।

क्षोपद्रवा . . निशानलिङ्गा निरूपते रोगविनिर्णयाय ॥ (१)

नानातन्त्रविहीनानां . . . . मन्यमेधसाम् ।

सुखं विधातु . . . . . ॥ इत्यादि ।

अन्तभाक्षरम् । इति मारीचरं नाम निर्घण्टः समाप्तः ।

अस्य ग्रन्थस्य प्रमाणश्लोकाः १२६ । (अक्षराण्यङ्कानि ।) कृतिरानार्णवर्य्य . . . . लेखति सर्वमंशतुर्थं यावेन . . . . . ।

(च) षट्कारकम् ।

मैथिलभाषम् । सं ४७१ ज्येष्ठ शुदि । भौराड़ग्रामे श्रीमुरारिशर्म्मणा लिखितं पुस्तिकेति ।

(छ) काव्योत्तरतन्त्रम् ।

(आदिखण्डितम् ।) अक्षर – नेवारी ।

इति श्रीलोत्तरे चर्यादशप्रतिष्ठे दशमः पटलः समाप्तः ।

११५१

(क) आख्यातकोषः ।

अक्षर - नेवारी । २३ पत्राणि ।

(ख) कादिमतम् ।

(श्रीकृष्णनित्यानन्दयोगम् ।) ५ - १६३ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

(ग) प्रश्नोत्तररत्नमालिका ।

अक्षर - नेवारी । १४ पत्राणि ।

(घ) चौरपञ्चाशिका ।

अक्षर - नेवारी ।

(ङ) सुवर्णरत्नाकरः । (?)

मैथिलमक्षरम् ।

प्रारम्भताक्षम् । ॐ नमो गणेशाय ।

नमः सरस्वतीपादपङ्कजाय स्थितैर्विधे ।

यत्प्रसादात्प्रभवति सर्व्वमेतु × × सुपद्मायते ॥

कदिन्द्रजा निशाशुल्के पूर्वि वल्ले स्त्रियामपि ।

गृहदृष्ट्यक्रियायोगाक्षि स्त्रिङ्गाक्षवलक्षरम् ॥

त्रिमागुर्वक्षिपत्र + क्षोष्टुप्रतिमू . . . ।

प्रकल्पा वै गोत्रादौ पुंयज्ञताः प्रकीर्त्तिताः ॥ इत्यादि ।

११५५

(क) सूर्य्यसिद्धान्तभाष्यम् ।

मैथिलमक्षरम् । मैथिलवाचस्पति-चन्द्रेश्वराचार्य्यकृतम् ।

११७८

(क) दशकर्म्म ।

अक्षर - नेवारी ।

(ख) भगवद्गीता ।

अक्षर - नेवारी ।

(ग) पूजाविधिः ।

अक्षर – नेवारी ।

(घ) स्तवराजः ।

अक्षर – नेवारी ।

(ङ) मयूरचित्रम् ।

अन्तवाक्यम् । स्वस्ति श्रीराजाधिराज-श्रीश्रीजयस्थितिराजमल्लदेवस्य विजयराज्ये लिखितमिदं पुस्तकम् । तस्मिन् समये श्रीजयार्जुननामा राजा विष्णुराजसचिवेन प..... महामङ्क्टे प्रविशति ।

(च) स्तवराजः ।

(छ) विवाहपद्धतिः ।

(कतिचित्पत्राणि ।) अक्षर - नेवारी ।

११७८

(क) मयूरचित्रम् ।

अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

गर्गं मुनिवरश्रेष्ठं ज्योतिषज्ञानसागरम् ।
अभिवाद्याञ्जलिं कृत्वा भागुरिः परिपृच्छति ॥
भगवन् श्रोतुमिच्छामि दिव्यचक्षुमहाफलम् ।
... ... पुत्तमज्ञानं ज्योतिषज्ञानसारम् ॥

इत्यादि ।

पुष्पिकाः,— इति मयूरचित्रे प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ।

इति मयूरचित्रे तृतीयोऽध्यायः ।

इति मयूरचित्रे षष्ठमोऽध्यायः ।

इति मयूरचित्रे उत्पाललक्षणो षष्ठोऽध्यायः ।

इति मयूरचित्रे भौम्योपेतलक्षणो (?) सप्तमोऽध्यायः ।

इति मयूरचित्रे अष्टमोऽध्यायः ।

(ख) भगवद्गीता ।

कतिपयानि पत्राणि ।

११८०

(क) अवलोकनम् ।

४	पत्रं,—एतं	अवलोकनं	मित्रामित्रविधिः ।
७	,,	,,	ग्रहस्वरूपः प्रथमः ।
९	,,	,,	द्वीरात्रस्वरूपः द्वितीयः ।
१५	,,	,,	त्रैक्कालस्वरूपस्तृतीयः ।
१३	,,	,,	ग्रह ... ... विधिः ।
१५	,,	,,	आधानविधिः ।
१६	,,	,,	सूतिकाविधिः, शूलत्रिशोकविधिश्च ।
	,,	,,	मित्रक्षेत्रविधिः, नीचक्षेत्रविधिश्च ।
१८	,,	,,	राशिजन्म ।
,,	,,	,,	द्वीरजन्माध्यायः ।
२०	,,	,,	चन्द्रयोगविधिः ।
,,	,,	,,	सूर्ययोगविधिः ।
२२	,,	,,	सूर्यराशिफलम् ।
२३	,,	,,	बुधराशिफलम् ।
२६	,,	,,	शुक्रराशिफलम् ।
२७	,,	,,	चन्द्रराशिफलम् ।
,,	,,	,,	मेषलग्नफलम् ।
३१	,,	,,	वृषलग्नफलम् ।
			(एवं कर्कट, सिंह, कन्या, तुला, वृश्चिक, धनुः, मकर, कुम्भ, मीन,—लग्नानां फलानि ।
३३	,,	,,	लग्नफलं समाप्तम् ।
३४	,,	,,	लग्नजतत्त्वबृहिः ।
३५	,,	,,	द्विग्रहयोगः ।
३६	,,	,,	ग्रहत्रययोगः ।
३९	,,	,,	च ... ... मात्रफलम् ।

५१ प्रश्ने इति यवनजातके नवांशफलम् ।

५२ ,, ,, चन्द्रांशतृष्फलम् ।

५७ ,, ,, अरिष्टयोगः । आयुर्दायम् ।

६० ,, ,, दशापाकफलम् ।

६२ ,, ,, निर्याणयोगानि. समाप्ता ।

७२ ,, ,, षष्टित्रिंशच्छतत्र्यधिकसहस्रत्रय-श्लोकान् ।

२३३३ ।

७३ ,, ,, प्रश्नजातकः समाप्तः ।

७४ ,, ,, फलदीपिकायोगः ।

७५ ,, ,, राशीशलक्षणं ।

७६ ,, ,, यात्रादिप्रश्नयोगः ।

८३ ,, ,, शकलधाय - - - दिभिश्च ।

८८ ,, ,, यवनजातके मृत्युफलम् ।

९२ ,, ,, स्वप्नौषधिः समाप्तः ।

९४ ,, ,, यात्रासन्दर्शनविधिः ।

१०७ ,, ,, यवनजातके - - - - परिसमाप्तः ।

उपेन्द्रवज्रावृत्त ... ... ।

११८६

नरपतिजयचर्य्याटीका ।

जगज्ज्योतिर्मल्लेन रचिता । आज १५२९ ।

१२०६

(क) होराशास्त्रम् ।

३० पत्राणि । अक्षर - नंदारी ।

आरम्भवाक्यम् । ॐ नमः सूर्याय ।

मूर्त्तिस्थे परिकल्पितः प्रथिमतो - - पुनर्जन्मना-(?)

मात्मेयात्मविदां क्रतुश्च यजतां भर्त्तामरज्योतिषाम् ।

लोकानां प्रलयोद्भवस्थितिविमुक्तानेकधा यः प्रभुः

सार्वं नः स दशात्मनेककिरणस्त्रैलोक्यदीपो रविः ॥

मूर्योभिः पटुवृष्टिभिः पटुधिया घोराघवं शमयं
शब्दन्यायसमन्वितेषु बहुशः शास्त्रेषु वृष्टेष्वपि ।
घोरातङ्कमहाभवं प्रतरणं मर्गाद्यमानामयं
स्वल्पं तत्तिविधिवमर्षवशकं शास्त्रभवं भारमे ॥ इत्यादि ।

अन्यं सर्वसिद्धम् ।

पुस्तिकाः ;– हरिवंशस्य राजिमंत्राध्यायः

,, राहुयोनिभेदः ।

,, स्त्रियोनिपातकम् । (?)

,, आयुर्वेदाध्यायः

,, अगस्त्यगीताध्यायः ।

,, कर्मविपाकाध्यायः ।

,, राजयोगाध्यायः ।

,, संख्यायोगाध्यायः ।

,, जन्मयोगाध्यायः ।

,, प्रव्रज्यायोगाध्यायः ।

(ब) भोजदेवसंग्रहः ।

(खण्डितान्तः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) वैदिकमन्त्रसंग्रहः ।

(अग्नेवैदीयः ।) १६ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

ग्रामप्रारम्भः । ॐनमो ब्रह्मणे नमः ।

अग्निमीडे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् ।

होतारं रत्नधातमम् ॥ इत्यादि ।

(घ) पुरुषसूक्तम् ।

(खण्डितान्तम् ।) अक्षर – नेवारी ।

संवत् ६६६ चैत्र – – – ।

(ङ) वैदिकमन्त्रसंग्रहः ।

(यजुर्वेदीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

श्लोकश्च ; –

इषेलोर्जेत्या वायवस्य देवो वः सविता । इत्यादि ।

१२३० ।

(च) मानवन्यायशास्त्रम् ।

(नेवारी भाषायाम् ।) ११ – १४३ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

आलवाकाम् । समग्राग्रकरणं समाप्तम् ।

इदमल्पधियां नृणां सुखबोधं पदार्थितम् ।

नारदीयं मत... न्यायशास्त्रं महार्थवत् ॥

तस्यैतं लिखितं टीका स्पष्टं नेपालभाषया ।

कृपां विधाय भूपाद्यैरस्मन् नाम्नवर्त्मना ॥

इति मानव न्यायशास्त्रे नारदप्रोक्तायां संहितायां न्यायधर्मोपदानि समाप्तानि ॥

नयाले क्षितिराजमल्लनृपतिर्नेपालचूडामणि-

स्तस्यामात्यवरोऽपिकल्पविटपी सन्नीतिवारांनिधिः ।

तच्चार्थं मतिकामिधेन कृतिना नेपालभाषा कृता

टीका न्यायविकाशिनी सुविदिता बह्वीत्सवम्मेम्मनेः ॥

धीमांश्चन्दनतम्मिभूसुरमलप्रज्ञाप्रभाविस्फुर-

द्वीतिस्पर्द्धिनभाकनायकगुरुर्धर्मस्तमोचन्द्रचूडामणिः ।

जीयात् सर्व्वगुणाश्रयोऽमलयशा भक्तप्रभाभास्करो

मन्त्री श्रीजयतः कृपार्द्रहृदयः सत्कीर्त्यिकल्पद्रुमः ॥

श्रीनेपालिकवत्सरे खखशरे पक्षे सिते फाल्गुने

मासे चाग्निसिथौ ..... भक्तापुरीपत्तने ।

राज्ये श्रीस्थितिराजमल्लनृपते राजत्तदेशीपतेः

श्रीमन्न्यायविकाशिनी सुविदिता सम्पूर्त्तिमागादियम् ॥

लिखिता लूम(लुन्द)भट्टेन व्रजाचार्य्येण धीमता ।

मन्त्रीन्द्रजयतस्यार्थं भट्टेयं न्यायटिप्पनी ॥

स्वस्ति श्रीनेपालिकसंवत्सरे ५०० फाल्गुनशुक्लदशम्यां गुरुवासरे श्रीश्रीजयस्थितिराजमल्लदेवस्य विजयराज्ये भक्तपुरे श्रमात्यजयतमन्त्रे ।

पुस्तकमिदमलेखि श्रीकीर्तिपुण्यमन्त्राधिराजाधिष्ठायिना श्राद्धमिश्रु-
वत्सायार्य-श्रीलुत्(लूत)मङ्गेति । शुभमस्तु सर्व्वजगताम् ।
श्रीमानमाथ्यगतो रिपुमल्लिमल्लप्रौढाम्बुजप्रसरविच्छुरयैकवायुः ।
श्राद्धाग्रिमार्क्कः [illegible] पातात् प्रजा निजसुतानिव सर्व्वदैव ॥

(ङ) मैथिलब्राह्मणानां कृष्णपक्षो ।

(अधिकम् ।) मैथिलाक्षरलिखितं ।

(च) एकादशीव्रतमाहात्म्यम् ।

अक्षर अशुद्धि । ३५ पत्राणि ।

संवत् १०० फाल्गुन-कृष्ण-एकादश्यां तिथौ सोमवासरे ।

[illegible] श्रीपशुपतिस्थाने श्रीआनन्दमल्लदेवस्य राज्ये लिखितम् ... ।

(छ) [illegible] ।

शब्दार्थकल्पम् । ॐ नमः शिवाय ।

कार्त्तिकेय उवाच ।

भगवन् देवदेवेश अनादिपरमेश्वर ।
समाख्यातं त्वया सर्व्वं शास्त्रमर्थं चराचरम् ॥
आदित्यस्य सुरेशान मंत्रयोऽन्यापि मे वद ।
आदौ तस्य नमस्कार ..... तदनन्तरम् ॥
क एष देव आदित्यः कुतो जातः किमुच्यते ।
कथञ्च तस्यायायं वासं मे वद ईश्वर ॥ इत्यादि ।

शब्दार्थकल्पम् । सौरसंहितायां प्रयोजन ..... दशमः पटलः समाप्तः ।
अथ ग्रन्थप्रमाणस्य निपुणं परिपिण्डितम् ।
शब्दार्थकल्पवृक्षस्य ? सौरतन्त्रादिदं हृदम् ॥
इति । संवत् ६१ आश्विन(आश्विन) कृष्णत्रिवासरयोरक्षां
श्रीनीलाम्बरालायां लिखितम् ... ... ।
शब्दार्थं तु पत्रे गुप्ताक्षरलिखिते यः तत्र तत्रोक्तानि आदित्य-
स्यास्यानि बलि ।

(ज) नारदीय-धर्म्मशास्त्रम् ।

अक्षर – नेवारी ।

(ट) विवादचन्द्रः ।

मिश्रकामिश्रेण रचितः । मैथिलाक्षरलिखितः । लसं ४८१ ।

१२६१ ।

(क) प्रतिष्ठातत्त्वम् ।

जीर्णम् । खण्डितम् । अक्षर – नेवारी ।

(ख) तत्त्वचिन्तामणिः ।

(अनुमानखण्डः) गङ्गेशेन रचितः । मैथिलाक्षरलिखितः । लसं ४३९ ।

(ग) कर्पूरमञ्जरीनाटिका ।

मैथिलाक्षरलिखिता । लसं ३५८ ।

(घ) वासवदत्तामाहात्म्यप्रशंसा ।

खण्डिता । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । वासवदत्तामाहात्म्यप्रशंसायां लीलाशुकेन प्रश्न + तत्त्वचिन्तामणौ प्रथमः ।

(ङ) तात्पर्यपरिशुद्धिः ।

उदयनेन रचिता । मैथिलाक्षरलिखिता ।

१३१० ।

(क) नित्याह्निकतिलकम् ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ३५७ ।

(ख) दानवाक्यावली ।

विद्यापतिना रचिता । २९ पत्राणि । लसं ३९५ ।

(मङ्गलाचरणादिकं किमपि नास्ति ।)

(ग) श्रौतसूत्रपद्धतिः ।

लसं २९९ ।

(घ) काण्वायनश्राद्धविधिः ।

१२ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ङ) सन्ध्याविधिः ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ४०१ चैत्रकृष्णपक्षस्य ।

(घ) अष्टावतारस्तोत्रम् ।

संवत् ४०३ । आषाढकृष्णसप्तम्यां .. राजाधिराज.....

अनन्तमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(ङ) कौमारीपूजा ।

संवत् ४०० । ज्येष्ठ-शुक्लाष्टम्यां.....

राजाधिराज ... अनन्तमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(च) अनन्तव्रतविधिः ।

संवत् ४०२ । श्रावण... राजाधिराज.... अनन्त

मल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(छ) महालक्ष्मीव्रतम् ।

(ज) महालक्ष्मीव्रतम् । वा लक्ष्मीचरित्रम् ।

राजाधिराजेन रचितम् ।

अनन्ताकम् : श्रीरामनामकविराजकृतं पवित्रं

लक्ष्मीचरित्रमतुलं नृपराजराजम् ।

कुर्वन्तु कौशलमनाः सुखिनो भवन्तु (?)

.. .. कमलायवाहनम् ॥

इति महालक्ष्मीव्रता .. महापण्डित-श्रीरामविरचिते पद्मोऽध्यायः

समाप्तः ॥

संवत् ४१९ । फाल्गुन .. .. .. ।

.. .. राजाधिराज .. .. .. श्रीअनन्तमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(ट) विष्णुपञ्जरस्तोत्रम् ।

संवत् ४०० ।

(ठ) अनेश्वरस्तवः ।

(खण्डपराजीयः ।) अक्षर = मेवारी ।

(ड) नीलकण्ठस्तवः ।

संवत् ४०७ ।

(ढ) राजसनेयिनामहोरात्राश्रितधर्मनिबन्धः । (?)

(अनिष्टाङ्कम् ।)

प्रारम्भवाक्यम् । .. शर्वितोरणयज्ञेषु (?) विबुधालम्बशायिने ।

हरिश्चिरसनाभद्रभोगयोगी(गी)पुनातु वः ॥

अहोरात्राश्रितो धर्मो ह्यत्र राजसनेयिनाम् ।

निबध्यते मिश्र — — — — मि ॥

तत्र मनुः । ब्राह्मे मुहूर्ते बुध्येत धर्मार्थौ चानुचिन्तयेत् ।

कायक्लेशांश्च तन्मूलान् वेदतत्त्वार्थमेव च ॥ इत्यादि ।

अन्त्यं खण्डितम् ।

(ण) त्रिपाठिकालिलकम् ।

संवत् ५२३ ।

(त) पुरुषपरीक्षा ।

विद्यापतिविरचिता । ५०६ पत्राणि । लेखं ५४२ ।

(थ) माधवानलकथा ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

प्रणम्य परया भक्त्या देवयानां सरस्वतीम् ।

तस्याः प्रसादलाभाद्य करिष्यामि कथामिमाम् ॥

अस्ति ... पुष्पवती नाम नगरी । ... तत्र नगरे राजा गोविन्दचन्द्रो-

नाम तस्य राज्ञीनां सप्तशतानि तासां मध्ये पट्टराज्ञी महादेवी पद्मिनी-

जातिः पद्मावती नाम .. .. .. तस्य राज्ञो पुत्रो माधवानलनामा

त्रिप्रोक्तः । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति माधवानलकथा समाप्ता । लेखं ५४२ ।

(द) महालक्ष्मीमतभट्टारकः ।

त्रिवरणं प्रशस्तम् ।

१२२१

(क) सात्यर्ज्यपरिशुद्धिः ।

२४ पत्राणि । मैथिलाक्षरलिखिता ।

ग्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो गणेशाय ।

रामानुजतनूजातौ चन्द्रसूर्य्यावलेखनौ ।

नमामि तिरुवेङ्गनाथौ यामिनीवासगोचितौ ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका । कृत्वार्थसंग्रहरूपमनकृतौ नाथार्य्यपरिष्कृतौ षड्मोऽध्यायः । संवत् ११३३ वैशाखे १ लग्ने ॥ तिरु अट्टाचार्य्यश्रीवाक्षोनाथपादया – –

श्रीद्यालक्ष्मीनिशमीकाः लिखितमिदं पुस्तकम् ।

(ल) दानधर्मः ।

(महाभारतशान्तिपर्व्वणिः ।) अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । महाभारते शतसाहस्र्यां संहितायां दानधर्मेषु वैष्णवधर्मशास्त्रे षड्-ग्रोऽध्यायः परिसमाप्तः । संवत् १६६ । (आक्षरसङ्ख्यानि ।)

१३३०

(क) भारतसङ्ग्रहः ।

(भीष्मोक्तम् ।)

पुष्पिका । इति वरदवैष्णवतिरुतालरचिते भारतसङ्ग्रहे लक्षदानविधौ नवमः परिच्छेदः परिसमाप्तः । ग्रन्थाग्रम् । संवत् ३७५ ।

(ख) न्यायवार्त्तिकतात्पर्य्यटीका ।

(षड्मोऽध्यायः ।) वाचस्पतिमिश्रेण रचिता ।

१३६१ ।

(क) दत्तक्रियाविधिः ।

(खण्डितः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ख) क्षत्रराजमाहात्म्यम् ।

(भविष्यपुराणोक्तम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) ग्रनेश्वरस्तवः ।

(स्कन्दपुराणीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

संवत् (४६६) रामनन्दयुगे आषाढकृष्णतृतीयायां तिथौ ग्रनश्विनक्षत्रे

..... देवश्रीं ब्रह्म(त्म)राजेन लिखितम् ।

(घ) नयतत्त्वालोकः ।

(तृतीयाध्यायात् खण्डितत्वात्पर्याध्यायपर्य्यन्तः ।)

वाचस्पतिमिश्ररचितः । मैथिलाक्षरलिखितः ।

पुष्पिका । इति महामहोपाध्यायमिश्रश्रीवाचस्पतिविरचिते नयतत्त्वालोके तृतीयाध्यायः समाप्तः । श्लोकं ४९९ । आश्विने शाकोद्गारे ।

(ङ) न्यायवार्त्तिकतात्पर्य्यटीका ।

(द्वितीयाध्यायपर्य्यन्ता ।) उदयनरचिता । शाकाब्दाः १४१० । ... ... ।

सर्वत्रग्रामे महामहोपाध्यायसन्निधौमच्छङ्कराख्ये चौपाख्ये सौहोपाध्यय-श्रीमदनन्तोपाध्यायदेवेन - - - - - ।

(च) कर्म्मक्रियाकाण्डः ।

मात्रशर्म्मणोलिखितः । विश्वरूपं प्रदत्तम् ।

(छ) विवादरत्नाकरः ।

(खण्डितः ।) मैथिलाक्षरलिखितः ।

(ज) अमृतेश्वरदेवस्य नित्यपूजाविधिः ।

अक्षर – मैथारी । ११ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

सध्यापसव्यसुभगोर्द्धविदुविम्बं
कुम्भञ्च भूरिसुधयाभयकङ्कणश्रीः ।
अङ्कं प्रियाञ्च वरदाभयपाणिरेव
मृत्युञ्जयो जयति साम्बनिजाकरो ऽ ॥
- - - - वक्ष्ये येन सिद्धन्ति मन्त्रराट् ।
आदौ स्नानं प्रकुर्व्वीत सर्व्वकिल्बिषनाशनम् ।
अस्त्रमन्त्रेण देवेशि मृदमुद्धृत्य मन्त्रवित् ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इत्यमृतेश्वरदेवस्य नित्यपूजाविधिः ।

(झ) वामनेश्वरीपूजापद्धतिः ।

१० पत्राणि । अक्षर – मैथारी ।

(ञ) गुरुपंक्तिपूजाविधिः ।

९ पत्राणि । अक्षर - पेन्सारी ।

(ट) गुरुस्मरणपद्धिका ।

{ खण्डिता । } देवेन्द्रागमरचिता । ४१ पत्राणि । ब्रह्माक्षरलिखिता ।

पुष्पिका । इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीविबुधेन्द्राश्रमपूज्यपाद-शिष्य-देवेन्द्राश्रमार्यविरचितायां गुरुस्मरणपद्धिकायां कुलसमयपद्धतिविधानम् ।

(ठ) किरणावलीटीका ।

ब्रह्माक्षरलिखिता ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो भगवते गोपालाय ।

जिह्वाग्रन्थ्यादयोद्भिन्नविद्यारत्नोदयै ।

यदुवेति नमन्तस्मै कस्मैचिद्वः शिवतत्त्वये ॥

यस्मो हृत्यं गुणाः कर्म्म तथा जातिः परापरा ।

त्रिगुणाः सत्त्वाद्यो वा तमीश्वरमुपास्महे ॥

अर्थानां प्रतिपत्तिनाय शतानामल्पमेधसाम्नाम्ने

यस्मादेव त्रिलोकनाथ शतवे लोकस्य यात्राविधेः । १

सत्त्वाद्यैरसमुत्तमैरय इमां त्रिख्यातां गौरवे

व्याख्यां किरणावलीमुदयनः सत्तर्कतेजोमयीम् ॥

अतिविस्तरसंक्षेपं मानवार्त्तोचितं

प्रतितन्त्रमुपेक्षप्रक्रियाव्याख्यानम् ।

उदयिनमयमस्तं तत्त्वमेतद्व्रवन्ति

प्रखलतर्कांधयो ये तेऽनुकम्प्यन्त एते ॥

व्याख्यारम्भे सकलाचारपरम्परापरिप्राप्ततया कायवाङ्मनोभिः कृतं प्रणयन गुरुजनमस्कारं शिष्यानु शिक्षयितुमादौ शिवप्रीति प्रदर्शयति । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इतिश्रीमो कुलपद्धतिव्याख्यायां । ब्रह्माक्षराः १४६९ ।

- - - गौर्द्वारमेकैकः ब्रह्माक्षरमिदं कुलाक्षरं च ।

नवद्वीपे कुलकं वाङ्मयात्मम् ॥

(ड) अमरकोषः ।

ब्रह्माक्षरलिखितः ।

अन्तर्वाच्यम् । विसं १५११ । श्रावणशुक्लनवम्यां शुक्रे श्रीचम्पकारण्यनगरे श्रिमहाराजेन्द्र

(?) नारायणमेवाद्विविधविरुदराजिविराजमानमहाराजाधिराज-श्रीमन्मदनसिंहदेवानां सम्भुज्यमानविजयराज्ये ठक्कुरश्रीगङ्गाधरौजै-र्लिखितमिति ।

(ढ) देवीमाहात्म्यटीका ।

(दुर्गासन्देहभेदिकानाम्नी ।) ब्रह्मक्षत्रलिखिता ।

पुष्पिका । इति श्रीसाक्षभूपालाभ्यर्थितया दुर्गासन्देहभेदिकायां त्रयोदशे माहात्म्ये सप्तशतीविवेचनम् ।

श्रीमानिभा दूलधरोऽतिलक्ष्मिकाया-
ष्टौक्षाश्च वंशमखिलान्यस शोधमध्य (?) ।
भैषाब्धिराममुसलक्ष्मासंवर्षे
मासे कुजे हरिपुरे हरिवासरे ह्यजु ॥

१२६२

(क) महापुरुषस्तवः ।

(भागवतस्कन्धसम्बन्धीयः ।) १० पत्राणि ।

अक्षर – नेवारी । श्रीमन्नेपालिकसंवत् —

ऋतुशरवसवे ऽथेशुमासे कृष्ण ९ ॥

(ख) अनन्तव्रतानुष्ठानम् ।

(भविष्योत्तरीयम् ।) ५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ग) विष्णुसहस्रनामकीर्त्तनम् ।

(भविष्यपुराणीयम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) रामचन्द्रनामाष्टोत्तरशतम् ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ङ) वसिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयः ।) १९ पत्राणि ।

अक्षर – नेवारी ।

(च) मन्त्रालङ्कारीमाहात्म्यव्रतव्याख्यानमनुक्रमः ।

मालप्रकृतिः (?) । ५० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । इति मन्त्रालङ्कारीमाहात्म्यव्रतव्याख्यानमनुक्रमं संपूर्णं शोभनम् । पठितः समाप्तः । उपाहृतं मया ६८८ संवत्सरे शुक्लपक्षे ।

(छ) कालभैरवस्तोत्रम् ।

(कालीस्तवः ?) । अक्षर – नेवारी । १७ पत्राणि ।

(ज) अनन्तव्रतविधानम् ।

७ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(झ) अगस्त्यव्रतविधानम् ।

३ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ।

अगस्त्यव्रतं प्रवक्ष्यामि । कर्त्तव्यः । अगस्त्य आवाह्य वट् ।

अर्घनाथ । अगस्त्य वृक्षराय नमः । इत्यादि ।

पुष्पिका । इति अगस्त्यव्रतविधानं समाप्तम् ॥

(ञ) विष्णुप्रतिष्ठाविधिः ।

खण्डितपत्राः ।

३५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

अथ विष्णुप्रतिष्ठाविधिर्विधीयते । तत्र आचार्यनिमन्त्रण-मण्डलकृत-पुरश्चरण-मन्त्रजपायत्री – – – कुम्भस्थापनं कृत्वा – – यन्त्रमन्त्रं जप्त्वा – – – लभेत ॥ इत्यादि ।

(ट) कालिकास्तुतयर्ग्वेदे कालिकास्तोत्रम् ।

मैथिलाक्षरलिखितम् । लवं ५१२ ।

(ठ) मिश्रानवारपद्धतिः ।

भोजदेवरचिता । ७१ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

संवत् १८७ । (आश्वराजकृतिः ।) लार्तिम ।

(ङ) वैदिकमन्त्रसङ्ग्रहः । (?)

अक्षर – नेवारी । १३ – १८ पत्राणि ।

१३ पत्रे, – ॐ कया इव यन्तु मे तत्रा उक्तं आना अभि वाक्शोमि ।

यत्र सोमः भुयसे यत्र यज्ञो घृतस्य धारा अभि तत्पुरं ने ॥ इत्यादि ।

(ढ) अनन्तव्रतोद्यापनविधिः ।

२ – १५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

संवत् ६२१ आश्विनी कृष्ण ६ । ... ।

(ण) भारटास्तवः ।

६ पत्राणि । अक्षर – नेवारी । संवत् ५२० चैत्रवदि । ... ।

(त) मञ्जुश्रीसाधनम् ।

विस्तरो पुस्तम् ।

(थ) षट्साहस्रम् ।

खण्डितादाम् ।

७६ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

१ पत्रे, –

श्रीहेरुकाय ।

श्रीमत्तन्त्र महाज्ञानमित्यादितृतीयपटलाद्यधिकारात् व्याख्यालक्षणविधि-स्तथा गुरुशिष्यसमयलक्षणादिकं स्वल्पार्थम् । इति षट्साहस्रे तृतीयः पटलः ।

पुष्पिकाः, — इति षट्साहस्रे १ । २ । ३ । ४ । ५ पटलानि ।

इति० मन्त्रव्याख्यानो ? नाम पटलः षष्ठः ।

इति षट्साहस्रे – ७ । ८ । ९ । १० पटलानि ।

इति० अघोर्यादिकत्रिविद्या + हृदयस्य लक्षणम् । ११ ।

इति० द्वादशाक्षरषडक्षरमालिन्योद्धारे । १२ ।

इति० हृदयशिरोजूतीलक्षणे । १३ ।

इति० शिखाजूतीलक्षणे । १४ ।

इति० शिखाछन्दः देवता शिखाजूती अघोरमन्त्रोद्धारादिकम् । १५ ।

इति कङ्कचूली समाप्ता ।

इति० १६ । १७ । १८ । १९ पटलानि ।

इति० योगिनीनां चक्रसृष्टिर्विंशतितमः पटलः ।

(ततः परमस्ति यन्त्रद्वयम् ।)

(ङ) देवीमाद्याक्षयम् ।

(ऽरिष्टसम् ।) नामगर्भम् ।

कुब्जिकाख्यायत्यन्तर्गत-कुब्जिकामतम् ।

श्रुत्तर - भैरवी ।

कनकाह्वानयक्षादु त्रिवरणं प्रवक्ष्यम् ।

अन्तराकाम् । - - रामदेवश्च परमेश्वरपरमभट्टारकपरमसौगतसमस्तराजाधिराज-

श्रीमन्मणालदेवश्च प्रवर्द्धं - - - - ।

१२१४

महाभारतम् ।

(आदिपर्व्वमात्रम् ।)

१२७१

(क) महाजङ्घीमाद्याक्षयम् ।

(ख) त्रिपुरसुन्दरीमातङ्गीयम् ।

(वटुयामलीयम् ।)

(ग) त्रिपुराक्षवः ।

(वटुयामलीयः ।)

(घ) त्रिपुराकवचम् ।

(वर्ल्लार्यंडाडमं नाम ।)

(ङ) कर्पूरस्तोत्रम् ।

(च) शिवकवचम् ।

(भैरवतन्त्रीयम् ।)

(क) शिवधर्मः ।

(आद्यध्यायमात्रम् ।)

त्रिवरयं पटलम् ।

(ज) देवीमाहात्म्यम् ।

(खण्डितम् ।)

अक्षर – नेवारी ।

१६७२

(क) कुब्जिकामतम् ।

(कुलालिकाम्नायोक्तम् ।) २०० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

एषिका । इति कुलालिकाम्नाये श्रीकुब्जिकामते समस्तज्ञानप्रबोधचर्यानिर्देशो नाम एकविंशतितमः पटलः । इति चतुर्विंशतिसाहस्रे सारात्सारतरे श्रीकुब्जिकाम्नाये श्री - -- - - पीठनिर्णय एकविंशतितमः पटलः ।

सनङ्के (शतङ्के) चतुरधे पूर्णे पक्षपक्षाष्टकाधिके ।

सदा आश्वा मासे शुक्ले दशम्यां सिद्धिमुत्तमम् ॥ (?)

विशाख ऋक्षं नामेषु . . . . . । (?)

लिखितं सारसंग्रहकुब्जिकामताख्यम् ॥

(ख) उपाकर्ममन्त्राणि ।

४९ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे नमः । पुनः सप्तर्षिभ्यो नमः ।

अथेतदुपाकर्मविधिं व्याख्यास्यामः । इत्यादि ।

(ग) देवीकवचम् ।

अक्षर – नेवारी ।

(घ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी ।

+ + [illegible](स्व)रे(?) मासे भाद्रे शुक्लचतुर्थ्यां --॥

(क) आख्यातप्रकरणम् ।

(कातन्त्रीयम् ।) खण्डितम् । अक्षर – नेवारी ।

(ख) उणादिकार्यविधिः ।

अक्षर – नेवारी । संवत् १८१० । आश्वयुज-शुक्ल द्वितीया – – – ॥

(ग) धरित्रीस्तोत्रम् ।

(धरित्र्यालम्बनस्तोत्रम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) आर्यासप्तशतीकोशः ।

अक्षर – नेवारी ।

(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ६१६ मार्गशिर – शुक्लपक्षयां तिथौ ।

(च) श्रीनलवाहनावदानम् ।

लंमेन्दुरचितम् । अक्षर – नेवारी ।

(छ) मालतीमाधवनाटकम् ।

अक्षर – नेवारी । संवत् २०६ आश्विनौ शुक्लपक्षयां – – – –

श्रीभवभूतिरचितस्य मूलकोशयम् ॥

(ज) मेघदूतम् ।

खण्डितम् । वैद्यिकाक्षरलिखितम् ।

(झ) शिशुपालवधकाव्यम् ।

खण्डितम् । अक्षर – नेवारी ।

(ञ) अमरकोषः ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ६१२ ।

(ट) कुमारिकाकार्यविधिः ।

अक्षर – नेवारी ।

(ठ) शब्दपद्धतिः ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । धरणि गगनवाणं धूर्जटेरस्य मौलौ
इयति शतशतकोऽक्षिन् मंत्रवर्णे पौष्यमाणे ।
त्रिदशकरतलार्चे भानुवारे त्रिशुद्धे
लिखितमिति सम्यगं पद्धतिं सारदृब्धम् ॥

(४) सिद्धपद्धाशिका ।

८ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । श्रीआदिनाथपादकेभ्यो नमः ।
श्रीमत्कैलासशैले रम्य सदृष्ट ? शिखरे स्थितम् ।
सर्वज्ञं सर्वगं शौरं शिवं परमकारणम् ॥
तपसङ्क्रम्य विधिना देवदेवं जगद्गुरुम् ।
प्रणिपत्य महेशानो पृच्छति स्म महेश्वरम् ॥
सिद्धान्सर्वेश्च लोकं रक्षिणश्चैव साधकम् ।
भुवनत्रयञ्च देवेश कुलशास्त्रागमैकधा ॥
मया श्रुतानि श्रीनाथ त्वया निगदितानि च ।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि कुलमूलावतारकम् ॥
ऊर्द्धं सप्तिमधः सप्तिमधोऽधः सप्तिरेव च ।
कथयस्व प्रसादेन यदाद्यं तत्र वस्तुभा ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति सिद्धपद्धाशिकायां चन्द्रपीठविनिर्गतायां मूलनाथावतारितायां दिव्यौघगुरुपङ्क्तिकायां कुलालीनक्रमसूत्रसायां षष्ठमः पटलः समाप्तोऽयं श्रीसिद्धपद्धाशिका । इति श्रीमहादेवेनालेखि ॥

(५) कुब्जिकामतम् ।

६८ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ सिद्धिः । भैरवाय नमः ॥
ॐ ह्रीं श्रीं रं क्रुं हुं ह्रीं क्रीं फट् ।
प्रणिपत्य जगादिनाथं अनाथभूतोद्धारोद्धरिसंयतम् ।
ततानन्दितमानसं सुरासुरवन्दिताङ्घ्रियुगम् ॥

श्रीकुब्जिकोवाच ।

[illegible]लिसत्त्वसत्तानुद्दिश्याप्तप्रकाशिने ।
अद्वैतविमर्शरूपाय नमः श्रीनाथभानवे ॥
देशिता देवदेवेन अज्ञानपटलेरहसु ।
ज्ञानदानकृपाविष्टैः साम्भवं वर्त्मनि कृतौ ॥
यत् तत् कुलक्रमायातं कुलामीतनुतां गतम् ।
सूक्ष्मसङ्कटनिर्मिन्नं कलयन्नन्निवर्त्तितम् ॥ २
अथ पुनर्द्विधा निर्भेदं भवं प्रभा ।
पूर्वकुलालयपूर्वं यथायातं कुलेश्वर ॥
पीठानि पीठनाथश्च पीठदेव्यश्च पालकाः ।
ज्ञानकुलकुलाचाराः क्रमश्रीक्रमसंस्थितम् ॥
तथा पीठविधेः पीठैर्देवीदेवी क्रमन्वितम् ।
पशोरावाह्य तत्त्वानि पुमान्मुक्तस्तदाभवेत् च ॥
पालकैश्च चतुर्लिङ्गैस्त्रिविधैरेवमेव हि ।
यत्रादिभिन्नश्च कुलज्ञानव्रतागमम् ॥
श्रीमतीयं सुरेशान मातृत्वागमं महत् ।
अथ पीठास्थितिस्थानोक्ताः कुलाकुलत्रिभागाश्रः ॥
इदं प्राक्तिकामपर्य्यन्तं उच्यते किं कुलेश्वर ।
जयस्य प्रसादेन अल्पज्ञानार्थविस्तरम् ॥
ज्ञानञ्च यत्र पृच्छेयं अज्ञानमतिना मया ।
तत्सर्वं कथ्यतां नाथ कुलद्वारं सुदुर्लभम् ॥ इत्यादि ।

ज्ञानदाक्षम् । विर्यूढं समाप्तम् ॥
लिखितं श्रीमद्भावदेवेन लिखितम् ॥

पुष्पिकाः— इति विर्यूढे ज्ञानसङ्घावे दिव्यौघे कुब्जिकामते ।
आद्यावतारे योगाख्ये तदाख्यातं वरानने ॥
इति विर्यूढे ज्ञानसङ्घावे दिव्यौघे कुब्जिकामते ।
साधिष्ठानक्रमायोगे तदाख्यातं कुलालिके ॥
इति विर्यूढे ज्ञानसङ्घावे दिव्यौघे कुब्जिकामते ।
द्वीपभागे मया ख्यातं ज्ञानप्रियार्थं हुताशने ॥

(घ) योगपीठः ।

५ पत्राणि । अक्षर – मंझारी ।

पुष्पिका ;— योगपीठे क्रमोदयो नाम १ मः पटलः ।

" " " २ यः पटलः ।

(तमो नास्त्यन्या पुष्पिका ।)

(ङ) गरुडपरिशिष्टम् ।

अक्षर – मंझारी । ३८ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो नारायणाय ।

विष्वक्सेनं वा स्मरहीनं धर्म्म कर्म्म प्रकीर्त्तितम् ।

तस्मः मानसि मारणाणि – – – – कृत भगत ॥

इति गरुडपरिशिष्टम् । इत्यादि ॥

(च) परशुरामसंहिता ।

अक्षर – मंझारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो गणेशाय ।

अथातो हिमशैलाग्रे देवदारुवनाश्रये ।

आश्रमकाश्यमासीनं ऋषयः पप्रच्छुस्ति – –॥

मानुषाणां हितं धर्म्मं वर्त्तमानं कलौ युगे ।

शौचाचारं – – वद सत्यवतीसुत ॥

– – – – – व्यासो दीप्तार्कसन्निभः ।

प्रत्युवाच महातेजा मुनिस्मृतिविशारदः ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । यादृशं पुस्तकं + + + + + + ।

+ + + + + + + + ॥

पुष्पिकाः । २ पत्रे ;— इति परशुरामसंहितास्वे प्रथमोऽध्यायः ।

१ " " " " द्वितीयः ।

७ " " " " तृतीयः ।

९ " " " " चतुर्थः ।

११ " " " " पञ्चमः ।

१४ " " " " षष्ठः ।

१७ सर्ग,— इति परागरधर्मशास्त्रे षष्ठः।

१८ ,, ,, ,, ,, अष्टमः।

८१ ,, ,, ,, ,, नवमः।

२६ ,, ,, ,, ,, दशमः।

८५ ,, ,, ,, ,, एकादशः।

८६ ,, ,, ,, ,, द्वादशः।

१४७५

(क) मालवर्षर्याग्रामम्।

( ) नगरम्।

(ख) भवेश्वरप्रदीपः।

( ) मैथिलमक्षरम्। शकाब्दाः १३८७। श्रीवत्सः।

ऋषिप्रवरकथोत्पत्तिनामयज्ञप्रभावम्।

(ग) शाण्डिल्यश्लोकाः।

मैथिलमक्षरम्।

(घ) अमरकोषटिप्पनी।

अक्षर – मैथिली।

(ङ) छन्दोभेदः।

अक्षर – मैथिली।

(च) कृपावतारव्याकरणम्।

मैथिलमक्षरम्। १२१ पत्राणि।

ग्रन्थमारभ्यते ॐ नमः शिवाय।

मन्वेऽहमनघानाथं बालबोधनमर्थतः।

कृपावतारमन्यं सुकलापपथं करिष्यामि॥

पैनारवंशमाश्रयधिराज्य भवेश्वरात्।

कृतज्ञं श्रीधरं श्रीमन्तं तस्मै वाचिकये नमः॥

कृता कृष्णसिंहेन येयं प्रज्ञिया प्रसीकीर्त्तिना।

शोभाढ्या शोभतां चिरं शकाब्दौ वारणेमिताम्॥

तत्राद्यौ तावत् प्रत्याहारः शास्त्रं संज्ञासंव्यवहारज्ञापनार्थमनुष्य × ते ।

तद्यथा अ इ उ ण् । इत्यादि ।

अन्तप्राक्यम् । रेफ लवात्तमो वेति विशयवार्तः । पटुजातीयः । मृदुजातीय । इति

ऋवाद्यनारः समाप्तः । संवत् १६७ भाद्रशुदि ५ शनौ ।

(छ) शारीरकमीमांसाभाष्यम् ।

(चतुर्थाध्यायस्य ।) शङ्करावतारकृतम् । मैथिलमसतम् ।

१५०८

(क) बौद्धाधिकारव्याख्या ।

(सविस्तरान्ता ।) नरहरिकृतम् । मैथिलमसतम् । ७१ पत्राणि ।

ग्रन्थारम्भः । श्रीनरसिंहाय नमः ।

नमस्तुङ्गशिरश्चुम्बि शशिशेखरशेखरम् ।

रसेन रसनं पुंसां भवक्लमविनोदनम् ॥

सूत्रव्याख्यातृचरणानाम्रवणसल्भसारेण ।

क्रियते श्रीनरहरिणा व्याख्या बौद्धाधिकारस्य ॥

सर्वाभिलाषमनसा कृतं प्रथमं शिष्यशिक्षार्थं निबन्धनि स्वार्थाधिनि ।

इत्यादि ।

(ख) भगवद्गीता ।

अक्षर – नेवारी । संवत् ४८१ । माघशुक्लनवम्यां सिद्धौ ।

(ग) प्रह्लादचरितम् ।

(विष्णुपुराणीयम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) गोपालध्यानराजः ।

(गोपालतन्त्रीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।

मागराक्षरम् । संवत् १४९२ । समये भाद्रशुदि .. महाराजा ....

पृथ्वीसिंहदेवसुज्यमानराज्ये चम्पकारण्यनगरे । शुभमस्तु ।

(च) वैशाखमाहात्म्यम् ।

(पद्मपुराण-पातालखण्डीयम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ङ) रामायणम् ।

(उत्तरकाण्डम् ।) शुद्धम् – नेवारी ।

अन्तश्चाक्षरम् । सुभिक्षारम्भे वर्षणमासे मासि पाखरे ।
काम्यं शुभे रामजयां लेखयित्वा लिखाप्यवत् ॥

(च) शिवरात्रिविधानम् ।

नेवारभाषाक्षरम् । (पद्मपुराणीयम् ।)

(छ) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणान्तर्गतीयः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ज) भगवद्गीता ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्तश्चाक्षरम् । अस्मिन् पूर्णिमासमन्विते मासेऽपि मासे शुचौ (?)
.. .. ।
.. .. ।
.. .. ॥

(झ) कल्पकल्पतरुः ।

(आत्मनमर्पयितः ।) लक्ष्मीधरकृतः । अक्षर – नेवारी ।

(ञ) प्रतिष्ठातन्त्रम् ।

अक्षर – नेवारी । (आरिखच्छित्तम् ।)

अन्तश्चाक्षरम् । इति निश्चायाक्षं मन्त्रतन्त्रं प्रतिष्ठातन्त्रं समाप्तम् ।
वेदं सन्दशताब्दनामनि तत्परे सुवंशाते
फाल्गुनमासपक्षकृष्णां भृगुवासरे शुभवे ।
श्रीभूपरेन्द्रदेव राजेन्द्र राज्याभिषेकवर्षे
नेपालेऽस्मिन् गृहपतिपशुपतिनाथाक्षपरिदृष्टे ॥
भक्तश्रीभक्तिधाम्ना षटकर्मश्रीशक्तपुत्रकर्मारी । ?
वेश्यामताभिधानं पुस्तकमभिलिखति भक्तिचित्तेन ॥

पुष्पिका :— इति वेश्यामते मन्त्रतन्त्रे प्रतिष्ठापटलः ।
„ „ वेश्यमते चतुरोत्तराशतमः पटलः ।

इति देव्यामने योन्यायोजनलक्षणम् ।
" " भित्तिप्रमाणम् ।
" " भूमिप्रमाणम् ।
" " शुक्रशिष्यविप्रयजनम् ।
" " प्रासादाद्यमानम् ।
" " भित्तिप्रमाणानियमः ।
" " सूत्रपातलक्षण — — ।
" " अन्याधारलक्षणम् ।

१५७४

(क) उपाकर्मस्नानविधिः ।

अक्षर - नेवारी ।

(ख) शान्तिमन्त्राणि ।

२७ पत्राणि । अक्षर नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे । ॐ स्वस्ति नो मिमीतामश्विनाभगः स्वस्ति देव्यदितिः — — —। स्वस्ति पूषा असुरहधातु नः स्वस्ति । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । शिवेशेत्राः शान्तिः अस्तु शान्तिः + + शान्तिरेव शान्तिः + + शान्तिरेव । शुभं भवेत्सर्वदा संवत् ६६७ भाद्र ... ।

(ग) देवीमाहात्म्यम् ।

मैथिलभाषया । लेखं ३९२ (१) पौषवदि ३ शुभे महाराजाधिराज-श्रीकंसनारायणदेवप्रचारेण — — — — प्रधानेन भुवनिधु — — श्रीउदय-करेण लिखितेयं पुस्तीति । श्रीरामभद्रलक्ष्माभ्यां नमः ॥

(घ) मृत्युञ्जयस्तवः ।

अक्षर — नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । इति पारमेश्वरे चतुरशीतिमाहात्म्ये मृत्युञ्जयस्तवः समाप्तः ॥

(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर — नेवारी । संवत् ६८५ । श्रीमन्महि .. श्रीराजाधिराज ....

श्रीश्रमणसङ्घस्य विजयराज्ये श्रीनीलोपोपाध्याय? मधिष्ठायिना
श्रीमालिकगणाति – – – – – ॥

(घ) देवीमाहात्म्यम् ।

प्रथम - पत्रारंभे . राजाधिराज .. श्रीश्रीधर्ममसूरेश्च विजय-
राज्ये संवत १९८ माघकृष्णत्रयोदश्यां .... यज्ञाचार्य-श्रीसुगत-
सूनुना लिखितम् । शिवमस्तु सर्वजगताम् । .... ॥

(ङ) प्रतीपचन्द्रोदयनाटकम् ।

(प्रथमपत्रम् लिखितं किन्तु आदावन्ते च कानिचित् पत्राणि नवीन-
लिखितानि सन्ति ।) प्रकार – नेपाली ।

(च) सत्यार्थालङ्कथा ।

प्रकार – नेपाली ।

प्रारम्भः । ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

तत्त्वार्थरत्नकरया चत्र बुद्धिपद्मप्रबोधिनी ।
श्रीनिधानोपाध्यायैः तां निधास्यामि यत्नतः ॥

तथा चैतस्यां गाथा —

गाथा. —

३० पत्रे;— यस्य बुद्धिः सुखं तस्य निर्बुद्धेः कुतः सुखम् ।
सर्वबुद्धिमतश्चास्य निष्क्रान्तो जन्मजो ज्वरः ॥ इत्यादि ।
ततोऽस्य श्लोकस्य भाष्यानुसारः ।

६४ पत्रे;— सर्वज्ञानोपि यत्नेन यः शास्त्रान् विवरीते ।
आचार्यानि दुर्मेधा .... कर्कटग्रहात् ॥
ततोऽस्य श्लोकस्य भाष्यानुसारश्च ।

अन्तभागः । संवत् ७२१ । वार्षिक ।

१६२१

(क) वसिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयः ।) प्रकार – नेपाली ।

(ख) विविधविद्याविचारचतुरा ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो नारायणाय ।

सर्व्वकामावाप्तये शान्तिकपौष्टिकाभ्युदये । तत्र नवग्रहमखस्तिविधः अयुतहोमो लक्षहोमः कोटिहोमश्चेति ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । वाजपेयातिरात्राभ्यां हैमसन्निधिरे स्थितम् ।
अश्वमेधसमं प्राहुर्यज्ञे चैव यत् स्थितम् ।
ग्रीष्मे च स्थितं तोयं राजसूयाद् विशिष्यते ॥
एतन्महाराजविशेषधर्म्मान् करोति यो धर्म्मपरः सुबुद्धिः ।
स याति सद्मालयमाशु पूतः कल्याननेकान् दिवि भोक्ष्यते च ॥
अनेन लोकान् समवाप्स्यसे त्वान् मुक्ता पराद्भुतमङ्गनाभिः ।
सहैव विष्णो. परमं पदं यत् प्राप्नोसि तद् योगबलेन भूयः ॥

पुष्पिका ;— इति श्रीमद्भोजदेवविरचितायां विविधविद्याविचारचतुरभिधानायां नवग्रहमखतुलापुरुषादिमहादानविकल्पप्रस्तौ तदाद्यापोद्धारप्रतिष्ठाविधिः । परिसमाप्तोऽयमिति ॥ समस्तेत्यादि महाराजाधिराजपरमेश्वरकुमारश्रीमद्गङ्गाधरदेवपादानामाज्ञया श्रीशुभपतिभिर्लिखितमिदं पुस्तकमस्ति । संवत् १७२ । श्रावणवदि १ भृगौ श्रीरत्नधरनगरे । ॐ नमो

[illegible] – नेवारी । संवत् २८१(?) चैत्रशुक्लपक्षे [illegible] परमेश्वर श्री ५ + ल चैत्यश्च विजयराज्ये पुस्तकोऽयं लिखितः [illegible]

(घ) प्रतिष्ठातत्त्वम् ।

रघुनन्दनकृतम् । ब्रह्मणारलिखितम् ।

अन्तवाक्यम् । सङ्खैतिते शकाब्दे खत्रयपक्षितारकाधीशैः ।
श्रीमत्फाल्गुनमासे शुक्लप्रतिपत्तिथौ भृगे ॥
अलिखत् शेषशर्म्मा ।

(ङ) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीय ।) अक्षर – नेवारी ।

(४) धूर्त्तर्णकागमनाटकम् ।

श्रीशिवेश्वरकृतम् । ११ पत्राणि । अक्षर – मंदारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो गणेशाय ।

हृदयेऽभ्यासवशन्मनसिविचिन्त्यं भंवति श्रीशिमाया-
+ + मंत्री पुरारेर्हृ + सि परिशयं मानसं धुन्यमाने । (?)
नाट्यं शंभोरकेर्मोलितमिति भृशं श्रीहृ धन्तुः सदाशो
वृद्धा सद्वृत्तमार्गे स्थिनिधुभगमुखः पातु वः पद्मवक्त्रः ॥

श्लोकः । इक्ष्वाम्भोरुहि स्थिनिना ज्ञातक्रिया प्रवीरुहि भ्यारिताः
गुम्फोद्यानि शुम्फिकाभरणयोरस्त्रोः पुनर्टिंखनाः ।
पार्श्वेलाः प्रतिमाश्चचित्रशतयत्नाल्यन्ति(तु) भद्राणि वो
स्थित्वा स्थानिकपुण्यमायकवरैरोशम्ब दूराभकुपः ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण । यदहं –

नानायोधनिहन्तनिर्भितसुरत्राजन्यसङ्घावली-
सत्यद्भौमकबन्धसंभलकरालदृद्भूयिकम्पद्भूधरः ।
श्रीमान् श्रीहरिवंहदेवनृपतिः काञ्चीटभूद्राजधि-
द्वीणपर्णिवसार्यमौलियुकुटन्यस्ताङ्घ्रिपद्मद्वयः ॥
तस्योद्वृत्तभुजप्रतापदहनज्वालाविरक्ता धरा
राज्ञः शूर्ल्लगुणाकुरामधरतीविद्योतनाचार्यकः ।
यो श्रीरेश्वरवज्रमौलिलिखितं शातातपाज्ञाक्षय-
स्तस्य श्रीकविशेखरस्य कविता मल्लित्तमाखम्बते ॥
तद्वर्णन चकलसकृतीतविद्याग्रेश्वरविद्योतनाभिनवप्रभरतेन .....
श्रीरामेशपुरोगेण सत्रभवतः पवित्रकीर्त्तेर्वीरविद्वत्कात्मजेन श्रीशिवेश-
श्रेणिशेखरवर्म्मात्मजन्मभूमिनायकजविप्रेश्वराचार्य्यश्रीमच्छीरिशेश्वरेण
भिक्षकपूर्णकविरचितं धूर्त्तसमागमं नाम नाटकं अभिनेतुमारिप्सोरिव
इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे ।

पुष्पिका ;— कविशेखराचार्य्यश्रीमच्छीरिशेश्वरविरचितं धूर्त्तसमागमं नाम नाटकम् ।

(क) रागमाला ।

अक्षर – नेवारी । ३ पत्राणि ।

कागजलिखितायां रक्तवर्णं प्रश्नम् ।

(ज) सङ्गीतसर्वस्वम् ।

(अत्यक्षण्डितम् ।) जगद्गुरुकृतम् । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो वृत्यनाथाय ।

स्वरोद्गायमनोपठीयति तल्लिङ्गीयति होल्लं
यद् रङ्गीयति मर्दलीयति घनस्तारं च पुष्पीयति ।
गौरी यत्र नटीयतीश्वरतरां यत् कांस्यतालीयतः
शम्भोरद्भुतनाशुभङ्गतिरियं भूयात् तव श्रेयसे ॥ (१)
नाट्यं पद्मभवोक्तलक्षणयुतं सङ्गीतमेवेश्वरम् ।
नाट्यालक्षणसङ्गीतकल्पलतौ निरूपयन् ॥
इत्थं रत्नकोषं भासोल्लासिकं तथा ।
सङ्गीतसर्वस्वमिदं मनोति श्रीजगद्गुरुः ॥ इत्यादि ।

(झ) भाषावृत्तिव्याकरणम् ।

(आद्यन्तखण्डितम् ।) मैथिलभाषया ।

(ञ) काव्यप्रकाशः ।

मैथिलभाषया ।

(ट) सिद्धसन्तानसाधनसोपानपद्धतिः वा श्रीमत्पद्धतिः ।

(आद्यन्तखण्डिता ।) पञ्चाराजकृता ।

३१ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिकाः ;— इति गोणात्मजश्रीयज्ञेशराजविरचितायां सिद्धसन्तानसाधनसोपानपद्धत्यभिधानायां सिद्धमार्गप्रकाशायां श्रीमत्पद्धत्यां ग्रन्थावतारः प्रथमः पटलः ।

इति० गुरुशिष्यविचारो नाम । २ ।

" वेधदीक्षाविधानो नाम । ३ ।

" अवस्थाभेदविचारो नाम । ४ ।

इसिं० वेधप्रतिष्ठाविचारो नाम । ५ ।
" ध्वजानुष्ठा नाम । ६ ।
" सामर्थ्यविचारे मयादयर्षणो नाम । ७ ।
" आचार्याभिषेकाधिकारे सङ्कल्पविनिर्णयो नाम । ८ ।
" आचार्यवरणं नाम द्वारो नाम । १० ।
" अग्न्याधानाद्यारोहणं नाम योगपटलं । ११ ।
" आचार्यपुत्रादिलक्षणपरिज्ञाने देशाद्यनुक्रमम् । १२ ।
" कुम्भलक्षणविधाने लोकोद्वाहविधिर्नाम । १३ ।
" वेदिकाभूमिमेलकं नाम । १४ ।
" स्नानमण्डपविचारो नाम । १५ ।

(८) देवीभागवतम् ।

(खण्डितम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(९) विमलावतारी ।

(आदौन त्रुटिता अन्तेन च खण्डिता ।) अक्षर – नेवारी । १०६ पत्राणि ।

ग्रामप्रवेशम् । नत्वा शान्तिमलो .. .. ।
पूजाहोमपरिच्छेदमम ..... सूत्रो कुर्मोहं ॥
पुत्रहोमाग्निपुत्राभां होमद्रव्यादिः
अच्छाराधाधारमीम ब्रह्म + + + + ब ×क ।
कृत्वा ता ग्रंथविद्वान्मन्त्रादिः + + + अहोमकम्
आर्यधर्मैश्चित्रवाचार्यसूर्यमाचार्यलक्षणम् ॥ (?)
अथोत्पाद रत्नन्यासं शुचिर्वा + + शुचि वा ।
प्राणायामान्तुष्टाकुशोर्वा + + + मध्यमम् ॥ इत्यादि ।

पुथिका:— विमलावतार्यां पूजाविधिः प्रथमः ।
" होमविधिः । २ ।
" पवित्रविधिः । ३ ।
१४ पत्रे;— " दामवविधिः (?) । ४ ।
१०३ पत्रे;— " दीक्षाविधिः । ५ ।

अतो मालि पुथिका ।

१५३७

(क) देवीमाहात्म्यम् ।

(खण्डितम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(ख) भयभञ्जहः । वा प्रतिष्ठातत्त्वम् ।

(आदिखण्डितम् ।) अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका :— भयभञ्जहे वास्तुविधिश्चतुर्थः परिच्छेदः ।
भयभञ्जहे प्रासादविधान पञ्चमः ।
इति भयभञ्जहे प्रतिष्ठातत्त्वं समाप्तम् ।

(ग) अनुस्मृतिस्तवः ।

(त्रिशोरनुस्मरणम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(घ) अमरकोषः ।

(स्वर्गवर्ग ।) मौखिलक्षरम् ।

(ङ) नरपतिजयचर्य्या ।

(खण्डिता ।) अक्षर – मैथ

(च) [illegible]

[illegible]क्षरम् ।

१५३८ –

चान्द्रव्याकरणम् ।

वृत्तिसहितम् । (द्वितीयाध्यायपर्य्यन्तम् ।) अक्षर – नेवारी ।

१६४ पत्राणि ।

१५३९

(क) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । शुभमस्तु संवत् ५५८ श्रीशुक्ले पञ्चमीशनिवासरयुक्तां लिखितं समाप्तीकृतमिति । श्रीश्रीश्रीभयभञ्जदेवस्य विजयराज्ये लिखितम् ।

(छ) व्याकरणग्रास्त्रम् ।(?)

(ग्रात्मज्ञानग्रिक्षितम् ।) ८१ पत्राणि । मैथिलग्रक्षरम् ।

२य पत्रस्य ग्रारम्भताग्रम् । ग्रार्त्तिदर्शनान्तेन हता ग्रल्पज्वरेण सह पञ्चमाक्षर-न्यधपातिना दर्शनां ग्राद्यको भवति । इत्यादि ।

पुष्पिकाः ;—

३ पत्रे । इति पंचावतारः ।

१५ पत्रे । इति संक्षिप्तावतारः ।

६३ पत्रे । इति त्रिभङ्ग्यवतारः समाप्तः ।

६८ पत्रे । इति त्रिभक्तित्रिभाराः समाप्तः ।

७१ पत्रे । इति खड्गावतारः समाप्तः ।

७३ पत्रे । इति छत्रावतारः समाप्तः ।

७८ पत्रे । इति समाधावतारः समाप्तः ।

८१ पत्रे । इत्यनुकाधिकारः समाप्तः । (?)

(ततो मात्रुस्तवा पुष्पिका ।)

(ग) दृष्टिसूचम् ।

(कात्यायनोक्तम् ।) ग्रक्षर – मैथारी ।

(घ) देवीमाहात्म्यम् ।

ग्रक्षर – मैथारी ।

पूर्ण ग्रन्थम् । महाराजाधिराजपरमेश्वरपरममट्टारकश्रीमदभयमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(ङ) श्रीकापालेश्वरीश्रीमाहेश्याः पूजापद्धतिः ।

(पितृभिर्मातृभिश्चाभिधेया ।) ग्रक्षर – मैथारी । ५ पत्राणि ।

(च) शिवाग्नम् ।

शिवरसं प्रवक्ष्यम् ।

(छ) एकादशीव्रतविधानम् ।

ग्रक्षर – मैथारी ।

(ज) एकादशीमाहात्म्यम् ।

ग्रक्षर – मैथारी ।

(झ) एकादशमुखोक्तिः ।

अक्षर – नेवारी ।

(ञ) रामायणम् ।

(उत्तरकाण्डम् ।) (कतिपयानि पत्राणि ।) मैथिलमक्षरम् ।

(ट) वामकेश्वरीमततिलकम् ।

अक्षर – नेवारी । ८० पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवादिभ्यो गुरुभ्यः । ॐनमस्त्रिपुरभैरव्यै ।
श्रीवामकेश्वरीमते त्रिपुराहोमविधिमतिलकं लिख्यते । दक्षीक्षिप्तः
प्रक्षिप्तो वा ग्रन्थमवतारयितुः नमस्कारं कृत्वा गणेशग्रहनक्षत्रेत्यादि ।
महादेवीं मातृकां प्रणमामि । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । मन्त्रं स्मृत्वा होमं कृत्वा हे परमेश्वरि साधकः ..... कालमृत्यु-
भयादिभि र्न बाध्यते ।

पुष्पिका ;— इति श्रीवामकेश्वरीमहातन्त्रे त्रिपुराहोमविधिर्नाम पञ्चमः पटलः ।
निर्बाधं परिरक्षति क्षितितलं श्रीपालचूडामणौ
वीरश्रीजयराजदेवनृपतौ नेपालभूमण्डलम् ।
गेवाचार्य्यवरस्य भव्यनृपतेर्विख्यातकीर्तेः कृते
संख्यायां च चतुःशतौ सलिखञ्जारायणाख्यः कविः ॥
संवत् ४७४ ।
यादृशं पुस्तकं दृष्टं तादृशं लिखितं मया ।
अशुद्धं वा सुशुद्धं वा मम दोषो न विद्यते ॥
ॐ नमस्त्रिपुरसुन्दर्यै । शिवमस्तु ॥

अपराः पुष्पिकाः ;— इति वामकेश्वरीतन्त्रे प्रथमः पटलः ।
" " त्रिपुराप्रयोगो द्वितीयः ।
" " मुद्रापटलस्तृतीयः ।
" " श्रीजन्यसाधनश्चतुर्थः ।
" " त्रिपुराहोमविधिर्नाम पञ्चमः ।

(ठ) अमरकोषः ।

(दश पत्राणि मात्रम् ।)

(ङ) महाभारतम् ।

(उद्योगपर्व ।) मैथिलभाषया । अक्षरं ३३१ ।

(छ) ज्योतिषानन्दस्तवः ।

अक्षर – नेवारी । ५ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

नमस्ते निर्मलं देवं नमस्ते ज्ञानदर्पणम् ।

नमस्ते ज्योतीरूपञ्च निष्कलञ्च नमोऽस्तु ते ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । कथ्यापि प्रार्थनं देवि त्वमेव प्रत्यं मम ।

यत्कामं प्रार्थये नित्यं देहि देहि महेश्वरि ॥

पुष्पिका ;— इति ज्योतिषानन्दस्तवः समाप्तः । शुभमस्तु ॥

(ज) त्रिदिवस्मृत्यर्चनम् ।

अक्षर – नेवारी । ४ पत्राणि ।

(झ) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयः ।) अक्षर – नेवारी । संवत् १८८ ।

१९८३

(क) चान्द्रव्याकरणम् ।

(कतिचित् पत्राणि ।) अक्षर – नेवारी ।

(ख) हितोपदेशः ।

(कतिचित् पत्राणि ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) चान्द्रव्याकरणम् ।

(३–३३ पत्राणि ।) अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका ;— चान्द्रव्याकरणे सङ्ज्ञोध्यायः समाप्तः । श्रेयोऽस्तु संवत् १०७ । आश्विन-कृष्णचतुर्थ्यां । मङ्गलवासरे । शुभमस्तु ॥

(घ) त्रिदुपाजवधटीका ।

(प्रथमवर्जस्य षोडशवर्जस्य च ।) अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

श्रीहमानङ्गविध्वंसाद्युक्तिमुक्तावितायिने ।

योगीन्द्रमानस .. वासिने हरये नमः ॥

निसर्गदुर्बोधमबोधविक्लवाः

क्व माद्रक्काव्यं क्व च मादृगाशयाः ।

तितीर्षुरप्यस्मि तथापि पद्धिकां

मनोरथानामगतिर्न विद्यते ॥

श्रीशो मङ्गलार्थं विघ्नोपशमहेतुं .. इत्यादि ।

(ङ) वैद्यिकमन्त्रमङ्गहः । (?)

२९ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । + नमो यज्ञपुरुषाय । परिमलहनमन्त्रः ।

य ईशा ईशइं हुनं ईशामशुक्रमाशयम् ।

अग्निमो तस्मादेनसा विश्वांसं चत्वयुं हवः ॥ इत्यादि ।

(च) कालोत्तरतन्त्रम् ।

२८ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । २८ पत्रे; – इति कालोत्तरे पञ्चविंशतितमः पटलः ।

(छ) रामोपाख्यानम् ।

(महाभारतारण्यपर्वीयम् ।) ३–९४ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ज) प्रारदातिलकम् ।

(खण्डितम् ।) वङ्गाक्षरलिखितम् ।

(झ) व्रतपद्धतिः ।

कङ्कधरकृता । मैथिलमक्षरम् ।

अन्तवाक्यम् । लसं ३४४ आषाढशुक्लद्वितीयायां श्रीसुधाधरेण लिखितमिति ।

(ञ) नागानन्दनाटकम् ।

(आदित्यस्तोत्रं पत्राणि न सन्ति ।) अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । संवत् ४३८ फाल्गुन .. .. श्रीश्रीराजाधिराजपरमधार्मिक-परमभट्टारकश्रीश्रीजयानन्ददेव × अस्तु विजयराज्ये ।

(ट) देवीमाहात्म्यम् ।
उत्तर – वेसारी ।

(ठ) अमर्षराघवनाटकम् ।
मैथिलभाषया ।

१५८४ ।

(क) तन्त्राख्यानकथा ।
(गीतप्रबन्धकश्लोकबन्धाः ।)

(ख) श्लोकसंग्रहः ।

(ग) गीतमाला ।
(वेसारीभाषागीतानि ।)

(घ) विनोदकल्पवराजः ।

(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।

(च) त्रिपुरास्नानादिनित्यकर्मविधिः ।

१५८५ ।

(क) मालतीमाधवनाटकम् ।
लवं ४६६ ।

(ख) काव्यादर्शः ।
(अध्ययनः ।)

(ग) शौद्धरागलक्षणम् ।
८ पत्राणि ।

१६०६ ।

(क) हालवाक्यसप्तशतयः ।
योगीश्वरविनः । विवरणं प्रकाशम् ।

१६०८।

(क) चान्द्रव्याकरणम् ।

(ख) भगवद्गीता ।

संवत् ४५२ ।

(ग) मालिनीस्तुतिः ।

(मालिनीच्छन्दसा भगवत्याः स्तवनम् ।)

(घ) देवीमाहात्म्यम् ।

संवत् २६२ ।

(ङ) अमरकोषः ।

(च) दशकर्मपद्धतिः ।

(छ) हरिचरितकाव्यम् ।

(ज) देवीमाहात्म्यम् ।

(झ) शिशुपालवधकाव्यम् ।

(खण्डितम् ।)

(ञ) हितोपदेशः ।

अन्तर्वाक्यम् । श्रीयशसमनृपतेर्विजये च राज्ये
भक्तापुरीनिवसता खरकीर्तिरामः ।
तत्कण्ठभूषणकृतोऽपि हितोपदेश
श्लोकः समस्तसुहृदयाञ्चतिकाश्चभातुः ॥
संवत् – वेदग्रहवार्धौ — — — — ।

(ट) अमरकोषः ।

कतिपयानि पत्राणि ।

(ठ) कीचकवधकाव्यम् ।

नीतिवर्म्मकृतम् ।

(ड) विष्णुसहस्रनामभाष्यम् ।

१६२१ ।

(क) लघ्वाख्यसंहिता वा ज्ञानलक्ष्मी ।

(खण्डिता ।) ४१ – ११५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

मध्यपुष्पिका । श्रीलघ्वाख्यसंहितायां ज्ञानलक्ष्मां द्वादशः पटलः ।

अन्तपुष्पिका । ॐ मदेकाग्रचित्ताभ्यर्चनादशसंख्यपाठानुगृहीतः साधकः चन्द्रसेनकृतायां ज्ञानलक्ष्म्यां श्रीन्तिष्ठादिविधिप्रतिपादिकः षटलः ।

संवत् ४८७ फाल्गुनशुक्लपक्षे श्रीगुणकामदेवस्य विजयराज्ये लिखित-मिदं मायायं स्वपुस्तकं भट्टश्रीश्रीचन्द्रमिलच्च शिवादित्यो गुरुभ्यो नमः ।

(ख) वास्तुपूजा ।

४ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका । इति नन्दिवंशरत्नसेते प्रतिष्ठाधर्मे वास्तुपूजा समाप्ता ।

(ग) वारिशास्त्रम् ।

८ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो वरुणाय ।

ब्रह्मविष्णुशिवैश्वरं वरुणस्तूर्यमण्डलादिषु ।
येऽतनाच्च सर्व्वेषां नमः शङ्करपूरोगमात् ॥
ऋग्यजुःसामाथर्व्वाणां वरुणस्तत्पदक्रमात् ।
सामस्तुत्य सर्व्वेषां वारिशास्त्रं प्रवक्ष्यते ॥
तिथिनक्षत्रमासच्च दिनं लग्नं मुहूर्त्तकम् ।
वास्तुषु च ऋक्षेषु सौम्ययोगयुतेषु च ॥
सौम्येषु दिनवारेषु शुभलौवनिरीक्षिते ।
पूर्व्वेषु पक्षमासेषु पूर्वलग्नमहोदये ॥
ऐन्द्रागमनं यच्च वायुचक्राधिगामिनः ।
विद्धिपुत्रे मघाग्ने च दिनं भवति दुष्कृतम् ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । प्रसौमाधिपतिवारिशास्त्रधारासमाप्तः ।

संवत् १६० (वाक्यशब्दादि ।) शेषाक्षरशब्दाक्षरां — — — ॥

(घ) वारुणयागविधिः ।

३ पत्राणि । अक्षर – मेवारी ।

पुष्पिका । इति नन्दिकेश्वरप्रोक्तायां प्रतिष्ठातन्त्रे वारुणयागविधिः समाप्तमिति ।

(ङ) मन्त्रोद्धारः ।

(आद्यन्तखण्डितः ।) अक्षर – मेवारी ।

मध्यपुष्पिका । मुख्ये मन्त्रोद्धारे षष्ठः पटलः ।

(च) ज्ञानलक्ष्मी वा जयाख्यसंहिता ।

(आदिमध्यान्तखण्डिता ।) अक्षर – मेवारी ।

पुष्पिका । १०२ पत्रे । श्रीजयाख्यसंहितायां चतुराश्रमधर्मे द्वात्रिंशः पटलः ।

१०८ ,, श्रीमदेकायनाचार्यनारायणगर्भपादानुगृहीतमायकचन्द्रदत्तकृतायां ज्ञानलक्ष्म्यां प्रेतआद्धविधिस्त्रयो + + ।

१२० ,, श्रीमदेकायन०पञ्चत्रिंशः पटलः प्रायश्चित्तविधिः ।

श्रीमदेकायन०भगवत्रिंशत्तमः पटलः ।

(छ) रत्नकरण्डिका ।

द्वीपकृता । त्रिदशार्थं प्रदत्तम् ।

(ज) अमरकोषः ।

मैथिलमक्षरम् ।

अन्तवाक्यम् । परमभट्टारकोत्तरावलीपूर्वकश्रीमद्भवत्रिविक्रमदेवसंभुज्यमानायां तीरभुक्तौ — — — — — — — — ।

(झ) प्रतिष्ठापद्धतिः ।

६० पत्राणि । अक्षर – मेवारी ।

आरम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

शिवं शर्वं गुरुं वाणीं मोक्षाय त्रिपथालये ।
नमामि मुक्तिमुक्त्यर्थं प्रत्येकं वाङ्विभूतये ॥
आगमाध्यायभोक्तॄणां प्रतिष्ठातन्त्रधिकारिणाम् ।
लक्ष्मलक्षणहीनानां क्रियाज्ञानोद्यतात्मनाम् ॥

— — — —

लिङ्गपीठशिलामानं लक्षणोद्धारपूर्वकम् ।

गुरुशारम्भरायार्तं येवं यद् अवशारिकम् ।
तस्या निष्पत्ते कर्मे प्रतिष्ठायामशङ्कयत् ॥

पुष्पिका । इति प्रतिष्ठापद्धतिः समाप्तः ।
एषा नेपालभूपालानन्दमल्लोऽभिधावति ।
स्वश्रमसमायुक्तां कृतिः सम्यक् मया यथो ॥
श्रीसिद्धाये सिने एसे द्वितीयायां कुजे दिने ।
कायस्थोदयदर्शेन हर्षेण लिखितं तुलम् ॥
— — — — — — —
— — — — — — —

(ञ) महामायास्तवः ।

५ पत्राणि । अक्षर - वेडारी ।

पुष्पिका । इति शिवशक्तिसमरसीभावः महामायास्तवः समाप्तः । संवत् ६९१ ।
आषाढशुक्लपञ्चम्यां रविदिने ॥

(ट) मेघदूतटीका ।

(खण्डिता ।) अक्षर - वेडारी ।

(ठ) प्रतिष्ठासारसङ्ग्रहः ।

५९ पत्राणि । अक्षर - वेडारी ।

आरम्भवाक्यम् । ॐ नमः श्रीभैरवाय ।
श्रीमाणवकतन्त्रविवेचयति महामोहतिमिरप्रहरणैः ।
कृता विदुषदुल्लङ्घनयन्मोहदव — — — — मं येव ॥ (?)
चिन्मयानन्दमयमीश्वरमिष्टदेवे(वतये) नमस्ते नमः ।
अशक्तिप्रसरे क्रीडा — — — — — — पूर्णये ॥
प्रायेण्ड कलौ काले दुर्लभानन्दसंज्ञकः ।
ततो मूलागमोद्धृत्य प्रतिष्ठापद्धतिः कृता ॥
अथ वेदताप्रतिष्ठायां विधानमभिधीयते । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति कुमारीपूजाविधिः ।
समाप्तोऽयं प्रतिष्ठासारसंग्रहः ।

श्रीलक्ष्मीपादपङ्कजे(पङ्कजो)पजीविना राजपण्डितेन संग्रहीकृत ॥ (?)

अन्तः वह्निहयस्य खागरशनै श्रांशुन्यासिते पर्व — — — — ॥

(ङ) मेदिनीकोषः ।

मैथिलभाषायाम् । लसं ३७७ पौष्यादि ।

(ढ) प्रपञ्चसारतन्त्रम् ।

मैथिलभाषायाम् । लसं ४०८ । त्रिवरणं प्रकाशम् ।

(ण) वेतालपञ्चविंशतिः ।

(नेपालीभाषायाम् ।)

(त) विनायकस्तवः ।

(भविष्यपुराणोक्तः ।)

(थ) शनैश्चरस्तवः ।

(स्कन्दपुराणीयः ।)

१६२४ ।

(क) तत्वसारः ।

अक्षर – नेवारी । ९ पत्राणि ।

(त्रिलुमाचारमिति प्रथमपत्रम् । प्रारम्भयाक्षं सुब्रतनीयम् ।)

प्रारम्भयाक्षम् । ३ पर्व । कार्तिकाद्याच ।

चातुर्यादं न वर्त्तव्यं गुरुणा सह शङ्करः ।

तत्वप्रतिकर्त्तव्यो चान्यथा सं — — — कृतः ॥

अकर्त्तारं कथं कर्त्ता — — — कथम् ।

— — — — सर्व्वकर्त्ता कथं भवेत् ॥

ईश्वरोवाच ।

सत्यं भवति मुक्तानामसत्यं पशुचेतसाम् ।

सत्यासत्यं भवेत् तत्वं सत्यः सत्यः षडाननः ॥

पुष्पिका । इति तत्वसारः समाप्तः ।

(ख) ज्ञानकारिका ।

१६ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

पुष्पिका ।

१३ पत्रे । इति श्रीनकारिकार्यां धर्म्मार्थधर्म्मविभागे – – द्वितीयः पटलः ।

१६ पत्रे । इति श्रीमत्कारः महाधर्म्मस्कन्धनाथपराशवतारितोक्तं – – – तृतीयः पटलः ॥

(ग) चतुर्थीविधिः ।

(त्रिशाहात् पर चतुर्थदिवसे कृत्यानि ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) दशकर्म्मविधिः ।

(खण्डितः ।) अक्षर – नेवारी ।

(ङ) विवाहादिपद्धतिः ।

(राजवनांशनाम् ।) गमकस्तविरचितः । मैथिलमक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो महागणेशाय ।

वान्यद्विपद्वयमन्त्रीन्द्रदंष्ट्रालिखितनूद्भवः ।
मूषिकालङ्करोन्द्वरगुप्ताकुक्षिस्थरोदसः ॥
वन्दित्रिगुद्धितश्रीमद्गौरेश्वरमहोदरः ।
महामहत्तकः श्रीमान् विराजति महेश्वरः ॥
श्रीमता रामदत्तेन मन्त्रिणा सत्य सूनुना ।
पद्धतिः क्रियते धर्म्या रम्या राजवनेयिनाम् ॥
सभार्यो विप्राहः । इत्यादि ।

पुष्पिका । इति महामहत्तकश्रीमद्रामदत्तकारिता राजवनेयिनामाद्यपद्धतिः समाप्ता । संवत् ४१४ । अंशुवर्म्मणि ॥

(च) कालज्ञानम् वा कालोत्तरम् ।

१–३६ पत्राणि । नागराक्षरम् ।

पुष्पिका । इति कालज्ञाने – – प्रथमे पटलः ।
इति कालोत्तरे – – – षष्ठोऽध्यायः ॥
" सप्तमः
" अष्टमः
" नवमः
" दशमः ।

(इ) युद्धजयार्णवतन्त्रम् ।

अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । - - सूर्य्याय ।

मोहान्धकारमग्नानां जनानां ज्ञानरश्मिभिः ।

कृतमुद्धरणं येन तं नौमि शिवभास्करम् ॥

पैजुवाच ।

भगवन् देवदेवेश शशाङ्क - - - - ।

- - - परमं ज्ञानं विस्तृतार्थं महेश्वर ॥

स्वरोदयं परं गुह्यं पुनिना - - - पुनः ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति युद्धजयार्णवतन्त्रे प्रकीर्णाधिकारो नाम दशमपटलः समाप्तः स्वरोदय

- - - संवत् ४२६ । (आक्षराण्यङ्कानि ।)

- - - - श्रीश्रीजयतिथिमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(ज) अनुमानखण्डटीका ।

वाचस्पतिरांचसा ।

(खण्डितताला ।) मैथिलमक्षरम् । विवरणं प्रकरणम् ।

(झ) भाषावृत्तिः ।

(आद्यन्तखण्डिता ।) मैथिलमक्षरम् ।

(ञ) अनर्घराघवनाटकम् ।

(आद्यन्तखण्डितम् ।) मैथिलमक्षरम् ।

१६२५ ।

महाभारतम् ।

(खण्डितालसभापर्व्वमात्रम् ।) ८३ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

१६४५ ।

(क) देवीमाहात्म्यम् ।

(देवीस्तवसहितम् ।) अक्षर - नेवारी । संवत् ३८९ ।

(ख) रुद्रमाद्यायम् ।

(अनुष्टुप्छन्दोऽयम् ।) अक्षर – नेत्राग्नी ।

(ग) देवीमाद्यायम् ।

(आर्याछन्दः ।) मात्राछन्दः ।

(घ) मालिनीमोदम् ।

(मालिनीछन्दसा महामायायाः स्तवनम् ।)

११ एकादशि । अक्षर – नेत्राग्नी ।

प्रस्तावाक्यम् । श्रीमद्गानसमण्डले । राज्ञा श्रीअभयमल्लदेवे सुखमासे ।

पुष्पिका । इति मालिनीमोदं समाप्तम् ।

इति समस्तशास्त्रार्थनिष्णातो नाम पीठकालीयं समाप्तः ।

(क) पद्मपद्यानि ।

(कादम्बरीपार्श्वे ।)

प्रारम्भवाक्यम् । लोला यावद् पीडशाला तदुपरि तरुणी निंशतो यावदूर्द्धं
प्रौढा यावत् पदुपद्माम्बरविधरमसो वृद्धतामेति नारी ।
वीक्षा कृष्णा च तन्वी चिरचिरदृढती भिन्नकक्षा क्षया स्युः
स्तना गौरी च श्लथा सततरतिरपि शुष्कजङ्घा घना स्युः ॥ इत्यादि ।

क्रमवाक्यम् । यद् पृच्छती किमपि प्रक्षिताक्षी स्थितोपाहृता पुरुषं च माया ।
निर्लज्जिनां विधति नाथ गाढं पद्माक्षयो विद्युत्कमुच्यते तत् ॥ (?)

(ख) कामकला ।

कोङ्कुविरचिता । ११ एकादशि ।

प्रारम्भवाक्यम् । (मङ्गलाचरणश्लोकौ परित्यज्य लिखितम् ।)

(श्री) कोङ्कणाम्ना कृतिना कृतोऽयं
श्रीदेवदत्तस्य कुतूहलेन ।
त्रिलोकानां कामकला सुधीरा
प्रदीपकल्पा च रवं विदुष्या(?) ॥
कवाक्षायाः सुखं चिह्नं चिह्नायाश्चाधरद्वयम् ।
रक्षायाश्च रतिः कथ्यः कामशास्त्रप्रयोजनम् ॥

पुष्पिका। ३ पत्रे। इति ज्ञानाधिकारो नाम परिच्छेदः।

५ पत्रे। इति चन्द्रकलाभिधानो नाम द्वितीयः परिच्छेदः।

११ पत्रे। इति नवाधिकारो नाम।

(छ) निर्भेदः।

२० पत्राणि।

प्रारम्भवाक्यम्। नमो भवाय।

मदा – – – – – चित्तं गुणोदधिम्।

अज्ञानज्ञानविज्ञानां निर्भेदं मेऽस्तु कथ्यते॥

(ज) सत्यबाधाप्रप्रामनम्।

(त्रिगुणधर्मीयम्।) ५ पत्राणि।

अन्तवाक्यम्। संवत् १२८० आषाढशुक्लाष्टम्यामादित्यवासरे। राज्ये श्रीमदरिमल्लदेवस्य विजयराज्ये लिखनं समाप्तीकृतम्।

(झ) इन्द्राद्यौत्सवः।

अक्षर नेवारी।

(ञ) महायात्रोत्सवः।

अक्षर – नेवारी।

(ट) ब्रह्मपुराणम्।

१०७ – १८२ पत्राणि। अक्षर – नेवारी।

पुष्पिकाः। इत्यादिब्रह्मपुराणे स्वयम्भूऋषिसम्वादे प्रतिमोत्पत्तिः।

इत्यादिब्रह्मपुराणे स्वयम्भूऋषिसम्वादे उत्कलवर्णनम्।

इत्यादिब्रह्मपुराणे स्वयम्भूऋषिसम्वादे इन्द्रयज्ञविध्वंसनम्।

(ठ) रामायणम्।

(खण्डितकीटभक्षितसुन्दरकाण्डमात्रम्।) मैथिलमक्षरम्।

(ड) मुद्राप्रकाशः।

(मुद्राराक्षसनाटकस्य टीका। प्रथमाङ्कात् तृतीयाङ्कस्य क्रियदंशपर्य्यन्ता।)

चण्डेश्वरविरचितः। मैथिलमक्षरम्।

पुष्पिका। महामहोपाध्यायश्रीगौरीपतितनयश्रीचण्डेश्वरविरचितमुद्राप्रकाशे प्रथमोऽङ्कः।

(ङ) महालक्ष्मीमाहात्म्यव्याख्यानषष्ठश्चयः ।

उत्तर - मंत्तारी ।

पुष्पिका । इति शालप्रकृते महालक्ष्मीमाहात्म्यव्याख्यानषष्ठश्चये षोडशलोकोऽध्यायः समाप्तः ।

संवत्सरे पुनरपक्षजसे मासे विमे चादशकोत्तरे ।

पूर्वोद्दिष्टाङ्के - - कार्मतिथौ दिवसे संपूर्णमिदं हि शास्त्रम् ॥

यस्मिन् नृपेऽपि स्थितिरात्मसमुः यस्मात्मधामस्मृतं सुमतिः ।

तस्मिन् मयाखिला धौगदिविंदो महाखिलस्त्रीं प्रतराखमीश्च ॥

(च) सप्तशतीव्रतकथा ।

उत्तर - मंत्तारी ।

प्रश्निनुन्मुखरे मासे मंगलाख्ये तिथौ शये ।

कथ्यमाने सिते पक्षे तिथौ काय दशुंदिवे ॥ १

(छ) महालक्ष्मीव्रतकथा ।

उत्तर - मंत्तारी । संवत् ५०२ ।

(ज) कुसुमाञ्जलिप्रकाशः ।

प्रतिपादयितः । मैथिलभाषया ।

प्रारम्भवाक्यम् । (मङ्गलाचरणानन्तरम् ।)

न्यायाम्भोजपतङ्गाय मीमांसागारदृष्टये ।

शङ्करेशाय गुरवे पित्रे च प्रणते नमः ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका । इति कुसुमाञ्जलिप्रकाशे तृतीयः खण्डः ।

१६७७ ।

(क) वेदस्तुतयः ।

(ख) शारदातिलकम् ।

(खण्डितम् ।) बङ्गाक्षरलिखितम् ।

(ग) धातुपाठः ।

(खण्डितः ।)

(घ) पारमेश्वरीमततत्त्वम् ।

(खण्डितम् ।)

(ङ) धातुज्ञानम् ।

(धातूनां साधनप्रणाली ।)

(च) कुशोपदेशटीका ।

अङ्कुरकुमाररचिता । अक्षर – नेउरी ।

पुष्पिका । इति कुशोपदेशे नीतिसारे अङ्कुरकुमारकृते अष्टमः श्लोकः समाप्तः परिच्छेदः समाप्तः परिपूरि सम्पूर्णम् । संवत् ६४४ फाल्गुन प्रतिपदादिन भगुवासरे काशुमखण्डपुरीपूर्व्वदिग्स्थितमहाश्रीहारतरुमूले नामवासिस-वक्षाचार्य्यश्रीवान्धवर्मनेन रचितम् ।

(छ) जपयोगक्रमः ।

(आकारणशास्त्रम् ।)

(ज) ब्रह्मपुराणम् ।

(खण्डितम् ।)

(झ) लङ्कावतारः ।

गुप्ताक्षरलिखितः । संवत् २८ । (आक्षराण्यूनानि ।)

१६४८ ।

(क) गुप्ताक्षरलिखितानि षोड़शपत्राणि ।

(व्याकरणशास्त्रीयाणि ।)

सूत्राणि । ग्रीष्मवसन्तात् वा । एताभ्यां – – – – भवति ।

ग्रैष्मकं अथ ग्रैष्मं वासन्तं वासन्तकं । कालाट्ठयकृयं ॥ कालेभ्यः सप्त-म्यलेभ्यः ठेय – – – यथाविहितं – – – ठ्यो भवन्ति । ऋणद्धेत् सत् मासदेयं ऋण्यं आर्षिकं ग्रैष्मम् । ऋणमिति किं मासदेया भिक्षा । इत्यादि ।

(ञ) सर्व्वज्ञानोत्तरतन्त्रम् ।

४० पत्राणि । गुप्ताक्षरलिखितम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

– – – – – – –

समाप्ति चागुरो तत्र वैद्यवरं महेश्वरम् ।

– – – – परं गुह्या पृच्छ – – महात्मनः ॥

– – – सर्वलोकज्ञः सर्वज्ञः सर्वकृत् प्रभोः । (?)

सर्वज्ञा + प्रवक्तारं सर्वज्ञानेषु योनयम् ॥

पुत्रं सत्यात्मजैर्मन्त्रैः सर्वविद्यार्थसाधकः ।

हितार्थ सर्वसत्त्वानां वस्तुमर्हत्यशेषतः ॥

– – – – प्राह ।

यथातः सम्प्रवक्ष्यामि सर्वज्ञास्त्रसमुद्भवम् ।

सर्वज्ञोत्तरं नाम सर्वतन्त्रा – – – ॥

– – – सर्वपुण्येषु सारमुद्धृत्य निर्मितम् ।

गच्छतः सर्वशास्त्रेषु सारमुद्धृत्य यत्नतः ॥

– – – दार्ढ्यं निर्मीळ यथा सर्वैः सुरासुरैः ।

उद्धृतं यत्नतः पूर्वं सर्वज्ञं तन्त्रमुत्तमम् ॥ इत्यादि ।

(रक्षापि पुष्पिका न दृष्टा ।)

(ग) चरकसंहिता ।

अक्षर – नेवारी । विवरणं प्रदत्तम् ।

(घ) सुश्रुतसंहिताटीका ।

औत्तरार्धिका । विवरणं प्रदत्तम् ।

(ङ) त्रिपुराजयहोमविधिः ।

(शाम्बोपपुराणान्तर्गतः ।) ११ – ३५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(च) नागरकसर्वस्वम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(छ) हैमनिर्णयः ।

१ – ३८ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

(ज) भोजदेवकृतः ।

अक्षर – नेवारी । विवरणं प्रदत्तम् ।

(झ) **महामायाष्टकम् ।**

अक्षर – नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । संवत् ५८४ । पौषशुक्लपञ्चम्यां तिथौ । शुभम् ।

(ञ) **दुर्गाकवचपद्धतिः ।**

६४ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ब्रह्मणे नमः ।

अथ गर्भाधानविधिः ।

रक्तस्रला । – – – – । अद्यमे ऽस्ति प्रभाते स्नानं । इत्यादि ।

(ट) **गुह्यभैरवतन्त्रम् ।**

५० पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः श्रीभैरवाय ।

आदिवर्णाक्रमान्तस्थं गुणोपह्वचतुष्टयम् ।
अनुपूर्वक्रमायातं तं वन्दे कुलनायकम् ॥
श्रीभोगीपीठे मयानस्थ गुह्यपीठे परिस्थितः ।
अनन्तचक्रमारूढा सर्व्ववर्णविभूषितम् ॥

– – – – – – –

देव्युवाच ।

गुह्यसिद्धिक्रमं देव समयाचारलक्षणम् ।
सत्राह्याभ्यन्तरा वृद्धि नाथ सर्व्वजगत्पते ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । दृष्ट लोके च दारिद्र्यं मृते च पशुतां नयेत् ॥
संवत् ५१४ दुराखादमासे शुक्ले पञ्चम्यां
श्रीश्रीभक्तग्रामे जयथितीराजमल्लदेवस्य विजयराज्ये श्रीभोगीगुह्यकुटुम्बज-
क्रमाचार्य्यलिखिता ..... श्रीगुह्यसिद्धिशास्त्र समाप्तः ॥

(ठ) **भैरवार्चनम् ।**

१५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ड) **मैथधरितम् ।**

खण्डितनवमसर्गपर्य्यन्तम् । मैथिलमक्षरम् ।

(ङ) शारदातिलकम् ।

(शारदाप्रथमपत्रिकम् ।) शङ्कराक्षरलिखितम् । ग्रन्थे १३३१ ।

(च) मुद्राराक्षसनाटकम् ।

अक्षर – नेवारी ।

ग्रन्थो० संवत् ३९९ । भाद्रपदशुक्लाष्टम्यां तिथौ .. .. परमेश्वरपरमभट्टारकपरमधार्मिकः श्रीश्रीजयार्जु .. नो विजयराज्ये श्रीकैपालमण्डले । .. .. । श्रीवत्सिलापुरे श्रीमाङ्गिलोत्तरे महाविहारे श्रीयोगाचार्यविहाराधिवासिनः .. .. सेवित-स्याङ्कुरभोगामिश्रचन्दन बलोपकारार्थमेतत् अक्षरैः लिखितं .. ॥

१९८३ ।

(क) अभिनवालङ्कारः ।

२३ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

(ख) अष्टसाहस्रिका ।

(खण्डिता ।) अक्षर – नेवारी ।

(ग) महाभारतम् ।

(ऊद्योगपर्वशान्तिपर्वात्मकम् ।) अक्षर – नेवारी ।

(घ) विद्यापीठः ।

पुष्पिका । इति विद्यापीठे गुह्यज्ञानसिद्धेनजवारे (?) तृतीयपरिच्छेदः समाप्तः ।

(ङ) छन्दोभाष्यम् । (?)

१३ पत्राणि । शुभाक्षरलिखितम् ।

सूत्राणि यथा – ज्ञानश्रोपवर्गे । ज्ञाकारान्ताद्धातोः उपवर्गे उपपदे छन्द प्रत्ययो भवति । स्त्रियां प्रज्ञा संज्ञा प्रमा प्रथा उपज्ञा । ईदितश्चङ्खा-खित्तिप्तिप्तिङ्कारितान्तेभ्यो युः । ईदि ग्रन्थि ग्रादि ग्रन्थि विधि ग्रादि तान्ता धातवस्तेभ्यः स्त्रियां युप्रत्ययो भवति । ईदा.....ज्ञावना ज्ञप्तना वेदना ज्ञारणा..... ॥

कीर्त्तौ श्लोकिन । कीर्त्ति वह इत्येतयोः क्ति प्रत्ययो भवति । वृद्धादि-कृतः । कीर्त्तिः कीर्त्तना ।

पुष्पिका । छन्दोभाष्यतः प्रथमोध्यायः समाप्तः ।

CATALOGUE

OF

PALM-LEAF MANUSCRIPTS

IN THE COLLECTION RECENTLY MADE BY

HIS EXCELLENCY

MAHÂRAJA SIR BIR SHAMSHER JANG BAHADUR RÂNA,

PRIME MINISTER AND COMMANDER-IN-CHIEF OF NEPAL.

२

(क) दिव्यावदानम् ।

(रूपवत्यवदान – कुणालावदान – पांशुप्रदानावदानैः समेतम् ।)

(ख) कारण्डव्यूहः ।

अक्षर – नेवारी ।

(ग) अष्टसाहस्रिकाप्रज्ञापारमिता ।

अक्षर – नेवारी ।

(घ) जातकमाला ।

(गृध्रजातक – हंसजातक – यज्ञजातक – व्याघ्रीजातकानि ।)

६

खण्डखाद्यकम् ।

ब्रह्मगुप्तरचितम् । १५ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सूर्य्याय ।

प्रणिपत्य महादेवं जगदुत्पत्तिस्थितिप्रलयहेतुम् ।

वक्ष्यामि खण्डखाद्यकमाचार्य्यार्य्यभटतुल्यफलम् ॥

प्रायेणार्य्यभटेन व्यवहार प्रतिदिन यतो लक्ष्यम् ।

गृह्णाद्यजातकादिषु तत्समलघुसरोत्तिरतः ॥ (?) इत्यादि ।

अन्तरालम् । इति जगदीशतर्कालङ्कारे महाकरणे परिशेषाधिकारः समाप्तः । समाप्तश्चेदं जगदीशतर्कालङ्कारम् । ------- श्रेयोऽस्तु संवत् १७० मासुपदशुक्ल-द्वितीयापक्षतीर्थायां तिथौ ------ ॥

४

तिङ्भेदः ।

प्रारम्भतालम् । ॐ नमो वागीश्वराय ।

अस्तुतोषं प्रणम्यादौ शास्त्रार्थां वृत्तिवृद्धये ।

ब्रह्मज्ञानमभिधान- - - - दं तु वक्ष्यते ॥

तत्र लक्षणानां लक्ष्यज्ञाने तिङादय आदेशा भवन्ति । ये पुनस्ते लक्षणा-दयः । लट् लिट् लुट् लृट् लोट् इति षड् - - टित् । इत्यादि ।

अन्तरालम् । इति ४ समाप्तः । संवत् १७० ज्येष्ठशुक्ल १३ शुभ- - ।

१२

(क) हेतुनिर्णयः ।

शाक्यमतिमिश्ररचितः । मैथिलमक्षरम् ।

(ख) विवादनिर्णयः ।

शाक्यमतिमिश्ररचितः । मैथिलमक्षरम् ॥

१३

(क) शताधिकाष्टाग्नीतिपत्राणि ।

(देवनागरीयाणि ।) मैथिलमक्षरम् ।

प्रारम्भतालम् । ॐ महागणेशाय नमः ।

त्रिपुरारार्चनविधिः पुरश्चाक्षिरमृतमुद्भवं यैव ।

त्रिपुरतरुणाद्यि- - - ष त्रिभुवं यत्त्वारिः त्रिदिवेषु ॥

रोगमाहो परीक्षेत ततोऽक्षरमौक्षरम् ।

ततः कर्मो भिषक् पश्चाद् ज्ञानपूर्वं समाचरेत् ॥ इत्यादि ।

(आपि पुस्तिका न दृष्टा ।)

(ख) भागवतटीका ।

(एकादशद्वादशस्कन्धयोः ।) मैथिलभाषया ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ गणपतये नमः ।

प्रागविघ्नोपसंहारो रचितोऽनेकधा बुधा ।
मुक्तयेकादशे स्कन्धे व्याचैकत्रिंशतोऽध्याये ॥ (?)
तत्त्वज्ञानकर्मनिष्ठाभेदात् प्रकरणं द्वयं पद्माद्यायः ।
सत्राद्युध्याये कृष्णो यदूनां मुखपत्तयः ।
विद्यागुरो यदूक्तं त्रिप्रशाखात् त्रिमुक्तये ॥ ?
तत्रादौ तत्र प्रविद्वार्थं समनन्तरस्यात्पार्थ -- -वदति ।
कृत्वोरु धरित्र्यं शमभूभारहरणाय वेशवत्तरं कर्मनं कलहमनोज्ञां जनयन्
मुखाभासं निरहरदिति ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । लसं ३९३ मार्गे कृष्ण १४ शनौ एदिने पोआरियामे श्रीरघुपतिना लिखितेयं पुस्तीति ।

१५

कामन्दकीयनीतिसारः ।

८१ पत्राणि । मैथिलभाषया ।

अन्तवाक्यम् । शुभमस्तु श्रीरस्तु ।

गौडभूमिपनेरब्दे नेत्रवस्त्राब्धिभूमिते ।
वैशाखे कृष्णसप्तम्यामिदं कांक्षदलीलिखत् ॥

१७

नलचरितटीका ।

मैथिलभाषया ।

पुष्पिकाः । २४ पत्रे । इति मल्लिहरीश्वरकृतौ नलचरितटिप्पनां नवमः सर्गः ।

२२९ पत्रे । विक्रमार्कचरिते गद्यपद्यमयग्रन्थविशेषकर्तुर्मल्लिहरीश्वर(स्य)-
कृतौ नलचरितटिप्पनिकायां २२ सर्गः ।

२३० पत्रे । योगिनीचक्रकलिते ग्राजे माघे समापिता ।
हरीश्वरसमाख्यातैर्व्याख्येयं कृतिनां मुदे ॥

१६

(क) शिवधर्मोत्तरम् ।

अक्षर – नेवारी ।

(ख) शिवधर्मशास्त्रम् ।

अक्षर – नेवारी ।

(ग) वृषसारसमुच्चयः ।

अक्षर – नेवारी ।

(घ) धर्मपुत्रिका ।

१९ पत्राणि । अक्षर – नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

वन्दे वेद्यं पुराणं शिवसमरगुरुं भूतसङ्घैर्न जुष्टं
नित्यं शान्तं त्रिमूर्त्तिं त्रिभुवननमितं सर्व्वसंसेव्यमानम् ।
निःसङ्गं निर्व्विकारं प्रणतजनमरत्नाकरोद्वेविमुक्तं
योगाध्यासेऽर्च्चयेद्यं त्रिभुवनविरहितं न प्र – – – वरम् ॥

– – – – – – –

नमस्कृत्य प्रवक्ष्यामि संक्षिप्तां धर्मपुत्रिकाम् ।
सिद्धिं प्राप्नोति योगाद्य दुष्टुन् योगी न संशयः ॥

नवोत्तराशीतियुते प्रमेऽब्दे
श्रावणशुक्लपक्ष तिथौ तृतीये ।
श्रीशङ्कराख्ये जयति क्षितौऽस्मि
न्नीयन्त्वलक्ष्योत्तरठोङ्गुवेयः ॥ १

पुस्तिका । धर्मपुत्रिकायां त्रिभुवनो नाम द्वादशमोऽध्यायः समाप्तः ।

पुस्तिकाः । धर्मपुत्रिकायां साधनप्रकरणं नाम प्रथमोऽध्यायः ।
धर्मपुत्रिकायामाचमनप्रकरणं नाम द्वितीयः पटलः ।
" धारणाप्रकरणं नाम द्वितीयोऽध्यायः ।
" ध्यानप्रकाशप्रकरणं नाम चतुर्थः पटलः ॥
" सृष्ट्यन्तरायो नाम पञ्चमः पटलः
" महासृष्ट्यन्तरायो नाम ६ ठा अध्यायः ।

धर्मोपुत्रिकायां प्रमाइज्ञान्तरायो नाम ७ मः अध्यायः ।
,, प्रतिभाज्ञान्तरायो नाम ८ ,, ,,
,, क्षया नाम ९ ,, ,,
,, चिकित्सा नाम १० ,, ,,
,, – लिङ्गं नाम ११ ,, ,,
,, ध्रुवलिङ्गं नाम १२ ,, ,,
,, बुद्ध्यायो ? नाम १३ ,, ,,
,, विनाशः १४ ,, ,,
,, प्रत्यानयनं नाम १५ ,, ,,
,, सिद्ध्यायो नाम १६ ,, ,,

DETAILED DESCRIPTION

OF SOME OF THE

RARE PALM-LEAF MSS.

IN THE

DURBAR LIBRARY, NEPAL.

(१६३ । न ।) अनुमानखण्डटीका. By वाचस्पति. 12×1 inche Folia, 82. Lines, 6 on a page. Extent, 2,091 slokas. Character, Maithil Date, (?) Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

- - - - - विकर्षकस्तुतिनयोपपत्तीप्रलिनी-

पयोधरमहीधरोद्वहनयमनूद्भवचेतसः ।

त्रिनयनपुरधोरणीकुटकुटुम्बिनः शियः

पुनन्तु पदपांसवः सपदि कंसविध्वंसिनः ॥

सुरीभूतं द्वैतार्चनापुराक्षामेकीभूतं सारभूतं द्वगाक्षाम् ।

श्यामीभूतं गोपधीरस्त्रिनीजां व्यामीभूतं ब्रह्म निर्व्याजमीडे ॥

अवयवतः कारणतो विषयात् फलतः क्रमात् ।

- - - - - परार्थत्व कर्तृकरणान्वितम् । (?)

अथ प्रत्यक्षसूत्रकरणात् तत्रप्रत्यक्षमनुमानं निरूपयते । इत्यादि ।

End. अतएवाप्तशक्तिसूचकतया शेषस्य अनुवादप्रायत्वं दूषकोपाददत्व न खण्डयितुं शक्यम् । (अतः खण्डिता)

विषयः। आराध्य यादवशिखोरमतिप्रयत्ना-

दभ्यस्य गोतमगतं वह हैतिनीथम् ।

सारं विनिश्य मतयोरमयोरशेषं

वाचस्पतिर्विवृणुते मनुमानवादम् ॥

(१३६१ | च ।) **क्रमसिद्धिक्रियाकाण्डः**. By **सोमशम्भु**. 8×1½ inches. Folia, 111. Lines, 5 on a page. Extent, 2,220 ślokas. Character, Newārī. Date, (?) Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

विश्वबोधविधातारं विश्वविज्ञानविग्रहम् ।
विश्वेशं परं नत्वा विश्वगं शिवमक्षयम् ॥
संदीक्ष्य शिवशास्त्राणि सदाचार्य्योपदेशतः ।
क्रमान्नित्यादिकं वक्ष्ये क्रमबोधविवृद्धये ॥
प्रासङ्गल्याय सद्धिन्त्य शिवाय शिवमक्षरम् ।
उत्सृजेन्मलमूत्रादि गत्वा देशं यथोचितम् ॥ इत्यादि ।

End. अथ वृत्तप्रतिष्ठायां + + + + स्तिलैः ।
आरामोद्यानयोर्वृत्तात् पूर्व्वेशदिशि मण्डपे ॥
स्नपनं पूजनं न्यासं स्वेन स्वेन गुणाचरेत् । (?)
वृत्ताधिदेवतागौ × × × × पूर्णाहुतिं गुरुम् ॥
कर्त्तां सन्तोषयेत् पश्चादाचार्य्यं ब्राह्मणानपि ।
बन्धून् मित्राणि दीनांश्च भोजयेत् तोषयेदपि ॥
श्रीगोननामा शिवतुल्यधामा
तस्याथ शिष्यो शिवभैक्षनामा ।
तस्यापि शिष्यस्तु शिवः शिवात्म-
शिष्योऽभव × × स सोमशम्भुः ॥
× × × × ×
दिक्चक्रवालोदरलब्धकीर्त्तिः ।
शिवाधमाङ्गो (?) मुनिवृन्दवन्द्य-
श्चक्रे क्रियाकाण्डपथप्रभावलीम् ॥
कृ तावकीनागमबोधविज्ञा
कृ शेषा × × × ।
× × × × ×
× × × × × ॥

यामेऽस्मिं त्रिंशते च च षट्पञ्चिते भूपो त्रिंशय × आवके माघे द्वादशी-
तिथौ चांशुमन्नक्षत्रेऽनघे × × × × वंश्यिते × × × पूर्व
पुरे × ×।

(२२६। च।) कालोत्तरतन्त्रम्. 8×1½ inches. Folia. 39. Lines, 5 on a page. Extent, 600 slokas. Character, Nágara. Date. (?). Appearance, old. Verso. Correct.

Beginning. (ग्रथमथवं नास्ति तेन द्वितीयपत्रस्थं द्वितीयपटलस्य प्रारम्भवाक्यं प्रदत्तम्।)

कार्त्तिकेय उवाच।

ग्रन्तःकरणशुद्ध्यार्थं सूतशुद्धिस्तथैव च।

सूतशुद्धिं पुरा कृत्वा + + + + ॥

ग्राप्यायनं कथं देवां कथयस्व यथार्थतः॥

ईश्वर उवाच।

चेतन्यं मोक्षयेत् पूर्वं इदनं तदनन्तरम्।

ग्राप्यायनं तृतीयन्तु प्राणायामञ्च यः स्मृतः॥ इत्यादि।

End. + + + + + + + + +।

+ + + + म सूतो तन्यपटलः॥

Colophon. इति कालोत्तरे महातन्त्रे चतुस्त्रिंशत्कर्षवाचो (?) नाम द्वात्रिंशत्तमः पटलः। यमाग्नं वेदमन्त्रिञ्च .... कालोत्तरं महातन्त्रमिति।

विषयः। इति कालोत्तरे महातन्त्रे चतुस्त्रिंशे मन्त्रोद्धारे १ मः पटलः।

" " " " ग्रन्तःकरणो नाम २ यः "

" " " " ३ "

" " " " मन्त्रशोधनं ४ र्थः "

" " " " यजनविधिः ५ मः "

" " " " ग्रग्निकार्य्यविधिः ६ ष्ठः "

" " " " ७ मः "

" " " " दीक्षाप्रकाशे ८ "

" " " " ९ "

इति ज्ञानोत्तरे महातन्त्रे षण्मतनिरूपे नाम्नी + नाम १० प्रः पटलः ।

" " " " अग्नीषोमात्मकं ११ प्रः "
" " " " सृष्टिसंहारकं १२ " "
" " " " १३ " "
" " " " प्राणाकर्षनिरूपणं १४ " "
" " " " १५ " "
" " " " १६ " "
" " " " १७ " "
" " " " १८ " "
" " " " तत्त्वनिर्णयः १९ " "
" " " " संक्रान्तिः २० " "
" " " " २१ " "
" " " " शक्तिसमरस २२ " "
" " " " कुमारिकाप्रकरणे २३ " "
" " " " कालचक्रं + + २४ " "
" " " " प्रत्यङ्गयजनं २५ " "
" " " " २६ " "
" " " " २७ " "
" " " " २८ " "
" " " " २९ " "
" " " " ३० " "
" " " " ३१ " "
" " " षण्मतनिरूपणाचो नाम(?) ३२ " "

(१०७७ । ज ।) कौलिपताका. By विद्यापति. 10 × 1½ inches Folia, 38, (of which leaves 8-29 are missing). Lines, 5 on a page. Extent, 618 ślokas. Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 426. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीमद्गणेशाय नमः ।

निलो विशुद्धाय विलम्बिजटान्तरस्थो (?)
देवार्द्रबद्धरमणीरमणीयमूर्त्तिः ।
कौतूहलादिव निकुञ्जपृष्ठं निविश्य
एकारवानवतु वो मदचञ्चलूढः ॥

घटनो कण्टसंयुक्ता रक्तौष्ठरदनक्षिणी ।
भारती मालतीमालाशोभमंसं मे विराजताम् ॥
विद्यानं विद्यानिधं तारकर्णालेन ।
सम्बोधरमञ्जलम्ब रत्नभैरवनर्मवैरवमहम् ॥
दोहा । एहिंद्यमखलिखद्गुवे भीषणकोरसुवेन ।
ताक्षीमसुरमहम्ग्रस्त विघ्नच खाननसवनेन ॥ (?) इत्यादि ।

End. एतं योगिनिसिंहदेवनृपतेः संग्रामसालं यशो
गायन्ति प्रतिपत्तनि प्रतिदिशं प्रत्यक्षुखं चुचुदः ।
यस्तु कौर्त्तिपे + + + + + ताक्षी च विद्यायते-
राचन्द्रार्कमियं स्थिरास्तु सुखाम्भोजेषु + + चदा ॥

Colophon. इति श्रीविद्यापतिरचितायां कीर्त्तिपताकायां चतु - - ः वस्तूदः ॥
शुभमस्तु । संवं ८२६ जेठवांद पुक्षे - - - यं पुरुषारे श्रीघोरिलच-
क्षिखिता (?) पुस्तौसि । .. .. ॥

विषयः । विद्यापतिनृपतेः कीर्त्तिकथिताः काश्चित् दोहाः ।

(१०७ । घ ।) कुब्जिकामतम्. 8x2 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 180 Slokas Character, Newāri. Date, Newār Era, 280. Appearance, old Verse Incorrect.

Beginning. ॐ नमो महाभैरवाय ।
निर्योक्तितचिद्रामनं सर्व्वज्ञं सर्व्वचंक्षितम् ।
कामचण्डरं देवं श्रीनाथं प्रणमाम्यहम् ॥
गेरपुरे सुखासीनं भैरवं विनतासुतम् ।
शतकोटिप्रमाणैश्च योगिभिः परिवारितम् ॥
प्रणिपत्य महादेवं इदं वचनमब्रवीत् ॥
यन्नाधिपे महाकौले कामाख्यापीठसुस्थले ।
किं नु कार्य्यं महादेव सर्व्वं ज्ञात्व कृपानता ॥ (?)
भैरव उवाच ।
जेवाचपीठमध्यं कारणनलिपतम् ।
ब्रह्माद्या देवता सर्व्वं मोदयामि त्वया सह ॥ (?) इत्यादि

End. चैवरीखामियं सूत्रा खस्वयंप्रथयत्कारका ।

– – – – – – चराचरमिदं समम् ॥

चराचरमिदं सर्वं षट्तत्त्वं परिमण्डितम् ॥

Colophon. इति कार्त्तिकेया श्रीकुब्जिकामतसमयार्थमिति । मङ्गल महाश्रीः ।

संवत् २८० पौषकृष्ण एकादश्याम् ।

विषयः । पौठ-पीठदेवतानामर्चनोत्तेनम् । कतिपयमुद्रालक्षणम् ।

(२८५ । क ।) कुब्जिकामतम् . (कुलालिकाम्नायान्तर्गतम् .) 10 x 1½ inches. Palm, 157. Lines, 6 on a page. Extent, 1,264 slokas. Character, Newari. Date, Nepal Era, 299. Appearance, old. Use, etc. Correct.

Beginning. ॐ नमो महाभैरवाय ।

मङ्गलं भगवान् क्रमवरसिद्धिरानन्दशक्तिः सुधीरा

पूरत्तारां भगुरुक्ष प्रकुलकुलगतां पद्मकञ्चाम्बुजस्थाम् ।

चत्वारः पञ्चकान्यः एतरपि चतुरस्तत्वतो मण्डलेशं

भक्त्या यत्र तस्मै नमत गुरुतरं भैरवं श्रीकुलेशम् ॥ १

श्रीमद्धिमवतः पृष्ठ त्रिकूटशिखरानुगम् ।

समानपुरमध्यस्थमनेकाकारवर्णिनम् ॥

– – – त्रिप्रकारन्तु विज्ञाय त्रिगुणोज्ज्वलम् ।

चन्द्रमूर्णकृता – – मध्यदेशीयवर्त्तिनम् ॥

.. ..

कार्य्यकारणभेदेन किञ्चित्कालमपेक्षया ।

तिष्ठते भैरवीभानं भोगमोक्षाय निश्चलम् ॥ (?)

तत्र देवगणाः सर्व्वे सविद्यारम्भसंयुताः ।

कुर्व्वन्ति कलकलारावं समाधाय समीपतः ॥

श्रुत्वा कलकलारावं को भवान् किमिहागतः ।

त्रिमध्यान् तु प्रपद्यात्मा गतोऽभून्त्रिपथं प्रति ॥ इत्यादि ।

End. नामेन रहिता चिद्विभुक्तिमुक्तिर्न विद्यते ।

निराधारपदं हे तत् सद्धैदयरसं पदम् ॥ (?)

Colophon. इति कुलालिकाम्नाये श्रीमत्कुब्जिकामते चक्रसञ्चाराद्यष्टोत्तरशतार्थ-निर्देशो (?) नाम षष्ठविंशतिमः पटलः समाप्तः । संवत् २९९ फाल्गुन कृष्ण ।

विषयः । इति श्रीकुलालिकाम्नाये श्रीकुब्जिकामते चक्रसञ्चारोपावतारो नाम । १पटलः ।

पृ० आपर्याये कौमार्यधिकारो नाम । २ ।

पृ० मन्त्रानवेशप्रचाररतिसङ्कथो नाम । ३ ।

पृ० मन्त्रनिर्णयो नाम्नामादिमन्त्रोद्धारे । ४ ।

पृ० वृहत्सप्तपदोद्धारः शब्दराशिमालिनीसहस्रहृदयादिनिर्णयः । ५ ।

पृ० जयद्रथादिनिर्णयः । ६ ।

पृ० मन्त्रोद्धारे षड्वक्त्रविद्याधिकारो नाम । ७ ।

पृ० खड्गन्त्रिशाधिकारो नाम । ८ ।

पृ० त्रिखाजस्येकदेशो (?) नाम । ९ ।

पृ० देवी समयो (?) नाम मन्त्रोद्धारे । १० ।

पृ० षट्प्रकारनिर्णयो नाम । ११ ।

पृ० षट्प्रकाराधिकारवर्णनो नाम । १२

पृ० दर्शितषट्कपरिच्छादो नाम । १३ ।

पृ० देवीभूमौनिर्णयो नाम । १४ ।

पृ० षट्प्रकारे योगिनीनिर्णयः । १५ ।

पृ० षट्प्रकारे यज्ञानलसमूहो नाम । १६ ।

पृ० षड्भूतदहननिर्णयो नाम । १७ ।

पृ० चतुष्कस्य एवमेवम् । १८ ।

पृ० चतुष्कनिर्णयो नाम । १९ ।

पृ० चक्रसञ्चारोपावतारो नाम । २० ।

पृ० हौपाख्यायो नाम । २१ ।

पृ० खड्गाग्रसख्यादिनिर्णयो नाम । २२ ।

पृ० त्रिःकालसुदुःखादिविषयमन्त्रः । २३ ।

पृ० तद्दुःखपूजादिविधिविचारोद्धवम् । २४ ।

पृ० खड्गाख्यानाद्यष्टोत्तरशतार्थनिर्देशो (?) नाम । २५ ।

(७१६। ख।) कौशल्यकुसुमावली. By राजचूडामणि. 10 × 1 inches. Folia, 116. Lines, 5 on a page. Extent, 1,740 ślokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणपतये ।

सिन्दूरपूरकुम्भाग्रविभक्तविघ्नघनतिमिरम् ।
गगनतिभं राजचूडं नमामि सत्पार्थसिद्धये शुद्धम् ॥
शुभाशुभपरिज्ञानं विना लोकोऽवसीदति ।
अतस्तत्रे कृतस्तस्मिन् धर्मैकामार्थसिद्धयः ॥
यतो हि पुरुषार्थसंपत्तिस्तत्कुलं शुभं पुनरेतद् विपरीतफलं (?)
तं च नैसर्गिकानुषङ्गिकभेदेन द्वयकं द्विविधम् । पूर्वजन्मकर्मानुसूतं
अदृश्यापाकारिकं निसर्गजम् । कर्मानुष्ठानसंविशेषविपाकं आनु-
षङ्गिकम् । .. .. अतएव वरगुरुसरस्वतिचन्द्रचन्दना-
नन्दनगुरुसोदरसुमतिसंबोधिनसद्गजावबोधराजोत्र - - - राजोराजि-
विराजमानो राजचूडवर्तनोऽवधीरितविषयविज्ञानरसोऽपि .. .. ..
... श्रीमदुच्चायामलकोशलामतनरपतिजयसत्यव्रतादेशराजकुमारि-
शारदाशाभान्यमतिभाजनानुसारसारसमुच्चयं कौशल्यकुसुमावलीनाम-
निरवद्यपद्यगद्यकृत्यसंदर्भं विधास्ये ॥
विबुधमतबुधजनोक्तज्योतिषविधिषु सुमनसां स्वस्तिषु ।
चम्पूसूत्रयणिता शिवोपयोगाय भवतु सुत्रि भवितासु ॥ इत्यादि ॥

End. अतः परं निबोधेमं अर्चीयागविधिं शुभम् ।
प्रथमस्तिथिनक्षत्रवारेषु शिवेना ॥

(अतः परं खण्डिता ।)

विषयः । इति कौशल्यकुसुमावल्यां शरीरतत्त्वस्वरोदयो नाम प्रथमा शत्यना ।
इ० वर्णस्वराक्षरचयो नाम । २ ।
इ० राजचूडसंग्रथितायां कौशल्यकुसुमावल्यां त्रिचित्रो नाम प्रथमांशः
समाप्तः ॥
(ततो द्वितीयांशः च च खण्डित इति नोपलब्धा काचन पुस्तिका
भाग्यैतच्च ।)

(१६९८। ४।) **खण्डखाद्यटीका**. By **भोदत्त**. 10 x 2 inches. Folio. 126. Lines, 6 on a page. Extent, 3,060 ślokas. Character, Newāri. Date, Newar Sam. 451. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning ॐ नमो नारायणाय।

यः कौमुदीकुमुदबन्धुकरप्रभावः श्रीमान्सुधाकिरणकुण्डलितोऽपि शम्भोः।
योषाम्बिरिक्षुरथनिर्यतरत्नभासि भेद्यं तमस्तु समस्य च मम तुष्यतु शार्ङ्गपाणिः॥

वेदाम्बुधेरवयवाङ्कितमौक्तिकोक्ति-
ग्रन्थोपमाटकथाव्यकोशभरालङ्कारणाय विदुषां।
ग्रन्थान्तरावतरणव्यधनव्यपेक्षं लक्ष्मीपतिर्विजयते सुधीकरनामधेयः॥

तत्सूनुना सकलसज्जनवन्दनेन
श्रीदत्तशर्मकृतिना मुदितां मतेन।
ब्रह्मप्रयोजनगदितानुगतामवद्यं
व्याख्यायते स्फुटमिदं तरखण्डखाद्यम्॥

तत्र प्रथमतोऽत्र शास्त्रस्य सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनानि प्रदर्शयन्नाद्यं श्लोकमाह। तत्र आत्रेयविनिर्दिष्टो वेदस्तद्वत् ओतिःशास्त्रमिति सम्बन्धः॥ .. ..

अथ ब्रह्मसोमसूर्यवह्निरोजकारीणां बहूनि सिद्धान्तानि पुराणादिषु दृश्यन्ते विस्मृतिवशात् कुत्रापि कुत्रापि विरोधिनो दृष्ट्वा बहुदृष्ट्वा आचार्यश्रीभट्टेन यो निबन्धपरो व्यवहारिका त्रिस्कन्धीतन्त्रसिद्धान्तः कृतः तस्य बहुतरकृत्रियत्वात् तेन दुःखदया ग्रहगतिरित्यभिधानाय जिष्णुसुतब्रह्मगुप्तोऽप्याकृत्रियं करणं चक्रे सुखगतिः खण्डमिति तेन यथा तृप्तिः सुखञ्च भवति + + + + + + + + इत्यादि।

End. एवं कृते शार्ङ्गवौजबहुला ग्रहा भवन्ति। अपरेषान्तु बीजानां सुक्ष्मत्वेऽप्यनुगमनात् सुक्ष्मत्वोपग्रहेणैव गतार्थत्वात् आचार्यं न कृतमिति॥

खण्डाख्यखाद्यपदशार्ङ्गधराङ्कधात्रि-
शिष्येण पद्मगणचारिणितिद्विपूर्णाः।

श्रीदत्तश्रीसुविज्ञाप्रितखण्डखाद्य-

मास्वाद्य यान्तु सुधियो गणकोत्तमत्वम् ॥

Colophon. इति मिश्रमङ्गीपाध्यायश्रीनगेश्वरात्मजश्रीश्रीदत्तकृतौ खण्डखाद्य-टीकायां गाढबन्धोज्जीवाख्यानम् । समाप्तोयं टीका ।

श्रीमन्नृपालिकः स्वस्ति श्रेयोस्तु संवत् ६२१ कार्त्तिकमासे शुक्लपक्षे दशम्यां तिथौ शनिभिषपरपूर्व्वभद्रनक्षत्रे सोमवासरे श्रीभक्तपत्तन श्रीश्रीनानसुतेवश्रीश्रीगणसुतेवौ विजयराजे देवश्रीजयकीर्त्तिराजेन स्वयं लिखितं पुस्तकेति ।

विषयः । ब्रह्मगुप्तोक्तखण्डखाद्यनामकस्य ज्यौतिर्ग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

(३८२ । क ।) गौतदिगम्बरम् . By वंशमणि . 9 x 1½ inches Folio, 37 Lines, 5 on a page Extent, 699 ślokas. Character, Maithila Date, Saka, 1577 Appearance, old Very Generally correct

Beginning. ॐ नमः शम्भवे

स्थिताकाशकलाकलापविषये भोगाय योगासनं

जातेयं जयमालिकापि कायोः शृङ्गारहारो मम ।

पार्व्वत्याः प्रथमे समागमविधाविव्यस्तु वः संस्तुवन्

पद्मेण + + पौरुषाणि जगतामादिर्भवे पूरुषः ॥ (?)

अपिच । दृष्ट्वोर्व्यं विधिरत्र तत्प्रियतमाहासे मनो माकृथा

स्वं कञ्चित् पुरुषोत्तमं शृणु समाभाषश्च माकौकसाम् ।

इत्थं जल्पति शाकुन्तेन ललधो देव्याः प्रियः पातु वो

लज्जानम्रमुरारिवर्षुषि जाया दृग्लक्षितः ॥

अपिच । जयति जगदेकजननी विबुधगणानन्दकारिणी जयति ।

अखिलाशुभमोचिमानसविलासहंसी चिरं जयति ॥

आध मौलिमण्डनफुलमाले । आध तरङ्गिनसुरसरिधारे ।

आध अलिक तिलक मय इन्दु । आध सोहाओ सिन्दूरबिन्दू ।

कोमलविकटचरणद्वयचारी । अपुरुष नाच करथि त्रिपुरारि ।

एक देह अधपुरुषसहारा । तेसिअकोटि देव देख निहारा ।

सुकवि संभुमणिक सुरव गावे । सेवि देव हर को नहि पावे ॥

नान्द्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण [श्री: श्रीः कुशीलवा—

नुशारपर्य्यन्तोपस्कारिलावण्यकान्तमनोज्ञमत्तारचन्द्रसुखस्य सरकुमुखजा-
गाधुरुकुरीटकेलाकलापौरमस्वपाकुमस्य प्रलासुरचक्रचूडामणिजिगी-
षुर्गोपिनेत्रचकोरचन्द्रस्य भगवतो बालगोपालकृष्णस्य ग्रामाकु-
शाचरार्चनो निःशङ्कुषाङ्कुशाकूल्य भूपता क्षमाविहाः स्रो यशेसस्य
मङ्गलमस्य त्रिलोकनीलकण्ठा त्रिविधविषयवाचिनी त्रिशारदाः शार-
दालुवृत्तिकृतया यत्तुर्वीकृतास्तेषामनुरूपे भवतावाप्तिनेव भविनस्य
मिति ।

प्रविश्य नटी । को भत्त्य सवाशी ।

सूत्र । प्रिये ! अस्ति किल भरद्वाजकुलजन्मना जनकजनपदीयेन रामचन्द्र-
प्रबन्धेन पूर्वेण तत्प्रथितिनोपनिबद्धं नीतिशास्त्रं नाम वयम-
मिति . . . . . ।

नटी । नाह को भत्त्य रामचन्दो ।

सूत्र । प्रिये न ज्ञायते यस्यैषा प्रश्नश्लिष्टपद्धतिः ।

सिद्धौघा कांक्षदुग्धे नटति पटुतया वाडवे वाटवोऽपि
न्याये वैशद्यिके वा त्रिलयति धिषणे वाक्पतेरप्यगाधा ।
गद्ये पद्येऽतिवृद्धे बहुरसयवृदयालम्बिनी यस्य बुद्धि-
र्जीतः सोत्रिन्यपद्धामभिधकुलजनो चन्द्रमा रामचन्द्रः ॥ इत्यादि ।

End. भद्रा । भवतु ।

Colophon. इति निष्क्रान्ताः सर्वे ॥ सकामकामेश्वरो नाम चतुर्थोऽङ्कः । शुभमस्तु ।
शाके १७७१ आषाढकृष्णपक्षद्वीतीयायां ।

तुलाधिरूढे कृतिप्रतापे
प्रभाकरे घृतसमस्तपापे ।
कुजर्क्षकार्क्षे त्रिमखे त्रिशाखी
रत्नाकरे त्रिप्रभावा प्रभक्तुः ॥
प्रतापमल्लप्रभुकल्पितायां
जनश्रेः शिक्षणुजा तुजायां ।
बहुक्षणीचेषु पयोमधीक्ष
स्थिरत्वमापे कृतिरियमादिरादीक्षु ॥ १

विषयः सुदिनमङ्गो नाम प्रथमोऽङ्कः ।
मानिनीमानभङ्गो नाम द्वितीयोऽङ्कः ।
विरक्तविरूपाक्षो नाम तृतीयोऽङ्कः ।
सभासकामेश्वरो नाम चतुर्थोऽङ्कः ।

(१६०६ । क ।) दानवाक्यसमुच्चयः. By योगीश्वर. 10×1 inches. Folia, 28. Lines, 5 on a page Extent, 386 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, old Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नारायणाय ।

पुराणागमवाक्यानि परामृश्य मुधैः सह ।
योगीश्वरेण क्रियते दानवाक्यसमुच्चयः ॥
उत्पाद्य ज्ञानसामग्रीं ज्ञातवा वा सुखसम्मता ।
प्रसङ्गाद् ग्रहहोमादिवाक्यमत्र प्रदर्शितम् ॥
तत्र खुरशृङ्गविवर्जितकृष्णवर्णौ १ तथा खल्वकृष्णवर्णौ २ गोमयेन लिप्तायां तु भुवि कुशानास्तीर्य्य मृगाजिनद्वयं प्राग्ग्रीवं स्थापनीयम् । इत्यादि ।

End. एवमन्येष्वपि दुष्टग्रहेषु समिद्विशेषेण होमनीय(?)मिति ।

Colophon. इति दानवाक्यं समाप्तमिति । ८४८ । मङ्गलं महाश्रीः । इति शुभमिति ।

विषयः । यज्ञदानकाले विहितानां वाक्यावलीनामेकत्र निबन्धनम् । प्रसङ्गतो दुष्टग्रहादीनां शान्तिविधायकवाक्यानाञ्च समावेशः ॥

(१६८ । ग ।) दुर्घटवृत्तिः. By पक्षधरदेव. Revised by सर्व्वज्ञचित्. 4×1½ inches. Folia, 97. Lines 5 on a page. Extent, 1,240 ślokas. Character, Maithila. Date, (?). Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवायाम् ।

नत्वा पक्षधरदेवेन सर्व्वेषु ज्ञानदेवते ।
दुर्घटवृत्तयाख्योऽयं क्रियते ग्रन्थविस्तरः ॥

आचाम्बरीशतिलकस्मरारि पक्षयशोक्षयकृत्तिवर्षे ।
दुर्घटवृत्तिरकारि सुरेवाक्यविवरणद्वारवशेन ॥
वाक्याक्षरवशेनैव क्षान्तोपद्रवशीलया ।
श्रीवर्द्धरचित्तसेवा संक्षिप्य प्रतिसंस्कृता ॥ इत्यादि ।

End. निप्रतिष्ठां लभन्तीति ऊर्ध्वरे ऊरि-वा-लोपो वक्तव्य इति स्थिरः
वक्तारश्च त्रिलक्षणौषणलोपः ।

Colophon. इति दुर्घटे मतुप् पादः ॥

विषयः । व्याकरणशास्त्रम् ।

(१०८ । म ।) देवाक्षतपक्षराजम् (खण्डितम्). 8×1 inches. Folia, 28. Lines, 6 on a page. Extent, 441 slokas Character, Newāri Date, (?). Appearance, old. Verse. Incorrect

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
नीदपुरे सुखासीनं ब्रह्मा लोकपितामहम् ।
सनत्कुमारः शीघ्रमं पृच्छते परमेश्वरम् ॥ (?)
सनत्कुमार उवाच ।
कोऽयं त्रिगुणः परो देवः सर्व्वशास्त्रेषु पठ्यते ।
त्रिषु मूर्त्तिरमूर्त्तिर्वा अज्ञातो ज्ञात एव वा ॥
.. .. ।
.. .. ॥
कथं वा ध्यायते विद्वद्भिरेकमनाद्यो जगद्गुरुः ।
प्रतिमूर्त्तं तथ देवस्य श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ॥ इत्यादि ।

End. यद्यं पश्चिमतो व्यस्तु व्यायव्यां तु वधं न्यसेत् ।
सुवर्णं चोत्तरे दद्याद्वीजाद्यां वृद्धिं विन्यसेत् ॥

Colophon. इति देवाक्षते पक्षराजे षडक्षरन्यासः षटकः ।
(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । इति देवाक्षते पक्षराजे द्वितीयः षटकः ।
» » » तृतीयः » ।

इति वैद्यावृते पद्धरात्रे चतुर्थः पटलः ।
" " " पञ्चमः " ।
" " " षष्ठमः " ।
" " " सप्तमः " ।
" " " अष्टमः " ।
" " " नवमः " ।
" " " दशमः " ।
" " " एकादशमः " ।

(१९८ ।) नरपतिजयचर्य्याटीका. (स्वरोदयदीपिकानाम्नी ।) By ज्ञानज्योतिर्मल्ल. 15×11½ inches. Folia, 202. Lines, 5 on a page. Extent, 4,798 ślokas Character, Maithila. Date, Saka. 1536. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमोऽस्तु हरिहरब्रह्मभ्यः ।

हरफणिमणिबिम्बं वीक्ष्य विम्बं स्वकीयं
भ्रमिति परपुरन्ध्रीसङ्गमं शङ्कमाना ।
किमिति किमिति घोरं घोरमित्युग्रवाणी
हरतु दुरितजातं भामकं भैरवानी ॥

यत्र क्षीरोदयपयोनिधिपरयाणे ब्रह्मा हरो हरिरपि....खिन्नः ।
श्रोहेव तत्र यदहं शिशुवत्पुतोऽस्मि नूनं तदत्र चरणौ शरणौ भवान्याः ॥

आसीद् विश्वविभोर्भिन्नमैलयशोराशौ रत्नोरम्बये
विख्याते जयपत्तमल्लनृपतिर्दासावतंसाग्रणीः ।
यो राज्यं मिथिलां विजित्य मगधं गत्वा गयां पौरुषाद्
यो नेपालमकण्टकं व्यरचयत्तिब्बत्तां नृपान् पार्व्वसान् ॥

ग्राह्यो यो ब्रह्मदेशं तरसु सुरजनौ दक्षिणे सिंहभागे
विख्यातः पश्चिमायां प्रविलसदसिना गोरखायालयातः ।
भूमिं सप्ताङ्गयाम्यपि धनददिशो योऽवशीकृत्य सुप्ता
देवे शोर्यप्रतीक्ष्णः प्रखरतरखरत्वाज्जयोरुखपाणिः ॥

पुत्रास्तत्रभवन्ति पुण्यभरिता धात्रिष्यवत्यादिशुभावतारिताः ।
आधानमुत्तं सेदु अलसुताः श्रीरामभद्रः कारवुग्रचायः ॥
दामुदासः परमितस्तु पूर्व्वभागे श्रीमल्लाभिधवरणसनामिगामे ।
येन श्रीनरपतिजयप्रशस्तसारसुत्सृत्य [illegible] पितु - - - हि राज्यभारः ॥
ततः समभवन्नि स्फुरत्तरपुत्रोत्पत्तिपूर्व्वो
तयोर्व्यतिनयशस्तान् सुतनयजुनामा नृपः ।
- - - - - -
परिपालयन् प्रभुदिशाः प्रशास्यं प्रजाः ॥
श्रीग्रामभद्रो नृपतिस्ततोऽभूत्सकलक्षोणीमण्डलशासनवर्यः ।
श्रीतार्य्यगामौर्व्यशाकुराजयोधिवृद्धो यशवः सुधांशुः ॥
श्रीग्रियभद्रो नृपतिस्ततोऽभूत्सुतपूर्व्वभद्रबलप्रतापः ।
यः पूर्व्वचन्द्रो जनतासुरागे व्याधे हरिश्चन्द्र इवापरो यः ॥
सज्जालसेलोऽयभद्रः यशस्तनि रजनीजादिवेता यशोभिः
सादियन्नायशाखायनयशः कवितारस्युवस्थारविंदः ।
दाता भोक्ताऽवदातोज्ज्वयशसिरनयशस्थिक्षापारक्षेत्रा-
पत्यौभूताधिजातः श्रितचरणवरोजन्मचित्तादिरेवः ॥
सत्पुत्रो रामकर्व्वो जयति जयशाज्ञश्रीतिभद्रो नरेन्द्रो
आतिः सादियशाखायनयकृतिविविधकलाम्भोधिपारंगभद्रः ।
नारीशाभयदीर्घां वयसि सुखविधुं यस्य वृद्धातिवाद्
वैदर्भ्य - - मूर्च्छामिवहतिविधा वृत्त माला भवन्ति ॥
.. ..
याचते पुत्रपौत्रादीन् भाविनो भूमिपालकान् ।
यद्य निःशेषलोकानामानन्दजनको नृपः ॥
स्वारोयाख्यं मयुखं पुत्रवं अतावृषवंशु ।
धर्म्मार्थकामयोगाढ्यं वायवं भूरशासवंशु ॥
येषांवेतिजद पुर्वभं य - - वी - - वृहं वैव चावृहं
राधिलय धर्म्मया चिलभोयं पुत्रभोजा शासनीयं प्रजाः
.. ..

आश्विनशुक्लदशम्यां आके वह्नदहनाब्धिचन्द्रवत्सरे ।
अतदशदण्डकसमये वेधसुदाहरणमक्षाभिः ॥

प्रारिप्सितग्रन्थविघ्नविघाताय कृतं देवतानमस्काररूपं मङ्गलं शिष्यशिक्षार्थं ग्रन्थकृदाहो निबध्नाति अथवक्ष्यमिति । इत्यादि ।

End. यद्यभयं यद्यधीनमतोऽशुभं न भवतीत्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीशिवदत्तशास्त्रिविरचितमकरन्दसारानन्दसंविधुधनुल्लसमस्त-प्रक्रियाविराजमानमहाराजाधिराजश्रीश्रीमज्जगज्ज्योतिर्मल्लविरचिता श्रीस्वरोदयदीपिका समाप्ता ।

.. .. ।
.. .. ॥

शुभमस्तु श्रीरस्तु शाके १५२६ लवं ४९४ .... श्रीजगज्ज्योतिर्मल्ल-निदेशमाधाय श्रीधंजमणिजम्मा व्यलेखीदिदं पुस्तकम् ।

(१६४८ । घ) नागरकसर्व्वस्वम् . 8×¾ inches. Folio. 39. Lines, 5 on a page. Extent, 487 slokas. Character, Newâri. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो मकरध्वजाय ।

सकृतमपि यं स्मरन्नभिमतां मनोहारिणीं
लभेत मदविह्वलां लङ्घकामिनीं कामुकः । (?)
वसुस्मुखितडम्बरं सुरचिराङ्कुरागारुणं
नमामि सुमनःशरं वसतमार्य्यमञ्जुश्रियम् ॥
केचिद् भाषान्तरकृततया कामशास्त्रग्रन्था
दुर्विज्ञेया गुरुतरतया केचिदल्पार्थकाश्च ।
सत्पद्मशौरिरचितमिदं सर्व्वसारं सुबोधं
ग्राह्यं श्रोतृभिः सुधियोऽभीष्टसर्व्वार्थकामाः ॥
नानाविचित्रैः सुरतोपचारैः श्रीढासुतः श्रीमकरध्वजं नमस्यन् ।
श्रीशौरमेधोऽतमथ व्यधत्त हृद्योऽपि एकोमनुजं न भुङ्क्ते ॥

हितात्मकामं भजतेद् यतीं यो
जितेन्द्रियौघान् भवभञ्जरार्तिषु ।
कृपान्वितो भव्यजनाश्रयेदौ
यथाप्नुयात् स्वर्गसुखं सुघोरः ॥ तथाचाह महेश्वरः ।
कामक्रोधात्मनः कामां कामव्याधिविपीडितम् ।
चिकित्सयति यो नित्यं एवं प्राप्नोति कामिकम् ॥
खनेद्य ग्राम्यस्य धनाश्रयाणां सिद्धन्तु तावद्गुणधाम्यकामाः ।
सुतार्थिनां नापि सुतः गुणाढ्यः अङ्गावतां वाधयतां प्रयत्नात् ॥ इत्यादि ।

End. हितप्रविधविधानं देवतामन्त्रपूजा
दीयसुद्रालिंग्रन्था यत्तिथाङ्कालासु ।
प्रथमसुंशतमस्मिन् वीक्ष्य सिद्धेश्वरोर-
यपरमनिरहस्यं प्राकुरं कामतन्त्रम् ॥
आसीद् ब्रह्मकुले कलाग्रनिलयो यो वासुदेवः कृती
तस्य खेदतमाद्विरं प्रतिसुहृद्वः संप्रेरणात् साध्यतम् ।
दौर्मेयं रतिशास्त्रदीपकलिका पद्मद्विपो भीमको-
कृत्याचार्य प्रकटीकरोतु जगतां वंद्यम् हार्दं तमः ॥
राजा धर्मरतोऽस्तु निर्जितरिपुः बहूदवंशजो यतौ
सिंहोशः कृतिनो भवन्तु सुमिताः सत्सारकामान्विताः ।
अन्योन्यप्रियतमयत्नमनवः वर्त्तन्त्र सन्तु प्रजा
नित्यं सिद्धतु सर्वचक्रनिलयैः संपूरिता मेदिनी ॥

Colophon. इति पञ्चिकापद्धतौ कामरत्नसंज्ञे कुलोदयो नाम द्वादशः परिच्छेदः समाप्तः । इति नागरकसर्वस्वं परिसमाप्तम् ॥

यथा दृष्टं तथा लिखितं लेखको दोष न दिपते ।
यदि शुद्धमशुद्धं वा शुद्धो न दोषो न लगते ॥ (?)

विषयः । इति पञ्चिकापद्धतौ कामरत्नसंज्ञे सिद्धसिद्धेशो नाम प्रथमः परिच्छेदः ।
द्वितीयः परिच्छेदः ।
रत्नपरीक्षा तृतीयः ।

ग्रन्थाधिकारश्चतुर्थः परिच्छेदः ।

चक्रीसत्कथनं पञ्चमः ।

षष्ठः परिच्छेदः ।

द्वारनिर्देशो नाम सप्तमः परिच्छेदः ।

इति रतिविवेको नामाष्टमः ।

स्त्रवारस्त्रणो नाम नवमः परिच्छेदः ।

आसाद्विषण्याक्रमलालनो नाम दशमः परिच्छेदः ।

इति मदनोदयो नामैकादशः परिच्छेदः ।

नाड़ीसंचाभक्षभाषनामकोधवेशो नाम द्वादशः परिच्छेदः ।

इति मदनाड़ीस्त्रभावाख्यो नाम त्रयोदशः परिच्छेदः ।

विषयविभागो नाम चतुर्दशः परिच्छेदः ।

इत्यालिङ्गनानि दश ।

दशनपदान्यष्ट ।

इत्युत्थानस्थितकरणानि चतुर्विंशतिः ।

इत्यासीनकरणे द्वे ।

इत्यधोमुखकरणे ।

इत्यतिसकरणानि सप्त ।

स्त्रीभाचरितप्रकाशो नाम षष्ठदशः परिच्छेदः ।

इति श्रीमः (अष्टादशः) परिच्छेदः ।

(१६२० । क ।) नित्याह्निकतिलकम् . 8×1½ inches. Folia, 78. Lines, 5 on a page. Extent, 1,072 ślokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः परमात्मने ।

श्रीगुरुवदनसरोजे श्रीयुगदेवाङ्घ्रिपानखे चरणौ ।
निजरजभास्करविमलौ ग्रन्थोर्द्वित्यं पातु जगत् ॥
यस्य प्रसादमखिलमाप्नुवन्ति सम्भुवनपरानुगम् । (?)
स श्रीमाचक्रवेश्रः श्रीकुञ्जिकाधिपेशो जयति ॥

ङकारः पार्थिवो बीजो यस्त्रिकोणनिवेशितः ।
सा कालो शिवदा शक्तिः सा श्रीकुब्जिका जपति ॥
स्वयं यया समाविष्टः ईश्वरोऽपीष्टदेवताः ।
सा अम्बा ह्रस्वा कालो संस्थिता पश्चिमे पुरे ॥
वेदात् परमं नैव तेनाकृतिमनुत्तमम् ।
तस्मिन्नात् परमं नेतुं श्रुतः परतरं नहि ॥
तिष्ठाय श्रीकुब्जिकायाः श्रीकुब्जेश्वरदेशिनायाः ।
कृतो ऽयोगाभिधेयं निर्माणमिदमीदृशे ॥
आचार्यसमयाधीयं श्रीअमृतानन्दनो मयात् ।
तत्सारं परं गच्छन् वीरो श्रीकुब्जसंज्ञकः ॥
तत्परमैर्यथादृष्टं श्रीमत्पश्चिमाम्नाये ।
पारम्पर्यक्रमायातं सुगोपमपि लक्षये ॥
अयोगाख्यं शिवार्थाय श्रीमच्छ्रीकुब्जसूनुना ।
सुमुखेन लिखद् ग्रंथं श्रोतव्येयं सदा मतु ॥
आधाराधिसुसूक्ष्मान्तं परान्तं परनिर्वेषु ।
यदिदं येन सुव्यक्तं तं श्रीकुब्जगुरुं नमे ॥

श्रीभैरव उवाच ।

अथातः संप्रवक्ष्यामि आत्मनाथो स्थितिं प्रिये ।
येनाद्यो दर्शितो योगो भेदकं चिदिदं जगेत् ॥ इत्यादि ।

End. यदिमाम्नायसारोऽयं अनुत्तानतिलकं परम् ।
निर्माणिकं अयोगाख्यामोक्षितयमुत्तमैस्तु ॥ ?
गुरुवरदेवुता अयेन परमार्थिनाम् ।
संप्रदीतं परमं श्रीमच्छ्रीकुब्जसूनुना ॥
लिखितपठनश्रमो वर्त्तमानस्तु लिखे
सुकृतिजयविधायः सर्वलोकेश्वरेशु ।
परतरपरमार्था वर्त्तमानाश्चिरं
जय जय परमाणः वर्त्तमानाधिनाथा ॥ (?)

Colophon. इति श्रीमल्लक्ष्मणाचार्यनित्याह्निकतिलकं समाप्तम् । श्रीमद्विजय-
रामदेवस्य राज्ये संवत् ३१७ वैशाख पौर्णमास्यां आचार्यश्रीहरिहरस्य
नित्याह्निकतिलकं निष्पन्नमिति शुभम् । श्रीनाथाय नमः ।

विषयः । इति सौत्तरीयसन्ध्योपवीतलक्षणम् । पञ्चप्रणवोद्धारः । चतुर्विधस्नानः ।
कूटाक्षरार्घ्यध्यानम् । समयामन्त्रोद्धारः । सन्ध्यागन्धनविधिः । शान्तिपतिः ।
मन्त्रपीठार्चनम् । शक्तिध्यानम् । पिण्डोद्धारः । महाबलिः । इत्यादि ।

(१०७६ । क ।) न्यायरत्नाकरः or नयरत्नाकरः. (एकादशाध्यायमात्रम् ।)
By श्रीचन्द्र. 10×1 inches. Folia, 52. Lines, 6 on a page. Extent, 1,148 ślokas. Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 264. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नारायणाय ।

अन्याचान्तरकार्य्यतन्मतैवाध्याया इति श्रीकरः । तथाहि कार्य्योपयनु-
ष्ठानमतः कार्य्यसत्त्वादेव तत्सत्ता नान्यथा । तथाकरणस्य प्रयोजने-
दशादेशाभेदात् कार्य्यस्याङ्गापूर्व्वस्य सत्त्वं सुज्ञानं । इत्यादि ।

End. तया लाजपेयं क्रतुपशवः प्राजापत्याश्च तत्रा + + + +
क्रतुपशूनां तया + + + + सोमेन श्रवयात् पूर्व्वेण कृष्णाजस्य
पुरोनुवाक्या + + + वेति शेषं भाष्यादवसेयमिति ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीचन्द्रकृतौ न्यायरत्नाकरे एकादशोऽध्यायः
समाप्तः ॥ संवं २६६ कल्हो ग्रामे महामहोपाध्यायश्रीरत्नाकरात्मजेन
पठता श्रीहांकरेण लिखितमिदं पुस्तकम् ।

यथा यथा निरूपय जगत् तथा तथा वृथा ।
मुरारिपादपूजनं परं स्थिरं विभावय ॥

यत्तरं ब्रह्म यन्नरः पुमान्
गुणोर्म्मिषड्विंशतिकालसंश्रयः ।
प्रधानबुद्ध्यादिजगत्प्रपञ्चभूः
स नोऽस्तु विष्णुर्मतिमूर्तिसुस्थितिः ॥

नरोयोभिर्दलरिपवि यशोदृशीतमहिमा
महोपाध्यायश्रीमान् शुक्लरतिरसंच यस्य तनयः ।

अथो चन्द्रः सौम्यामकृत नयरत्नाकरयिमं
निधानं पोक्षालीकुलकमलकेदारमिहिरः ॥ युग्मम् ।

विषयः । सौम्यांशाख्यम् ।

(६८० ; घ ।) षट्सूर्यप्रक्रिया. By उत्सवकीर्ति. 10×1¼ inches. Folio, 10 Lines, 3 on a page. Extent, 600 ślokas. Character, Nowari. Date, (?) Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ सिद्धिः । ॐ नमः श्रीमद्वागीश्वरायै ।

वाचा चक्रुमुद्भुतो यम-श्रीवाग्देवतामुखात् ।
आवश्यकेऽक्षराक्षौनां शोकृशात्मेव धातुजात् ॥ (?)
वस्तादिधातुदैर्घ्यस्वरविधुविधुदे चाद्ययो लिङ्गमंज्ञा
आकृष्टिश्चोद्भवादिः कृदकृतलक्षणो यो मदात्माद्भुवादिः ।
संध्याकालोपसर्गोत्थुतयवयगुजाः आख्यगं च यगौ
कर्त्रादेकुप्रश्नः प्रकृतिपरयुतो धातवेऽङ्गे प्रयोगि ॥
सर्व्वत्रमैगुहाशेषां यतमादाय भाखरम् ।
षट्सूर्य्यो भयोद्योतो लिख्यते श्वालजाल्ये ॥
ज्ञानानां लिखितुर्हुतोनां खल्पाक्षे वस्तावपि च । (?)
क्षमध्वं गुणिनः सर्व्वे सर्व्वज्ञाख्यार्थवेदिनः ॥ युग्मम् ।
क्रियाकारकसम्बन्धो विना शाक्षेन दुर्घटः ।
तिभक्तिदयपोयेन यत्र बोधमदुर्घटम् ॥
इतीति षट्सूर्य्यार्थं खालभ्यालभ्य मानसः ।
तमोद्वीपेन चित्तेन वृक्षते निर्मलं यदम् ॥
इह त्रिभक्तौ – दयौ स्यादित्यादि ।
– – – –

(६८६ । ख ।) पाण्डवविजयनाटकम् . By जयरथमल्लदेव . 10 × 1 inches. Folia, 44. Lines, 5 on a page. Extent, 600 slokas Character, Newari. Date, (?) Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning ॐ नमो नारसिंहाय ।

दर्पोत्सिक्तसमुत्थयोधरजननसुरस्योत्तमाङ्गप्रधानं
मुण्डाग्रस्रग्वालमालाञ्चलगलततमां राजतां कन्धरोऽस्मान् ।
यं नात्यायोत्तमाङ्गं श्रयति फणिपतेः कं सहस्रं सहस्र-
भीमाभोगैरहौ कपालो विजयति विदितः सातु वो नृत्यनाथः ॥ (?)

... ...

ततः प्रविशति-नृपधामः । अये सभुवेति भगवान् सूर्यः ... ...
परिक्रम्य । यदहरुदितोऽसि निखिलमामलतक्रकृशानमि ... ...
चरणकमलेन सकलगान्धर्वविद्यागुणरत्नाकरेण ... ...
श्रीमता जयरथमल्लदेवभूपालेन । य यथः ... ...

नाथल्लदेवीरमणो भुवनप्रसिद्धः
कीर्तिप्रभाधवलिताखिलदिग्विभागः ।
प्रत्यर्थिवीरकुमुदाकरचण्डरोचिः
संराजते विजयमल्लकुमारकोऽयम् ॥

.. ..

सूत्र । प्रिये अलमेतत् श्रुयताम् । श्रीमता श्रीवीजयरथमल्लदेवेन राज्ञा स्वयं निर्म्माय गीतवाद्य – – – – – अभिनयनवनाट्यरस – – समस्त नाटकलक्षणालङ्कारादि रचनाचमत्काररमणीयं पाण्डवविजयं नाम नाटकं नाटयितव्यम् । इत्यादि ।

End. प्रविश्य दुर्य्योधनः । अहो एकोदरस्य प्रगल्भता । एष रे एष —

एषोऽयं रिपुकाननाम्लकमहाकल्पाग्निज्वालाबलः
क्रुद्धः सङ्गरसिंहविक्रम – – स्त्रैलोक्यरक्षाक्षमः ।
यत्रा शस्त्रगदाप्रचालनभुजो दुर्य्योधनोऽयो बली
त्वां हन्तुं समुपागतोऽयमधुना जागर्हि – – – – ॥

(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । युधिष्ठिराय राजसूयप्रस्तावात् परतरशठनामदानवारभ्योक्तं ग्रन्थः ।
अमनाम्नस्तस्याष्टोत्तरनामनिर्देशात् विषयसप्तमि यावत्तिति प्रकाशनं
दुष्करम् । नूनं सभापर्व्वनिर्दृतं विषयमवलम्ब्य कृतोऽयं ग्रन्थ
इतिलक्ष्म "सभापर्व्वनाटक"मिति नामान्तरञ्च वृद्धं प्रमाणयतीत्यलम् ।

(१२६ क ।) प्रतिष्ठातन्त्रम् . 8×1 inches. Folia, 37. Lines, 7 on a page. Extent 777 ślokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, very old Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।
ईश्वर उवाच ।
+ + + + + + कृत्वा तु निश्चलं ।
लिङ्गं पुष्टे ततः शुभमस्त्रेणाच्छाद्य वर्म्मतः ॥
रक्षां कृत्वा ततस्तस्मिन् ज्योतिश्चौनविधारयं ।
ततः सुसंस्थशेद् विद्वान् दे + + + + + + रात् ॥ इत्यादि ॥

End. निक्षाधार्य्य (?) महातन्त्रं बीजमेवं महामये ।
प्रतिष्ठातन्त्रमाख्यातं सर्व्वागं शास्त्रमुत्तमम् ॥

Colophon. (नास्ति ।)

विषयः । इति स्वाध्यायाने लिङ्गपूजे षोडशपटलम् ।
इति दिक् + लि पटलम् ।
इति पिण्डिकोत्थापन(?) पटलम् ।
इति देवागारे प्रतिष्ठातन्त्रे प्रतिष्ठापटलम् ।
इति प्रतिष्ठाकाले कर्म्मपटलं परिवारान्तम् ।
इति यज्ञयागपटलम् ।
इति प्रतिष्ठातन्त्रे गुरुपूजापटलम् ।
इति सुकलिङ्गलक्षणपटलम् ।
इति देवागारे प्रतिष्ठाप्रकृतिः ।
इति शेष (?) शास्त्रपटलम् ।

(१६३१ | C |) प्रपञ्चसारतन्त्रम् . 12 × 1½ inches Folia, 124. Lines 6 on a page. Extent, 3,100 ślokas. Character, Bengali. Date, Lakṣmaṇa Era, 408. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीमद्गणेशाय नमः ।

अकथटतपयाद्यैः सप्तभिर्वर्गवर्गं
विरचितमुखबाहूपादमध्याख्यकृत्वा ।
सकलजगदधीशा शाश्वती विश्वयोनि
र्वितरतु परिभूतिं चेतसः शारदा वः ॥
अथाभवत् ब्रह्मऋषीश्वराणां (द्वाः) पुरा प्रधानात् प्रलयावसाने ।
गुणप्रभिन्ना जगतोऽस्य सर्गस्थितिप्रलयव्यतिषक्तहेतुः ॥
मुनिर्व्यासश्च कृत्यञ्च मे विचिन्त्य समाविशत् ।
वक्तारमजमव्यक्तमक्षयं माधिनं विभुम् ॥
मूर्त्तीभासेन दुरधाध्यौ भवप्राङ्गमाकुले ।
मयन्त्रसंघट्टनोत्कीर्णसद्गरीकणशीतले ॥
उद्यदादित्यकिरणप्रशान्तग्रिग्रिरोदरं ।
पूर्णचन्द्रकरामर्शप्रतिसुध्यजलाक्षरे ॥
अनन्तभोगे विमले फणायुतविराजिते ।
अयितं प्रार्थितं श्रीरिव्यव्यद्भुतबलदा ॥
तुष्टुवुर्हृष्टमनसो विष्टरश्रवसं विभुम् ।
सूक्तिभिः स्तुतिभिः प्रीतः स्वमूर्त्तिं स व्यदर्शयत् ॥
नीलोत्पलदलप्रख्यां नीलकुञ्चितमूर्द्धजाम् ।
शङ्खभीचक्र – – – ललाटाभायतभ्रुवम् ॥
.. .. ।
.. .. ॥
तां दृष्ट्वा तरलात्मनो विधयोऽजशङ्कराः ।
अतिहृष्टितिकर्त्तव्यमूढाक्षत्राब्रवीद् वचः ॥
स्वामिन् प्रवीह येवेश के वयं केन भाविताः ।
किं सूताः किं क्रियाः सर्व्वमज्ञाय वक्तुमर्हसि ॥

इति पृष्टः परं ज्ञानिश्रेष्ठाय प्रमिताक्षरम् ।
पूर्वजन्मसमाजातः सृष्टिस्थित्यन्तहेतवः ॥ इत्यादि ।

End. इत्थं मूलग्रन्थस्य - - - - - - - ज्ञातयदर्थ-
तत्तात्पर्यवद्भूमिनिर्णयगुणैरन्वितवृत्त्यादिसंदर्भोपबृंहणैः ।
मन्त्रैस्तन्त्रैर्नानाभिर्मुनिभिरपि जपध्यानहोमार्चनाभि-
स्तन्त्रोक्तैस्तन्त्रमन्त्रैरपि कमल - - इत्तिलोऽयं प्रपद्ये ॥
यद्वाग्यज्ञं प्रकृतिप्रधानतो विभिन्नतारं क्षमा - - तोऽवतः । (?)
क्षमन्ति पुनन्ति रक्षन्तियो नमोऽस्तु तस्मै परिपूर्णतेजसे ॥

Colophon. इति मोघपक्षुधारे सर्वसिद्धान्तिः पटलः समाप्तः ।
इति मोघपक्षुधारः समाप्तः ॥ - - - -
संवत् १८८ कार्त्तिक शुक्ल - - - - - ॥

(१०७, ६:) प्रबोधचन्द्रोदयटीका. By यदि. 12×1 inches. Folia, 113. Lines, 5 on a page. Extent, 1,695 slokas. Character, Bengali. Date, (?) Appearance, old. Proso. Generally correct.

Beginning. तदादौ तावत् सर्व्वसिद्धान्तसिद्धयः सकलशास्त्रविशारदः सकलवेद-वेदान्तनिष्णातः सकलभाषाचतुरः सकलरसविशेषज्ञः संसारसुखनिस्पृहो सुपुत्रमंदाकार्षीत्कः कृष्णमिश्रः सर्वविद्यानां प्रकाशयन् सकलविद्या-स्वरूपं निरूपयन् दुःखमयसंसारसागरनिमग्नसकललोकसमुज्जीवियन् नाटकौपुकशास्त्रेण शृङ्गारादिरसोपदर्शनेन रसवशमुत्पादयन् सकल-लोकान् प्रवर्त्तीकृत्य वेदान्तसिद्धान्तं बोधयितुं शान्तरसप्रधानं प्रबोध-चन्द्रोदयनिधानं नाटकमारभमाणो वाग्देवीलोकमवतारयति प्रथमाङ्क-कैवाह । इत्यादि ।

End. इत्थमेव च श्रीवत्सगोत्रः कथ्यते मोऽयमानन्दः । ज्ञानन्दो वाक्किलमाह-रितिदग्रहपकोत्तः ॥ कृतिमाह सर्व्वसेति तथ्यार्थसंबलनपटत्वात् ।
श्रीवत्सवंशस्य गुणस्य वाच्चेः
प्रबोधचन्द्रोदयनाटकस्य ।
अन्यानपेक्षानुपबृंहणेऽयं श्रमे-
णोद्धृतेयं यदिवात्मबुद्धया ॥

नमस्कारास्पदं मौलौ निधायाभ्यर्थये सतः ।
मनागालोचनेनार्यं सफलः क्रियतां श्रमः ॥
सन्दृश्यते सज्जनदृष्टिपूतं सर्वं भवल्लोकपरिग्रहाय ।
तोक्ता तथा मत्सुहृदेव मद्विधैर्नागण्यलोकनीया ॥

विषयः । प्रबोधचन्द्रोदयनामकस्य नाटकस्य व्याख्यानम् ।

(१०७८ | ख ।) भैरवानन्दनाटकम् . By मणिक . 6×1 inches. Folia 98. Lines 4 on a page. Extent 637 ślokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh Prose and verse Generally correct

Beginning. ॐ नमो नाट्येशाय ।
विघ्नोद्दलनुदं स्मृत्वा नत्यन्महेश्वरनायकं
प्रवरमुनिभिर्दैवैर्ब्रह्मनोभिरभोक्षिते ।
जयनमुकला (?) नार्द्धं धात्रन्महोत्सवकारिणी
भवतु सततं मेधं सिद्धिर्ममापि च सद्गतौ ॥
.. ..
.. ..
अलमनिषद्धसिद्धिसेन । यदहमादिष्टोऽस्मि भगवत्पशुपतिचरणकमल-
... ... निरन्तरेण ... ... रघुर्यजचतुर्द्धामाणना राजल्ल-
दैवीरमणेन श्रीमता श्रीजयधिनिराजमल्लदेवेन । य एषः
उदयद्दक्षितिपालमण्डलमणिः सत्यन्तदृष्टामणिः
सर्व्वज्ञानमणिः स्वधर्म्ममणिः सूर्य्यान्वयग्रामणीः ।
विश्वग्राणमणिर्विशेषविदुषां सम्मानचूलामणिः
श्रीमांल्लोक्षिनिराजमल्लनृपतिः सर्व्वोर्व्विचिन्तामणिः ॥
अयमेवोल्लोकः । अये विविधगुणिगणालङ्कृतस्यैव नेपालेश्वरस्याति-
मनोहरा परिषदियं । .. .. तत् किमिदानीमतिविलम्बनेन
गृहिण्या ।

प्रविश्य नटी । अज्जउत्त इमाम्हि ।

सूत्र । प्रिये इदमादिष्टोऽस्मि यदस्याभौ सूनोः कुमारश्रीजयधर्म्ममल्लदेवस्य
.. .. .. विद्याग्रहमहोत्सवदर्शनोत्सुकानां .. .. .. समाजः ।

श्रीनाडेश्वरप्रसादाद्भैरविशास्त्रस्य राजवर्तुलस्य सूनोः श्रीगुरुचरण-
भुजङ्गाङ्कुशमल्लस्य मल्लिकनामधेयस्य जवेः श्रुतिभैरवानन्दनाथस्यैवा-
काङ्क्षा जनिते। मत्त एवया भरतपुत्रकुशीलवैः सह सङ्गीतमनुचक्र
यथावत्प्रयोगेण नाटयिष्यामि। इत्यादि।

End. समाप्तम्।

विषय। अदनाम्नीनाम्नीं खामपि सुरसुन्दरीमद्विद्याप्राणवल्लभीभूतां भूतलावतीर्णां सर्वोर्हितीयां मनोहारिणीमवलोक्य भैरवनामकस्य नायकस्यातिसरागुत्पन्नका। ततस्तया सह भोजनाद् भैरवस्य महानानन्दभैरवस्य संवादनो वृत्तान्तः।

(२२६ | घ।) (१६३८ | ज।) भोजदेवसङ्गृहः. 10×1 inches. Folia, 30. Lines, 5 on a page. Extent, 600 ślokas Character, Newārī. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः सर्व्वज्ञाय।

सर्व्वज्ञमद्वयमनादिममलमीशं सुखाभिवञ्छु त्रयलैर्विविधैर्सुनीनाम्।
आस्थायबोधसुदयञ्चसुरानिवार्य(?) शास्त्रोहरो व्यरचयद् गुरिकः समस्तम्॥
व्यरचरसवृक्षमखिलं लिखितमिव सौ लिखितमिव सुवरे।
सचराचरं त्रिभुवनं यस्य च जीयाद् व्यराहमिहिरमुनिः॥
व्यस्यामिधेयविपुलाभिधानसङ्गुचयैरज्ञातसुदः।
सङ्गुमसङ्गुशाचयङ्गमवश्यतु सुधयाशयाभिमम्॥
श्रीभोजदेवनृपसङ्गृहचर्म्मसारं
सारञ्च सङ्गृहमवस्य व्यराहशास्त्रात्।
योगीश्वरादिसुखशास्त्रमतं गृहीत्वा
ग्रन्थो व्यधायमकृतो व विलक्षणौघः॥
वक्ष्यामि सूपमधिकृत्य शुभोपयुक्तं
विज्ञानलक्ष्मचयमं प्रविमलशास्त्रात्।
अज्ञातसूक्तिमधवा विविधैरुक्तं मार्ग
सङ्गुव्यधिकलिभिस्तमतैः पुरुक्तैः॥ इत्यादि।

End. आसे मन्वत् १२८७ आश्विनशुक्लद्वितीयायां रेवतीनक्षत्रे शुक्रदिने शुभलग्ने लिखितमिदं पुस्तकं राज्ये श्रीश्रीजयार्जुनदेवस्य यथादृष्टं तथालिखितं दत्तकानलमिलादि रक्षितव्यं ।

प्राणस्यद्दोनस्य नरस्य खिन्नाः
अस्त्रा यता काकुनस्य हस्तं ।
अन्यस्य किं दुस्सहते स्थितोऽपि
निर्वर्तयन्त स्वामिह यद्दोषः ॥ (१)

(१३८३ ई.) मञ्जुश्रीसाधनम्. 10×4 inches. Folia 6. Lines 6 on page 1 and 12 (plus) on the rest. Character, Newari. Date (?). Appearance, old. Verse. Incomplete.

Beginning. ॐ नमः सर्वज्ञाय । त्रिपुरुषभैरवं नमः ।

जानां सन्निकर्षं स्थितिधरकायम् ।
ब्रह्माभरणीकाङ्गीपुल्लकालचन्द्रभूषं ॥ (१)
गृहीत्वर्द्धवस्त्रनं लक्षणानि प्रवक्ष्यते ।
शुभाशुभविधिज्ञेया लोकानां हितकाम्यया ॥ (२)
यथाभिधा तथार्थत्वा लाक्षेत्र वर्त्तलक्षणम् ।
शिल्पिकेन तथा कृत्वा गृहादिभवेत्तथा ॥ (३) इत्यादि ।

End. जेष्ठाङ्गुलौ भिक्षुवरद्वितानां
मध्याङ्गुलौ भूपतिविद्वजनानाम् ।
कनीयसी शूद्रजनाल्पजात्य
कार्येषु योज्या गुरुसंपदार्थः ॥ (२)

Colophon. इति मञ्जुश्रीसाधने प्रतिमालक्षणं समाप्तम् ।

इति सम्वत् श्रीमत्-नेपालसंवत्सरे ।

नेपालाब्दगते + + + + + + + ।

+ + + + + + शक्राब्द्यां कुजे दिने ॥

लिखित + + + + महाविहारे निवासिभिक्षुधर्मरत्नस्य

स्वार्थं — — — —

विषयः । शिल्पशास्त्रम् ।

(११२१ | ख।) महादानविधिः. By वाचस्पति. 12 x 1 inches. Folia, 92. Lines, 5 on a page. Extent, 1900 slokas. Character Maithila. Date, Lakshmana Era. 392 Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नारायणाय ।

श्रीमत्तत्पदनीतमीतमातत्वनेत्रं विकचनलिनलक्ष्मीसार्द्धवाक्यप्रसूम् ।
हृदयमटनमध्ये योगिभिर्धारितीलं नवमगनतमालश्यामलं कञ्चिदीडे ॥
भासोन्मीलितमेदिनीमतमहः प्रारब्धिवीमल्लिनी-
निर्योद्दीप्तसुखप्रतापपनयोनामप्रधानार्थदः ।
चञ्चत्कीर्त्तिकुमुदतीपरिमलप्राग्भारिभूमण्डलो
राजा भोपियदंशभूषणमणिः क्षोणान् भवेद्वः क्षती ॥
प्रस्थान्दायमनलं त्रिमलीकरिष्यन्
क्रीर्त्या त्रिलोकमथ पुष्करवलीकरिष्यन् ॥
संग्रामभीममभि महारिक्षद्वीकरिष्य-
द्वाहिष्टभूप तनयो हरसिंहदेवः ॥
व्यक्तोर्व्वीलाङ्गधर्मानवित्रितवैरिक्षितिपति-
प्रिवर्गाभिनिवृत्तं कृतवरवधूवाविधिरतः ।
कृतक्रीडो नित्यं यमिति नरसिंहो नरपति-
र्यशश्चन्द्रोद्योतैरजनि रजनीजागरजयी ॥
त्रिरोधिद्वरवर्द्धनीनयनवारिप्लोषिनी-
त्रिपुप्रघनजाकुलं जगदभूयसेवाभवत् ।
यदीयबलगाहुमे त्रिजगति स्फुरद्विक्रमे
ततो गुरुमहाज्वरात्तनि भैरवेन्द्रो ययः ॥
भयं ताम्रविलासधानलीलः कलौजां गुरौ दीःप्रतापावलीलो भटाग्रयु ।
त्रिलोकीपतिग्रंथयोद्याभूमिः पुनीते जगन्मण्डलं भैरवेन्द्रः ॥
त्रिधाय सरसीः कृतं भगरथतनाहीनदाद्
त्रिजित्य रिपुभूपतीनधिक यद्भुजाभूधरान् ।
स यः स्वपदैरतः वसरसीमि प्रधानतो
जयत्यविधिशासनो जगति राजकुञ्जारजः ॥

श्रीब्राह्मस्फुटसिद्धान्तशास्त्रं समाप्तमगात् ।
श्रीभैरवेन्द्रभूपतिः स्वयं महादानविधिं तनुते ॥
अथ महादानानि । इत्यादि ।

End. अत्र षोडशमहादानानामनेकाधिकारिकत्वात्तत्कथनप्रस्तुतेनैकमपि
साधनमतोऽपुनरावृत्तेर्मोक्षमहादानं सर्वसाधनत्वाभावेनाऽऽ सान्त-
मात्रत्वमिति तृतीयम् ।
श्रीरूपनारायणभूमिपालकृतौ महादानविधानवर्णनं तृतीयम् ।
शशाम्बुराशिवियदिन्दुसंख्याशाकेऽब्दमासे भुवनाभिधे ॥

Colophon. कौत्स महाभट्टोपाध्यायमिश्रश्रीरूपनारायणविरचितो महादानविधिः
समाप्तः ॥ लेखं ४९२ वैशाख शुदि १२ चन्द्रे दिन समाप्त ।

(1570, 8.) महालक्ष्मीमतमहोदयः. Small modern Folio, 7 Lines, Country Paper, Recent, Good Clear Character Nagari, Date, Newâr Era 690. Appearance, old. Verse, incorrect.

Beginning. – – – – विश्वयोनिर्जनुष्टलयकृत् शशदङ्कप्रभात्मा
यः स्वामी पञ्चषष्ठाश्रमवसुरिपुसप्तर्तिमासं विधित्सुः ।
दृग्दृष्टे स मयाऽहं चिरशरणकृतं – – – –
मत्सत्यं सौमि शम्भुं जगदवनिसुधाधारिकैलोः सुताश्च ॥
श्रीमद्विक्रमतः प्रभृ शतषण्मत्रिंशकृते ।
योजनानां निधानाग्निशिलाभूशिखाश्रये ॥
– – – – – चन्द्रसूर्यधनङ्कयाग्निते ।
चतुष्पादार्यसंकुले पञ्चेन्द्रियार्यमन्दिरे ॥
.. ..
.. ..
.. ..
श्रीदेव्युवाच ।
भुसा भगागमाः प्रभो शास्त्रं नानार्थं भुसम् ।
विद्याविद्यागतं किन्तु – – – – हि तत् ॥

यज्ञाधुना सुखसंपं - - -

(२८५ । ख ।) मृत्युञ्जयमतौषधविधानं or ०ऋमृतेशप्रतन्त्रम्. 10×4 inches. Folia, 89 Lines, 5 on a page. Extent, 1,335 ślokas. Character, Newari Date, Newār Era, 320. Appearance, old Verse. Generally correct

Beginning. ॐ नमः शिवादिभ्यो गुरुभ्यः ।

यस्मिधा चिच्चमत्कामु रूपमास्याय शक्तिमान् ।
उद्वत्स्थितिसंहारकृत्यं विश्वस्य शाश्वतः ॥
विदधाति नमस्तस्मै शुद्धामृतमयात्मने ।
शिवाय ब्रह्मविष्ण्वंशपराय परमात्मने ॥
कैलासाग्निरामीनं देवदेवं महेश्वरम् ।
क्रीडन्तम् अजं माद्यं पार्वत्या सहितं शुभम् ॥
दृष्ट्वा प्रमुदितं देवं प्राणिनां हितकाम्यया ।
उमाकृतप्रणतीर्थाय पादौ जग्राह पार्वती ॥
पप्रच्छ परया भक्त्या मस्तोष्य परमेश्वरम् ॥

पौर्वत्युवाच ।

भगवन् देवदेवेश लोकनाथ जगत्पते ।
यत् त्वया मन्त्रतन्त्राद्यं कृतं विश्वोपकारकम् ॥
सर्व्वस्य जगतो देव किं नु मे परमेश्वर ।
मूर्त्तिज्ञेयं दुरापाद्यं रहस्यं न प्रकाशितम् ॥
कार्त्तिकेयस्य न मया (पि) न सुरेषु गणेषु च ।
योगेश्वरीणां मातृणां भूतीनां योगिनां तथा ॥
तवत्त्व मे जगन्नाथ सुप्रसन्नो यदि प्रभो ।
प्रार्थयामि प्रपन्नार्त्तं निःशेषं वक्तुमर्हसि ॥ इत्यादि ।

End. अमृतेशस्य देवस्य मृत्युञ्जयभैरवस्य तु ।
परापरविभेदं च यो विन्दत्यस्य सर्व्वशः ॥
सोऽचिराद्भवेत् – – – – – ब्रह्म संशयः ।
.. ..
.. ..
न देयं पापशीलानां क्रोधिनां कामिनां तथा ॥

.. ..

इहाति यदि मोहेन संदेहेन धनलिप्सया ।

गच्छति नरकं घोरमित्याज्ञा पारमेश्वरी ॥

– – – – ब्रह्मणालनात् सिद्धिमाप्नुयात् ।

पालनाच्च भवेद्देहि मृत्युजित् परमेश्वरः ॥

Colophon इति मृत्युञ्जयस्तोत्रविधाने मन्त्रमाहात्म्य – – – – – – पटलः ।

समाप्तमिदं मृत्युञ्जयस्तोत्रविधानं सम्पूर्णमिति शुभम् । संवत् १२० ।

विषय : १० मन्त्रोद्धारनाराधिकारः । १ ।

१० मन्त्रोद्धारविधिः । २ ।

१० यजनाधिकारः । ३ ।

१० दीक्षाधिकारः । ४ ।

१० शुभिषेकसाधनाधिकारः । ५ ।

१० मूलाधिकारः । ६ ।

१० सूक्ष्म + नाधिकारः । ७ ।

१० जालबन्धनः । ८ ।

१० दशाग्निसाधिकारः । ९ ।

१० नवशक्तयधिकारः । १० ।

१० उत्तरतन्त्राधिकारः । ११ ।

१० कुलाम्नायाधिकारः । १२ ।

१० वर्ण्यविद्याधिकारः । १३ ।

१० वर्ण्याधिकारः । १४ ।

१० १५ ।

१० आर्याधिकारः । १६ ।

१० एकाधिकारः । १७ ।

१० ब्रह्माक्षरदेवाधिकारः । १८ ।

१० १९ ।

१० राजरक्षाधिकारः । २० ।

१० द्वादशाताधिकारः । २१ ।

इ० जीवाकर्ष + धुधिभारः । २२ ।

इ० मन्त्रविचारवर्णनः । २३ ।

इ० मन्त्रमाहात्म्य – – २४ ।

(१०७६ । ग ।) रघुवंशटीका. (शोभनाभिधा) By शोभन. 10×11 inches. Folia, 94. Lines, 5 on a page. Extent, 1,410 ślokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

वाग्यथेत्यादि । वाक् च अर्थश्च वाग्यौ । अक्षात्पदमिति अर्थः अक्षशब्दश्च पूर्वनिपाते प्राप्ते धर्मोऽभिधर्मिति वदनादुभयं भवति ॥ इत्यादि ।

End. वाच्यालङ्कृतं सतां तुर्यं मन्दधारेण हृदारमिति + + + । ८२ ।

Colophon. इति वैद्यकश्रीशर्मकृतायां शोभनाभिधानायां प्रथमः सर्गः ॥

इति रघुवंशटीकायां शोभनाभिधानायां षष्ठः सर्गः समाप्तः ।

(१६७३ । क ।) रत्नकरण्डिका. By द्रोण. 10×1½ inches. Folia, 200. Lines, 5 on a page. Extent, 2,500 ślokas. Character, Nagara. Date, Samvat, 1189. Appearance, very old. Verse. Correct.

Beginning. + + + + +

प्रणम्य शिरसा विष्णुं भारतीं + + + + + ;

लिखति वाजसनेय + + + + + क्रियाविधानं वक्ष्यामः ॥ इत्यादि ।

End. वृत्तसंयोगात् पादयो – कारयं ।

एकादशुपत्रासेषु – – – – ॥

– – – – द्रोणेनाकारि यत्नतः ॥

Colophon. इति द्रोणविरचितो रत्नकरण्डिकानामक्षतिसमुच्चयः समाप्तः ॥

ॐ स्वस्ति—संवत्—११८९ वैशाख शुदि – – – –

विषयः । धर्मशास्त्रम् । (जीर्णत्वात् कीटदष्टपत्रावलीत्वाच्च नास्य सम्यक् विषयं ग्रहीतुमशक्यम् ।)

(१०३६ । ख ।) रूपसाधनम्. By सुभूतिचन्द्र. 10×1½ inches. Folia, 96 Lines, 6 on a page. Extent, 2,180 slokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance old. Prose. Incorrect

Beginning. ॐ नमो वाग्वीश्वराय ।

नत्वा शिवं विधुगिरिशिखरीन्दुवक्त्रं

वाग्वीश्वरीं गुरुवरं जनकं कविञ्च ।

चेतः शिखार्जुनसखालकजागु शिष्य

श्रीरूपसाधनवरं विमलं प्रवक्ष्ये ॥

मौनाद इत्यादि । धातु स्वरु लोपो मुनिः सर्व्वोकारेण सर्व्वधर्म्माणां यथावद्बोधनात्मनां मुनिः । अथवा अकथ्याकथने मौनयोगान्मुनिर्भगवान् समाकृष्यमुद्भुतः ॥ कथमूतः । शाक्यः शाक्येषु भवः शाक्यः । अथवा शाक्यस्यापत्यं यौवादिकं शाक्यः । इत्यादि ।

End. उक्तार्थेत्यादि । धन् लोपः । अकारेण सन्धिः । अनघ् अक्षरसाधनं ; ६२ ॥ इकारस्तकारान्तान्यधिष्ठानि ॥

Colophon. इति सुभूतिचन्द्रमहाकविविरचिते मुग्धबोधे सर्वसंकलनाख्यानि द्वितीयानि परिच्छेदानि समाप्तानि ॥ (?)

विषयः । सुवर्णरत्नाकरनामकस्य आकरग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

(१३७६ । क ।) द्विरथर्म्मः (ग्रन्थाध्यायमात्रम्). 10×1 inches. Folia, 20. Lines, 5 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Newāri Date, Newār Era. 522 Appearance, old. Verse. Generally correct

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

नन्दिकेश्वर उवाच ।

अतः परमिदं गुह्यं वक्ष्योद्भूतमहोदयम् ।

महाविज्ञप्रशमनं महाव्याधिकरं शुभम् ॥

अकालमृत्युशमनं सर्व्वआधिनिवारकम् ।

परचक्रप्रशमनं वशादिवशकर्तृकम् ॥

सर्व्वैश्व - - - वमभीष्टसाधकम् ।

सर्व्वज्ञानप्रदायिका - - - साधकम् ॥ इत्यादि ।

End. शान्त्यध्यायमिमं पुण्यं न देयं यस्य कस्यचित् ।
शिवभक्ताय दातव्यं शिवेन कथितं पुरा ॥

Colophon. इति शिवधर्मशास्त्रे नान्दीश्वरप्रोक्तशान्त्यध्यायः समाप्तः । संवत् ५२२ भाद्रपदशुक्लद्वितीयायां ।

विषयः । दुष्टग्रहादीनां शान्तिविधायकविविधधर्मशास्त्रसङ्ग्रहः ।

(१६२० । ग ।) श्रीरत्नपद्धतिः । 10×4 inches. Folio, 132. Line, 5 on a page. Size of a page 2×10 inches. Character, Maithila. Date, Lakshmana Era, 2?. Appearance, old. Preservation, Good.

Beginning. ॐ नमो नमस्ते शशिशेखराय ।
मस्तक लालनवेक्षणाद् बहुगुणाद् वैश्रवणिकालिङ्गितो-
नेदन्नाकरकान्तयोग निरवद्यं काव्यादिकं जीवितम् ।
शम्भु संकलि सम्मतो नरपतेः श्रीदैत्यविघ्नस्य म
श्रीमत्त्रिलोचनि पद्धतिर्निमामेकाग्रिपुरानाविताम् ॥
अथ परमागतपरमेश्वरपरमभट्टारकमहाराजाधिराजश्रीमदक्षयवर्मदेवस्य राज्यविद्यतरे काले देव ४ प्रकाशितोत्तिविद्यभट्टारके प्रतिपाद्यनमिहामुत्र च श्रेयः प्रार्थनि । इत्यादि ।

End. सलापूपघृतपक्वान्नं यजमानतुलोद्भवा सौवर्णा सुवर्णस्य शिरसाभर्पयेत् साधु-
चत्वारिंशद्कुलविस्तारद्वासप्तकुलोद्धारणपरो[ऽ]नेकाः यः सुवर्ण-
स्वेक्षा संस्थेति + + + + यत्र न लिखितं । + + अत्रापद्धतौ
सुप्रपक्षितमेवाभाभि + + + + + ।
पुराणपौराणिकवाक्यैरनिबन्धसङ्गृहीतशास्त्रदृष्ट्या ।
प्रकाशितं + + + + + मिष्टमतौ बुधा बुद्धिपथं नयन्तु ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायभिश्रश्रीनरेश्वरात्मजश्रीसविक + + + +
+ + धायश्रीश्रीदत्तपद्धतावेकाग्निविधिमहादानविधानं पूर्णं । समाप्तोयं ग्रन्थः । शुभमस्तु । लसं २९९ पौष शुदि ९ चन्द्रे महोपाध्यायश्रीनर
– – – – – महानुभावानामनुज्ञामवाप्य स्वस्यार्थे ग्रामसमाप्त
श्रीधनेश्वरेण लिखितेयं पुस्तीति ।

विषयः । धर्मशास्त्रम् ।

(११।४०। क।) सिद्धसारसंहिता. By रविगुप्त. 8×1½ inches. Folia, 97. Lines, 5 on a page. Extent, 1,212 ślokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, very old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।

सर्व्वं प्रणम्य सर्व्वज्ञं दुर्गगुह्यप्रभूतना ।
संहिता सिद्धसारेयं रविगुप्तेन वक्ष्यते ।
आयुर्व्वेदोद्धार + + मज्ञाता येऽल्पमेधसः ।
तेषामियं प्रसाराय विहिता तन्त्रका वृहत् ॥
ब्रह्मा प्रोवाच यं ग्रन्थं वेदमायुर्निबन्धनम् ।
त्रिशीर्ष्णः कथयामास आत्रिराजाय तं प्रभात् ॥
तस्यानुशासिशाखाङ्गं कायसूनचिकित्सितं ।
अल्पो गरवयोऽत्रे रचा + + विवर्द्धनं । (?)
पुरुषा आधिधिष्ठानं महाभूतगुणात्मकं ।
शारीरमानसाः सन्तु सहजा आगयो मताः ॥
शारीरा + कुष्ठाद्याः क्षोभाद्या मानसाः स्मृताः ॥ इत्यादि ।

End. वृद्धिमेधा स्मृतिकरं चक्षुस्याग्र्यं दीपनं । (?) इति श्रुतिः ।
(अतः परं खण्डिता ।)

विषयः । चिकित्साङ्गानि ।

(११।४१। ट।) सिद्धान्तसारपद्धतिः. By भोजदेव. 10×1½ inches. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 1,384 ślokas. Character, Newāri. Date, Newār Era, 187. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

यमाद्याङ्ग विवर्णैके विकल्पाः सुखदुःखयोः ।
– – – – – – – ॥
– – – – – सिद्धिं लभेत् ।
इत्यादि + + +

यद् विप्रलोपं – – – – – स्फुटार्थं
नित्यादिकर्म्म – – – – – – ।
तत् संगतञ्च लघुव्याप्यपरिस्फुटञ्च
श्रीभोजदेवजगतीपतिनाभ्यधायि ॥

Colophon. इति महाराजाधिराजश्रीभोजदेवविरचितायां सिद्धान्तसारपद्धतौ तीर्थोद्धारविधिः समाप्तः । संवत् १८७ कार्त्तिकशुक्लदिवालूतीयायां भोग्रडिग्रे लिखितमिति । शुभमस्तु ।

विषयः । इति सूर्य्यपूजाविधिः ।

इति महाराजाधिराजश्रीभोजदेवविरचितायां सिद्धान्तपद्धतौ नित्यकर्म्मविधिः समाप्तः ।

इति मुद्राप्रकरणं समाप्तम् ।

इति प्रायश्चित्तविधिः ।

इति दीक्षाविधिः ।

इति साधकाभिषेकः ।

इति आचार्य्याभिषेकविधिः ।

इति पादप्रतिष्ठाविधिः ।

इति लिङ्गप्रतिष्ठाविधिः ।

इति द्वारप्रतिष्ठाविधिः ।

इति स्तम्भप्रतिष्ठाविधिः ।

इति ध्वजप्रतिष्ठाविधिः ।

इति जीर्णोद्धारविधिः ।

(७७२ । घ ।) सुगतिसोपानम् . By गणेश्वर . 10×1½ inches. Folia, 90. Lines, 5 on a page. Extent, 1,800 ślokas Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 224. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नारायणाय ।

वेदस्मृतिपुराणादि दृष्ट्वा लोकहितैषिणा ।
कृतं सुगतिसोपानं श्रीगणेश्वरशर्म्मणा ॥

यशोधरं नरकागम + + + सि कीर्त्तनं सर्व्वपापविशुद्धिपूर्व्वक-
स्वर्गलोकगमनफलं जन्मत्रयार्जितपापक्षयफलं स्या ॥ इत्यादि ।

End. देवैर्देवव्रतस्यानन्तरञ्च यन्न गम्य + + + + + + + + +
+ + + स्तादिभिः गद्य स्यं शुद्धीत ॥

Colophon. इति श्रीमन्नियामदाधान्धिविग्रहिकठक्कुरदेवादित्यसङ्गामस्य + +
+ + + + + + सङ्गाराजाधिराजश्रीगोकुरङ्गं सुधासिरोधान-
पुस्तकमिदं समाप्तं । शुभमस्तु लिखितमिदं + + + + +
+ नेपालराज्यान्तर्म्मिथिलीलिखितपत्तने ठक्कुरश्रीमतिभर्म्मणा लिखितं ।
सं ३२४ आश्विन वदि + + + + + ।
यत्कर्म्म पुर्व्वतो नाम कृतञ्चा मेति पुत्रक ।
तत्तत्क्षयमवाप्नोति यन्न गोप्यं महाऋषेः ॥

विषय । धर्म्मशास्त्रम् ।

(११६५ | क ।) सूर्य्यसिद्धान्तभाष्यम् . By चक्रेश्वर . 10 x 1¼ inches. Folis, 22½ (leave- 1 to 10 missing). Lines, 5 on a page. Extent, 3,920 slokas Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 392. Appearance, fresh. Prose and corre Generally correct

Beginning. (१म पत्रात् १० म पत्रावधि न वलि अतो लिंखपत्रे प्रारब्धम् द्वितीया-
ध्यायस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम् ।)
ग्रहनक्षत्राः भास्वन्तं सूर्त्तयो भगणाश्रिताः ।
क्रीडन्तोऽनुपलाक्ष्या ग्रहाणां गतिरीदृशः ॥
रवीन्दोः सम मन्दोच्चाख्यो न्यूनाधिकारिणौ । भौमादीनामपि मन्दो-
च्चाख्याः ग्राभ्रातयः न्यूनाधिकारिण्यः । इत्यादि ।

End. यत्तत् सर्व्वमाख्यातं रहस्यं परमाद्भुतम् ।
ब्रह्म तत्परमं पुण्यं सर्व्वपापप्रणाशनम् ॥
दिव्यं चतुर्म्मुखवक्त्रात् यतिं ज्ञानमुत्तमम् ।
विद्यापार्ज्जादिजोदे - - - प्राप्नोति ब्रह्मतम् ॥
इत्युक्ता भगवान्ब्रह्म चक्रुः तेनाभिपूजितः ।
दिवमाचक्रमे ऽभीम मविघ्नेनात्मयोगतः ॥ ?

मयोऽथ दिश्यं तज्ज्ञानं ज्ञात्वा याचादु विस्मयतः ।
कृतकृत्यमिवात्मानं मेने निर्धूतकल्मषः ।
ज्ञात्वा तमृषयोऽथ सूर्य्यात्मुच्यदं मयम् ।
परिवृत्तकण्ठ - - - पप्रच्छुरादरात् ॥
स तेभ्यः प्रददौ प्रीतो यथावत् चरितं महत् ।
यत्तदद्भुतमत्यर्थं लोके रहस्यं ब्रह्मसम्मतम् ॥
इति मयाचार्यः समाप्तः ।

Colophon. इति मैथिलबालबोधमयमयाचार्यविरचिते सूर्य्यसिद्धान्तभाष्ये चतुर्दशोऽध्यायः । लेखं १६९२ फाल्गुन वदि ७ चन्द्रे रत्नपुरनगरे श्रीका - शर्मणा लिखितमेवा पुस्तकेति । ॐ नमो भगवते । ॐ गणेशाय ।

विषयः । इति मैथिलबालबोधमयमयाचार्यविरचिते सूर्य्यसिद्धान्तभाष्ये यथाप्तिः । प्रथमोऽध्यायः ।

इ० मध्यगतिः । २ ।
इ० उपकरणाध्यायः । ३ ।
इ० चन्द्रग्रहणाध्यायः । ४ ।
इ० सूर्य्यग्रहणाध्यायः । ५ ।
इ० हेत्वृकाध्यायः । ६ ।
इ० ग्रहयुत्याध्यायः । ७ ।
इ० तारविशेषाध्यायः । ८ ।
इ० ग्रहनक्षत्राणामुदयास्तमयाध्यायः । ९ ।
इ० पौर्णमासाभृङ्गोन्नतिः (?) १० ।
इ० आतपातवेधताध्यायः । ११ ।
इ० मोक्षाध्यायः । १२ ।

(१६०८ | ह।) हरिचरितकाव्यम्. By चतुर्भुज. 14×1 inches. Folia, 87. Lines 5 on a page. Extent, 1,250 slokas. Character, Maithila. Date, (?) Saka 1444+ Appearance, old Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

सुरसमुहसमाहितनिजुदे धरद्धिधरराजगोहिजसुहुदे ।
यदुकुलेप्रतनार य रस नः सततमस्तु सुदे मधुसूदनः ॥
सुहिरिरुर्गिनु – – – – लोभनलोचनम् ।
सुरिपुं महिदुःखलवाषधं भजत राघवोत्सवलाघवम् ॥
नवरसंसुधिसिंश्च धरस्थिति त्रिमिह मामव काव्यधरस्थिति ।
– – – – – – – – – – ॥
त्रिदिवधरजिष्णुरय य रयसुं योगाश्रयम – – – सुचिरमयालुम् ।
हरिमतबोध कृतसत्यराज्ञः जनकसिरिं वहते न – – – ॥
इत्यादि ।

End. इत्थं निजोक्तिक्रमेश च मिथोभेदेन च क्वापि यो
मुंमर्गारभं उदार एमालक्ष्मडपो हरिः ।
तत्कृत्तिं परिभाव्यमुविरतं लोकाश्च तस्य – – –
मुक्तिं चिप्रमवाप्नुयां य भगवान् संसारविन्नो हरिः ॥

Colophon. इति हरिचरितास्ये नवरत्नाश्रयसुखे
प्रवरदमनवारे वर्णितेशायनारे ।
कृतकलुषनिरासे सुष्ठुवाक्यादिवासे
ऽधिकदशत्रिसर्गः प्राप्त एषोऽत्र सर्गः ॥
ग्रामोत्तमोऽस्त्रमलमङ्गरुहैकपुष्पः
श्रीमान् करङ्ग इति तत्र कुलो वरेण्यः ।
यत्र श्रुतिस्मृतिपुराणपदप्रतीका:
सच्छास्त्रशास्त्रविदुषां च वसन्ति विप्राः ॥
वीर्यः प्रशापतिसुतैः परिपूर्णकामः
श्रीखण्डदेव इति विश्रुतदेवतीर्थैः ।
तं प्राप्यवप्रगलनीलसुतं वयस्यं
प्रापत्त प्रावरवरं कृपयैवशास्त्र ॥

तदन्वयक्षीरसमुद्रचन्द्रो बभूव सुस्थरिति भूमुरेन्द्रः ।
आर्यैर्य आचार्यवरोऽभिषिक्तः — — सुरराज गुरुणापि — — ॥
तयोर्गुरुः काश्यपगोत्रभास्करस्तत्पुत्र आचार्यवरो दिवाकरः ।
— — — — — — — — — ॥
नित्यानन्दः कवीन्द्रोऽभयसूरिविभवः कंसविध्वंसिनोऽज-
स्तद्वंशस्तोत्रसंघो भुवमकृणयद्यो भारते यो बभार ।
— — — — — — — —
— — — — — — — — ॥
नानामुनीनां वचनानि सम्यग्-
विचार्य तत्त्वार्थमणीधिगम्य ।
सदा सदाचारपरायणो य-
श्चक्रे यशोदान् स्मृतिकौमुदीश्च ॥
काश्यासुपाख्य भवद्वयवाक्पद्म-
मध्यादरेण सुचिरेण गृहानुपेत्य ।
जातं सुतं स निजवंशतमोऽभ्र-
मोऽस्तु विश्वविदितं शिवदामसंज्ञम् ॥
— — — — — —
— — — — — — ।
प्राप्तो महा — — — —
ब्रह्मारमुष्टोऽजनयत् सनूजान् ॥
सभौजनागायणमिश्र आद्यो
मन्त्री महान् माधवपाठकोऽथ ।
प्रौढप्रभावोऽस्तु च मानुशर्मा
श्रीमान् कनीयांश्च चतुर्भुजोऽभूत् ॥
यस्य — — — जिह्वायां सुधीन मधुना समम् ।
विजिह्मा मैथुनं मन्ये विनेयं यद्यमेक्षत ॥
आकारेऽप्रतिमः सुमाद्यनुपमः वाग्विद्यविद्योत्तमः
षट्तर्कीगमवत्तमः कलिमभाखभाजना — — — ।

श्रीकृष्णार्पितचेत - सुरवरोवैचित्र्यपद्धानम

श्रीमानेष चतुर्भुजो विजयतां - - - पद्मानन:॥

भागीरथीपरिखरे परमा - - -

श्रीरामकेलिनगरे कवृशिशुवृद्धे।

सौवर्णपर्णवसतिव जन्मभू - -

श्रीमानसो पिङ्कृते वसति स श्रीमान्।

व्याकारभारभणिता स वन्यगादौ

श्रीमान् - - - सुविशुद्धबुद्धिः।

शास्त्रं पर पितु - - - विचित्रं काव्यं

श्रीगोजरसुपुरस्तरं प्रबन्धम्॥

प्रारिप्सुमनुभिः प्रकाश्य तर्षं परिशंकितेय नभस्यशुक्लपक्षे।

प्रातर्धरि श्रमिताक्षरे सुपूर्णे हरिचरितामृतनामकाव्यमेतत्॥

यावद् उदो दिवसतिलगसृगृयकुःसामवेदो

रम्यं रामायण - - - प्रमाणं पुराणम्।

- - - - - - - - -

- - - कविकुलगुरुं कल्पयन्तं काव्यमेतत्॥

भट्टारकैवतुर्भजेन रचितं ग्रन्थेऽत्र गौरन्दरे

श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगली (?) सौरभ्यविभ्राजिते।

- - - युगाम्बुराशिप्रमितेषु वर्षेषु - - - -

श्रीमान् भानुकरोजरोहिणिमामावासवन्दोदयाम्॥

विषयः। सौरोदधिप्रियतमस्य भगवतो नारायणस्य ब्रह्मादिदेवानामभ्यर्थनया पृथिव्या भारमपनेतुं पंचदशीमर्भे जन्मग्रहणानुकीरणं ततः श्रीकृष्णचैतन्यावतारेण सह या या लीलाः कृतास्तासामेकत्रो दर्शनम्।

DESCRIPTION OF THREE MANUSCRIPTS IN GUPTA CHARACTER IN THE DARDAR LIBRARY.

(२७७ i) विश्वामित्रसंहिता. Folio, 114. Lines, 6 on a page. Extent, 4,500 ślokas. Date (?). Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

रिचीक उवाच ।

नमोऽस्तु पूर्व्वमाद्याय पुरुषाय समिध्वने ।
अपूर्व्वं दृष्टमाश्चर्य्यं तद् दृष्ट्वा कौतुकान्वितः ॥
अणोरणितसहस्राणि मूर्द्धानमूर्द्धनेनसाम् ।
+ + + + + + + + ॥
+ + + + कथय मम पृच्छतः ।
त्वं वेत्ता सर्व्वशास्त्राणां वेदानाञ्च विशेषतः ।
तेन पृच्छामि भगवन् येन वेत्सि मतङ्गजम् ॥

मतङ्ग उवाच ।

शृणु वत्स समासेन प्रवक्ष्यामि तवाखिलम् ।
नैमिषे तपसमानेस्तु पुनः + + + ॥
तत्रैव दीक्षितो ब्रह्मा वेदत्रय रिचीकजः ।
कौतूहलान्विताः सर्व्वे विस्मयं परमं गताः ॥
परस्परं वदन्त्येव सर्व्वशास्त्रविशारदाः ।
कथं दीक्षा प्रपद्येत मुक्त्वा वेदोक्तमार्गमम् ।
न हि वेदात् परज्ञानम् योगो + + ॥
सांख्ययोगाद्य वेत्ताचो कथं विष्णुश्च दीक्षितः ।
+ + + + + + + + ॥

निश्वासमुखसूक्ष्मसूत्रवृत्तिश्च ।

आवश्य देवदेवेश दीक्षा निर्वाणगामिनी ।
शिवतत्वं परश्चैव यं विशिष्टास्तनौ भवेत् ॥ इत्यादि ।

Colophons.

६ पत्र,—इति निश्वासमुखतत्वसंहितायां लौकिकधर्म्मे प्रथमः पटलः । श्लोकाग्रन्थं सप्ताशीत्यधिकम् ।

९ ,, इति निश्वासमुखतत्वसंहितायां लौकिके द्वितीयः पटलः । श्लो १२२ ।

१५ ,, इति निश्वासमुखतत्वसंहितायां लौकिके तृतीयः पटलः । श्लोक १९७ ।

१८ ,, इति निश्वासमुखतत्वसंहितायां चतुर्थः पटलः । श्लोकाग्रन्थं सप्तविंशोत्तरं । चतुःशतानि श्लो ४३३ ।

१९ ,, इति निश्वासतत्वसंहितायां मूलसूत्रे प्रथमः पटलः । श्लो २६ ।

१९ ,, इति ० द्वितीयः पटलः । १६ ।

२० ,, इति मूलसूत्रे तृतीयः पटलः । श्लोक १७ ।

२० ,, इति मूलसूत्रे चतुर्थः पटलः । श्लोक १८ ।

२१ ,, इति मूलसूत्रे पञ्चमः पटलः । श्लोक २५ ।

२२ ,, इति मूलसूत्रे षष्ठः पटलः । श्लो (२)५ ।

२२ ,, इति मूलसूत्रे सप्तमः पटलः । श्लो २० ।

२३ ,, इति मूलसूत्रे अष्टमः पटलः । श्लो २० ।

२४ ,, इति निश्वासतत्वसंहितायामुत्तरसूत्रे प्रथमः पटलः । श्लो ३१ ।

२५ ,, उत्तरसूत्रे द्वितीयः पटलः । श्लोक ३१ ।

२६ ,, उत्तरसूत्रे तृतीयः पटलः । श्लो २३ ।

२७ ,, उत्तरसूत्रे चतुर्थः पटलः ।

२९ ,, उत्तरसूत्रे पञ्चमः पटलः । श्लो ३५ ।

सूत्रोत्तरश्लोक २७८ समाप्तम् ।

३२ पत्रे,—इति निश्वासतत्त्वसंहितायां नयसूत्रे वायुप्रकरणं प्रथमं पटलः । श्लो १३० ।

३५ ,, नयसूत्रे प्रकृतिविचारे द्वितीयः पटलः । १०२ ।

३७ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां नयसूत्रे कर्णविचारस्तृतीय पटलः । श्लो ७७ ।

३९ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां नयसूत्रे परमामृतसङ्ग्रह-विचारः चतुर्थः पटलः । श्लो १६६ ।

श्रीनयसूत्रत्रयं समाप्तः ।

४५ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे प्रथमः पटलः । श्लोक ।

४८ ,, इति गुह्यसूत्रे द्वितीयः पटलः । श्लो १३० ।

५१ ,, इति गुह्यसूत्रे सर्वसिद्धिसन्दोहस्तृतीयः पटलः । श्लो ११२ ।

५४ ,, इति गुह्यसूत्रे चतुर्थपटलः । लो १३३ ।

५७ ,, इति गुह्यसूत्रे पञ्चमः पटलः । श्लो ११२ ।

६१ ,, इति गुह्यसूत्रे षष्ठपटल । श्लो ९४० ।

६९ ,, इति गुह्यसूत्रे सप्तम. पटलः । श्लोक २९२ ।

७२ ,, इति गुह्यसूत्रे प्रक्रियायोगपटलः । १४९ ।

८० ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे नवम पटल । श्लोकशतद्वयनवत्यधिक ।

८२ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे दशमः पटलः । श्लोकशतमेकादशोत्तरम् ।

८७ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे एकादशमः पटलः ।

८९ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे मातृकाप्रस्तावो द्वादशमः पटलः । श्लोका एकून षष्टि ।

९३ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे ब्रह्मोद्गारः त्रयोदशमः पटलः । श्लो १८९ ।

९६ ,, सद्योजातस्य कल्पः समाप्तः ।

१०० एवं,—शुद्धोत्तरतन्त्रस्य समाप्तः ।

१०१ ,, इत्येष तद्द्वितीयस्य ग्रन्थः ।

१०२ ,, तस्यैवोत्तरस्य द्वितीयग्रन्थः ।

१०३ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे पञ्चानां परिवारं पटलः । श्लोकानि शतानि त्रीणि पञ्चोनषष्ट्यधिकानि ।

१०८ ,, कल्पोद्धारः पटलः ।

११० ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे पञ्चकल्पः पटलः । श्लोका द्वादश ।

११२ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे वैनतेयादिविधान-पटलः षोडशमः । श्लोक द्वाषष्टिः सार्द्धं ।

११३ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रे श्रीकालाग्निरुद्रस्य + + पटलः । श्लोका ८१ ।

११४ ,, इति निश्वासतत्त्वसंहितायां गुह्यसूत्रेऽष्टाव + + विंशत् + + + + चतुश्चत्वारिंशत्यं श्लोकं शतानि पञ्च च ॥

(१६३७।) लक्षावतारः. Folio, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 322 slokas. Date, New Era, 28.

Beginning. ॐनमोऽर्हते नमस्कृत्वा + + + + ।
प्रक्ष्यामि भो स्थिरश्रोतो सर्व्व सुखवतु सादरः ॥
× × × × × × ×.
ब्रह्मस्थानं कृतस्थानं योगावा (?) पापकर्म्मैश्चासु ।
आयतो मध्यगा साध्या अन्योन्यालु तथेतरा ॥
निवासमंसमूर्तिरुद्दिष्टस्य राजा विभीषण ॥ इत्यादि ।

End. सम्यत् २८ (आचराख्यकुलानि ।) जातिसङ्कल्पविद्याद्यस्थासु ।

विषयः । लक्षणिकस्याचार्यं आचार्याचार्यालिखल्लक्षणादिवर्णितम् ।

(२२६।) स्कन्दपुराणम्. Folia, 247, Lines, 5 to 7 on a page. Incomplete. Leaves are not in order.

Beginning. प्रथमपत्रस्थः कश्चित् श्लोकः ।

तीर्थसंप्रस्थनायाथ पौरोमास्यां कृताह्निकाः ।
पौराणिकाः संपप्रच्छुः सूतं सत्यार्थदर्शनम् ॥

पुष्पिकाः :— स्कन्दपुराणे तन्त्रिवेशुरमहाभाग्यं आदिसप्तशतिराद्ध्यायश्च चतुर्थिंशः ।

श्लोकाग्रसंख्या ८१२ (?)

" अन्धकवन्तिपुरे अध्यायः (६८) स्कन्दपुराणोक्तप्रवाहिक ।

" अत्यक्ष तपः प्रणामो अध्यायः ।

६२ पत्रे,— " नरकवर्णने तपो नाम ।

" नरकवर्णने वैतरणी नाम ।

६८ " " गौरवं नाम नरकवर्णनेऽध्यायः ।

६९ " " नरकवर्णने महागौरवं नाम ।

" नरकवर्णने तप्तोनिर्णं ।

७३ " " नरकवर्णनं कुम्भीपाकं नाम श्रुतिपत्रं नाम ।

७८ " " नारकीयमोक्षत्वे । ८३ ।

" वैद्याधरप्रदानं नाम । ८५ ।

" संसारानिवर्णनं नाम । (८५)

" वाराणसी + + कारणः । ८७ ।

८८ " " वैद्याधरप्रदाने । ४ (८) (?)

८५ " " सोमनन्दिवैद्याधरप्रदाने । ४ (८) (?)

आदिसः प्रभृति एकत्रिंश श्लोकसहस्रत्रयम् ।

स्कन्दपुराणे कौशिकाभिषेकः । ११० ।

" कौशिकशापः । ११५ ।

" शुम्भनिशुम्भसैन्यवर्णनम् ।

१०१ " " वैद्याधरसङ्गामे शुम्भनिशुम्भाभिजाय (?) (१२०)

१०७ " " शुम्भनिशुम्भसङ्गामे वैद्योयुद्धजयः ।

१११ पद्मे,—स्कन्दपुराणे सप्तविंशतितमोऽध्यायः ।

११२ ।

११३ ।

११४ ।

११६ ।

„ आत्मविधौ (प्रथ)मोऽध्याय । १२१ ।

१२० ।

१२१ „ „ आत्मविधौ द्वितीयः अध्यायः । १२३ ।

„ आत्मविधौ चतुर्थः अध्यायः । १२४ ।

„ आत्मविधौ पञ्चः । १२७ ।

„ आत्मविधौ षष्ठः अध्यायः । १२९ ।

„ अन्नक्षत्रप्रदानो नाम अध्यायः । १३० ।

„ शिरश्छेदनिर्याणे अध्यायः । १३३ ।

„ पूरवरोऽध्यायः । (?) १३४ ।

„ दैत्यासुरवक्तव्यमाध्यायः । १३५ ।

„ युद्धखण्डः । १३७ ।

१३५ „ „ असुरत्राणवनोऽध्यायः ।

१३६ „ „ युद्धे अध्यायः ।

„ युद्धे अध्यायः । १४० ।

„ अध्याय १४१ युद्ध ।

„ युद्धे अध्यायः । १४२ ।

१४२ „ „ ब्रह्मलोकयमरे अध्यायः । १४३ ।

„ युद्धे अध्यायः । १४४ ।

„ युद्धे अध्यायः । १४६ ।

१४४ „ „ युद्धे अध्यायः । १४६ ।

„ युद्धे अध्यायः । १४७ ।

१४८ „ „ युद्धे अध्यायः । १४८ ।

„ युद्धे अध्यायः ।

१४९(?) पत्रे,—स्कन्दपुराणे यमलोकाभिगमने अध्यायः । १५० ।

१५० ,, ,, राज्यवर्णनो नाम अध्यायः । १५१ ।

१५१ ,, ,, ब्राह्मण + + अध्यायः । १५२ ।

,, गय (?) गमने अध्यायः । १५४ ।

१५५ ,, ,, मातरप्रवेशे अध्यायः । १५५ ।

१५६ ,, ,, किङ्करावेशे अध्यायः । १५५ ।

१५८ ,, ,, किङ्करयुद्धे अध्यायः । १५६ ।

१५९ ,, ,, असुरसन्देशने अध्यायः । १५६ ।

,, वराहयुद्धे अध्यायः । १५८ ।

,, विप्रचित्तिपातने । १५९ ।

,, वराहाध्यायने अध्यायः । १६० ।

,, + + + शेषण अध्यायः । १६१ ।

१६५ ,, ,, स्थिरप्लवधे । १६२ ।

,, वृकवधे अध्यायः । (?) १६३ ।

१६७ ।

१६८ ,, ,, वराहरूपसंहारे अध्यायः । १६४ ।

१६९ ,, ,, वराहोत्पत्ते अध्यायः । १६ + ।

१७१ ।

१७२ ।

१७३ ।

१७४ ।

१७५ ,, ,, मन्दारारोहणे । १६६ ।

१८१ ,, ,, अमृतमथने नीलकण्ठोपाख्याने महादेवस्तोत्राध्यायः । १६७ ।

१८२ ,, ,, अमृतमथने युद्धे । १६८ ।

१८३ ।

१८४ ।

१८५ ।

१८७ पर्व,—अन्धकयुद्धे चामरे अध्यायः । १९१ ।
१८८ ।
१८९ ।
„ यातुधानाख्याने अध्यायः । १९३ ।
„ + + अध्यायः । १९३ ।
„ उमयर्षिवरप्रदानो अध्यायः । १९४ ।
१९४ ।
१९५ ।
१९६ „ „ हरिश्चन्द्रपुरवर्णनाध्यायः । १९५ ।
१९७ ।
१९८ „ „ नाम (?) माहात्म्यं अध्यायः । १९६ ।
२०२ „ „ गङ्गातटरे अध्याय. । १९७ ।
२०४ „ „ गङ्गातटरे अध्यायः । १९८ ।
„ अध्यायः । १९९ ।
„ रक्षोदृष्टोयः । २०० ।
„ अन्धकयुद्धे मन्दरवर्णनं अध्यायः । २०१ ।
२११ „ „ अन्धकमथने अक्षरवनाध्याय. । २०२ ।
२११ „ „ गजयुद्धे अध्यायः । २०३ ।
२१२ „ „ गजयुद्धे । २०४ ।
„ गजयुद्धे । २०४ ।
२१४ „ „ गजयुद्धे । २०५ ।
२१५ „ „ गजयुद्धे । २०६ ।
२१६ „ „ ताम्बरवे । २०७ ।
२१७ „ „ गजयुद्धे । २०८ ।
२१७ „ „ गजयुद्धे । २०९ ।
२१८ „ „ गजयुद्धे अध्यायः । २१० ।
२१९ „ „ गजयुद्धे अध्याय. । २११ ।
२२० „ „ गज + + अध्यायः । २१२ ।

स्कन्दपुराणे गणयुद्धे अध्यायः । १२३ ।

२२० पत्रे,— ,, गणयुद्धे अध्यायः । १२४ ।

२२७ ,, स्क (स्कपुराणे ग) णयुद्धे अध्यायः । १२७ ।

स्कन्दपुराणे गणयुद्धे अन्धकवधे + + । १२८ ।

२२७ ,, ,, गणयुद्धेऽसुरजाये अध्यायः । १२९ ।

,, युद्धभूमिवर्णने । २०२ ।

,, अन्धकविजये । २०३ ।

२३१ ,, ,, गणयुद्धान्धकमयोः अन्धकमयनं समाप्तम् ब्रह्मणाः खण्डः ।
२०४ ।

२३५ ,, ,, अन्धकवधः ।

,, भूमिजापुत्रवर्णने अध्यायः । २०७ ।

,, सप्तर्षिवाहे ब्राह्मणामन्त्रय । २०८ ।

२३९ ,, ,, सप्तपुत्रग्रहणं त्रिग्रामन्त्रयं समाप्त अध्यायः । २०९ ।

२४२ ।

२४४ ,, ,, अशोकलवपुत्रग्रहणं समाप्तं अशोकलवपुत्रग्रहणम् अध्यायः ।
२१० ।

२४८ ।

२४८ ,, ,, स्कन्दाभिषेकानुज्ञाने । २११ ।

२५१ ,, ,, सेतोपर्याभिषेके (?) अध्यायः । २१२ ।

२५२ ।

२५३ ,, ,, + + + ये अध्यायः । २१३ ।

१५४ ।

२५७ ,, ,, सेतुवरप्रदाने अध्यायः । २१४ ।

,, + + वर्णने अध्यायः । २१५ ।

२६४ ,, ,, त्रिपुरवधे अध्यायः । २१६ ।

,, त्रिपुरवधे सुरवर्णनं अध्यायः । २१७ ।

,, त्रिपुरवधे समाप्तं त्रिपुरवधेति अध्यायः । २१८ ।

,, ब्रह्मावचरित्रे अध्यायः । २२० ।

स्कन्दपुराणे योगाश्रियो पञ्चमः अध्यायः । २२६ ।
,, योगाश्रियो षष्ठः ।
७८४(?)पर्वे,— ,, योगाश्रियो सप्तमः ।
,, कार्मुकटङ्कारमाहात्म्यं नाम । (२३०) ।
,, अगस्त्योत्पत्तिः अध्यायः । २४८ ।
३०५ ,, ,, अष्टोत्तरशततमे । २४९ ।
,, वाराणस्यावतीकाण्डे त्रैयीविद्याधनदत्तसुकृतान
नामाध्यायः । २७८ ।
३२७ ,, ,, धर्मो प्रवेश अध्यायः ।
३३० ,, ,, सुवेशान्तरप्रदाने ।
३३८ ,, ,, उपमन्युवरप्रदानः ।
,, रुद्रपञ्चाग्निमध्यगे । (३२९) ।
आदितः प्रभृति सर्व्वत्रैव (८(?)३३) ।
स्कन्दपुराणे दक्षयागानुकीर्त्तनं नाम । ३(?)४३ ।
,, ईश्वरार्चनविधिः ।

DESCRIPTION OF SOME RARE PAPER MANUSCRIPTS IN THE DARBAR LIBRARY.

(१११८।) अमृतोदयनाटकम्. By गोकुलनाथ. Devanágari characters. Folio, 20 lines, Prose and verse. Extent, 900 slokas. Character, Modern. Date, Samvat 1818. Appearance, new. Prose and verse, done by correct[illegible]

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

अज्ञानगहनिर्मूलनवर्तनप्रविवाहे
यत्राङ्क मुद्रामि निधिष्वांस जाग्रत्कृ ।
मुद्रं स्वया यु(?)यदृष्टिविलोपकर्तृ
निर्मोर्मुमहति नतोऽस्मि विवेकविद्युत् ॥

अपिच । अमन्दुरामोद्दुरुमेरैतमालनिःक्रमणात् विस्तरन्तः ।
प्रविदितमुखमनिरागपुरुषाला निगमकारस्तुत्र कथकप्रबन्धः ॥

किञ्च । न दहति ममालस्यं न पादात्
प्रमयति नाम्बलिकाकुदेति चक्षुः ।
न न किमपि गृणोति नेश्वरो
मम कथमस्तु तत्र सार्वेऽधिकारः ॥

नान्दन्ते सूत्रधारः ।

विदर्शित नव प्रबन्धरचनायत्नारणादिभिरङ्कैरुपबृंहितः पूर्वाङ्कः ।
साम्प्रतमवसरो गुरोर्गोकुलनाथस्य गिरां प्रबन्धमभिनेतुमुपनतश्चाहो
प्रज्ञाप्रपरिजनोपप्लवः शिथिरयमात्मा । इदृशि – – – – – –

परिक्राम्य । अयमहं भोः शैवशुभगस्वामी मूलमस्मि सर्वस्यास्यास्य रागो नाम
कामदेवो नटः । तस्य अमान्मृतोदयं नाम नाटकमभिनीयतः
पूर्वपरिगृहीताभोगभूमिकापरिहारेण विविक्तवेषपरिग्रहमुरीकुर्वन्तु
भावसिश्राः । इत्यादि ।

End. श्रीपशुपतेः । सातरङ्गं पूर्वोऽधिकं । तथापीश्वरस्तु ।

संसारात् मा + निर्वेदं धर्मं निर्व्याजसिद्धये ।

प्रणम्यान्यमनाद्यात्मात् पशूनां पुरुषोत्तमम् ॥

Colophon. इति निरूक्तानां धर्म्मोपदर्शनप्रतिष्ठा नाम पञ्चमोऽङ्कः समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

संवत् १८४८ ।

विषयः । अवतरणनामानं प्रथमोऽङ्कः ।

अवनविष्ठितनाम द्वितीयोऽङ्कः ।

निरूक्तावतरणधर्म्मोपदेशनाम तृतीयोऽङ्कः ।

धर्मात्मावतर्पणं नाम तुरीयोऽङ्कः ।

धर्मोपदर्शनप्रतिष्ठा नाम पञ्चमोऽङ्कः ।

(१७५ ।) अरिष्टअवतीतआख्या । (औषधरा ।) By अवनीतनर्त्तनकवि । 12×2 inches Folia, 54. Lines, 7 on a page Extent, 1,114 ślokas. Character, Newārī Date, Newār Era. 800. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो विघ्नहर्त्रे ।

अरिष्टअवनीतं यद् औषराआख्यात् वसुन्धरम् ।

आख्या तिरस्यते तस्य औषराख्या अवोधरा ॥

प्रथमं प्रबन्धारम्भे अभिमतदेवतानां नमस्कृत्य प्रबन्धवर्त्या कर्तृसंज्ञाञ्च प्रकाशयति ।

औषधुरिं यद्या औषराआख्यात्मुधौत् वसात्योच्च ।

अवनीतनर्त्तनकविरिष्टअवनीतमाख्यत् ॥

अरिष्टअवनीतं अरिष्टवारं अरिष्टअतिवारवधूअवसरं । तयोरयं क्रीडावसरो रिष्टारिष्टे दुआदुमे इति । इत्यादि ।

End. यत्सूक्तेन प्रकारेण यत्राणि विधार्य्य रिष्टअवस्था अवसंभिवं वेद् रिष्टअवीति आवीधात् । रिष्टाव्यावस्थस्य अवसंभिवं रिष्टाव्योति ।

— — — — रिष्टअवेव ॥

Colophon. इत्यरिष्टअवनीतआख्याने रिष्टाव्यावो नाम यद्यः परिच्छेदः । शुभमस्तु ।

संवत् ८०० फाल्गुन शुक्ल यद्यौ । शुभवारे ॥

विषयः । इति० साधारणपरिच्छेदः । १ ।

इति० मात्रपरिभूपरिच्छेदः । २ ।

इति० पित्रपरिभूपरिच्छेदः । ३ ।

इति० बल्लीपरिभूपरिच्छेदः । ४ ।

इति० सुतारिभूपरिच्छेदः । ५ ।

इति० अरिष्टाधष्टादः । ६ ।

(१९१०।) अश्वमेधनाटकम्. By सुमतिजितामित्र. 16×4½ inches. Folio, 37. Lines, 9 on a page. Extent, 2,055 ślokas. Character, Newari. Date, Newār Era, 810. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशायनमो अथसि । ॐ गुरवे नमः ।

मान्तोक्तिनम् । मालवरागे । ज । अ । प । प्राङ्गाङ्गे ।

त्रिभुवननायक, नाथवरकुमारं

विधुवरतिलकमुवेशम् ।

विदितनटवरं, सुपिङ्गजटं

ललितङ्गारमुखगेशम् ॥

दितिसुतनाशकलसिरकृपालं

त्रिनयनसुपञ्चमुखम् ।

अर्द्धहेमनिभमर्द्धकुमुदकुन्दविलं

अभिनयनिपुणमङ्गेशम् ॥

पश्यति सुरगणो भक्तवृत्यं

ललितं नूपुरवलितम् ।

भक्तवरदायकमाशवनेत्रवनं

सुललितशङ्करूपम् ॥

वहति जटातटे गाङ्गजलविमलं

सहृदयहृदयहारि ।

सुमतिजितामित्रकृतस्तवरचनं

परिसुखयतु भक्तजनम् ॥

नान्दीश्लोकः ।

ज्ञानार्कं यन्मयूखैस्त्रिभुवनभविनां ज्ञानयात्रिक्लृप्तानां
मोहोध्वान्तं विधत्ते दनुजकुलरिपुः कुन्दकर्पूरगौरः ।
स्वच्छन्दं स्वच्छसंस्थो मदभवमभवं विघ्नजालं विधुन्वन्
कल्याणः पातु नित्यं जगदखिलमयं देवदेवो महेशः ॥

सूत्र । आर्ये गृहपतिनि कमलवदने त्वरया इतस्तावदागम्यताम् ।

नटी । अनवसरः खल्वसि । इदानीं को निरूप्य अनुचिष्ठिमुद्यतोसि ॥

सूत्र । आर्ये सकलनृपतिचक्रचूडामणिना श्रीभोसुमतिसूर्यसिताभिनवभल्लदेवेन
श्रीभोजाभिधेयदेवसाम्राज्यसिंहासनमया जैमिनिभारतीकाव्यमेधिकाभिनयम-
भिनेतुमादिष्टोऽस्मि । .. .. ।

आर्ये कमलस्तिमोचनं नानादेशागतभूमिपालचक्रविदितप्रभावसाम-
ज्जिकानाञ्च चेतोरञ्जनाय श्रीसुमतिसूर्यसिताभिनवभल्लदेवाज्ञया संसु-
सभं जैमिनिभारतीकाव्यमेधिकाभिनयमभिनेतुं युष्मिद्भिरनुपदीकर्तव्यं
सुधीभिर्मात्सर्यं मुच्यताम् ॥ इत्यादि ।

End. अर्जे । तथास्तु । ... ।

Colophon. इति जैमिनिभारतं समाप्तम् ॥

सुमतिश्रीजिताभिनवो भल्लदेवो महीपतिः ।
सुधीश्वरस्य यस्याग्रे कृत्यारम्भं करोति हि ॥

श्रीमूर्यलक्ष्मानपश्चषड्वर्षाभि-
र्नवीभवद्भूपतिरेवकाननेशुः ।
भक्षापुरे तर्पति भूपतिश्वरञ्ज-
नाभिर्विचित्रपदपङ्कजरञ्जितश्रीः ॥

जिनाभिनमल्लं गोपालं गोपालं ।
जिनाभिनमल्लः चतुरं पुनातु ॥

सम्वत् ८१० पौष सुदि — ॥

(१६१.) **अश्ववैद्यकम्**. By **दीपङ्करः**. 8×2½ inches. Folia, 85. Lines, 6 on a page. Extent, 1,419, slokas. Character, Newari. Date, (?) Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।

शिवं प्रणम्य सर्व्वज्ञं तज्ज्ञाः शिवपि यं विदुः ।
यशिष्यं शालिहोत्रञ्च व्याजिप्राख्यञ्च कारयेत् ॥
श्रीनिधानकरो नाम भिषगासीत् परंकृत् ।
कालाग्निनामधेयैः पुत्रैरष्टभिरन्वितः ॥
[illegible]
अश्वानाकाः श्रोत्रात् क्षुद्राः क्षुद्रोपसादिव ॥
श्रीमद्दीपङ्करस्याल्य सूनुर्व्वैद्यस्तदाभवत् ।
दीपङ्करपदाभोजरजोभृङ्गसमुद्भवः ॥
सेन मल्पमतासेम शास्त्रमालिकृत दुर्जनम् ।
सर्व्वेषतन्त्रसूत्राणां लक्षणं भाषिकिल्मिसम् ॥
अध्यायानां नवतिश्च श्लोकाः शतत्रयोदशाः ।
पूर्व्वाचार्य्यानि संहृत्य प्रयोगाद्गुरुतस्त्र च ॥
सर्व्वलोकसुखितं किञ्चिदात्मनः स्मरणाय सह् ।
अतः श्रोकर्त्तुमर्हन्ति परकीर्त्ति – – – – ॥
इत्यश्वरथपादातं नृपतेः कीर्त्तितं बलम् ।
अत्र पुरुषतया राजन् व्याधिनः प्रभुमर्हणाः ॥ इत्यादि ।

End. तैले च तिलतैलं स्यात् घाले च घृतं तथा ॥
निर्मलकाध्यायः ।

Colophon. इदं वाश्ववैद्यकशास्त्रं दीपङ्करकृतं समाप्तम् ॥

विषयः । अश्वचिकित्साशास्त्रम् ।

(१६२.) **अश्वायुर्वेदः**. By **गग्ग**. 12×4 inches. Folia, 41. Lines, 11 on a page. Extent, 1,353, slokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

नान्दीश्लोक ।

जातस्यं गन्धवृन्दस्त्रजमसुतः कान्तयाक्लिङ्गलाक्षो-
मौलीशो विश्वमुर्त्तिर्जुनकुलरिपुः कुन्दकर्पूरगौरः ।
स्वच्छन्दं नन्दुमंन्थो नटमयमयं शिल्पजालं विधुन्वन्
कृत्याः पातु स्मितं जगदखिलमिदं वेधवेशो महेशः ॥

सूत्र । आर्य गुणवति अमलवदने स्मरणा ज्ञातसाधुदासनामा ।

नटी । अज्जअज्ज जाणामि । इदाणिं जो णिरूवो अणुचिट्ठिदुमुवणि ॥

सूत्र । आर्य सकलनृपतिचक्रवर्त्तामणिना श्रीमत्सुमतिजयजितामित्रमल्लदेवेन
श्रीमन्मालवप्रदेशसाधीशिकाभिधया जैमिनिभारतीतोत्साहमेधिकाभिनय-
मिमनुष्ठातुमादिष्टाऽस्मि । .. .. ।

आर्य अकलङ्कविद्याधन नानादेशागतनरेन्द्रविरचितप्रबन्धनाना-
विधकाव्येषु चैतारम्भणाय च श्रीसुमतिजयजितामित्रमल्लदेवाज्ञया संस्कृ-
तम् जैमिनिभारतीतोत्साहमेधिकाभिनयमभिनेतुं युष्मद्विधैरेतदीयरङ्ग
द्रष्टुमुपायां यच्छावः ॥ इदानि ।

End. कर्ण । तथास्तु । ... ।

Colophon. इति जैमिनिभारतं समाप्तम् ॥

सुमतिश्रीजितामित्रो मल्लदेवो महीपतिः ।
पुण्यश्लोकश्च कृत्वारम्भं करोति हि ॥
श्रीमूर्धन्यमनन्यसद्गुणगणि-
र्नर्मोमल्लनृपतिकीरवकानमेत्तुः ।
माण्डपुरे जयति सुपण्डितस्थवर-
भाषितविचित्रपदपञ्जरस्थितश्रीः ॥
जितामित्रमल्लं साधालं श्रीपालः ।
जितामित्रमल्लः सदुत्तं पुनातु ॥
सम्वत् ८१० पौष सुदि — ॥

(११६१) **अश्ववैद्यकम्**. By दीपङ्करः. 8×2½ inches. Folia, 85. Lines, 6 on a page. Extent, 1,419, slokas. Character, Newari. Date, (?) Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।

यित्वं प्रणम्य सर्व्वज्ञं तत्प्रज्ञाः शिष्यार्थि यं विदुः ।
कथितं शालिहोत्रेण शालिकायस्य कायेन ॥
दीपङ्करकृतो नाम्ना विद्यासोत्र परिक्रमः ।
कालोरगविषैर्दृष्टान्त्स्वस्थिकुर्य्यात् ॥
[illegible] ।
परमृष्टालाकाः प्राप्ताः [illegible] ॥
योगेष्वेषु [illegible] ।
[illegible] ॥
सत्र भावनदामिन प्रकाशालिकर प्रजनम् ।
प्रतिपत्तस्तुकाला जलाग्र योचकिन्मितम् ॥
व्याधयो नश्यति लोका शतपरोदयाः ।
पूर्व्वशास्त्राणि संहृत्य परायादुपलभ्य च ॥
सप्तशतिलिखितं किञ्चिदाम्यः सारशाय सह ।
सन्तः श्रोतुर्सुमर्हन्ति परीक्षितं [illegible] ॥
इत्यश्वायुर्वेदाख्यं नृपतेः कीर्त्तिसं बलम् ।
सत्र पुरुषतया राजन् शालिनः शतुमर्हनाः ॥ इत्यादि ।

End. सैले च सिलसैलं स्यात् काले च पत्रं तथा ॥
निर्देशकाध्यायः ।

Colophon. इदं शाश्वेद्यकशास्त्रं दीपङ्करकृतं समाप्तम् ॥

विषय. । अश्वचिकित्साशास्त्रम् ।

(७६५.) **अश्वायुर्वेदः**. By गया. 12×4 inches. Folia, 41. Lines, 11 on a page. Extent, 1,353, slokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

प्रणिपत्य भवसंतमूलशक्तिमिरहरं गोपतिहरजाकुसुं ।
अथायुर्वेदनिधिं महामतिं आलिढोक्तसु ॥
ये आलिढोक्त - - - - गमेषु महर्षिभिः पुरा गदिताः
गुरुकुलास्त्रयोगाः सान्ते विकाराध्यासु ।
तेषां सधा + + अनवारतं दयर्दितार्थमुद्धृत्य
रचितः स्वयं समासेन संगृह्य चिकित्सागानसु ॥
धर्मार्थकामसिद्धिर्यथा नृणां भवेत् तथा पूर्व्वं
कथितं महामतिभिः तथापि अल्पे अमुद्देशसु ।
अग्नेर्वलस्य पुंस्त्री औरश्चेद्विपुलं यशः ।
विजयश्च भवत्यस्मैरत्र धर्मादिभूयस्याः ॥ इत्यादि ।

End. वृषं निम्बं वहत्यौ च गुडूची कटुका तथा ।
त्रायमूलेन समायुक्तं क्वाथं पित्तसुत्तमसु ॥
कासुगिच्छ । (अतः परं खण्डितम् ।)

विषय । अथायुर्वेदं व्याख्यास्ते चिकित्सायोगसंग्रहे अष्टाङ्गसंग्रहाध्यायः ।
अथायुर्वेदं व्याख्यास्ते चिकित्सायोगसंग्रहे आतङ्काध्यायः ।
इति सर्व्वोकुलरणाध्यायः ।
इति मिश्रको नामाध्यायः ।
अथायुर्वेदं व्याख्यास्ते चिकित्सायोगसंग्रहे महारोगाध्यायः ।
सालुगालसत्रसु । कुलाध्यायः । त्रयोक्षानसु । ज्वराध्यायः । क्षेत्रविज्ञान-
प्रदेशः । पुष्ठ्याध्यायः । आधिनिर्देशः क्रियासूत्रसु । गुणुत्रिधिः ।
खलयविधि । ग्रहामाकविधिः । माष-यव-चणक-गोधूम-मुद्ग अश्व-
विधिः । रसविधिनिश्चयः । रक्तशौर्म्मविधिः । तृण्यगुडशोधनिश्चयः ।
खादनविधिः । रक्तमूलविधिः । मद्यातिसारविधिः । शिरोविरेचनसु-
विधानसु । पञ्चतिक्तघृतविधानसु । तैलविधिः । वृहत्-लघुपिच्छा-
विधिः । इत्यादि ।

(१५००) आकाशदीपकल्प. By गङ्गाधर. 12 × 5 inches, Palm, 53. Lines, 10 on a page. Extent, 1,062 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śaka Era, 1674. Appears to be fresh. Text and notes generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । निर्विघ्नमस्तु ।

यत्पर्णोत्तनलवं तत्र गजवक्त्रं नमस्कुमः ।
भक्तेभ्यो विघ्नहरणात् पर्णं मूषिकवाहनम् ॥
आकाशदीपकं कल्पं सत्कीर्त्या ब्रूमहे वयम् ।
यत्कल्पपाठतः पुंसां निस्तरन्ति भवार्णवम् ॥
(अपूर्ण)

End. अथ श्लोकाः ।

यत् स्थाप्यते मनोरथैः यत्र दीपे दिने तिथौ ।
सर्वार्थं मंगलाद्यैश्च दिव्यज्ञानयुतः नरः ॥ इत्यादि ।

आचन्द्रार्कं स्थिरा लक्ष्मीः तत्र तिष्ठति नान्यथा ।
स्वयमेव (?) भवान् स्वस्थो भवेत् सर्वसुखैः ॥

वचनः । आकाशस्य (?) मुनिश्रेष्ठ कथं कल्पः प्रवर्तितः ।
शास्त्रं वद कृपांचालमाशङ्कु वैष शिष्यते ।
इति श्री विष्णु गङ्गाधिकृतः कल्पः पूर्णतां गतः ॥
आकेऽह्नि भौमवारेऽपि प्रथमश्च शुक्लपक्षयुक्ता तदा
तिथिर्यस्य । तत्रः समारभ्य कृत्वा कोनिसमर्पितान् ॥
श्रीमान् भूपालचूडामणिविमलपदोनिमतापालनेन
इक्ष्वाकात्युक्तिमल्लोर्वपतिरमवरांशावतारो नृपः ॥
तच्चात्मजोऽभूद्रघुनाथभूपो-
भूद्वौतिनामा सुतो वदान्यः ।
विष्णुर्वेशादिमहीधरोऽथ
इन्द्रौरनामाभवदात्मजातः ॥

राज्ञा मुक्तालतूलं भुवि तुलयितुं
भक्तुं पूर्वो लाल प्रतापाभिधश्च ।
श्रीरुद्रादित्यराजोत्तिनौ तात पुत्रौ
यः स्वर्यातं तातपादं पौत्रराजं ॥
तत्पुत्रो दामोदरस्तत्तनूभूत् भूपालोऽभूद् हयालुः ।
प्रभूतं कृत्वर्णोऽस्य सर्वोऽपि कीर्त्या पुत्तो दिग्विजयाख्यः ॥
तद्राजकर्तनयोऽभवत् तदात्मजो
रामेश्वरेत्यभिधया भुवनेषु ख्यातः ।
तस्मै दौत्यमतन् सुतांस्त्रिविक्रमादिधा तथा
अष्टवर्षमनाकृत् स्वतनौषधत सुधीः ॥
तस्मिन्नाद्ये वयसि नगरीं नागिकाख्यां
विद्यावन्तो यत्र वसन्ति सर्वे ।
कृत्वाकृत्यालोचनार्थं मितत्वं
कर्त्तुं सोऽयमियेष त्वरितेन ॥
विद्वान् सोमसदंगजः द्विजवरः सोमप्रभाभिध-
स्तत्पुत्रो जयदेवनामधरणीदेवोऽभवत् पुण्यवान् ।
तत्पुत्रोऽन्यसतिर्जितन्यमकरोद्दाचारदीपाभिधं
शास्त्रं विश्वगुणैक + + सत्तोकाह्लादपरो भूपतेः ॥
यद्यपि ग्रन्थनिर्माणे योग्यमध्ययनं न मे ।
तथापि धार्यतां प्राज्ञैः बालबोधं वृथाश्रमात् ॥

Colophon. इति श्रीविक्रमनृपाज्ञया शङ्कविजयुद्विजवरचित-शास्त्रारदीपकस्यायं समाप्तः ॥

शोभनं १८७६ मैत्रे मासि ५ पक्षशीलिखितमिदं पुस्तकं त्रिविक्रमी-भूसुरेणाभ्याम् ।

विषयः । इति० शान्तिविलासविधिः ।

„ सूत्रपुरोहितधर्मविधिः ।

„ शौचविधिः ।

„ स्नानाचमनविधिः ।

इति षड्ङ्गन्यासविधानम् ।

,, रथविधिः ।

,, प्रणवार्थविधिः ।

,, प्रणवार्थविधिः ।

,, ज्ञानविधिः ।

,, तत्त्वविचारविधिः ।

,, मन्त्रविधिः ।

,, मुद्राविधिः ।

,, मङ्गलाशीर्वादविधिः ।

,, आत्मसमर्पणविधिः ।

,, पञ्चाङ्गविधिः ।

,, गायत्रीविधिः ।

,, मायाबीजज्ञानसंज्ञाविधिः ।

,, कूटमन्त्रार्थविधिः ।

,, वैष्णवप्रणवविधिभ्यामनुज्ञाविधिः ।

,, भोजनविधिः ।

,, मायेत्यन्याहोमाद्यन्तविधिपूर्विकाहुतिविधिः ।

,, शयनस्तोत्रविधिः ।

,, गायत्रीजपः ।

,, सूर्यार्घ्यविधिः ।

,, इत्यनुविधिः ।

((४)२१८।) काकजङ्घेशगीतम्, $10 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 50. Lines, 7 on a page. Extent, 700 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

भगवन्विश्वदेवेशमजरं पृच्छामि शङ्करम् ।

कलाद्याश्च महामाया मङ्गला चैव विनायकैः ॥

श्रीभैरवाय नमः ।

भक्ताभीष्टवराधीन उमाकान्तं उमाद्गुरुः ।
योगिनीनायकस्थो च गुह्यात् गुह्यतरं परम् ॥
सर्वज्ञानप्रकाशाय सर्वेषां सर्वकुक्षयः ।
एतत् ज्ञानं मया दत्तं त्वया सर्वं समाचरि ॥

श्रीईश्वर उवाच ।

कङ्कालो कालरात्री च आकाशखड्ग च चाण्डिका ।
कङ्कालो कालरात्री च आकाशखड्गरी मता ॥
एतस्माद्या तथा कान्तो योगिनीगणनायकैः ।
नवशक्तिसमोपेतैः सानन्दैर्हृदुचेतसम् ॥
तत्रस्थं भैरवं देवं योगिनीगणवन्दितम् ।
केचित् स्तुतिभि संहृष्टाः केचित् स्तुतिभि हृष्टकाः ॥
केचिन्नृत्यन्ति तस्याग्रे केचिद्वाद्यञ्च कुर्वते ।
एतैकु ज्ञानमालोक्य चर्चितस्तत्र भैरवः ॥

श्रीईश्वर उवाच ।

हृष्टस्तु भैरवो देवः पद्मपत्रं विलोचनम् ।
भावन्तं दिव्यशस्त्रञ्च ब्रह्माङ्गुलिभाषत ॥
आकाशखड्गरी देवी उमादेवी च भैरवी ॥

श्रीभैरव उवाच ।

सारभूतं यथा देवि महाज्ञानञ्च निर्मलम् ।
कालत्रयं तु यत्पूर्वं मानवेषालविह्वलः ॥
न एतत्तेन इदं ज्ञानमत्यन्तं सम्भिमासु ।
यज्ञानात् तपोधर्मैश्च न सिद्धिर्लभते विद्वान् ॥
मयैवा संहारोक्तं आकाशखड्गरीमते ।
मुक्तार्थं निखिलं देवि सर्वैश्वर्यविवर्जितम् ॥

श्रीआकाशखड्गेश्वर्युवाच ।

कथं लाभे स्थितो जीवः कोऽहो जीवः प्रकीर्तितः ।
कस्मात् न कुरुते कर्मं स्थितः संसारमण्डले ॥

जगदाधिकरिलेश गुरुः संसारतारणे ।
एके कथांस्त्व जोधत्व एके स्वल्पतरेण तु ॥
जयाख्यस्तु भवेत्पूर्वं एकश्चानेकजन्मतः ।
किं कुर्मोऽत्रकुलीनस्त्वं तस्मात् त्वं कृपि शङ्कुः ॥

भैरवेश्वर उवाच ।

शृणु त्वं काकजङ्घेऽद्य साधकानां हिते रतः ।
यच्छ्रुत्वा मुक्तयो भाक्तो लभ्या पुंसो वरानने ॥
कथयामि समासेन कामरत्नेश्वरं शुभं ।
यामलात्मा परा शक्तिः सर्वसिद्धिप्रदायकः ॥
स्वयं शिवेन चाख्यातः पूर्वकल्पे त्रिलोचनः ।
अनादिकर्मबन्धस्तु कथस्य मुक्त एव च ॥
तीव्रप्रयोगसाध्यश्च कथं मुक्तिः प्रजायते ।
अस्मत् जन्मे पापानां संसारे मज्जनं तथा ॥
करोति विविधं कर्मे मद्यं मांसमोक्षणं ।
दुष्टानां न त्यजेत्तानि जन्मभोगेन कृत्स्नं ॥

. . . . . .

. . . . . .

सकलं कथितं भद्रे यन्मया परिपृच्छसि ।
त्रिभुवनं पुच्छते भद्रे तथापीत्र कथयाम्यहम् ॥
काकजङ्घेश्वरीख्यातं कथितं निश्चयात्मकम् ॥

इति काकजङ्घेश्वरीतंत्रे ।

काकजङ्घेश्वर्युवाच ।

कथयामि महादेव कामभोगप्रणाशनम् ।
अर्थो संपद्यते येन श्रीतोऽत्र परमेश्वर ॥
सकलं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व प्रसादतः ।
साधकानां परं देव भूचराकाशगामिनी ॥

कनकाक्षसंयोगाद् बाहुवाहरणायतम् ।
आरक्तकरणाग्रैश्च अलकस्य च शोभनम् ॥
कर्णाभरण पत्रश्च दृष्टि मे स्थिरालक्ष ।
अनुक्षणे यथा देव सारभूतं वदस्व मे ॥

महादेव उवाच ।

शृणु त्वं कालपाशस्य साधकानां हितं प्रिये ।
कथ्यामि यत्नमेन प्रश्नं यत् त्वयि विद्विषाधनम् ॥
न दृश्यन्ति हिना सिद्धिं मायां कामयेत च ।
दृश्यन्ते नव यत्नं प्रेतवदन संस्थिताः ॥

. .. .

. . ..

तस्मात् साधय देवेशि रक्षेत् साधकेश्वर ।
यदेतं अथयाम्यद्य साधकानां हितं प्रिय ॥ इत्यादि ।

End. अनामध्यगाङ्गुष्ठं यथा सूक्ष्मसूत्रकृतस्थिकास्थितम् ।
मासपत्र सुश्लिलमोदिकारसे बहुनं मध्यदुर्वाङ्कुरादाहितम् ॥
यवस्त्रमध्यां प्रयतन्ति मन्त्रः दत्वा जलेनैव सध्योकरम् ।
प्रातःकाल उत्थोदय या भूतं ज्वरं त्रालिसुपैति शोक्तः ॥
कृष्णं गन्धर्वाधिदेवीकृता धारः समः ।
एवाद्यमुर्दिसाङ्गुरि पुद्गमाद्यत्रचीकृताः ॥
ज्वरं शूलप्रतिश्यायमुष्टप्रकाशि सा ॥

Colophon. इति कालपाशस्तोत्रं समाप्तम् ॥ शुभमस्तु सदा ।

(१५४८) कालपाशस्तोत्रम्. By वर्द्धमान. 12×3 inches Folia, 85. Lines, 6 on a page. Extent 1,038 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat, 1689. Appearance, old Prose Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

महेश्वरं नमस्कृत्य कुमारं सनत्कारम् ।
सुगमः क्रियतेऽस्माभिरयं कालपाशविस्तरः ॥

अभिषेकाद्यपरः पूर्वे समाप्तं यत् प्रपेदिरे ।

प्रायेण तदिहास्माभिः परिशेषं न किञ्चन ॥

सिद्धो ग्रन्थसमाप्तोऽयं । नव नवकृत्वोऽत्र ग्रन्थः । इदं समाप्तं मया हो ह्यस्मात्कृतं सहस्रौ । शुभमस्तु ।

Bird. अक्षरमात्रेण कुक्षरीकृतेनाम्ना । अनुस्वारपुलुपीकृता । अवर्णाकृता वृद्धिः ॥

Colophon इति श्रीमत्परमार्हतमहाराजाधिराजपरमेश्वरकुमारपालभूपालचरिते कलिकालसर्वज्ञश्रीहेमचन्द्राचार्यविरचिते महाकाव्ये [illegible] समाप्तः ॥ संवत् १५८४ वर्षे आश्विनशुदि पूर्णिमा दिने । लिखितं [illegible] लिखापितम् । शुभं भवतु ।

[illegible] इति श्रीमत्परमार्हतमहाराजाधिराजपरमेश्वरकुमारपालभूपालचरिते कलिकालसर्वज्ञश्रीहेमचन्द्राचार्यविरचिते प्रथम आदिनाथचरिते प्रथमः सर्गः ।

,, द्वितीयः ,, ,, ।

,, तृतीयः ,, ,, ।

,, चतुर्थः ,, ,, ।

,, पञ्चमः ,, ,, ।

,, षष्ठः ,, ,, ।

,, सप्तमः ,, ,, ।

,, अष्टमः ,, ,, ।

,, नवमः ,, ,, ।

,, दशमः ,, ,, ।

,, एकादशः ,, ,, ।

,, द्वादशः ,, ,, ।

,, समाप्तश्चरित्रे प्रथमं प्रकरणम् । द्वितीयं । तृतीयं । चतुर्थम् ।

,, नन्दिषेणं प्रथमं प्रकरणम् । ततः - २—१० प्रकरणानि ।

,, अजितनाथचरित्रे प्रथमं प्रकरणम् । ततः - २—९ प्रकरणानि ।

,, कुन्थुचरित्रे प्रथमं प्रकरणम् । ततः - २—६ प्रकरणानि ।

इति समाप्तम् ।

(१२८।) कालमाधवकारिकाख्यानम्. 10×4 inches. Folia, 32. Lines, 11 on a page. Extent, 900 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Paper, Incorrect.

Beginning. ओंनमश्चण्डिकायै नमः ।

न - - -

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Beginning. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

End. [illegible]

Colophon. इति श्रीराजवल्लभभट्टविरचिते श्रीज्ञानौघसंज्ञे आचारप्रतिपादनं नामैकादशतरङ्गः ॥

विषयः । नास्तिकाद्याचारनिरूपणम् ।

(११४९) ज्ञानौघः (प्रायश्चित्तविधिः) By राजवल्लभभट्ट. 10×3 inches Folia. [illegible] page Extent, 62 slokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ अथ प्रायश्चित्तोद्धिरुच्यते ।
मनुर्वक्ति विधुगमे ।
हन्त वोद्य प्रवक्ष्यामि प्रायश्चित्तमनुत्तमम् ।
नन्दिभृङ्गिरिटिश्चैव भैरवेण महात्मना ॥
गुरुवाक्यादरः शिष्यः प्रायश्चित्तौ भवेद्ध्रुवम् ।
तस्मं श्रीशङ्कर ब्रह्मा तस्मात् पाशद् विमुच्यति ॥ इत्यादि ।

End. तत्प्रायश्चित्तहीनानामशक्तानां कुलेश्वरि ।
शिवद्रोहार्चनं तेषां प्रायश्चित्तय कल्पते ॥

Colophon. इति श्रीराजवल्लभभट्टविरचिते ज्ञानौघसंज्ञे प्रायश्चित्तविधौ चतुर्दशोऽध्यायः ।

(११४९) कुलसारसङ्ग्रहः (आदिशङ्करकृतः). 11×3 inches Folia, 7 Lines, 7 on a page Extent, 107 slokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. — — शिवं देवि श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ।
यत्तत्त्वं कथयं शिवे चिन्मयमिदं जगत् ॥

श्रीदेव्युवाच ।

— — मे कथयस्यादि कुलसारं यथातथः ।
यतत् प्रयत्नो मे देवि ब्रह्मणे कथितं पुरा ॥
तत्र ब्रह्मा यथावेद विस्तराद यथा भूतु ॥ इत्यादि ॥

End. शिवतत्त्वानि कथितानि — — — — सारतः ।
कथितं शिवरे त्वत्र तस्य दुष्टं कथं पुरा ॥

Colophon. इति श्रीभरतमते सोमसूत्रवृत्तौ कुलसारसङ्गहे [illegible]
पटलः समाप्तः ॥

सोमसूत्रवृत्तिः समाप्ता ॥

शुभमस्तु सर्वजगतां ॥

(१४१२) गणितसारसङ्गहम्, Dr पन्थितिलक [illegible] Bombay, [illegible] Lines, 12 in [illegible] Extent, [illegible] Condition, Modern, [illegible] Appearance, [illegible]

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा शं [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

मद्भुजकारजिनेरितं प्रमाणतत्त्वम् ।
शुभ बहुल - - अर्थ - - सुखावहम् ॥

इति प्रमाणतत्त्वं । कृत्यादि ।

End. पुण्य पाकृतं इन्ति न हु पुण्यकृत यः ।
दोषस्त्वनिहतेषीत्तौ पुण्य कर्त्तार्थसम्पदः ॥

इति पुण्यार्कप्रभावः ।

— — (अतःपरं खण्डितम्) ।

विषय । इति प्रमाणतत्त्वम् ।

,, भुजज्ञानम् ।

,, गर्भाधानम् ।

,, श्रीमल्लोन्नयनम् ।

,, सूतिकायुद्धारवेश्मः ।

इति कर्मविपाकः ।

" शुक्लप्रबोधः ।

" शिवतत्त्वचिन्तामणिः । इत्यादि ।

---

(१४२) बालबोधनम्. Hora inchoo Pulli, 1 Liber, 8 ch. pro Scriptore Gobalo. Chamatcar Nagara. Date, Saka Era, 1706. Appearance: Fair. Value Generally cotact.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ मातृलालचनानि लिख्यन्ते ।

ग्रामर्यस्तु देशाश्च कलितः पटमञ्जरी ।

त्रिभागः भारतो चैव कामादो गोरुडमौर्य्यपि ॥

एकाक्षरादौ मध्याक्ष वार्यं जातिकालजो ।

मात्रणेत्र त्रिधैवत्र मध्य भेदास्तु सर्वदा ॥

नादो घोषो सवासौ च गुर्ज्जरो देशिरेव च ।

मुखोक्ति मानमेवो निश्चिनुयति संशिद. ॥ इत्यादि ।

End भैरवानन्दमन्त्रोऽः सदा गीतानि कुर्व्वन्त ।

अथ ह सैरिसं गीतं सङ्गादगीतं प्रजागरं ॥

Colophon. इति मातृलालचनं समाप्तम् ।

षड्रागसुखभाषा ।

नकारे धनन प्रोक्त एकारे अमलाचनः ।

मकारे गोल्लिकश्च गाङ्गाकारे मधुसूदनः ॥

ब्रह्मा-विष्णु हराद्याश्च रागे तिष्ठन्ति सर्व्वदा ।

तेन षड्रागमाख्यातं चित्रं नयति निश्चितम् ॥

शिक्षन्ति पण्डिताश्चैव वेत्ति गीतं जगौ तथा ।

का कथ्य शिव भाषो त्वं न शिवेन सुता मम ॥

गुरुशिष्यसमाख्या काश्मिलाख्याः शिवयोगिनम् ।

निरञ्जनः कोऽपि न जानाति गुरुक्रमम् ॥

गोकर्णपुरे श्रीयुत । श्रीशाके १७०६ माघवदि ४ ।

लिखितमिदं किरीटमाखिलमीशा ॥

लेखकपाठकयोः शुभमस्तु ।

(११६७) मोहोद्देशः. By दामोदर. [illegible] Folio, [illegible] Lines 9 on a page. Extent, 1,850 ślokas. Character, Nāgarī. Date, Saṁvat Era, 850. Appearance, [illegible]. Verses, Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रु यस्मिन्नुत्पत्तिः स्थातु तुष्टु यस्मिन् संप्लवः ।
स देवोऽस्तूदयस्तोषं न सूर्य इव मण्डलम् ॥
- - - आत्मरक्षणं पृथिव्यामिति मनोरथं ।
[illegible]

मार्क० । यदा ब्राह्मा निशायेन मया यत्र न लक्ष्यते ।
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] इत्यादि ।

End. कृत्स्नेऽकाले तदा कृत्स्नो पृथिवीपुरः ।
[illegible]
३०४४ जातेऽधर्मे युगाद्या विष्णुयशसो भविष्यति ।
[illegible]
१३५ प्रतिसन्धौ स्थो नाम ब्राह्मणप्रधानः ।
ततः सप्तर्षयश्चैव स्व स्वके चालयिष्यति ॥
१८३० नागाऽर्जुनस्तता भूपा गुप्ता शैलेन्द्रसंज्ञकाः ।
चतुर्वर्षशतान्येते स्व स्वके चालयिष्यति ॥
४००,००० वृषलेन्द्रवंशविजयाभिनन्दनश्चौरः ।
अयुताब्दं स्वौदयकं चालयिष्यति धर्मेगाट् ॥
ततो जातेषु चौदेषु म्लेच्छेषु भगवान् हरिः ।
कल्की भूत्वा स्वर्गगतश्चर्मः सर्वान् क्षपिष्यति ॥
इति मुनिराजशर्मणस्य नामोच्चारणपूतः ।
मोहोद्देशः समाप्तोऽयं नामिर्वाचमविस्तृतः ॥

Colophon, इति शालोत्पत्तौ गौरीहरे कालनिर्द्देशादेशो प्रथमः ॥
इति शालोत्पत्तिः समाप्ता । ग्रन्थ संख्याक ११८० ।
शकनरपतेर्गते नेत्राब्धिरन्ध्रशशिसम्मिते
शुभतिथियुते पक्षे शालाख्यायो व्यलीलिखत् ॥

निबन्ध । इति० वत्सलक्षिकरणं प्रथमः ।
इति० वृषलक्षणनिरूपणम् । २ ।
इति० ग्रामनिरूपणम् । ३ ।
इति० मण्डपविधानाधिकारः । ४ ।
इति० स्तम्भस्थापनाधिकारः । ५ ।
इति० शिल्पकरणाधिकारः । ६ ।
इति० प्रकारकर्त्तव्यताधिकारः । ७ ।
इति० गर्भकर्त्तव्यताधिकारः । ८ ।
इति० प्रत्यालीढाधिकारः । ९ ।
इति० कालनिर्द्देशादेशः । १० ।

(१३१९) शालोत्पत्तिः By गौरीहर. 12×4 inches. Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent, 270 slokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning, श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरवे नमः ।
शङ्खभाग्रं गाङ्गमतः परीतं
जगद्वयीभूतमिह प्रधानं ।
महानिधिर्विश्वविधुस्त्रिमूर्त्तौ
संश्रयुरे नोऽस्तु स देवदेवः ॥
शिरं गरात्रं शिधिरिक्षुपत्रान् शुष्कं प्रधानकमुखाश्च सूक्ष्मा ।
प्रणम्य गौरीश्वर शालनोति प्रशोत्तमुक्तं महदर्थशास्त्रम् ॥
शाकोऽङ्कमेघाग्नि ३५०९ युतः काले
व्यक्तात्मान्धिरसाश्च पक्षाश्रयौ च । (?)
पक्षाधिकर्क्षे युगलेखितोऽयौ
युक्तश्च रन्ध्रकृयुतैः प्रहर्क्षैः ॥ इत्यादि ।

End. अरलार्के १५ भानरिष्यजातकं नव
फलं यथोक्तस्वाक्षभाग्यर्थयुक्तम् ।
कृता तत्तत्कालोनरीशस्य
यत्र भाग्यस्था तत्र पाकुलर्क्षे ॥

इतीह० । तत्तत्कालोनामत्र तत्र ।
जिनाङ्घ्रिपद्मप्रणतेहृदः ।
जिनाः सदं कुर्वितमम् ॥

विषयः इतीह श्रीपद्मनाभसूरिविरचिते [illegible]
[illegible]
इलोक० ।
अथ यावतां अुत्कर्षेहृदैर्यं प्रति [illegible]
इलोक० ।
तत्तत्कालोनयवन [illegible]

[illegible]

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । [illegible] । श्रीसूर्यनारायणाय नमः ।

श्रीसूर्यनारायणमादिदेवं
अनन्तशक्तिं भास्करतत्त्वरूपम् ।
वर्णात्मकं विश्वविलोपहेतुं
तं नौमि नित्यं दिवसाधिनाथं ॥
प्रणम्य मूर्ध्ना गणपं जिनेन्द्रं जिनं मुखं प्रोक्ष्य [illegible]
प्रकाशं सिद्धरोक्तिरीत्या विद्वज्जनानाम् हृदं वनेऽस्मिन् ॥

.. ..

श्रीसूर्यसिद्धान्तमसं समभ्यहृत्य सारं नवमेवमूर्ध्वं ।
स्वल्पक्रियं वैदविदां हिताय खेटानयनं अुदुरं सुखेयम् ॥

इत्यादि ।

End. ब्रह्मादिं नत्वा सुरिप्रमुनिवरशास्त्रं तथार्कोदितं
दृष्ट्वा तत्तिथ्यंशभेदसमलं श्रीवीरमाचार्यिकम् ।
सिद्धान्तोक्तमहाग्रहांश्च सकलं सिद्धान्तसारान्वितं
नाम्नाचं करणं श्रीसूर्यभक्तिं श्रीकश्मिनाथोऽकरत् ॥

Colophon. इतीह श्रीरत्नकण्ठाख्य-
गणिकृद्विप्रसमूहः सकलकल्याणः ।
श्रीकाशीनाथसमाख्येन विनोदितोऽय-
मर्कलगोऽध्यायसमूहः समाप्तिं ॥ ?

सूर्योदयादिकथनं नाम पञ्चमोऽधिकारः ।

विषय. । त्रुटीह० । लग्नसाधनाध्यायनाधिकारः ॥

,, षड्वर्गोपपादनाधिकारः ॥

,, न भोदयाद्यवयवाधिकारः ॥

,, दिग्ज्ञानयन्त्रानयनाधिकारः ॥

,, श्रीशंकुयन्त्रानयनाधिकारः ॥

,, कालेष्टघट्यानयनाधिकारः ॥

,, चन्द्रार्के . . पर्वानयनाधिकारः ।

,, पातसाधनाधिकारः ॥ (?)

,, सोमसिद्धान्ताध्यायनाधिकारः ॥

,, कालज्ञ विज्ञानयनाधिकारः ॥

(१६१२.) चतुष्कुलवर्द्धिनी By वंशमणि. 12 x 2 inches. Folia, 1. Lines 4 on a page. Extent, 165 slokas. Character, Maithila. Date (?). Appearance fresh. Prose and verse Incorrect.

Beginning. ॐ नमस्तस्मै ॥

यत् तं वोलिपते पराजितपतौ कल्याणि श्रोत्राम्बुजं
तद्दैवेहि + तदीह रम्भ कर ते नाथ नयवृद्धयताम् ।
वृद्धस्ते रमया करेऽक्षतं तस्याः करात्मीकृतं
जोरजोरसुखः सुखाय जगतां देवोऽस्तु वामोदरः ॥

श्रीकृष्णानन्दयाद्यः आत्मा विश्वम्भरादिकः ।
कृपा ब्रह्मकिशोर कमलाकृष्णा (?) इत्यादि ।

End. इमानि यत्र लिखितानि [illegible]
उल्लासं तनुतां [illegible]
तादृग्जननयत्र [illegible]

Colophon. इति [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

(१६९) [illegible] [illegible]

Begi[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

Colophon: इति कार्तिक्रमिते चतुस्त्रिंशन्मयो भाद्राध्यायः समाप्तः ।

[illegible]: रविभावफलम् । चन्द्रभावफलम् । भौमभावफलम् । बुधभावफलम् । गुरुभावफलम् । भृगुभावफलम् । शनिभावफलम् । राहुभावफलम् । केतुभावफलम् ॥

[illegible] चिन्तामणिः (सप्तमचिन्तम्.) by Nilkanth. 12×5 inches. Folios illegible. About 7 on a page. Extent illegible. Complete. Character, Kanarese. Date illegible. Appearance fresh. Verso generally covered.

Beginning: श्रीगणेशाय नमः ।

अथ भावीनां सुधर्मं मुनीनां
कौण्डिन्यानां महदाद्यिकानाम् ।
ज्योतिश्चक्रस्य भंगप्रधानकानां
किञ्चिन्मात्रः श्यामलाख्यार्यमार्यः ॥
लब्ध्वा ज्योतिर्भधुकारि मधुरतालीं
कुम्भस्थलीकः विधुवशोद्दिनाङ्गीं ।
मालिन्यौलिरिति राशिनि यथा मौलौ
तिष्ठेत् तत्र चतुः त्रिंशयोगः यथा वः ॥

.. ..

केषांचित् रवि सिंहलग्नोसिंधवः केषिन्मकालाः परे
केचिद् कर्कटनायकाः कतिपये भावस्थभावस्थिताः ।
तस्मात्सर्वे जगुर्न वापि विदुलः व्यातादिनामा यतां
पीत्वं तुलाधुकांस्तलोऽयमधुना ग्रन्थो मया वर्ण्यते ॥
सर्वेकार्यं यतु मार्ग्यं प्रकारस्थितिकारणम् ।
कार्तुर्वेकारणं कथ्यमानः सुखावहः ॥
(श्लोकाभ्यां चिन्तामणेस्य किं न वेत्ति मद्दाद् यत्नेदः । मत्ते
वाम्य प्रथमपद्यं नास्ति । अतो द्वितीयपद्यस्य प्रारम्भाक्षं लिख्यते ।)

... वरस्य ।

कीर्तिलक्ष्मापि विपाकवृद्धि-
व्याख्यातिवारः समभेव यातः ॥

अतीसारनिदानं ।

आकाङ्क्षामासिकारं विक्रमनृपण....मृतासिधारे
नाम....सर्गाख्ये प्रबलतरकलाचक्रवर्त्तीति सर्वे ।
अस्मिन् दोषानुभावाद्भवति खलु हरीसैकुनार्णवानां
क्रमैः देवाधिदेवैः क्षणपुरहरिणा संगतैः ...मङ्गलाः ॥
सर्वत्र सुप्रसन्नं दिगवनि सुखिनोल्लसनम् ।
नानाश्चर्यसौख्यं पुनरिह कलयन्दिने ॥ प्रवर्त्तते ॥

Kavi. पूर्वं कर्मणो य प्रबलतरं तत्फलोपभोगतः
सौख्यं दुःखमशाश्वतं तदिह ज्ञात्वा विचारयन्तु ।
एकत्वं द्वयत्व नृणामिह या प्रत्यक्षतो दृश्यते
सत्यं तो जगदे नरः व सियत प्रायेण सर्वं मृषा ॥
यत्र क्षितिपतयोऽपि भस्मसात् मरणं
यत्रास्थिरतनवो प्राणिनोऽपि सर्वत्र ।
विद्वांसस्तत्र कथं मुह्यन्ति मूढवत्
विदुरखिलमदक्षा शास्त्रतत्त्वं च मार्गं ॥

Metaphor. इति श्रीविक्रमाङ्के मिल्हनकवि विरचितायां ।

पूर्वाचार्यप्रबन्धार्थान् अथमात् प्राप्य सेवेऽहमात्
सोमान् सिद्धार्थयोमान् प्रतिदिनमभवं सर्वविद्याप्रवीणः ।
नानाशास्त्रोदितादाहृतबहुविलसल्लक्षणैर्लक्षणम्
सत्यद्वयान् सुभूमरमहोम प्रथमोद्यमवतो प्रयोग ॥
श्रीसूरसेनदेश त्रिभुवनपालेन भूमिपालेन ।
त्रिभुवनगिरिनंतिदुर्गे पूर्वं दुर्गोत्तिः कृतः ॥
तत्र च जगत्सभो वंशो भूषणश्रेष्ठजोऽभूत ।
तत्र कुलोद्भवनामा तेजोवर्ण्योऽजनि प्राज्ञः ॥
तद्दृजो गुणाढ्यो मिल्हनमाखिलमथज्ञाने ।
भेषजविधौ च कुशलोऽर्थप्रदो लोके ॥
तेन कृतं वरशास्त्रं हितार्थ लोकस्य टिल्लिकानगरे ।
द्वादशशतेऽभ्यधीता वर्षाणे विक्रमनृपस्याब्दे ॥

अर्थनकयोर्गुरुरपर्यन्तां पंक्तिं महीमाप्ते ।
ग्रामः कैश्चनदभ्रोरं मम सुदीनाख्यं ॥
यः पैठणाभवयो मकुंदघरसंज्ञको द्विजः ।
[illegible] पंक्तिमद्विजपुत्रो गङ्गाधरविद्वत्कीर्तिं ॥ (१)
मद्भक्तैस्तत्पुत्रः शोभनसंज्ञश्च सुस्थितानपरः ।
ग्रामं प्रणतवान् यस्मिन्सतं धर्मैकनीड ॥
ये ब्राह्मणाः स पुण्यं नृपगुरवश्च प्रभास्यमपि भिषजः ।
प्रथमन्ते मद्भक्ता भिन्नं मातृधर्मेषुरं च ॥
शेषाश्च ये [illegible] भवन्ति
स्वमार्गदिष्टानि च सर्वदृष्टिः ।
दुष्टाश्चनार्हियोगानि नरकात्
कल्पायदं मौनवाक्यतीश्च ॥
यः पालयेन्नाकुलवंशभूषा गुरुः
कपोश्वर भीमदेवाभिधानः ।
समाप्तिं सेन महात्मना यः
यज्ञार्थिना शासनमिदं भिषक्रियम् ॥
अयातवंशोदयमाधवश्च मुकुंदमाचार्यवरात् पवित्रम् ।
त्रिकाग्निसाध्यायपरः प्रदीपवत् सुशास्त्रमेनत्कविमिल्हणेन ॥
शार्क्षेऽब्धिनन्दसंख्यायां सङ्क्रान्तौ वसुद्युयम् ।
कार्तिकस्यारे श्लोकैस्त्रिशते गणिते सति ॥
एवं त्रिकाग्नावृतनामधेयं सुशास्त्रमार्यं भिषजां हिताय ।
- - - - मिल्हणेन प्रणीतवान् गतां त्रिमूर्तिः ॥
त्रिशतिनवफलकलङ्का निर्मलबुद्धया धरैव या वर्तते ।
- - - - त्रिमले न यति सरस्वती सुनिपुणम् ॥

.. ..

विषयः, कृति० प्रणेतृणामधिकारः ।
" त्रिस्रोतोऽधिकारः ।
" क्षीरादधिकारः ।

इति० वा-योगाधिकारः ।

,, भस्माङ्गाधिकारः ।

,, अक्षमालाधिकारः ।

,, नाभेदाधिकारः ।

,, मन्त्राधिकारः ।

,, कालज्ञानाधिकारः ।

,, कूर्मचक्राधिकारः ।

,, कायाधिकारः ।

,, शिवाधिकारः ।

,, मोक्षाधिकारः ।

(No. 1) शिवज्ञानसमुद्रः Śivajñāna Sāgara. Incomplete. Beginning on page [illegible] of the Chronological Register for 1871-72, Government Oriental Mss. Library.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय ।

दिव्यार्णवोपकण्ठोद्यद्रत्नमण्डपमध्यगम्
शिवज्ञानं परमतिर्मे (ल) शिवज्ञानाय ।
योगाग्रसंस्थमकलंकमनाद्यनन्तं
द्वीपान्तर प्रणिधिनिश्चलकायचित्तम् ॥
तन्मार्गनिर्गतमहाकुलवेधयन्ति
दिक्पालरोधसमयाकुलमन्त्रभूतलेषु ।
पातालचक्रशिखरान्तरयाकुलौघा
नमामि पश्चिमकवाहयशोकुलाय ॥

.. ..

.. ..

(Colophon wanting.)

ज्ञानार्णवं ज्ञानसारं ज्ञानार्कं भेदं मुक्त्वा तथा प्रभो ।
कथय कथनं - - -

अन्यत्रयोगरताः केचित् केचित् जपपरायणाः ।
ध्यानाभ्यासपराः केचित् ऊर्द्धचन्द्रकलाक्षमम् ॥
ब्रह्मचिन्तरताः केचित् सांख्यज्ञाने स्थिताः परे ।
अकर्मीरताः केचित् सहजौत्सितसंस्थिताः ॥
इत्थं स्थितेषु हे नाथ न किञ्चित् प्रत्यूहो भवेत् ।
त्वन्नामस्मरणेनैव सर्व्वविघ्नप्रशान्तिदम् ॥
ब्रह्मज्ञानमहं कृत्वा - - - मुक्तमोक्षमम् ।
श्रीविश्वकर्म्मणामारस्य मयुवाच यदक्ष मे ॥ इत्यादि ।

देवुवाच ।

यन्मया सर्व्वं मनसारमभुवाच ।
अद्यापि संशयो नाथ मत्कल्पिता यदक्ष मे ॥

.. ..

भैरव उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि मत्कल्पिता मयुवरेत् ।
सुप्रीतेन मनो गुह्यं यत्किञ्चा लेपयेत् प्रिये ॥ इत्यादि ।

End. ब्रह्मेन्द्रत्रिशुकल्पानां निर्म्मं पूजयसं प्रिये ।
जपमाना प्रियं दद्यात् विचरत्वं प्रयच्छति ॥

Colophon. इति श्रीविश्वकोशमे सारसमुच्चये द्वादशः पटलः समाप्तः ॥

विषयः । विश्वकोशिद्यासाधनम् ॥

(१११९।) कल्पोद्धारतन्त्रोद्धारविधिः. By आचस्पतिमिश्र. 10×4½ inches. Folio, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 510 slokas. Character. Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशो जयतितरां ।

सुरासुरार्च्चितपादसरोरुहं नुम इन्दोलुकमुकुटमाश्रयसु ।
निखिलविघ्नविनाशकरं परं जगपतिञ्च भवानीश्वरं हरम् ॥
श्रीकृष्णारजतुल्यकान्तिपरहन्द्राम्बुजाराधना-
श्लाघाकर्म्मनोरथस्य भुवनप्रख्यातकीर्त्तेर्हरम् ।

श्रीमल्लक्षणसूरिशिष्यसकले श्रीपूर्णभद्रार्पिते
ग्रन्थेऽस्मिन्नविघेर्मुनिर्विरचितः श्रीसप्तशत्यादिकः ॥

अथ मयूरमल्लकृतेषोडशवृत्तिसमलङ्कृतं [illegible] कल्याणवनस्थाचार्यजिनेश्वरसूरिकृतं स्थिरलग्नप्रकरणं लिख्यते । कृतम् ।

End. [illegible] कल्याणवनस्थाचार्यजिनेश्वरसूरिकृतं स्थिरलग्नप्रकरणं समाप्तम् । शुभं भवतु सर्वदा सकलसङ्घस्य । श्रीरस्तु ॥

Colophon. इति श्रीमत्खरतरगच्छालङ्कार [illegible]

श्रीशाके शशिखाब्धिसङ्ख्यकलितेऽतीतेऽथ १७४३
विक्रमेऽब्दे शतेऽस्मिन् सकलेऽतीते सपञ्चाशके ।
श्रीमद्भैरवपत्तने सुखकरे श्रीपार्श्वनाथालये
सल्लाडोत्तमलाख्य पत्तनिवया लिखितमात्मार्थतः ॥

[illegible] ३ गणीशमुपेत्य पूर्वजन्मोपार्जितज्ञानावरणीय [illegible] कालज्ञानाखिलशास्त्रपारगमनाय समर्पितवान् । तदनन्तरं तेन [illegible] मङ्गलार्थकः श्लोकः । अथ ग्रन्थकर्ता तमेव । [illegible] अथ ग्रन्थकृत्प्रशंसा ब्राह्मणभोज्यम् ।

---

(२५६) जयदयामलम् . Sanskrit. Fifty-two folios, 7 in. by 3 in. 9 pages. Extent, 2,020 slokas. Character, Nagari. Date, [illegible] Appearance, new. Preservation, [illegible]

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । सच्चोमनोमरुद्व्योमभू ।
तत्र प्रलयसो दोषे यत्र यत्र स्थितायत ।
महीं नमामि सकलं प्रकाशमुपयान्ति हि ॥
अतश्यं सकलं कृत्स्नं मात्र कार्यां विचारणा ।
प्रकरणज्ञानविधाने पञ्चम ॥
अथ तं संप्रवक्ष्यामि पातचक्रज्ञानविधि ।
यद्व कस्यचिराख्यातं मुक्ता त्वं श्रीवल्लिते ॥

तीर्थस्नानात् दृष्टं गत्वा कुम्भजलप्लवं तु वा ।
तत्र नद्यादिभिः सार्द्धं यत्नेन परमेश्वरीम् ॥
२नुंडे शस्तते कृत्वा वह्निमुद्रविलाञ्छिते ।
मन्त्रप्रणवचारम्य यत्नेन तत्र मन्त्रान्विन्यसेत् ॥ इत्यादि ।

End. इत्थं तु भणितं कुलार्णवमधरादि गदितं त्रिदशेन्द्रचिन्तामणिः ।
ज्ञात्वा तिथिनक्षत्रान्तिरुद्भिन्नं त्रिदशमेनेवरम् पूजन एषा ॥ ?

Colophon. इति श्रीकालीतन्त्रमहार्णवे त्रिपुराणवे तिथिनक्षत्रीविधानो नाम ऋक्षं ।
श्लोक १७२ । वेदाक्षयुक्तकुर्यमाणि ।

Index. इति श्रीमदेवीरहस्योत्तरे त्रिपुराणवे शिवरहस्ये तन्त्रदृष्टयाख्ये तन्त्रदृष्टिप्रकाशे
कुलवर्त्मे महाकालिकाकल्पे द्वितीयषट्के एकादशः (?) पटलः ।
इतीव द्वितीयषटके सप्तर्क्षवारविधानं द्वितीयः पटलः ।
अथ कालसप्तर्क्षवाराद्भुतकारणविधिस्तृतीयः ।
अथ वारसप्तर्क्षणां चर्चिकाविधिश्चतुर्थः ।
कालसप्तर्क्षवारनन्दविधानं पञ्चमः ।
तन्त्राकालादिविधिः षष्ठः ।
अथ कौलेऽष्टमन्त्रयो विधिः सप्तमः ।
कालसप्तर्क्षणां सप्तमेश्वरीविधिरष्टमः ।
,, एकाराविधाने नवमः ।
,, अष्टवसुरीविधिर्दशमः ।
,, एकादशीविधिरेकादशः ।
,, रसाकाशीविधिर्द्वादशः ।
,, इन्दोर्दशीकालिकादिविधिस्त्रयोदशः ।
,, यवदकाद्यविधिश्चतुर्दशः ।
,, रथयात्राविधिः पञ्चदशः ।
,, ईशानकालीविधिः षोडशः ।
,, मन्त्रमालादिविधिः सप्तदशः ।
(अष्टाशीतिर्विधौ न वृद्धौ ।)

आसनकुर्वाणामादिनी त्रिंशतितमः ।
,, रक्षोघ्नेत्रतितमः ।
,, जोधकर्मणीचक्रे द्वात्रिंशोल्लासः पटलः ।
,, सप्तविंशतिकल्पयन्त्रविधानतमः ।
,, सामन्तविधिनामा त्रयस्त्रिंशतितमः ।
इति श्रीमल्लक्ष्मीधरविरचिते श्रीमच्छाक्तप्रमोदे चतुर्विंशतिसहस्रोत्तरे महातन्त्रे विद्यापीठक्रमे अर्द्धकल्पोदीरितायां चतुस्त्रिंशोल्लासमयः ।
समाप्तः पञ्चदशसंख्यकः महाप्रकाशः समाप्तः ॥
इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमल्लक्ष्मीधरविरचितायां पटलः ।
,, मेरुतन्त्रोक्तं तत्रैव त्रिंशोल्लासः प्रथमः ।
,, मालालक्ष्मीविधिस्तितमः ।
,, श्रीमन्त्रात्मविधिर्नाम द्वात्रिंशोल्लासः ।
,, उत्तमः पटविधानं नाम द्वात्रिंशोल्लासः ।
,, कालसङ्कर्षणी समाकर्षणाख्या विद्यानं सप्तत्रिंशोल्लासः ।
,, कालाग्निरुद्रविधानं नाम सप्तत्रिंशोल्लासः ।
,, विद्यापीठस्थपीठके मन्त्रोद्धारः प्रथमः ।
,, ,, ,, अस्त्रशोधनोद्धारो द्वितीयः पटलः ।
,, ,, ,, ग्रामार्चनाधिकारस्तृतीयः पटलः ।
,, ,, ,, प्रथमपीठदेवार्चनविधिः पटलः ।
,, ,, ,, द्वितीयपीठदेवार्चनविधिश्चतुर्थः ।
,, ,, ,, तृतीय ,, ,, पञ्चमः ।
,, ,, ,, चतुर्थपीठदेवार्चनविधिस्तत्रैव षष्ठः ।
,, ,, ,, शिरश्छेदनशिवसाधनविधिस्तत्रैव सप्तमः ।
,, ,, ,, शिखासाधनविधिश्चतुर्दशः ।
,, ,, ,, कवचसाधनाधिकारः पञ्चदशः ।
,, ,, ,, अस्त्रसाधने विद्याविद्येश्वरी चतुर्विंशतिः ।
,, पक्षिणीचक्रे प्रथमः ।
,, ,, पटलविधिः ।
,, विद्यापीठे सिद्धिलक्ष्मीविधानो नाम सप्तत्रिंशः ।

(१६६८) ज्ञानकल्पद्रुमविवरणम् By कुर्थदेवनोमयाजिन्. 10×5 Inches. 150 Leaves, 10 Lines, 40 Letters. Extent, 2114 Anushtubh Slokas. Character, Newari. Date, Newari 713. Appearance old. Place, Generally Nepal.

Beginning. ॐनमः । आदिसिद्धामूर्त्तये नमः । आदिसिद्धये नमः ।

श्रीमृत्युञ्जयसिद्धेभ्यो नमः ।

ज्ञानद्रुमस्य विवृतिं कारणार्थकरीं सदा ।

श्रीमच्छ्रीकण्ठनाथं वेशो मे हृदि सदा स्फुरत् ॥

कारणं श्रीपतिं नत्वा ज्ञानवं श्रीमयुञ्जिनः ।

ज्ञानद्रुमस्य सदा रूपं कुर्थदेवन उच्यते ॥

यस्तु वक्ति यथा शास्त्रं व्याख्योद्देशनम् ।

तूष्णीकथाख्याकामलङ्कारं विधीयते ।

- - - -

(१५७८) आरक्कोणीयः. By वराहमिहिर. 12×5½ inches. Palm 15. Lines 5 on a page. Extent, 195 slokas. Character Nagari. Date, Samvat 1881. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

[illegible]

End. [illegible]

Colophon. इति श्रीवराहमिहिरविरचितः आरक्कोणीयः [illegible]

समाप्तः ॥ शुभम् भवतु सर्वदा ॥ लिखितंसमुद्रोजी ॥ शुभम् ॥

Subjects. इति० प्रथमः अध्यायिकाः प्रथमः ।

इति० द्वितीयः अध्यायिकाः द्वितीयः ।

इति० त्रिपक्षाधिकारः समाप्तः ।

---

(३) १५८ (1) ओजैनिमुक्तायाम् (सुबोधिनी) By नीलकण्ठ. 10×4 inches. Folia 15. Lines 10 on a page. Extent, 1050 slokas. Character, Nagari. Date (?). Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरवे नमः । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

सृष्टिस्थित्यन्तकर्त्री हरिहरविधिभिः सेवितावन्द्यपादौ
नानातन्त्रोक्तमार्गैः सुनिभिरपि – – भालचन्द्रोज्वलाङ्गौ ।
आक्रामा चिन्तया शिश्रयदनिलया राजराजेश्वरी सा
द्यावं नो ह्यातनोतु प्रतिपदकठिनं जैमिनेः सूत्रपंक्तिः ॥

विश्वस्वरूपायाऽभिपतितधरणीरक्षणो-
दग्रात्साधोर्दर्पा + + + + जैमिनिमुनेः ।
निगदति शास्त्रे जगति गिरिशे याचति न किं
– – – – – – – – – ॥

अथ प्राक्तनकर्मानुरूपकाशीयाचरितमा जगद्गुरवे विज्ञापैतुं जङ्गमा-
विश्वस्वरूपैमिनिमुनिः ... ग्रन्थप्रतिबन्धकोपशमनाय श्रीशङ्करभगवत्पूर्वकं
... ज्ञानकाण्डमनुष्ठातुं प्रतिजानीते । इत्यादि ॥

End. विष्णुमन्त्र – अन्यत् प्रकृतं ग्रन्थानुरूपं सिद्धं शास्त्रान्तरप्रसिद्धं शास्त्र-
सिद्धार्थः ॥

Colophon. इति श्रीगोलकनाथज्योतिर्विदुविरचितायां जैमिनिसूत्रव्याख्यायां सुबो-
धिन्यां द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥

(१३९०) ज्ञानतिलकम्. 6×4 inches. Folio, 6. Lines, 7 on a page. Extent 42 slokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नारद उवाच ।

भूमानं च – – – मुक्तानं केन च लभ्यते ।
यं ज्ञात्वा न जानामि पुनर्जन्म न विद्यते ॥

श्रीभगवानुवाच ।

ओमेवं , विद्यानां ओमेवं सर्व्वदेवता ।
ओमेवं सर्व्वतोर्थानि गुरुभक्तिषु लभ्यते ॥

.. ..

गुरुध्यानमात्रेण ब्रह्मविष्णुमहेश्वरम् ।
सामर्थं तत्प्रसादेन केवलं गुरुसेवया ॥ इत्यादि ।

End. विष्णुस्थाने कृतं पापं शिवस्थानेषु मुच्यते ।
शिवस्थाने कृतं पापं गुरुस्थानेषु मुच्यते ॥
गुरुस्थाने कृतं पापं ब्रह्मरुद्रो न रक्षिष्यति ।
से नरा नरके यान्ति यावच्चन्द्रो दिवाकरः ॥

Colophon. इति श्रीविष्णुनारदसंवादे ज्ञानतिलकं नाम सम्पूर्णम् ॥

---

(१०६) भट्टारकरत्नशेखरतन्त्रे षडक्षरमालिन्या संक्षेपपूजाविधिः. 12×5 inches. Folia, 25. Lines, 9 on a page. Extent, 675 slokas. Character, Newari. Date, (?) Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ गिरिकालिकायै ।

मन्त्रस्वामिनीं देवीं चन्द्रिकोपरि संस्थिताम् ।
नमामि शिरसा भक्त्या नेत्रौ भैरवरूपिणौ ॥

अथ प्रातःकृत्यम् । उत्थाय शुचौ नमश्चक्रं स्मृत्वा सत्यं गायत्रीं जपत्वा करोतु ॥ इत्यादि ।

End. ततः पुष्पाञ्जलिं गायत्र्योपरिष्टात् संक्षिप्य विसृजेत् ।

Colophon. इति श्रीभट्टारकरत्नशेखरतन्त्रे श्रीमन्मालिन्यां श्रीषडक्षरमालिन्याः संक्षेपपूजाविधिः ।

---

(१०७) [illegible] (वैद्यक) (संस्कृतानं). 16×4 inches. Folia, 101. Lines, 9 on a page. Extent, 5[illegible] slokas. Character, Newari. Date, (?) Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

शिवं प्रणम्य लोकेशं पञ्चवक्त्रमनाधिनं ।
विषयं तन्त्रतन्त्रं च मया सङ्गृह्यसम्मतम् ॥
विज्ञप्तु श्रीशवज्रङ्गजा देवाः सुरेशाद्यसमन्वयाः ।
श्रीटोडरेन्द्रनृपतौ - - - - - - - धर्मेच्छ भूमौ परिरक्षणे च ॥
- - - - कुलिसमुखादिभि र्यो पूर्वं क्रमा पठ्यते - - - - ।
मुद्रोभिषिक्तापिकभूपतीन मन्त्रज्ञता श्रीवरटोडरेण ॥
भूदेवदेवान् भुवि दानयज्ञैः सन्तोष्य साधून सर्वसज्ञान् ।
कामैरनेकैश्च त्रिलोक्य + + नाम्नापयेद्विग्विजये नरेन्द्रः ॥
प्राचीनशास्त्राणि सुदुर्गमाणि भिन्नप्रभेदाणि निरीक्ष्य सम्यक् ।
एकत्र सर्वान् भवान् सुबोद्धुं मतं कृते टोडरपत्तनेशैः ॥
श्रीटोडरो नृपवरो रसालङ्कारमन्मणिः ।
सद्दीनदेहो लोकस्य रक्षायैमिति मे मतिः ॥

मनुजां लक्षणं तेषामसाधूनां विमर्दनं ।
टोडरेण मनुष्याणामुद्धृत्य सादरम् ॥
विरच्यते पिंगलं सर्वं छिन्नदोषविवर्जितम् ।
यस्मिन् टोडरानन्दे सर्व्वार्थसारसंयुतं ॥

यद्यपि खलु कविर्यैरेव साधनं प्रयोगं लक्षयद्भिः - - तद्विकारकारिणो गोसन्दशब्दहेत्वाचित्क्या - - - - - - आयर्वेदशास्त्रप्रवृत्तिस्वरूपं ज्ञापयितुर्दुर्घटया इदानीं - - - - सुकरोपायेन ज्ञानार्थमेतत् । तस्मिन् ग्रन्थे प्रयत्नः ॥ इत्यादि ।

End. यस्य यस्य फलस्यैष छंदो भवति यादृशम् ।
तस्य तस्य फलस्यैव - - - - सर्वं वृत्तमेव ॥
छंदोविचारं कुरुते - - - - मलालक्षणम् ।
छंदोनीयं फलं सर्वं सर्व्वार्थसिद्धिमेव च ॥

इति फलप्रकरणं ।

(अतः परं छंदोलक्षणम् ।)

Begin. इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीमद्भूपतिविरचिते टोडरानन्दे आयुर्वेदशास्त्रे आयुर्वेदशास्त्रे ऋषिपिंगलप्रभृतिभिर्विद्वद्भिर्विरचितवेदमूलकछंदोविचारोगसन्दशब्दकथनं नाम प्रथमप्रकरणं ।

इति० दोषपलाभाव-दोषस्थानकर्म-अविकृतदोषलक्षण-विकृतदोषोपक्रमातिहेतु - - पञ्चमदोषावस्थादोषवेदनादोषणामुत्तरलक्षणभेदकपरीक्षादेशलक्षणनामाकृतिलक्षणं नाम द्वितीयप्रकरणं ।

इति० पञ्चात्मकदूतलक्षणादिपृथक्कृत्योदाहरणछंदोर्थविपाकप्रमाणलक्षणकृत्वर्या फलसाध्यपरीक्षाकथनम् । ३ ।

(११६११) टोडरानन्द, वा छंदोसुखः By टोडरमल्ल. 11×4 inches. 1 cols. 10 lines. 9 on a page. Extent, 1,836 slokas. Character, Nāgarī. Date, Samvat, 1630. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । विघ्नच्छिदे नमः ।
प्रणम्य गणनाथकं सकलसम्पदां दायकं
गिरिच्छिदरिभक्तुरानखिलशक्तुरान् भक्तितः ।

यद्यानमग्नविग्रहात् विग्रमो शुभाशंसिर
कोनि सुरकोहरो त्रिविधसौख्य आलक्ष्म ॥
आमनूरिशुभ्रगणसौपरराजस्तु-
र्वेश्मोपपत्तिनपरंपरभाषि पूर्वं ।
पश्चात् सुरालिमहगरिपुसत्तमं
सतुस्तोमसंकटोरो विग्रमं सुजाक्षम् ॥
श्रद्धो सुरालिर त्रिविधानुलिपुक कुर्
सदसभागकमा तत्त्वलविधासाधर ।
नवंकारभाषां समसाधु सर्व के पुर
सदुत्तकदाकोत्रुविनहौकिक शास्त्रकम् ॥
भूत जा कर्ण ॥ त्रिविधिना आमनूरशाहि
लाभो सत्यसर्वेक्ता इत स्यातु मतोत्साहः ।
तद् पाच प्रहुरो सुरा अमरं ग्यवेरिरं कुरुतो
लोक सहसया त्रिविध मतुरं — त्रिविधताम् ॥
अमाम ग्रामक प्रयोजनमाह । कथं ? ॥

End. प्रत्यक्षतानो जीवनाक्ष योगा नवत्रसुत्तः फलपुरुषमस्कात् ।
मृत्यांशिनो राशिपरापरि दृष्टिफलानि मंत्रिप्य निरूपितानि ॥
साक्षाद्यं फलमतोऽपि विचार्य सम्यक्
सम्यग्गतिग्रहफलमुक्तमनिष्णोभा- ।
स्वीजातकं निजनयप्रथ नयुजन्म-
हेक्काणकोनि होरिकसौख्यमुक्तं ॥

Colophon. इति श्रीगन्धर्वराजाधिराज-गौडोडरभट्टविरचिते श्रीगौडानन्द जोनि
शास्त्रे होरागौर्यं सम्पूर्णमिति । शुभं भवतु । कल्याणमस्तु लेखक
पाठकयोः । संवत् १७३९ वर्षे वैशाख सुदि—प्रतिपदायां भुक्रे पण्डित
रामानुजेन ऐवरत्तन श्रीलोलिखत् ॥ समाप्तं शुभं भवतु ॥
श्रीगौडानन्द जय ।

विषयः । इति० राशिभेदः प्रथमो हर्षः ।
खचरयोनिबलाबलमंत्रकः । २ ।

मिश्रकाध्यायः । ३ ।
ग्रहणाध्यायः । ४ ।
निर्वाणाध्यायः । ५ ।
सूर्यनाड्याध्यायः । ७ ।
आरूढाध्यायः । ८ ।
आरूढभङ्गाध्यायः । ९ ।
आयुर्दायाध्यायः ।
अष्टकवर्गसौख्यम् ।
कर्मजीवसौख्यम् ।
राजयोगसौख्यम् ।
नाभसयोगनिरूपणम् ।
चन्द्रसूर्ययोगौ ।
हिमहरयोगः ।
प्रश्नाध्यायः ।
नक्षत्रगुणसौख्यम् ।
राशिफलसौख्यम् ।
भावफलनिरूपणम् ।
भावविचारः ।
शनिगुणयोगाध्यायः ।
स्त्रीजातकाध्यायः ।
नियोगविचारः ।
नपुंसकाध्यायः ।
ब्रह्मजातकाध्यायः ।

(१२६१) विद्यादिनिर्णयः By पद्मलाल. 12×3½ inches. Folia, 52. Lines, 7 on a page Extent, 1,001 ślokas. Character, Nāgara. Date, Newār Era, 827 Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नमस्कृत्य महादेवं गुरुं संसारतारकम् ।
विद्यादीनां विवेकार्थं सुविद्याकं वसुच्यितम् ॥

पक्षसङ्गौ तिथि + + ह्रासवृद्धिषु संशयम् ।
सुधियामयमुद्धानमतो मया विविच्यते ॥
त्रिंशद्दिनैस्तु सावनो मासः । उक्तं ब्रह्मसिद्धान्ते ॥ इत्यादि ।

End. आत्मश्राद्धमकृत्वैव वृषोत्सर्गं विधीयते ।
वृषोत्सर्गे कृते पश्चात् कुर्याद्धिकारणं ततः ॥
मन्दक्षानिकराम्भोरं श्रोक्तरङ्गभङ्गलम् ।
पद्मनाभेन कविते प्रतकल्पे महाशयम् ॥
इशोक्रियासुपक्रम्य श्राद्धमध्यं समाविशम् ।
प्रेतश्रौतं तथा स्मार्तं सूनौना तर्पणादिकम् ॥
श्रीत्रागाक्ष्याशुपाख्याय श्रीपद्मनाभेन विरचितम् ॥

Colophon. इति तिथ्यादिनिर्णये गोत्रोपवरसंग्रहे प्रतकल्पनिर्णये पद्मनाभसंगृहीतः समुद्धयः समाप्तः । (?) शंवत् सम्वत् ८२७ श्रावणकृष्णत्रयोदश्यां तिथौ समाप्तेयं पुस्तीति । श्रेयोऽस्तु सर्वेषां ।

(१२६८.) दानप्रदीपः. By माधव. 14 × 3 inches. Folia, 99. Lines, 9 on a page. Extent, 2,069 slokas. Character, Maithila. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

काम्यानित्यविभागसूचनपरां संक्षाप्तसन्तर्पणं
स्वस्वाभीष्टफलाप्तये स भवतादाम्नायकल्पद्रुमः ।
यत्कानन्तफले विचित्रकुचयः शाखे यदीये चिरं +
+ + + प्रथरा वरामृतफलप्राप्यै समध्यासते ॥
आसीद् गुर्ज्जरदेशमण्डलमणिः सौराज्यनिर्योत्सवं
नैत्रर्णीकरणाभिधे पुरवरे श्रीराघवः पार्थिवः ।
त्यागो वाग्वलमाजिसौम्नि कृतिता रूपं च सर्व्वज्ञता
यस्यैतान्यलिखन्नृपूय – – – – ङ्क कलङ्कं क्रमात् ॥
तेन प्राक्षसमे भुवि प्रथयता प्रीतिं समाधायितः
स्त्रीगर्भीदधि – – – पुरवरात् श्रीवासुदेवः सुधीः ।

विद्यावृत्तगुणैश्चैव शक्तितां यद्दोलक्षौर्यमिश्रां
स्वां ज्ञातिं त्रिभिरेव सूनुनिलयच्छर्वाश्रयः ॥ (?)
तस्य तनूजो नाम्ना नरसिंहोऽभूत्तमलौधिनरसिंहः ।
मत्सररहिताः प्राज्ञा यं तु मजूर्वा सरस्वतीं प्राहुः ॥
तस्मात्तस्मो घौघनद्दैहुरोऽभू-
द्वाग्देव घौघ – – – यितस्य ।
वृत्तानि यच्च श्रवणोत्सवाय-
वृत्तान्वितानाम – – – बुधानां ॥
तस्मात्तनूजः परिहृतरागमाया
सभूत भट्टप्रभवप्रभोक्तिः ।
– – – – – –
– – – – – – – ॥
तस्मात्तनूजः परिहृतविद्युद्भ्रमो
निःशेषणार्थिक्षयनिर्धिर्भूत ।
– – – – – –
– – – – – – ॥
तस्माच्चित्ति सुतः समस्तविषयाचङ्कारसूतिर्गुणैः
सम्पूर्णो भुवि भट्टप्रभाघव इति प्रख्यातनामा सुधीः ।
– – – – – – – – –
– – – – – – – – – ॥
स्मृत्युक्ताचारचतुरमनीषेण मनीषिणा ।
रामप्रदीपः त्रिपथे तेजोपत्रिपथे धता ॥
श्रुतिविषयगतोऽपि प्राक्तिनां जडधीवंद्या-
नपि विविधपदार्थान् सुप्रज्ञात्रान् करोति ।
हरितलिमिरभेत्ता यद्वत् रामप्रदीप-
स्तमभिलषितसत्यं तद्वदज्ञौः जयध्वम् ॥
तत्र प्रथमं रामप्रबन्धः ॥ इत्यादि ।

End. ॐ तत्र सूनसाधिकरणराजप्रासादाग्रे इदं नगरं विष्णुदेवं
प्रभुकमोचार्यादि दक्षिणा नगरप्रवेशाज्ञासु ॥

Colophon. इति श्रीमद्रामशोपाध्याय-पण्डित-श्रीविष्णुमृनुभट्टश्रीमाधवविरचितायां दानप्रदीपे भूमिदानप्रकरणं समाप्तम् ॥ अथ तिलदानम् । तत्र यमः । (अतः परं खण्डितम् ॥)

---

(२)११० ।) दुर्गार्चनकल्पतरुः By लक्ष्मीपतिभट्टः. 12×4 inches. Folia, 60 Lines, 9 on a page. Extent, 1,755 ślokas. Character, Nāgarī Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ।

सच्चिदानन्दरूपाय साक्षोभूताय कर्मणाम् ।
विश्वसृष्ट्यादिहेतवे नमोऽनन्तैकमूर्त्तये ॥
अविलीयमजं शुद्धं विश्वा ह्यर्थावभासिनम् ।
ब्रह्मणा यद् वेदगानं तस्मै कर्म्मे नमोनमः ॥
श्रीमच्छ्रीकृष्णपादाम्बुजयुगभजनाद्यिनानेकविद्या-
श्रीर्यो राज्यादियुक्तेक्षितिपकुलमणिः सत्प्रतिज्ञः समालः ।
तोरः श्रीकृष्णवर्म्मा विपुलनरपतीविंशतीत्रावतीर्णः
सल्लक्षाणोऽस्तिकृष्टिर्विबुधजनपरिवाजसन्तर्पितार्थः ॥ (?)
तत्पुत्रश्चोदितदर्पदावदहनज्वालाकरालप्रभः
सद्विद्यावतनिष्ठविप्रजनहृत्तोषेन्दुतुल्यच्छविः ।
स्वैरिण्याचरणाम्बुजस्मरणमद्भावाप्तसर्व्वावृतिः
ख्यातः श्रीरणभीमसाह-युधराट् प्रवर्त्तते लोकेषुना ॥
.. ..
.. .. ।
दोर्दण्डप्रविकुण्ठखड्गीकृतधनुर्ज्यानिर्गताक्षुण्णमा-
स्सारिः श्रीरघुनाथसाह-नृपराट् यस्यात्मजः श्रीभसे ॥
सदाश्रयेशार्जुनशक्तिपूजा
विधोर्विधानं व्रतजाप्य – – – ।
चिरन्तनोक्तिं प्रणिधाय चित्ते
करोति लक्ष्मीपतिदैवविद् द्विजः ॥

मृतिकोटिद्वयाभ्यासाल्लोकनिर्वेदमेयतः ।
कर्म्मोक्तकर्म्मविक्रर्म्मेति शास्त्रेऽनेकमतं मतम् ॥

.. ..

अथ किलेदानीं कलिप्रोढ़ादिसंवत्सरा ..... निराबाधागमद्युति-
युगखखोपपुलकांखखविधयं शिक्षासूत्राद्युपकारायाग्रवरसेमिसितफलदनव-
रात्ररसाङ्कभूतांखिलकर्म्मोद्युद्यानोपयोगि-दुर्गार्चनकल्पतरुं शास्त्रयुक्ति-
पुक्तिभिः प्रकटीकरोमि ॥ इत्यादि ।

End. इति दशमीकृत्यम् ।

खौर्द्वौ खौनं त्रिविंशत्यू खनप(ति) विश्वयं खाब्धयं विश्वयन्
शुक्लान् (शक्लान्) खब्धिभून् कृष्णषष्ठयब्दमान् शाकयन् खाप्तनागैः ।
खर्दंवान् भूमिवेदान् सुकृतजनपदान् तोषयन् यज्ञरामैः
श्रीमद्गोदार्चनेशो जयति रजतशैलपूरखाद्रिशैलैः ॥
तद्राजत्खवसु ब्रह्मागमविधोऽवेदे स्थितास्त्वंधि
त्रिस्कन्धाश्रमचारतत्त्रमिपुखं- - - -तुष्टो वृषः ।
खौदेवखाग्निरोमखौति पदवौं प्राप्तश्चाचारवौं
यक्षे सोऽयमनन्तचिन्मयतया देवत्रखश्रीपतिः ॥
त्रिस्कन्धाश्रमशब्दखांशनिगमागेखार्णवाराधना-
खाचाराश्रमशब्दाश्रमोदनकखाश्रमप्रबोधोदयः ।
कृष्णानन्द इति प्रबोधसहितस्तद्युक्तश्रीपतिः
श्रीदुर्गार्चनकल्पतरुसमयं भक्ताचारोद्धारयन् ॥
पक्षे चन्द्रवने पदेऽब्धि विहरे तिथौ तदृक्षे
कर्के माघि यमोत्त तद्रुचयिते माघेऽसुपुक्ते शने ।
कार्क्षेमे त्रिदने युतादखिलयुग्रुद्रत्नाद्रिशैलोदये
शास्त्रे पंक्तिमितैः वर्षैर्विरचिता ग्रन्थाऽगमद् पूर्णतां ॥ (१)

इति गौदेवखाग्निरोमखौशखौपतिमखौजा विरचिते दुर्गार्चनकल्प-
तरौ दशमीकृत्यकुसुमं दशमम् ॥

विषयः । इति० अग्रशाकुसुमं प्रथमम् ।
" पाठार्चनादिनिर्णयकुसुमम् । २ ।

इति० प्रतिपत्कृत्यकुसुमम् । ३ ।

,, द्वितीयादिपञ्चम्यन्तकृत्यचन्द्रदर्शन — — दात्रेकुसुमम् । ४ ।

,, विन्ध्याभिमन्त्रणपत्रीप्रवेशकृत्यकुसुमम । ५ ।

,, अष्टमीकृत्यकुसुमम् । ६ ।

,, बलिदानकुसुमम् । ७ ।

,, कन्यार्चनतद्वृत्तकुसुमम् । ८ ।

,, नवमीकृत्यकुसुमम् । ९ ।

,, दशमीकृत्यकुसुमम् । १० ।

(१०८१) धनञ्जयनिघण्टुः. 8×3½ inches. Folia. 15. Lines, 8 on a page Extent, 241 slokas. Character, Nagara. Date, Samvat 1654. Appearance, old. Verse Generally correct.

Beginning. प्रथमपत्रं नास्ति। अतो द्वितीयपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम्। यथा,—

अथ राजनाम ।

राजार्हपः पतिः स्वामी नाथः परिवृढः प्रभुः ।

ईशनो विश्वरोशानो भर्त्तेन्द्र इव ईश्वितः ॥

वृक्षनाम ।

अनोकहोऽस्त्रिकः शाखी विटपी फलिनो नगः ।

द्रुमाद्रिपः फलेग्राही पादपो गोत्रवल्लितिः ॥ इत्यादि ।

End. भिदुः भिदुनिघण्टा ? अर्हत्सिद्धश्रियामपि ।

अर्हत्सिद्धमिति द्वाद्यर्हत्सिद्धाभिधानकौ ॥ २४६ ॥

अर्हदानपि तान् प्राहुः शास्त्रोत्तमसकुलम् ॥

Colophon. इति श्रीधनञ्जयस्य कृतौ निघण्टुसमये शब्दसंकीर्णनिरूपणो नाम द्वितीयः परिच्छेदः ।

समाप्तो धनञ्जयको संवत् १६५४ । आषाढशुदि १३ भृगुवासरे लिखितमिदं विराटभट्टात्मजेन नरहरिभट्टेन । शुभमस्तु शुभं भूयात् ।

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।

यदि शुद्धमशुद्धो वा मम दोषो न दीयते ॥

(५५०।) धनुर्वेदः. 6 x 3¼ inches. Folia, 49. Lines, 5 on a page. Extent, 245 slokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

सम्बाकरं महाकायं लम्बोदरं गजाकर्णकम्।

त्रिनेत्रं पार्व्वतीपुत्रं नमामि शरणायकम्॥

विना शस्त्रधरं नान्यो धनुर्वेदस्य पारगः।

अतः क्षत्रे निधिं प्राप्ते शिवतत्त्वविचारकम्॥

अत्तंत्यमिति ग्रंथः।

अतः सम्भेदरोसाया रोपखीयच्च मानवम्।

राज्योज्जिघांसयासुरैर्वीरचित्तामहो कृचित॥

यथाभ्यासप्रकाशेन निध्यन्ते धनुर्द्धराः।

शैसारः परसैन्यस्य तथाभ्यासो विधीयतामु॥

यत्नोऽपि यत्र नगरे प्रविद्धः शाङ्गधन्वरः।

ततो यान्त्यरयो दूरं क्षुधाः सिंहपशादिव॥

इति धनुर्द्धरप्रशंसा॥ शस्त्रादि।

End. क्षीवे लक्ष्मीर्द्धसे खड्गः क्षीर्णेऽस्य धरणीतले।

तस्माद्वैर्य्यं विधासव्यं शस्त्रास्त्रा परदाहिनी॥

इति युद्धविधिः।

Colophon इति श्रीवशिष्ठप्रोक्तो धनुर्वेदः समाप्तः॥

विषयः। धनुर्द्धरप्रशंसा। धनुर्द्धारणविधिः। धनुःप्रमाणम्। गुणलक्षणम्। फलक्षणम्। गायनविधिः। ? नाराचनाशिकालक्षणम्। शल्यानि। गुणमुष्टिलक्षणम्। धनुर्मुष्टिविधानम्। लक्ष्यलक्षणम्। शरलक्षणम्। धनुर्वेदाभ्यासे शरव्यायक्षाजनिषेधनम्। लक्ष्यवेधनविधिः। क्षीप्रसाधनम्। दूरपातिलम्। वृक्षप्रहारता। क्षीघ्रगतिः। लक्ष्यवेधनगतिः। धनुर्गुणयः। शाखभङ्गः। शराटिका। विन्धुकम्। मोक्षयुक्तम्। शब्दभेदी। शस्त्रप्रहारकम्। संग्रामविधिः। अक्षौहिणीलक्षणम्। व्यूहलक्षणम्। युद्धविधिः।

(२) ८२।) धनुर्वेदप्रकरणम्. (वीरेश्वरीयं) By विक्रमादित्य. $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 34. Lines, 7 on a page. Extent, 486 ślokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Verso. Correct.

Beginning. श्रीगुरवे नमः ।

नमो देवाधिदेवाय शङ्कराय कपर्दिने ।
रामाय रामभद्राय नमोऽस्त्वमितमेजसे ॥
प्रणम्य परया भक्त्या देवदेवं पिनाकिनम् ।
धनुर्विधानं वक्ष्यामि वीरेश्वरमतोद्भवम् ॥
मुद्गलाधिष्ठितकुलजैः पृथिवीपालनोद्यतैः ।
धनुर्वेदो वंदितव्यश्चित्रवर्गफलप्रदैः ।
यस्याभ्यासप्रसादेन निष्णाता धनुर्धराः ।
जेतारः परसैन्यानां धनुर्वेदं तदभ्यसेत् ॥ इत्यादि ।

End. सप्तसैन्यसहस्राणि रणयज्ञेषु जुह्वताः ।
जीवन्तो प्राप्यते कीर्त्तिर्मृतेनापि सुरालयः ॥
तस्मात्सुधीर्यशः स्वर्गं वाञ्छद्भिर्बंधुबन्धुभिः ।
धनुर्विद्या वंदितव्या जेतव्या वैरिवाहिनी ॥

Colophon. इति श्रीमन्महाराजाधिराजवीरविक्रमादित्यसङ्कलिते श्रीवीरेश्वरीय-धनुर्वेदप्रकरणे नाम चतुर्थः पादः समाप्तः । शुभमस्तु ॥

विषयः । धनुर्वेदभाषालक्ष्यम् । वीरेश्वरमतोत्पत्तिः । धनुःप्रमाणम् । गुणलक्षणम् । शरलक्षणम् । नाराचनालीकलक्षणम् । फललक्षणम् । अथ फलधारणानि । अथ गुणगुणाः । अथ धनुर्मुष्टिबन्धानम् । अथ व्यायः । अथ लक्ष्यम् ।

इति ० प्रथमः पादः ।

अथ दानविधिः । तत्र कालनिर्णयः । शिष्यपरीक्षा । अथाचार्य्यलक्षणम् ।

इति ० द्वितीयः पादः ।

अथाभ्यासविधिः । अथ लक्ष्यालक्षनम् । अथ शीघ्रसन्धानम् । अथ दूरगतिलक्षम् । इति वृक्षप्रहारिता । इति हौमसत्यः । इति शुद्ध-

गतयः । इति वृद्धचतुष्कम् । इति बाह्यभङ्गः । इति वराटिकावर्त्तः ।
इति काङ्क्षभेदनम् । इति त्रिभुवनम् । इति गोलकयुगग्रन्थितिविचित्र-
विधिः । इति घाटबन्धनम् । इति शब्दभेदित्वम् । अथानध्यायः ।
एतिन्मन्त्रः । इति ० तृतीयः पाठः ।
इति शस्त्रत्वम् । इति शस्त्रप्रहारम् । अथ तिलकम् । इति त्रिशो-
धनादिप्रभावप्रहरम् । अथ ग्रासप्रमाणविधिः । इति रक्षामन्त्रः ।
अशनोद्भिन्नी संख्या । अथ भक्षननिर्णयः । अथ स्वरूपम् । अथ
शङ्कविधिः । अथ गुह्यविधिः । इति ० चतुर्थः पाठः ।

(१५००) धर्मोत्तरप्रकाशः. 9×4 inches. Folia, 267. Lines, 9 on a page. Extent, 4,806 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।
श्रीविश्वेश्वराय नमः ॥
प्रत्नीभूतं हरिहाद्रुद्रिं मुनिभिर्योगिराजम् । ?
प्रहर्त्तुं मूलमज्ञानं ज्ञानमार्गमभीप्सितम् ॥
इह खलु संसारचक्रसंभ्रमणमाजानां दुर्विषयविषविषमतापतप्तानां चक्रव-
दुःखोपशमाय निरतिशय .. .. .. धर्मे यत्न परमोपाय इति
तत्त्वावबोधमास्थातव्यं पुरुषेण ॥ इत्यादि ।

End. ज्ञानग्रन्थस्य कालो विधिश्च .. .. .. ।
सद्भावघर्मो विशेष .. .. दृष्टव्यम् ॥ इति शिवम् ।
विख्याते वसिष्ठ(चक्र)मध्यवर्त्तिनि हो-
दक्तीरे वाराणसिन्नि क्षूपराज्ञो गोविन्द ।
मुनि + + शिल्पुणारकृत्वा
श्रीचातुर्धेरकुलमण्डनं पुराणी ॥ ?
श्रीकण्ठं मनसि विभाव्य गौडवङ्गः
तत् सूनुः शिवतटजानन सूरेयम् ।
देवं तैः प्रमथशियानन + तीर्थं
आज्ञाने किल चतुरानने ववन्दे ॥

गोविन्दस्तदनुप्रभुः श्रुतिहृदयमुनिः सर्व्वतन्त्रस्वतन्त्र-
स्तत्त्वस्फूर्त्तिसतार्थः + + + मकरोद्धर्म्मीतत्त्वप्रकाशम् ।
भूपप्रीत्यै शिवार्च्चा शतदलनिलयानेकिलब्धचर्य्यै
वाराणस्यामतन्वा सुरसरिदमले श्रीप्रतिष्ठानतीर्थे ॥ (?)
नागाङ्कुरसभूम्नाके शालिवाहनजे सते ।
नभस्यसितपर्य्यादि शन्योरयं पूर्णतां गतः ॥

Colophon. इति श्रीमत्-पटना-ग्राम-निवास्य-पौराधुरन्धर-चतुर्धरवंशावतंस-श्रीविश्व-
सूरिसूनोः शिवस्य कृतौ धर्म्मीतत्त्वप्रकाशः धर्म्मासमाप्तम् ॥
यो . . सदाशिवार्पणमस्तु ।

विषयः । धर्म्मीशास्त्रम् ।

(१४१२।) धर्म्मसारः. By पुरुषोत्तम. 12×4 inches. Folio, 601 Lines, 9 on a page. Extent, 15,376 slokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1697. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

रामं गणपतिं शार्ङ्गीं नत्वा श्रीमन्मनोहरम् ।
कुरुते पुरुषोत्तमो धर्म्मसारस्य सङ्ग्रहम् ॥
कलेः शृणवन्तु मे वाचो यतस्ते वानसूयवः ।
दूषणैरसतः किं मे प्रकृतिस्तस्य हेतव हि ॥
अतः साधूनहं वन्दे ते हि वन्द्यतमा भुवि ।
असाधूनपि वन्देऽहं तत्स्वभावनिवृत्तये ॥
साधुः सुधां वमत्येव सुधांशुरिव नित्यशः ।
असाधवो विषसुचो भवन्ति फणिनो यथा ॥
नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥
जयति पराशरसूनुः सत्यवतीहृदयनन्दनो व्यासः ।
यस्याननकमलगलितं वाङ्मयममृतं जगत् पिबति ॥

ब्रह्मप्रबंधा ब्रह्मवेदर्ते ।

गुरौ शास्त्रे च सन्तौ श्रद्धा पुण्येरवाप्यते ।

अश्रद्दधा हतात्मानां कथं तत्तारु भवेदुनिः ॥ इत्यादि ।

End. आदित्यपुराणे ।

ऋषयः ऊचुः सूत्राः सर्वशास्त्रसुपस्तुतिः ।

उपयाचितमादेयात् संभवन्ति यतो कृचित् ॥

तस्मात् तन्मात्रलाभेन यतो यार्थं न चारयेत् ॥

आख्याहि तावत्सर्वज्ञ मया सूतोना-

मर्थः य यत्र यस्मिन् परमात्मयुक्त्या ।

एतं त्रिलोक्य विखिलं च विचारयन्तः

यन्तः स्वभावसरसा सुदमाप्नुवन्तु ॥

एद्मानि बोधयत्यर्कः ज्ञाप्यानि कुरुते यथिः ।

तनूसेवमनभज्ञानः यस्तत्तान्यन्ति सद्गुरुतात् ॥

Colophon. इति श्रीमोतिर्विदुपुरुषोत्तमविरचिते नानापुराण-नानाधर्मशास्त्रोक्तो धर्मसारः समाप्तः । शौद्राब्दे १६०० माघे एतादृगग्रामे लिखितं पुस्तकमिदं यतमद्र शोभा भूयात् ॥

(११८i) नक्षत्रसारावली. 10×3 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 490 ślokas. Character, Newâri. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणपतये नमः ।

प्रणम्य परमानन्दं सर्वज्ञारवसारकम् ॥

सर्वाधारमनाधारं सर्वज्ञं सत्यवाचिकम् ॥

अथ नक्षत्रपरिभाषं तत्रे । अश्विनी चित्तारा । अश्वमुखी तिर्यक्मुखी । औगवर्ता । इत्यादि ॥

End. आदित्याष्टोत्तरैव तं मुक्ता - - -

(११६६।) नवरत्नम्. By दामोदरभट्ट. 12 x 5 inches. Folia, 43. Lines, 11 on a page. Extent, 1,300 slokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1609. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

गणेशानं भवानीं च शङ्करं कमलार्पतम् ।
नत्वा श्रीभास्करं पूज्यान् वाग्जन्मनृपे १६०५ मिते ॥
आलिवाश्वयुजे काश्यामाश्विने पुण्यभे गुरौ ।
दशम्यां शुक्लपक्षे तत्तिथिमध्यस्थितिस्मृतम् ॥
नवरत्नमयं ग्रन्थं भवदीधितिसंगृहम् ।
चित्तपावनजातीयो ज्ञानकीरघुनाथजः ॥
दामोदरो रचयति शिष्यपाठकयोर्मुदे ।
शास्त्रदृष्टं लोकदृष्टमनुभूतञ्च कथ्यते ॥ इत्यादि ।

End. ग्रन्थारम्भ समये यावद्दृग्गोचरं स्थितम् ।
गणितं नवरत्नेन निश्छद्मं ग्रहलाघवात् ॥
चित्तपावनजातीयो ज्ञानकीरघुनाथजः ।
दामोदरो व्यरचयन्मणिकाख्यामुदीधितिम् ॥

Colophon. इति श्रीचित्तपावनजातीय ज्ञानकीरघुनाथात्मज-भट्ट-दामोदरविरचिते नवरत्नाख्ये महानिबन्धे ज्योतिषमणिकी गणितदीधितिः समाप्तः प्रथमः । कर्ण (शके) १६०७ मार्गशिर वदि अष्टमी मघानक्षत्रे सोमदिने । तस्मिन् दिने राजदैवज्ञपूर्णानन्देन स्वपठनार्थं परोपकारार्थञ्च लिखितम् । नेपाल संवत् ८०६ ॥

विषयः । गणितज्योतिःशास्त्रम् ।
दैवज्ञदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे नवरत्नसंज्ञे ।
आद्ये मरीचौ द्युतिलोचनस्य पञ्चाधिसिद्धिः प्रथमः प्रकाशः ॥
दैवज्ञदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे नवरत्नसंज्ञे ।
आद्ये मरीचौ द्युतिलोचनस्य वृत्तखेटस्थिद्वित्वपरः प्रकाशः ॥
दैवज्ञदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे नवरत्नसंज्ञे ।
आद्ये मरीचौ द्युतिलोचनस्य त्रिप्रश्ननामा त्रिमितः प्रकाशः ॥

वैद्यशङ्कामोदरनिर्मिते ऽजिन् मद्दानिबन्धे नवरत्नखण्डे ।
आद्यं मरीची द्युतिलोचनञ्च पर्व्वाभिधो वेदमितः प्रकाशः ॥
इति श्रीचित्तपात्तनज्ञालीयज्ञानश्रीरघुनाथात्मजभट्टश्रामोदरविरचिते
नवरत्नाख्ये महानिबन्धे ज्योतिषप्रकाशिके गणितश्रौपितिप्रकाशः सर-
र्थाम्मतोऽयम् ॥

इति श्रीचित्तपात्तनज्ञालीय-ज्ञानश्रीरघुनाथात्मजभट्टश्रामोदरविरचिते
नवरत्नाख्ये महानिबन्धे ज्योतिषप्रकाशिके गणितश्रौपितिः समाप्तः ॥

(१४६।) नागरसर्व्वस्वटीका. By नयज्ज्योतिमल्ल. 11×5 inches. Folia, 53. Lines, 9 on a page. Extent, 970 ślokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीभवानीशङ्कराभ्याम् ।

श्रीशम्भुज्योतिर्मल्लेन भवानीचरणाम्बुजम् ।
नत्वा नागरसर्व्वस्वटीकेयं परिलभ्यते ॥
सुदुर्गमपि यं ग्रन्थमभिमतां मनोहारिणीं
लभेत सहितिच्छातां धिषिङ्ग कामिनीं कामुकः ।
नमस्सुचिन्तयन्नरं सुरुचिरागुरुगात्रकं
नमामि सुमनःशरं सततमार्य्यमञ्जुश्रियम् ॥
आहो ग्रन्थकारः कामशास्त्रत्वात् कामदेवं नमस्करोति । इत्यादि ॥

End. ज्योतिर्मल्लसुधीर्ग्रन्थानेकान् विलोक्य च ।
इयं नागरसर्व्वस्वटीका यत्नेन कारिता ॥

Colophon. इति महाराजाधिराजश्रीश्रीज्ञानज्योतिर्मल्लसुधीविरचितायां नागरसर्व्व-
स्वटीकायामष्टमः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । पद्मश्रीज्ञानविरचितञ्च नागरसर्व्वस्वनामकग्रन्थस्याद्य आख्यायम् ॥

(१४१।) नाडग्रन्थम्. 16×4½ inches. Folia, 99. Lines, 7 on a page. Extent, 2,871 ślokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो ब्रह्मणे ।

ब्रह्मञ्च शिवञ्च देवौ पितामहमहेश्वरौ ।
नाडग्रन्थं प्रवक्ष्यामि ब्रह्मणा यदुदाहृतम् ॥

समाप्तजन्यं व्रतिनं स्वसुतैः परिवारितम् ।
अनध्याये कदाचित्तु भरतं नाट्यकोविदम् ॥
मुनयः पर्य्युपागम्येनं मैत्रेयप्रमुखाः पुरा ।
पप्रच्छुस्ते महात्मानो नाट्यवेदसमुद्भवम् ॥
योऽयं भगवता सम्यग् ग्रथितो वेदसम्मतः ।
नाट्यवेदः कथं ब्रह्मन्नुत्पन्नः कस्य वा कृते ॥
कत्यङ्गः किंप्रमाणश्च प्रयोगश्चास्य कीदृशः ।
सर्व्वमेतद् यथातत्वं भगवन् वक्तुमर्हसि ॥ इत्यादि ।

End. आहार्य्याभिनयोक्तोऽयं मया प्रोक्तः समासतः ।
अत ऊर्द्धं प्रवक्ष्यामि सामान्याभिनयं पुनः ॥

Colophon. इति भारतीये नाट्यशास्त्रे आहार्य्याभिनयो नामाध्यायः द्वाविंशतितिः ।
(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । इति० भरतीये नाट्यशास्त्रे नाट्योत्पत्तिः । १ ।
इति० प्रेक्षागृहलक्षणम् । २ ।
इति० रङ्गदेवतापूजनम् । ३ ।
इति० नाण्डीलक्षणम् । ४ ।
इति० पूर्व्वरङ्गविधिः । ५ ।
इति० रसविकल्पः । ६ ।
इति० भावव्यञ्जकः । ७ ।
इति० उपाङ्गलक्षणम् । ८ ।
इति० छन्दाध्यायः । ९ ।
इति० अङ्गप्रत्यङ्गलक्षणम् । १० ।
इति० चारीविधानम् । ११ ।
इति० मण्डलविधानम् । १२ ।
इति० गति — — — । १३ ।
इति० कैशिक्यार्द्धवृत्तिव्यञ्जनम् । १४ ।
इति० छन्दाभिनयः । १५ ।
इति० छन्दोविधिः । १६ ।

इति० व्याभिनये व्याख्यातवतः । १७ ।

इति० व्याभिनये व्याकुलस्वरव्याख्यः । १८ ।

इति० नखरदलक्षतः । १९ ।

इति० तृतीयाध्यायः । २० ।

इति० वृत्तिविकल्पः । २१ ।

इति० व्याहार्य्याभिनयः । २२ ।

---

(३)७६(1) नाड़ीपरीक्षा. By रामचन्द्रसोमयाजिन्. Son of सच्चाड़ुभिचित्सूर्य्यदास. 8x3 inches. Folia, 23 Lines, 5 on a page Extent, 194 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1773. Appearance, decaying. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

लब्ध्वा प्राक्तनलब्धवर्णरचितोद्यापानुयास्य क्षुण्ण-
प्लानेः सद्गुरुभिर्गिरो निगदिताः कृत्वा च धूलिं मुहुः ।
सच्चाड्वोऽग्निभिनः सुतः सुकृतिनः श्रीसूर्य्यदासस्य यो
रामो नैमिषयाज्यितः स कुरुते नाड्यादिसद्बोधयम् ॥

नाड्यौतिकमिदं कृत्वा प्रायः
सप्तधातुमलवद्वृत्तवन्तिनम् ।
वातपित्तकफवाच्यकौश-
ह्यादिरज्जुपरिवद्धनेक्षते ॥
मूत्रज्ञोऽक्षिनृ चर्म्म नाड्यः शरीरे
स्थूलाः सूक्ष्माश्चाक्षयो वायवश्च ।
सच्चाय्यैताप्यास्य तावेरवोध-
स्तार्त्तां वृत्तान्नौमतेनाप्यरीक्षाः ॥ ? इत्यादि ।

End. वाचे शङ्कर वत्सरौर्व्व मिलिते व्याजावराजौ शनू
वारं वाच्यमधिप्रतापविदिधो .. .. चिकित्सन्
नाड्यादेरिति सच्चाड्वुद्भवसुतं श्रीरामचन्द्रेण यत्
तः .. .. दुर्गमगिरौ – – – – – ॥

यकोनतिथिशरमिते + +

+ + विक्रमार्कनृपात् विहिमम् ।

प्रकाश्यमेतत् कविना

रामेण नैमिषारण्ये ॥

Colophon. इति समाकृपिचितसूर्यदासात्मजरामचन्द्रभोमयालिकृतं नक्षत्रादि-परीक्षाप्रकरणं समाप्तम् । संवत् १७७२ वर्षे जेठ मासे . . . . . ।

---

(२) ७३ (।) निर्णयार्कः. By श्रीकृष्णराम. 10×4 inches. Folia, 34. Lines, 7 on a page. Extent, 1,700 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

या माया सचराचरं जगदिदं सूते च यद्वीक्षितैः
सौन्दर्यं प्रतिभाति यत्कृपलवा धर्मानिमत् तिष्ठति ।
यस्यामीति जगं लये जलजभूशम्भुस्तभूतिस्तुता
सा शश्वत्त्रिगुणात्मिका दिशतु नः सन्मङ्गलं मङ्गला ॥
श्रीगोरक्षपराजेन्द्रविक्रमधानुशासनात् ।
कृत्यरत्नावलीं कालमाधवं निर्णयाश्रितम् ॥
निर्णयाब्ध्यादिकान् ग्रन्थान् समालोक्य प्रयत्नतः ।
श्रीकृष्णरामसिश्रेण निर्णयार्कः प्रकाश्यते ॥
निर्णयं क्रमतो वक्ष्मि वत्सरस्यायनस्य च ।
ऋतोर्मासस्य पक्षस्य तिथेर्दिवसस्य च ॥
चान्द्रसावनसौरेति नाना संवत्सरस्थिति ।
सुजन्मादिव्रते सौरो गोसवादिषु सावनः ॥
तिलकादिव्रते चान्द्रो ग्राह्यः संवत्सरो बुधैः ॥ इत्यादि ।

End. यतस्तदपवादमाह स्मृतौ ।

नित्ये नैमित्तिके काम्ये होमयज्ञक्रियासु च ।
उपाकर्मणि चोत्सर्गे प्रश्नवेधो न विद्यते ॥ इति ।
कल्याणं तव राजेन्द्र करोतु कमलालया ।
निर्णये शुक्लमारोप्य यया विश्वमिदं ततम् ॥

विक्रमार्कनरानन्दराजेन्दुलिखितव्रते ।
श्रीहुलासतृतीयायां ग्रन्थोऽयं पूर्णतां गतः ॥

Colophon. इति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणसेनादिविविधविरुदावली-विराजमानमनोज्ञतरश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीराजेन्द्रविक्रमसाहदेवविरचिते निर्णयार्णवे एकादशप्रकाशः ॥

शुभम् ॥

(११३५ :) गौडकरणकृष्णः. By गौडकरण. 14×3 inches. *Folia*, 88. Lines, 9 on a page. Extent, 2970 ślokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशमृषवाय ।

गौडीलकरणकृष्णसमर्पणं
गौडीलकरणमतं प्रक्रियत्र वेद्यसु ।
गौडीलकरणभिरहा क्रियते सुहायं
गौडीलकरणवरकृष्णसोगतोषसु ॥ १
जननी यत्र सावित्री तातो वरहरिः स्मृतौ ।
ब्रह्मन्तरिक्षलोकस्तु गौडरो यत्र भ्रातृजः ॥
गोऽध्वद्वारे समाख्यातश्चिपुरारिधनत्र च ।
मङ्गोपाध्यायवर्य्यत्र तेजाश्च + + गोरितः ॥
यद्देशगुरुसारकवन्दिता ये
द्विजातिवर्य्या सुरवो वयस्याः ।
वयसु ते + + स्वभावयुक्तं
वयो विचित्रं प्रतिभाद्भुवसु ॥
यतैः प्रीत्या प्रिया वच्चस्ती ते वदवा वरम् ।
वच्चनाद्वच्चनादत्वाद्गुणकारपदात्परौ ॥
अथ ब्राह्मा मुखोऽत्तिनिर्वचनत्व वर्त्ता स्थितिः ।
ब्राह्माब्राह्मो चिकित्सा च प्रयोजनत्व वक्ष्यते ॥
भिषजां निर्णयो ब्राह्मो वेदाब्राह्मपयोजनः ।
वसामेव वदोद्धारभिषक्पूजरवदेशिक ॥

कृच्छ्रोपायः सुखोपायो द्विविधः कृच्छ्र उच्यते ।

अवाधो द्विविधो ज्ञेयो याप्यो यश्चाप्रतिक्रियः ॥ इत्यादि ।

End. अक्षपित्तं तथा कुष्ठं प्रमेहं गुदनिर्गमम् ।

काशं पञ्चविधश्वासं ज्वरञ्च त्रिदशत्वरम् ॥

(अतः यन्त्रिकम्)

(१३२९।) सूर्येश्वरतन्त्रम् . 9×2 inches. Folia. 6 Lines 7 on a page Extent, 56 slokas Character, Newari Date, (?) Appearance, fresh. Verse Incorrect

Beginning. ॐ नमो भैरवाय । अथ भैरव अष्टकालोद्धानम् ।

शुभेन्दुवर्णसदृशं त्रिनयनञ्जनिभा कुन्दकर्पूरकान्ति-

वक्त्रं चैकं चतुर्भिर्नयनयुगधरं — — — दैत्यकालम् ।

दक्षे वामे धरन्ति दशभुजकले खड्गभेदत्रिशूलं

सोऽयं त्रिशूलेश्वरञ्च हरितभयहरं पातु स्वच्छन्द नौमि ॥ १

सृष्टिकालि । वरे अभयपीतवर्णे ॥

घोरं घोरातिघोरं भयहरितहरं सर्व्वकालिं करालं

संहारं तारयन्ति सकलस्थितिफलं त्रिशूरूपैकनाथम् ।

पुत्रसर्व्वजनानां शुभ — — — — त्रिशूलं साधकानां

तं वन्दे नौमि भक्त्या सकल — — पतिं नौमि स्वच्छन्ददेवम् ॥

इत्यादि ।

End. अथ वेशपूजा ।

उत्तमप्रकृतिर्धीरो भवेदुत्साहसम्भवः ।

दानवीरो दयावीरो युद्धवीर इति त्रिधा ॥

.. ..

.. ..

भार्गवो रामभद्रश्च सुग्रीवो वृकोदरः ।

आदित्यप्रमुखाः प्रोक्ता युद्धवीरा मनीषिभिः ॥

Colophon. इति सूर्येश्वरतन्त्रे वसन्तवीर-आत्माङ्गन-पूजाविधि समाप्तम् । शुभ ।

विषयः । सप्तशिखाकाली, महाग्निकाली, संहारकाली, विद्युत्काली, श्यामलवज्रकाली, रक्ताकाली, कृतान्तकाली, कालाग्निकाली, इत्यष्टभैरवीनां ध्यानम् । नासां पूजा । सर्व्वविधदोषाणां नाशोद्धारकपूर्व्वकमाद्यन्तम् ।

---

(२)४८।) नृसिंहसुन्दरीकवचम् (सम्मोहनतन्त्रीयम्). 10×4 inches. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 78 clokas. Character, Nágara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning श्रीगणेशाय नमः । श्रीसुन्दरीनृसिंहाय नमः ।

कैलासशिखरासीनं भट्टारं चन्द्रशेखरम् ।
दृष्ट्वा च पार्व्वती देवी प्रणम्य शिरसा शिवम् ॥
श्रीदेव्युवाच ।
देवदेव महादेव भक्तानुग्रहकारक ।
त्वत्प्रसादान्मया नाथ श्रुतानि विविधानि च ॥
कवचानि त्वयोक्तानि नानाविद्याश्रितानि च ।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि कवचं परमाद्भुतम् ॥
श्रीमन्नृसिंहसुन्दर्य्याः सर्व्वविद्याप्रदायकम् ॥ इत्यादि ।

End. तव स्नेहान्मयाख्यातं त्रिषु लोकेषु दुर्लभम् ।
कवचं देवदेवेशि गोपनीयं प्रयत्नतः ॥

Colophon इति श्रीसम्मोहनतन्त्रे महाविद्यारहस्ये उमामहेश्वरसंवादे श्रीनृसिंहसुन्दरीकवचम् ।

(१५०२।) पशुसमुच्चयः. By राजा जयप्रकाश. 8×2½ inches. Folia, 106. Lines, 6 on a page. Extent, 954 clokas. Character, Newári. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning ॐ नमो राजपतये ।

ज्ञानप्रोतं जगद् यस्य यो विश्वस्य हृदि स्थितः ।
तस्य ज्ञानस्वरूपाय तस्मै पूर्णाय ब्रह्मणे ॥
प्रणम्यैव गुरुमज्ञानतोऽभिवक्ष्ये यादृ ज्ञा पुराणां सतो
वर्णं पशूनां पशुकरीक्षणयोगेतायमाहरर्षे ।

नेपालेश्वरजगत्प्रकाशनृपतेः साहित्यविद्याविदो
नित्यं पशुपतिसुतस्य सुमनसः सानन्दमभ्यर्थनात् ॥
शिवप्रशंसा । इत्यादि ।

End. आस्वादितदयितामरसुधा-
रसमेव सूक्तयो मधुराः ।
अदलितरसाश्चकुलो
न कोकिलः कलमुदक्वणति ॥

Colophon. इति महाराजाधिराजश्रीश्रीजगत्प्रकाशसंगृहीतः पशुपतिसुतस्य समाप्तः ॥

विषयः । नानाविधाप्राकृतानां सङ्कलनम् ॥

(८८४।) पशुपतिपुराणम् । 12 × 5 inches. Folia, 36. Lines, 9 on a page. Extent, 720 slokas. Character, Newari. Date, Newār Era, 824. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीपशुपतये ।
यस्य ब्रह्मादि विनिष्क्रान्ता वाग्मती लोकपावनी ।
नमामि शिरसा देवं शङ्करं भुवनेश्वरम् ॥
येन धर्मार्थिना प्रोक्तं पुराणममृतोपमम् ।
नमामि मूर्द्धा सर्व्वज्ञं पुलस्त्यं मुनिसत्तमम् ॥
यस्य काव्यं समालोक्य पुराणमदभूतम् ।
नमोऽस्तु सततं तस्मै व्यासाय च महात्मने ॥ इत्यादि ।

End. या सर्व्वकामफलदा नृपसाधकस्य
क्रीडानुरागजननी नरकामिनीनाम् ।
सम्पूजिता विबुधसैरपि पुष्पवृद्धा
सा वाग्मती दिशतु कामफलं नराणाम् ॥

Colophon. इति वाग्मतीप्रशंसायां पशुपतिपुराणे पुलस्त्यभाषिता वाग्मत्याः स्तुतिः समाप्ता ।
इति वाग्मतीप्रशंसायां पशुपतिपुराणं समाप्तं शुभम् । .. .. । सम्वत् ८२४ । ... ... । श्रीश्रीहेमन्तमल्लवर्म्मणः यमवास्यं विषयकादिनपुराम् ॥ शुभमस्तु ।

विषयः। इति श्रामतीमाहात्म्यप्रबंधायां तीर्थवर्णने प्रह्लाद .. विष्णुधाम।
" " त्रिमोक्षशालाभिनिष्क्रमणं नाम।
" " श्रमोक्षशैलाभिषेको नाम।
इति श्रामतीप्रभवस्तवर्णनं नाम। इति तीर्थमाहात्म्यः समाप्तः।
इति श्रामतीप्रबंधायां प्रद्युम्नविजये गोरीवरदानं नाम।
" " महार्घिसत्कर्णनो नाम।
" " प्रद्युम्नविजये प्रभावतीविवाहो नाम।
इति श्रामतीप्रबंधायां प्रद्युम्नविजये रत्नाहारो नाम।
" " " उद्योगसंवर्णनं नाम।
" " " प्रभावतीविमोहनं नाम।
" " " नारदालापो नाम।
" " " विराद्रूपदर्शनं नाम।
" " " महेन्द्रदमनो नाम। ?
इति श्रामतीप्रबंधायां प्रद्युम्नविजयषष्ठः समाप्तः।
इति श्रामतीप्रबंधायां पशुपतिपुराणे क्षीरार्णवावतरणो नाम।
" " " हरिहेश्वरसृष्टयरणो नाम।
" " " हरिहेश्वरदानं नाम।
" " " वृद्धेश्वरप्रतिष्ठापनो नाम।
" " " गोकर्णेश्वरप्रतिष्ठापनो नाम।
इति श्रामतीप्रबंधायां पशुपतिपुराणे गोकर्णेश्वरप्रतिष्ठापने पूर्वार्द्धषष्ठः।
इति श्रामतीमाहात्म्यप्रबंधायां पशुपतिपुराणे दक्षिणगोकर्णप्रतिष्ठापनो नाम।
इति पशुपतिपुराणे श्रामतीमाहात्म्यप्रबंधायां तीर्थमाहात्म्यपुराणे पूर्वार्द्धषष्ठः।
इति श्रामतीप्रबंधायां पशुपतिपुराणे पुलस्त्यभाषिता श्रामतीयाः स्तुतिः समाप्ता।
इति श्रामतीमाहात्म्यप्रबंधायां पशुपतिपुराणं समाप्तम्॥

(११४७।) पातसारगीटीका. By विश्वनाथ. 9×3 inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 153 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

नत्वा विघ्नेश्वरं पातसारिण्या विवृतिः स्फुटा।
क्रियते विश्वनाथेन गणेशीयाय सर्वाप्तं॥

वेदाब्धीन्द्र ४४४४ त्रिगुणकृताद्रागण ३ हतात्पक्षा + २० कणात् पूरिता
सप्ताः १९ सार्द्धजिना २४। ३० च साद्यपक्षे तत्तत्थयोगे गते।
पात्रं स्यात् व्यतिपातसंज्ञक इतोऽहंतापुमैर्नाडिकाः
षष्ट्या ६० काः स्युरघटीगुणाः स्फुटतरास्साक्षाद्घटीसंज्ञकः॥
वेदाब्धीन्द्रैश्चतुस्सप्तरिभ्यधिकचन्द्रांशकैर्विभुक्तादितः हृद्भक्तः कार्य्यः
शेषः सूर्यहतस्त्रिगुणितः कार्यः॥ इत्यादि।

End राहोः कलाश्चयः श्रूयन्ते उक्तः स यथा उक्तस्तथैव॥
नन्दिग्रामनिवासिनैकमनसा
नानाशास्त्रकलाकलापविदुषा।
तत् सूनुनिरमाद् गणेश्वरः
पक्षद्वन्द्वार्द्धित पातसाधनमृ॥

Colophon. इति श्रीविश्वकरवैद्यजातजविश्वनाथवैद्यविरचिता पातसाधनविवृतिः समाप्ता। शुभम्।

विषयः। गणेश्वरकृतपातसारिण्या व्याख्यानम्।

---

(२)३७६।) पुरश्चर्य्यार्णवः. By प्रतापसिंहसाहु. 14×6 inches. Folia, 372. Lines, 12 on a page. Extent, 10,696 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

शुण्डादण्डप्रचण्डप्रकृतिदृढतनुस्तोदरोदण्डपृष्ठ-
दैत्येन्द्रानीकमुण्डोत्करचिलसमित्तागण्डवस्तोग्रशोभः।
प्रत्यूहध्वान्तधामाधिपतिरधिपतिः सिद्धिसिद्धेर्गणानां
दद्याद्दीर्घेक्षणाक्षारुरुचिरनयनानन्दसंवर्द्धनो वः॥

ब्रह्मोमायशमाधवात्मकतनुश्छायाजनप्रस्फुरन्-
मूर्धाभोजमधुव्रतोद्यमनः सार्वो जगत्स्वामिकः ।
श्रान्तश्रान्तसमस्तविष्टपपरित्राणे विरक्तः सम-
स्तस्मात्पुष्टिदशाग्रयोस्तिशुवन .. ः श्रेयसे ॥

.. ..

.. ..

नत्वा श्रीराजनायकं विमलधिं विघ्नं यमूनां पतिं
दुर्गां दुर्गतितारिणीं भगवतीं शुभ्रेश्वरीश्वरीम् ।
श्रीमत्-सार्वमतापविंशधरणीपालेन नानागमान्
दृष्ट्वा सर्व्वजनोपकारकपुरश्रम्यार्चितस्तन्यते ॥ इत्यादि ।

End नानादिक्षाः पहुतीश्च तथोपनिषदोऽपि च ।
ज्योतिःशास्त्रं शालिहोत्रं पुराणानि स्मृतीरपि ॥
सभ्यश्लोक्य लोकानामुपकारविधित्सया ।
महाराजाधिराजेन सुरराजानुकारिणा ॥
श्रीमत्-प्रतापविंशेन विद्वद्भ्यः पारदृश्वना ।
संवत्सरे निशानाथवह्निनागाधरांकिते ॥
तपस्यकुनपक्षे हि तिथौ भास्करवासरे ।
पुरश्चर्य्योदयो नाम ग्रन्थ एष विनिर्मितः ॥

.. ..

.. ..

Colophon. इति श्रीमिरिराजचक्रचूडामणिवरनारायणीयादिविविधविरुदावली-विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीप्रतापविंशवाक्षदेवविरचिते पुरश्चर्यार्णवे ब्रह्मादिमन्त्रपुरश्चरणपूर्व्वकं यन्त्रमन्त्रतन्त्रादिपुरश्चरणप्रकार-निरूपणं नाम दशमस्तरङ्गः । समाप्तं ग्रन्थमम् ।

विषयः । इति ० ब्रह्माद्यार्यदेवता तदाचारादिनिर्देशपूर्व्वकं यन्त्रविवेचनं नाम प्रथमः । १ ।

,, श्रीराजाचरेशप्रत्यङ्गिरायागकुब्जमन्त्रादिनिर्देशपूर्व्वकमन्त्रोद्धारोपाय-निरूपणं नाम । २ ।

इति ० दीक्षाविधौ गुरुचरणादिपूर्व्वकं देवतार्चनविधानं नाम । ३ ।

,, क्रियावतीदीक्षाविधिर्नाम । ४ ।

,, क्रियावतीदीक्षाप्रयोगपूर्व्वकं दीक्षाभेदनिर्णयो नाम । ५ ।

,, समानपुरश्चरणविधिर्नाम । ६ ।

,, मन्त्रसिद्धिलक्षणोपायपुरश्चरणभेदनिरूपणं नाम । ७ ।

,, प्रणवादिमन्त्रपुरश्चरणविवेचनं नाम । ८ ।

,, दशाक्षरविद्यापुरश्चरणनिरूपणं नाम । ९ ।

,, शारदाचार्यादिमन्त्रपुरश्चरणपूर्व्वकमायायाग्नेयादिविदिक्कमन्त्रपुरश्चरण-निरूपणं नाम । १० ।

,, वृषोमन्त्रपुरश्चरणवृषोत्सर्गविधानं नाम । ११ ।

,, ब्रह्मादिमन्त्रपुरश्चरणपूर्व्वकं मन्त्रकवचकवचादिपुरश्चरणभेदनिरूपणं नाम । १२ ।

(४६६।) पुण्यचिन्तामणिः. 10×4 inches. Folia. 16. Lines. 11 on a page. Extent, 134 slokas. Character, Nāgara. Date, Newār Era, 872. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

कामदं कामदं नत्वा नीत्वा मतिमतां मतम् ।

पुण्यचिन्तामणिं कुर्य्यं वाञ्छितार्थनिकेतनम् ॥

तत्राद्यौ सामान्यतः पुण्यमाहात्म्यं लिख्यते । तदुक्तं शिवरहस्ये ।

पुण्यैर्देवाः प्रमोदन्ति पुण्यं वेदाश्च संस्थिताः ।

किञ्चातिबहुनोक्तेन पुण्यमोक्षमसंशयम् ॥ इत्यादि ।

End. तुलसीनिषेधस्तु दिव्यवीरपरमिति तारामक्तिसुधार्णवे तच्चिन्त्यम् ।

दिव्यवीरयोरेव निषिद्धप्रतिपादकवचनाभावात् ॥

Colophon. इति श्रीपुण्यचिन्तामणौ चतुर्थः प्रकाशः समाप्तः । यथा दृष्टं तथा लिखितं — — — — शुभं भवतु ८७२ चैत्रः ।

विषयः । अथ सामान्यतः पुण्यविवरणम् । अथ शिवार्चने पुष्पनिर्णयः । अथ पुष्पविशेषाणां फलानि । अथ शिवे विल्वितपत्राणि । अथ निषिद्धानि । इति पुण्यचिन्तामणौ प्रथमः प्रकाशः ।

अथ त्रिंशोत्तरशतनिबद्धपुष्पपत्राणि । अथ पञ्चाशत् तथा ।

इति पुष्पचिन्तामणौ द्वितीयः प्रकाशः ।

अथ द्विगोत्र त्रिंशतनिबद्धपुष्पपत्राणि । पुष्पविशेषाणां फलानि ।

पुष्पत्रिंशन्मालाफलानि । अथ प्रतिमापुष्पार्चनविधानानि ।

इति पुष्पचिन्तामणौ तृतीयः प्रकाशः ।

वेष्टौ प्रति त्रिंशतनिबद्धदशपुष्पाणि । अथ दशिताल्यात्मया । अथ

नीलवरप्रभाः ।

इति पुष्पचिन्तामणौ चतुर्थः प्रकाशः ।

(१०६।) पूर्वाम्नायतन्त्रम्. By रत्नदेव. 12×5½ inches. Folio, 10. Lines, 5 on a page. Extent, 270 slokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance, fresh. Verse Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगुरवाहुकेभ्यो नमः ।

अनन्ताय फट् । कूरवाधनम् । ॐ कलिनाथे नमः । ह्रीं अग्नेयिकाये स्वाहा । श्रीं मध्यमाये वौषट् । इत्यादि ।

End. सर्पण । रक्षाबन्धन । वलिविसर्जनम् ।

इति पूर्वाम्नायं श्रीरत्नदेवप्रणीतं श्रीगुह्यतिथिनित्यार्चनं समाप्तम् । शुभम् ।

विषयः । इति पञ्चप्रकारवर्णाः ।

" रक्तकरवीराः ।

" अक्षतकुङ्कुमाक्ताः ।

" अक्षताः ।

" शङ्खगन्धिन्याः ।

" त्रिविधिताम्बाकः ।

" पद्मकुन्दाः ।

" द्वादशाङ्कुलाः ।

" जलजरक्तम् ।

" धूपवृद्धिः ।

इति गुरुमण्डलपूजा ।

,, ध्यानम् ।

,, पीठपङ्कजम् ।

,, अवधूतादिपङ्कजम् ।

,, भोगसिद्ध्यात्मयम् ।

,, गायत्री ।

,, रत्नदेवार्चनम् ।

,, ध्यानम् ।

,, गुरुत्रयम् ।

---

(२)१६१.) प्रशस्तिरत्नम्. 12×4½ inches. Folia, 36. Lines, 7 on a page. Extent, 1,567 slokas. Character, Nágara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

गुरुलोकनिवासाय श्रीगुरून् गुरुनुग्रहात् ।
चिन्तये गुरुभक्त्यर्थं जिह्वौर्ध्वत्रिपदो गुरुः ॥
काव्यायनीपुनिरुरोजननो गजेन्द्र-
लीलानुकारकविरां कविगर्ककीर्त्तिः ।
कर्म्मोदिमध्यलयविघ्नहरस्वभावो
लम्बोदरो दरदरीदरदं विधत्ताम् ॥

.. .. ..

स्वस्ति श्रीमत् .. .. महाराजाधिराजः श्रीपृथ्वीपतिवर्म्मा .. ..
गोरक्षपर्व्वते प्रादुर्बभूव । तस्य किल .. .. श्रीचन्द्रवर्म्मावर्म्मा ..
.. पुत्रमेको गुणज्येष्ठो बभूव । तस्य खलु .. .. तनयवरः श्रीविष्णु-
वाहवर्म्मा .. .. प्रादुरभवत्तराम् । तस्य .. .. जीववाहवर्म्मा ...
वाम्यं वरीवर्त्ति । तस्य श्रीजीववाहवर्म्मणः सौम्यौत्साहसधारालङ्घ-
तया आद्यया प्रथमं श्रीगुरुपित्रादीनां परोक्षगतानां प्रशस्तमित्याभिप्रेतं
कथयित्वा तत्रा लेखपरिपाटीकर्म्मप्रशस्तिरत्नरूपं काव्यं कविजनमनोहरं

विज्ञप्तिव्याजेन कश्चन कविः कविरत्नं प्रकाशयति । तत्र प्रथमं पत्र-लेखने शिष्यसम्बोधनं प्रस्तुत्यभिधावतः पूर्वं श्रीशब्दं लिखन्ति विद्वांसः । स च श्रीशब्दः कुत्र कतिसंख्यो ज्ञातव्य इति जिज्ञासायां मालवायिच-श्लोकेन दर्श्यते ।

वक्त्रपूरोः स्वामिनः पञ्च हं भृत्ये द्विगुणा रिपौ ।
श्रीशब्दानां वयं मित्रे श्लोकेकं पुत्रभार्ययोः ॥ इत्यादि ।

End. सुराज्यं प्रति वर्द्धयामु । स्वस्ति श्रीमज्जयादित्यप्रतापाभिभूत-दिग्वत्कुलशिरोमणिश्रीश्रीतिरधिकोत्खनितनवकदीनिधंबुद्धाखिलपरि-चितामिप्रायप्रबोद्धारयश्रीप्रबर्षद्यशः श्लोभरोभप्रकाशप्रकाशितप्रकाशि-तयशु । १ ।

स्वस्ति श्रीमन्नृजयंग्राचरितचिन्द्राद्रुप्रतिवर्द्धमानसुस्थितोत्खाताप्रमा-भयधर्मश्रेयोवीलताजत्राक्षोद्युत्प्रकारप्रयत्नप्राकारदुर्गमहुर्गाद्यिपतिविद्वा-रेषु ।

Colophon. इति प्रश्नत्रयः समाप्ताः ॥

विषय । पत्रलिखनप्रकाशी ।

(१४८।) प्रश्नोत्तरावली. By मयूरपिच्छकेतू. 9×2 inches. Folia 12. Lines, 6 on a page. Extent, 135 ślokas. Character, Newāri. Date Newār Era, 524. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

भक्त्या सरस्वतीं देवीं कृत्वा प्रश्नोत्तरावली ।
क्रियतेऽल्पधियामेव श्रीगणपतिभक्तिका ॥
श्रीहरिनतिपोत्रेण भक्तगणपतिसूनुना ।
पद्मिनीतनयेनेयं विनोदकरणाय वा ॥
मयूरपुच्छं भवेद्यस्य शिखायाश्चे गजाननः ।
कं प्रश्नो भवति माया + शुद्धाय चित्तं वदतु ॥
आत्मोत्तरा जातिः ॥ इत्यादि ।

End. पुरो [illegible] ।
अतिक्रान्तमिदं मूर्खं [illegible] भूरिशः ॥

प्रश्नोत्तरा जातिः ॥

अक्षरव्यक्तवक्त्राणां मनोक्षमनमां मुखे ।
— — सुधेव सुराणां सेयं प्रश्नोत्तरावली ॥

Colophon. इति श्रीगणपतिशर्मणा विरचिता स्वल्पप्रश्नोत्तरावली समाप्ता । शुभम् । अचातु मां स हानोभ. । अतातु मां हरिहरा । सम्वत् १२४ फाल्गुन मासे शुक्लपक्षे चतुर्दश्यां तिथौ बृहस्पतिवारे लक्षिन् दिने स्वनिवेशनाभ्यर्थनावशात. विप्रकुलाद्भवः श्रीगणपतिशर्मेण एकः शोदशशङ्कशतेन प्रश्नोत्तरावलीमधुमलीलिखत् ॥ शुभमस्तु सर्वेषां जगतां सततं मङ्गलानाम् ।

Remarks. चित्रकाव्यम् ।

(१५०८) प्रसन्नसाहित्यरत्नाकर. By चन्द्रम. 10×3 inches. Folia, 201. Lines, 7 on a page. Extent, 2856 ślokas. Character, Newari. Date, (?) Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो वाणीवृष्यै ।

विश्वार्थं हृदये धीरा यत्र विश्वं चराचरम् ।
यस्यानेकस्वरूपाय तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥
सारेतरप्रविचयं प्रति समर्थता
धीराः तत्र भवत सूक्तिषु सावधानाः ।
एते वयं खलु परस्य गुणानि लक्षा-
यद्गृह्य काव्यमुचिते पथि वर्त्तयामः ॥
साक्षात्यं यदि सतृषमास्वभिमतं स्याद्वा फलात् स्पृहा
वाक्कृत्यं यदि चेच्छितं मृगदृशां राज्ञां मनः प्रीणनम् ।
तद्वैयाकरणस्य पाणिनिमतेः साहित्यविद्याविदः
गौनन्तस्य समुद्भवः सुमतयः सानन्दमालोक्यताम् ॥
सदर्थालङ्कारं श्रवणपुटपेयं स्फुटरसं
सुधाधारासारप्रतिमगुरुसारस्वतमयम् ।
जनानां कौतुकं श्रवणपठनार्थेषु विदुषां
सहस्रं श्लोकानां अरचयदिदं नन्दनकविः ॥

यं मेरुं तुलयन्ति मानदमिलाधिष्ठैः पयो वारिधेः
कुर्म्मेयं कथयन्ति यं च विबुधाः संख्यानि गङ्गाभुवः ।
आकाशे कलयन्ति ये ग्रहगणादूर्ध्वं पवानि पृथ्वीरहां
तं श्रीनन्दनपण्डितस्य भनितुर्वक्तुं समर्थो गुणान् ॥

ततः त्रिप्रलया ।

त्रिम्यं यौकि यशांसि यस्य कवितां यस्य त्रिवेदी गिरो
यज्ञे त्रिपुरुषायं त्रिपदता यस्मूर्द्धि मालायते ।
त्रीन् लोकानिव वीचितुं वहति यो त्रिस्रुर्यदृच्छां चयं
स त्रैगुण्यपरिच्छदो त्रिजयते देवस्त्रिशूलायुधः ॥

वसुकल्पद्रुतम् ॥ इत्यादि ।

अथ कविप्रशस्तिः ।

विषय । नागाङ्कवीजां पद्मावसुभवनं जातीजां नाथोल्लेखश्च ।

---

(२)६९।) प्रस्तावरत्नाकरः. By हरिदास. 12×4 inches. Folia, 135. Lines, 6 on a page. Extent, 1,530 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1890. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

वन्दे तं गणनाथमर्थमखिलं शारिद्रदावानलं
दुष्टादग्धविधूतमानदमलं संसारधिन्मोक्षरिम् ।
यं नत्वा सुरकोटयः प्रभुवरं विघ्नं क्षमन्ते परां
चिन्नूराहतविग्रहं परिपतद्दानाम्बुधाराहतम् ॥

.. ..

.. ..

आरामे मधुराख्ये जनजानुजनोत्तमः ।
आसीत् प्राज्ञः सतां श्रेष्ठो त्रिज्ञातविदः क्षतौ ॥
अमलंचलवाक्यास्तु चत्वारो भूरिशिष्यकः ।
तेषां श्रेष्ठः कृतज्ञाको गुणैः [illegible] वसत्यः ।
तस्यानुजो महात्मानो नाथोदरनराख्यो ।
कविर्हो हरिदासोऽभूद्विप्रराजस्तु तेजसः ॥

ज्योतिःशास्त्रकृतकथासूत्रितकथा चाधिका ? सामुद्रिका
अन्यान् शाकुनपक्षसत्सचाकान् काव्यादिकांश्चापरान् ।
आलोच्य प्रथमं मुद मतिमतां भौमे च हृष्टात्मनां
विज्ञः श्रीहरिराम एष सनुते प्रस्तावरत्नाकरम् ॥
वर्षे वेदरसाग्नीन्दुकलिते माधासिते पञ्चमी
इत्सार्के शुभवासरार्द्धनृपतौ श्रीमद्दुकूलापत्तने ।
पूर्णे शास्त्रसकोटितोर्णलिखिते सम्पूरतामागमत्-
विज्ञः श्रीदुकपोत्तमात्मजकृतौ प्रस्तावरत्नाकरः ॥

अथानुक्रमणिका ।

क्रियतेऽनुक्रमः आद्यं शुभाधार्थं शुभाश्रित ।
नीतिः प्रथमतो ज्ञया राजनीतिस्ततः परम् ॥
अथ प्रकीर्णकाख्यानमन्योक्तिश्च तथैव च ।
धनप्रशंसाभिधानः सज्जनानां प्रशंसनम् ॥
दृष्टान्ताख्यानकश्चैव देवाख्यानविमिश्रितः ।
दुर्जनानां तथा निन्दा कूटाख्यानकमेव च ॥
सदाचारस्ततो ज्ञेयो धर्माख्यानविमिश्रितः ।
स्त्रीणां निन्दाप्रशंसे च तरुणां महिमा तथा ॥
राजाख्यानं शाकुनकथय सामुद्रिकं मतम् ।
स्वप्नाध्यायः कौतुकानि प्रोक्तानि त्रिविधानि च ॥
ज्योतिःशास्त्रं ततो ज्ञेयं रत्नकोषात् समुद्धृतम् ।
एवं प्रकरणान्यत्र कथितानीकविंशतिः ॥

इति श्रीकरणकुलाजङ्कारपुरुषोत्तमसूनुहरिरामविरचिते प्रस्तावरत्नाकरे अनुक्रमपरिच्छेदः ॥ इत्यादि ।

End. कर्णिकारं सहीवीरं गुडात्रिकटुमाधवी ।
षष्ठिधान्यं गुडं क्षीरं दृढो मतः शुना पिबेत् ॥
काकूपत्रधूपेन यदा केशसमन्वितः ।
शत्रुभिः कटुतैलास्तैर्याति मत्स्यविषं पिबेत् ॥

Colophon. इति श्रीकरकुलालकुलपुरुषोत्तमसूनुहरिहरविरचिते प्रज्ञावरप्राकरे कौतुकप्रकरणं समाप्तम् । शुभं संवत् १८९० शालिवाहने चैत्रकृष्णचतुर्दश्यौ रविवासरे समाप्तमिदं पुस्तकं श्रीमद्दाधीचब्राह्मणविद्यानन्देनेति । शुभमस्तु सर्व्वजगताम् ॥

(११०३) प्रायश्चित्तश्रौताचारविधिः. 16×3 inches. Folia, 9. Lines, 8 on a page. Extent, 360 slokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance new. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. नमः श्रीवक्रतुण्डाय ।

वक्ष्यत्वं नमस्कृत्य ब्रह्मणाद्यमहाकृपम् ।
प्रायश्चित्तविधिं वक्ष्ये श्रौताचारञ्च सुव्रतम् ॥
आचार्य्यः परमो देवः पूजनीयः प्रयत्नतः ।
स्वयं ब्रह्मधरो राजा साक्षाद्रूपेण संस्थितः ॥
प्राक्षिद्वयप्रायश्चित्तविषयविभागः कथ्यते ।
तत्र ब्रह्माचार्य्यादिव्रतिनां ब्राह्मणादिव्रात्यानाञ्च वधस्य महापातकत्वात् तेषां विद्या उच्यन्ते । इत्यादि ।

End. पठनात्यं सकृद् श्रौत्वा सन्नन्नाधिपुत्रं शुभम् ।
सर्व्वपापैर्विनिर्मुक्तः शुद्धो भवति मानवः ॥ इति ।

Colophon. इति प्रायश्चित्तविधौ श्रौताचारविधौ ब्राह्मप्रकरणमिति समाप्तम् ।
नानाशास्त्रोद्धृतः सुसारः सारः प्रायश्चित्तश्रौताचारविधिरिति ।

विषयः । प्राक्षिद्वयप्रायश्चित्तविषयविभागः ।
ब्रह्माचार्य्यादिव्रतिवधप्रायश्चित्तानि ।
ब्रह्मक्षत्रादिवधप्रायश्चित्तानि ।
प्रायश्चित्ताद्युपयुक्तकम् ।
श्रौतप्रायश्चित्तविषयप्रस्तावनम् ।
ब्राह्मणादिवधनामशुभाशुभकर्म्मप्रायश्चित्तम् ।
अथ श्रौताचारप्रकरणम् । तत्र,—
श्रौताग्नौ चतुर्थप्रकरणम् ।
अथ ब्राह्मविधिः ।

(१२९७) प्रायश्चित्तसमुच्चयः. 10×4 inches. Folio, 74. Lines, 9 on a page. Extent, 1,831 slokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

महेश्वरं नमस्कृत्य भवपाशविनाशकम् ।
ज्ञानक्रियात्मिकां देवीं शक्तिञ्च शिवशीलनीम् ॥
प्रणम्य परया भक्त्या नन्दिस्कन्दविनायकान् ।
शिवज्ञानप्रणेतारं भक्त्या च परमेष्ठिनः ॥
अस्य पापविमुद्यर्थं प्रायश्चित्तं समासतः ।
ब्रह्महत्यामयोद्दिष्टं साधकानान्तु सर्व्वदा ॥
आयुषे त्रिविधा सिद्धिर्मनसाधममध्यमाः ।
अनया सिध्यते नैव प्रायश्चित्तविलम्बनात् ॥ इत्यादि ।

End. न्यूनाधिकप्रदानेन दक्षिणो नरके व्रजेत् ।
तस्मात् सत्प्रयत्नेन यथोक्तन्तु समाचरेत् ॥

Colophon. इति श्रीपुले महातन्त्रे प्रायश्चित्तपटलं समाप्तम् ॥
प्रायश्चित्तोक्तिकसंज्ञास्ति समुच्चयमनोः सट्टिकोरितम् ।
शास्त्रेभ्यः संगृह्य मयापि सर्व्वलोकं किन्तु सारं समाश्रित्य ॥
सारात् समुच्चयात् सट्टिं संस्कृत्य सत्यनेकशः ।
कृतेषु चेत् कृतिस्तेषामस्माकञ्च तथा कृतिः ॥
मल्लमयूरवंशजे श्रीरणिपत्रलस्वकर्त्ता इति नाम प्रथितः पण्डितां सुनिः ।
निखिलशैवांसद्धान्तश्रौतसंस्कारपाठनः ।
चन्द्रार्द्धकृतजटाजूटः (टः) कैला (व) स्येव शङ्करः ॥
श्रीरणिपत्रकाश्यप्राद् गोराटिक्रमते गमात् । ?
धारायां सौ (स्त्री) यकमिति श्रुतश्राह पार्थिवः ॥
आसीत् तत्र सभायां सुधिः श्रीहंसरत्रिव इति ।
जगतीपतिभिर्नृपैः पूजितपादपङ्कजः ॥
सच्छिष्यो निखिलागमार्थविमलादर्शो सुधिः ।
श्रीहृदयशिव इति विश्वेश्वरतुल्यकीर्त्तिः ॥

यत्साक्षितो विधु तपःप्रभावो
दृष्टोऽयंते बाधुजनैरगण्याम् ।
कैलासहुतागमनाभ्यसूयः
स मठियाख्यश्चिरतरावतस्थे ॥
तेनेदं निरचितमनेकचक्रशाल-
संघट्टकोटिविधिताखिलर्द्धि ॥
प्रासादत्रयसहितं क्रमादभूति । श्रीलक्ष्मीनारायणश्रीरस्तु ॥

(१४१६।) प्रासादत्रौपिकामन्त्रमठिप्यम्. 11x3 inches. Folia, 112. Lines, 7 on a page. Extent, 3,136 slokas. Character, Newâri. Date (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

निष्कलं सकलं शिवं शिवं भत्वा गुरुं ततः ।
प्रासादत्रौपिकामन्त्रमठिप्यं विक्ष्यते मुदा ॥

ततः प्रातरुत्थाय निजहृदयपरमेष्ठिने शिवं दक्षमार्गावहिश्चित्वत्व स्नानप्रदेशेनः स्नानोचितदेशमागत्य तत्र तानि हुचिस्थले निधाय मलोत्सर्गशौचं हस्तपादादि यथोक्तविधाय पार्थिवस्नानाय प्रस्थानं कुरोर्दूर्वा शिरसा निधिहां प्रणमोधिता शिवोद्भूत .... कवचेन त्रिधाकृत्येन मन्त्रिपाशाभं पुनरन्तेन मूर्तीश्वरध्यानं कृत्वास्नाय ततः प्रणाम्यां वर्त्मेन्द्रियादि विशुद्ध स्नानान्तं कुरुप्रसिद्धेत् ॥ इत्यादि ।

End. ग्रामनगरजेष्ठपुरपट्टनपुरीष्वापि स्थापनमेवमेव किन्तु तस्मात् पूर्वोत्तरे यामः वर्त्तव्यः तत्रचे प्रासादविदैवः ॥

इति पञ्चप्रतिष्ठा नाम ग्रहादिप्रतिष्ठाधिकम् ॥

अथ पुष्करिण्यादीनां स्थापनेऽपि ग्रामादिकम् । (अतः अधिकम्)

विषयः । प्रथमाध्यायम् । १ ।
सुखंपूजा नाम । २ ।
धूतसंहितायाम । ३ ।

अस्त्रयागो नाम । ४ ।
लिङ्गशुद्धिर्नाम । ५ ।
परिवारार्चनं नाम । ६ ।
एकादिविधानं नाम । ७ ।
भोजनादिविधिर्नाम । ८ ।
नैत्यंविधिर्नाम । ९ ।
पवित्रकाधिवासनं नाम । १० ।
पवित्रकाविधिर्नाम । ११ ।
शयनकाधिवासनं नाम । १२ ।
शयनकाविधिर्नाम । १३ ।
समयदीक्षा नाम । १४ ।
विशेषदीक्षा नाम । १५ ।
निर्वाणदीक्षाधिवासनं नाम । १६ ।
निर्वाणदीक्षा नाम । १९ ।
निर्वाणदीक्षाभेदो नाम । १७ ।
आचार्याभिषेको नाम । १८ ।
साधकाभिषेको नाम । १९ ।
दीक्षोद्धारो नाम । २० ।
अन्त्येष्टिर्नाम । २१ ।
आद्धविधिर्नाम । २२ ।
शिवाग्निकं नाम । २३ ।
प्रतिष्ठाधिवासनं नाम । २४ ।
प्रतिष्ठाविधिर्नाम । २५ ।
आचार्यप्रतिष्ठा नाम । २६ ।
शिवप्रतिष्ठा नाम । २७ ।
शक्तिप्रतिष्ठा नाम । २८ ।

(२१६।) प्रेतमञ्जरी. 11×2½ inches. Folia, 27. Lines, 6 on a page. Extent, 753 ślokas. Character, Nāgara. Date, Newār Era, 827. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. स्वस्ति। श्रीशङ्कराय नमः।

अथ पलाशप्रकृतिदाहविधिः। तत्र देशान्तरप्रस्थे पराह्णदयमहो कृष्णान् वा कृत्वा अस्थीनि वचेत्॥ इत्यादि।

End. एवं विधानमेते स्मित्वा यो वक्त्यादानमादितः।
समुद्धरति तं क्षिप्रं नात्र कार्य्या विचारणा॥
ततोऽस्थीनि क्षीरेण क्षालयित्वा पुर्व्वोक्तप्रकारेण शतवद्दरभ्या उदक-
दानादि सपिण्डान्तं कर्म्म कुर्य्यात्॥

Colophon. इति प्रेतमञ्जरी समाप्ता।
श्रेयोऽस्तु सर्व्वदा। नेपालवत्सरे ८२७ वैशाख सुदि १२ लिखिता॥

---

(२)२१७।) ब्राह्मणार्थप्रकाशः (खण्डितः). By हरदत्त. 10×5 inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 125 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

यत्सङ्घःप्रतिबिम्बोऽपि निर्मलीति निखिलं जगत्।
तमहं तं सदा गुरुं ध्यानं यो नः प्रयोक्ष्यात्॥
यत्-कृपालेशमात्रेण मन्दोऽपि सत्वतां व्रजेत्।
तं गुरुं प्रणतोऽस्मीह नमामि पुरुषोत्तमम्॥
अरत्नखिलतत्त्वज्ञो भिषुर्खिलभिषग्जनादिताम्।
हरदत्तेन कृतिना ब्राह्मणार्थः प्रकाश्यते॥
अथ ब्राह्मणेन वेदोऽध्येतव्य इति श्रूयते तत्र न तावत्तत्साधारणचिह्न-
चैतन्यं शरीरावच्छिन्न आत्मा तत्साधारणं शरीरं वा ब्राह्मणशब्दार्थः॥
इत्यादि। (अन्तं खण्डितम्।)

Subject. ब्राह्मण इति शब्दस्य वेदवेदान्तधर्मशास्त्रार्थेषु प्रकाशनम्॥

---

(२)१७१।) **मतङ्गपारमेश्वरतन्त्रम्**. 16×6 inches. Folia, 153. Lines, 9 on a page. Extent, 8,935 slokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

अभिप्रेतार्थसिद्ध्यर्थं पूजितो यः सुरैरपि ।
सर्वविघ्नच्छिदे तस्मै गणाधिपतये नमः ॥
शिवायतनले रम्ये सिद्धचारणसेविते ।
नानाश्चर्यगुणैर्युक्ते – – – – कनिर्मितम् ॥
सिद्धानामूहुरो यत्र यत्र नास्त्युपसर्गता ।
यत्राभोज्यविसृष्टानां प्रीतिर्भवति तत्क्षणात् ॥
मूर्खोऽप्यमूर्खतां याति भयात्यधिमुक्तये ।
यत्र नास्त्युपसर्गाणां प्रपञ्चः शिखरात्तमे ॥
यत्र सन्निहितो नित्यं भगवान् परमेश्वरः ।
तत्रासौ मुनिशार्दूलस्तपसोत्कृष्टमूर्त्तिमान् ॥
ज्ञानार्णवकलुषो व्रतास्म पालितात्मवान् ।
शिवध्यानैकचित्तात्मा समाधानस्थितः सुधीः ॥
.. ..
ततः स भगवान् शम्भुः पार्वत्या सहितो हरः ।
स्वां तनुं दर्शयामास मतङ्गाय तपस्विने ॥
ददर्श सहसा विप्रः श्रीकण्ठं विश्वनायकम् ।
स तस्य पादावभ्यर्च्य दण्डवत् पतितो भुवि ॥
तद्भक्ति – – – – – नयनामलवारिणा ।
पादौ प्रक्षालयित्वा तु स्तोतुमारब्धमीश्वरम् ॥
.. ..
.. ..
तस्मिन्नन्तरे देवः प्रहस्योवाच विश्वराट् ।
प्रमार्ज्याज्ञानपटलं – – रत्नमुद्रोभया ॥
वाणा प्राह्याय तं विप्रं समुत्थाप्य – – – –
वरं वरयिच्छ विप्रेन्द्र यत् त्वया मनसेप्सितम् ॥

ततः प्रोद्दाय वृद्धात्मा रोमाञ्चित वपुर्मुनिः ।
कृतकृत्योऽस्मि देवेश त्वत्प्रसादात् शिवस्मृतम् ॥
प्राप्तव्यं यद् पदत्रेण तत्प्राप्तमखिलं मया ।
वृद्धे त्वयि जगन्नाथे लोकानुग्रहकारकात् ॥
दिविमार्गपदं श्रीमद्वक्त्रं सुवर्चितम् ।
ज्ञानमज्ञानहन्तारं - - - - - समाकुलम् ॥
शिवलोकार्थमस्थित्यं क्रमाक्षेत्र प्रदीपि ये ॥
तस्य तद्वचनं श्रुत्वा अतकृत्यं महात्मनः ।
ज्ञानानलप्रदीप्त्या दाह्या क्रम - - - - ॥
उवाच तत्र सुप्रीत्या अतकृत्याय महात्मने ।
शिवागमुक्तं वक्ष्यामि क्रतुभाङ्गायदर्शनात् ॥ इत्यादि ।

(अस्य खण्डितम् ।)

विषयः । इति अतकृत्यसंवादे महातन्त्रे उपोद्घातपटलः प्रथमः ।

इति ० विद्यापादकृत्यपटलः ।

इति ० विद्यापादे तत्त्वत्रयपटलम् ।

" " पतिपटलम् ।

" " पशुपटलम् ।

" " ऐश्वर्यभेदकरपशुपाशं पटलम् ।

" " विद्यातत्त्वपटलम् ।

इति ० क्रियापादे आचारतत्त्वम् ।

इति ० विद्यापादे कलातत्त्वपटलम् ।

" " विद्यातत्त्वपटलम् ।

" " रागपटलम् ।

" " कालपटलम् ।

" " नियतिपटलम् ।

" " ऐश्वरतत्त्वपटलम् ।

" " प्रधानपटलम् ।

" " गुणपटलम् ।

इति ० विद्यापादे बुद्धितत्त्वपटलम् ।

,, ,, अहङ्कारादिक्षितितत्त्वपटलम् ।

,, ,, आकाशपटलम् ।

,, ,, वायुपटलम् ।

,, ,, अग्निपटलम् ।

,, ,, तोयपटलम् ।

,, ,, प्रधानपटलम् ।

,, ,, मलपटलम् ।

,, ,, धर्माधर्मनिर्णयपटलम् ।

इति ० क्रियापादे दीक्षाकृपटलः ।

,, ,, स्नानपटलम् ।

,, ,, अर्चनपटलम् ।

,, ,, आग्नेकार्यपटलम् ।

,, ,, अधिवासनपटलम् ।

,, ,, क्षेत्रपटलम् ।

,, ,, भुवनदीक्षापटलम् ।

,, ,, तत्त्वदीक्षापटलम् ।

,, ,, दीक्षापटलम् ।

,, ,, अभिषेकपटलम् ।

,, ,, सत्समयसिद्धिफलं पटलम् ।

,, ,, कर्मपटलम् ।

,, ,, लिङ्गस्थापनपटलम् ।

,, ,, प्रतिमालक्षणपटलम् ।

,, ,, समुदायसाधनपटलम् । क्रियापादं समाप्तम् ।

इति ० योगपादे भोगोपन्यासपटलम् ।

,, ,, योगाङ्गपटलम् ।

,, ,, योगसारसमुच्चयपटलम् ।

,, ,, तत्त्वसाधनपटलम् ।

इति ० योगपादे शिवतत्त्वोपलब्धिपटलम् ।

" " कर्म्मयोगपटलम् ।

" " ध्यानोद्घातविधिपटलम् ।

इति ० चर्य्यापादे समयानुक्रमपटलम् ।

" " आचारपटलम् ।

" " गुरोर्वर्त्तनपटलम् ।

" " समय्यादि ? दृक्षपटलम् ।

" " क्षतीयविधानपटलम् ।

" " मोक्षपटलम् ।

" " भिक्षाटनपटलम् ।

" " प्रवासपटलम् ।

" " व्रतपटलम् ।

(अतः खण्डितम् ।)

(१५१२।) मतसार. 12×3 inches Folia, 53. Lines, 7 on a page. Extent, 1,159 ślokas. Character, Newari, Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीकुब्जिकायै ।

श्रीश्रीहियानमहं वन्दे श्रीलिङ्गाच्चामवर्त्तनम् ।

मायाजालमिदं दिव्यं द्विमार्गं सर्व्वसिद्धिदम् ॥

सङ्कर्षितमतक्षेत्र नाभिपीठं नमाम्यहम् ।

तथोत्तरार्द्धं दिव्यं मन्मतन्मप्रसिद्धिदम् ॥

वक्रमात्रमतक्षेत्र श्रीपूर्व्वपीठं नमाम्यहम् ।

अर्द्धमाशापरं सूक्ष्मं ज्ञानपं सर्व्वसिद्धिदम् ॥

.. ..

ब्रह्मरन्ध्रस्य सथस्था ब्रह्मताचारशीतला ।

अवली च महोघेन श्रीकुब्जिका नमाम्यहम् ॥

इति बालकुब्जिनीस्तोत्रं समाप्तम् ॥ इत्यादि ।

इति ० विद्यापादे बुद्धितत्त्वपटलम् ।

,, ,, अहङ्कारादिक्षितितत्त्वपटलम् ।

,, ,, आकाशपटलम् ।

,, ,, वायुपटलम् ।

,, ,, अग्निपटलम् ।

,, ,, तोयपटलम् ।

,, ,, प्रधानपटलम् ।

,, ,, मलपटलम् ।

,, ,, धर्माधर्मनिर्णयपटलम् ।

इति ० क्रियापादे दीक्षाकृपटलः ।

,, ,, स्नानपटलम् ।

,, ,, अर्चनपटलम् ।

,, ,, आग्नेकार्यपटलम् ।

,, ,, अधिवासनपटलम् ।

,, ,, क्षेत्रपटलम् ।

,, ,, भुवनदीक्षापटलम् ।

,, ,, तत्त्वदीक्षापटलम् ।

,, ,, दीक्षापटलम् ।

,, ,, अभिषेकपटलम् ।

,, ,, सत्समयसिद्धिफलं पटलम् ।

,, ,, कर्मपटलम् ।

,, ,, लिङ्गस्थापनपटलम् ।

,, ,, प्रतिमालक्षणपटलम् ।

,, ,, समुदायसाधनपटलम् । क्रियापादं समाप्तम् ।

इति ० योगपादे भोगोपन्यासपटलम् ।

,, ,, योगाङ्गपटलम् ।

,, ,, योगसारसमुच्चयपटलम् ।

,, ,, तत्त्वसाधनपटलम् ।

(१११० ।) मनोरमाकुचमर्दनम्. By जगन्नाथ. 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 112 ślokas. Character, Nāgara. Date, (P). Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

यस्यौदात्यपदाम्भोजमानम्य श्रेयसां परम् ।
पण्डितंम्मो जगन्नाथः कवि शर्म्म गुरु + हः ॥

इह खलु वेदिद्विजविद्वन्मकुटमणिमयूखमालालालितचरणसरोजानां शोर्त्रियगुरुशीरत्नग्रामग्रामणीयमणिमालिताङ्घ्रिसरोरुहाणां शेषदंशावतंसानां श्रीमूलपण्डितानां चिरायाचितयोः पादुकयोः प्रथमावाधिनम्रान्तेवासिजनप्रार्थनाभ्रेषु च शारमेश्वरं एवं प्रयातेषु कलिकालदशंवलीभवत्कलत्रभद्विद्वत्सुखितं प्रक्रियाप्रकाशं — — — नवोपनिबन्धनवेदंपद्यैः स्वयं निर्व्यूढायां मनोरमायामाकुलस्वान्तः । तच्च प्रक्रियाप्रकाशकृतां पौर्वैरविलम्बाक्षमत्वात्तदनन्यायत्तायमानमानवादायत्तगुरुपण्डितवीरेश्वराणां तदयंदेवितापि अमतिपरीवादं पुनरुक्तादिरपि निरीक्ष्यते । इत्यादि ।

End. (अन्तं खण्डितम् ।)

---

(२)२७६ ।) मञ्जमनोरमम् (खण्डितान्तम्). 16×7 inches. Folia, 168. Lines, 11 on a page. Extent, 4,775 ślokas. Character, Nāgara. Date, (P). Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

यद्गुरुं पद्मरत्नेषु यत्पादं तथा परम् ।
दत्तमं पण्डितज्ञानं तौर्यत्रारि पुनस्तथा ॥
दारुणं रत्नताम्बूलं पुनर्यातं यमाहरेत् ।
यमतिक्रमितरेकत्र षष्ठिमेदे नवेत् प्रसाद् ॥
— — — — — —
— — — — — —
— — — — — —

श्रीनाथ उवाच ।

कथयस्व कुलेशानि मूर्त्तिमाहात्म्यं यथा ।
येन विज्ञानमात्रेण सन्देहस्य विनश्यति ॥

श्रीशक्तिरुवाच ।

उक्तस्त्वं न मया गुह्यं मूर्त्तिभेदं कुलाकुलम् ।
कथयामि रहस्यं तत्र भक्त्या विशेषतः ॥ इत्यादि ।

End. समाप्तमम् ।

विषयः । इति संक्षेपार्चनम् ।

इति भैरव्यागमसूत्रम् ।

इति महामूर्त्तिभैरव्या उत्तराम्नाये चतुःषष्टिकलाचक्रम् ।

श्रीनिर्वाणसंस्कारविधिः ।

इति मुक्तकुलसंस्कारविधिः ।

इति दीक्षासंस्कारादि ।

कलाद्वात्रिंशत्तारे महामन्त्रानभैरवस्य ऊर्ध्वाम्नाये मन्त्रकोटिप्रमाणे मेरुमार्गविनिर्णये उत्तराधिपो श्रीमायापीठात्तारिते विद्यापीठमार्गे विद्यादेहनिर्णये श्रीकादिभेदे श्रीचतुर्विंशतिमाहात्म्ये प्रतिमुखाधिकारवर्णने क्रमोदयो नामानन्दः ।

इति० मन्त्रांशकलाप्रत्यक्षज्ञानस्थानानन्दः ।

" चतुर्विंशतिमूर्त्ते सर्पणविधिसूत्रम् ।

" मन्त्राधिकारवर्णनो नामानन्दः ।

" चक्राम्नायो नामानन्दः ।

" चक्रपूजाम्नायो नामानन्दः ।

" क्रमोदयो नामानन्दः ।

" प्रायश्चिताधिकारो नामानन्दः ।

" शिखाराजविधानो नामानन्दः ।

" क्रमोदयो नामानन्दः ।

" ...वात्मपाम्यर्थाम्नायो नामानन्दः ।

" शुक्लक्रमाधिकारसूत्रम् ।

इति० मुद्राधिकारो नामानन्दः ।

,, योगिन्याद्यार्च्यकुमारीयोगिनीचर्य्याविद्विद्याधमचिद्वाधिकारो नामानन्दः ।

,, श्रीमाद्यावतारस्वर्क नामानन्दः ।

,, श्रीमाद्यावतारो नामानन्दः ।

,, पीठावतारसूत्रम् ।

,, पीठाधिकारं चतुःषष्टिमेतभिन्नं कुलाम्नायपूजाक्रमप्रदर्शनो नामानन्दः ।

इति श्रीमाद्यावतारसूत्रम् ।

परमपूर्णाम्नायसूत्रम् ।

श्रीमन्नाम्नायसूत्रम् ।

क्रमसूत्राधिकारम् ।

निर्वाणपूजासूत्रं वैजिका नाम ।

चतुःषष्टिद्वारकूटसूत्राधिकारः ।

ऊर्ध्वाम्नायसूत्राधिकारः ।

त्रिवृद्भेदक्रमपूजाक्रमः ।

श्रीवज्रनाथाधिकारिखीदेवीनां पूजाधिकारसूत्रम् ।

त्रयमंस्कारपूजाद्याधिसूत्रम् ।

द्वात्रिंशद्दिव्या तथा अधोरुद्ध-द्वारसूत्रम् ।

इति० दिव्योद्यादिपारम्पर्य्याम्नायनिर्णय - - धिकारप्रदर्शने ऊर्ध्वोदयो नामानन्दः ।

,, श्रीमाद्यावतारो नामानन्दः ।

,, श्रीमाद्यापारमेश्वरे स्वामिनीमते चतुर्विंशतिसहस्रसंहितां श्रीमाद्याक्रमभाविते श्रीमद्यावतारिते ब्रह्मयाधिकारप्रदर्शने ऊर्ध्वोदयो नामानन्दः ।

इति द्वादिभेदे श्रीकुब्जिकाक्रमसूत्रम् ।

,, महासूत्रम् ।

इति देव्यावतार - - - ब्रह्मोदयसूत्रम् ।

षड्गाश्वत्थपीठमेरुप्रस्तारम् ।

प्रष्ठाधन्तानसूत्रम् ।

आराध्यमखलम् ।

षड्गाग्निकासूत्रम् ।

श्रद्धासूत्रम् ।

शिक्षासूत्रम् ।

मङ्गलयोगसूत्रम् ।

दिव्यौषधदर्शनज्ञानं योगः ।

सचराक्षाद्वादशवृत्तसूत्रम् ।

देवा द्वादशवृत्तसूत्रम् ।

पराघट्कनिर्णयसूत्रम् ॥

(अतः खण्डिता ।)

(१६२० ।) महिम्नः स्तोत्रम्. By दुर्वासस्. 9×3 inches. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 317 slokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय । श्रीगुरवे परब्रह्मणे नमः ।

अनेकशक्तिसङ्घप्रकाशलहरीघनः ।

शुद्धः सच्चिन्मयः पायात् श्रीशम्भुः परमेश्वरः ॥

श्रीशम्भो ते महिम्नः स्तुतिपथमरिताः साङ्ख्येज्ञाः – – –

सिद्धान्ताः वाङ्मविद्याः सपरिकलगतयो नैव पश्यन्ति पारम् ।

आद्यन्तं त्वामनन्तं परमशिवगुरो ते कथं वर्णयेयु-

स्तस्मात् प्रज्ञानुसारादहमपि भवतः स्तौमि किंचिच्चरित्रम् ॥

ज्ञानानन्दात्मप्रकाशस्तव परमहिमापारपीयूषसिन्धु-

स्वदृभङ्ग्याभोदमग्नाः क्व च कविमधुपा ब्रह्मविष्ण्वग्रमुखाः ।

श्रीशम्भो मोहतमो न जनयति परः स्वात्मचक्षा किमेतत्

चित्रं तद्दन्यथापि स्वमतिविभवतः स्तूयसे त्वं न दोषः ॥ इत्यादि । (?)

End. सकलदुभयनिग्रहग्रहीतमुनिविग्रहो भगवान् ।

सर्व्वाशासुपनिषदां दुर्व्वासा जयति देशिकः प्रथमः ॥

Colophon. इति श्रीदुर्व्वासोविरचितं श्रीपरब्रह्मभुमर्यष्टिश्लोकीयं षड्व्यवयब्रह्मात्मवरश्मिविवेकप्रकरणं समाप्तम् । शुभं भवतु । श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

विषयः । त्रिपदमष्टिप्रभः स्तवनम् । तत्र—

इति० दुर्व्वासोविरचितं ब्रह्मभुमष्टिब्रह्म उपोद्घातप्रकरणम् ।

इति० क्रियारश्मिप्रकरणम् ।

उमारश्मिः । मन्त्ररश्मिः ।

इति० मातृकाशक्तिस्फुरद्रश्मिप्रकरणम् ।

इति० षडाधारब्रह्मव्यवरश्मिविवेकप्रकरणम् ।

इति० भद्रादिभूमिप्रकरणम् ।

इति० श्रीदुर्व्वासोमुनिविरचिते श्रीब्रह्मभुमष्टिब्रह्मसिद्धान्ते त्रिपदमष्टाविभूमिप्रकरणं समाप्तम् । श्रीरस्तु । (१०० श्लोकाः ।)

इति० श्रीदुर्व्वासोविरचितं ब्रह्मव्यासविशेषोपचारपरामर्शप्रकरणम् ।

इति० श्रीपरब्रह्मभुमष्टिब्रह्मश्लोकीयं षड्व्यवयब्रह्मात्मवरश्मिविवेकप्रकरणं समाप्तम् । (३८ श्लोकाः ।)

(१४९८।) मोक्षसोपानटीका. 9×3 inches. Folia, 84. Lines, 8 on a page Extent, 607 ślokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः त्रिपदत्रिशक्तये ।

ओमातीतं परं ज्ञानं त्रिवेण शक्ति ब्रह्मात्मकम् । (?)

मातामात्रविनिर्मुक्तं त्रिपदशक्तिं नमाम्यहम् ॥

ॐ नमोऽस्तु ते महामाये इति । अस्यार्थो वाक्येषः ॐकारस्य प्रथममात्र । अकार-उकार-मकारत्रभिभेदेन ॐकार उच्यते ॥ इत्यादि ।

End. चतुर्वर्गप्रदा मन्त्रा चतुरक्षरसङ्गता ।

मदिरं भैरवोक्तं महामाया वदोऽस्तुते ॥ (?)

Colophon. इति मोक्षसोपानटीका समाप्ता ।

परदेवताप्रीतिरस्तु ।

(१३१०) भक्तविजयकाव्यम्. By ललितावल्लभः. 10×4 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 140 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1681. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीवेतगाद्रिदृगृगिरिभद्रं तं
निरन्तरं व्योमवने चरन्तम् ।
अहं महस्रांशुहरिं हरन्तं
आत्मेशयुग्मं प्रणमामि मन्तम् ॥

श्रीसोमवंशो जयतीह लोके निःशत्रुसत्कर्मसु यत्र देवाः ।
पृथ्वीपतित्वञ्च वसुञ्च सृष्टञ्च प्रपेदिरे सूरदेवरिक्थः ॥
श्रीपृथ्वीनारायणनामधेयो राजा महान् वज्रधरोपमयः ।
तस्यानुजाः सत्तनयुद्भवाश्च सन्तीह चत्वार इवप्रभावाः ॥
श्रीमन्महेन्द्रामकपूर्वकीर्त्तिः संत्राधरः सङ्करभीममूर्त्तिः ।
जिष्णुप्रभावो रणमर्दनाख्यो मध्यस्तृतीयो रणजिच्छुभाख्यः ॥ इत्यादि ।

End. + + मध्यानां गुणसूचनद्वा माला + + सफलता विभुना ।
अष्टोत्तरश्रीशतपद्युक्ता प्रौढा + + मालासुमेरुयुक्ता ॥
इति श्रीमत्पृथ्वीपतिकुलसरोजाम्बरमणेः
प्रभोः पृथ्वीनारायणपरमनाम्नो नृपमणेः ।
यशः कर्पूरांशोरमपरिमलं भक्तविजयं
खगाख्यं सत्काव्यं जयतु ललितावल्लभकृतम् ॥

Colophon. इति श्रीकविललितावल्लभविरचितं भक्तविजयम् ।
इलानिधिकलाब्जाब्दे तपस्यैकादशीतिथौ ।
श्रीश्रियि दले सौम्येलिखत् – – – – .. कविः ॥ शुभम् ।

विषयः । पृथ्वीनारायणनामकस्य राज्ञः स्तवनम् ॥

(११८८) भट्टोत्पलरत्नमाला टीका. By श्रीपति. 10×3 inches. Folia, 251 (leaves 100 to 144 and 229 to 248 are missing). Lines, 7 on a page. Extent, 4,892 ślokas. Character, Nowārī. Date, (?). Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय ।

प्रभवविरतिमर्थं ज्ञानबन्धा जिनानां
त्रिदितपरमतत्त्वा यत्र ते योगिनोऽपि ।
तमहमिह विमिश्रं विश्वलक्ष्माधवाना-
मनुमितमभिवन्दे मद्गदैः ज्ञानशौण्डम् ॥
अहं श्रीगोपतिनामा तं ज्ञानमभिवन्दे नमस्करोमि । इत्यादि ।

End. एतच्छास्त्रमाधुनिकविनिर्मितं इति हेतुसूचया – – जिनं ज्ञात्वा
ज्ञाभावं भावघोरेया (?) किं तर्हि ज्ञागमा – मुनिभाषितमित्र अर्थस्य
अर्थव्रजातु यैः वंचित्य निश्चुमिति ।
अस्तुदाक्षं प्रभावं प्रकटपटुमतेर्देवदेवेशलब्धेः
सूनुः श्री + + + + श्रुतचरणनतिः श्रीमहादेवनामा ।
तदुक्तरत्नमाला – – – – – – – – – – –
अपवृद्धौ भाषणार्थं आगमायावृद्धौ भाषणार्थं
वंचितो कृतं ॥ ? अपरं यथा न कीर्त्तितं न वचितं – – – – – –
मयुरयं ॥

Colophon. इति श्रीपतिभट्टविरचितायां भट्टोत्पलरत्नमालावृत्तटीकायां विवरणं
देवप्रतिष्ठाप्रकरणं त्रिंशतितमोऽध्यायः ॥ शुभमस्तु सर्व्वजगतां ॥

विषयः । इति भट्टोत्पलविरचितायां रत्नमालावृत्तटीकायां संवत्सरप्रकरणो
नाम । १ ।

इति० तिथिप्रकरणम् । २ ।

„ वारप्रकरणम् । ३ ।

„ योगप्रकरणम् । ४ ।

„ करणप्रकरणम् । ५ ।

„ संक्रान्तिप्रकरणम् । १३ ।

इति भट्टोत्पलविरचितायां ज्योतिषरत्नमालायां राशाभिषेकप्रक-
रणम् । १४ ।

इति० ज्योतिषरत्नमालावृत्तटीकायां यात्राप्रकरणम् । १५ ।

इति० विवादपटलम् । १६ ।

इति० देवप्रतिष्ठाप्रकरणम् । २० ।

(७६३ ।) भरतनामदीपकनादशास्त्रम्. (?) 10 x 5 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 111 slokas Character, Bengali. Date. (?) Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

भक्तप्रसन्नवदनाम्बुजवर्णञ्च दर्शं-
विश्वचित्तसुखदाहृदयैकचित्तम् ।
सकलजगदभिमाधिसिद्धिबीजं
वितरति परिगुप्तो चेतसां शारदा वः ॥ (?)

सर्व्वज्ञाख्योद्भूतं रसं सर्व्वज्ञाख्योद्भूतं रसम् ।
सर्व्वज्ञाख्योद्भूतं ज्ञानं सर्व्वज्ञाख्यविशारदम् ॥
न व्यक्तमर्थहीनस्य यदुक्तं तन्न दृश्यते ।
तदुक्तमर्थहीनञ्च न व्यक्तं लोकलक्षणम् ॥
स्वरहीनेषु यान्यर्व्वमर्थहीनं कवीश्वरः ।
ज्ञानहीनो यथा योगी अशोभोत्थनिःफलम् ॥ (?)
अव्यक्तञ्च अनोपाम्यं भूयाकारं निरञ्जनम् ।
ॐकारं सर्व्वसंभूतं त्रैलोक्यं सचराचरम् ॥

पार्व्वत्युवाच ।

अक्षरं लक्षणं देव्याः केन वर्णेन किं फलम् ।
तत्सर्व्वं कथयेशान को ऽत्र अक्षरआसनः ॥ इत्यादि ।

End. अक्षराद्यर्द्धमात्राणि गणयेच्छुद्धो विचारयेत् ॥
हरति हरनिचितं का कथा चेतनानां
राजतराजमहेशं कोटारको नवेशं ।
वितरति खलु मुक्तिं कः प्रयासेन चित्ति
रहह यदभि - - - - - - नाम्नम् ॥ (?)

सुखिनि सुखनिधानो दुःखितानां विधाता
अवयवसुरधारी मन्थपद्माग्रभूतः।
अतिचतुरसुमध्यो वल्लभः कामिनीनां
जयति जयति नाथः पञ्चमश्चोपदेवः॥

Colophon. इति श्रीभरतनामधेयकृतादाख्यं कविलक्षकं नाम सम्पूर्णम्॥

विषयः। अक्षरदेवताभाग्यनम्। अक्षरानुसारेण मात्रानिरूपणम्। छन्दोनिरूपणम्। गणस्य फलाफलकथनम्। नाद्यनिरूपणम्। गीतलक्षणम्। तस्य भेदाश्च। अन्ते च कविलक्षणकथनम्॥

(१४२७।) यदुवंशकाव्यम् (खण्डितम्). By काशीनाथ. 8×3½ inches. Folia. 61 (leaves 1-10, 24-29, and 39-93 are missing). Lines, 8 on a page. Extent, 1,216 slokas. Character, Newári. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. चतुर्थवर्णस्य प्रारम्भकाव्यम्।

रारक्षितारे सरसा जाताश्चक्षेत्र मन्त्रिषु।
नवेन नवमभ्यर्चिः पित्रेव प्रियवक्तृतिः॥
आत्मसूनुसमः श्रीमान् यो भविष्यति को सुतः।
रोहन्तुल्ये हरिप्रेम्णा यदूरेव सुखा प्रजाः॥
यायजूकालस्य यज्ञे दातृभूकाः सदाजने।
दन्तभूका सुराचारे तापसा इव मानवाः॥ इत्यादि।

End. इति श्रुति यदुवंशो राजवंशावतंसो
निखिलसुखतरोर्यो प्रथितो दिग्विजेन्द्रः।
गुरुविगुणविचारे संभवन्नेव तस्मा
दन्तुलधिरक्षा ये वन्दनीयाः सदा ते॥
श्रीमद्भूरो जनयिता जननी च यस्य
श्रीरोहिणी सुधनिवासजसुखकीर्तिः।
श्रीकाशिनाथधरणीविदुषश्च तस्य
नीतंभरो विजयते यदुवंश एषः॥

कविकाव्यबधव्यग्रा सदा सुद्गरसाकुला ।
वन्दनीया द्वयोर्जिह्वा खलस्य च भयस्य च ॥ (१)

Colophon. इति श्रीपद्मवंशे महाकाव्ये श्रीकाश्मीनाथकृतौ दशमः सर्गः ॥

विषयः । इति० चक्रप्रयोगो नाम तृतीयः ।
" चक्रप्रयोगो नाम षष्ठः ।
" यज्ञा[ति] चरितो नाम षष्ठः ।
" कल्किगोपदेशो नाम नवमः ।
" दशमः सर्गः ।

---

(२१) योगमञ्जरी. By वर्द्धमान. 8×5 inches. Folia 99. Lines, 6 on a page. Extent, 800 slokas. Character, Newari. Date, Newar Era, 816 Appearance, rash. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
नमस्कृत्य शिवेनाथ विष्णवे विश्वमूर्त्तये ।
ज्ञानज्योतिस्वरूपाय ब्रह्मविष्णुशिवात्मने ॥
भक्तिनम्रा शीर्षलेखैर्यं दर्शिनां हितहेतवे ।
हिमवत्तनयामाद्रिय कारिता योगमञ्जरी ॥
अथ तुरगप्रबंधा । इत्यादि ।

End. मात्राध्यत्रस्था ।
मात्रायां नास्त्यपस्थानं दोषमग्निं बलेषु यः ।
आर्धं दृष्ट्वं च कायुश्च वीक्ष्य मात्रां प्रयोजयेत् ॥
श्रीयन्नरेन्द्रनृपपार्थिनीश्वरः
कैलासवीरवज्रश्रीत्र यशःप्रकाशः ।
निर्व्याजदानपरिकल्पितकल्पवृक्षः
श्रीरीश्वलो जयति वाङ्मधुरं धुरीणः ॥
निर्व्याधयः सत्त्वबलोपपन्ना-
स्तुरङ्गमाः सन्तु महीपतीनाम् ।
योगाय यत्नाच्च मया निबद्धा
क्षीरेव नालागमरत्नभूमेः ॥

Colophon. इत्याचार्यश्रीवराहमिहिरविरचितबृहज्जातकनिर्मिता योगयात्रा समाप्ता । सम्वत् ८४९ ।

विषयः । सुरगप्रशंसा । महाशोधकप्रकरणम् । शालाविधिः । गौरवादिविधिः । दाहनप्रकारः । चतुर्वर्ग्या । (अशुभेषु तेषां शोधकविधिः) अथ शोधकाधिकारः । वर्णवर्गाधिकारः । अथ रोगाधिकारः । शोधकाधिकारश्च ।

(५०५.) योगयात्रा. By वराहमिहिर. 8×3 inches. Folio, 34 (leaves 1 to 4 are missing). Lines, 8 on a page. Extent, 544 slokas. Character. Newâri. Date, (?). Appearance, fresh. Verse, Generally correct

Beginning. (१–४ पत्राणि न सन्ति । अतः पञ्चमपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम् ।)

देवेत्थमन्त्रिसुहृदामवधार्य राजा
यात्रार्तिवेत्तु यवतिचेष्टितबुद्धबुद्धिः ।
सङ्गायवेन रहितोऽस्य हयाधिरेव
धाधात्मनेति पतितो विषये रिपूणाम् ॥ ८ ।
नेधाद्दी मतिमानदीनवचनो दक्षः क्षमावान् क्षतु-
धैर्म्मात्माक्षुनसूयको जडुवरः शादूलविच्छक्तिमान् ।
जल्पाकी परदूषितः कृतदृतिर्द्वेष्टुश्चयक्षामति-
भ्रूरो न अवनी अरत्युपकृतं दृष्ट्वोपमेतौ च यः ॥ ९ ।
.. ..
.. ..
आचारस्थः दाशरात्रां चरित्रौ
भुंक्ते दीर्घं आयुतृत्वातशत्रुः ।
यत्राचारस्तत्र धर्म्मेक्य दृष्टि-
र्धर्म्मादृ भाग्यं देहभेदेऽपि भुंक्ते ॥ ३३ ।

इति श्रीयोगयात्रायामाचाराध्यायो द्वितीयः ॥ इत्यादि ।

End. चारे बलस्यापि सेव भुक्ते
विशोधिते पार्थिवभाग्यवर्गं तद् ।

यस्यक् स्थितं वाप्नुनि नैति भङ्गं
न चानलोऽप्येनमपि तप्त कोष्ठं ॥ ? २६ ।

Colophon. इति योगयात्रायां खड्गलक्षणाध्यायः पञ्चदशः ।

(अतः परं खण्डितम्) ।

विषयः । इति योगयात्रायामाचाराध्यायः । २ ।

इति श्रीनागार्जुनविरचितायां योगयात्रायां अभियोक्ताध्यायः । ३ । (?)

इति योगयात्रायां योगाध्यायः । ४ ।

इति० शिक्षिकाध्यायः । ५ ।

,, वस्त्रपरीक्षाध्यायः । ६ ।

,, नक्षत्रकूलाध्यायः । ७ ।

,, अग्निनिर्मितिकाध्यायः । ८ ।

,, नक्षत्रभेदभम् । ९ ।

,, वास्तिलक्षणाध्यायः । १० ।

,, हस्तिशालाविधिः । ११ ।

,, हस्तिभोजनाध्यायः । १२ ।

,, मदकरणाध्यायः । १३ ।

,, अश्वयोनम् । १४ ।

,, खड्गलक्षणाध्यायः । १५ ॥

(२१३७।) योगसारः. By नागार्जुन. 10×3½ inches. Folia, 8-129. Lines, 9 on a page. Extent, 3,193 ślokas. Character, Newari Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. (१ - ७ पत्राणि न सन्ति । अतोऽग्रिमपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम् ।)

धात्रीफलानां स्वरसे घृतकुं त्रिपञ्चतुल-

चूर्णराजेन्द्रयोपेतं तद्भिहुं चूर्णगुल्मिना ॥ (?)

धात्री — — लकं घृतम् ॥ इत्यादि ।

End. पुष्टिवर्णबलोत्साहमग्निदीप्तिरतन्द्रिताम् ।

करोति धातुसाम्यञ्च निद्राकाले निषेविता ॥

(अतः खण्डितः ।)

पुष्पिका । १०६ पत्रे, इति नागार्जुनकृते योगसारे श्री + + + चिकित्सा ।

(१५९१) योगिनीविजयतन्त्रराजः (ब्रह्मयामलोक्तः.) 8×3 inches. Folia, 92. Lines, 7 on a page. Extent, 625 ślokas. Character, Newāri. Date, Newar Era, 811. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः श्रीमद्वीरेशाय ।

ब्रह्मा मालां करालां त्रिकृतनरशिरालम्बमालां शशाङ्के
मुक्तैः फूत्कारनादैर्मुखरितरवैर्घोररावैः सुघोरैः ।
दूतीनां योगिनीनां सवत्रिकविजये षट्प्रकारे चतुष्के
सर्व्वाधारो त्रिवीर्य्यं सकलसिद्धमयो भैरवो वः पुनातु ॥
देवीभिर्मातृभीरुद्रैर्योगिनीभिः स पालकम् । (?)
वसैः परिवृतो राजः पातु सर्व्वं जगत् सदा ॥
गुह्यातिगुह्यं प्रवक्ष्यामि महाभैरवनिर्म्मितम् ।
भाषितं देवदेवेन भैरवेन महात्मना ॥ इत्यादि ।

End ब्रह्म + + ख्यातं योगिनीविजयोत्तमम् ।
पिप्पलादेन मुनिना पृथिव्यामवतारितम् ॥
भैरवेण पुराख्यातं देव्या नियमसुत्तमम् ।
यः पठेत् परया भक्त्या शोपचारेण नित्यशः ।
स सर्व्वसुखमाप्नोति इत्येतं भैरवोऽब्रवीत् ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले डामरार्च्चिश – – – – – – – – – –
– – – योगिनीविजयतन्त्रं समाप्तं । समाप्तं ।
श्रीभैरवार्पणमिदम् । शकाब्दे ८११ माघशुक्ल चतुर्थ्यां – – – – ॥

(१५९२) रत्नकलापः. By विष्णुदेव. 10×3 inches. Folia, 56. Lines, 8 on a page. Extent, 1,120 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1612. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥
यस्मिन्नुदयोपगते जगदिदमखिलं प्रकाशमुपयाति ।
जन्मौघमति विलुप्ते च जयति ओंकारबोधरूपस्त्वं ॥
गर्व्वदराद्यौपनिषदनाचार्य्यविरचितविशदश्लोकैः ।
रत्नकलापः क्रियते चक्रधरस्य विष्णुदेवेन ॥

तत्राशुद्धिः सुधिया शोध्या स्वात्मावबोधं लिखनम् ।
ज्ञानक्ष पुस्तकीयं यस्यां हि सर्व्वः स्वभावतो विश्वम् ॥

तत्राद्यं राशभिधानम् ।

मेषो वृषो युग्मकर्कीसिंहकन्यातुलालयः ।
धनुर्मेषो घटो मीनो राशिनामानमानुक्रमात् ॥ इत्यादि ।

End. रिक्तायाञ्च तिथौ ते रिपुरं परिघनैर्ऋतौ ।
गौरिश्च कृत्तिकायाञ्च सर्पभे पितृभे तथा ॥
अर्थैरेतैरेकमं गौरसुरं युद्धञ्च कार्येत् ॥
इत्यलं जयकरणेन ॥

Colophon. इति श्रीविश्वनाथदैवज्ञकृतायां दुर्गयात्रादिविधिः परिपूर्णतामगात् ग्रन्थः ।
श्रीरामदत्तो विदितो विदेहे कर्म्मेहाभूज्जवत्सगोत्रः ।
श्रीशाण्डिल्यो ऽभ सुतो वभूव तदात्मजः श्रीरघुनन्दनाख्यः ॥
श्रीरघुनन्दनतनयस्तनूजविश्वेश्वरेण ।
रचितः स्वकलाप कृपया कुलनन्दमतुसारी गौतिं ॥
वसुरवणरशिशाके सम्वत्सरे घोर आषाढे ।
स्वीयमिदं कृत्वा पुस्तकमलेखि कविरत्नविश्वेश्वरेण ॥
प्रनर्त्तनपरिश्रमस्फुरितभालनेत्रानल-
ज्वलत्त्रिभुवनत्रयक्षणभितल्लोकरक्षाक्षमे ।
स्खलत्सुरसरित्पयःप्रशमितोग्रतापोदयः
करोतु करुणामयः सपदि भव्यमव्याहतम् ॥

स च ग्रन्थसंख्या । शके १६१२ आवण शुक्लनवम्यां अमुरायाकें राजदैवज्ञमहादेवेन स्वार्थेन लिखितम् ।
यथादृष्टं तथा लिखितम् ॥ शुभम् ॥

विषयः । इति० राशिप्रकरणम् । १ । ग्रहणां संज्ञाप्रकरणम् । २ । गोचरविचारः । ३ । अष्टवर्गविचारः । ४ । ग्रहशान्तिविधिः । ५ । नक्षत्रप्रकरणम् । ६ । नक्षत्रयोगादिशुभाशुभयोगविवेकः । शुभाशुभप्रकरणम् । ७ । वृष्टिविचारः । विवाहविचारः । द्विरागमनादिविचारः । जातकविचारः । आयुर्दायादिविचारः । जातकादिसंक्षेपः । गृहादिविचारः । कृत्यादिप्रकरणम् । दुर्गयात्रादिविधिः ।

(१५१२) रत्नषष्ठ्कावतारम्. 6 × 2½ inches. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 852 ślokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 740. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवादिभ्यो गुरुभ्यः ।

पश्चाद्दर्शयिष्यं यामलं यच्च आगमम् ।
कुलाकुलतया कृत्वा प्रत्यक्षं तं नमाम्यहम् ॥
भूभ्राटं गोलकान्ते क्षुरमलमलं पीठविद्योघयुक्तं
विष्णुब्रह्ममयाभं प्रलयार्णाक्षिशिखाकाण्डयं विचित्रम् ।
मध्ये कुब्जिकाख्या सकलगुरुयुता ज्ञानसंघं सिरन्ति
श्रीमित्रोल्लसुसंस्था वरतु विनयितां धुक्तिमुक्तिप्रधर्माम् ॥

श्रीदेव्युवाच ।

विश्वेशागमवेत्तारं योग्याहि - - - गुरुं ।
कथन्तु भवते देव कौलिकः कुलनन्दन ॥

श्रीभैरव उवाच ।

शक्तिकुलं कुलं कौलं कुलाकुलमतः परम् ।
कुलषट्कं तथाचाप्तं यो जानाति स कौलिकः ॥

श्रीदेव्युवाच ।

ब्रूहि मे कथितं नाथ कुलकं रत्नषष्ठकम् ।
यत् श्रुत्वा तु महायोगी मुक्तिभाङ्मुक्तिमाप् भवेत् ॥

श्रीभैरव उवाच ।

कथयामि यथातथ्यं कुलकं रत्नषष्ठकम् ।
परं देवि नचाख्येयं रहस्यं यच्च कथ्यचित् ॥ इत्यादि ।

End. गोपनीयं प्रयत्नेन यदीच्छेच्छिवरक्षितुम् ॥

Colophon. इति श्रीकुलमूलरत्नषट्कावतारे रत्नानिर्देशे रत्नाष्टमं पटलः ॥
इति हादशचाहस्रे श्रीमन्मर्दितायां धारात्मारतरं रत्नषट्कावतारं समाप्तम् ॥ संवत् ७४० श्रवं श्री३ महानीलकुरप्रीतिव श्रीकाचिशावेन लक्ष्य पाक्षा ।

Colophon. इति कुलमूलरत्नषट्कावतारे तृतीयनिर्देशे प्रथमः पटलः ।
इति० कुलाकुलनिर्देशे । २ ।

इति० श्रीषट्कनिर्णये । ३ ।
„ क्षतौघनिर्णये । ४ ।
„ महामखछलपूजाधिकारे । ५ ।
„ श्रीक्रमोद्धारविधौ । ६ ।
„ गुरुस्थाननिर्णये । ७ ।
„ श्रीक्रमपूजाधिकारे । ८ ।
„ योगक्षानसंसादिनिर्णये । ९ ।
„ पशित्रकविधौ । १० ।
„ रक्षानिर्णये । ११ ।

---

(१)११९) रसहृदयः. By गोविन्दभगवत्. 10×4 inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 574 slokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

जयति यदन्यगदकुलमखिलमदं यस्य तु स्मरणम् ।
हृदये म च मालिखा लाला रसकर्पिणी करणा ॥ (?)
पीताम्बरगोपस्त्रिजीर्णं रक्षय वल्लरागगहृष्टरः ।
स जयति हरिहरयोर्यस्मादु विगलितभवदैन्यदुःखभरः ॥ (?)
मुच्छिखा तु हरति रजं बन्धनमनुभूय मुक्तिदो भवति ।
भ्रमरीकरोति च मृतकोत्यकरणाकरसुतः तु ॥ (?)
सुरगुरुगोद्विजहिंसाणपक्षलाभिभवं किलाधाम् ।
स्त्री – ततरपि च समयं पक्षलाक्षपविनरतः ॥ (?)

.. ..

सिद्धे रसे करिष्ये महिमहं निर्जरामरणम् ।

.. .. ॥

तस्माज्जीवन्मुक्तिं समीहमानेन योगिना प्रथमम् ।
विद्यां मनुञ्च विधयो हरगौरीसङ्गसंयोगात् ॥
तस्मादिसाधनविधौ सुधियां प्रतिकर्मनिर्मलाः प्रथमम् ।
अष्टादशसंस्कारा विज्ञातव्याः प्रयत्नेन ॥ इत्यादि ।

End. ग्रन्थं रसार्णवस्थो दुःखजगद्वर्द्धितो सुखवान् ।
ये मथनेन च नित्यं रसयन्ति सकलभुवनेषु ॥
ज्ञाता सुजनत्रिनयने मेधुरो रोद्रे ब्रह्मयोनिरित्र ।
त्रिभुवनस्थ पालनार्थं संहर्त्ता स्व इत्र सकलम् ॥

Colophon इति श्रीमोतिन्दभगवत्पादविरचिते रसहृदये लौहरसक्रियाधिकार रसर्द्धिजननिनमः षटलः ।

लौधनक्षितुनरसमो रसको रसकौशगुरो रविकल्पः ।
नारायणसेवकतो रसहृदयमिदं रसेन समग्रहीत् ॥ (?)

Finis. इति० प्रथमः षटलः ।
रसशोधनविधिः ।
इति० द्वितीयः षटलः ।
,, तृतीयः षटलः ।
,, सारणाधिकारः । ४ ।
,, गर्भद्रुतिर्नाम । ५ ।
,, लौहादिद्रावणद्रुतिजारणाद्युक्तः । ६ ।
,, जारणाधिकारः । ७ ।
,, रसबन्धनं ? नाम । ८ ।
,, रसोपरसलोहमोधनं नाम । ९ ।
,, रसोपरसबन्धनपातनं नाम । १० ।
,, लौहजिर्द्रवणाधिकारो नाम । ११ ।
,, द्वन्द्वाधिकारो नाम । १२ ।
,, खर्परलौहाधिकारः । १३ ।
,, खर्परलौहकूपीयधिकारः । १४ ।
,, द्रावणद्रव्याधिकारः । १५ ।
,, सारणाधिकारः । १६ । १७ । १८ ।
,, पिष्टिकाम्लादिविधिः । १९ ।
,, हेमरसाधिकारः । २० ।
,, सारोद्धारक्रिया ।

पत्राम्बुकरवल्लिका । (?)

घनसत्त्वक्रिया ।

जीर्णरसक्रिया ।

इति० जीर्णाधिकारः । २१ ।

(१४७८ ।) रागमाला or रागलक्षणम्. By भरत. 10×4 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 233 ślokas. Character, Nagara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य भरतो भक्त्या सर्व्वदा शिवदं शिवम् ।
गीतस्य लक्षणं प्राह वादिमत्तगजाङ्कुशः ॥
धर्म्मार्थकाममोक्षाणां साधनं गीतमुच्यते ।
अतस्तु तत् प्रयत्नेन ज्ञेयं श्रोतव्यमेव च ॥
गुरुमेवंविधज्ञानीनां यत् पुरो गीयते नरैः ।
तद्धर्म्माय भवेत् तेषां स्वर्गाय शिवाय च ॥
भूमिपार्थन्तु यद्गीतं तत् सर्व्वं जनयेत् फलम् ।
सम्मानं सम्यक् प्राप्तिं प्रसिद्धिञ्च परातले ॥
यद् गीतं रमणीकर्णौ मधुरं याति कृतस्वरः ।
तेन कामसवाप्नोति यद्यपि स्याद् विरूपकः ॥
स्वेच्छया गीयमानोऽपि गीयते यत् स्वशक्तितः ।
तन्मोक्षाय भवेत् पुंसां निष्कामानां न संशयः ॥

स्कान्दपुराणे ।

नाद्यं नर्त्तं तथा वाद्यं तथेति कीर्त्तनम् ।
नाट्यभेदान् दशौ पूर्व्वं भरताय चतुर्मुखः ॥ इत्यादि ।

End. श्रीसावरीरागे । . . . . .

वर्षापीढं नटवरवपुः कर्णयोः कर्णिकारं
बिभ्रद्वासः कनककपिशं वैजयन्तीञ्च मालाम् ।
रन्ध्रान् वेणोरधरसुधया पूरयन् गोपवृन्दै-
र्वृन्दारण्यं स्वपदरमणं प्राविशद् गीतकीर्त्तिः ॥

Colophon इति श्रीरामायां रामरागिण्युदाहरणसहपूर्वकालक्षणं समाप्तम् ॥ हरिर्हरतु दुरितम् । शङ्करोतु शङ्करः ॥

विषयः । रागवेशालिरूपणम् । रामरागिण्युदाहरणम् । रामरागिणीनां लक्षणनिरूपणम् ।

---

(२) ६०.) मनकल्पद्रुमः. By राजेन्द्रविक्रमदेवसाह. 12×4 inches. Extent, 1,218 ślokas. Character, Nāgarī. Date, [illegible]. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

मनोज्ञं प्रणिपत्याहो श्रीमद्राजेन्द्रविक्रमः ।
कवीश्वर इतनुते राजकल्पद्रुमं शुभम् ॥ १ ।
खण्डिताखिलविपक्षमण्डली
विक्रमो द्विपगिरौ समासतः ।
चित्रकूटशिखरादिसि स्थितं
प्रार्थितः कुलगुरुर्जयत्विह ॥ २ ।
तत्पुत्रो जिल्लरामोऽभूज्जितसत्सूनो नृपः ।
यदुवीरराजसंज्ञश्च गुणराजस्तदात्मजः ॥ ३ ।
ततो विक्रमिराजोऽभूद्धरिराजस्तदात्मजः ।
श्रीवल्लभराजस्तत्पुत्रस्तस्मान्मन्त्रयमूपतिः ॥ ४ ।
श्रीत्रिनयनो लुब्धभक्त सूर्य्यज्ञानस्तदात्मजः ।
श्रीधारुनः सुतस्तस्य श्रीविचित्रसेनः सुतः ॥ ५ ।
राजा वेदविशारदो गुणयुतश्चक्रे श्रीयत्नो ब्रह्मवादी
तत्पुत्रो नृपवादी विबुधसुविधानगोयुते भाद्रमासे ।
योद्धविग्रहयुगी सितवुधवासिते भाद्रमासे यशस्वी
श्लोकानां च शतो दशह इह धनी जिह्वसुखो नरेन्द्रः ॥ ६ ।
हेलारीरां ततोऽभूत् नृपतिरिह यो हर्षनीयः सुनीति-
र्वीरो धीरः स राजा विदितवरमतो वेदवेदाङ्गवेत्ता ।
आज्ञापालाभिधानात् तदधिपतनयः पूर्वकृत् पूर्वबाही
पूर्वोक्तोऽतो यतोऽयो नृपवरतनयो रामबाहिर्बभूव ॥ ७ ।

श्रीमान् गोरक्षदेशे समभवदपि यो रामसाहीक्षितीश-
स्वाभूत् पुत्रयुग्मं नृपकुलतिलकं उम्मराख्यो महोग्रः ।
तस्मात् श्रीकृष्णसाहिर्हरिरिव विदितो जात एतस्य पुत्रः
शूरः श्रीमद्रमाहो सकलगुणगणालङ्कृतः सद्वपुष्मान् ॥ ८ ।
अर्जुनसाम्यगतो यो नाम्नितश्चक्रसदात्मजो धीरः ।
श्रीपृथ्वीपतिसाहिर्नेपालाधीश्वरो वीरः ॥ ९ ।
श्रीमद्गोरक्षशैले स्फुरदर्यमगिरिगतः सूर्यवद्भासमानो
राजा श्रीवीरभद्रस्तदधिपतिसुतो रामचन्द्रेण तुल्यः ।
पुत्रस्तस्यातिशूरोऽर्जुन इव समरे जज्ञुहन्ता महात्मा
श्रीदुर्गाभक्तियुक्तस्तदनु च नरभूपालसाहो नरेन्द्रः ॥ १० ।
ख्यातः क्षितौ स्वैरजयन्तः शौरेर्हरिः पौत्रतयस्य रामः ।
तस्मात्सुतो भव्यदयार्यपृथ्वीनारायणाख्यो नृपतिर्बभूव ॥ ११ ।
पृथ्वीनारायणो यो गुणगणगणितो जिष्णुतुल्यः स राजा
जित्वा नेपालभूपान् स्वबलपरिगतां राजलक्ष्मीं विधाय ।
श्रीमाङ्कुल्कन्यवक्त्रक्षितिमितसुमयो भाद्रशुक्लोत्तरायां
भूते शोरे महात्मा त्यजदतिसुखं क्षान्तिनाम्नां नगर्याम् ॥ १२ ।
बभूवतुः द्वौ गिरिणात्मजाभौ सुतौ सुविक्रान्ततरौ हि तस्य ।
प्रतापसिंहः प्रथमो हि राजा खासा तहापूर इति प्रसङ्गः ॥ १३ ।
प्रतापसिंहाधिपराजपुत्रो लोके प्रसिद्धो रणबाहदूरः ।
गीर्वाणयुद्धादिमविक्रमस्तु तस्मात्सुजन्माजनि कृष्णतुल्यः ॥ १४ ॥
श्रीमद्बाहादुरगीर्वाणयुद्धविक्रमवर्म्मणः ।
राजेन्द्रविक्रमो राजा सुतः सर्व्वगुणान्वितः ॥ १५ ।

इह खलु वैदिकस्मार्त्तिको मिश्र इति त्रिविधा मखः श्रयाणामीप्सितेनेष्ट त्रिधिना मां समर्चयेदित्यनेन सात्त्विकक्रियायोगस्य परमपुरुषार्थत्वाद्राजकल्पद्रुमाभिधानसात्त्विकविषयकप्रकरणाभिधानं सफलम् । तत्र हि दीक्षितस्यैव सर्व्वकर्म्मस्वधिकारात् पूर्व्वं दीक्षाप्रकार उच्यते ॥ इत्यादि ।

End. एवं यः पूजयेद्देवं त्रिकालं धर्म्ममाचरन् ।

न जातु व्रैगिभिर्दुष्टैः पीड्यते धरणीपतिः ॥

Colophon. इति श्रीमन्महाराजराजेन्द्रविक्रममहाहवविरचिते मन्त्रकल्पद्रुमे षण्मासान्तपूजाक्रमणं नाम ग्रन्थम् ।

यावद् दुर्गाहरिहरविरिञ्चिमुखाश्च देवताः
यावच्चैकप्रमृतिगिरयो नारदाद्याश्च चिट्टाः ।
यावच्च शङ्खः शङ्खति गगने वागरोऽप्यस्ति चाम्बु
तावद्भूम्याः प्रचरतु सदा राजकल्पद्रुमोऽयम् ॥

इति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणि . . . . . कान्तिपुरविरोचमान . . . . विक्रममहाहवेशस्य सुतेन महाराजराजेन्द्रविक्रममहाहवेन विरचिते राजकल्पद्रुमाभिधाने मन्त्रशास्त्रनिबन्धे चतुर्थः पूजापटलः ॥

विषयः । इति श्रीमन्महाराजराजेन्द्रविक्रममहाहवकृते राजकल्पद्रुमे दीक्षाप्रयोगः प्रथमः पटलः ।

इति ० गुरुस्वरूपनिर्णयः । २ ।
,, दीक्षाप्रयोगः । ३ ।
,, द्वारपूजादिमाहेश्वराभ्यासान्तः । ४ ।
,, पीठपूजादिलोकपालान्तपूजाक्रमणम् । ५ ।
,, अग्निप्रकाशः । ६ ।
,, ७ । ८ ।
,, शिष्यसंस्कारप्रकरणम् । ९ ।
,, शिवसंस्कादिक्रमणम् । १० ।
,, ११ ।
,, यजुर्वेदविधानोक्तं यजुर्वेदसंस्कारदीक्षाप्रकरणम् । १२ ।
,, १३ ।
,, पूजापटलः । १४ ।

---

(२) ३२।) राजविद्यासारः. By रघुनाथपण्डित. 12×4 inches. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 360 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुचरणाभ्यां नमः ।

प्रणम्य गोविन्दपदारविन्दं
दत्वा गिरं गौरवमङ्घ्रियुग्मम् ।
लोकक्षयानन्दकरं करोति
गुहाशयं राजविधानसारम् ॥
नानाविबन्धनविलोकनखेदशान्त्यै
संरक्ष्य धर्म्मनयमुत्तमवो विभाव्य ।
साय (?) विनष्टु नृपशिक्षणकौतुकाय
श्रीरङ्गनाथकृतिना रचितो निबन्धः ॥
नेपालदेशाधिकक्रान्तिपुर्य्यां
गीर्व्वाणयुद्धोत्तरशिक्षकस्य ।
राजाधिराजस्य मनःसरोजं
प्रकाशयेद्राजविधानसारः ॥
पूर्णात्मनो धर्म्मनिधो गुणगणनिपुणः शक्तिसम्पन्नधामो
नानोपायप्रकाराश्रमरचनविदुर्नीतिविज्ञः कलाज्ञान् ।
भूपालेन्द्रो विपत्तं तृणमिव लघयन्नीतिचर्य्याकलापै-
र्यावज्जीवं प्रमोदं बहुविनतयशो विन्दते स्वर्गमायुः ॥
तस्मादाज्ञानिशं सर्व्वसङ्गादि परिसाधयेत् ।
अभ्यसेद्धर्म्मनीत्यादि शासनं गुरुसेवनात् ॥ इत्यादि ।

End. फलानुमेयाः सर्व्वत्र परोक्षगुणवृत्तयः ।
तस्मात् परोक्षवृत्तीनां फलैः कर्म्मोपलक्षयेत् ॥
सुवृत्तो राज्यरक्षादिसमर्थश्च यदात्मजः ।
तदा मन्त्रादिसम्मत्या योवराज्येऽभिषेचयेत् ॥
ख्यातः पण्डितराजरत्नपदवीं यो क्षुद्दिराजेश्वरा-
दाप्तः श्रीव्रजनाथनामविदितो वेदाङ्गशास्त्रोज्ज्वलः ।
भूपानन्दिनि तत्-सुतेन रचिते नीतिप्रबन्धेऽतुले
संपूर्णो नृपधर्म्मबोधनिपुणो हैलो विलासः क्रमः ॥

Colophon. इति श्रीमदुविदन्मुकुटमणिराजाधिराजनिराजितचरण-श्रीपण्डितराज-

ब्रह्मनाथात्मज-श्रीपच्छिराज-रघुनाथसूरिविरचिते राजविद्याभरणे रा-
जधर्मैकथनो नाम द्वितीयो विलासः । शुभमस्तु सर्वेषांजगतां सुखीभवन्तु ॥

विषयः । इति श्रीवाक्पोषाभूमिरूपणो नाम प्रथमो विलासः ।
,, राजधर्मैकथनो नाम द्वितीयो विलासः ।

(१४९८।) रामायणनाटकम्. By धर्म्मगुप्त. 12×4 inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Extent, 968 slokas. Character, Nowâri. Date, (?). Appearance, decaying. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नाटेश्वराय ।

नमोऽस्तु सर्व्वदेवेभ्यो द्विजातिभ्यः शुभं तथा ।
जितं यामेन वै राज्ञा चारोयं + + + + + + ।
ब्रह्मोत्तरं तथैवास्तु इला ब्रह्मादिवल्लभा ।
यज्ञाग्नि मां महाराजः पृथिवीं + सदायराम् ॥
राष्ट्रं पुत्र + + + + + वर्द्धतिताम् ।
प्रेक्षाकर्त्तुर्भवान् धर्म्मो भवतु ब्रह्मभाषितः ॥
काव्यकर्त्तुर्यशश्चास्तु धर्म्मोऽपि प्रवर्द्धतां ।
जयया जावया जित्यं प्रीयन्तां देवता इति ॥

ॐ नमो सूत्रधाराय ।

आचारहृदयोत्तसोचनो गिरिसुतावक्त्रं ततः कोतुकः
किं तन्मे तपसीति चञ्चलमना आकूदचारे जरे ।
जम्भन्नाकुलभीचयो दृमनसप्रत्यक्षगौरो हसो
प्रोद्दामो रतिशोकशान्तवपनः शम्भुश्चिरं पातु वः ॥ (?)

.. ..
.. ..

सूत्र । आदिदेवोऽपि श्रीमतो भगवतो नीलकण्ठेश्वराराधनपरायणेन श्रीविश्वेश्वर-
नारायणचरणसेवकेन श्रीमत्पृथ्वीनरेन्द्रेण सुरलोकसमलङ्कारभूत-
विद्याभरणैकमाणवकेन - - - - श्रीमता जयपृथिवीश्वरदेवेन प्रणी-
तानि श्रीमद्भरतचरणानुशासनोत्सवपरायणेन नानारिनृपतिसमाजा ज्ञप्त-

सको वर्त्तते। तथाहतः श्रीरामवाक्षड्गुरुयनन्दनस्य परमराजकवेरार्य-श्री + ल-सरस्वतीप्रथितकीर्त्तिमण्डलस्य श्रीमतो धर्म्मगुप्तस्याभिनवकृतं चतुरङ्गरामायणनाटकमभिनयितव्यमिति। इत्यादि।

End. (खण्डितम्।)

(१५९२।) रघुवंशी. By राघवरामभिश्र. 10×3 inches. Folia, 16. Lines, 5 on a page. Extent, 240 slokas. Character. Nagara. Date, Saka Era, 1714. Appearance, etc. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

प्रणम्यादौ गणपतिं सर्व्वविघ्नविनाशनम्।
शम्भुं परमात्मानं गुरुञ्च सकलार्थदम्॥
देवीं नत्वा शिरसा सर्व्वज्ञानैकदोषिनीम्।
क्रियते राघवेणादिशब्दानां रघुनिर्णयः॥

श्रीमत्साहयड्गाङ्गुरुय सुमतेर्नूदेवतातुः सदा
निर्व्योत्साहयुतस्य भूपतिपतेर्वीरस्य नित्यं मुदे।
बालानां मतिवैभवाय हि सुबोधायेन बुद्धेरियं
क्षुद्वाक्षुद्विचारनिर्म्मलधिया धीरेण संशोध्यताम्॥

अथाशब्दार्थः। अकारो वासुदेवः। नन्दशब्दो वासुदेववाचक स्तन्मत्थ्यं प्रमाणम्।

अकारो वासुदेवः स्याद्राकारस्तु पितामह इति। इत्यादि॥

End. वस्तुतस्त्वेतेषां पुंस्त्वमेव लिङ्गान्तरं तु विशेष्यवाचक इत्यवधेयम्॥

अरण्यो भूपानामवनिसुरसूक्ष्मावितपी
पठीयान् भूभारोदहन इति यस्य प्रतिदिशम्।
प्रसिद्धिः सिद्धा श्रीयुवनृपतिराजस्य भवतात्
मुदे तच्चेकार्थप्रकृतिरिह रूपावलिरियम्॥ (?)

Colophon. इति श्रीमद्राघवरामभिश्रविरचिता रूपावली समाप्तिमगात्। श्रीशाके १७१४ श्रीसम्वत् १८१९ श्रावण सुदि १३ रोज रामचन्द्रोपाध्याय-लिखितम्। शुभम्।

विषयः । ज्ञानसर्वज्ञानमर्थमेशनिरूपणम् । धर्ममेदेन तेषां निरूपेशनिरूपणम् ॥

(६७।) ललितार्चनचन्द्रिका. By सच्चिदानन्दनाथ. 8×4 inches. Folia, 140 Lines, 10 on a page Extent, 4,725 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ ललितार्चनचन्द्रिका लिख्यते ।

प्रियं गुरुं नत्वाघोरं मत्वा श्रीपरदेवताम् ।

ललितायाः समेशायाः प्रवक्ष्येऽर्चनचन्द्रिकाम् ॥ इत्यादि ।

End. मन्त्रिण्यपुराणे ।

त्रिभवे यति यो मोहात् न कुर्यादिधिविस्तरम् ।

न सत्फलमवाप्नोति – – – – – – मानवः ॥

इत्यन्तां स्थितिः ।

सच्चिदानन्दनाथेन सच्चानन्दचेतसा ।

चन्द्रिकायां प्रकाशायां प्रकाशाः + + + शुभाः ॥

Colophon इति श्रीसच्चिदानन्दनाथविरचितायां ललितार्चनचन्द्रिकायां नैमित्तिक-पूजाधिकारनिरूपणप्रबोधकं नाम षष्ठोल्लासः प्रकाशाः समाप्ताः ।

श्रीसच्चिदानन्दमुनीन्द्रवर्यः स्थिताप्रसादाधिगता – – – ।

निरूपसामारिकमोहजालो नियोजितः श्रीपरदेवतायाः ॥

पीठे ज्ञानस्वरूपे प्रथितकरुणालक्षितः प्रार्थितः सन्

स्थित्यै संसारतप्तैः सकलसुखकरीं चन्द्रिकामातनोत् ।

ख्यातां नाम्ना ललितार्चनचतुरललितानामयुक्तां बुधा या-

मास्निग्धार्थं पेठीपद्युगमनलं प्राप्नुयुर्धाम शिवम् ॥

इति श्रीवर्ल्लाचार्य्यात्मजश्रीमत्सच्चिदानन्दनाथविरचिता ललितार्चनचन्द्रिका समाप्ता । शुभमस्तु ॥

विषयः । इति० प्रातर्नित्यकृत्यविधिर्नाम प्रथमः प्रकाशः ।

„ नान्दीकल्पनविधिः । २ ।

„ सन्ध्याबन्धनप्रबोधकः । ३ ।

„ सूर्य्यार्घ्यदानप्रबोधकः । ४ ।

इति० द्वारपूजाविधिप्रबोधकः । ५ ।
,, पूजाप्रकाशप्रबोधकः । ६ ।
,, भूतशुद्धिप्राणप्रतिष्ठाप्रबोधकः । ७ ।
,, मातृकान्यासप्रबोधकः । ८ ।
,, षड्विंशतितत्त्वन्यासप्र बोधकः । ९ ।
,, १० ।
,, ११ ।
,, मंत्रैकत्वप्रकाशकः । १२ ।
,, करशुद्धिप्रबोधकः । १३ ।
,, मूलविद्याप्रबोधकः । १४ ।
,, मङ्गलोद्गानप्रबोधकः । १५ ।
,, युद्धादिविचारणादिप्रबोधकः । १६ ।
,, पात्रास्त्रोद्गानप्रबोधकः । १७ ।
,, आत्मपूजाबहिर्यागजनपशुपतनपूजाप्रबोधकः । १८ ।
,, १९ ।
,, २० ।
,, २१ ।
,, २२ ।
,, २३ ।
,, समयाचारप्रबोधकः । २४ ।
,, नैमित्तिकपूजाधिकारिनिरूपणप्रबोधकः । २५ ।

---

(२)२३१.) वाक्यसुधाटीका. By ब्रह्मानन्दभारती. 12×4 inches. Folia, 13. Lines 20 on a page. Extent, 780 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, decaying. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः । श्रीदक्षिणामूर्त्तये नमः ।
यस्मात् सर्व्वं समुत्पन्नं चराचरमिदं जगत् ।
इदं नमो नटेशाय तस्मै कारुण्यरूपिणे ॥

कारकं जादि (?) समतां कारकार्थमनागसम् ।
द्वारकाननमात्मानमद्वयं वसुधाजुषे ॥

.. ..

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरौ ।
मया वाक्यसुधाटीका यथामति विरच्यते ॥
न ख्यातिलाभपूजेच्छा टीकाकारकतारकम् ।
न श्रिरसाद्वलं वात्र मुक्तिरेवात्र कारणम् ॥

प्रारिप्सितस्य ग्रन्थस्याविघ्नेन परिसमाप्ति.....यमकृपानिधिश्रीभारती-तीर्थयुक्तः प्रकारकप्रतिपाद्यमाश्रमणं प्रणमश्लोकेन तावद् दर्शयति । इदं दृश्यं इत्यादि । इत्यादि ।

End. अतएव मोक्षशास्त्रस्यापि साङ्गत्वं न्यायिकयमेवाद्य प्रकारस्य समस्त-वेदान्तप्रामाण्य च महातात्पर्यलिङ्गेन...तस्मात् सर्वमनवद्यमिति ।

Colophon. इति श्रीमद्-परमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीमदानन्दभारतीशिष्यश्रि-ब्रह्मानन्दभारतीमतिप्रणीता वाक्यसुधाटीका समाप्ता । ... ॥

(१३१६ ।) विद्वन्मनोदीपिकाविवृतिः. 11×4 inches. Folio, 45. Lines, 9 on a page. Extent, 959 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

वन्दे साम्बं सदानन्दमानन्दावरणापहम् ।
तत्त्वावलम्बनायाद्यं मद्गादेवं पृताकृतिम् ॥

श्रीमत्प्रभावत्कृपोल्लसत्तेजोवान्तविद्वान्तविद्याचार्यशिरोमणि-श्रीमदद्वय-तारकभगवत्पूज्यपादाचार्यचरणाम्बुजद्वयविज्ञानपरापरात्मनस्तः श्रीपद्मपाद-आचार्यकृत्वात्मुचमानलक्षणं मङ्गलं शिष्यशिक्षायै कर्तव्यतयाकरोत्यादौ निबध्नाति । ब्रह्मभिरिति ।

ब्रह्मभिः प्रतियाद्यं यद् ब्रह्मभिर्ब्रह्मवेदनैः ।
चिन्तितं कर्मभिर्मुक्तं तद् ब्रह्म ह्रदि भावये ॥ इत्यादि ।

End. आचार्यानुग्रहावेश मूला विज्ञानदीपिका ।
पितृपद्मपदाचार्यैर्हर्षात्मामुच्यते कृतैः ॥ (१)
आचार्याणां शङ्करादीनां . . . . . । इति भन्मार्गप्रवर्त्तकः आचार्यैः शङ्करानुमत्याकर्त्रे स्वमुखेन स्वशिष्यद्वारा वा निबन्धनान्ते समारोपयन्तीति भावः ।

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यपितृशिष्यपरमपद्मपादाचार्यविरचितविज्ञानदीपिकाविवृतिः समाप्ता ॥

---

(२)५५) वीरमित्रोदयः (व्यवहारकाण्डः). By मित्रमिश्र. 21×6 inches. Folia. 363. Lines. 10 on a page. Extent, 10,890 ślokas. Character, Nagara. Date, Samvat 1876. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीमद्विशुद्धविज्ञानघनस्वरूपाय नमः ।
प्रणम्य प्रपितामहं भगवतं
परतः कामपि कामकाममुकुलाम् ।
पुलकाङ्कितपीतधाम्नि हरितः
कुप्रसवं नः कुरुतात् रघुप्रकाण्डः ॥
अस्ति श्रीयुतवीरसिंहनृपतेराज्ञावशाद्भूतलं
श्रीमित्राभिधपण्डितः प्रनिदिशं कीर्त्यानिशं गायति ।
नानानिर्णयवर्णनव्यसनिनां संख्याद्यतां प्रीतिदं
संग्रामव्यवहारसाधकमिमं कुर्व्वे प्रकाशं परम् ॥

.. ..

.. ..

परिभाषा परिष्कारः प्रमाणानां निरूपणम् ।
विवादपदनिर्देशः प्रकीर्णकविवेचनम् ॥
एतं प्रकरणान्यत्र षड्वारि प्रथमे पुनः ।
लक्षणं व्यवहारस्य निरुक्तिमुनिभाषिता ॥ ५ ।
व्यवहारस्य भेदाश्च स्वलक्षणविलक्षणाः ।
सामान्यतो विशेषाच्च परिभाषाऽभिधीयते ।

सामान्यपरिभाषायां धर्म्याधिकरणे तत्त्वम् ॥ ६ ।

दर्शने व्यवहारस्य राज्ञो विधिविवेचनम् ।

प्रतिश्लोकस्वरूपस्य सभापतिसभासदाम् ॥ ७ ।

निरूप्य च सभानां सर्वोत्तिलक्षलाञ्छनम् ।

क्रमाप्तेषु सभ्यभिन्नानामपि स्थानं सभाध्यक्षे ॥ ८ ।

तत्र प्रयोजनमादेयानादेयव्यवहार्ययोः ।

विवेचनमयो कार्यं सदृष्टकसभापतेः ।

प्रतिकोलाहलानां परानां भिदुरालिनाम् ॥ ९ ।

निरूपणसदृष्टाप्तवृत्तौ च सभापतेः ।

सदृष्टकस्य दार्ढ्यादिः सभ्यस्य वृत्तौ फलामिधा ॥ १० ।

निग्रहपरिभाषायां प्रत्यभीर्थानिर्णयः ।

निग्रहादौ विधिस्तत्र निग्रहादिविवेचनम् ॥ ११ ।

विलम्बोत्तरदानस्य कुचिन्नैव विलम्बनम् ।

आदौ प्रकरणे त्रयां विधिश्चात्र क्रमादमी ॥ १२ ।

उपोद्घातप्रबन्धार्थैरन्यैरपि सदनुव्रतः ।

हेतौ दोषे तु वाच्यादिलक्षणं तत्र वादिनः ॥ १३ ।

प्रवादिलक्षणं तत्र वादिप्रश्नादिधिक्षतः ।

तत्र हेये निर्णयः क्रोडे(?) वाच्यं कुचिदपेक्षया ॥ १४ ।

निर्णयो लिखितस्यापि तद्भेदात्तत्परीक्षणम् ।

वादिनां लिखितस्यापि प्रत्यक्षेण प्रमाणता ॥ १५ ।

दुष्टत्वविशदत्वाभ्यां प्रत्यक्षमनुमानता ।

आप्तिकानां प्रमाणानामभावे दिव्यभावना ॥ १६ ।

दिव्यभेदास्तदावश्या वेणुकाग्न्यादिकारिवः ।

तन्मातृका सप्तदशविधयो विविधाः क्रमाः ॥ १७ ।

तेषामपि च शब्दोद्धानुमानलक्षणं मतम् ।

एतदर्थं विनियन्तव्या सार्वौधिके ततः क्रमाः ॥ १८ ।

व्यवहारपदान्यष्टादशी विद्यानि तत्त्वतः ।

तेषां सामान्यतश्च सदृभिदानां विविधा विधाः ॥ १९ ।

एसेऽर्थाः सम्यगुच्यन्ते तुरीये तु प्रकीर्णके ।
यन्नोक्तमुपपुक्तं तद्विचिन्त्य प्रतिपाद्यते ॥ २० ।
अथ कार्यं व्यवहारः ॥ इत्यादि ॥

End. एवं धर्ममवृत्तस्य राज्ञो दण्डधरस्य च ।
यशोऽस्मिन् प्रथते लोके स्वर्गं वासस्तथाक्षयः ॥

Colophon. इति श्रीप्रकीर्णकाख्ये चतुर्थे प्रकाशे समाप्तम् । इति श्रीमत्सकल-सामन्तचक्रचूडामणि . . . महाराजाधिराजप्रतापरुद्रनन्दन-श्रीधन्म-हाराजाधिराजसूनु-श्रीमन्महाराजाधिराज ... श्रीवीरसिंहदेवोद्-यातितप्रतिहसर्वाहङ्कतात्मज-श्रीपरशुरामसिंहदेवः . . . श्रीमन्मित्र-मिश्रकुले वीरामित्रोदयाभिधानवन्धे व्यवहारप्रकाशः पूर्त्तिम – – ॥ इति श्रीव्यवहारकाण्डं समाप्तम् ॥ शुभमस्तु । सम्वत् १८०६ ।

(१६१२.) व्यवहारप्रदीपः. By कृष्ण. 13×8 inches. Folia, 14. Lines, 8 on a page. Extent, 210 ślokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो देव्यै ।
नत्वा शम्भुं जगद्गौरीं जगन्नाथपतीश्वरम् ।
यत्प्रसादेन + क्षिप्रं वाञ्छितं लभते नरः ॥
व्यवहारप्रदीपोऽयं कृतः कृष्णेन यत्नतः ।
ज्ञातुकाय सतां ते तु ज्ञाप्यन्तु मम धृष्टताम् ॥
ज्योतिषे मन्त्रसारे तु सिद्धान्ते वैद्यके तथा ।
अर्थमात्रन्तु गृह्णीयाद्वाक्यञ्च विचारयेत् ॥
अथ प्रथमं गृहावस्थानम् ।
मासं राज्ञो वसेत् भानुसन्द्रः सार्द्धं दिनत्रयम् ।
मङ्गलः सार्द्धमासन्तु मासैकन्तु बुधस्तथा ॥ इत्यादि ।

End. अर्कः शौरिः कुजः शौरिः प्रथमस्ताः प्रसूयते ।
पितृमातृ तथा भ्राट आत्मजा जायते त्रयः ॥ (?)

Colophon. इति व्यवहारप्रदीपपुस्तकं समाप्तम् ॥

विषयः। ग्रहावस्थानम्। तारावक्रयुगविश्वद्वयम्। योगानां शुभाशुभम्। ग्रहाणां शुभाशुभफलवनम्। वर्षवेश – विद्यारम्भ – चूडाकरण – उपनयन – विवाहानां – तिथिनक्षत्रयोगफलवनम्। गोधूलिकाध्यवस्था। यात्रानिरूपणम्। ग्रहाणामन्तर्ग्रामनिरूपणम्। गिरिमाटकक्षत्रफलवनयोगफलवनम्॥

(१९२०) गिरिमाटवधटीका (विवेकबृहस्पतिमाला) By बृहस्पति. 14×4 inches. Folia, 133. Lines, 10 on a page. Extent, 4,156 ślokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 829. Appearance, Desh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ गणेशाय नमः।

निःशेषदानिलसजलार्पणकल्पवल्ली
मोहान्धकारहरणार्कमरीचिमाला।
बुद्धाश्रयित्तमृगबन्धनवागुरोद्यै-
रस्तुमतां भगवती मम विघ्नमल्लिः॥
– – – मलकुठारः कृन्तति संसारशाखिनो मूलम्।
सा मम सकलमनिष्टं शमयतु बहुवैद्य वेद्यवती माया॥
यः शैटभारिचरहृदयपद्मभृङ्गो – – – – – –।
– – – – – मोदित्य हृद्यवनिनिर्जरकुञ्जरोऽभूत्॥
वन्दे मंहुहिमथित्य शिरां गुरोर्यः
श्रीधीधराहिधृतविग्रहपः – –।
गौड़ाधिपादुपचितप्रवरप्रतिष्ठो
धीमान् बृहस्पतिरितिग्रथितामिधानः॥
योऽहं समस्तशुभदोदयविचारचारु-
गेयं ग्रहोदयविधे धियां सुबोधम्।
गुर्जीधपद्मशिशुपाखवधप्रणार्थं
निर्मीमि निर्जयबृहस्पतिमालयेषम्॥ इत्यादि।

End. इति मल्लिनाथगोपीवल्लभपरिषद्बृहस्पतिसुतनिर्जयबृहस्पतिनाम्ना ग्रहटीकायां वृषः समाप्तः॥

नेपालाब्दे ग्रहकरगजैरङ्किते पौषमासे
शुक्ले पक्षे प्रतिपदि तिथौ वृद्धियोगान्वितायाम् ।
पूर्व्वाषाढायुतगुरुदिने प्रालिखद् ब्रह्मवेत्ता
भूभौवेत्ता गुरुमुखमिता साधकाग्र्य टीका ॥

(१५००।) शुद्धदीपिका. By दुर्गदत्त. 10×4 inches. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ।

नवनीतमिव दध्नः समुद्धृत्य सारमायमात् ।
प्रणम्यसारे सारोक्या गुरुपदेशलेशतः ॥
मन्त्यात्रन्दनपूर्व्विका गायत्या शुद्धदीपिका । ?
श्रीमता दुर्गदत्तेन क्रियते अर्थसे सताम् ॥

ततो ब्राह्मे मुहूर्त्ते चोत्थाय शुचिः समाहितः सुधीः प्रातःस्नानादि स्वयाङ्गिक ? मोक्तमार्गेणाङ्गिकं निर्व्वर्त्य चन्दनमृत्तिकादिनोर्द्ध्वपुण्ड्रं विदध्यात् ॥ इत्यादि ।

End. अर्घ्यदानेऽञ्जलित्रयप्रक्षेपोऽस्तु आचमनात् प्राक् कर्त्तव्यः । .. ..
.. .. उत्तरे शिखरे + + + पूर्व्ववद् विसर्जयेत् ॥

Colophon. इति गायत्या शुद्धदीपिकायां सन्ध्यात्रन्दनार्त्तविधिः समाप्तः ॥ शुभमस्तु सर्व्वजगताम् ॥

---

(२)२९९।) श्रीमतोत्तरतन्त्रम्. 16×6½ inches. Folia, 263, (leaves 5 to 13 are missing) Lines, 9 on a page. Extent, 6,426 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1893. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगुरुगणपतये नमः ।

सर्व्वेषां तत्त्वतो व्याप्तौ तत्त्वातीतस्तु मायया ।
मायायोत्तरसंलीनो प्रकाशयति भास्करः ॥

श्रीमच्छक्रपुरे रम्ये नानारत्नविभूषिते ।
नानाद्रुमलताकीर्णे नानापक्षिमृगान्विते ॥

.. ..

.. ..

दिव्यं मनोहरं रम्यं श्रीमच्छक्रपुरं शुभम् ।
समुद्रखोपकण्ठे तु चेमप्राकारमण्डितम् ॥
योजनायुतविस्तीर्णं नानारत्नोपशोभितम् ।
नानाद्रुमैर्नानाविधानि नानारत्नमयानि च ॥

.. ..

तत्र मध्ये रम्यां शतयोजनविस्तरा ।
मृदुस्फटिकसङ्काशा सर्व्वरत्नोपशोभिता ॥
योगिनीशतसेव्यमे नानाकोलाहलै रवैः । ?
चक्रैश्च विविधाकारैर्नानाविधि – – क्षुभिः ॥

.. ..

केचित् स्तुवन्ति देवेशं केचित् पठन्ति भाविताः ।
केचित् किलिकिलायन्ते गर्ज्जन्ति स्फोटयन्ति च ॥
क्रीड़न्ति कलकलारावैः परमानन्दनन्दिताः ।
लक्ष्यं भैरवं देवं परमानन्दनिर्भरम् ॥
क्रीड़ाविनोदैरतिलालसस्थं
सञ्जातचित्तात्मनि तत्सयुक्तम् ।
कामैर्विलासैरतिरागवन्तं
तं प्रेक्ष्य देवी प्रणिपत्य चागतात् ॥
प्रोत्फुल्लनयना देवी परानन्दाकुलेक्षणा ।
प्रणिपत्य पुरा देवी स्तोत्रमेतदुवाच ह ॥

श्रीदेव्युवाच ।

निष्कायतं परं शान्तं निष्कलञ्च विरामयम् ।
ओमातीतं परं शून्यं भैरवं तं नमाम्यहम् ॥

.. ..

.. ..

एवं देव्या स्तुतं शम्भुं प्रानन्दाकुलिताननम् ।
भैरवो हृष्टमनसा प्रोत्फुल्लकमलाननः ॥
प्रणम्य वरदो देवो वाक्यं चेदमुवाच ह ।
साधु साधु महाभाग तुष्टोऽहं भक्तिवत्सलः ॥
पृच्छ पृच्छ यथाकामं यत्ते मनसि वर्त्तते ।
तत् सर्व्वं कथयिष्यामि स्तवनानेन तोषितः ॥
इति श्रुत्वा शुभं वाक्यं भैरवस्य महात्मनः ।
प्रणिपत्य महादेवी चेदं वचनमब्रवीत् ॥

श्रीकुब्जिकोवाच ।

श्रान्तिस्ते त्वया नाथ अनेकैः शास्त्रकोटिभिः ।
तन्त्रैश्च विविधाकारैः पशुश्रौतात्मकैस्तथा ॥
नित्यातन्त्रादिभिर्मुख्यैः – – .. – – – – ।
श्रीमतं च न मे ज्ञातं ज्ञास्यि – – पदे पदे ॥

.. .

अल्पप्रज्ञात्वतो नाथ ज्ञातुं वक्तुं न शक्यते ।
गोपितं तु त्वया देव श्रीमतेरं मतोत्तमम् ॥

.. ..

एतत् सर्व्वं समाख्याहि ज्ञानोमो निश्चयं यथा ।
कथयस्व प्रसादेन भक्ताहं तव वल्लभा ॥ इत्यादि ।

End. तन्त्रसारमिदं गुह्यं सारात्सारं सुविस्तरम् ।
मुक्तिदं मुक्तिदं देवि सर्व्वसंशयहृदकम् ॥

.. ..

सर्व्वकामानवाप्नोति सर्व्वसिद्धिफलं लभेत् ।
पूजनात् तन्त्रसारस्य लभते शाश्वतं पदम् ॥
त्रिकोणं मण्डलं कृत्वा तन्त्रसारं प्रपूजयेत् ।
पूजनात् सिद्धिमाप्नोति तुष्यन्ति च मरीचयः ॥

Colophon. इति श्रीमतोत्तरे श्रीकण्ठनाथावतारिते श्रीचन्द्रौघनिर्णये योगिनी-गुह्ये विद्यापीठे श्रीमतसारार्थनिर्णये श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रसंहितायां सारसमुच्चये श्रीमतोत्तरे पञ्चविंशतितमः पटलः समाप्तः।
संवत् १८८३।

विषयः। ... श्रीमतोत्तरमहातन्त्रे प्रथमः पटलः समूर्णम्।
इति मतोत्तरे श्रीकण्ठनाथावतारिते चन्द्रौघनिर्णये विद्यापीठे योगिनीगुह्ये कुमारिकाखण्डे द्विप्रकृतिपुरुषार्थनं नाम। २।
इति० शैवोपनिषत्सन्दोहोत्पत्तिः। ३।
„ मातराकां ? प्रतिष्ठालक्षणनिर्णयो नाम। ४।
„ ५।
„ मालिनाम(?)चक्रप्रस्तारनिर्णयो नाम। ६।
„ ७।
„ गुरुाधिकारनिर्णयो नाम। ८।
„ शक्रवक्त्रदृग्भूतनिर्णयो नाम। ९।
„ १०।
„ शिखास्वच्छन्दनिर्णयो नाम। ११। १२।
„ शास्त्राधिकारो नाम। १३।
„ श्लोकद्वादशनिर्णयो नाम। १४।
„ दंष्ट्रीचक्रनिर्णयो नाम। १५।
„ द्वितीयचक्रनिर्णयो नाम। १६।
„ गुह्यमातृचक्रनिर्णयो नाम। १७।
„ योगिनीचक्रनिर्णयो नाम। १८।
„ कालज्ञानचक्रनिर्णयो नाम। १९।
„ २०।
„ समस्तविद्यानिर्णयो नाम। २१।
„ छेदाध्वनिर्णयो नाम। २२।
„ ह्रीमार्गं सारसत्त्वं-शक्रप्रस्थकुयोगिनीचक्रसारस्वाधिकारो नाम। (?) २३।
„ वक्त्रजताहुतिनिर्णयो नाम। २४।
„ २५।

(१४२६) **श्लोकसारसङ्ग्रहः**. By **जगज्ज्योतिर्मल्ल**. 10×5 inches. Folia, 87. Lines, 9 on a page. Extent, 1,810 ślokas. Character, Newāri. Date, Newār Era, 808 Appearance, fresh. Verses. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीभवानीशङ्कराभ्याम् ।

यत्तद् ब्रह्माण्डभाण्डं हरिहरविधयः सन्धरन्तीह सर्व्वं
कोठान् भूपान् समस्तान् तृणमपि मनसं तारयन्ते निगर्व्वम् ।
एतेषां त्राणकर्त्री हरिहरहरणे या वसन्तीह शक्तिः
सा मे कल्याणदात्री भवतु भयहरा चण्डिका सुप्रसन्ना ॥
शिवं कल्याणमुक्तौ शक्तिः सामर्थ्यमुच्यते ।
तयोरभेदभावेन शिवशक्तिः प्रपुज्यते ॥
अथ वाराणसीकल्पम् ॥ इत्यादि ॥

End. नानाकवित्वकुसे श्लोके भावार्थो नैव गोचरः ।
गुणदोषौ यदि स्यातां गुणिभिस्तद् विचार्य्यताम् ॥

Colophon. इति श्रीश्रीजगज्ज्योतिर्मल्लकृते श्लोकसारसङ्ग्रहे वेराग्यप्रकरणानां द्विसप्ततिश्लोकसङ्ग्रहस्समाप्तिमगात् ॥

यासे नेपालिकाब्दे रसयुगगुणिभिः संप्रयुक्तस्य मासे
पक्षस्यां शुक्लपक्षे दिनकरदिवसे पौष्यमे साध्ययोगे ।
भूपानां वन्दनीयः सकलगुणनिधिः श्रीजगज्ज्योतिरमल्लो
नानाभेदप्रपञ्चाद् रघुकुलतिलको ग्रन्थमेतच्चकार ॥

.. ..

.. ..

श्रीश्रीजगज्ज्योतिरमल्लचिन्तामणेर्भक्तपुरे मनोज्ञे ।
आत्मा समाज्ञाय लिलेख पुस्तं वैद्यचूनारायणसंज्ञनामा ॥

श्रीभवानी प्रीयातु । श्रीश्रीसुमतिजयजितामित्रमल्लदेवस्य पुस्तक इदमाराध्य मंगलदाम्नगुलिलुकाम्यं तया जुरो ॥ भागिरामपरमानया वेलम ।

संवत् ८०८ श्रावण वदि २३ । शुभमस्तु ॥

(६)२२१।) सङ्गीतदामोदर. 14×4 inches. Folia, 215. Lines, 8 on a page. Extent, 5,805 ślokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh Prose and verse. Generally correct

Beginning. ॐ भवानीभ्रकुराभ्यां नमः ।

नत्वा गुरुं गुणतरं भरतञ्च नत्वा
नत्वा ततो गुणतमं गिरिजाधिनाथम् ।
वाणीश्वरीं भगवतीं बहुशोऽपि नत्वा
सङ्गीतचन्द्रकरणाय करोमि यत्नम् ॥
विश्वं स्थाद्यत्प्रभवात्प्रलयमिदं यस्याङ्गिकं वाङ्मयं
सर्व्वं वारिजभिन्नसूर्य्यभगवत्सायुज्यमाप्यां ययुः ।
त्रीन्नामाकृतिवाचिलक्षितिभृतो यः क्षेत्रलं वाहिनी
बद्धश्रीकृतसद्यभाशशुभगो भूयात्स वः श्रेयसे ॥ (१)

(ततो भाषा ।)

सभ्यार्थितः सह सुरैः सुरनायकेन
देवेभ्य एव यमसद्मस नाट्यवेदम् ।
धाता ददौ तमृषयं भरताय सोऽपि
क्षेमं विशेषमथ तच्छतिरीदृशाभ्यां ॥

(ततो भाषा ।)

तत् ताण्डवाख्यमथ लास्यमिति प्रविद्धं
सर्व्वं मयाग्निजसुतेषु तथाप्सरःसु ।
नेच्छो सुरारिमथिला जगदुत्तमाभ्यो
नाट्यं विदग्धवरराजकुमारिकाभ्यः ॥

.. ..

एतं परम्पराप्राप्तमाद्यवेदार्थवत्कृतः ।
क्रियते सूमिलार्येण विदुषस्तस्वेदिना ॥
.. ..
.. ..
निर्णीतं नाट्यशास्त्रायां सभायां पूजादिभिस्तमः ।
यशोपतिजयस्य यशस्य यशसश्च यशोवहम् ॥

सभायाः सन्निवेशश्च पूर्वरङ्गार्थवर्णनम् ।
ततश्च पूर्वरङ्गाङ्गप्रत्याहारादिवर्णनम् ॥
नान्दीश्लोकपदश्च प्रयोजनवर्णनम् ॥ (?)
ततः प्रवेशः पात्रस्य ततोऽभिनयलक्षणम् ॥
वृत्तिस्वरूपकथनं नृत्यभेदनिरूपणम् ।
अङ्गप्रत्यङ्गयोर्लक्ष्म तयोपाङ्गनिरूपणम् ॥
अङ्गानि च शिरो हस्तौ वक्षः पार्श्वे कटीतटम् ।
चरणौ च तथा स्कन्धौ प्रत्यङ्गानि ततः परम् ॥
नेत्रा करौ पृथुमयोदरमूरू सजङ्घाघ्रिकौ ।
जानुनी भ्रुकुटिश्चौ च मुखानि ततः परम् ॥
दृष्टिस्तारः — — भ्रुश्च नासिका नासिकानिलः ।
कपोलाधरगौ दन्तौ रसना चिबुकं मुखम् ॥
मुख — — ण कथितौ पार्श्वौ गुल्फौ ततः परम् ।
अङ्गलक्ष्म स्वनावेद्यं स्वरूपाख्यानुक्रमात् ।
प्रचारो हस्तयोर्यत्र हस्तयोः करणान्यपि ।
हस्तकर्माणि सैवापि हस्तयोः स्थानकानि च ॥
वाद्यौघ त्रिविधास्तद्वत् करणानि द्विधा पुनः ।
मण्डलानि द्विधा भौमाकाशिकत्वविशेषतः ॥
नाट्यास्तुर्विधास्तद्वदङ्गहाराः सरेचकाः ।
ततो भावास्तद्विशेषाः स्थायिनश्च ततो रसाः ॥
तत्रोद्धताश्च निर्वेदसम्भ्रान्ता अभिचारिणः ।
अथ प्रकीर्णकं तत्र प्रागुपाध्यायलक्षणम् ॥
आचार्यलक्षणश्चैव प्रमाणमभ्यस्ततः परम् ।
पात्राणां लक्षणं सम्यक् ततः पात्रगुणास्ततः ॥
लक्षोत्तमश्च पात्रश्च पात्रशोधनिरूपणम् ।
पात्रालङ्करणं वेशौलाद्यानां प्रकाशनम् ॥
पेरणीलक्षणं पश्चान्नटनर्त्तकलक्षणम् ।
वेशौनृत्यक्रमः पश्चात् पेरणीपद्धतिस्ततः ॥

ततश्च गोरक्षशीलक्षा पर्य्यन्ते गोरक्षशीर्षिणः ।
पूर्त्ति नृपप्रकाशेऽक्षिन् अध्याया इमिताः क्रमात् ॥
(ततो भाषा ।) इत्यादि ।

End. यथा यथा प्रेक्षकाणां चमत्कारक्षया तथा ।
रतिसुखादपेक्षन्ते इति सङ्गीतचक्रवृत्तः ॥
(ततो भाषा ।)
नास्त्येव तद् किमपि यन्न सुखानुविद्धं
नद्दर्लभं यदिह दोषविवर्जितं स्यात् ।
आस्याभिरुक्तमुदयं (?) गणना न किं स्यात्
प्रत्यग्रनिर्मितिरसादिति चेद्ध दोषः ॥
(ततो भाषा ।)
.. ..

Colophon. इति सङ्गीतचक्रनाम्ना ग्रन्थः समाप्तः ।
अस्ति यद्यपि भूयांसो ग्रन्थाः सङ्गीतगोचराः ।
तथापीदृशमन्यत्तु नास्तीति परिचिन्तयन् ॥
पौरुषरत्नं तार्क्षो यद्वाद् विरचितवान् यथा ।
तथेतत् पुस्तकं ज्ञाद्यं पूरयद् इच्छितेप्सितः ॥
आजहार नृपश्रेष्ठः श्रीमज्ज्योतिरीश्वरः ॥
.. ..
.. ..

---

(४)२२१।) सङ्गीतभास्करः. By जगज्ज्योतिर्मल्ल. 14×4 inches. Folia, 192. Lines, 8 on a page. Extent, 5,384 ślokas. Character, Newāri. Date, Newār Era, 751. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
अज्ञानतिमिरविनाशकरज्ञानदहुधाबहुरूपूर्वकुरु ।
तापत्रयापहरणं कृत्वे मरदेवलाक्षरवरु ॥
नत्वा गुरुमतिसुचन् कृतो जगज्ज्योतिरवभीमः ।
सङ्गीतभास्करमहं सुखने हृदिवं सचैव सङ्गमविद्यु ॥

नाट्यशास्त्रारम्भे निर्विघ्नसमाप्त्यर्थं शिष्टाचारपरम्पराप्राप्तकर्तव्यताकमेत-च्छास्त्रप्रवर्तकभरतमुनिर्ताण्डवेष्टदेवताकौत्सनरूपं मङ्गलमाचरति ग्रन्थकारः विश्वमित्यादि । इत्यादि ।

End. श्रीमज्जगज्ज्योतिरधीश्वरस्य निदेशमासाद्य गणोत्तरस्य ।
सङ्गीतशास्त्रस्य चकार टीकां श्रीसंगिलो वङ्कमणिर्मनोज्ञाम् ॥
सुधियोऽपि हि नन्दन्ति जल्पितैर्बालकल्पितैः ।
तदेष परितोषाय विदुषां स प्रयुज्यते ॥
नेपालाब्दे शशिशरमुनिव्याप्तिते शुक्लपक्ष
.. ..।
.. ..
सङ्गीतार्णवं सम्यगिखदसौ भास्वान् विश्व इन्दुः ॥

विषयः । सङ्गीतचन्द्रनामकसङ्गीतशास्त्रस्य व्याख्यानम् ॥

(१४७८.) सङ्गीतसारसङ्ग्रहः. By जगज्ज्योतिर्मल्ल. 10×5 inches. Folia, 72. Lines, 9 on a page. Extent, 1,539 çlokas. Character, Nowárí. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse, Generally correct.

Beginning. ॐ भवानीशङ्कररामगणपतिभ्यो नमः ।
उद्गच्छत्पुलकाङ्कुरः स्मितमुखः श्रुत्वा लयं मङ्गलं
गौरीलोचनचञ्चलाञ्चलमिलत्तारो विधाङ्गोत्थितः ।
यः पाणिग्रहणच्छलेन कुरुते तस्याः करार्कर्षणं
प्रोद्यद्बालसुधाकरः स भगवानस्तु प्रसन्नः सताम् ॥
पताकस्त्रिपताकश्च कर्तरीमुख एव च ।
अरालश्चार्द्धचन्द्रश्च कपित्थः कटकामुखः ॥
पद्मकोशः सर्पशिराः सूचिवक्त्रो लोलपल्लवः ।
मृगशीर्षो हंसपक्षो हंसास्यो भ्रमरस्तथा ॥
ऊर्णनाभश्च सन्दंशस्तथा मुकुलसंज्ञया ।
ताम्रचूड इति ख्याताश्चतुर्विंशति (?) हस्तकाः ॥ इत्यादि ।

End. सत्पद्यविधिः नाटकसूत्रं

यत् कृतन्तु भरतेन तच्छ्रुतम् ।
तत्तु पूर्णमिह नैव दृश्यते
दर्शने किमपटा न वा नु यत् ॥
यत् खदूहमय यच्छ्रुतं च यद् विप्रशापभरतोदितञ्च यत् ।
आसवेतमसमाविलोक्य यत् सङ्कटाद् विविधपुस्तकञ्च यत् ॥
यत्तु चर्म्ममतधर्म्ममेतत् तद् गृहीतमधिकं त्वपि क्षितिम् ।
कल्पना तु न मया कृता यतः किन्तु पद्यपरिवर्त्तनं कृतम् ॥
यातेनेशाब्धिकाब्दे रघुपसमुनिभिः संप्रयुक्तोऽब्ध्याधे
पक्ष्यां शुक्लपक्षे दिनकरदिवसे पौष्णभं चाश्वयोगे ।
भूपानां तल्लभीयः सकलगुणनिधिः श्रीलमञ्जोतिमल्लो
नानामेवप्रयत्नाद् रघुकुलतिलको ग्रन्थमेतत्सकार ॥

.. ..
.. ..

रेखाः पुष्कलसंख्यका गुणिलमालात्रापि नाद्यं क्वचित्
सङ्कीर्णं भरतोदितेऽपि विविधे व्याख्यानमामते ।
नानासाखिबन्धसन्धरचितं तत्तं न जानाम्यहं
सूत्रपद्धं तव पाखसूरकरणे मयं यदा चाशु मे ॥
लोकानां परिहासचय्य जडया न च लज्जया ।
न कामेन न लोभेन मात्सर्य्याद् विनिवेदये ॥
श्रीमल्लीलमञ्जोतिर्मल्लभूपतिहृदये ।
सिद्धेवसुसंख्याब्दे शिवेन लिखितो सुदा ॥

Colophon. इति चन्द्रीसचारसङ्कटपुस्तकं परिपूर्णम् । शुभमस्तु सर्व्वदा ।

---

(४)११२।) संग्रामविधिः. 12×5 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 65 ślokas. Character, Nāgarī. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ संग्रामविधिः ।

प्रथमं शिबिरे स्थानं शुभलक्षणभूतले भवेत् ।
अनुकूलजलोपेतो देवविप्राद् अनुक्रमेत् ॥

सेनपालस्य नाम्ना च वर्णिं दद्याद् दिशो दश ।
शस्त्राणि चापि संपूज्य रक्षामन्त्रं स्मरेन्नरः ॥
मूलेन पाहि नो देवि पाहि खड्गेन चाम्बिके ।
घण्टास्वनेन नः पाहि चापज्यानिःस्वनेन च ॥ इत्यादि ।

End — स एव जीवन् खलु संपरेतो
वर्त्तेत योऽयत्नशरीरिनेन ।
देहे मृते तं मनुजाः श्रयन्ति
मन्त्रा नमोऽन्यं जनमानिनो ध्रुवम् ॥

Colophon. — इति श्रीसंग्रामविधिः समाप्तः ॥

विषयः । — इति रक्षामन्त्रः । अथार्जुननामानि । अथ संग्रामविधिः । पत्तिप्रमाणम् । इत्यक्षौहिणीसंख्या । अथ महाक्षौहिणी । अथ व्यूहविधिः ।

(८१६।) सारसङ्ग्रहः. By इन्द्रसेन or इन्द्रसेन. 6×3 inches. Folia, 22. Lines, 5 on a page. Extent, 220 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1731. Appearance, fresh Incorrect.

Beginning. — ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः । श्रीसूर्य्याय नमः ।

श्रीमत्सूर्यं नमस्कृत्य रेवतं (?) तुरगाधिपम् ।
श्रीमत्सेवेन्द्रसेनेन क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥
उद्धृत्य शालिहोत्राणि बालानां + + हेतवे ।
मन्दरेन्द्रेन्दुसेनेन क्रियते सुगमो विधिः ॥
सन्तः शृण्वन्तु मे वाचो यत्तत्ते चानसूयवः ॥ इत्यादि ।

End. — औषध्या एता मया वाहानामनुसूय संप्रसाद्य तासामहो – – –

इति श्रीमदारायणेशाभिधमहाराजाधिराजश्रीमदिन्द्रसेनसूनौ शारदकृते
अङ्गपरीक्षा द्वितीयोऽध्यायः ।

इति ० अन्तरेऽङ्गदेवकृतिसारसङ्कृते शुभाशंसी नाम । ३ ।

" शुभाशंसी नाम । ४ ।

" मन्त्रग्रन्थो नाम । ५ ।

" शुभाशुभो नाम । ६ ।

" स्वप्नपरीक्षा नाम । ७ ।

" गन्धपरीक्षा नाम । ८ ।

रसपरीक्षा नाम । ९ ।

आयुःपरीक्षा नाम । १० ।

प्राङ्गतिथिनिर्णय । ११ ।

शिरोवेदनादिचिः । १२ ।

क्षौरोपचारः । १३ ।

इति । १४ ।

पित्तप्रचारः । १५ ।

शल्यचाड़ी (?) उपचारः । १६ ।

मूलोपचारः । १७ ।

क्षोधोपचारः । १८ ।

कण्डूपचारः । १९ ।

इति । २० ।

रक्तोपचारः । २१ ।

इति । २२ । २३ । २४ ।

मूत्रविकारः । २५ ।

इति । २६ ।

शल्यचाड़ी (?) उपचारः । २७ ।

(१५३९.) सुधातरङ्गिणीलक्षम्. (खण्डितानाम्) By श्रीनिवासमल्लाचार्य. 10×4 inches. Folio, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 288 ślokas. Character, Nāgarī. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

गजपतिमभिवन्दे पार्व्वतीनन्दनैकं
मदजलतरधारामत्तरोलम्बगण्डम् ।
गणजनसदिबुधानां साध्वहं वेयदण्डं (?)
धवलधरणुवेगे यो हि नं संजहार ॥
कलयन्मकरंकुण्डलोल्लसत्कपोलशालिनीं
कलकूजितनवाम्बुजन्मजयशोलिधारिणीम् ।
प्रणम्य रम्यगद्यकाव्यसाधनाय चिन्मयीं
करोमि शक्तिवल्लभो मुदा सुधासरङ्गिणीम् ॥
ननवाणां सम्मतिं ज्ञात्वा देशिकानाञ्च सम्मतिम् ।
साधकानां हितार्थाय मङ्गलो विपुलोकृतः ॥
अथ पुरश्चरणजपसमाप्तौ प्राक् द्वितीयदिनकृत्यम् । इत्यादि ।

End. (खण्डितम् ।)

पुष्पिका । इति शक्तिवल्लभभट्टाचार्य्यविरचितायां सुधासरङ्गिण्यां पुरश्चरणजपसमाप्तिनप्राक्तृतीयदिनकृत्यकथनं नाम प्रथमः कल्लोलः ।

अथ प्राक्-द्वितीयदिनकृत्यम् ।

(१२४६।) **सूर्य्यार्घदः**. 10×3 inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः । अग्निफलद्वादशमाद्यात्मम् ।

राजोवाच ।

सर्व्वशास्त्रं मया श्रुतं त्वत्प्रसादाद्धि नारद ।
राशिभेदो मया प्राप्त मेषराशिफलाफलम् ॥ (?)

नारदोवाच । (?)

यत् त्वया पृष्टं राजन् अग्निभेदो वदाम्यहम् । (?)
आदौ मेषगुणाः कथ्यन्ते तत्र च नृपोत्तम ॥ इत्यादि ।

End. धारितं व्रतमेकन्तु रविवारे हरेर्दिने।
अज्ञानेनैव प्रकर्त्तव्यं पापनाशो भवेद् ध्रुवम्॥
वहुजन्मसुखी भूत्वा पुत्रपौत्रादिवर्द्धनम्।
यत्नं विधि न कर्त्तव्यं सत्यमस्य मुनीश्वरम्॥ (?)

Colophon. इति श्रीसूर्य्यार्कवे नारदाम्बरीषसम्वादे कर्म्मविपाके मीनराशिफलं प्रायश्चित्त-द्वादशोऽध्यायः॥ इति श्रीसूर्य्यार्कवे द्वादशराशिकर्म्मविपाक-सम्पूर्णं शुभम्॥

विषयः। इति ० मेषराशिफलं प्रायश्चित्तं प्रथमोऽध्यायः।

" वृषराशिफलं " २।
" मिथुनराशिफलं " ३।
" कर्कटराशिफलं " ४।
" सिंहराशिफलं " ५।
" कन्याराशिफलं " ६।
" तुलाराशिफलं " ७।
" वृश्चिकराशिफलं " ८।
" धनूराशिफलं " ९।
" मकरराशिफलं " १०।
" कुम्भराशिफलं " ११।
" मीनराशिफलं " १२।

(१८५१।) सौभाग्यलक्ष्मीकथा. By सुकुन्द. 16×4 inches. Folia, 30. Lines, 7 on a page. Extent, 980 ślokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीमद्गणपतये।

प्रणम्य चिन्मयीं शक्तिं श्रीमद्-विष्णुपरायणीम्।
तोषाय तनुते तस्याः श्रीसौभाग्यलक्ष्मीकथाम्॥
अथ खलु धर्म्मेषां जनानां सुखं मे भूयात् दुःखं मे माभूदिति सुखो-
पादिप्सादुःखजिहासायै भगवतः प्रायश्चित्तमुच्यमानमिदमुपाख्यानं च

ब्रह्मज्ञानमन्तरेण न भवतः। ..... । ब्रह्मज्ञानञ्च
भक्तिभक्तिमन्तरेण न भवतीति भूयते पुराणेषु। तत्र मार्कण्डेयपुराणे;-

स्तुता संपूजिता पुष्पैर्धूपगन्धादिभिस्तथा।
ददाति वित्तं पुत्रांश्च मतिं धर्मे तथा शुभां॥

इत्यादि।

End ननश्च निर्मोलमाम्नाय त्रिपुरचण्डिकायै नमः इत्येताभ्यां शिवेत्।
ततो भगवतीप्रसादं सद्भक्तेभ्यो दत्त्वा स्वयमपि प्राप्नोयात्।
इति।

Colophon. इति श्रीमुकुन्दविरचितायां सौभाग्यसर्वस्वटीकायां चतुर्थी लहरी॥

(२४७२।) सौभाग्यरत्नाकरः. By विद्यानन्दनाथ. 10×5 inches. Folia, 389. Lines, 9 on a page. Extent, 8,752 slokas. Character, Nagara. Date, Samvat 1952. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवत्यै।

प्रारभ्य भरणं भक्ते यन्मदस्यन्तनिस्पृहः।
कारणानि प्रपञ्चस्य तं वन्दे तारणाननम्॥
सच्चिदानन्दनाथाङ्घ्रिसरोरुहयुगं भजे।
यत् कटाक्षलवोत्सर्गात् शिवोऽहं पञ्चकृत्यकृत्॥
प्रकाशरूपा प्रथमे प्रयाणेऽमृतवर्षिणी।
प्रतिप्रयाणं सामन्तः पदव्यां चित्कलां भजे॥ (१)
आलोक्य सर्वतन्त्राणि यामलादीन्यशेषतः।
ज्ञात्वा गुरुमुखात् तेषां रहस्यार्थांश्च तत्त्वतः॥
सच्चिदानन्दनाथाङ्घ्रिसरोजद्वयषट्पदः।
अविद्यानन्दनाथोऽहं वीतरागो विभक्तधीः॥
विचरन् मेदिनीमेतां विद्वद्भिर्विमलात्मभिः।
प्रयागे प्रार्थितः प्रीत्यै तेषां लोकहिताय च॥
पञ्चस्रोत + योगाधस्तन्मन्त्रमणिसंकुलम्। (२)
डमरुत्रयोगिनीचक्रप्रवालतिलकोज्वलम्॥

निधामस्वस्तपुर्वेनुश्रीतृत्वाजालविस्तिसम् ।
नवचक्रमयद्वादीपं न्यायजालतरुद्रुमम् ॥
श्रीनाथपादुकाप्रीतं चतुर्वर्गैकधामसु ।
ग्रन्थाग्रयाभि सौभाग्ये रत्नाकरमिति स्फुटम् ॥ इत्यादि ॥

End इत्यन्यैर्विधिविधिः ।
इति गदितमनेकं नैपुरं ब्रह्मविद्या-
एवनकपटुतानां ज्ञानदृष्टं विधानम् ।
गुरुचरणसरोजाराधनालब्धमेव
पठतु परमशोभं हर्षितं विद्वदङ्के ॥
यदा पित्रोर्मूरे धूयादस्मिन्नपि भाषितम् ।
ज्ञानेश्च यद्गतानेतत् तथापि भाषितं मम ॥
यद्धा कुलं कुलवधू पुरमध्यशोभा
गत्वा कुलं मधु निपीय यथेप्सितं वा ।
मत्ता परं पुरुषमेव तदीयचक्षुर्
दृष्ट्वा पुनः व्रजतु तत्र यथा मम् ॥

Colophon. इति-श्रीविद्यानन्दनाथेन शिवशोः शिवमूर्तुना ।
कृतश्चोमाचरत्राख्यो षट्चिंशो(शु)द्ध तरङ्गक ॥
इति श्रीमद्विद्यानन्दनाथ-चरणारविन्दद्वन्द्वसेविना श्रीश्रीविद्यानन्द-
नाथेन कृते चोमाचरत्राकरे षट्चिंशत्तरङ्गः । समाप्तम् ।
इति शकाब्दे १८५२ सालमिति । आश्विन कृष्ण ८ रोज ६ तद्दिने
समाप्तोऽयम् । शुभम् ।

---

(८६१) **रत्नमुद्रावली**. By **शुभङ्कर**. 9 × 3 inches. Folia, 42. Lines, 7 on a page. Extent. 955 slokas. Character, Bengali. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमश्चण्डे ।
जोरि लं विषु वेदुवि इक्षाकारं जो वेदि सो मक्षार्थ
वेदेवं भव तंत्रि चिं इदि व वस्तावो व वही खाली ।

भूयोऽनं व्रज कर्त्तरीमुखयुगालेखेन किं व्याहितिं
क्षीरानन्नमुखीं हसन् गिरिसुतां चुम्बन् मृडः पातु वः ॥
धीरस्तो गुणसिन्धुवुर्द्धरदरोद्गाढाग्रगाढक्षुर-
ज्योतिर्नाटिकनामशास्त्रविलसत्सङ्गीतविद्याधरः ।
काव्यालोधिकलानिधिर्विमलनाचङ्गीसमुक्तावलीम्
मम्मोदाय शुभङ्करो वितनुते श्रीहस्तमुक्तावलीम्
सङ्केतोज्वलरञ्जिनी गुणयुता पात्राणि चित्राणिता
नानाभावरसेरितः रतिकरी सौमन्तिनीराजते ।
सन्मौलनृपवृत्तचारुवचनाचालङ्कारकोलिम्पलो
कक्षालेषमियं तनोतु सुधियां श्रीहस्तमुक्तावली ॥
यदि च वै सुचिरादभिलिख्यते निबिडहस्तक एष कलारमः ।
ननु तदा रचिकाः शशिसन्निभाभिरमन्त शुभङ्करभारतीम् ॥
अनुष्टुपङ्कसमं ग्रन्थः सन्धयो दूतबोधकृत् ।
हस्तकस्याथ विषयस्थानयोर्लक्षणं च ॥
हस्तकन्तु पताकादि विषयो भवनादिकम् ।
अनयोर्लक्षणं यत्तु वाच्यं चित्रं तदेतयोः ॥ इत्यादि ।

End. यो यत्राभिनयो योग्यः सोऽनुक्तोऽपि नियुज्यते ।
नृत्ते करणां शुद्धानां प्रयोगात् तत् फलं भवेत् ॥
उक्तं स्वयं ब्रह्मणैव लिखितं तल्लिख्यते ।
नर्त्तकानां भवेल्लक्ष्मी र्निश्चिता सततोज्वला ॥
कीर्त्तिर्दिगन्तविश्रान्ता पुत्रपौत्रे – – – ।
सर्व्वलोकानुरागश्च नृपचित्ते सदा स्थितिः ॥

Colophon. इति शुभङ्करविरचिता हस्तमुक्तावली समाप्ता ।
समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । पताक, हंसास्य, कर्त्तरीमुख, मयोमुख, स्वलपद्मक, त्रिपताक, सुषिर, शिखर, अर्द्धचन्द्र, सर्पशिरा, सूच्यास्य, खटकामुख, अराल, शुकतुण्ड, संदंशका-मुख, ऊर्णनाभ, कपित्थ, हंसपक्ष, ताम्रचूड़, चतुर, मुकुल, भ्रमर, कदम्ब, मृगशीर्ष, मोनिक, सिंहास्य, लक्ष्मीमुख, गजदन्त,

अशोक, चम्पक, मकर, पुष्पपुट, वेत्रवल्ल, लता, पद्मोपमध्वजी, पाशमध्वजी, अर्द्धमध्वजी, चरिद्वजा, पद्माक्षेप, प्रथमितिभिः प्रकारैर्नर्तनस्य प्रकारलक्षणम् ॥

(१२८१) सुखमुक्तावलीसारसमुद्धृतिका. By घनश्याम. 12×8 inches. Folio, 263. Lines, 6 on a page. Extent, 4,950 clokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 795. Appearance. fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमस्तस्मै ।

यं वेत्रं श्रुतिनादिकाद्विगदितं ब्रह्माद्यो देवता
ध्यायन्ति प्रतिवासरं न च पुनः संयाति नेत्रातिथिम् ।
कैशोरं वसुधाद्य नन्दपदवीसेवैषु तिष्ठन् सदा
- - - नटवल्लुरीचरणयो मूर्द्धन् धनं धातु वः ॥
सूर्य्यान्वये सूर्य्यवदाविरासीद् श्रीमान् जगज्ज्योतिरिति प्रसिद्धः ।
ज्ञात्वार्थवद्गीतकलाविदग्धो नाट्यान्मुधो श्रीरजनीकरश्च ॥
तस्यात्मजाभूत् खलु पार्व्वतीव नाम्नाच रक्षिक्षणतिश्रीलक्ष्म्या ।
वासूयत श्रीमदमन्तनाम प्रजां यथाजायत दे जयन्तः ॥
वद्गीतकाव्यान्तरागलोभी वेत्रीकलाकोशविचक्षणेशः ।
श्रीमानमन्तः सुतयोदनाय सुखावलीसारसमुद्धृतिञ्च ॥ (?)
श्रीमानमन्तस्तु विपोदनेन सुखावलीसारसमुद्धृतिञ्च ।
चक्रे। अयं श्रीभरताधिकाय कुमद्भुरक्षापि धरोमि यत्नात् ॥
विघ्नविघाताय मनुस्मृतं कुर्व्वन्नाह । श्रीशाय हर्षाय तनुदे वयं भूतां सुखमुक्तावलीं विमलतावद्गीतसुखावलीं वदन्तः आद्यामोदिकलाविधिः पुनः वदन्तः सुखचित्रमुद्धुरतरोद्गाढवादकुशलयोगिनोटकमाद्यविलक्षवद्गीतविद्याधरः पुनः वदन्तः श्रीरङ्गः वृद्धिमुख्यः । इत्यादि ॥

End. यः नरः प्रेमेशं कुर्य्यात् वः वा पठीत वा लिखेत् वेत्रिद्वारं दैविकाद्वारं याचिकावारं पत्रवारं यातिः दानशीलवारं पुष्पशीलवारं तं सतिं चक्रुवक्त्रः प्राप्नुयात् ॥

phon. इति श्रीसमुक्तावलीसारसमुद्धृतिकायां श्रीघनश्यामविरचितायां समाप्तोऽयं श्रीसप्रकरणः ।

श्रीरस्तु । ब्राह्मनल्पपर्व्वतवर्षे – – ॥ नेपाल संवत् ७९५ । – – ॥

ाषय. । श्रीसमुक्तावल्या व्याख्यानम् ।

---

(३)१९८।) छोराषड्वितिकल्पवल्ली (सटीका). By विट्ठल. 10×4 inches.
1. Lines, 18 on a page. Extent, 742 ślokas. Character, Nāgara.
2. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

ning. गौरीञ्च गौरीपतिमाहरेत्त गौरीसुतञ्च प्रणिधाय चित्ते ।
तोषाय छोराविदुषां करोति श्रीविट्ठलः षड्वितिकल्पवल्लीम् ॥
नानायन्त्रैर्जन्मकालं विधित्सा तत्कालीनान् ग्रहखेटांश्च कृत्वा ।
लग्नं लग्नेशं स्वोदयैस्तत्र रौथा तत्षष्टयुक्तं लाभिनीमस्थिरं स्यात् ॥
इत्यादि ।

या: B. ग्रन्थजकुलं विकसति..यदुपासनाद् विदुषा ।
दिनकर..वन्दे हं तं देवं तिमिरनाशकम् ॥
(स्वकं) विद्याकरतनूजेन चतुर्ज्योतिर्विदा विदा ।
षड्वितेः कल्पवल्लयाश्च प्रतानं क्रियते मृदु ॥
ग्रन्थादौ शिष्टाचारप्राप्तं विघ्नध्वंसफलकं मङ्गलमाचरति । गौरीमिति ॥ इत्यादि ।

कृष्णाचिजोत्रे सुतरां पवित्रे पवित्रकर्म्मोज्जि..ग्रसर्मा ॥
तत्सूनुना विट्ठलदैवज्ञेन चक्रे लघुः षड्वितिकल्पवल्लीम् ॥

E. शरीरभाजां प्राणिनां शुभाशुभं भाव्यमिति । श्रीनारायणाय नमः ॥
इति श्री । छोराषधे छोरिकापाल्यवृत्त-
ग्रन्थच्छिदे विट्ठलरोपितायाम् ।
सप्तसप्तत-षड्वितिकल्पवल्ल्यां
शुभाशुभाख्यं कुसुमं समाप्तम् ॥

INDEX I.

TITLES OF MSS.

अ।

नामानि। पत्राङ्कानि। विशेषतया विवरणपत्राङ्कानि च।

१। अनन्तव्रतविधानम् (झ।) ५२

२। अनन्तव्रतविधानम् (ज।) ५२

३। अनन्तव्रतविधिः (ञ।) ... ४६

४। अनन्तव्रतानुष्ठानम् (ख।) ५१

५। अनन्तव्रतोद्यापनविधिः (ट।) ५३

६। अनर्घराघवनाटकम् (ठ।ञ।) ७४, ८१

७। अमरमालखण्डटीका (ज।) ८१ ... ... ९४

८। अमरसूक्तिस्तवः (ग।) ... ६९

९। अभिसमयालङ्कारः (क।) ८८

१०। अमरकोषः (क, ख।ग, क।ङ। १९, २२, ५०, ५६, ६९,
ङ।घ।ठ।ड, ट।ज।) ७१, ७५, ७७

११। अमरकोषटिप्पनी (घ।)... ६०

१२। अमरकोषटीका (क।ख।ङ।) २२

१३। अमृतेश्वरतन्त्रम् (ख।) ... ११ ... ... १२५

१४। अमृतेश्वरदेवस्य विल्वपूजाविधिः (ज।) ४६

अमोघदण्डनाटकम् १४७

अरिष्टनेमिकृतव्याख्या १४८

अश्वमेधनाटकम् १४६

अश्ववैद्यकम् १५१

अष्टापदभेदः १५१

अष्टाध्यायिका (ख।) ... ८८

अष्टाध्यायिकाप्रक्रियासारसिद्धा (ग।) ८८

आ।

नामादि। पत्राङ्कादि। विशेषार्थाः विवरणपत्राङ्काश्च

२२। आख्यातकोषः (क।) ... ३८

२३। आख्यातप्रकरणम् (ङ।)... ५६

२४। आचारदीपकम् ... ...

इ।

२५। इन्द्राणीस्तवः (भ।) ... ८३

२६। इलिप्लुतम् (ग।) ... ७०

उ।

२७। उत्तररामचरितनाटकम् (ख।च।) १२, ६८

२८। उपयोगक्रमः (छ।) ... ८५

२९। उपाकर्मौमन्त्राणि (ख।)... ५५

३०। उपाकर्मविधिः (च।) ... ५६

३१। उपाकर्मोत्सर्गविधिः (क।) ६१

३२। उपाध्यायः (ङ।) ... ३१, ६०

ए।

३३। एकादशाद्यधिकरणम् ... ३०

३४। एकादशीमाहात्म्यम् (ज।) ७०

३५। एकादशीव्रतमाहात्म्यम् (ज।) ३०, ३३

३६। एकादशीव्रतविधानम् (छ।) ७०

३७। एकादशृत्यर्चिः (भ।) ... ७१

क।

३८। कतिपयगौड्यभिधानि ... १२

३९। कर्पूरमञ्जरीनाटिका (ज।) ७५

४०। कर्पूरस्तोत्रम् (ङ।) ... ५७

४१। कर्मोक्तियाकाण्डः (च।) ... ३८ ...

४२। कालचक्रेश्वरीतन्त्रम् ... ...

नामानि।	पत्राङ्कानि। विवरणपत्राङ्कानि च।
४३। कात्यायनश्राद्धविधिः (घ।)	४५
४४। कात्यत्वविस्तरः	१५८
४५। कादिमतम् (ख।) ...	३८
४६। कामकला (च।) ...	८२
४७। कामन्दकीयनीतिसारः ...	६१
४८। कारण्डव्यूहः (ख।) ...	८६
४९। कार्त्तिकमाहात्म्यम् (ङ।)	६, ३२
५०। कालज्ञानम् (घ।) ...	८०
५१। कालभैरवस्तोत्रम् (क।) ...	५२
५२। कालमाधवकाम्यिकाव्याख्यानम्	१६०
५३। कालिकाकुलसर्व्वस्वे कालिकास्तोत्रम्। (ट।) ...	५२
५४। कालीकुलार्णवतन्त्रम्	१६०
५५। कालीतत्त्वम् (आचारप्रतिपादनतत्त्वम्)...	१६१
५६। कालीतत्त्वम् (प्रायश्चित्तविधिः)	१६२
५७। कालोत्तरम् (च।) ...	८०
५८। कालोत्तरतन्त्रम् (च।क।कृ।च।)	६, ८, ६, ३९, ७३ ६६
५९। काव्यप्रकाशः (ञ।) ...	६७
६०। काव्यादर्शः (ख।) ...	७४
६१। काम्यिकावृत्तिः	१६
६२। किरणावलीटीका (ठ।) ...	५०
६३। किरातार्जुनीयकाव्यम् (ग)	१३
६४। कीचकवधकाव्यम् (ठ।) ...	७५
६५। कीर्त्तिपताका (ञ।) ...	३१ ... ... ६७
६६। कुब्जिकामतम् (घ।क।द।)	३४, ५५, ५७ ... ६८, ६९
६७। कुब्जिकामतोत्तरम् (ख।)...	७
६८। कुमारसम्भवम्	१२

नामानि ।	पत्राङ्कानि । विषयाणां विवरणपत्राङ्कानि च ।
६६ । कुलसारसङ्ग्रहः	१६२
७० । कुलालिकाम्नायानन्दार्णव-कुब्जिकामतम् (क । घ ।)	११, ५४
७१ । कुलालिकाम्नाये श्रीकुब्जिकामतम् (ङ ।)	८
७२ । कुलालिकाम्नाये षट्साहस्रिका (ग ।)	११
७३ । कुलाष्टिकाकल्पविधिः (ग ।)	५६
७४ । कुलोपदेशटीका (घ ।) ...	८५
७५ । कुसुमाञ्जलिप्रकाशः (घ ।)	८४
७६ । कूर्मपुराणम् (क ।) ...	२४
७७ । कृत्यकल्पलतः (ट ।) ...	६२
७८ । कृष्णाष्टमम् (ङ ।) ...	८८
७९ । कौमारीपूजा (छ ।) ...	४६
८० । कौशल्यकुसुमावली (ख ।) १६	१०१
८१ । क्रियाकल्पवरौ क्रियाकाण्डः (ञ ।)	१७

ख ।

८२ । खड्गखाद्यकम्	८८
८३ । खड्गखाद्यटीका (क । घ ।)	२६, ८६ ... ... १०२
८४ । खड्गलखड्गखाद्यम् (ङ ।) ...	३५

ग ।

८५ । गणेशमोक्षखड्गवराः (ख ।)	१८
८६ । गणेशमन्त्रकल्पम्	१२६
८७ । गणेशयामविधिः (घ ।) ...	३५
८८ । गायत्रीकोषम्	१६८
८९ । गीतगोविन्दम् (क ।) ...	१६
९० । गीतदिगम्बरवाटकम् (ङ ।)	१३ ... ... १०६
९१ । गीतपद्धतिका	१६

	नामानि ।	पत्राङ्कानि । विज्ञानां विवरणपत्राङ्कानि च ।
९२ ।	गीतमाला (ग ।) ...	७४
९३ ।	गुप्ताक्षरलिखितानि घोड़शपत्राणि (क) ८५	
९४ ।	गुरुपर्यन्तिपूजाविधिः (ञ ।)	५०
९५ ।	गुल्फसन्धिप्रयोगम् (ट ।) ...	८७
९६ ।	गुल्फप्रकृतिः (त ।) ...	५६
९७ ।	गुल्फपरिणिष्ठम् (न ।) ...	५८
९८ ।	गुल्फोक्तिविधिः (ढ ।) ...	३३
९९ ।	गोपालाख्यानराजः (घ ।) ...	६१
१०० ।	गोषोद्वेगः	१९५
१०१ ।	गोविन्दतत्त्वनिर्णयः (क ।) ...	१७
१०२ ।	गौरीदिगम्बरनाटकम् (ङ ।)	१३
१०३ ।	ग्रहदर्पणः	१९६
१०४ ।	ग्रहप्रकाशः	१९७

च ।

१०५ ।	चतुरङ्गतरङ्गिणी	१९८
१०६ ।	चतुर्थीविधिः (ग ।) ...	८०
१०७ ।	चमत्कारचिन्तामणिः	१९९
१०८ ।	चरकसंहिता (ग ।) ...	८६
१०९ ।	चाणक्यश्लोकाः (ग ।) ...	६०
११० ।	चान्द्रव्याकरणम् (घ । क, ग । क ।)	३१, ६९, ७२, ७५
१११ ।	चिकित्सामृतम्	१७०
११२ ।	चिञ्चिणीमतसारसमुच्चयः	१७३
११३ ।	चौरपञ्चाशिका (घ ।) ...	३८

छ ।

११४ ।	छन्दोयोगोद्भूतदोषशान्तिविधिः	१७४
११५ ।	छन्दःशास्त्रम् (ग ।) ...	१९

ज।

ग्रन्थानि। पत्राङ्काः। विशेषतो विवरणपत्राङ्काश्च।

११६। जयद्रथयामलम् १७५

११७। जयाख्यसंहिता १

११८। जयाख्यसंहिता (क। घ।) ७६, ७७

११९। जानकप्रहसिध्याख्यानम् १७८

१२०। जानकार्णवः १७८

१२१। जानकमाला (घ।) ... ८५

१२२। जीमूतवाहनावदानम् (ज।) ५६

१२३। जैमिनिसूत्रव्याख्या १७६

१२४। ज्ञानकारिका (ख।) ... ७६

१२५। ज्ञानतिलकम् १८०

१२६। ज्ञानलक्ष्मी (क। घ।) ... ७६, ७७

१२७। ज्योतिःशास्त्रम् (घ।) ... ६०

१२८। ज्योतिषामयनचलनवः (ढ।) ... ७२

झ।

१२९। झङ्कारकारवीरतन्त्रम् १८१

ट।

१३०। टोडरानन्दः १८१, १८२

त।

१३१। तत्त्वचिन्तामणिः (अनुमानखण्डः) (ख।) ३५

१३२। तत्त्वचिन्तामण्यालोकः (ख।) १६

१३३। तत्त्वचिन्तामण्यालोकटीका (घ।) ३७

१३४। तत्त्वसारः (क।) ... ७६

१३५। तत्त्वाख्यानकथा (ज। क।) ६१, ७४

१३६। तात्पर्यपरिशुद्धिः (ज। ङ। क।) ३१, ३४, ७७

	नामानि ।	पत्राङ्कानि । विशेषतोऽपि विवरणपत्राङ्कानि च ।
१३७ ।	तारारहस्यवृत्तिका (झ ।)	११
१३८ ।	तिङ्भेदः (क ।)	८३, ९०
१३९ ।	तिथ्यादिनिर्णयः	१८४
१४० ।	त्रिपुरसुन्दरीध्यानस्तोत्रम् (ख ।)	५४
१४१ ।	त्रिपुराकवचम् (घ ।) ...	५४
१४२ ।	त्रिपुराजपहोमविधिः (ङ ।)	८६
१४३ ।	त्रिपुरास्तवः (ग ।) ...	५४
१४४ ।	त्रिपुरास्नानादिनित्यकर्मविधिः (घ ।)	७७
१४५ ।	त्रिमतास्तोत्रम् (क ।) ...	८

द ।

१४६ ।	दशकर्मी (क ।) ...	३९
१४७ ।	दशकर्मीपद्धतिः (क । ग । घ । ङ ।)	३१, ६५, ७५, ८७
१४८ ।	दशकर्मविधिः (घ ।) ...	८०
१४९ ।	दशक्रियाविधिः (ख । क ।)	३२, ४८
१५० ।	दशरूपकालङ्कारः (क ।) ...	६२
१५१ ।	दानधर्मः (ख ।) ...	४८
१५२ ।	दानप्रदीपः	१८५
१५३ ।	दानवाक्यसमुच्चयः (क ।) ...	७४ ... ... १०५
१५४ ।	दानवाक्यावली (ग । ख ।)	२५, ४५
१५५ ।	दिव्यावदानम् (क ।) ...	८९
१५६ ।	दीक्षाविधिः (घ ।) ...	१९
१५७ ।	दुर्गार्चनकल्पतरुः	१८७
१५८ ।	दुर्घटवृत्तिः (ग ।) ...	१७ ... ... १०५
१५९ ।	देवाम्बतमद्यराजम् (ग ।) ...	३४ ... ... १०६
१६० ।	देविकासाधनम् (क ।) ...	७
१६१ ।	देवीकवचम् (ग ।) ...	५५

वाक्यादि। यथाङ्कादि। विक्रमार्कं विवरणयथाङ्कादि च।

१६२। देवीमाहात्म्यम् (ख।झ।ट।ञ, ११, ३१, ५७, ६५, ६६, घ।झ।ञ।ण, ङ।च।ठ।क, ६१, ६२, ६७, ६८, ६९, क।घ।ट, ण।घ, ञ।क।ग।) ७०, ७४, ७५, ८१, ८२

१६३। देवीमाहात्म्यटीका (दुर्गासन्देहभेदिका-नाम्नी।) (ठ।) ... ५१

१६४। द्रव्यकिरणावली (ग।) ... ३५

१६५। दैवज्ञाभरणम् (छ।क।) ... ८६, ९०

ध।

१६६। धनञ्जयनिघण्टुः १७८

१६७। धनुर्वेदः १९०

१६८। धनुर्वेदप्रकरणम् १९१

१६९। धर्मशास्त्रप्रकाशः १९२

१७०। धर्मोपदेशिका (घ।) ... ९२

१७१। धर्मोसारः १९३

१७२। धातुपाठनम् (ङ।) ... ८५

१७३। धातुपाठः (च।ग।) ... ३७, ८७

१७४। धूर्तसमागमनाटकम् (च।) ६६

न।

१७५। नक्षत्रसारावली १९४

१७६। नयतन्त्रालोकः (घ।) ... ७६

१७७। नयरत्नाकरः १९५

१७८। नरपतिजयचर्य्या (ङ।) ... ६९

१७९। नरपतिजयचर्य्याटीका ... ७१ ... ... १९६

१८०। नलचरितटीका ... ... ८१ ... ... १९७

१८१। नवरत्नम् १९८

१८२। नागरखण्डम् (च) ... ८४

	नामानि ।	पत्राङ्कानि ।	विशेषाणां विवरणपत्राङ्कानि च ।
१८३ ।	नागेशकसर्व्वस्वटीका		१६६
१८४ ।	नागानन्दनाटकम् (ङ ।) ...	७२	
१८५ ।	नाड्यग्नास्त्रम्		१६६
१८६ ।	नाड़ीपरीक्षा		१६८
१८७ ।	नारदीयधर्म्मशास्त्रम् (अ ।)	४४	
१८८ ।	नारसिंहपुराणम् (ङ ।) ...	२६	
१८९ ।	नित्यनैमित्तिकविधिः (घ ।)	१८	
१९० ।	नित्यातन्त्रम् (ग ।) ...	८	
१९१ ।	नित्याह्निकतिलकम् (क । ग ।)	४५,४७	१११
१९२ ।	निदानम् (घ ।)	७०	
१९३ ।	निर्णयार्कः		१६८
१९४ ।	निश्वासतत्त्वसंहिता ...	१०	१३७
१९५ ।	निश्वासाख्यमघातन्त्रम् ...	११	
१९६ ।	निष्प्रपञ्चयोगावली (क ।) ...	३४	
१९७ ।	नीलकण्ठसंग्रहः		२००
१९८ ।	नीलकण्ठस्मृतयः (ङ ।) ...	४६	
१९९ ।	नृसिंहस्मृतन्त्रम्		२०१
२०० ।	नृसिंहस्तन्दरीकवचम्		२०२
२०१ ।	नैषधचरितम् (ङ) ...	१२, ८७	
२०२ ।	न्यायकुसुमाञ्जलिः (ग ।) ...	१३	
२०३ ।	न्यायभाष्यम् (वात्स्यायनीयम्)(ख ।)	२२	
२०४ ।	न्यायरत्नाकरः (क ।) ...	३०	११३
२०५ ।	न्यायवार्त्तिकतात्पर्य्यटीका (ख । ङ ।)	४८, १६	

प ।

२०६ ।	पञ्चतन्त्रम्	६	
२०७ ।	पञ्चपक्षाणि (ङ ।) ...	८२	
२०८ ।	पञ्चरत्ना (ग । च ।) ...	६, २१, १६	

	नामादि।	पद्याङ्कादि।	विशेषाणां विवरणपद्याङ्कादि च।
२०९।	परब्रह्मव्याकरणम् (घ।) ...	१३	१२४
२१०।	परमतमुच्चयः	... ...	२०२
२११।	परमारस्मृतिः (घ।) ...	५९	
२१२।	परमेश्वरयतिपराजम् ...	... ...	२०१
२१३।	पराशरविलासः (ख।) ...	१९	११५
२१४।	पातञ्जलरहस्यटीका ...	... ...	२०५
२१५।	पाशुपतेश्वरौमततन्त्रम् (घ।)	८५	
२१६।	पार्वणश्राद्धविधिः (ङ।) ...	२०	
२१७।	पीठपूजादिविधिः	१७	
२१८।	पुरश्चरणचन्द्रिका (ट।) ...	५०	
२१९।	पुरश्चर्यार्णवः	... ...	२०५
२२०।	पुरुषपरीक्षा (न।) ...	७७	
२२१।	पुरुषसूक्तम् (घ।) ...	७२	
२२२।	पुष्पविल्वनामानि	... ...	२०७
२२३।	पूजाविधिः (ग।) ...	३८	
२२४।	पूर्वाम्नायतन्त्रम्	... ...	२०८
२२५।	पौर्णमासीव्रतकथा (ङ।) ...	२६	
२२६।	प्रक्रियाकौमुदी (ञ।) ...	३१	
२२७।	प्रतिष्ठातत्त्वम् (घ। ङ।) ...	६१, ६६	
२२८।	प्रतिष्ठातन्त्रम् (क। ट।) ...	२, ७५, ६२ ...	११६
२२९।	प्रतिष्ठायद्धतिः (झ।) ...	७७	
२३०।	प्रतिष्ठासारसङ्ग्रहः (ङ।) ...	७८	
२३१।	प्रपञ्चसारतन्त्रम् (ट।) ...	७८	११७
२३२।	प्रबोधचन्द्रोदयनाटकम् (ङ।)	४३	
२३३।	प्रबोधचन्द्रोदयनाटकटीका (ङ।)	३३	११७
२३४।	प्रश्नोत्तिरत्नम्	... ...	२०६
२३५।	प्रश्नोत्तररत्नमालिका (ङ।)	३८	

	नामानि ।	पत्राङ्कानि । विषयाणां विवरणपत्राङ्कानि च ।
२३६ ।	प्रश्नोत्तरावली	२१०
२३७ ।	प्रसन्नसाहित्यरत्नाकरः	२११
२३८ ।	प्रसादरत्नाकरः	२१२
२३९ ।	प्रह्लादचरितम् (ग ।) ...	६२
२४० ।	प्रायश्चित्तसमौद्यादारविधिः	२१४
२४१ ।	प्रायश्चित्तसमुच्चयः	२१५
२४२ ।	प्रासाददीपिकामन्त्राष्टोत्तरशतम्	२१६
२४३ ।	प्रेतमञ्जरी	२१८

ब ।

२४४ ।	बृहद्धारदीयपुराणम् (ख । क । घ ।)	२४, २५, २६
२४५ ।	बोधिचर्य्यावतारः (भ ।) ...	२१
२४६ ।	बोधिचर्य्यावतारटीप्पनी (ज ।)	२१
२४७ ।	बौद्धाधिकारव्याख्या (क ।)	६१
२४८ ।	ब्रह्मपुराणम् (ट । ज ।) ..	८३, ८५
२४९ ।	ब्राह्मणार्थप्रकाशः	२१८

भ ।

२५० ।	भक्तविजयकाव्यम्	२२६
२५१ ।	भट्टोत्पलरत्नमालाटीका	२२६
२५२ ।	भरतनामदीपिकलादग्रन्थम्	२११
२५३ ।	भगवद्गीता (क । ख । ख । ख । घ । ङ । ख ।)	१८, ३८, ३९, ६१, ६२, ७५
२५४ ।	भागवतम् (क । ग ।) ...	१३, १९, २५, २८, ३२
२५५ ।	भागवतटीका (ख ।) ...	६१
२५६ ।	भागवतदशमस्कन्धः (क ।)	३४
२५७ ।	भागवतदशमस्कन्धटीका ...	२८
२५८ ।	भाषावृत्तिः (ज । झ । ज ।)	१४, ६७, ८१

	नामादि।	पद्याङ्काः।	विस्तरतः विवरणपद्याङ्काः च।
२५९।	भैरवानन्दशाटकम् (ख।) ...	३४	११९
२६०।	भैरवार्चनम् (ङ।) ...	८०	
२६१।	भोजदेवसङ्कुद्धः (घ। ग। छ। झ। ञ।) ...	८, १८, ३३, ४१, ७४	१२०

म।

२६२।	मञ्जुश्रीसाधनम् (त।) ...	५३	...	...	१२१
२६३।	मत्कुणरसभैरवतन्त्रम् ...	...	...	...	२१६
२६४।	मतसार	...	...	...	२२०
२६५।	मदनमहोत्सवे प्रायश्चित्तोद्योतः ...	...	...	...	२२३
२६६।	मनोरमाकुब्जभैरवम् ...	...	...	...	२२४
२६७।	मन्त्रोद्धारः (ण।) ...	७७			
२६८।	मन्त्रानन्दभैरवतन्त्रम् ...	...	...	...	२२४
२६९।	मन्त्रानन्दभैरवम् (ग।) ...	२२			
२७०।	मयसङ्कुद्धः (ख।) ...	६६			
२७१।	मयूरचित्रम् (ङ, क।) ...	३८			
२७२।	महादानविधयः (ख।) ...	३६	...	...	१२२
२७३।	महाप्रलयतन्त्रम् (क।) ...	५१			
२७४।	महाभारतम् (घ। ञ। ढ। ण।)	२५, २६, ३३, ५४, ७२, ८१, ८८			
२७५।	महाभारतस्यादिविराटपर्वटीका (ङ)	२६			
२७६।	महामायाष्टकम् (झ।) ...	७७			
२७७।	महामायास्तवः (ञ। ट।)	७८, ८३			
२७८।	महालक्ष्मीमतमहोदयः (द।)	४७	...	...	१२३
२७९।	महालक्ष्मीमाहात्म्यम् (क।)	५४			
२८०।	महालक्ष्मीमाहात्म्यप्रयोगसाधनसमुच्चयः (घ। ढ।) ...	५२, ८४			

	नामादि ।	पत्राङ्कादि । विवरणपत्राङ्कादि च ।
२८१ ।	महालक्ष्मीव्रतम् (भ, ञ ।)	४६
२८२ ।	महालक्ष्मीव्रतकथा (त ।) ...	८४
२८३ ।	महालक्ष्मीव्रतमाहात्म्याख्यानम् (घ)	२६
२८४ ।	महिम्नः स्तोत्रम्	२२७
२८५ ।	माधवानलकथा (घ ।) ...	४७
२८६ ।	मानवधर्मशास्त्रम् (क ।) ...	६०
२८७ ।	मानवन्यायशास्त्रम् (च ।)	४३
२८८ ।	मालतीमाधवनाटकम् (ट । क)	५६, ७४
२८९ ।	मालिनीस्तुतिः (ग ।) ...	७५
२९० ।	मालिनीस्तोत्रम् (घ ।) ...	८२
२९१ ।	मुद्राकाप्तः (ङ ।) ..	८३
२९२ ।	मुद्राराक्षसनाटकम् (ख ।)	८८
२९३ ।	मृत्युञ्जयस्तवः (घ ।) ...	६३
२९४ ।	मृत्युञ्जिन्मृतीग्रविधानम् वा मृत्युञ्जिदमृतेशतन्त्रम् (ख ।)	११ ... ... १२५
२९५ ।	मेघदूतम् (ट । ठ ।) ...	३१, ५६
२९६ ।	मेघदूतटीका (ट ।) ...	७८
२९७ ।	मेदिनीकोषः (ङ ।) ...	७६
२९८ ।	मैथिलब्राह्मणानां कुलपञ्जी (क ।)	४४
२९९ ।	मैथिलब्राह्मणानां वंशावली (ख ।)	८
३०० ।	मोक्षसोपानटीका	२२८

य ।

३०१ ।	यदुवंशकाव्यम्	२३२
३०२ ।	यवनजातकम् (क ।) ...	४०
३०३ ।	युद्धजयार्णवः (ङ ।) ...	१, ८१
३०४ ।	योगगुह्यम् (ङ ।) ...	८
३०५ ।	योगपीठः (ग ।) ...	५६

	भाषादि।	यथाङ्कादि। विद्यमानं विवरणयथाङ्कादि च।
३०९।	योगमञ्जरी	२३१
३१०।	योगयात्रा	२३३
३१८।	योगरत्नसमुच्चयः (ख।) ...	३५
३१९।	योगसारः	२३५
३२०।	योगिभीविजयलक्ष्मराजः	२३५

र।

३२१।	रघुवंशम् (छ।) ...	२१
३२२।	रघुवंशटीका (ग्र।) ...	१२, ३१ ... ... १२७
३२३।	रत्नकरण्डिका (छ।) ...	७७ ... ... १२७
३२४।	रत्नकलशः	२३६
३२५।	रत्नपञ्चकावतारम्	२३८
३२६।	रसमञ्जरी (छ।) ...	३२
३२७।	रसहृदयः	२३९
३२८।	रागमाला (छ।) ...	६७ ... ... २३१
३२९।	रागलक्षणम्	२३१
३३०।	रावकस्यद्रुमः	२३२
३३१।	राजविद्यासारः	२४४
३३२।	रामचन्द्रवामाष्टोत्तरशतम् (ग।)	५१
३३३।	रामायणम् (ग, छ। ख। छ। ज। ठ।) ...	२८, ३७, ४२, ७१, ७२
३३४।	रामायणनाटकम्	२३६
३३५।	रामोदाख्यानम् (छ।) ...	७२
३३६।	रामाष्टाक्षरम् (ख।) ...	७२
३३७।	रुद्रयामलम् (ख।) ...	६० ... ... १२७
३३८।	रुद्रावतारज्ञानरत्नम् (ग।)	६०
३३९।	रुद्रावली	२३५

ल ।

	नामादि ।	पत्राङ्कादि । विवरणपत्राङ्कादि च ।
३३० ।	लक्ष्मीचरित्रम् (ङ ।) ...	४६
३३१ ।	लक्ष्म्यवतारस्तोत्रम् (घ ।)	४६
३३२ ।	लक्ष्मावतारः (झ ।) ...	८५ ... ... १४०
३३३ ।	ललितार्चनचन्द्रिका	२४८

व ।

३३४ ।	वराङ्गमिश्रिरसंहिता (ग ।)	२६
३३५ ।	वह्निमरुदिलोपसंवादः (ङ । अ । क । ङ । त । ...	५१, ६२, ६४, ६५, ७२
३३६ ।	वाक्यसुधाटीका	२४६
३३७ ।	वागीश्वरीस्तोत्रम् (ज ।) ...	५६
३३८ ।	वाग्वतीमाहात्म्यप्रशंसा (घ ।)	४५
३३९ ।	वाजसनेयिनामङ्गोराचार्यितधर्मी-निबन्धः (ढ ।) ...	४७
३४० ।	वात्स्यायनन्यायभाष्यम् (ख ।)	२२
३४१ ।	वामकेश्वरीमूलापद्धतिः (झ ।)	४६
३४२ ।	वामकेश्वरीमतटिप्पणम् (ट ।)	७१
३४३ ।	वामकेश्वरीस्तुतिन्यासपूजा-विधयः (घ ।) ...	३२
३४४ ।	वारिग्राह्यम् (ग ।) ...	७६
३४५ ।	वाह्यपूजा (ख ।) ...	७६
३४६ ।	वाह्ययागविधिः (घ ।) ...	७७
३४७ ।	वासवदत्ताटीका	१५
३४८ ।	विद्यादर्पिकाविवृतिः	२५०
३४९ ।	विद्यापीठः (घ ।) ...	८८
३५० ।	विनायकस्तवः (त ।) ...	७६
३५१ ।	विनायकस्तवराजः (घ ।) ...	७४

श्लोकादि ।	पद्यादि । विद्यमानां विवरणपद्यादि च ।
३५२ । विमलावती (ङ ।) ...	६८
३५३ । विवादचन्द्रः (ट ।) ...	४५
३५४ । विवादनिर्णयः (ख ।) ...	६०
३५५ । विवादरत्नाकरः (छ ।) ...	४८
३५६ । विवाहकर्मोत्सवसुखयः (ख ।)	२६
३५७ । विवाहपद्धतिः (क ।) ...	३८
३५८ । विवाहादिपद्धतिः (ङ ।) ...	८०
३५९ । विविधविद्याविचारचतुरा (ख ।)	६५
३६० । विश्वनाथप्रकाशः (ग ।) ..	२४
३६१ । विश्वप्रकाशानुकीर्त्तनम् (ग ।)	५१
३६२ । विश्वप्रकाशः (क । ख) ...	२९, ३०
३६३ । विश्वप्रसूस्तोत्रम् (ट ।) ...	४६
३६४ । विश्वप्रेरणम् (घ, छ । ज ।)	२६, २९
३६५ । विश्वप्रतिष्ठाविधिः (ञ ।)	५२
३६६ । विश्वप्रबन्धनामभाष्यम् (ङ ।)	७५
३६७ । वीरमित्रोदयः (अनुद्धारकाण्डः)	२५२
३६८ । वृषसारसङ्ग्रहः (ग ।) ...	६२
३६९ । वेताणपद्धतिर्विघ्नप्रतिः (ज ।) ...	७८
३७० । वेदमन्त्राणि (क ।) ...	८३
३७१ । वैदिकमन्त्रसङ्ग्रहः (क । ङ । ग, ङ । ङ । क ।) ...	१८, १९, ४२, ५३, ७३
३७२ । वैद्यकसारः (ग ।) ...	१९
३७३ । वैद्यकसारोद्धारः ...	४१
३७४ । वैद्यवाग्भवतन्त्रोद्धारः ...	६
३७५ । व्रतयन्त्राणि (ञ ।) ...	७३
३७६ । व्यवहारप्रदीपः	२५३
३७७ । व्याकरणप्रकाशम् (ङ ।) ...	७०

सू ।

	नामानि ।	पत्राङ्काः । विशेषतो विवरणपत्राङ्काः च ।
३७८ ।	शक्तिसूत्रम् (घ ।) ...	१८
३७९ ।	शतादिकाष्ठाशीतिप्रकाशिः (क ।)	९०
३८० ।	शनैश्चरस्तवः (ठ । ग । घ ।)	४९, ५८, ७९
३८१ ।	शान्तिमन्त्राणि (ख ।) ...	६३
३८२ ।	शारदातिलकम् (ज । ख । ठ ।)	७३, ८४, ८८
३८३ ।	शारदातिलकटीका ...	१२
३८४ ।	शारीरकभीमांसाभाष्यम् (क्ष ।)	६१
३८५ ।	शिवकवचम् (घ ।) ...	५४
३८६ ।	शिवधर्मः	५५ ... .. १२८
३८७ ।	शिवधर्मोत्तरसङ्ग्रहः (ख ।) ...	६२
३८८ ।	शिवधर्मोत्तरम् (क ।) .	६२
३८९ ।	शिवपुराणम् (घ ।) ...	५२
३९० ।	शिवपुराणम्	...
३९१ ।	शिवरात्रिविधानम् (ग ।)	७२
३९२ ।	शिशुपालवधकाव्यम् (ङ । झ)	५६, ७५
३९३ ।	शिशुपालवधटीका (घ ।)	७२
३९४ ।	शिशुपालवधटीका (निर्णयसङ्ग्रहस्थिता)	२५४
३९५ ।	शुद्धदीपिका	१५५
३९६ ।	श्रेष्ठधरणीसंवादः (ङ ।) ...	१३
३९७ ।	श्रीकपालेश्वरीभीमादेव्याः पूजापद्धतिः (ङ) ...	७०
३९८ ।	श्रीकुब्जिकामतः (कुलालिकाम्नाये) (ङ ।) ...	८
३९९ ।	श्रीदत्तपद्धतिः (ग ।) ...	४५ ... ... १२९
४०० ।	श्रीपतिपद्धतिव्याख्यानम् (ङ ।)	१८

नामानि ।	पत्राङ्काः । विशेषनामां विवरणपत्राङ्काः च
४०१ । श्रीमतोत्तरम् (ग ।) ...	२२
४०२ । श्रीमतोत्तरतन्त्रम्	२५५
४०३ । श्रीमत्प्रवृत्तिः (ट ।) ...	६७
४०४ । श्रुतबोधः (घ ।) ...	३१
४०५ । श्लोकसङ्ग्रहः (ख ।) ...	७४
४०६ । श्लोकसारसङ्ग्रहः	२५८

ष ।

४०७ । षट्कारकम् (घ ।) ...	३७
४०८ । षट्साहस्रम् (घ ।) ...	५३
४०९ । षट्साहस्रिका (कुलालिकाम्नायार्थान्तर्गता) (ग ।)	११

स ।

४१० । संग्रह[illegible] (ख ।) ...	६०
४११ । सङ्ग्रहपाठः (ख । घ । ट ।)	१८, २३, ३३
४१२ । सङ्गीतचन्द्रः	२६०
४१३ । सङ्गीतमाकरः ।	२६२
४१४ । सङ्गीतसर्वस्वम् (ज ।) ...	६७
४१५ । सङ्गीतसारःसङ्ग्रहः	२६३
४१६ । सङ्ग्रामविधिः	२६३
४१७ । सत्यबाधाम्नायसूत्रम् (ज ।) ...	८३
४१८ । सन्ध्याविधिः (ख ।) ...	४५
४१९ । सप्तमीव्रतकथा (ख ।) ...	८७
४२० । सरोजकलिका (ठ ।) ...	३३
४२१ । सर्वज्ञागीतरत्नम् (ख ।)	८५
४२२ । सहृदयहृदयावलोकः ...	१५

	नामानि ।	पत्राङ्कानि । विस्तरतः विवरणपत्राङ्कानि च ।		
४२३ ।	सारदास्तवः (ग ।) ...	५६		
४२४ ।	सारसङ्ग्रहः (क । क ।) ...	२१, ४८	...	२६५
४२५ ।	सारोत्तमनिर्घण्टः (ङ ।) ...	३७		
४२६ ।	सिद्धपद्धतिका (थ ।) ...	५७		
४२७ ।	सिद्धसन्तानसाधनसोपानपद्धतिः (ट ।)	६७		
४२८ ।	सिद्धसारसंहिता (क ।) ..	२६	... ...	१३०
४२९	सिद्धान्तसारपद्धतिः (ट ।)	५२	... ...	१३०
४३० ।	सिद्धिलक्ष्म्यर्चनम् (ग ।)	७२		
४३१ ।	सिद्धिसारसंहिता (क ।)	२६	... ...	१३०
४३२ ।	सुप्तिसोपानम् (घ ।) ...	२०	... ...	१३१
४३३ ।	सुधासङ्गीतकम्	... ...		२६६
४३४ ।	सुवन्तरत्नाकरः (घ । ङ ।)	१७, ३८		
४३५ ।	सूर्यसिद्धान्तभाष्यम् ...	३८ ...	...	१३२
४३६ ।	सूर्यार्चादयः	... ...	...	२६७
४३७ ।	सौन्दर्यालङ्कारम् (ग ।)	७४		
४३८ ।	सौभाग्यतरङ्गिणी	... ...	...	२६८
४३९ ।	सौभाग्यरत्नाकरः	... ...	...	२६९
४४० ।	सौरसंहिता (भ ।) ...	४४		
४४१ ।	स्कन्दपुराणम्	८ ...	...	१४१
४४२ ।	स्तवराजः (घ, च ।) ...	६९		
४४३ ।	स्तवराजमाहात्म्यम् (ख ।)	४८		
४४४ ।	स्तोत्रसङ्ग्रहः (क ।) ...	३४		
४४५ ।	स्मृतिपरिभाषा (क ।) ...	३२		

ह ।

४४६ ।	हरिचरितकाव्यम् (छ ।) ...	७५	... ...	१३३
४४७ ।	हरितालिकाकथा (च ।) ...	३२		

नामादि ।	पत्राङ्कादि । विशेषतां विवरणपत्राङ्कादि च ।
४४८ । हरिमेखला (ग ।) ...	३६
४४९ । हरिवंशम् (ख ।) ...	१५, २५
४५० । हरिवंशटीका (ग ।) ...	२६
४५१ । हरिहरस्तोत्रम् (ङ ।) ...	५६
४५२ । हस्तसुक्तावली	... ... २७०
४५३ । हस्तसुक्तावलीसारसमुद्धृतिका	.. .. २७२
४५४ । हिनोपदेशः (ख । ञ ।) ...	७२, ७५
४५५ । हीरापद्धतिकल्पवल्ली ...	... ... २७३
४५६ । हीराप्राश्नम् (ङ ।) ...	८१
४५७ । हीरासुखः	.. .. १८२

INDEX No. II.

GENERAL INDEX.

अ।

	नामानि।	पत्राङ्कानि।
१।	अग्नीवर्ण	१७२
२।	अङ्गरकुमार	८५
३।	अजित	२४२
४।	अटसराज	२४२
५।	अनन्त	२७२
६।	अनन्तमल्ल	४६, ७८, ८
७।	अभयमल्लदेव	६, ६४, ६९, ७०, ८२
८।	अभयाङ्कराज	३५
९।	अ---लदेव	६५
१०।	अरिमल्लदेव	८३, ९६
११।	अर्जुनवर्मदेव	१७२
१२।	अविद्यानन्दनाथ वा सच्चिदानन्दनाथ	२६९

आ।

१३।	आनन्दभारती	२५०
१४।	आनन्दमल्लदेव	४४
१५।	आनन्दवर्द्धन	१५
१६।	आर्यभट	८९, १०२

इ।

१७।	इन्दुसेन	२६५
१८।	इन्द्रसेन	२६५

ई।

नामादि।	यथाङ्कादि।
१८। ईश्वरशिव	३१५

उ।

२०। उच्चैर्वकीर्ति	१३, ११४
२१। उदयकर	६३
२२। उदयन	२१, ३५, ४५, ४८, ४८, ५०
२३। उदयदीक्षित	७८, २०४
२४। उमापति	१३

ऋ।

२५। ऋषि	१६८

ग।

२६। गङ्गाधराचार्य्य	१, ७१, ७७

क।

२७। कंसमथनराजदेव	६३
२८। कण्ठनाथ	८, १४, २५८
२९। कमलापति	२१०
३०। करञ्ज	१३४
३१। करम्भहारवंश	२३७
३२। कायस्थकुल	२१३
३३। कर्णदेव	१५८
३४। कल्पाकर	१३
३५। कल्पाराम	११३
३६। कविरत्न	३३
३७। कविशेखर	६६
३८। का...मुकुन्द	१३३

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।
३९ । कान्ताम्बासिनी	१५१
४० । कान्तिपुरी	२४३, २४४, २४५
४१ । कामराजदत्त	१५४
४२ । कामरूप	१८८
४३ । कार्णाट	६६
४४ । कालिदास	२३८
४५ । काशीनाथ	१६७, २३२
४६ । काष्ठमण्डपपुरी	८५
४७ । किरीटवालिब्राह्मण	१६४
४८ । कीर्तिशेष	४४
४९ । कुवेरवन	१८८
५० । कुलोद्वह	१७१
५१ । कूर्म	१६२
५२ । कृष्ण	२५३
५३ । कृष्णदास	२१२
५४ । कृष्णपल्लीग्राम	२५
५५ । कृष्णमिश्र	११८
५६ । कृष्णरामभिश्र	१६९
५७ । कृष्णसार्वौ	२२३
५८ । कृष्णाचिगोत्र	२७५
५९ । कृष्णानन्द	१८८
६० । कृष्णानन्दराय	१६६
६१ । केशवब्राह्मण	६५
६२ । कोङ्क	८२
६३ । कोरेगोग्राम	२८
६४ । क्षमार्चार्य	८५
६५ । क्षेमेन्द्र	५६

ख।

नामादि।		पृष्ठाङ्कादि।
६६।	खरड़ा	१२६
६७।	खाराग्रह	२१२

ग।

६८।	गङ्गजीयठक्कुर	५१
६९।	गङ्गाधर	१७२
७०।	गङ्गाधरमुनीन्द्र	१४
७१।	गङ्गाविष्णु	१५३, १५४
७२।	गङ्गेश्वर	४५, ८४
७३।	गया	१५१, १५२
७४।	गयापतिग्रामीन्	२१०, २११
७५।	गयेश्वर	८०, १३१, १३२
७६।	गदाधरदेव	६५
७७।	गया	१०७
७८।	गर्ग	७६, १५२, २३६
७९।	गर्ज्जनक	१७२
८०।	गर्भचन्द्र वा श्रीगर्भचन्द्र	१२
८१।	गालव	५२, ८४
८२।	गौड़ाधिविक्रम वा युद्धविक्रम	२४३, २४५
८३।	गुणकामदेव	७६
८४।	गुप्त	११३
८५।	गुर्जरदेश	१७२, १८५
८६।	गोकुलनाथ	१४७
८७।	गोत्र	६५
८८।	गोवर्धर	६०
८९।	गोष	६७

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।
९०। गोमेन्द्रचन्द	८८
९१। गोरक्ष	१९९, २४१
९२। गोरक्षपुर	२९
९३। गोरक्षतिलकमठ	२१५
९४। गोरक्षा	१०७
९५। गोरक्षाचल	१८८
९६। गोरक्षादित्य	२४२
९७। गोविन्द १७, १८, १९२, १९३, २१४	
९८। गोविन्दभगवत्	२३९
९९। गोविन्दसूरि	१९३
१००। गौड़	१७२, २५४
१०१। गौरीपति	८३
१०२। गौरीश्वर	१९९
१०३। ग्रन्थान्तरचिकीर्षि ?)	१७२
घ।	
१०४। घनश्याम	२७२
च।	
१०५। चक्रेश्वराचार्य्य	३८, १३२, १३३
१०६। चतुर्भुज	१३४, १३५, १३६
१०७। चन्दत्त	७६
१०८। चन्दनवर्म्मन्	४२
१०९। चन्द्रदत्त	१, ७७
११०। चन्द्रद्वीप	२५८
१११। चन्द्रमित	७६
११२। चन्द्ररूपसाङ्गवर्म्मन्	२०६
११३। चन्द्रसिंह	११८
११४। चम्पकारण्यनगर	५१, ६१

नामानि।						पत्राङ्कानि।
११५।	चातुर्धर ...	...	...	...	...	१९२
११६।	चित्तपावन	...	...	...	...	१९५
११७।	चिन्मुट ...	...	...	...	...	२४२
११८।	चीन	...	...	...	...	१८८

ज।

११९।	जगज्ज्योति	...	...	...	...	२९२
१२०।	जगज्ज्योतिर्मल्ल	...	...	...	...	९१, १०७, १०९, १२६, २५९, २६२, २६३
१२१।	जगत्प्रकाश	...	...	...	...	२०३
१२२।	जगद्धर ...	...	...	...	...	१५, ९७
१२३।	जगन्नाथ ...	...	...	...	...	२२४
१२४।	जटाधर ...	...	...	...	...	३१
१२५।	जटाधरन	...	...	...	...	२१३
१२६।	जनकजनपद	...	...	...	...	१३
१२७।	जय ...	...	...	...	...	११२
१२८।	जय × × ×		...	...	...	३९
१२९।	जयकीर्त्तिराज	...	...	...	...	१०३
१३०।	जयजल्लमल्ल	...	...	...	...	२३, ३६, १०७
१३१।	जयजगज्ज्योतिर्मल्ल	...	...	...	...	१६, १०८
१३२।	जयजितामित्रमल्ल	...	...	...	...	३३, २५९
१३३।	जयज्योतिर्मल्ल	...	...	...	...	२९, ३७
१३४।	जयत ...	...	...	...	...	३९, ३३
१३५।	जयतिथिमल्ल	...	...	...	...	८२
१३६।	जयधितीराजमल्लदेव		...	...	...	८७
१३७।	जयदेव ...	...	...	...	...	१३३
१३८।	जयधर्म्ममल्ल	...	...	...	...	१२८
१३९।	जयप्रतापमल्ल	...	...	...	...	३३

	नामानि ।	पत्राङ्कानि ।
१४० ।	जयप्रायामल्ल	२८
१४१ ।	जयभीमदेव	१२४
१४२ ।	जयसिंहदेव	२४६
१४३ ।	जयसोमल्ल	१६, ११५
१४४ ।	जयराजदेव	७१
१४५ ।	जयरायमल्ल	१६
१४६ ।	जयसिंह	३१
१४७ ।	जयस्थितिराजमल्ल	३६, ११६
१४८ ।	जयानन्ददेव	७३
१४९ ।	जयाजी + + + ...	८८
१५० ।	जयार्जुन	३६
१५१ ।	जयार्जुनदेव	३१, १२१
१५२ ।	जानकी	१६५
१५३ ।	जायस	१७१
१५४ ।	जालन्धर	२४८
१५५ ।	जितामित्रमल्ल	१५०
१५६ ।	जिल्लराज	२४२
१५७ ।	जिष्णु	१०२
१५८ ।	जीतमल्लदेव	१०१
१५९ ।	जीवसाङ्कवर्मन्	२०६
१६० ।	जैनखान	२४२
१६१ ।	ज्ञानयति	२३३
१६२ ।	ज्योतिरीश्वर	६६

ट ।

१६३ ।	टिल्लिकानगर	१७१
१६४ ।	टोडरमल्ल	१८१
१६५ ।	टोडलेन्द्र	१८२

ड।

	नामादि।						यथाङ्कादि।
१६६।	डमर ...	...	...	...	...	...	२३१

त।

१६७।	तीव्रमुक्ति	...	...	...	...	...	७७
१६८।	तुषाराद्र...	...	...	...	...	...	२३२
१६९।	तुल ...	...	...	...	...	...	१५३
१७०।	त्रिपुरराज	...	...	...	...	...	६८
१७१।	त्रिपुरारिघन	...	...	...	...	...	२००
१७२।	त्रिभुवनगिरि	...	...	...	...	...	१७१
१७३।	त्रिभुवनपाल	...	...	...	...	...	१७१
१७४।	त्रिविक्रम ...	...	...	...	...	...	१५३
१७५।	त्रिशूलदेव	...	...	...	...	...	१५६
१७६।	त्रैलोक्यमल्ल	...	...	...	...	...	१०८

द।

१७७।	दक्षिणपहिमक	...	...	...	...	...	३०
१७८।	दलजित् ...	...	...	...	...	...	२२९
१७९।	दलमर्दन ...	...	...	...	...	...	२२९
१८०।	दामोदर ...	...	...	...	१२०, १५३, १६६, २१२		
१८१।	दामोदरभट्ट	...	...	...	...	...	१८६
१८२।	दिग्विजय	...	...	...	...	...	१५३
१८३।	दिवाकर ...	...	...	...	...	...	१६५
१८४।	दिवाकरदेवद	...	...	...	...	...	२०५
१८५।	दीपङ्कर ...	...	...	...	...	...	१५६
१८६।	दुर्गसुत ...	...	...	...	...	...	२१, १३०
१८७।	दुर्गदत्त ...	...	...	...	...	...	२५४
१८८।	दुर्गासुत ...	...	...	...	...	...	३६

नामादि।		यथाङ्कादि।
१९८।	दुर्वासस्	२२७
१९०।	देवदत्त	१८३
१९१।	देवराज	१४
१९२।	देवशङ्करशर्म्मन्	२११
१९३।	देवसिंह	१२९
१९४।	देवादित्य	८०, १३२
१९५।	देवेन्द्राश्रम	५०
१९६।	देवेश्वर	१७२
१९७।	ध्वजसाहौ	२३२
१९८।	धोण	७१, १२७
	ध।	
१९९।	धनञ्जय	१८९
२००।	धनेश्वर	१२९
२०१।	धन्वन्तरिकुल	२००
२०२।	धर्म्मकीर्त्ति	६०
२०३।	धर्म्मगुप्त	२४६, २४७
२०४।	धर्म्मपाल	१३४
२०५।	धर्म्मभट्टदेव	६४
२०६।	धर्म्मरक्षित	१२९
२०७।	धारा	२१५
२०८।	धीधन	१८६
२०९।	धीरसिंह	६६
२१०।	धीरानन्द	२३
२११।	धीरेश्वर	६६
	न।	
२१२।	नगेश्वर	१०२, १०३, १२८
२१३।	नन्दनकवि	२११

नामादि।	पृष्ठादि।
२१७। नन्दिकेश्वर	१८६
२१८। नर × × × ×	१२८
२१९। नरभूपालसाही	२३१
२२०। नरहरि	६१, २००
२२८। नरहरिभट्ट	१८८
२२९। नरसिंह	१२२, १७५
२२०। नरायज्ञ	२१२
२२१। नरेन्द्र	२३३
२२२। नरेन्द्रदेव	६२
२२३। नवद्वीप	५०
२२४। नवनीतनर्त्तनकवि	१७८
२२५। नागार्जुन	२३५
२२६। नागल्लदेवी	११५
२२७। नागेश्वर	१५१
२२८। नारायज्ञ	७१
२२९। नारायज्ञभर्म	१, ७६, ८७
२३०। नारायज्ञमिश्र	२८, १३५
२३१। नारायज्ञसिंह	२५८
२३२। नाहीसिग्राम	३२
२३३। निजगुणाश्रयाश्रय	१०३
२३४। निज्ञानन्द	१३५
२३५। निधानकर	१३१
२३६। नीतिवर्जीनृ	७१
२३७। नीलोसाला	३३
२३८। नीलकण्ठ	१७८, १८२, २००
२३९। नीलोसोला (?)	३३
२४०। नेमाथ	१९, ३३, १०७, २३५

	नामादि।	पत्राङ्कादि।
२४१।	नेपालदेश	६१, ६२
२४२।	नेपालसंवत्	२६, ८२, ८८

प।

२४३।	पतंजागग्राम	१६४
२४४।	पद्म	१७२
२४५।	पद्मकर	३२
२४६।	पद्मज्ञान	११०
२४७।	पद्मनाभ	१८४
२४८।	पद्मपादाचार्य	२५०, २५१
२४९।	पद्मश्री	१०६, ११०
२५०।	पद्माश्रीज्ञान	११०, १६६
२५१।	पद्मिनी	२१०
२५२।	परशुरामभिक्ष	२५३
२५३।	पवनदेव	१०५
२५४।	पश्चिमान्वय	११२
२५५।	पाशुपा	१०७
२५६।	पिप्पलाद	२३६
२५७।	पीताम्बर	५१
२५८।	पुरुषराज	१२
२५९।	पुरुषोत्तम १९३, १९७, २१०, २१२	
२६०।	पुरुषोत्तमदत्त	६५
२६१।	पुरुषोत्तमदेव	१७
२६२।	पूर्णकाही	२३२
२६३।	पूर्णानन्दराजदेवश्च	१७८, १६५
२६४।	पृथ्वीनारायण	२२६, २३३
२६५।	पृथ्वीपति	२२६

वाक्यांक।		पृष्ठाङ्क।
२५६।	एळ्ळौपतिवर्म्मेन्	२७८
२५७।	एळ्ळौपतिसाळी	२३३
२५८।	एळ्ळौसिंहदेव	४१
२५९।	पोळ्ळारिग्राम	९१
२७०।	पोळ्ळाळीकृत	११३
२७१।	प्रताप	१४७
२७२।	प्रतापमल्ल	१०३
२७३।	प्रतामरुद्र	२३३
२७४।	प्रतापसिंह	२३३
२७५।	प्रतापसिंहसाह	२०९
२७६।	प्राजमल्ल	१०७
२७७।	प्राजमल्लदेव	१०३

ब।

२७८।	बळदेवराजन्	११
२७९।	बळ्ळलप्रभोक्ता	१२३
२८०।	बाळीपाद	७८
२८१।	बाल्यवसेन	७५
२८२।	बुद्धरक्षित	७९
२८३।	बृहत्कमहुकुल	१०१
२८४।	बृहत्क्षिति	२१, ९५३
२८५।	ब्रह्म	१०२
२८६।	ब्रह्मगुप्त	७८, १०२
२८७।	ब्रह्मदेव	२२३
२८८।	ब्रह्मराज	२३२
२८९।	ब्रह्मवाडी	२७२
२९०।	ब्रह्मान्वयभारती	२७२, २७०

भ।

	आमाणि।	पत्राङ्काणि।
२९२।	भद्रग्राम	२६, ७७
२९२।	भद्रपत्तन	१०३
२९३।	भद्रपुर	२५९
२९४।	भद्रापुर	१५०
२९५।	भद्रापुरी	४६, ७५
२९६।	भट्टोत्पल	२३०
२९७।	भरत	२३१, २६४
२९८।	भवसिंह देव	७४
२९९।	भवेश्व	१२२
३००।	भाजिहाल	२५९
३०१।	भानुकर	१३९
३०२।	भानुदत्त	३१
३०३।	भानुधर्मन्	१३५
३०४।	भारतीतीर्थ	२५०
३०५।	भावसिंह	४८
३०६।	भास्करदेव	३०
३०७।	भुज्यू	१३५
३०८।	भुवनमल्ल	१०८
३०९।	भुवनेश्व	१५४
३१०।	भृङ्गी	१५३
३११।	भैरवेन्द्र	१२९, १३३
३१२।	भोगेश्वर	८७
३१३।	भोजदेव ५२, ५५, १२० १३०, १३३	
३१४।	भौआड़ग्राम	३७

म।

३१५।	मङ्गाय	२५

नामादि।		पृष्ठादि।
३१६।	मयूख	१०७
३१७।	मल्लिक	३३, ११६, १२८
३१८।	मल्लिनाथसूरि	६२
३१९।	मल्लिनाथसूरिकृत	६३
३२०।	मल्लिषेणदेव	१३२
३२१।	मल्लीप्रभोदय	२१४
३२२।	मल्लेश्वरदेव	१७२
३२३।	मल्लिसेनदेव	२८, ३१, २२३
३२४।	मल्लुकवाड	२५६
३२५।	मन्दर	२६५
३२६।	मन्मथ	२३१
३२७।	मन्मथमति	७१
३२८।	मन्मथन	१७८
३२९।	मन्दारदेव	३७, ५८
३३०।	मन्दारदेवदेवज्ञ	२१७
३३१।	मन्दारोद्धार	८५
३३२।	मन्दारमञ्जरीनाटक	८०
३३३।	मन्दिलायनीय	२५४
३३४।	मन्दिसान	१४
३३५।	मान्धिमयोधर	८८
३३६।	माधव	१०२, १७५, १८६
३३७।	माधवपाठक	२३५
३३८।	माधवभट्टकौत्स	३१
३३९।	माधव	१७४
३४०।	मिश्रमिश्र	२३१, २५५
३४१।	मिश्रिका	१८७
३४२।	मिश्रपुर	१७८, १७९, १७९

नामादि ।		संख्यादि ।
३४३ ।	मिश्रखमिश्र	४५
३४४ ।	मौचाखान	२४९
३४५ ।	मुकुन्द	१५३, २४८
३४६ ।	मुञ्जक	११२
३४७ ।	मुरारिमिश्र	३०
३४८ ।	मुरारिमिश्रसूनु	३७

य ।

३४९ ।	यज्ञमल्ल	७५
३५० ।	यज्ञेश	८२
३५१ ।	यदुनन्दन	३१
३५२ ।	यदुनाचार्य्य	२३६
३५३ ।	यशोराज	६०
३५४ ।	युद्धविक्रम वा मौर्व्वीविक्रम	२४३, २४५
३५५ ।	योगाच्छविहार	८८
३५६ ।	योगीश्वर	७४, १०५, १२०

र ।

३५७ ।	रघुनन्दन	६५, २३७
३५८ ।	रघुनाथ	१४, १८५
३५९ ।	रघुनाथसाङ्ग	१८७
३६० ।	रघुपति	६१
३६१ ।	रघुनाथसूरि	२३३, २३५, २३६
३६२ ।	रघुभौमसाङ्ग	१८७
३६३ ।	रघुवंहादूर	१८८, २३३
३६४ ।	रघुवंश	२१५
३६५ ।	रत्नदेव	२०८

३९६। रत्नधरभट्टार ९६
३९७। रत्नाकरभट्टार १३३
३९८। रत्नाकर ३०, ११३
३९९। रविगुप्त ३९, १३०
४००। रविचन्द्र ३१
४०१। राघव १८५
४०२। राघवभट्ट १३१, १३२
४०३। राघवरामभिक्षु २३०
४०४। राजशेखरदेव १०१
४०५। राजहंसदेवी ३३, ११९
४०६। राजवर्द्धन १२०
४०७। राजेन्द्रविक्रमदेव १९८, १९९, २००, २०३, २०३ २३३
४०८। राम ७५, १८३
४०९। रामकविराज ३९
४१०। रामकृष्णभट्टार १३९
४११। रामचन्द्रगुणभिक्षु १३, २०३
४१२। रामचन्द्रभट्ट ३१, १४०
४१३। रामचन्द्रसोमयाजिन् १९८
४१४। रामचन्द्रोपाध्याय २३०
४१५। रामदत्त ७०, २३०
४१६। रामदास २३०
४१७। रामदेव ३३
४१८। रामधिक्षित १८५
४१९। रामपालदेव ३३
४२०। रामभद्र १३३
४२१। रामभाट्टी २३२, २३३
४२२। रामसिंह ३३

	नामानि ।						पत्राङ्कानि ।
३९५ ।	रामेश्वर ...	...	...	...	...	...	९९
३९४ ।	रायमल्ल ...	...	...	...	...	...	१०८
३९५ ।	रायमुकुट	...	...	...	...	...	२३
३९६ ।	रुक्मिणी ...	...	...	...	...	...	२७२
३९७ ।	रुचि ...	...	...	...	...	...	३३, ११८
३९८ ।	रुचिनाथधर्म्मेन्	...	...	...	...	...	२९
३९९ ।	रुद्रज्योतिर्विद्	...	...	...	...	...	२०३
४०० ।	रुद्रसाही	...	...	...	...	...	२४३
४०१ ।	रूपा ...	...	...	...	...	...	२४८
४०२ ।	रोमक ...	...	...	...	...	...	१०२
४०३ ।	रोहिणी ...	...	...	...	...	...	२३२

ल ।

४०४ ।	लक्ष्मीधर ...	...	...	...	...	...	९२
४०५ ।	लक्ष्मीधरदर्शन	...	...	...	...	...	३०
४०६ ।	लक्ष्मीनाथदत्त	...	...	...	...	...	९०
४०७ ।	लक्ष्मीपति	...	...	...	...	...	३१, १८७
४०८ ।	लम्बकर्ण ...	...	...	...	...	...	२१५
४०९ ।	ललितपत्तन	...	...	...	...	...	१३२
४१० ।	ललितशुभा	...	...	...	...	...	३९
४११ ।	ललितापुर	...	...	...	...	...	८८
४१२ ।	ललितावल्लभ	...	...	...	...	...	२२९
४१३ ।	लुन्दभट्ट ...	...	...	...	...	...	४२, ४३
४१४ ।	लुनभट्ट ...	...	...	...	...	...	४२, ४३
४१५ ।	लोहट ...	...	...	...	...	...	१७२

14803

नामानि। यथाङ्कानि।

११६। वंशमणि १६, ४१, १०६, १०८, १०९, १६८
११७। वकुरेश्व १०७
११८। वकुमणि २६२, २६३
११९। वच्छराज ४८
१२०। वटेश्वर ८६
१२१। वत्सराज ३२, ४८
१२२। वराहमिहिर २८, १२०, १०६, २१३, २१६
१२३। वरेन्द्री १४३
१२४। वर्द्धन २३३
१२५। वर्द्धमान ३२, ८३, १५८, २३३, २३३
१२६। वशिष्ठ १०२
१२७। वसुकल्पदत्त २१२
१२८। वसुकाराम ३१
१२९। वहादुरसाह २३३, २३७
१३०। वागीश्वरानन्द १३
१३१। वाग्वती ३५, १०८
१३२। वाचस्पति ८१, ८३
१३३। वाचस्पतिमिश्र ३६, ४८, ४६, ६०, १२३, १२३, १७३
१३४। वाचस्पतिग्रामेक् ४८
१३५। वासुदेव ३५, ४६, ११०, १८५, २३४
१३६। विक्रम २३१
१३७। विक्रमसाहदेव २३१
१३८। विचित्र २३१
१३९। विचित्रानन्ददेव १
१४०। विजयकामदेव ११

	नामानि ।	पत्राङ्कानि ।
	विजयमल्लकुमार	११५
	विजलपुर	३५
४४३ ।	विट्ठल	२७७
४४४ ।	विदेह	२३३
४४५ ।	विद्याकर	२७२
४४६ ।	विद्यानन्द	२१४
४४७ ।	विद्यानन्दनाथ	२७०
४४८ ।	विद्यापति	३२, ४५, ४७, ६७, ८८
४४९ ।	विद्यारण्य	२५०
४५० ।	विप्रदास	२६४
४५१ ।	विप्रमल्ल	१०८
४५ ।	विबुधेन्द्राश्रम	५०
४५३ ।	विमलेश्व	६५
४५४ ।	विमिकिराज	२४२
४५५ ।	विराटभट्ट	१८६
४५६ ।	विरूपाक्ष	१०४
४५७ ।	विश्वनाथ	२२३
४५८ ।	विश्वनाथदेवश्च	२०५
४५९ ।	विष्णु - - - -	३५
४६० ।	विष्णुगुप्त	३६
४६१ ।	विष्णुदेव	२६६, २३७
४६२ ।	विष्णुधनिक	१२
४६३ ।	विष्णुपण्डित	१८६
४६४ ।	विष्णुसाहवर्म्मन्	२०६
४६५ ।	विष्णुसिंह	२८
४६६ ।	वीरभद्र	२४३
४६७ ।	वीरविक्रमादित्य	१६१

३५८। वीरसाहि ... ...
३५९। वीरसिंह ... ...
३७०। वीरसिंहदेव २५१, २५३
३७१। वीरेश्वर ८०
३७२। वीरेश्वरभक्तित ५२४
३७३। वीरेश्वर २३१
३७४। ववहारवेद्य (?) ३६
३७५। वेदाङ्कराव १६३
३७६। वैद्यनाथसूरि १६०
३७७। वैन्यटेश ८२
३७८। व्यासदेव २६३
३७९। व्रजनाथ २३६

श।

३८०। शक्तिसङ्गमभट्टाचार्य २६६, २६७
३८१। शक्तिसिंह २२३
३८२। शङ्कर ३१, ३८, २३२
३८३। शङ्करक्षितीन्द्र ८२
३८४। शङ्करभट्टाचार्य ६१, २५०, २३१
३८५। शन्द (?) देवन्द्रपति ३
३८६। शरभदेव १०५, १०६
३८७। शालिहोत्र १३१, १३२
३८८। शिव ८५, १८३, २६१
३८९। शिवदास १३५
३९०। शिवधर्मी १५३
३९१। शिवसिंहदेव ६७
३९२। शुभ २२३

	नामानि ।	पद्याङ्कानि ।
[illegible]	[illegible]	२७०
[illegible]	[illegible]ति	६५
[illegible]	[illegible]पेन्द्र	२२४
[illegible]	श्रीकण्ठ	११२
४९७।	श्रीकर	२३, ११३
४९८।	श्रीकृष्णगणित	२२४
४९९।	श्रीकृष्णवर्मन्	१८७
५००।	श्रीगर्भ	१२७
५०१।	श्रीगर्भचन्द्र वा गर्भचन्द्र	१२
५०२।	श्रीचन्द्र	३०, ११३
५०३।	श्रीदत्त	८६, १०२, १०३, १२८
५०४।	श्रीधर	२००, २५६
५०५।	श्रीधरस्वामिन्	२७
५०६।	श्रीपति	१७८, २२६, २६६
५०७।	श्रीराम	३६
५०८।	श्रीवर्म	३६

स।

५०९।	संक्षपाद	१२६
५१०।	संज्ञाधर	२२६
५११।	सच्चिदानन्दनाथ	२७८, २६८, २७०
५१२।	सत्यवती	२३७
५१३।	सप्तसुदीन	१७२
५१४।	सर्व्वरक्षित	१०५, १०६
५१५।	सर्व्ववर्मन्	११४
५१६।	सर्वसमान	[illegible]
५१७।	सावित्री	[illegible]

५१८। साहसवाहन १७५, २७७
५१९। सिंहोमगुप्ति ३५
५२०। सिंहदेव २८३
५२१। सिपाहकटक २८
५२२। सुगतचन्द्र ४३
५२३। सुधाधर ७१
५२४। सुभूतिचन्द्र ३०, १४८
५२५। सुमतिभद्रभित्तामिश्रमल्ल १५०, २५६
५२६। सुमतिभित्तामिश्र १७८
५२७। सुलग्राम २१७
५२८। सुरक्षीकुच २३१
५२९। सुरजाड ४६
५३०। सुरसेनदेव १७१
५३१। सूर्य १०२
५३२। सूर्यग्राम २३२
५३३। सूर्यदास (सज्जाकुमित्र) १८८
५३४। सूर्यदेवसोमयाजिन् १७८
५३५। सोम १०२
५३६। सोमब्रह्म ७६, ८५
५३७। सविन्दवन्ना २११
५३८। सुहरेख २३८
५३९। क्षितिराजमल्ल ७१, ८७, ११९

ह।

५४०। हंसगणित २११
५४१। हम्मीर १४५, १७२
५४२। हरदत्त २१८

नामानि ।	यथाङ्कानि ।
[illegible]सिंहदेव	६६, १२२
[illegible]रिकर	३०, ११३
[illegible]रिदास	२१२, २१३, २१४
[illegible]रिपति	२१०
[illegible]रिपुर	५१
[illegible]रिराज	३७२
[illegible]मौन्	२८
[illegible]श्यमौन्	५०
[illegible]राचार्य्य	११३
[illegible]र	६९
[illegible]र	५१
[illegible]रिताम्र	५१
[illegible]यग्रिव	२१५
[illegible]मन्तमञ्जवमौन्	२०३
[illegible]रिज	६८